

ERDÉLYI TÖRTÉNELMI ADATOK
VI.2.

GYULAFEHÉRVÁR VÁROS JEGYZŐKÖNYVEI

**GYULAFEHÉRVÁR VÁROSKÖNYVE
1588–1674**

**GYULAFEHÉRVÁR VÁROS
TÖRVÉNYKEZÉSI JEGYZŐKÖNYVEI
1603–1616**

**Bevezető tanulmánnyal és jegyzetekkel közléteszi
Kovács András**

**Kolozsvár 1998
Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadása**

Megjelent
a magyar Művelődési és Közoktatási Minisztérium
és gróf Kornis Gabriella
támogatásával

**A sorozatot szerkeszti
Jakó Zsigmond**

**ISBN 973-98579-3-0
Felelős kiadó: Sipos Gábor**

**Készült a Református Egyház Misztótfalusi Kis Miklós
Sajtóközpontjának nyomdájában
Felelős vezető: Tonk István**

Tartalom

Bevezetés	3
Gyulafehérvár Városkönyve 1588–1674	17
Gyulafehérvár város Törvénykezési Jegyzőkönyvei 1603–1616	43
Név- és tárgymutató	333

BEVEZETÉS

Az erdélyi püspökség és később a fejedelemség székvárosának közép- és koraújkori története, noha Erdély művelődésében játszott fontos szerepét aligha lehet túlbecsülni, mindmáig feldolgozatlan fejezete az erdélyi várostörténetnek. A város múltja iránt érdeklődő kutató így legfennebb azokra a forráskiadványokra támaszkodhat, amelyek az erdélyi káptalan irataiból merítenek vagy azokra az adatokra, amelyeket a székesegyház történetével, illetve a gyulafehérvári püspöki és fejedelmi udvar művelődésével, műpártolásával kapcsolatosan gyűjtöttek össze szerzőik. Ezekből az adatokból azonban éppen a mindennapoknak s a város állandó lakóinak a története hiányzik, annak a városi környezetnek a múltja, amely részese lehetett a kutatott folyamatoknak, helyszíne és kerete volt az ott végbement országos jelentőségű politikai és művelődési történéseknek. Pedig a múltbeli városi mindennapok önmagukban is jelentős fejezetét képviselik művelődéstörténetünknek, s e környezet vizsgálatát Gyulafehérvár esetében már a település különleges helyzete miatt sem kerülhetjük meg.

Gyulafehérvár műemlékeit kutatva győződünk meg arról, hogy sem az új erődöv kiépítése (1714) után jórészt elpusztult és áttelepített külváros képét, sem a középkori szerkezetét részben ma is őrző, ám erősen átalakított várnegyed egykori épületállományát nem rekonstruálhatjuk a rendelkezésünkre álló kiadott forrásanyag segítségével. Ebben a munkában csak akkor számíthatunk előrelépésre, ha kutatásainkat minél szélesebb körre kiterjesztve, mindenekelőtt új, eddig kiadatlan források feltárására és feldolgozására törekedve alapozzuk meg. Ezeknek a köre a város egykori jelentőségéhez és nem a méreteihez igazodik, a kutató így viszonylag gazdag anyagra számíthat, amely – hála a gyulafehérvári káptalani levéltárnak, meg az erdélyi kincstartósági levéltár viszonylag sokrétű gyulafehérvári anyagának – a befektetett munkával egyenértékű eredménnyel kecsegtet és szerencsésen egészíti ki a városi levéltárnak a Batthyaneumban őrzött maradványait.¹ Az utóbbi jegyzőkönyv-anyaga 1588-tól kezdődik és lényegében megszakítás vagy jelentősebb hiány nélkül vezet el a XIX. századig. Állaga két részre oszlik: a Városkönyvre és a Törvénykezési Jegyzőkönyvek sorozatára.

Városkönyv

Gyulafehérvár Városkönyvének, az ún. Vörös Könyvnek az első ismertetője Ötvös Ágoston² volt, aki 1859-ben 14 bejegyzését tette közzé válogatásában és rövid leírását adta magának a forrásnak is. Századunk elején Veszely Károly ismertette néhány további darabját.³

A kötet⁴ vörösrre festett, egykor szíjakkal zárt hártyakötésén szív alakú címke utal a tartalmára: *Juridicum in anno 1588 sub judicibus[?] primar[iis] diversis 1-ma Januarii susceptum atque ad annum 1672 defluxum usque, perque modernum notariatum in anno ita 1779 notatum*. Lényegét tekintve a XVIII. századi levéltáros nem is tévedett nagyot, mert a 306 levelet számláló kötetben 1588 és 1675 közötti bejegyzéseket találunk. Ezek azonban szemmel láthatóan két különböző forráshoz tartoznak: a modern számozás szerinti

¹ A városi levéltárral kapcsolatos irodalmat l. Kosáry Domokos: *Bevezetés Magyarország történetének forrásaiba és irodalmába*. I. BP 1970. 470.

² Ötvös Ágoston: *Közlemények a Gyulafehérvári Városi-Tanács Vörös Könyvéből*. = Delejtű. 2/1859. 261–3., 270–1.

³ Veszely Károly: *Képek Gyulafehérvár múltjából*. = Az Alsófehérmegyei Történelmi, Régészeti és Természettudományi Társulat Évkönyve. 6/1894. 36–45.

⁴ Batthyaneum, Kézirattár, II. 92.

1–30 levelet legkésőbb 1603 nyara előtt⁵ már végigszámozták egyszer s a jelenleg 6-tól 37-ig terjedő régi lapszámok ennek a résznek a töredékes voltára is felhívják a figyelmet. Az egyébként külön egységként hozzáfűzött második résztől ez a töredék tartalmilag is különbözik: míg az utóbbi a város törvénykezési jegyzőkönyvei sorozatának 1644-től kezdődő folytatása, az előbbit – sokkal igényesebben szerkesztett és vezetett bejegyzéseinek tanúsága szerint – 1588 és 1630 között városkönyv (*liber civitatis*) gyanánt használták, amelybe elsősorban tanácsai határozatokat és – bizonyos összeg lefizetése ellenében⁶ – különböző, általában tulajdonjogi vonatkozású tiltakozásokat, jogfenntartó nyilatkozatokat, pereskedést záró megegyezéseket vezetett be a város jegyzője, hogy ez utóbbiakról később a város *öreg pecsétjével* hitelesített másolatokat állíthasson ki. Ezek mellett néhány osztozkodást rögzítő iratot is találunk benne, amelyek – gyámsági ügyekről lévén szó – a gyámok és gyámoltottak közötti későbbi pereskedést voltak hivatottak megelőzni. A várost vezető kettős tanácsnak törlésekkel és kiegészítésekkel tovább alakított néhány névsora arról árulkodik, hogy éveken át használatban volt, olyan időkben, amikor inkább gondot, mint megtiszteltetést jelentett a tanácsosi és az esküdt polgári tisztség.⁷ Bethlen Gábor fejedelemsége (1613–1629) idején a város sorsát meghatározó eseményekre utaló történeti jellegű visszatekintések is ebben a könyvben kaptak helyet. Az akkori jegyző, Brassai Erszénygyártó János egyenesen a könyv – azóta elveszett – bevezető bejegyzésére hivatkozott, amely szerint a *discsüretre és örök emlékezetre méltó dolgokat szokták ebbe a könyvbe beírni*.⁸

Ezt a jegyzőkönyvet 1588-ban kezdték el és Ötvös Ágoston idézett közlésében két olyan bejegyzés is szerepel, amelyeket az azóta nyilván elveszett vagy lappangó első 5 levél tartalmazott, és a ma meglévő állagban nem találhatók. Hasonlóképpen 1588 decemberében vagy azt követően vezethették be a nevezetes medgyesi országgyűlés (1588) határozatait és azok fejedelmi megerősítését, amellyel forrásunk jelenleg kezdődik. A városkönyv bejegyzései az 1620-at követő évekre elapadtak, utána már csak néhány alkalommal használták a tanácsai határozatok rögzítésének ezt a formáját, az idekivánczó bejegyzések számára pedig a törvénykezési jegyzőkönyvekben, nemegyszer azok utolsó lapjain találtak helyet, míg forrásunk beíratlanul maradt oldalaira néhány törvénykezési jegyzőkönyvbe illő bejegyzés is került. A törvénykezési jegyzőkönyvet alkotó levelek kötegével viszonylag korán egészíthették ki a kötetünket, mert ennek utolsó lapjain 1609-ből, 1656-ból és 1659-ből származó, kétségtelenül városkönyvbe illő feljegyzéseket találunk.

A bejegyzések egy részét a város esküdt jegyzője – *notarius civitatis Albensis manu propria* – hitelesíti. Noha a bejegyzések és a helyesírási sajátosságok alapján több egymást követő jegyző kézírása különíthető el, közülük az alább – a törvénykezési jegyzőkönyvek kapcsán – bővebben tárgyalandó Baranyai Szabó István és Brassai Erszénygyártó János mellett egynek a neve merül még fel 1603 előtt: a Mátyás deáké⁹, aki valószínűleg azzal a Csabai Mátyás deákkal lehetett azonos, akinek halála után hagyatékát 1604-ben osztották fel az örökösei között és ezt az osztozkodást 1613-ban véglegesítették.¹⁰ A kötet utolsó darabjai között egy 1630-as bejegyzést Bun Bálint *notarius* eszközölt, 1657-ben pedig Lakatos Gergely jegyző neve szerepel egy idetartozó szövegben.

A bejegyzések nem időrendben követik egymást, hanem szemmel láthatóan kezdetben arra törekedhettek, hogy például az azonos tárgyú, évenként ismétlődő tiltakozások ugya-

⁵ Vö. VK 83. jegyzet.

⁶ VK 1592. dec. 11.

⁷ VK 1607. jan. 7.

⁸ VK 1617.

⁹ VK 1600. szept. 28.

¹⁰ VK 1604. júl. 13. és 1613. márc. 11.

narra az oldalra kerüljenek. Utóbb, amikor nyilvánvalóvá vált ennek az elképzelésnek a kivitelezhetetlensége, teleírták az üresen maradt oldalakat is.

Város Törvénykezési Jegyzőkönyvek.

Az itt közzétett törvénykezési jegyzőkönyvek Gyulafehérvár fentebb emlegetett „mindennapi” életére vetnek világot történetének egy nem mindennapi válságos szakaszában. A fennmaradt bejegyzések Székely Mózesnek a fejedelmi szék megszerzésére tett sikertelen kísérlete (1603) idején kezdődnek és közlésünk az 1616. évi bejegyzésekkel zárul.

Az első években jegyzőkönyvezett perek háttérében mindegyre feltűnnek a hajdúk, németek, rácok, tatárok garázdálkodására vonatkozó utalások, akik – függetlenül attól hogy kinek az oldalán harcoltak – a sellenberki csatát (1599) követő válságos esztendőkből többször is feldúlták és kirabolták Gyulafehérvárt. Katasztrófális következményei voltak az 1603. évi két ostromnak¹¹ is a városra nézve. Az elsőre Székely Mózes támadásának kezdetén került sor. Szászváros elfoglalása után az előőrs alkotó rác hajdúkból álló csapat Bethlen Gábor vezénylete alatt váratlanul és jóformán akadálytalanul érkezett meg Gyulafehérvár alá. A Basta György császári generális által a vár védelmére rendelt s Pietro Spinosa kapitány vezette helyőrség elleni első támadásra maguk a városlakók adták meg a jelet: titokban Bethlen Gáborhoz folyamodtak segítségért, hogy reggel, amikor szokás szerint megnyitják majd a Szent Mihály kaput, rajtaütésszerűen és lehetőleg harc nélkül foglalhassák el a várat. A városbelieknek, akiket Nagylábú¹² Mészáros Gergely főbíró, Kapronczai György viceprovisor, Fületlen Szabó István¹³, Borbély¹⁴ Demeter és Kálmándi Mihály vezettek a külvárosba csempészett hajdúkkal egyetértésben megkísérelt rajtaütése azonban április 19-én meghiúsult s a védők elszántsága arra kényszerítette Székely Mózes, hogy szabályszerű ostromot indítson. A támadók első kudarcát másnap a védők ugyancsak sikertelen kísérlete követte. Ők – hogy a várfalak közvetlen közelében álló és fedezékként használható házakból kifűstöljék ellenfeleiket – április 20-án égő csóvákat vetettek a váraljai házakra. Az általuk gerjesztett tűzvész azonban a hirtelen feltámadt nyugati szél miatt nem a váralját, hanem a vár egész déli felét, benne a palotát, a székesegyházat és az udvari előkelők házait, a vár értékesebb épületekből álló részét borította lángba. Csak később, április 29-én, a vár elleni első általános támadás visszaverése utáni órákban sikerült a védőknek lángrollobbantani és felégetni a külváros házait. E rész siker ellenére, felismerve szembeszegülésük kilátástalanságát és szabad elvonulásukat is kikötve, némi habozás után, május 7-én Basta katonái feladták a várat.

Amikor azonban jó két hónappal később, július 17-én Székely Mózes a brassói csatában elesett és harmadnapra a vereség híre a csatából menekülők első csapataival Gyulafehérvárra megérkezett, a város lakói Basta zsoldosainak a megtorlásától tartva a menekülést választották. Székely Mózes visszavonuló híveinek fedezetében tömegestől indultak, gyalogszerrel vagy szekéren az erdélyi Vaskapun át Karánsebes és Temesvár felé, hogy török

¹¹ Gyulafehérvár korabeli történetével kapcsolatosan számtalan apró, első kézből származó adatot tartalmaz Szamosközy István: *Történeti maradványai*. Kiadja és bev. Szilágyi Sándor. I–IV. (MHH Script. 21, 28–30.) Bp 1876–1880. Az 1603. évi két ostrom és menekülés részleteivel kapcsolatban vö. Szamosközy: *i.m.* III. 28–48., 240. kk., 251. kk.

¹² Szamosközy *i.m.* II. 246.: *Nadlábú(!)* illetve III. 32: *Crassipes* néven. – Borzsák István szemelvényes fordításában (Szamosközy István: *Erdély története*. Monumenta Hungarica VII. Bp 1963. 231. kk.) hibásan: *Vastaglábú*.

¹³ Szamosközy III. 32. *Stephanus Sartorius* néven.

¹⁴ *I.h. Tonsor* néven.

földön várják be a kedvezőbb fejleményeket.¹⁵ A brassói csata hírére Basta egyik csapatparancsnoka, Salm Miksa gróf Szebenből mintegy háromszáz zsoldost küldött Gyulafehérvár biztosítására. Azok be is vonultak július 27-én a városba és lemészárolták az otthonmaradott mintegy hatvan magatehetetlen, menekülésre képtelen embert. Ugyanazon a napon déltájban Nagy Albert és a lengyel Kaminski János vezetésével Székely Mózes vert seregének egyik hajdúcsapata érkezett a város alá. E hajdúk a kikémlélésükre küldött előőrs üldözve betódultak a várba, ahol Basta zsoldosai a fejedelmi palotába szorulva megpróbálták támadásukat feltartóztatni. Másnap az ostromlók a palota és a vár déli oldalán nyíló kapu felgyújtásával törték meg ellenállásukat és, miután a védekezők többségét lemészárolták, maguk is elhagyták a várost, hogy Basta György közelgő csapatai elől a Borbély György vezetése alatt Karánsebes és Temesvár felé tartó menekülőkhöz csatlakozzanak. A néptelen romvárosban szerte heverő holttestek eltakarításáról a környékbeli erdők vadállatai gondoskodtak – írja Szamosközy István – s csak jó két hónap elteltével, szeptember végén, október elején kezdték újra életüket a városban azok a gyulafehérváriak, akik megérhették a menekülésből való hazatérést.

A város törvénykezési jegyzőkönyveinek fennmaradt 1603. évi töredékeiben világosan tükröződnek ezek az események: a Székely Mózes féle ostrom utáni első hónap széknapjainak nem maradt nyoma, töredékünkben a július 8-án és 14-én tartottaknak a jegyzőkönyvei maradtak fenn, de a brassói csatát követő első törvénykezésre már csak október 20-án került sor az új bíró, az időközben elhunyt Nagylábú Mészáros Gergely helyébe lépett Borbély György elnökletével.

Az 1603-at követő első évek a Basta zsoldosai által ellenőrzött város lassú éledését tanúsítják, s a perek sokasága az elmúlt esztendőkhöz szörnyűséges viszonyai között felgyűlt s megoldatlanul maradt jogügyeket próbálja tisztázni.

Minthogy Gyulafehérvár gazdasági életét elsősorban a fejedelmi udvar kiszolgálása alakította, az újjáéledéséhez szükséges indításokat a város hiába várta a Basta által kinevezett udvarbíráktól, vagy a Bocskai István fejedelmet (1605–1606) képviselő Rákóczi Zsigmond kormányzótól. Rövid fejedelemsége alatt Rákóczi Zsigmond (1606–1608) éppen úgy nem érezte a maga ügyének a város sorsát mint utóda, Báthory Gábor (1608–1613), aki az elpusztult, lakóit veszített várost és a még mindig romos palotát méltatlannak tartotta a fejedelmi udvar életéhez. 1610-ben pedig, amikor a fejedelem a szász kiváltságok megcsúfolásával udvarát Szebenbe költöztette, úgy tűnhetett, hogy a Szászváros és Szászsebes, valamint Enyed piackörzetei közé szorult város már csak a mezővárosi lét szürke hétköznapijaira számíthat.

Báthory Gábor erőszakos eltávolítására Forgách Zsigmond felsőmagyarországi főkapitány vezetett hadjáratot Erdélybe (1611. június 29–szeptember 16) s ezúttal, ki tudja hányadszor egy évtized folyamán, a magukra maradt városlakóknak II. Mátyás király (1608–1619) hűségére kellett felesküdniük. Valószínű, hogy az 1611. évi jegyzőkönyvek hiányát éppen ezzel a betöréssel magyarázhatjuk. A város kálváriájának így tulajdonképpen csak akkor szakadt vége, amikor Bethlen Gábor fejedelem, mindjárt megválasztását követően visszaköltöztette udvarát Szebenből Gyulafehérvárra. A törvénykezési jegyzőkönyveknek ez az első kötete a fejedelmi udvar gyulafehérvári tartózkodásának csak első három évét öleli fel, így igen kevés jelét találhatjuk meg benne a város újjáélesztésére törekvő, más forrásokból ismert fejedelmi intézkedések hatásának.

Szövegei a bíró és az alsó- vagy külső tanácsból választott esküdtszékei, illetve az ő határozataikat felülbíráló belső- vagy felső tanács előtt tárgyalt peres ügyeket örökítették meg.

¹⁵ *I.m.* 251.

A városi jogszolgáltatás

Az erdélyi püspökség középkori székhelye, Gyulafehérvár 1542 után lett a központja a kialakuló erdélyi fejedelemségnek. Minthogy a következő évtizedekben kibontakozó reformáció lehetővé tette az egyházi javak szekularizálását, a város földesura maga a fejedelem lehetett. Az uralkodó részben a fejedelmi birtoktesthez csatolta s udvara szükségleteinek kielégítésére fordította, részben pedig udvartartása Gyulafehérvárott és környékén birtokkal nem rendelkező tagjainak ellátására vagy kiérdemesült katonáinak és tisztviselőinek adományozta különböző jogcímenek a püspök és a káptalan egykori ingatlanait. A város megváltozott helyzetét azok az előttünk ismeretlen statutumok tükrözhetnék, amelyeket valószínűleg Izabella királyné gyámsága idején, az 1550-es évek második felében fogalmaztak és amelyekre egy 1609-es per kapcsán mint a városi bíró jogait megfogalmazó *törvényekre* hivatkoznak.¹⁶

Ezek értelmében a jogszolgáltatás a város tarka társadalmi összetételének megfelelően több szintű volt. Legfelső szintjét a fejedelem nevében bíraskodó udvarbíró és választott ülnökökből álló (üri)széke képviselte, amely fellebbviteli fóruma volt az alsóbb szinteken lefolytatott pereknek. Az udvarbíró székére fellebbeztek a városban lakó egyházi nemesek általunk csak igen kevésbé ismert székéről, amelyen bíróként a nemesek hadnagya¹⁷ elnökölt ugyancsak nemesi rangú ülnöktársaival. Ezt a bírói fórumot azonban a jelek szerint esetenként az udvarbírói szék helyettesítette.¹⁸ Ez alatt a szint alatt a városi polgárok ügyeit évente választott főbíró vezetésével esküdtpolgárokból álló, az alsó tanácsot alkotó *negyven emberek* közül választott szék intézte, amelynek ítéletei ellen a tizenkét tagú felső tanácshoz (*szenátushoz*), onnan pedig az udvarbíró székére lehetett fellebbezni. Nemes és polgár közötti perpatvar esetén az alperest saját széke elé kellett megidézni. Forrásunkból arra is következtethetünk, hogy legalább is a XVII. században külön bírāja volt a jobbágyok és zsellérek által lakott Majornak is. Őt szövegeinkben kezdetben *kenéz*¹⁹, utóbb bíró²⁰ megnevezéssel illetik, annak világos jeleként, hogy a román lakosság eredetileg ebben a külvárosban lakott. Csak XVII. század végi forrásokból tudunk arról, hogy külön bírájuk volt a Gyulafehérvárott, mint püspöki székhelyen, valószínűleg már jóval korábban is megtelepedett zsidóknak²¹ valamint a XVI. század végétől emlegetett görögök száz évvel később népes, akkor már külön templomot tartó kolóniájának is.²² Helyzetükben azonban éppen Bethlen Gábor fejedelemségének utolsó évtizedében következett be jelentős változás, így a rájuk vonatkozó, XVII. század végéről származó adatokat aligha vetíthetjük vissza korszakunkra. A mi forrásunkban a zsidókat, ha helyesen értelmezzük a jegyzőkönyvek egyik igen homályos bejegyzését, egy cigány – *Farkas vajda alias Czigány* – képviselte a városi tanács előtt.²³

Forrásunkból a bíraskodási fórumoknak még egy fajtája körvonalazódik: Bethlen Gábor két alkalommal is fenntartja magának a jogot, hogy a szolgálatában álló alperes és városi felperes ügyében ítélkezze. Ha általános is volt az a szokás, hogy az alperest saját törvényszéke, ebben az esetben munkaadójának úriszéke előtt kell perelni, a gyakran emlegetett *városi szabad-*

¹⁶ JK 1609/15: „*Isabella királyné aszszontúl fogva, valaminémű törvénnyel az feiervári bírák éltenek, most is, valami törvénnel élnek.*”

¹⁷ JK 1606/30.

¹⁸ JK 1604/22.

¹⁹ Tat Bogdán.

²⁰ Polgár János.

²¹ „*Sídó bíróhoz contribuálnak ezek ...*” Vö. *Connumeratio seu descriptio universorum incolarum et inhabitatorum totius civitatis Albensis Transylvaniae...in anno ...1698.* MOL ArchGubPol. 577/1698.

²² Uo.: „*Görög bíróhoz contribuálnak.*”

²³ JK. 1605/19.

ságot²⁴ igencsak megkérdőjelezi ezek az esetek, amelyek egyikével kapcsolatban azt is ki mondják, hogy a felperes városbeli személyesen is törekedjék elégtételt kérni Báthory Gábor fejedelem nagyságos rendű bizalmasától, mert – *hatalmasról* lévén szó – a városi széken keresete mindenképpen érvényét veszti.²⁵

A város polgári társadalmát – a városi rendet –, melynek tagjait az utolsó években következetesen a fejedelem jobbágyaiként emlegetik – a bíró, főbíró²⁶ képviselte. Döntéseinek a fogatatosításában a kisbíró, a város szolgája, a város darabontja, esküdtpolgárok és a város jegyzője segítette. A mindenkori bíró házában őrizték a város levéltárát, a kiváltságleveleket, a statumokat és az emlékeztetre méltó dolgokat rögzítő városkönyvet s oda tették le a széknapok után a törvénykezési jegyzőkönyveket is,²⁷ amelyekből a perrendtartás előírásainak megfelelően, bizonyos esetekben másolatokat kaphattak a peres felek.

A törvénykezés a mindenkori bíró, olykor pedig a jegyző házában/házában folyt, az alperest oda idézte vagy idéztette meg a kisbíróval a felperes a város papírra nyomott bírósági pecsétjével.²⁸ A peres felekről előre listát²⁹ állítottak össze s eredetileg nemcsak a következő tárgyalás napját, hanem – eskütétel esetén – az óráját is megszabták. Minthogy azonban a székesegyház toronyórája az 1603-as tűzvész martaléka lett, ennek a korábbi, *boldog* időkből származó gyakorlatnak véget kellett vetni s az eskütételre immár csak napot rendeltek.³⁰

A széknapokat az esetek nagy többségében hétfőn és szerdán tartották. Számuk érezhetően sűrűbb volt a nagy menekülést és a város pusztulását követő első években, mint később, amikor helyzet valamelyes stabilizálódásának világos jeleként megrikkultak a pereskedések is.

A törvénykezési dátumok és a periratok kronológiai vonatkozásainak vizsgálatából adódik az a megállapítás is, hogy 1603-ban a gyulafehérváriak már következetesen az új (tehát a Gergely) naptár szerint számították az időt,³¹ s kivételek akkor adódtak, amikor nyilvánvalóan görögkeleti vallású peres saját egyházi ünnepeire³² hivatkozva határozta meg a történések idejét, illetve – ugyancsak néhány esetben – amikor a királyi Magyarországhoz tartozó területekről származó emberek pereskedtek. Így magyarázható, hogy Rákóczi Zsigmond egyik rendeletét is az ó-naptár szerint keltezték.³³ Az új naptárra való átállás idejét már nem tudjuk ilyen egyértelműen meghatározni. A Városkönyv egyetlen, ilyen tekintetben figyelemreméltó bejegyzéséből kikövetkeztethetően az ünnepek keltezése 1598 táján még nem volt egyértelmű.³⁴

A város perrendtartási szabályai ugyancsak jóval 1603 előtti gyakorlatra, a város sajátos jogszokásaira utalnak és sok hivatkozást találunk velük kapcsolatban a városban megszokott *régi rendre*.³⁵ A törvénykezés másik forrása, az *ország törvénye*, a Decretum, Werbőczy István Tripartituma, amelyre számos esetben utaltak a perek folyamán és amelynek megfelelő részeit szövegszerűen vagy éppen csak a részre, címre és cikkelyre hivatkozva idézték az ügyfelei-

²⁴ JK 1608/5.

²⁵ JK 1608/18.

²⁶ Fizetésére vonatkozóan VK 1602. jan. 9. – Vö. Ötvös *i.m.* 262. – Veszely *i.m.* 37–8.

²⁷ JK 1614/36.

²⁸ JK 1605/70; 1615/16. Ez a pecsétnyomó feltehetőleg eltért a Városkönyvben emlegetett nagyobbik – „*örgebbik*” – pecsétől.

²⁹ JK 1609/5.

³⁰ JK 1604/60.

³¹ JK 1610/1.

³² JK 1614/22; 1615/5.

³³ JK 1607/41.

³⁴ VK 1598 és 39. jegyzet.

³⁵ JK 1616/2: „Hogy penigh ma az condescendálásnak tizenötöd napja vagyon, az régi mód szerént, az feiérvári bírónak székinék ususa szerént nem procedál, az tizenötödnapot elmúlván, reá nem citált az felváltsággal ezután se élhessen vele, ne is citálhasson, ha citál is, ellene mondhassak.”

ket képviselő prókátorok. A gyulafehérvári bírónak közvádloi szerepe volt néhány főbenjáró perben, de őt is ügyvéd képviselte a szék előtt. Míg 1588-ban Sárdi Miklós deák szerződött³⁶ a várossal a peres ügyek ellátására, korszakunk vége felé a törvénykezési jegyzőkönyvekben leggyakrabban előforduló, tekintélyes ügyvédet, Bun Lukácsot említik a város prókátoraként.³⁷ Mellette a környező helységek, Sárd, Borosbocsárd, Boroskrakkó, Enyed jogtudó-joggyakorló nemesi és polgári ügyvédek e perekben viszonylag nagy számban. Érthetően, hiszen ezek az eredetileg a fejedelmi birtoktesthez tartozó települések éppen azért váltak kismemesi fészkekké, mert a fejedelmi adminisztráció kiérdemesült jogtudó hivatalnokai szereztek ott maguknak kisebb-nagyobb birtokadományokat.

A gyulafehérvári városi törvénykezési jegyzőkönyvek általában a per kezdetét jelző ügyvédvallást, azaz prókátor, prokurátor állítást, esetleg a teljes jogúnak nem tekintett peres felet – ingatlannal nem rendelkező idegent, szolgát, mesterlegényt, kiskorú árvt – képviselő meghatalmazott (*plenipotentarius*) megnevezését, a halasztásokat, a peres felek indokolt vagy indokolatlan távolmaradását követő bírságolásokat (*girázásokat*), a perbeszégeket, a perfolyamat közben hozott végzéseket, az ítéletet valamint a jogorvoslati eljárásokat rögzítik. Nagyon ritka esetben a tanúvallomások is helyet kapnak bennük. A hivatkozásokból s az ítéletek indoklásaiból kikövetkeztethetően a városi jegyző által lejegyzett vagy a gyulafehérvári hiteleshelyen *vajdai emberek* által lebonyolított vállatások többségét valószínűleg külön őrizték, azért nem maradt sok nyomuk forrásunkban. Helyet kaptak a jegyzőkönyvekben még a különböző tiltakozások, a fellebbezésre utaló bejegyzések és – az esetek többségében – külön címszavak alatt, máskor, ritkábban, csak a döntés formulájából kikövetkeztethetően a bíró és az esküdtek, illetve a felső tanács törvénytevését megkülönböztető alcímek (*ante judicem, ante senatum*), végezetül a perbeli egyezségek szövegei, amelyeket a bíró, a jegyző és egy-két esküdt jelenlétében kötöttek meg. Nem tartoznak szorosan ide azok a jogfenntartó nyilatkozatok sem, amelyek nem perekkel kapcsolatosak, valamint néhány, inkább városkönyvbe illő bejegyzés a városi határozatokról, bíróválasztásról, mustvásárlásokról, szőlőműves napszámok előre megszabott járandóságairól vagy a csordapásztorok szegődtetéséről. Egészen jelentéktelen hányadban néhány magánfölgjegyzés is előfordul bennük, annak jeleként, hogy a város XVII. századi jegyzői az egyes ügykörökkel kapcsolatos írásos teendőket már nem választották szét olyan világosan, mint elődjük, aki a városkönyv vezetését elkezdte.

A város korabeli levéltára nem lehetett nagy és főként jegyzőkönyveket tartalmazhatott. Néhány utalás alapján képet alkothatunk magunknak egykori anyagáról. 1598-ban *kiskarácsony előtt való szeredán* a leköszönő bíró, Mészáros Bertalan újonnan megválasztott utódának, Nyíró Jánosnak *1-ör adott ... egy öreg bogláros fekete könyvet, 2. még egy vörös hártájú könyvet, egy Decretomot, az vásárról való levelet, még az lézegő emberekről való levelet, egy vas szeptet, két öreg pallost, ezek mellett valami protocollumokat*.³⁸ A hasonló céllal készült 1597-es elismervényben a város szántóföldekről szóló adománylevele is szerepelt. Noha a két idézett felsorolásból még hiányozhatnak darabok, mint például Báthory István királynak a város malmáról szóló 1576. évi adománylevele és a leltár „nagyvonalúságára” jellemzően a volt bíró által utódának átadott tárgyak között, a város pallosai és a *külső sing* – a mintamérték – mellett, nem említették meg a város pecsétjét/pecsétjeit sem, mégis úgy tűnik, hogy a fenti tételek lényegében átfogták az akkori városi levéltár anyagát. Nyilván az idézett elismervény *vörös hártájú könyvével* azonos a fentebb már leírt Vörös Könyv, a nagy alakú fekete táblás, boglárokkal díszített könyv pedig az eskütetelek nélkülözhetetlen kelléke, a Biblia lehetett. Az előbb

³⁶ VK 1588. Vö. Ötvös: *i.m.* 261.

³⁷ JK 1614/37.

³⁸ VK 1598. jan. 8. – VK 1597. jan. 23–26. – Vö. Ötvös: *i.m.* 262.

idézett Vörös Könyv egy másik bejegyzéséből az derül ki, hogy a sellenberki csata (1599. okt. 28.) után az akkori bíró, Németi Mészáros Márton saját javaival együtt Gyulaféhevárról Tótfaludra menekítette volt a város *régi keresztény fejedelmek és királyok* adományozta *szabados és privilégiumos leveleit*, amelyek azután odavesztek a *hajdúság mián*.³⁹ Ezek mellett veszhetek el az 1598-ban *valami protocollumoknak* titulált korábbi törvénykezési jegyzőkönyvek is.

A bennünket közvetlenül érdeklő forrástípus szerkesztésében és formájában nem fedezhettünk fel kísérletezésre, újításokra utaló változásokat, következtetlenségeket.⁴⁰ Ezért biztosak lehetünk abban, hogy régen megszokott gyakorlat áll mögöttük, még akkor is, ha azt korábbi töredékek felmutatásával bizonyítani nem is tudjuk. Valószínűnek látszik, hogy az 1600-at követő zűrzavaros években a mindegyre újrakezdett jegyzőkönyvek az éppen soron következő menekülés idején pusztultak el. Az is bizonyos azonban, hogy töredékünk *in medias res* kezdődik, a július 8-i széknapnak egy tiltakozást rögzítő és egy perbeszédet beígérő feljegyzésével. Szövegében minden jel arra mutat, hogy ebben az esetben csak a kézirat csonkult meg az elején. Nincs tehát jele annak, hogy valamilyen újrakezdésről lenne szó. A város akkori viszonyairól hiteles képeket őriztek meg a menekülés közben elvesztett javaik visszaszerzésére törekvő túlélők kereseteit tartalmazó bejegyzések, amelyekben mindegyre kihangsúlyozódik, hogy a peres felek nem rendelkeznek bizonyítékokkal, hogy azok akik tanúik lehettek volna, időközben elhaltak.

A gyulaféhevári törvénykezési jegyzőkönyveket mindkét fórumon a város hites jegyzője vezette. Csak abban az esetben figyelhetjük meg a megszokott kéz- és helyesírás változását, amikor maga a jegyző pereskedett, amint az Baranyai Szabó Istvánnal, a forrásunkban elsőként feltűnő jegyzővel többször is megtörtént. Nemcsak a neve, hanem Gyulaféhevárott szokatlan, erősen ö-ző kiejtése is mutatja, hogy a Dunántúlon született s valószínűleg vándoréveiben vetődhetett Erdélybe. Nyelvi beidegződéseit jól bizonyítják következetesen ö-ző átírásai, amelyek mögül csak itt-ott, sietségből adódó hibaként tűnnek elő a helybeliek a-zó kiejtésére mutató hangtani jelenségek. Tehetős szabóként sikerült házat szereznie a piactéren, s elhagyott szülőföldje tájnyelvéhez közelálló dialektust beszélő zselléréről (bérلőjéről), Kecskeméti Nagy Bálint Piroska nevű özvegyéről is esik szó a bejegyzésekben. Szolgája, nyilván szabómesterséget tanuló legénye nevében is pereskedett és – beállása napján – egyik inasa és keresztfia, Vízaknai Márton fia Bálint nevét is feljegyezte a protokollumba. A személyét övező megbecsülésre jellemző, hogy 1600-ban⁴¹ és 1602-ben⁴² a város bírónak választotta, így éppen 1603-tól választhatták meg városi jegyzőnek, 1604-ben az udvarbírói széknak is jegyzője lett⁴³, 1607-ben pedig nemeslevelet szerzett magának.⁴⁴ Valószínűnek látszik, hogy azonos az 1603-as események kapcsán Szamosközy István által a csúfnevében emlegetett Fületlen Szabó Istvánnal. Vagyonságát, amelyhez jegyzői tisztjéből fakadó jövedelmei⁴⁵ is hozzájárultak, bizonyítja, hogy szőlőjének, borainak kezelésére külön vincellért tartott a Majorban lakó Dávid személyében. 1610-

³⁹ VK 1617. – Vö. Ötvös i.m.: 270.

⁴⁰ Kivételt talán az az 1605 tájától érvényesülő új követelmény jelent, hogy a perbeszéd világosan határozza meg a pert kiváltó cselekmény körülményeit: „*az I. procuratora mellett állván való feleletömet condescendáltatta az székkel írva comitatussát, locussát, tempussát, diessét, annusát...*” – vö. JK 1607/8.

⁴¹ VK 1600. szept. 28.

⁴² VK 1602. ápr. 17. – Vö. Veszely: i.m. 37.

⁴³ JK 1604. júl. 14.

⁴⁴ *Nobilitatio nobilis Stephani Baranyai alias Zabó de Alba Iulia*: Gyulaféhevár, 1607. júl. 1. IV. Liber Regius Sigismundi Rákóczi. 149r. MOL. F1. VII.

⁴⁵ VK 1601. júl. 16. és első közlője, Veszely: i.m. 38–39. idézi a fellebbviteli levelek és a tanúvallatások városi díjszabására utaló tanácsi határozatokat 1601-ből.

ben még ő vezette a bejegyzéseket, neve még az 1612. év elején is szerepelt egy per kapcsán, de az akkori jegyzőkönyvi bejegyzések már más kézre vullanak.

A következő név szerint is ismert jegyző személyét hosszúkas, szálkás, öreges, de jól kiírt betűi és helyesírásának német anyanyelvre valló hangtévesztései különböztetik meg. Brassai Ersénygyártó János nem pereskedett, mint elődje, így csak annyit tudunk származásáról és mesterségéről, amennyit a neve elárul. 1614-től kezdődően folyamatos bejegyzései azt is jól érzékeltetik, hogy abban a szász környezetben, ahol az írástudást elsajátította, a jogi szakkifejezéseket nem latin vagy latinos formájukban használták, így lejegyzéseiben a latin szavak és fordulatok szinte felismerhetetlenné torzulnak sajátos helyesírása, félrehallásai és átértelmezései következtében.⁴⁶ A Vörös Könyvben ő örökölte meg a város viszontagságainak és 1614 utáni újjáéledésének legfontosabb mozzanatait, valamint a hozzá nyilván igen közelálló Szatmári Szijgyártó János bíró buzgólkodását a város kiváltságlevelének visszaszerzésében.⁴⁷

A város helyrajza

A középkori Gyulafehérvár települése⁴⁸ az egykori római Apulumban állomásozott XIII. Gemina légió *castrum*ában és körülötte kristályosodott ki, a Maros jobbparti árterülete fölé emelkedő fennsíkon, amelyet észak felől a Marosba ömlő Ompoly völgye határolt. A középkori vár szinte átalakítás nélkül felhasználta a római erődítményeket, így lett a *castrum porta praetoriájából* a Szent György-kapu, a *porta decumanából* pedig vele átellenben, a nyugati oldalon a Szent Mihály- vagy Tömlöc-kapu. Az előbbi a káptalan, az utóbbi a XV. századtól adatolhatóan a püspök felügyelete alatt állott. A *castrum* oldalkapuit a korai középkorban befalazták s a falakhoz épületeket ragasztottak. A falakon belüli település főtengele a két kaput összekötő utca volt. Ezt – ismét csak XV–XVI. századi adatokból kikövetkeztethetően – a mai Varga Katalin utca mentén húzódó észak-dél irányú tengely osztotta két, megközelítőleg egyenlő, püspöki és káptalani részre. A várban egyetlen utcanevet említenek forrásunkban, a Szász utcát, amely elképzeléseink szerint a Szent György-kaputól kiindulva a keleti és északi várfal mentén húzódott.

A várnegyed települési rendjének megfelelően oszlott meg a váralja települése is: a Szent György-kapu előtti lejtőn, a várfal déli előterére is átnyúlva egészen a várhegy alatti patakocska – tulajdonképpen az Ompolyból kivezetett malomárok – partjaiig húzódtak az eredetileg a káptalani birtokhoz tartozott Felső- és Alsó Major jobbágyházai. A nyugati – eredetileg püspöki – váralja, a tulajdonképpeni város központja a Szent Mihály-kapu előtt kitölcséresedő piactér volt, amelyet a körülötte épült házak földszintjén berendezett üzlethelyiségek, különálló „boltok”, mészárszékek és műhelyek szegélyeztek. Közepén állhatott a pellengér⁴⁹, a megszegyenítő büntetések eszköze. A piac volt a város fertály-beosztásának a központja is. Forrásaink a Várnegyed mellett még a Téгла-, Boldog-, Lippa- és Tövis-

⁴⁶ 1617-ben még mindig ő volt a gyulafehérvári jegyző. Vö. Ötvös: i.h.

⁴⁷ VK 1617.

⁴⁸ Gyulafehérvár korabeli topográfiájával kapcsolatban: Imets F. Jákó: *A régi Fejérvár fekvése és részei.* = Az Alsófehérmegyei Történelmi, Régészeti és Természettudományi Társulat Évkönyve. 11/1898. 19–33. – Györffy György: *Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza.* II. Bp 1987. 143–158. – Kovács András: *Humanista epigráfusok adalékai Gyulafehérvár közép- és koraiújkorai helyrajzához.* In: Szamosközy István: *Analecta Lapidum. 1593. Inscriptiones romanae.* 1598. (Adattár XVI–XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez. 33. Szerk. Keszérű Bálint, sajtó alá rendezte Balázs Mihály, Monok István) Szeged, 1992. 31. – Uő: *Gyulafehérvár, az erdélyi püspökök középkori székhelye.* Márton Áron emlékkönyv születésének 100. évfordulóján. Szerk. Marton József. Kvár, 1996. 191–201. – Uő: *Az építkező Bethlen Gábor és székvárosa.* Emlékkönyv Jakó Zsigmond születésének nyolcvanadik évfordulójára. Kvár 1996. 276–294.

⁴⁹ JK 1608. ápr. 14.

fertályokat említik, amelyek a település hasonló nevet viselő legfontosabb utcái köré tagolódtak.⁵⁰ Bizonyos, hogy a Boldog-fertály és utca neve a külváros egykor Nagyboldogasszonynak szentelt plébániatemplomától ered, amely a piactér nyugati oldalán állott. Az idézett felsorolásban utolsónak említett fertályt a Tövis és Enyed felé vezető út iránya határozta meg, így a Szent Mihály-kaputól észak és északkelet felé húzódó városrészt jelölhette. A Lippa-negyedet alkotó két – Nagy- és Kis Lippa – utca lehetett a település legújabb része, mert létrejöttére csak Lippa várának 1552. évi feladása után kerülhetett sor. Valószínűleg a várkaputól északnyugatra, a reformáció után létrejött temető és a Tövis-fertály közé ékelődött s átnyúlt a várfennsík Ompoly felőli lejtőjére is. A hiányzó Téglanegyed a két Tégl utcával⁵¹ így a váralja déli negyede lehetett s hozzá tartozhatott a piacról közvetlen dél felé tartó Szent Miklós utca is, amely Upori István püspök 1418-ban épült körmeneti kápolnájáról kapta a nevét. Ezt várbeli templomuk 1603-as pusztulása után a jezsuiták használták. A nyugati váralja kiterjedésének a fennsík északnyugati peremén elterülő temető és az erdő szabott határt. Arra kell keresnünk a Temető utcát és a belőle nyíló, városszéli Ispótyárhoz vezető utcácskát.

A vár déli oldala mellett a Vinci utca kötötte össze a nyugati váralját a Felső Majorral. Ott, a várfal előterében terült el az egykori püspöki és kanonoki kertekből kialakult fejedelmi kert, az 1581-ben említett halastóval. Az utóbbi valószínűleg éppen úgy jött létre a várárok egy mélyebb vagy elrekesztett szakaszán, mint a vár délkeleti szögletében a felgyült esővízből kialakult s eredetileg kenderáztatónak használt rész, amelyről a vár délkeleti sarokerődítménye – ebbe az 1576 után létrehozott tűzveszélyes ágyúöntőházat telepítették – a Kendervár nevet nyerte. A várárok nagyobb része azonban száraz volt, a tehencsorda oszlásakor ott vonultak a városbeli gazdák tehenei.⁵² A Felső Majorban állott a görögkeleti egyház két temploma is: a XVI. század közepe táján épült s a görögkeleti püspök Gyulafehérvárra költözése – 1572 – után székesegyházként emlegetett *kisebb* és a Vitéz Mihály vajda bőkezűségéből 1594 után emelt *újabb és nagyobb* templom.⁵³ Odahelyezését a Major jelentős számú román jobbágy- és zsellérlakossága indokolta.

Az Alsó Major a vártól keletre húzódó lejtő alján s a vár alatt elfolyó *kis patak* partjain, az egykori káptalani birtokon terült el. Ennek a városrésznek a peres ügyeit első fokon az 1603–4-ben még kenézként emlegetett, szlávós-romános keresztnevet viselő bíró, Tat Bogdán intézte. A Major korábbi népesedési viszonyaira nehezen következtethetünk, mert a fejedelmek adományából itt kaptak a fejedelmi hivatalnokok és főurak egy vagy néhány, többnyire pusztá jobbágytelket, hogy fehérvári rezidenciájuk ellátását idetelepített jobbágyokkal vagy zsellérekkel megoldhassák. Érdekes módon itt a szomszédságokat is jelző adománylevelekben három-négy szomszédot is említenek, ami talán az eredeti telkek fel-

⁵⁰ VK fol. 19., 21. – Veszeley: *i.m.* 37. úgy gondolta, hogy 1603-ban még nem létezett a Lippa- és a Tövis-fertály. Tévedése onnan adódott, hogy a névsort tartalmazó második, modern számozás szerinti 21. levél elkeveredett és különálló névsortöredéknek tűnt. Itt jegyezzük meg, hogy Imets: *i.m.* már megpróbálkozott az utcák azonosításával egy általa feldolgozott 1673-ból származó összeírás és a Visconti-féle térkép (1711) egy erősen „átrajzolt” változatának egybevetésével úgy, hogy az 1714-ben tervszerűen kialakított mai Alsóváros utcaneveit mechanikusan az 1711-ben ábrázolt régi településre vetítette. Elképzelése saját forrásaival összevetve sem állja meg a helyét.

⁵¹ Forrásunk egyik utalása – VK 1588. aug. 29. – szerint a Plébánia-ház a Téglá utcában volt. Ebből következtetünk arra, hogy a Nagyboldogasszony templomtól és cinteremtől délre húzódó utca lehetett a Téglá utca, a templom másik, északi oldalán pedig a Nagyboldogasszony utca házai sorakoztak.

⁵² JK 1614/31-2.

⁵³ Kovács András: *Date privind viața Zamfirei, fiica lui Moise-vodă.* = Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie din Cluj-Napoca. 28/1985–86. 355/22. jzet. – Uő: *Humanista epigrafusok...* 35/40. jzet.

osztásának és benépesítésének a következménye lehet.⁵⁴ Az Alsó Major határában – nevéből ítélve – igényesebb, lugasos kert lehetett eredetileg a Porgolát, s ugyancsak erre, az Ompoly és Maros szögletében említik forrásaink a város tulajdonába került, bizonyos szolgálatok fejében kiadott, kölessel, rozssal, búzával bevetett nyílföldeket valamint a kaszálókat.

Marosportusról és a váradjai sókikötőről nincs szó forrásunkban, de egy sókereskedéssel kapcsolatos per bizonyítja, hogy a sókereskedést nem szüntették meg a városra szakadt bajok. A Marospart közelében, a mai vasúti híd táján jelenleg is látható az a kis tó, amelyet a jegyzőkönyvekben emlegetnek. A Maroson való átkelést biztosító egykori pontonhíd közelében, a balparton terült el a valószínűleg a Báthoryak által létrehozott fejedelmi Vad[as]kert, amelynek emlékezetét csak forrásunk őrizte meg.

A várostól nyugatra és délre emelkedő dombok napos oldalain kell keresnünk a Csatárimál, a Kis- és Nagyelőmál, Ökrősmál, a Bor- és Pap-pataka valamint Kincses nevű szőlőhegyeket, amelyek meghatározó jelentőségűek voltak a város gazdasági életében. A város, a tehetősebb polgárok és az egyházi nemesek is bírtokoltak ott szőlőket, amelyeknek nagyobb hányada a fejedelem és az udvartartás főrendű tagjai között oszlott meg.

A közölt forrásokról

A Törvénykezési Jegyzőkönyvek itt közzétett 1603–16-ból származó sorozatát a gyulafehérvári Batthyaneum Kézirattárának IX. 166. számú, 238 folió lapból álló kötete tartalmazza. Eredetileg egyetlen csomót alkothatott az ugyanott található, IX. 164. számú, 1616–1641-es évkörű és 184 folió lapból álló, általunk B-vel megkülönböztetett kötettel, amelynek a 2–4. lapja tartalmaz még 1616-os bejegyzéseket. Mindkettő lazán összevarrt, változó ívszámú füzetekből és ilyen füzetekből kiszakadt, egyedülálló lapokból tevődik össze. Ezeket modern borítóval fogták egybe. Az anyag nagyobb hányadát tartalmazó 166-os kötetbe foglalt töredék hibás időhatárait – 1603–1654 – századunkban kék színű ceruzával jelölték meg az első lapon. A lapok számozására még később, úgy véljük, századunk közepe után került sor.

A jegyzőkönyveket a XVII. század elején is egyes ívfüzetekből fokozatosan alakították ki és később legfeljebb egybevarrták őket. Kötetlen papírcsomókról lehetett szó 1613-ban is, amikor Bottalnószó Besenyei Menyhárt deák *protocollomot* ajándékozott a városnak,⁵⁵ s abból kerülhetett ki mind a két kötet anyaga. Csak így érthető, hogy miért örökítették meg az adományozás tényét a 166. számú kötet 227r oldalán egy-egy 1644-ből illetve 1647-ből származó, tartalma szerint utolsó oldalra kívánczó bejegyzés mellett. Az 1616. év bejegyzései mindkét kötet anyagában előfordulnak.⁵⁶ Elkeveredett és igen megviselt íveik azt is valószínűsítik, hogy egy ideig ezek tölthették be a használatban levő csomó hátsó borítójának a szerepét is.

A IX. 166. kötetbe így csak később foglalták be az 1675–76-os, valamint az 1685–87-es bejegyzéseket. A fennmaradt állag más kötetekben található az 1659–67-es bejegyzések sorozata valamint az 1689–1712-ből származóké is, míg – amint arra fentebb már utaltunk

⁵⁴ Gyulafehérvár, 1607. május 14.: *Donatio egregii Cosmae Deli super domo et curia nobilitari ... in vico Maior uca vocato*. IV. Liber Regius Sigismundi Rákóczi. 33r. MOL F1. VII.

⁵⁵ JK fol. 227r.

⁵⁶ A IX. 166. kötetben az 1616-os bejegyzések a 206. lapig folyamatosak, egy töredéküket a 163–4. lap tartalmazza s ezzel illenek össze a IX. 164. kötet 2–4. lapjára került részletek.

– a Vörös Könyvvel összekötve található a jegyzőkönyvek 1644-től 1675-ig terjedő sorozata.⁵⁷

A városi levéltár korai állagához tartozó köteteket és iratokat az uralomváltás idején, 1918–1919 telén beszállásolt katonák eltűzték.⁵⁸ A fennmaradt töredékek valószínűleg azt megelőzőleg kerültek tudatos mentés eredményeként a Batthyány Könyvtár gyűjteményébe.

E jegyzőkönyvekre Jakó Zsigmond professzor hívta fel a figyelmemet 1981-ben, amikor a XVII. századi Gyulafehérvár történetének lehetséges levéltári forrásai után érdeklődtem tőle. Minthogy fentebb körvonalazott elképzeléseim összhangba voltak az Erdélyi Történeti Adatok 1993-ban harmadszor újraindult sorozatának szerkesztői koncepciójával, lassan már csak a sajtó alá rendezés munkája hátráltatta a Gyulafehérvárra vonatkozóan az 1980-as évek elején kezdett forrásgyűjtés eme – reményeink szerint – első füzetének megjelentetését.

Ezt a munkát azonban aligha végezhettem volna el a sorozatot szerkesztő Jakó Zsigmond biztatása, a szövegkiadásra való előkészítése során adott tanácsai, az átírás ellenőrzésében nyújtott segítsége nélkül. A törvénykezési jegyzőkönyvek kéziratának az eredetivel való egybevetésében Jakó Klára és Sipos Gábor, a Városkönyv összeolvasásában és az egész kötet nyomdai korrektúrázásában Lupescuné Makó Mária és W. Kovács András segítettek. Önekik köszönhetem a kötet név- és tárgymutatójának a véglegesítését is. A Gyulafehérvárott őrzött kézirat tanulmányozását, mikrofilmzését és utóbb a fénymásolatok elkészítését a Batthyaneum akkori könyvtárosa, Iacob Mârza egyetemi előadótanár és Ileana Dârja könyvtáros tette lehetővé, anyagilag pedig az Erdélyi Múzeum–Egyesület támogatta.

⁵⁷ Batthyaneum, Ms. IX. 198–199., illetve Ms. II. 92.

⁵⁸ „*Arhiva oraşului Alba Iulia –... – cu acte care încep din vremea lui Mihai Viteazul, a fost arsă dosar cu dosar în cuptoarele primăriei pentru a încălzi în iarna din 1919 pe »apărătorii patriei« care aveau lemne din belşug în pădurile, cari nu sunt mai departe de 2 kilometri.*” Vö. Meteş, Ştefan: *Arhivele din Ardeal după războiu.* = *Revista Arhivelor*, 1/1924–26. 87. – Gagyi Jenő: *A közlevéltárak sorsa Új-Romániában.* = *Levéltári Közlemények*, 7/1929. 110.

AZ ÁTÍRÁS ÉS A KIADÁS MÓDJÁRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK

Közlésünkben a teljes átírás és a szintén szélsőséges betűhűség közötti józan átmenettel a szöveg hiteles történeti hangulatának, jellegzetességeinek megőrzésére törekedtünk, de csak akkora mértékben, hogy az ne menjen az olvashatóság rovására; tehát hozzáférhető legyen a nem szakemberek számára is.

A (magán- és mással)hangzók esetében az ejtésbeli hűség visszaadására igyekeztünk, lehetőleg a mai helyesírási szabályok szem előtt tartásával.

Az olvasást erősen megterhelő régies betűalakok közül az alábbiakat a következőképpen írtuk át:

Szövegünkben a *cs* hang jelölésére a *cz-* és *ch-*, nagyon ritkán pedig *ts* betűkombinációkat használták, előfordulásuk jellemzi a jegyző írását; a leggyakrabban előforduló *cz-* jelölést *cs-*vel írtuk át (*csj*-vel, ha ritkán, *i*-vel vagy *j*-vel kombinálták), az összehasonlíthatatlanul ritkább *ch*-t és *ts*-et pedig meghagytuk eredeti formájában.

-gi, -gj (ha *gy* hangot jelöl) = *gy*. Abban az elég gyakori esetben, amikor a jegyző nem jelöli a lágyító hangot a *g* mellett (például: *eggik, germök*), megtartottuk az eredeti formát.

i, j, y = *i*, illetve *j*

-li, lj = *ly*

ni, nj (ha *ny* hangot jelöl) = *ny*

Biztos, hogy *ny*-nek ejtették az *anni, menni* szavakat is, de írásban nem jelölték következetesen az *n*-et lágyító és az *ny*-et követő *i*-t; csak akkor írtuk át *ny*-nek a fenti hangjelölést, ha az *n*-et *-y, -ii*, vagy *-ji* követte.

oe, eo = *ö, ő*

s (ha *sz* hangot jelöl) = *sz*. Ennek a hangnak az átírásával kapcsolatban csak a Vörös Könyv esetében tettünk kivételt. Ott az 1589 és 1601 közötti bejegyzésekben az *s* és az *sz* hangok írásában meglehetősen gyakori bizonytalanságok a jegyző egyéni írásmódját látszanak jellemezni (például: *somsédság, bíróság, estendő, örökség*).

-ti, -tj (ha *ty* hangot jelöl) = *ty*

u, v = a kiejtésnek megfelelően

ue, w (ha *ü* hangot jelöl) = *ü, ü*

z (ha *sz* hangot jelöl) = *sz*

A ma *ssz*-el írott szavakban a jegyzők, meglehetősen rapszódikusan, egy vagy két *z*-t használtak. Az átírásban *ssz*-szel illetve *ssz*-el jelöltük a különbséget. Pl. *azony* > *aszszony*, de *azzony* > *asszony*.

Megtartottuk viszont az olyan nem zavaró archaizmusokat, mint amilyenek az alábbiak:

a magánhangzók kettőzése (például: *aa, ee, oo* az *á, é* és az *ó* hang jelölésére);

a magánhangzó utáni mássalhangzó kettőzését (például: *melly*);

a *d, g, t* utáni *h* hang jelölését a szótestben is (például: *mindh, penigh, meghtekintvén, előth*);

a *z* hangot *sz*-szel jelölő írásmódot (például: *végesztetett, pénszt*).

Az ékezeteket, akkor is, ha az eredetiből hiányoztak, a mai helyesírási szabályoknak megfelelően jelöltük. A központosítást értelemszerűen alkalmaztuk s arra törekedtünk, hogy a gát nélkül folyó szöveget legalább körmondatokká alakítsuk.

A külön- és egybeírásnál általában a ma érvényes szabályok szerint jártunk el. Hasonlóképpen a nagy kezdőbetűk használatában.

A család-, helység- és utca- meg dűlőneveket minden esetben teljesen betűhíven közöljük, magánhangzóinkra azonban kitettük az általunk javasolt olvasat megkívánta, az eredetiből hiányzó pontokat és vesszőt/vesszőket. Noha a több tagú helyneveket egybeírtuk, eredeti különállásukat alkotóelemeik nagy kezdőbetűjével érzékeltettük: *SzázSebes*.

A szövegbeli rövidítéseket feloldottuk. Kivételt csak a pereskedőket minősítő *actor/actrix, inctus/incta*, illetve *incausamattractus/-a* szópárokkal és deklinált változataikkal tettünk: vagy meghagytuk az eredeti rövidítést, vagy magunk rövidítettük ezeket *A*-val vagy *I*-vel. A kihúzott szavakat vagy szövegrészeket lapalji jegyzetben közöljük. A megcsonkult szövegrészek kiegészítéseit és

egyéb szövegbeli beavatkozást szögletes zárójelbe tettük. Az eredeti kézirat folia-számát a bekezdés elején (illetőleg a szövegben) szintén szögletes zárójelben jelöltük. A IX. 164. kötetből származó ív oldalszámainak megkülönböztetésére a B jelet alkalmaztuk: [B. fol. 2^v]

A magyar szövegben felbukkanó s a jegyzők, illetve a törvényszéken szereplők műveltségét jellemző latin szövegeket, szövegrészeket, szavakat az eredeti helyesírása alapján, a hibák kijavítása nélkül írtuk át és minthogy az esetek többségében sztereotip szövegekről, kifejezésekről van szó, amelyeknek az értelmezése még hibásan sem okoz gondot az olvasónak, csak a legkirívóbb esetekben jeleztük a nyilvánvaló hibát: [!] vagy egészítettük ki []-ben a hiányzó betűt.

A magyar szövegekben a bizonytalan olvasatot [?]-lel, a nyilvánvaló elírást, valamint Brassai Erzsénygyártó János jegyző németes kiejtés módjának a megnyilvánulásait – *pedit, foksák, magat, tuttat* – [!]-lel jeleztük.

A peres eljárás összetartozó részeire úgy utaltunk, hogy az ügydarab-sorozatok végén <>-be foglaltuk a pereskedők nevének indexbeli formáját, utána pedig •-tal választottuk el az utalást: *L. alább* – ha ugyanazon a széknapon még feljegyeztek valamit a perrel kapcsolatban –, illetve a következő beállítás dátumával utaltunk a jegyzőkönyvnek arra a széknapjára, amikor újabb lépés történt a perben: <Mészáros Pál c. Pataki Mihályné•1604. júl. 5.>

Abban az esetben, ha nem sikerült megállapítanunk a pereskedők egyikének a nevét, illetve amennyiben azonosításunkat kétségesnek tartjuk, a hiányzó névre vagy a bizonytalanságra egyaránt kérdőjellel hívtuk fel a figyelmet.

Mindkét kézirat bejegyzéseit időrend szerint csoportosítottuk és évenként szakaszokra bontottuk. Az egyes szakaszokat a megfelelő évszámmal jeleztük és külön kiemeltük a bejegyzések keltezésére utaló szövegrészeket.

GYULAFEHÉRVÁR VÁROSKÖNYVE

1588–1674

1588

Anno domini 1588, ultima die Aprilis.¹ Én, Sárdi Miklós deák, Fejérvárt lakó adom örök emlékezetre az kiknek illik: minthogy a gyulafejérvári egész tanács az egész város képiben leszorítá[?] az én szolgálatomat: hogy ha mi peri az városnak valakik ellen, avagy egyeseknek az város ellen támadna: procurálnék és ágálnék az városért. Tekintvén és gondolván én azt, hogy dicséretes volna hazámnak szolgálni, ajánlottam és ajánlom is magamat ő kegyelmeknek, hogy az mennyiben elég lehetek, minden causákban, kik az egész várost nézik, igazán és híven szolgálók ő kegyelmeknek, mindazonáltal oly dolgokban, kik az nemességnak szabadságának romlására nem lesznek, mert az féle causákban magamra nem illik támadnom. Az egész város ellen pedig senki mellé nem állok. Minthogy pedig az városnak privilegiúmit én nekem és egyéb titkokat is meg kelletik némely causáknak ótalmára mutatniok, azok felől is az én hitem szerint ily fogadást teszek ő kegyelmeknek, hogy mindenben hű leszek és semmiben az városnak igasságának romlására, hanem inkább épületire és előmenetelire igyeközöm. Ő kegyelmek is én nekem házom után esztendőnként egész nyí[l]földet adjanak, az mint ígérték is magokat. Annak felette, ha mely nagy causa történnék, kiben én nekem nagy munkám lenne, ő kegyelmek az én munkámat tekintvén, méltó jutalommal meglátogassanak.

Anno, 1588, 29-a Augusti.² Németi Mészáros Márton bíróságában itt Gyulafejérvárban, Erdélyben lakó Bakfark János az mely compositiót tött volt az itt Gyulafejérvárott levő háza felől, mely ház az plébánosság háza szomszédságában vagyon, az Tégla utca szegletén, minthogy az curátorának, Blandrata doctornak kénszerítéséből lött volt, – revocálja minden czikkelyben, valamiben ellenkeznek azzal az végezéssel, melyet 13-a die Julii 1587. töttek volt, kire keze írása vagyon Posztómester³ Jánosnak nála, és ahhoz akarja magát tartani.

[fol. 1^r–6^v] Paria articulorum dominorum regnicolarum trium nationum regni Transilvaniae et partium regni Hungariae in generalibus eorum comitiis ad **8 diem Decembris anni 1588** in civitate Meggies celebratis conclusorum [...].⁴

[fol. 7^r] Meggies, **23 die mensis Decembris anno domini 1588**. Sigismundus Báthori de Somlió [...].⁵

¹ A jelenlegi állagból hiányzó bejegyzést Ötvös: *i.m.* 261. átírásában közöljük.

² A jelenlegi állagból hiányzó bejegyzést Ötvös: *i.m.* 262. átírásában közöljük.

³ Helyesen bizonyára: *Posztómető*

⁴ Ötvös: *i.m.* 271. – Szövegét innen adta ki Szilágyi Sándor: *Az 1588-ik évi december 8–23. Meggyesen tartott országgyűlés története és törvénycikkei.* = Új Magyar Múzeum. 1858. 519–31. – Uő: *Rajzok és Tanulmányok.* Bp 1875. 70–86, 87. – *Erdélyi Országgyűlési Emlékek.* Szerk. Szilágyi Sándor. III. Bp 1877. 236–248.

⁵ A megyesi tc-ek fejedelmi megerősítése. Uo.

1589

[fol. 7^v] **1589. esztendőben Szent János havának⁶ 24. napján** Zabó László bíróságában⁷ Solyomköuj Péter deák, urunk önnagysága, az fejedelem gyalog hadnagya tön olyan protestációt az árvák képében az Pontyos Ferencztől maradoth ház felől, mel[!] ház vagy on itt Fejéruárat az piacon, egy felől Lakatos Imreh és Kovászj Zabó István háza⁸ somszédházában vagy on[!]. Az árváknak nevek, eggiknek Bolthos[!]⁹ Borbála, Solyomköui Péter, Solyomköui János és Sophia Solyomkövj. Jüvendő időkben gongya lészön az árváknak az ház árának letételére. <L. alább: 1590>

[fol. 7ⁱ] **1589. esztendőben circa festum Joannis Babtizte[!]¹⁰** Sub judicatu prudentis et circumspectis[!] Ladislaj Zabó Albensis protestál ez Feyéruáratth lakozó Lakatos Dániel. Hogy az ő édes anyja indított volt Némethj Márton bíróságában¹¹ valami perth az megholt Lőrincz kovácsnak minden öröksége felől, kihöz vér szörént való atyafiú volth. De hogy az ő édes anyja uthán ű is vére az Lőrincz kovácsnak, minthogy az ő édes anyja véghöz nem vihette Lőrincz kovácsnak meghagyatott feleségével az pört, hát jüvendőben gongya lészön törvénnel rejá, mert nem akarja [hagyni] idegennek bírn az örökségeth.¹² <L. alább: 1590>

[fol. 7^v] **1589. esztendőben decembernek 18. napján** Zabó László bíróságában. Az itt Gyulafejéruárat lakó Miklós kovácsné, Kathus aszszony tön ilyen protestatiót. Hogyha mi rész illetné az megholt Giógi Péterné örökségéből, idővel törvény szerént gongya lészön rejá, miért hogy veér szörént való atyafia (ha illeti-e valami rész ötet, az vagy nem) az vagy gyermekéth, gongya léssen rejája.¹³

1590

[fol. 7ⁱ] **1590.** Mészáros Gergel bíróságában, úgymint 12 [die mensis ...?] ezen Lakatos Dániel protestál, hogy noha az ő meghholt atyafiának, Lőrincz kovácsnak valami kis rész [szőlőjéhez?] nyúlt, kit senki kezéhez nem akart vonni és ű is nem [akarná?] idegen kézre bocsátan[i]a. Protestál azért, hogy jövendő[ben] azzal meg nem elégszik. Hanem valami javait ezen[?] Lőrincz kovácsnak bírja az ő meghagyatott feleség[e], akármi névvel neveztessek, törvénnel gong[ya léssen] felőle, mert még az ideigh valamihöz [...] nem [...] <L. alább: 1592>

⁶ Június.

⁷ Az sz és az s betű használatának ezt a jegyző helyesírására jellemző keveredését az alábbiakban nem fogjuk külön jelezni.

⁸ Föléírva.

⁹ Helyesen: Bothos.

¹⁰ Vagy Ker. Szt. János születése: jún. 24, vagy fővétele: aug. 29.

¹¹ Valószínűleg 1588-ban.

¹² Veszely: *i.m.* 43.

¹³ Uo.

[fol. 7^v] **1590, 23 die mensis Februarii.** Mészáros Gergel bíróságában. Solyomköuy Péter deák protestál az árvák képében Eöttuös János ellen. Az¹⁴ mel házat vött Eöttuös János Pontyos Miháltúl, gyulafeyéruáritúl az czinterim[!] melletth. Az árvák képében, tudniaillik Bolthos Borbála képében és Solyomköuy Péter és Solyomköui János, Solyomköui Sophia képében [protestál], miérthogy szüleattyoktól marath. Jüvendöben az árrát leteszik.

1588. esztendőben is, Szent Philep, Szent Jakab¹⁵ tájában, akkoron [i]s protes-tált ugyan ezen dologból. <L. alább: 1591. jún. 12.>

[fol. 8^r] **1590, 24 die mensis Februarii.** Mészáros Gergel bíróságában. Protestál Mészáros Berthalan Szalay János képében, hogy valami jussa azaz valami igassága Oláh Berta[lan]nál¹⁶ volt, mindönök felől jüvendő időben gongya lészön Szalay Jánosnak rejá.

Azon képében protestált volth ugyan ezön fellül megnevezetth Mészáros Ber-talan Vayda Ferencz uram bíróságában¹⁷ is ezen dolog felől. <L. alább: 1592. dec. 10. k.>

1590, 12 die mensis Maii. Mészáros Gergel bíróságában. Tön protestatiót Békészi Barbél Gáspár, hogy vött egy házat itt Feyéruáratt az Bódogi Aszoni uczájában fl. másfélszázon Sabó Gergeltúl, kinek egy felől szomségya Czismaczia Jakab és más felől Miklós kovács házai szomsédságában, Feyéruármegében, Erdélben, kinek árujában voltanak az jámbor személyök: János kovács, Baniaj Pé-ter eskütt személyök és Barbél Miklós és Sáradi János és Baraniaj Zabó István. Mel jámbor személyök előtt vallást is tött ez fellyül megnevezett[!] Zabó Gergel, hogy szoha ezt az Barbél Gáspárt, szem maradékitt örökké az háznak bírásában meg nem háboríttya, szem szemmi attyafia, szem örökese. Mel dolgot örökké való meg-mar[adásra] beírtunk ez jelen való várasunknak [könyvében]. Notarius civitatis [Albeasis manu propria]

[fol. 8^v] **1590. estendőben Octobernek 23. napján,** Mészáros Gergel bíróságában. Protestála ez tisteletes Oroslán Istvánné Orsolya aszszon az Borbél Pál háza felől, mellyet mostan Bernóthj Borbél Bódísár vött meg. Mivelhogy annak az árrából fizették meg az Thordaj Borbél János idejében lött adósságoth az adóssoknak idestova, ez uthán idővel gongya lészön felőle Oroslán Istvánnénak, az mel házatt atták el fl. 225.

1591

[fol. 8^v] **1591. estendőben júniusnak 12. napján,** Vayda Ferencz bíróságában. Az vitézlő SolyomKöui Péter deák Giulafeiéruáratt lakó protestál az árvák képé-

¹⁴ Fölérva.

¹⁵ Május 1.

¹⁶ A valószínűtlen Berta Bertalan-ra való kiegészítését az 1585. áprilisában végrendelkező és ugyanazon év jú-liusában elhunyt Oláh Bertalanra utaló forrásadatok indokolják. Vö. Veress Endre: *Fontes Rerum Transylvanicarum. Erdélyi történelmi források.* V. Bp 1921. App. VI. No. 51.

¹⁷ Az egész bejegyzés más kéz írása, így valószínű, hogy 1591-ben.

ben, hogy az mel házatt vött volt Giulaj Eöttuös János, kiben mostan Sygiártó János lakik, Pontios Miháltúl, mel vagyon az czinterim[!] mellett, Lakatos Imreh somsédóságában. Az felől protestál Bolthos Borbála, Solyomköui Péter és Solyomköui János, Solyomköui Sophia képében, miérthogy szüleattyoktól maradt volt, nem akarják, hogy idegenek bírják, hanem jüvendőben gongyok lészön rejája törvénnel. <L. alább: 1593. febr. 15.>

1591., úgymint circa festum Joannis Baptizte[!]¹⁸, Vayda Ferencz bíróságában. Az thanács uraim egygyütht lévén compareálván ez Feyeruáratth lakozó Lantos Pálné Kathalin asszson az fia, Tenkj Istók képében és protestála mielőttünk, hogy egy házath adotht volth el Tenkj Gergelné Anna asszony Dobos Thamásnak fl. 60 magyar forinton, mel az Vincz uczában vagyon, Domb¹⁹ Pál és Gjulaj Ferencz házai somsédóságában, ezen Feyeruármegyében. Ellenzé az fia képében ez okon, hogy vér lévén az fia az házhoz és idővel törvénnel gongyok lészön rejája. <L. alább: 1595. febr. 13.>

1592

[fol. 9^r] Némethi Márton bíróságában. **Anno Domini 1592. esztendőben Maiusnak 27. napján.** Jöve mielőnkben, egész thanács egygyütht lévén, ez Feyéruáratth lakozó Szabó Andrásné Mártha asszony, úgymint Némethj Márthon bíróságában és kíváná mitőlünk, hogy az minémű leveléth confirmálta az thanács az ő fiával való compositio tétel felől, mi azt summa szörénth az váras könyvében is beírnók, örökké való meghmaradásnak okájérth. Először penigh az ő közötték való compositiolevél így vagyon és így kezdetik, hogy Mártha asszony az ő fiával, vezetékneven Zabó Istvánnal, más nevén Eöttuös Istvánnal úgy componáltanak, hogy Zabó István az ő attya testamentomáth soha örökké fel nem bontya, melly testamentomoth Mártha asszonnyal éltekben tettenek, sem azoknak semminemű czikkelében meg nem háborgattya, hanem, míg él ez világon, mindeneketh békességessen bírhasson, minth az ő meghholt attya éltében minden pörpatvar nélkül. De ezt hozzá tévén, hogy ha az ő jóh annyának halovása történnék, valami névvel nevezendő marhák lesznek és maradnak tüle, vagy szok lészön, vagy kevés lészön, mindenekkel igazán, lélek szörénth az ő attyafiával, Szakác Péternével Kathalin asszonnyal és Lakatos Györggyel pörpatvar nélkül osztozzanak minth jóh attyafiai önköztök, az ő meghholt attyának testamentomának continentiája az minth tartya. Ennek fölötte, ha Zabó Andrásné valamith éppetene éltében házánál, vagy keresne, azt is szenki ne vethesse ü[reá], vagy hogy többült vagy kevesebült, hanem egyaránt oszló legyön az meghnevezett attyafiai között halála uthán és szenki én hírem nélkül osztozás fejében az én attyámtúl maradotht jókhoz ne nyúlhasson. Ha pedig halovásom történnék idegen földön, az én meghnevezett attyámfiaira szállyon, valami engemet illetve. Ha pedig önekiök, az én

¹⁸ Vagy Ker. Szent János születése: jún. 24, vagy fővétele: aug. 29.

¹⁹ Alább, 1595. febr. 15-én: *Dom*.

megyenevezett[!] attyámfiainak halovások történnék vagy magvok szakadna, énreám, Zabó Istvánra megh vérre szállyon, szenkire ne egyébre, akármilyen névvel nevezendő jók lönnének. Ha pedig távol [létemben] történnék és ostozásra kelne az dologh, anyám ha[lá]la utháni [magam?]nak gondviselőnek vallottam az kolosuári SzentMiklós[i ...t] és az ő feleségét, Phelystej Borbála asszonth, é[l]jenek[?] velek, minth én magam, én engedelmemből [...]. [fol. 9^v] Az compositiölevél ugyan Mészáros Márthon bíróságában, 22 Mai[i] 1592. esztendőben költh, melyet város öregh pecsétivel megerősítetnek és hit szörénth írtanak megh. Thanácsok ezek voltak Borbél Albert fogott bíró, János kovács thanácsbéli embör, Feyérvárj Geörgh[!], Sáradj Zabó János, Szeőcz János, Mészáros Berthalan és Pásztor Benedek és az egész tanács.

1592. estendőben Septembernek 6. napján, Némethj M[észáros] Márthon bíróságában adott az thanács egy levelet Vayda Ferencznének Barbála asszonnak az öregh pecsétünk alath, melyben meg vagy on írva, hogy Symándj Zabó János és Szőcz Miklós, Békésy és Kalmár Jakabné Katus asszon, Bélében lakozó pöröltének Vayda Ferencznével östül maradtath és dualitást kerestének, melyet az symándiak valami részéből meg is nyertének volth törvénnék foly[ás]a szörénth, de mind két felől Isteneket tekintvén, eg[y]ben[?] szállván magokban, megbékélletnek és Symándj Zabó János engedeth meg Vayda Ferencznének tizönöt forint híján száz forintban, két dolmának való karasia posztóban, egy soknyának[!] való velenczej taphota soknyában. És az levélben megh vagy on az is írva, hogy Symándj Zabó János felelt minden nemzetsége felől, hogy ha valaha történnék, hogy Borbála asszon, Vajda Ferencznét valami vér szörént való nemzetsége Vajda Ferencznek ez uthán meghháborítaná, haát azon levélben ezt az terhöt felvötte magára, hogy Simándról ide jüjjon és ötöt tartozzék megóalmaznia. Ha penigh meg[y] [n]em óalmazná, hát Vayda Ferenczné mindön tör[vé]n nélkül simándj embörth tarthasson megh addigh, míg Zabó János melléje nem jü. [fol. 10^r] Ennek fölötte valaminémü pör folta levelekkel kereste Vajda Ferencznét, azok is soha ez uthán ne használhassanak elle[ne], hanem erőtlének legyenek, mert elégségesen meghelégítötte. Hanem vag[y] adóssága lönn Vajda Ferencznek, azaz hogy vag[y] ő volt másnak adós, vagy más ő nekie, haát Borbála asszonnak gondviselésében legyenek, mert ők kivötték minden igaz[s]ágokath belőle. Hanem holta uthán is valami névvel nevezendő marháka Vajda Ferencznétől maradnának, szabad legyön valakinek hadgya testamentumában, vagy fiainak, vagy lejáninak, azvagy urának, ő birodalmában legyenek és maradvanyak mindörökké. Mellyeket az tanács, ez jelönvaló megírt vallástételézh Zabó Jánosnak az attyokfiai képekben is az minth felelt, hit szörént adta ki az tanács az öregh pecsét alath az fellyül meghírt napon és esztendőben. Notarius civitatis Albensis manu propria.

[fol. 11^r] 1591. estendőben, Vayda Ferencz bíróságában és **1592. estendőben, úgy mint karácson előth kéth héttel,** Némethj Márton bíróságában protestála ezen Feyéruáratth lakozó Lakatos Dániel,²⁰ hogy az mel házat most bír az megholth Lőrincz kovácsné Anna asszony, ki most Péter kovácsné, kinek egyfelől

²⁰ Vö. a fentebb 1589-ben és 1590-ben bejegyzett tiltakozásaival.

somsédgya Patikárius Amborus²¹ és másfelől SzakácZ János, az vár kapuján belől, mel itth Giulafejúráth vagyon Erdélben. És ennek fölötté vagyon eg[y] sölő[!] is az CzatárjMálon, kinek egyfelől való somsédgya Laskaj János szöleje és [másfelől] az nagyságos Iffiú János szöleje somsédságában vagyon. Azért protestál, hogy jüvendőben mind az ház felől, mind az szőlő felől törvénnel gongya léssen reja ez okon, hogy nem akarja idegennek bírni, mert ünekie vér szörénth való attyafia volt az meghhólth Lőrincz kovács, kiről és mel Lőrincz kovácsról maradtanak mind az megmondotth örökségek. Jöllehet Mésáros Gergel bíróságában²² valami rész szölőcskéth váltott volt hozzája Naglakj Lőrincztül, mert nem akarta az ő attyafia örökségéth idegen kézre bocsátanija, hanem mégy[!] az ki kezénél nincs is, azt is törvénnel megkeresi, mert az rész szölőcskét is nem az okon váltotta hozzája, hogy azzal megelégednék. Hanem akármí névvel nevezendőket bírna Lőrincz kovácsné, ki az ő megh[holt] attyafiájé lött volna, haát törvénnel, ha Isten élteti, gongya lésszön felőle.

Az estendőknek penigh számai hogy így vadnak, nem ast[...?], szem az notariustúl esett az véték, hanem az protestáló személtül, hogy mikoron az protestátiót t[ette?], az notariusnak megy[!] nem fizette jutalmát. H[anem?] mikor fizeteth, akkor írták be, de az p[rotestatio?]tétel minden bíró előtt megh[áll?] minden esztendőn, minden bíró [előtt?]. Notarius [civitatis Albensis manu propria]

1593

[fol. 12^r] Anno domini 1592. esztendőbeli bíróságáról Némethj Mészáros Márton számoth adotth az várasnak **1593. esztendőben, 28 Januarii**.

Ugyan ezen fellyül megírt napon és esztendőbeli goczmesterségéről Thóth Márthon számoth adotth az várasnak **1593, 28 Januarii**.

[fol. 10^r] **1593. esztendőben, 15 die mensis Februarii**[i], Mészáros Bertalan bíróságában. MagyarorZágj Kwn Imreh protestála az felesége, Tösér Kathalin aszony képében, ki Vasaadon Bihar vármegyében lakozik. Hogy ezelőtt egnéhán[!] esztendővel holt volt egy Lippaj Ferencz deák nevű legény meg itt Fejúrárat, az Lippa uczában, kinek azon Lippa uczában volt egy háza, kiben most Sáradj János lakik, mellyet ezen Ferencz deák még éltében eladott volth. De minthogy az én feleségemnek vér szörént való attyafia volt az megholt Ferencz deák, nem hadgyuk, hogy idegen bírja az házat, mert Isten vélünk lévén, mi is igye[!] beigye[kezünk?] Fejúrárra lakni és ha törvénnel hozzá ny[úlhatunk?], hozzá nyúlunk idővel.

[fol. 10^v] **1593. estendőben, Februariusnak 15. napján**, Mészáros Bertalan bíróságában az thanács előth Solyomköuj Péter deák protestál az ő árvái képében. Hogy az mel házath eladotth Pontyos Mihál, kiben mostan Szígiártó János lakik az czjnterem mellett, Lakatos Imreh háza szomsédságában, jüvendőben az ő árváinak,

²¹ Ambrosius Hyppolitus, fejedelmi gyógyszerész.

²² Ti. 1590-ben.

azvagy gyermekinek, tudniaillik Bolthos Borbálának, Soliomkeő[u] Jánosnak, Solyomkeőuj Sophiának gongyok lészön rejája, merth vér szörénth úk férnek hozzája minden idegenek ellen az házhoz, mel itth Fejéruáráth vagyon, ezen Fejéruármegyében. Nem hadgyák idegennek bírnia, mert szüleattyoktúl maradotth. Ezen megnevezett Solyomköui Péter deák egy fia, Solyomköui Péter képében is akképpen protestál, mint az több fia képében. Notarius manu propria. <L. alább: 1594. júl. 14.>

1593, 1 die mensis Martii, Mézáros Bertalan bíróságában. Az néhai Czysár Lukács fia, Czysár István protestála ez okon. Hogy az ő bátya, Czysár János eladta az ő házát, mel az Nyrő uczában, Mésáros Bálinth és Tölczéres Gábor háza somsédóságában vagyon, ugyan itth Fejéruáráth, Erdélben. Protestál azérth, hogy jüvendőben, minthogy vér hozzája, törvénnel gongya lészön reá és nem akarja idegennek bírnia, mert ő neki kedve ellen adta el, más, hogy édes atyátúl maradotth.

1594

[fol. 11^v] **Anno domini 1594, bújtthelő hónap²³ 29[!] napján**, János kovács bíróságában. Az feyéruárj thanács előth jelen lévén ez Fejéruáráth lakozó Sörös Thamás és másfelől isméth ezen Fejéruármegyében Borbándon lakozó tiszteletes személyeknek feleségi, tudniaillik Feyér Péterné Borbála asszony, Sypos Lukácsné Erzébeth[!] asszony, Czahócj Mihálné Ágotha asszony. Jelönték mielőttünk, miérthogy ez megnevezett[!] Sörös Thamásnak megholt felesége, Kathalin asszony önékiök vér szörént való attyok[fia] volt légyön, az Isten ez világból kiszólitván, magtalan meghalván, valami az ő harmadgya lött volna Sörös Thamásnál, úgy mint attyafiak részt kívántanak. De az attyafiui szeretetnek önközöttök megmaradásájérth, minden pörnek eltávozásájérth, az megnevezett Sörös Thamás ada mielőttünk huszonöt magyari forintot ez fellyül megnevezetth asszonyállatoknak, kit mielőttünk készpénzül felvőnek és felelének az megnevezett asszonyállatok, hogy soha ennek uthánna Sörös Thamást sem ömagok, sem gyermekik megy[!] nem háborítták az megnevezett rész felől, hanem valamiben megymaradotth, mindeneket úgy bírjon, mint tulajdon sajáttyáth mindörökké minden hozzája [t]artozókkal, kiről nagyobb bizonságul várasunk öregbik pecsétí [a]latth való le-velünket is adtuk ez megnevezett Sörös Thamásnak, megymaradásnak[!] okájérth ez jelenvaló köny[v]ben is beírtuk annak rendi szerénth.

[fol. 12^r] János kovács bíróságában az ide alá megnevezett[!] személyek előth **1594. esztendőben júliusnak első napján** jöve mielőnkben az vitézlő Rác Bálinth, urunk ömagysága gyalogh hadnadgya ez okon. Mivelhogy az megholt Darócj Máthéné²⁴ Anna asszony gondviselőnek hadta volth testamentumában, de miérth hogy ez mostani időnek felháborodotth állapattyát látván, jövendő

²³ Február.

²⁴ A következő két szó föléírva.

igaz[s]ágérth és maga ótalmájérth mindeneket, valamik adószágátúl ez megnevezett Daróczj Máthénénak megmaradtanak, ez jelönvaló köny[v]ben feliratván az tiszteletes, nőmös személyök előtt, tudniaillik Dobronikj Boskouitth Vincze előtt, Feltóthj András előtt, Ágoston Eöttuös Máthiás előtt, Némethj Mészáros Márthon előtt, Níreő János, Deső Gergel, urunk tizedesse előtt. Az marháknak nevei így következnek: egy öreghezűst pohár, meg másik ezűst pohár, egy párthaő[v] lánczával ösve, egy ezűst hivel kézivel[!]²⁵, egy ezűst kalán, eg[y] bokor palástra való kapocs, két ezűst gyűrű, egy kis ezűst gomb, két pogán pénz. In summa az ezűst marha hat gira és tizenőth nehezék. Vagyon ismét három arany gyűrűske, négy arany nyomó. Ez melletth készpénz vagyon nyolczvankéth magyar forint és d. 28, mel ezen Daróczj Máthénénak adósságátúl m[eg]maradotth. [fol. 12^v] Ismét vagyon három ón palasz[!] vagy ón kanna, húsz fonth. Isméth kilencz ón tál, tálnyér, tizenhaatt fonth. Ismétth én, Rác Bálint ezen Daróczj Máthénénak halála utháni adósságáth fizettem summa szörénth száznyolczvankilencz forintot és d. 95. Isméth az gyermekére, Gyurkóra költöttem fl. 11. d. 9. Ismétth az másiknak, Jancsinak adtam d. 50 készpénzt. Summa az adósságh és az költségh gyermekére lészön kéttszáz és héth forint és d. 54. Ez megnevezett adósságot penigh fizette Rác Bálint ezen megyholt[!] Daróczi Máthéné marháiból és ez fölötth vagyon az megnevezett[!] summa pénz.

[fol. 11^v] János kovács bíróságában, **anno 1594. esztendőben júliusnak 14. napján.** Az thanács együtth lévén és comparealván Solyomköuj Péter deák, urunk önagsága gyalogy[!] hadnagya. Protestála az ő árvái képében, tudniaillik Solyomköuj Péter képében és Bolthos Borbála aszszony képében, Solyomköuj János és Solyomköuj Sophia képében tudniaillik, ez okon, hogy az mely házat eladotth volt Pontyos Mihál Giulaj Eöttues Jánosnak, kiben mostan Szjgjártó János lakik, mel az kiülső²⁶ czjnterim mellett, egyfelől Lakatos Imreh és Njreő János háza somsédtságában vagyon ezen Fejérvárat, in eodem comitatu. Hogy jüvendőben ezt az megnevezett házath nem akarja idegennek bírnia, hanem az árváknak törvén szörént meghadatni kívánnya ez okon, mert szüleattyoktúl maradott és vérek hozzája.

1595

[fol. 12^v] **Anno Christi 1595, 13 Februarii.** Az böchiületes Lippaj Szeőcz János bíróságában jövének mielőnkben itt Fejérvárat lakozó Thenkj Pálné Katalin aszszony, más névvel Lantos Pálné az ő fiával egyetemben, Thenkj Istvánnal és protestálának, hogy az mely házban Dobos Thamás lakott, mely ház vagyon Vinczj uczában, egyfelől Dom Pál, másfelől Theöuissen lakó Rác Gáspárné háza szomszédtságában, azt az házat penigh Dobos Thamás mostan eladta. Ez fellyül meghnevezett személyek annak okáért protestando contradicálának, hogy mind

²⁵ Ti. késivel.

²⁶ Fölérva.

azelőtt, mind most contradicálnak annak az háznak eladásának, ilyen conditióval, hogy abban az házban mind az aszszony, Lantos Pálné avagy Tenkj Pálné, mind penigh az fia, Thenkj István része meghfizetetlenül benne vagyon. Nem adhatóját attá el Dobos Thamás, az is penigh az ki meghveszi, meglássa, hova és miért adgya pénzét, mert jövendőben is meghkeresik törvénnel, és oda nem hadgyák, ha erejek lészen az törvényközéshöz. Mostan erőtlének hozzá.²⁷

[fol. 13^r] **Anno 1595, 2 Martii.**²⁸ Ab universitate senatorum et electorum quadraginta hominum communis deliberatio, quod si a publicis conventibus aliquis senatorum abfuerit, pro absentia privandus est denariis 24. Ex ordine quadraginta electorum, si quis abfuerit, privandus est denariis 12. Quod si quispiam saepius absentare praesumpserit, duplicata poena mulctandus est.

Anno Domini 1595, 14 Julii. Az tiszteletes Lyppay Szeőcz János bíróságában. Protestála AranyasMeggyesi András, ki régentén az Puha Orbán fia volth itth Fejéruáath, hogy mostan az minémű szőlőth bír Feyéruárj György, mel KisElőMálban vagyon, ezen feyéruárj határon, [egyfelől] urunk őfölsége sőleji somsédtságában és másfelől az tiszteletes Szász Dömötör sőleji somsédtságában vagyon, hogy idővel mind ő magának és fiainak, AranyasMeggyesi Istvánnak[!] gongya lészön rejája, mivel hogy vér benne és idegen bírja. Törvénnel övévé akarja tönni. Protestálván nem akarja, hogy praescriptio tellyék ez dologban.²⁹

1596

[fol. 14^r] **1596, 10 Martii.** Az tiszteletes és nőmös személ, Zylágj Márthon deák, Feyéruárat lakozó Némethj Mézáros Márthon bíróságábani eskütth polgári, Baraniaj Zabó István, Szígiárthó János és Mézáros Pál előth protestála. Ez okon, hogy Zabó István, az ő attyafia valami névvel nevezendő örökségét más idegennek birtoka aláh engette és attá volna. Idővel nem engedi törvény nélkül, hanem mind az Nyreő István gyermekivel egyetömben, az kiknek ahoz igazságok lészön, törvény szörént megkeresik, kiválképpen az permáli[?] szőlőt, mellyet Szásuáras János bír és azon kívül az többit is, az kivel mi lészön, meghkeresi annak sokása és módgya szörénth.

[fol. 13^v] **Anno Domini 1596, 25 Aprillis[!]**, Némethj Mézáros Márthon bíróságában. Közönségessen thanácsul, várasul az neg[y]ven embörrel egyetemben egy consen[su]ssal végeztük azt, hogy örökössen az Czigás neű földét az várasnak közönségessen eloszszuk örökben. Ez okon, hogy ki-ki, mind[!] az ő földét, úgy szánthassa, ganéjzohassa, hogy jövendőben hasznára lehessen. Illy conditiók alath, hogy ha valamel attyánkfiát az Isten kivönné ez világból és holta uthán az felesége darabanthoz, azvagy egyéb idegen embörhöz menne, tehát ismét az föld az váras félére szállyon és azé lehessen, az ki az váras közé szolgállyon.

²⁷ Veszely: *i.m.* 44.

²⁸ Más kézzel fölötté: *Az ta[nács szemé]lek közzül, ki absens lészen, den. 24. Az 40 emberek közzül den. 12.* Vö. Veszely: *i.m.* 39.

²⁹ Utána törölve: 1596.

[fol. 14^r] **Anno Domini 1596, 25 Apprillis[!]**, Némethj Mézáros Márthon bíróságában. Mézáros Lázár ilyen fogadást tón az thanács előtt, hogy únekie adgyanak szánthófldeth, ki uthán élhessen és az váراسi közönséges teröh vise-lésben egyaránth lészen az várással és úfelségének szolgál az több kösséggel egyetömben.³⁰

[fol. 14^v] **Anno 1596, 4. napja novembernek.** Az tiszteletes Bániaj István és Patakj Mézáros Mihály, Némethj Mézáros Márthon bíróságában protestálának, mind magok és maradékok felől. Hogy az Njreő uczában Fejéruárat, egyfelől Eöttuös Máthiás házai somsédtságában és [másfelől] ugyan az ő maga, Feyéruári Márthon házai somsédtságában vagy³¹ eg[y] darab föld, miért hogy ezen Feyéruárj Márthon feleségével, Ilona asszonnyal az mel darab földeth attanak Czisár Mártonnak és maradékinak, protestálnak felöle, hogy jüvendőben nem engedik, hogy idegen bírja, mert úk vérek benne és kedvek ellen atták másnak az megymondoth[!] darab földeth.

1597

[fol. 15^r] **1597. estendőben, 23 Januari[i]**. Mézáros Márthon énnekem Mézáros Bertalan[nak] bíróságomban, az számadásának idején adá ény[!] kezembben az várasnak egy Decretumátt³², ez mellett az várasnak egy vörös hártájú könyvét, az mellett még egy öreghekete táblás könyvet az thanács előth.

Ugyan anno Domini **1597, 23 Januari[i]** attak az ény[!] kezembeny[!] az várasnak kéth pallosáth, melyeknek egyikét az kapitán atta volt az várasnak.³³

Meginth **23 Januari[i]** attak ény[!] kezembeny[!] egy kiülső singet.

26 Januari[i] Mézáros Márthony[!] adott ény[!] kezemhez egy privilegiumot az szántófldetek felől³⁴, mégy[!] más leveleth az szabadosok véle[!], harmadikath isméth attanak kezembben az vásárról való levelet.

Urunktúl öfelségétül³⁵ Aztalos Péternek száll[ás]ról való szabad levele vagy³⁶.

1597, 13 Julii.³⁷ Isméth Czisár Györgnek[!] szállásról és szolgálatról való szabad levele vagy³⁶, illy conditio alatt, hogy úfelségét szolgállya.

1597, 24 Septembris. Mézáros Bertalan[!] bíróságában. Feyéruáratth lakozó Symándj Dömötörné Ilona házáról való, szabadságok vagy³⁶ éltekigh, az szál-lá[s]ról szabadságok vagy³⁶on[!]

³⁰ Mellette a lapszálen közel egyidejű bejegyzés: *Nota bene*.

³¹ A következő három szó fölírva.

³² Ti. Werbőczy Hármaskönyvét.

³³ Lapszálen, valamivel későbbi, XVII. század elejére utaló vonásokkal: *Az két pallos is itt volt*.

³⁴ Lapszálen, az előbbivel egyező tintával és írással: *Az segestyében vitték*.

³⁵ Báthory Zsigmond.

³⁶ Lapszálen, az előbbiekkal egyező tintával és írással: *Szolgálatiul is immunis lett*.

³⁷ Lapszálen.

1598

[fol. 15^v] **1598. esztendőben, kiskarácson nap előtt való szeredán.**³⁸ Hogy számoth adott Mézáros Berthalan, elsőben adoth ény[!]³⁹ kezemben egy öregb bogláros fekete könyveth, 2. még egy vörös hártájú könyveth, egy Decretomoth, az vásárról való levelet, mégy[!] az lézegő embörökről való levelet, egy vas szegeth, kéth öregb pallosth, ezek mellett valami prothoculomokat.⁴⁰

1598, 20 Februari[i], Nyreő János bíróságábany[!]. Az egész thanács edgyütht lévén, ezen Feyéruáratth lakozó Czymazia Györgh jöve mielőnkben és solenniter[!] protestála. Hogy az mel házban mostan lakik LakatthGiárthó Co[s]tandj, melly itt Feyéruáratth vagyon az Szentth Myháll kapuja előth, kinek egyfelől való somsédgya Lakatos Antal és másfelől Lakatos László műhelye, mivelhogy az ő attya, Zabó Dömyén elyatta[!] volth, ű peniglen nevetlen árva volt légyön és mustoha annya lévén, elidegenítették az házokatth és azutha fogván ű idegeny országban voltth és elégtelen is volth annak meghkereséssére. Ez okon jüvendőben gongya lészön reája, hogy idegennek nem engedi bírnia, hanem törvénnyel övévé akarja tennie és megh akarja keresniye, annak pénzét letévén.

1599

[fol. 16^f] **1599, 13 Octobris.** Némethj Mézáros Márthon bíróságában és eskütht polgári előth. Betthlen Eöttuös Istvány[!], itth Feyérvárath lakozó protestál ezen, hogy ha jüvendőben Vásárhelj Zabó János valamin[ő] s[z]ín alatt vagy valami okon örök árron el akarná az házát valakinek adni, mivelhogy Eöttuös Istvány határánföldén vagyon, jüvendőben törvénnyel is más idegennek nem akarja engedni, hanem ű is igaz árrát letévén hozzá akar nyúlui. Az ház vagyon Teöuis uczában, ezen Betlen Eöttues István háza és Mézáros Pétör⁴¹ házai somsédtságában, Fejéruármegyében, Erdélyben.

1600

Anno 1600, diae[!] 28 Septembris. Münket, úgyminth az fejérvárj bíróth, Baranyay Zabó Istvánt, Nyreő Jánost, eskütht thanácsbeli személt és az fejéruárj notariust, Mátyás deákoth, esméth ugyan Fejér[vá]rott lakozó nemes személyeket, Márthon deákot, Silágyt, Gábor deákot, Karánsebessit és Keöreösbánjay Nagy Jánost híva Sápár[!] Ferenczi és Keöreösbánjay Péterné, hogy az Keöreösbánjay Pétertől maratt házot, mely vagyon az Téгла uciában[!], megybecsülnök. Mi azétt az

³⁸ 1598. jan. 8-án.

³⁹ Ti. az új bíró, Nyíró János.

⁴⁰ Ötvös: *i.m.* 262.

⁴¹ Föléírva.

ő kívánságok sze[r]inth elmenénk és az mostani üdőnek állapotához képest jó lelkesmeretből becsüllök fl. 125 magyar forintra.

1601

[fol. 16^v] **Anno Domini 1601, die 5 Februarii.** Mi, feyerváry főbíró, Silágy Níreő János azon eskött tanácsj uraimmal és az neg[y]ven esküttel egyetemben, egyenlő akarattól az város boltjai felől végeztünk örök emlékezetre illyen végezést. Hogy valaki az város boltjában akar maradni, tehát ehhez tarcsja magát, ha penigh ehhez nem akarja magát thartani, az város boltjától üres legyen. Első végezés ez, hogy valaki kalmár áruját el akarja adni, tehát az boltot semmi s[z]ín alatt velle el ne adhassa, hanem az bolt mingyárást, az bíró valaki lészen, annak gondviselése alá maradggyon és valakinek akarja adni, annak adhassa. Másik ez, hogy minden esztendőben karácsonban kitelvén az esztendő, az bíró vala[ki] lészen, szabad uraságában lészen az boltnak és ő valakinek akarja adni, annak adhassa. Harmadczior[!], hogy karácsonban minden kalmár, akár nemes, akár nemtelen legyen, valakinek az boltot agyák, tehát mingyárást tartozzék az fele bérít letenni, az minth az boltoknak béri tarthja, az felét ismét fél esztendő eltelvén, tudniillik Szent János napján, mel aratás előtt esik, tartossék[!] meghfizetni. Így valaki ehhez akarja magát tartani és az bíró valakinek akarja adni, sabadon benne lakhassék, ha valaki penigh ennek nem akar állani és az végezéshöz nem akarja magát tartani, az bolt nélkül ellegyen és mindennemő marhájától üres legyen.⁴²

[fol. 17^v] **Anno Domini 1601, diae [!] 4 Julii.** Protestál mielőttünk Lónay Eötues Mihál, hogy ötöt perlette Czisár[!] Gergyel[!] város bírāja előtt, bíró uram előtt. Appellált az tanácsra, de az tanácsj előtt is nem compareálth több esztendéjénél, kire én az tanácsj előtt tisztaságot thöttem. Azért, im, most is, secundario et tertiaro tisztaságot teszek reá és minden keresetitől absolutiót várok az thörvintől és ez után is gandom lészen reá, ha valahogy keresetit mosdítaná[!] kegyelmetek előtt.

Anno Domini 1601, die 16 Julii. Végeztük tanácsjul, hogy az transmis[s]ióknak meghírástól az notariusok az első árkustól ötven pinzt vehessenek, annak uthána, valahán árkuson lészen az írás, minden árkustól per d. 14 pinz d. 14 pinzt[!] vehessenek. Ezekben, ha mit el akar enged[n]i, az ő szabadsága.

Ennek uthána, az mint ennek előtte az mi eleink rendelték volth, az relatoriáknak fizetést rendeltek volt[!], tudniillik az első vallótól d. 12, annak uthána minden valló személyektől az notariusok két-két pinzt vehessenek.

Item, valamikor az bíráktól az mezőre, akár heg[y]re becsüsekét kívánnak, tehát valahán farintra[!] becsülnek, az első farintból[!] per d. 16 vehessenek, annak uthánna valahány lészen az farint[!], mindenből négy-négy pinz[t] vehessenek.

⁴² A lapszélen, más kéz írásával: *Dispositiójában volt az várornak[!]. Nota bene. Az boltokrúl.*

Hogyha penigh az várasban akármí névvel nevezendő marhát becsülnek, akármenni farintra[!], az első farintból[!] per d. 8 vehessenek, annak uthánna minden f[o]rintból per d. 2.⁴³

1602

[fol. 18^v] **1602. esztendőben**, Baroniai Szabó István bíróságában az tanácsnak nevei. Első[!]⁴⁴

1. Baroniaj Szabó István.
2. NagiLábú Gergely.⁴⁵ Aztalos János.
3. Szakmári Syártó János.
4. Száz János.⁴⁶ Boczási Szabó István.⁴⁶
5. Százvársi János.
6. György kovács.⁴⁵ Mészáros János.
7. Borbélj György. Fazekas István.
- [8.] Szabó Gergöly. Márthon deák.
- [9.] Mészáros Mátyás.⁴⁵
- [10.] [D]eöbröczöni Szabó János.
- [11.] [Mész]áros Mihály.⁴⁵
- [12.] [Ma]kaj Eötuös János.⁴⁵ Szyártó János, Kassaj.⁴⁷

[fol. 18^r] **Anno Domini nostri Jesu Christi 1602, 9 die Januarii.**⁴⁸ Jóllehet, ennekelőtte, úgymint 4 esztendővel az mi eleink megtekintvén az bírának fogyatkozott állapottyát és az időnek szűk voltát, rendeltenek volt az bírónak az váras szolgájának tartására fl. 32 és tizönhat köből búzát, mellyet az időnek sok változási miatt az váras könyvébe be nem írhattanak volt. Most penig az Úristen egy kicsin csendességöt mutatván és most tanácsul egygyütt lévén, megemlékezvén az mi eleinknek jó végezésökről és rendtartásokról, örök emléközetre beírtuk ez jelönvaló váras könyvében, hogy ennek utánna való bírák is megemléközvéen erről az rendtartásról, külömbet ne kívánnyanak, hanem ez könyvben megírt rendtartáshoz és jövedelömhöz tarcsák magokat.

Anno Domini 1602, 17 Aprillis[!]. Mielőttünk, úgymint Baraniai Szabó István feiéruari bíró előtt és Seütő István előtt vallást tesz Kopaz Pálné. Mivelhogy az ű ura halálos betegségben vagyon, hogy az ű urával egyenlő akaratból atták volna el egy szőlőjüket örök áron, meghiatatlanul⁴⁹ 7 forinton az böcsületös nőmös szömélynek, Barbélj Albertnak, itt Feiéruárat lakozónak. Mely szőlő vagyon itt f[fejérvá]ri nagi előmáli hegyön, kinek egyfelől való szomszédgya Ungvári János

⁴³ Ötvös: *i.m.* 262. – Veszely: *i.m.* 38–9.

⁴⁴ A következő névsort egy későbbi tanácsválasztáson is felhasználhatták: az időközben elhalt vagy újra nem választott tanácsstagok nevét egyidejűleg törölték és más tintával ugyanannyi új nevet vezettek be.

⁴⁵ Utóbb törölve.

⁴⁶ Utána törölve: *Nem eskütt.*

⁴⁷ Vö. Ötvös: *i.m.* 262–3. – Veszely: *i.m.* 37. Hiányosan és más nevekkal kiegészítve.

⁴⁸ A lapszámon: *Nota bene.* Vö. Ötvös: *i.m.* 262. – Veszely: *i.m.* 37–8.

⁴⁹ Ti. *meghihatatlanul* = megválthatatlanul.

papné és másfelől ugyan ű maga, Barbéli Albert szőlői szomszédságában[!] és felele [mi]előttünk Kopaz Pálné mind maga, [mind az] ura képében, hogy soha Borbéli Alber[tet és] az ű maradékát meg nem hábor[ítja] az eladott szőlőnek uraságában. Erro[...]ten, hogy az 7 forintot épen föl[ötte.]

[fol. 18^v] [1602. ápr. 18.] Mi, feiérúári bíró, Baraniai Szabó István az én eskütt bírótársammal, Százuárai Jánossal és Szeűcz Jánossal, az én eskütt polgárommal adgyuk emléközetre mindönöknek, az kiknek illik, hogy ez mostani, 1602. esztendőben Aprillisnek 18. napján hozá minékünk itt Feiérúarat lakozó Váradí Lakatos István urunknak⁵⁰ egy missilis levelét, melyben parancsola űfölsége az ű könyörgeése szerént, hogy az néhai megholt Lakatos Mátyásnak házában beiktatnók, mely ház szállott volna az ű két árváira, kik most is élnének. Mi azért az udvarbíró parancsolattya szerént, mivelhogy az missilis neki szöllött, beiktatók, mely iktatásban vélünk együtt voltanak ez böcsületös nömös szömélyök, Barbéli Dömötör itth, Chizár Imrő itt Feiérúarat lakók, mellyet hallván Chizár Imrő contradicála az árvák képében és így ez dolog ebben marada.

1603

[fol. 19^f] **Anno 1603. esztendőben,** NagiLábú Mészáros Gergöly bíróságában az negyven embereknek nevei.

Az Vár-fertályban

- [1.] Chizár Mátyás.
- [2.] Chizár Simon.⁵¹
- [3.] Mészáros Pál.
- [4.] Bániaj Pétör.⁵¹
- [5.] Szabó Pál, Krakaj.⁵¹
- [6.] Aztalos Pétör.⁵¹
- [7.] Borbélj Pétör.⁵²
- [8.] Eötuös Mihálj.⁵¹
- [9.] Borbélj Mihály.
- [10.] Bániaj Pál.
- [11.] Nagi Pál.⁵¹
- [12.] Lakatos János.
- [13.] Varga Gergel.⁵¹
- [14.] Szabó Pétör.
- [15.] Czizmaczia György.
- [16.] Pap Benedök.⁵¹
- [17.] András deák, Tordaj.⁵¹

Tégla-fertály

- [18.] Aztalos János.⁵¹
- [19.] Gellién István.
- [20.] Kis Mihály.⁵¹
- [21.] Mészáros Jakab.⁵¹
- [22.] Sós György.
- [23.] Eötuös Imröh.⁵¹
- [24.] Kádár János.
- [fol. 19^v] [25.] Harasztosi Pál.
- [26.] Feörödös János.⁵³
- [27.] Mészáros István.⁵¹
- [28.] Mészáros László.⁵¹
- [29.] Szwcz Benedök.
- [30.] Mészáros János.⁵¹
- [31.] Barbélj Imröh.⁵¹
- [32.] Száz Lőrincz.⁵¹
- [33.] Károlj János.⁵¹
- [34.] Szwcz Pétör.⁵¹

⁵⁰ Ti. Báthori Zsigmondnak.

⁵¹ Törölve.

⁵² Előtte: *Nem eskött.* Utána: *megheskött.*

⁵³ Törölve. Utána megismételve.

- [35.] Mészáros Pétör.
[36.] Eniedi Mészáros János.⁵⁴

Bódog-fertály

- [37.] Szabó András.⁵⁴
[38.] Barbélj Márthon.
[39.] Nierges György.⁵⁴
[40.] Barbélj Christoph.⁵⁴
[41.] Dálnokj János.⁵⁴
[42.] Szabó Mihály.⁵⁴
[43.] Szekeres Christoph.⁵⁴
[44.] Aztalos Mihály.
[45.] Varga Pétör.
[fol. 21^r]⁵⁵ **Lippa-fertály.**
[46.] Zekeres György.⁵⁴
[47.] Hajdú Gáspár.⁵⁴
[48.] Eötweös András.⁵⁴
[49.] Chizmazia Miklós.⁵⁴
[50.] Zékeöli Pál.⁵⁴

- [51.] Kerekes György.⁵⁴
[52.] Veresmarti János.⁵⁴
[53.] Bun Lukács.⁵⁴
[54.] Kwmíues Mihály.⁵⁴
[55.] Váradj Szwcz János.
[56.] Fwzesy Ferench.⁵⁴
[57.] Eötuös⁵⁴ Jakab.
[58.] Fazekas István.⁵⁴
[59.] Lakatos János, Simándj.
[60.] Eniedi Pétör.⁵⁴
[61.] Ácz János.⁵⁴
[62.] Mészáros Gergöly.
Thwuis-fertály.
[63.] Fazekas Gergely.
[64.] Szabó György, Horuát.⁵⁴
[65.] Varga Márton.⁵⁴
[66.] Czorba Máthé.⁵⁴
[67.] Zígiártó János.⁵⁴

[fol. 21^v] **Anno domini 1603, die 18 Februarii.** Én, Zabó Andrásné Catus aszszony, Feyéruárat lakó értem, hogy az én atyámfia, Farkas János az felesége részén kívül minden javait hatta volna ugyanitt, Feiéruárat lakó Mészáros Mathias fiának, Mészáros Jánosnak, úgymint idegennek. Engemet pedig, úgymint atyafiát minden javaiból kirekesztett volna. Mivelhogy penig az emberek halandók, nem tudom, az Úristen mellinknek nyújtja thovább életét, avagy mellinket veszi ki előbb ez világból, nem akarom elhallgatni, hanem az tiszteletes és böchülletes feyéruári bíró, NagiLábú Gergely⁵⁶ és egynéhány thanáchsbeli[!] uraim előtt, úgy mint Baraniay Zabó István, Debrecheny Zabó János, Barbélj György uram előtt protestálok, hogy jövendőben is gondom lészen rejá, mi okon engemet, úgymint atyafiát idegenné akar thenni és ennek az ő vallásának, úgymint testamentum tételének ellene mondok.

1604

Anno 1604, die 13 mensis Julii. Mi, feiérvári bíró, Mészáros Mátyás, Baroniay Szabó István notarius, Szakmári Szyárthó János. Az meghholt Czabai Mátyás deáktúl maratt ezüst marhátt eképpen osztók megh az ő árvái között négy részre. SzázVáras János kezében adánk az Geczi számára másfél girás dióhéj pohár[t],

⁵⁴ Törölve.

⁵⁵ Közben egy teleírt lapot még a XVII. századi lapszámozás elkészítése előtt kivágtak. A névsor – a városnegyedek sorrendjének megfelelően, az írásmód és a benne szereplő nevek tanúsága szerint – közvetlen folytatása az előzőnek!

⁵⁶ Más kézzel a lapszámon: *NagiLábú Gergely bíró volt.*

arannyas[t], Mátyás deáknének adánk, az ő kisebbik árvájána[k], Istóknak juta egy lábas pohárocska, melyön az gyermek neve, Istóké rajta vagy on, egy pártáö[v]re való láncczal egyetömben más[fél?] gira, és Gyurkó és Pécsi György számára is maradván egy pártáö[v] kilencz boglárával[?], hét girás, egy serlegh, egy girás. Mivelhogy ezt az három girát el nem oszthatók egymástúl, hanem az serleget, kit előtte lába[s...?]⁵⁷ adnunk az Pécsi György adóságáért[!] NagiLábú [fol. 22^r] Görgölnének hat forintban, de [ha] valaki az hat forintot megaggya, annak utánna az két girás pártáö[v] és az egy girás serlegh marad Gyurkó és Pécsi György számára, ha pedig Gyurkónak hozza közti nem lészen, az két girás pártáö[v]ből fél girát az egy girás serleghöz tudván Pécsi György számára, az másfél girája ismét három felé oszol az árvák között.

[fol. 23^r] **Anno 1604. esztendőben Augustusnak 24. napján.** Az minémű bíróságok törvény szerénth esnek, azokról tanácsul végeztünk, hogy az következő emberök is, ha meghfeletköznének felőle, ez könyvben mghtalálnák. Jedzöttük föl penigh az tisztötös Barbéli György bíróságában, me[ly] eképpen következők:

Holt dí[j]un, mely törvény szerént származik	fl. 40.
Eleven dí[j]un	fl. 20.
Calumnia	fl. 32/50.
Ezt deponálhatya, minekelötte ki nem mongyák[?]	fl. 2/[?]
Indebita	fl. 12/50.
Ezt deponálhatya	fl. 1.
Emenda lingua[e]	fl. 12/50.
Széktörés	fl. 1.
Vérbírságh	fl. 1.
Várai hatalom	fl. 1.
Mezei hatalom	fl. 2.
Orv[?] bírságh	fl. 12.
Bika pénz	fl. 3.
Idézetnek depositiója	fl. 1.
Procator[...]	fl. 1. ⁵⁸
Procatorhívás	fl. 1.

Novommal az ki akar élni nyolczadnappal, idézzön vele az széknél előtte fl. [...]

Várai bírájának pescsétek[!] meg nem bescsülése[!] fl.[...]⁵⁹

[fol. 23^v] **Anno 1604. esztendőben Septembernek 19. napján** az tisztötös Barbéli György bíróságában alkottunk megh várasul az maiorbeli oláh atyafiakkal az Ampoi mentében, innet az Ampoion mel földet bizonyos okokért az időnek állapattyáért[?] elosztottunk volt mindh az nőmösséggel s mindh az darabontsággal. Mostan immár, hogy közöttünk valami zönebona ne indultassék, így alkotunk meg, hogy ez esztendőben, az kinek hol jutott föld, mindh nőmös és várai is

⁵⁷ Egyidejűleg törölve: *együtt költeték.*

⁵⁸ Egyidejűleg törölve.

⁵⁹ Más kéz utólagos kiegészítése. Vö. Ötvös: *i.m.* 263.

darabanti rendnek, vegye el hasznát esztendőre. Gabonájukat mindh[en] rönd be-lőle kivévén[?], senki annak utánna semmi közét hozzá ne mongya, hanem az föld ismét az régi mód szerént szabad urasságában járó hely legyen. Az nömösségnek pedig és szolgáló röndnek így engettünk ez esztendőben is bírnia, hogy róla levelet aggyon, hogy azután semmi szín alatt, se fejedelem erejével, se eg[y]ébaránt magaknak[?] nem tulajdonítya. Velönk jelen lévén ez dolgokban és ök is cedálván neki: Kapronczaj Márthon udvarbíró urunk, Rejmundus Weiss képében, Igeni György deák, Sombori János deák, Siska János, Lakatos László és Vizaknaj Pétör, ezek az nömösség képében valának és mindön czikkelliben javallották és acceptálták.

1605

[fol. 24^r] **Anno 1605, die 12 Martti[i]**. Mi, Barbélj György, Bun Lukács böcsöltönk Vizaknaj Márthonnak egy szőlőt ez mostani időnek és az szőlőnek pusztá állapottyához képöst, mely szőlő volt az meghholt Szilági Márthon deáké az EökrösMálon, kinek egyfelől való szomszégya Bánfi György és másfelől Szilági István fl. 32.

Anno 1605, die 27 mensis Martti[i]. Mi, feiérvári főbíró, SzászVárasai János, Lakatos László, feiérvári nő[mös] szömély. Híva minket Feiérvárat lakó Fekete János egy szőlő becsölni, mely szőlő vagyon Borpata[ka]torokban, kinek egyfelől való szomszédgya ugyan ő maga, Fekete János és másfelől Feörödös Mártha szölei szomszédtságában itth Feiérvárat, mely szőlő volt régön az meghholt Pető Imrö[hé?]. Mi azért az ő kívánsága szerénth elmenvén, és az szőlőnek pusztá állapottyát [látva] elannyisra[!], hogy mégh karó sem lévén benne, kivályképpen ez mostani veszödelmes időnek állapottyához képest, böcsöllök jó lelkiismeretből fl. 3. Velönk együtt lévén ez dologban Mézáros Gergöl is, feiérvári eskött polgár.

1606

[fol. 16^v] **1606.** Barbéli György bíróságában.⁶⁰ Dálnoki Jánosnak az nagyságos Rákóczi Sigmond erdéli gubernátor az mostoha attya nömös levelét confirmálta addigh, míg az fejedelemnek⁶¹ öfölségének kegyelmessége tarttya.

Czorba Máténak is ugyan önagyága nömös levelet adott addig, mígh öfölségének kegyelmessége tarttya.

[fol. 24^r] **Anno 1606. esztendőben** Jakab deák, az Louáz Jánosné veji vil[ágos] bizonságokkal megdoceálá, hogy mindön nemzetsége nöm[ös]ök voltak. Erre való képöst az öfölsége széken Jakab deák nömösségét törvény szerénth helyén [hatta] és ugyan publicálá is az szék nömösségét.

⁶⁰ A lapszélén.

⁶¹ Bocskai Istvánnak.

1607

[fol. 24^v] Polgárok szabadságáru estendeigh. **Anno 1607. esztendőben, 7 Januari[i]** végeztük tanácsul az negyven embörrel egyetömben, meghtekintvén az polgároknak fogyatkozott állapattyát, hogy ez esztendőül meghfogva[!], ennek utánna örökké az polgárságot kitöltvén[?], az polgároknak mind az kisbíróval egyetömben esztendeigh való szabadságok legyen mind ez mostaniaknak, kik Döbröczeöni Zabó János bíróságában szolgáltak, mindh ez jövendöknök. Örökké ez végzés megthartassék.

[fol. 27^r] **Anno 1607. esztendőben**, Debreczeni Zabó János bíróságában. Az váras számára való búzavetést kezdette el[!]

1608

[fol. 24^v] **Anno 1608, die 27 Februarii.** Pinárdi Pálné hite szerénth vallást tön az szék színén, hogy az mely házhelyet Deöbröczöni Zabó Gergöly itth FeiérVárat lakó vött volt Rostás Orbánnétül fl. 12, mely házhely vagyon itth FeiérVárat az Teöuis uczában, Margitai Zabó István és Eöt[v]ös István szomszédságában, annak az házhelynek az árrát, szömével látta, hogy megatta Zabó Gergely Rostás Orbánnénak és felele is Rostás Orbánné mindönök felöl, hogy soha Zabó Gergölt meg nem háborítták az nekie adott házhelynek uraságában.

Anno 1608, die 7 mensis Julii. Protestála Czizár Mátyás, hogy az mely házhelyet Czizár Mátyás, tudniillik az Makay Lakatos Istvánné háza helyét törvény szerént elvött volt Czizmaczia⁶² Györgytöl, [az]on házhelynek az árrát Lakatos Istvánné [vissza]atta Czizár Mátyásnak, Czizár Mátyás is nem felelt fl. 16 ez okon, hogy Lakatos [Istvá]nné nem felelt az leánya felöl sem az [leá]nya képében, azért [...] protestál, [fol. 25^r] hogy [ha] valamikor eladó leszön, avagy elaggyák, senkinek nem akarja engedni.⁶³

Anno domini 1608, die 6 mensis Novembris. Urunk öfölsége Jófeőj Györgynek két esztendeig való szabadságot adott, kiröl levele is vagyon öfölségétöl.⁶⁴

1609

Anno domini 1609, die 1 mensis Februarii. Urunk öfölsége Tury Varga Istvánnak két esztendeigh való szabadságot [adott], kiröl levele is vagyon öfölségétöl.

[fol. 305^v] **Anno Domini 1609, 21 Aprilis.** Barbélj György bíró ideiben meghnevezett Szeöcz János⁶⁵ Váradj Szeöcz János[t] adóssát[!] tette volt. Isten sze-

⁶² Javitva *Lakatos*-ról.

⁶³ Vö. JK 1608. febr. 25./230-1, júl. 7./240, okt. 13./240, valamint JK 1610. júl. 7/255-6.

⁶⁴ Vö. Ötvös: *i.m.* 263.

⁶⁵ Ti. Hunyadi Szűcs János Váradj Szűcs Jánost. Vö. JK 1609. ápr. 17./242.

rint egymást[!] között meghalkuttanak tudniillik fl. 7-ban[!] Az a Huniadj Szeőcz János mindenek felől felel, mind gyermeki, mindenek felől⁶⁶ Váradj Szeőcz János[nak]. Mielőttünk, tudniillik ilyen személek előtt meghalkoának, főbíró Barbé[ly] György, második Barbélj Mihály előtt, bolgár[!] tudniillik⁶⁷ Czizár Mátyás [előtt], hogy soha ezt az adóssák[ot] többi[!] nem kérem, sem magam, sem gyermekem, semmi nemzetem tudniillik. Megnevezett Hunjadi Szeőcz János az hét forintot felvéve és megelégedék vele. Váradj Szeőcz János ezután ökegyelmétől szabadulást vött. Kinek az szerint az ki felkelj bontja fl. 20 addik[!] [...] letegye, húsz forintot, fellyebb ne foktasson[?]

[fol. 25^r] **Anno domini 1609, die 13 mensis Augusti.** Urunk öfölsége Fazekas Gergőlynek esztendeig való szabadságot adott, kiről levele vagyon öfölségétől.

Anno domini 1609, die 3 mensis Novembris. Urunk öfölsége Czizmaczia Pétörnek négy esztendeig való szabadságot adott, kiről levele vagyon öfölségétől.

Anno domini 1609, die 7 mensis Novembris. Urunk öfölsége Zeőcz Márthonnak szabadságot adott, hogy valameddig öfölsége számára való szolgálatban lészön foglalatos, addig semminémő várai szolgálatl ne tartozzék.

Ezeknek az fejedelemtől önagyságátul ha szabadság nem engettetett volna, az várai szolgálattal erőltette volna, dispositiojában volt az bírónak.⁶⁸

1612

[fol. 27^v] **Anno Domini 1612.** Végezték az egész tanács és negven [!] uraim egy akarattól, hogy az bírónak, valaki bíróságot visel és város szolgát tart, legyen az fizetése fl. 32 és 16 köből búza, ha penit[!] város szolgát nem tart, legyen az fizetése fl. 16 és búza 8 köből.⁶⁹

1613

[fol. 26^r] **Anno 1613. esztendőben,** Debreczenj Zabó János bíróságában az tanácsnak nevei.

Első Debreczenj Szabó János.	[7.] Bozási Zabó István.
[2.] Szyártó János, Zakmáry.	[8.] Bun Lukács.
[3.] Borbély György, Fejéruári.	[9.] Szabó Péter.
[4.] Szabó Gergely, Debreczenj.	[10.] Borbély Mihály, Uáradj.
[5.] Székely Pál.	[11.] Zyártó János, Kassay.
[6.] Aztalos János.	[12.] ErzenyJártó Ambrus.

[fol. 26^v] **1613. esztendőben,** Debreczenj Szabó János bíróságában az negyven embernek nevei.

⁶⁶ Utána egyidejűleg törölve: [...]mya ennek.

⁶⁷ Utána: *illik*.

⁶⁸ Utólagos megjegyzés.

⁶⁹ Veszely: *i.m.* 38.

Első Czizár Mátyás.	[19.] Farkas Gergely.
[2.] Barbély Márton, Fejéruárj.	[20.] Czizmacja Péter.
[3.] Mézáros Péter, Fejéruárj.	[21.] Aztalos Mihály.
[4.] Bániay Pál, Fejéruárj.	[22.] Zücz Márton.
[5.] Varga János, Beczey.	[23.] [Csiz]macja Márton.
[6.] Zwcz János, Uáradj.	[fol. 27'] Negyven ember.
[7.] Haraztosi Pál.	[24.] Mézáros Gergely, Fejéruárj.
[8.] Kis Mihály.	[25.] Jyártó János, Fejéruári.
[9.] Kádár János.	[26.] Tordasi János.
[10.] Zekeres Máté.	[27.] Zabó Demeter.
[11.] Mihálj kovács, Fejéruári.	[28.] Zabó Ferencz.
[12.] Gelljén István, Fejéruárj.	[29.] Fazakas Márton.
[13.] Varga István, Turj.	[30.] Jifíú[!] Borbély György.
[14.] Mézáros István.	[31.] Kádár Já[nos].
[15.] Varga Miklós.	[32.] Pál koács[!].
[16.] Mézáros András, Fejéruárj.	[33.] András koács[!].
[17.] Varga Illyés.	[34.] Lakatos Ferencz.
[18.] Kouázi János.	[35.] Zígyárthó Tomás.

[fol. 22'] **Anno 1613, die 11 mensis Martij[i]**. Mielőttünk, úgymint feyérváry főbíró, Debreczenj Zabó János, ErzénjIártó Ambrus tanácsbeli személy, Öttuös Mihály, Vár[a]di Lakatos János nemes személyek. Az meghholth Czabay Mátyás deáknak fiaira, tudniillik Giurkó és Mihály számára az minémü pártaö[^v] és egy girás pohár maratth, mivelhogy Gyurkó jelen nem volth, törvénnyel láttatta megh Kosa Barbélj György, hogy ha ki kell-é kezéből adni, azvagy nem. Az törvény meghitélé az Mátyás deák fiának, Mihálynak, ez Kosa Borbély György ez párth[a]jöveith kezében bocsáttá. Az mi az girás pohárth nézi, minthogy búza aárrában záloghban volt NagiLábúnénál, Borbély György uram váltotta volt hozzá, az ö[^v] mellé. Így az pohár felől pénzzel elégítette megh Czabaj Mátyás deák fíját és az pohár Barbélj Györgynél marada.

1614

[fol. 27'] **Anno Domini 1614**. Szakmári Szígyártó János bíróságában az tanácsoknak neve.

Első Szakmári Szígyártó János.	[8.] Szabó Péter.
[2.] Szabó János, Debreczeni.	[9.] Borbély Mihály, Uáradi.
[3.] Borbély György, Feiéruári.	[10.] Szígyártó János, Kasaj.
[4.] Szabó Gergely, Debreczeni.	[11.] Erszénygyártó Ambrus.
[5.] Székel Pál.	[12.] Erszénygyár[tó] János, Brasaj,
[6.] Aztalos János.	notarius Feiéruarat.
[7.] Bun Lukátcz [!].	[13.] Ötues Jacob.

1616

[fol. 28^r] **Anno 1616. esztendőben** az város Szakmáry Szyártó Jánostúl számott vevén, számvetés szerént maratt az városnak adóssa tíz magyar forinttal, mely adósságnak meghfizető napját, ez mostani 1616. esztendőben való szent Márton napját végeztük ú maga könyörgéssére nézve.⁷⁰

Adott Zakmári Zígyárhó János abban az tíz forintban, adott az nota[rius]nak, minthogy adósa maratt volt fizetésében, két forintot. Restál azért mégh fl. 8. Solvit.⁷¹

1617

[fol. 16^v][Sza]kmári Szígyártó János[t?] az Nyrő János bíróságában⁷² vevégh[!]⁷³ elsőben az tanács közé.

[fol. 25^v] Anno Domini 1612. Szakmári Szígyártó János bíróságában viteté Báthori Gábor az Farkas áldgyút Sezenben.⁷⁴

Mivelhogy ez az kön[y]v, az mint az elein vagyon írva, hogy az ilyen dolgokat az kik méltó dícsíretre és örög[!] emlékezetre, szogtágh[!] ebben az könben [!] írni. Mi is azért meghgondolván és az illyent, ki méltó, mi is akarók feljedzeni, ki hogyha él és ezt az dolgot is megholvasságh[!], bódogh emlékezetre magyarázhattyák és megh is köszönhetik, az mígh élhet ennek az embernek mégh csak gyermeke is, melyet minden meghgondolhat. Azért így követköz[n]ek az dícsíretes dolgok.

Első, ugyan az felyül meghnevezett Szakmári Szígyártó János bíróságában, úgymint 1614. esztendőben, Januarii, die 1 mene, mivelhogy bíró volt, Zezenben. Mivelhogy azelőtt Dési István deák udvarbíróságába[n] az szegény várostúl elkapcsolá [a vásárvámot]. Az fejedelemtől meghkérven az vásárvámot esmégh, az mint értették volt, hogy az szántó földeket is el akarta az szegény várostól [kapcsolni], azért ez felyül meghnevezett Szakmári Szígyártó János bíró lévén és az szegény városnak kárát látván, munkálódott Sezenben kevés kölcséggel, kivel talám, ha az szénát pénzen vették volna, csak szénára sem érték volna véle. Azt őkegyelme nem nézvén, a szegény városnak igasságát látván hogy romol, öreggh[!] emlékezetért cselekette. Elsőben az földekről, az szántóföldekről tudnia illik, levelet szerze az városnak az 1614. esztendőben Bethlen Gábortól, ki Erdélyországnak akkor fejedelme volt.⁷⁵

2. Ugyan akkor az mely malmok volt IgenPatakán, ahhoz is levelet szerze.

⁷⁰ Az egész bejegyzés egyidejűleg törölve.

⁷¹ Az egész bejegyzés egyidejűleg törölve.

⁷² Ti. 1598-ban. Az alább következő, Gyulafehérvár történetére és Szatmári Szígyártó János érdemeire utaló, visszatekintő jellegű feljegyzéseket Brassai Erszénygyártó János jegyző vezette be 1614 után a Városkönyvbe. Minthogy véglegesnek tekinthető összegezésük 1617-ben keletkezett, ide soroltuk a végleges változatot előkészítő, keltezetlen bejegyzéseket is.

⁷³ Talán: vevék.

⁷⁴ Ötvös: i.m. 263.

⁷⁵ Lapszálen: *Nota bene*.

3.⁷⁶ Az vásárvám, az mint volt régenten, ugyon azon szabadsággal szerzé, kiért sokat munkálódott, végre az országot találá megh, az ország az szegény városnak romlott állapotját is látván és az nyilvánvaló igasságokat is, könyörge az országh az város mellett és az fejedelem meghengede minden[t], az előbbi igasságok szerént.

4. Az Farkas áldgyút Szebenből ugyon az ő bíróságában hoztágh[!] ismét Feiérúarra, az lakóhelyére.

[5.] Az tornyot, az várbelit azon esztendőben rakták fenn az héazatyát, az gombokot is akkor rakák fel, noha megh nem héazhaták, [ügym]ind[!] 1615. esztendőben héazák megh mindenképpen. Az felyül meghnevezett Szakmári Szígyártó Jánosnak jó és örök emlékezeté[é]rt írtam én, Brassaj Erszénygár[tó] János, [mi]kor az város notariususa voltam. *Manu propria.*⁷⁷

[fol. 27^v] Anno Domini 1601. Mikor Basta György és Czáki István az Mihály vajdát az országhból kiverék, volt az fűbíró Barany Szabó István és kisbíró volt akkor Zakmári Zígyáর্থó János.⁷⁸

[fol. 26^r] 1614. Az bódogh emlékezetű fejedelem, Bethlen Gábor hozatá az Farkas áldgyút esmét Feiérúarra és az tornyot is, ki ugyan reméntelen volt sokotnál⁷⁹, hogy még meghépülj[ön], mivel hogy ennyi időtől fogván pusztában állott, őnagysága rakatta fenn az héazatyát és az négy tornyotcskákot is akkor kezdé, és az gombokot ugyan akkor rakák fel, mely bódogh emlé[ezet...?]⁸⁰

Azon városnak az vásárvám felől való levelét ugya[n Szakmá]ri Szígyártó János béíratá az király könyben. A[zon] király könvet szokták az káptalanban beadni, [hogyha] várostól elveszése történnék, tehát ott fel vagy[on írva].⁸¹

[fol. 28^r] Anno Domini 1600. Mikor Mihály vajda bejött volt Erdélyben elsőben és Zebenné[l] az erdéli hadat meghverte, az nagyságos Báthori András akkor erdéli fejedelem lévén, volt abban az meghnevezett esztendőben az nevezetes gyulafeiérvári fűbíró Németi Mészáros Márthon. Ki az nevezetes GyulaFeiérvárnak, kit⁸² régi keresztyén fejedelmek és királyok szabados és privilegiumos és oly leveleket attanak volt, hogy kit hogyha emberi gondviseletlensége mia elveszne, méltán mind annak az embernek, az ki elvesztené, vagy ki mia elvesznének s mind magunk is ja[jt]⁸³ monthatnánk. De az felyül meghírt Németi Mészáros Márthon az felyül meghírt esztend[őben]⁸⁴ elvitte volt Feiérváron felyül TódtFalu[dra]⁸⁹ és ott az hajdúságh miá, az ő, tudnia[illik]⁸⁹ [Mészáros] Márthon bíró lévén, gondviseletlen[sége]⁸⁹ [fol. 28^v] miatt mind oda lúnek és elvesztenek.

Kit mikor az бүcsületes városbeli feiérvári tanács és neg[y]ven uraim kérdezettek volna őkegyelmitől, mind városnak gondviselőtől és bírótól, azért betek[!]

⁷⁶ Lapszálen: *Vásárvám*.

⁷⁷ Ötvös: *i.m.* 270.

⁷⁸ Lapszálen: *Nota bene*. Vö. Ötvös: *i.m.* 270.

⁷⁹ Helyesen: *sokoknál*.

⁸⁰ Az utolsó mondat kezdete hiányzik Ötvös: *i.m.* 270. átírásából is.

⁸¹ Ötvös: *i.m.* 270.

⁸² Uo. hibásan: *két*.

⁸³ A közben megcsonkult szövegrészeket Ötvös: *i.m.* 270–1. alapján egészítettük ki.

⁸⁴ Vö. az előző jegyzettel.

lévén, azon beteghágyában megh is holt volt, azért az nevezetes GyulaFeiérvár akkor ilyen nagy kárt vallott. Kit az **1617. esztendőben**, Zatzmári Zígyárthó János bíróságában én, Brasaj Erszényárthó János városi notarius lévén, beszélgetvén, méltónak ítéltünk ilyen dolgot ez könyben [!] emlékezetül beírunk.

1618

Anno Domini 1617. esztendőről Szatzmári Zígyárthó János számot adván, számvetés szerént marada Zatzmári Zígyárthó János az városnak adós fl. 10, az meghfizető napja az 1618. esztendőben Szent György napja lészen.

1619

[fol. 29^r] **Anno Domini 1619.** Mi, Kósa Borbély György, Debretzeni Zabó Gergely, Bun Lukács, Zabó Péter, Erszényárthó Ambrus, Eötvös Jacob, Varga János, Mézáros Gergely és Gelyén István, úgy mint gyulafeiérvári tanács, Orozlány Borbély Márthon, Kis Mihály, Bányaj Pál, Zeötz János, az több negyven uraimval egyetemben, egész városul, tanács- és 40 uraim együtt lévén, egyenlő akaratval adgyuk tuttára minden jóakaró urainknak, hogy az felyül meghírt esztendőben egész városul mentünk arra, hogy Debretzeni Zabó János és Zatzmári Zígyártó János maradéki[t], úgymint feleségit halálok után semminémű szolgálatra nem vetyük, sem ne vessék az miutánunk Feiérvárat levő bírák is, az kik lesznek, az Debretzeni Zabó János és Zatzmári Zígyárthó János uraimnak az ökegyelmek mind félelmes s mint[!] penit bódok[!] időkbén való szolgálatyokat meghtekintvén és meghgondolván, azért mindennemű szolgálattól és mindennemű szedő-vedéstől üresítettük és könnyebbítettük [őket] és ebben az városi könyben [!] fel is íratuk.⁸⁵

1620

Anno 1620, 9 die mensis Junii, Debröczenj Zabó János bíróságában. Az néhai Kerekes Györgyné, Anna aszszony, mostan VásárHelt lakó protestál ez okon, hogy itt FeiérVárat lakó Kis Mihály az NagiTégla uczában egy házhelyét atta el híre és akara[tya ellen]. Minthogy az attyátul, Nagi Jánostul maratt és nem akarja idegennek bírní, mert [akarata] ellen atta el, más az, hogy édesattya [...] kire jövendőben gongya lészen.

[fol. 29^v] **Anno 1620, 9 die mensis Junii.** Debreczenj Zabó János bíróságában. Kerekes Györgyné, Anna aszszony protestál ez okon, mivelhogy Árkinétul egy házat vett volt ugyan itt GiulaFeiérVárat s az házhelt Bun Lukács elatta híre és akaratya ellen, kire jövendőben gongya lészen, miért hogy pénzen vett öröksége volt.

⁸⁵ Veszely: *i.m.* 39.

1624

[fol. 30^r] **Anno Domini 1624, Januariusnak 28. napján.** Sakmáry Sígártó János uram bíróságában. Nuro⁸⁶ Jánosné asszonyom tön illent[!] vallást. Mivelhogy az feierváry piacon való bótok kösött volna egy bótt[y]a, mellett az város sámára valla illen condicióval, hogy holta után minden épüleyivel, sárjával, kuccával[!]⁸⁷ eg[y]etemben az városra sáll[y]on. Mel bót vag[y]on az feierváry piacon való bótak kösött, az város földén, ezeknek somsédságiban tudniillik: dél felől való somségg[y]a Jg[y]ártó Jánosnak bótt[y]a, mel tanácbeli ember, ésak felől Várody Sabó Bálnak [!] meghmaradatt relikájának bótt[y]a. Atta penigh illen semélek előtt, tudniillik Tury Varga István tanácsbéli semél, Sakmáry Sygártó János uram, bíró uram előtt, Karakkay János deák előtt, úgymint veje előtt, úgymint nemes semél előtt, Sárdodon lakó előtt, kik laknak [Fehér]várot, Feiervármegyében, urunk őfelsége jobbágyi mindenek. Fele[I], hogy senki az várost az fel[ül meg]írt bótban nem háborgatt[y]a, Bun Bálint [fehér]váry notarius előtt.

1630

[fol. 20^r] **Anno 1630.** Közzegei Zyártó Márton bíróságában az tanács uraimnak nevei.

[1.] Keözegy Zyártó Márton.	[7.] Czizmaczya János.
[2.] Szyártó János, Zakmáry.	[8.] Zekeres Máté.
[3.] ErzényJártó Ambrus.	[9.] Bányay Pál.
[4.] Tury Varga István.	[10.] Zabó János, Debreczenj.
[5.] Zwcz János, Samaryay.	[11.] Czyzmaczia Márton. ⁸⁸
[6.] Mézáros Gergely.	[12.] Fazakas János.

[fol. 20^v] **Anno 1630.** Az negyven uraimnak neveji.

[1.] Czizmaczya Márton. ⁹³	[10.] Fazakas János.
[2.] Thüry Gergely.	[11.] Oprucza.
[3.] Szabó Imre.	[12.] Haláz Miklós.
[4.] Kalmár György.	[13.] Bokay Péter.
[5.] Pep Mihály.	[14.] Ádám kovács.
[6.] Zíjártó András.	[15.] Székely János.
[7.] Nagy Pál.	[16.] Zylági Demeter.
[8.] Nyerges Mihály.	[17.] Varga János.
[9.] Mézáros István.	[18.] Zwcz János.

⁸⁶ Talán: Nyírő.

⁸⁷ Talán: ku[l]csával.

⁸⁸ Törölve.

[19.] Pep György.
 [20.] Kerezturj György.
 [21.] Kolosy Miklós.
 [22.] Cyzmaczia István.
 [23.] [Csi]zmaczia Péter.
 [24.] [...]aczi Márton.

[25.] [...]oczi Gergely.
 [26.] Veres István.
 [27.] Szabó Gergely.
 [28.] Nyerges István.
 [29.] Mézáros János.
 [30.] Haláz Albert.

1656

[fol. 305^v] **Anno 1656, die 9 Octobris**, Persiaj Örmini György protestálok, hogy engemet az fejedelem⁸⁹ engemet[!] küld el portára, azért engem senki ne szólítson az törvinben.

1657

[fol. 27^v] **Anno 1657 Domini, die 5 Novembris**. Lakatos Gergely, az notarius és Lakatos Miklósnak lévén egymással törvények, mivel Lakatos Miklós meghszidogatta, átkozta és hamis törvénytevőnek mondotta volna, mielőttünk megbékéllének. Ily conditio alatt engede megh Lakatos Gergely Lakatos Miklósnak, hogy ezután soha afféle szókot, átkozódást eltávoztat, azt sem veti szemére, hogy meghijedett s azért hatta le az vele való törvényt. Mellyet ha cselekednék tehát, ha egy bizonságh találkoznék rólla, az Lakatos Gergely ellene való actioban maradgyon minden törvény nélkül s mostan kövesse megh cselekedetiről.

1659

[fol. 305^v] **Anno 1659, die 10 Augusti**. Az betsületes város componálván Mézáros Pál urammal az város háza felől, hogy szabadoson építse, gerendáját, padlását, fedelét, kertelje jövendő Szent János napig, hogy akkor osztán illendő bérét rendelnek az város akarattyából s addig ú is bírja, az kertelést kitudván az bériből.

1672

[fol. 19^v] Sedes celebrata, **anno 1672, 3 Februarii**. Continuata causa ad superiorem sedem. I. petit par et conceditur.⁹⁰

[fol. 16^v][Mense?] Februarii anno **1672, die 22 Februarii[!]** causa continuata ad superiorem [sedem?]

⁸⁹ II. Rákóczi György.

⁹⁰ Tollpróbaként.

Felperes, Fejervármegyében, GyulaFejéruár[...]⁹¹kor delib[...]

1674

[fol. 6^v] **1674, die 5 Februarii** Muntyan Draguta depositiója d. 48 Birtalan János uram bíróságában.

Tisztaságpénz, Szilágyi János atta d. 24.

Nikola tisztaság tette pénzén d. 24.

Muntyán Draguta tisztassága pénzén d. 24.

Török Ilona tisztasságh pénzén d. 24.

[B]rendusa János tisztaság pénzén d. 24.

[fol. 17^r] **Anno 1674, die 5 Novembris.** Szék lévén az nevét[...] Jelen nem volt Kőmies Ferencz uram d. 24. Dobó[?] Szabó János d. 24.

⁹¹ Olvashatatlan szavak.

GYULAFEHÉRVÁR VÁROS
TÖRVÉNYKEZÉSI JEGYZŐKÖNYVEI
1603–1616

1603

[fol. 1^r] **1603, 8 die mensis Julii.**

Protestál Sütő István, ho[gy] pöröse per totum ígérte volth beadni feleletit, [de] nem atta. <Sârbul Oprean c. Sütő István • 1603. júl. 14.>

Barbéli Christóph vallya procuratornak Bun Lukácsot pörösi ellen.

1603, die 14 mensis Julii sedes celebrata est ante judicem Albensem.

Bíró uram idézte volth törvénnék Sánta Györgynét, ergo non comparens I. lévén iam secundo girán, d. 24.

Dálliai Chrizta Blege idézte volth törvénnék Szekeres György szolgálját, Oprat és Boldist ergo non comparensök, girán külön-külön d. 24/singuli).

Oprián Szerbulj idézte volth törvénnék Seőtő Istvánt, ergo non comparens, girán d. 48. <Sârbul Oprean c. Sütő István>

Pataki Mihályné vallya procuratornak Gáltój Mihált EörménjZék[esi] Pétör Krepe ellen.

Causa consortis Michaelis Patakj Albensis ut I. contra Petrum Krepe de EörménjSzék ut A. penest[!] szuscitationem[!].

I., Patakj Mihályné respondit: Ím, értyök ez A-knak feleletöket, hogy az mely tehenet én vöttem volna, övéknek mongyák, orzágh törvénye szerénth övékké is akarnák tenni, de mivelhogy kitetczik az magok feleletekből, hogy több volna esztendejénél, hogy ötölök elvették volna az marhát, nyilván vagy on pedigh kegyelmeteknek fejenk[ént?], ez elmúlt télen mely drága volth az széna, annak fölötte az kost is, pedigh gondviselőt tartottam mellette, szénát is pénzön vöttem, azért megkívánom az törvéntől mindh az embörére való kölcségömet, mindh az szénára ítéltetni az törvéntől, mivel pedig, hogy ilyen későn talá[ltak] reája, ha övévé teszi orzágh törvénye szerinthez, pénzömet is megkivá[nom], si juris, liceat plura loqui. Az ára pedigh az tehennek [...] forinthez. <Krepe Petru c. Pataki Mihályné>

[fol. 1^v] **Anno 1603, 20 die mensis¹ Octobris sedes caelebrata [!] est antae [!] circumspectum dominum Georgium Barbélj judicem civitatis Albensis.**

Krakkóban lakó Thamás deáknak vallatása.

Első bizonságh, István szol[ga], TótFaludon lakó megheškövék, hiti után így vall: Ezt tudom mondania[!], hogy tavaly esztendőben ez Tamás deák jó volth az Keörösbeől szekereštől s tahát az mi határunkon eresztötték ki. Éjjel az latrok reäütötenek s mindh ruháját elvonák, mindh szekerešt földülták, ő magát igön meghverték. Éjjel, minthogy szép holdvilágh vala, tahát bejött eggik jobbágya az

¹ Törölve: *Septembris*

falura[?] s kiáltani kezde, hogy előmennyünk, merth az tolvajok földúlták őket. Mi kimenénk s, tehát ugyanúgy vagyon, hogy mindönöket elvitték, úgy osztón [!], az mijök meghmaratt volth, fölrakók az szekérre és, az mi barmok meghmaratt vala, befogók és bevivők az falura, szállást adánk nékie, másnap osztán kihívának bennünket az helyre, elindulánk az nyomon és tellyességgel, ahol elmentek, mindh az országhútán s mindh az ösvényön láttuk, hogy hullott az köles, így osztán szinte az metesdi és soliompataki határra vivők az nyomot, azon túl osztón azokkal, minth ott lőtt dolgok, én nem tudom.

Fasa Ábrahám, soliompatakj kenéz vallyá procuratornak sárdi Szélös Lukácsot Karkóban lakó Tamás deák ellen.

Soliompataki kenéz, Fasa Ábrahám hiti után vallyá, hogy az mely latrok fölverték volth az karkai Tamás deákot, eggik Celnán lakó Baik Petör, [másik] Metesdön lakó Govora Lázár, [harmadik] ampoiczai Merze Opra, ő magának pedig, ugyanezön Fasa Ábrahámnak az törvény hitöt ítéle, hogy meghmencse magát, hogy az ő falujokból való nem volth az latrok között, sem hírókkal, sem tanácsokkal nem volth, így az törvény [ta]lálása szerénth deponálá is az hitöt az szék [előtt?]. Buda János is, metesdi, köztök volth az latroknak. Metesdön lakó Faid Pétör hiti után vallyá, hogy az mely latrok földúlták Tamás deákot, azok közzül való eggik metesdi Gaura Lázár. <Tamás deák, krakkói c. Fasa Avram>

[fol. 2'] Boldisár papné, Feiervárat lakó vallyá procuratornak Giarmati [János] deákot Szabó János pribék, úgy minth I. ellen és Döbröcz[öni] Gergely deák ellen.

Az szék kibocsáttya Boldisár papnét, hogy doceállyá meg azt, hogy az ő pöröse, Gergely deák nyilvánvaló soros szömély, így, ha doceál, bizonsága után törvénye lészön, doceállyon ad tertium diem. <Boldisár papné c. Debreceni Gergely deák, Szabó János>

Causa Ioannis Farkas Albensis ut A. contra honestam Doro[theam], relictam consortem quondam Gregorii NagiLábú velut I.

[A.], cum protestatione: Ez okért citáltam törvény eleiben NagiLábú Gergelyné asszonyomat, Dorottya asszont, itth Feiervárat lakót, hogy ez mostani, 1603. esztendőben, aratás előtt jött volth énhozzám az szegény meghholth ura egy kivöl való embörrel egygyött és kérth töl[em] három forintot három köből búzára annak az embörnek, kiérth ő volth kezes, hogy ötüle várjam megh és az itth való vékával az ő maga házánál méri föl és enneköm megh aggya. De mivelhogy Isten kivötte ez világból ő magát, mindön javai asszonyomra marattanak, azt mongyuk, ökegyelme tartozik meghfizetni [az] három köből búzáat. Ha szükségh kíványa, megbizonyí[tom], hogy kezes volth, bizonságom mellé országh törvényét kívá[nom] magamnak. Liceat plura. I. [petit] par et conceditur. <Farkas János c. Mészáros Gergelyné • 1603. dec. 1.>

Aztalos Mihály idézte volth törvénné NagiLakj Balásné, Anna asszonyt, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. <Asztalos Mihály c. Nagylaki Balázsné • 1603. dec. 1.>

Buczera Koman idézte volth törvénné, A. lévén, Szilági Pálnét, ergo non comparens jam secundo, girán d. 48. <Buczera Coman c. Szilági Pálné • 1603. dec. 1.>

Balogh Örsé idézte volth törvénné Szwcz Istvánth, ergo A. lévén non compareál, girán d. 48. <Balog Erzsébet c. Szűcs István • 1603. dec. 1.>

Anno 1603, die 1 mensis Decembris sedes celebrata est.

Mészáros Pétör, feiérvári vallyá procuratornak Besenei Menyhárt deákot, Feiérvárat lakó Mészáros Márthon ellen. <Mészáros Péter c. Mészáros Márton • 1603. dec. 3.>

NagiLábú Gergelyné vallyá procuratornak Bun Lukácsot Lakatos László ellen. <Mészáros Gergelyné c. Lakatos László>

Péter deák, Soliomkwi vallyá procuratornak Bun Lukácsot Kouázi György ellen. <Solyomkői Péter deák c. Kovászi György • 1603. dec. 3.>

NagiLábú Gergelyné, I. dicit: Ím, értöm az A-nak feleletit, hogy az én uram lőtt volna kezes az oláhnak három forintigh, hogy három köből búzát ad neki az szász és, hogy az uram tart[ozna] neki meghadni az búzát, kiérth kezes volth. Mely búzát s[em?] láttam, kézhöz sem jött, de, miérth hogy azt nem mondod, [hogy] én löttem volna kezes avagy, hogy az búza az én uram kezéhez szolgáltatott volna, azt mondom, si juris, hogy indebite háborgacz engömet. <Farkas János c. Mészáros Gergelyné • 1603. dec. 3.>

[fol. 2^v] Mészáros Pál vallyá procuratornak Bun Lukácsot Jósa Péterné ellen.

Igeni György deák vallyá procuratornak Sárdon lakó Szélös Lukácsot Szwcz László, úgy minth alpörös ellen.

Szwcz László vallyá procuratornak² <Igeni György deák c. Szűcs László • 1603. dec. 3.>

Balogh Örsébet idézte volt törvénné Szwcz Istvánt, ergo ű A. lévén non comparens jam secundo, girán d. 48. <Balog Erzsébet c. Szűcs István • 1604. febr. 16.>

Koman Buczera idézte volth törvénné Szilági Pálnét, ergo A. lévén non comparens jam tertia, marka d. 48. <Buczera Coman c. Szilági Pálné>

Az bíró uram szolgálja idézte volth máris törvényre Keörösbániaj Pétörnét, jam secundaria marka d. 24. <Borbély György bíró szolgálja c. Körösbányai Péterné>

Aztalos Mihály idézte volth törvénné NagiLaki Balásné, ergo A. lévén non comparens jam secundo, girán d. 48. <Asztalos Mihály c. Nagylaki Balásné>

Joan Groza idézte volth törvénné Varga Oprát, ergo non comparens jam secundo, girán d. 24. <Groza Ioan c. Varga Opra>

Pokloson lakó Damian Opra idézte volth törvénné NagiLábú Gergölynét, ergo I. lévén non comparens, girán d. 24. <Damian Opra c. Mészáros Gergelyné>

Anno 1603, 3 die mensis Decembris sedes celebrata est.

Oláh Pétör, sárdi vallyá procuratornak Giarmatj János deákot Vinczön lakó Barbélj Mihályné ellen. <Oláh Péter c. Borbély Mihályné>

² Befejezetlen mondat.

Szwcz László protestál, hogy ő készön volna az törvénhöz, de az pöröse nincsen készön. <Igeni György deák c. Szűcs László>

Kouázi György vallya procuratornak Giarmati János deákot Pétör deák, Soliomkőj ellen. <Sólyomkői Péter deák c. Kovászi György>

Az maiorban lakó Mészáros Márthonnak az minémű pörlődése volth Mészáros Pétörrel, az minth az törvény számvetésre bocsátotta volth mielőttünk, úgymint Baroniaj Szabó István és az maiorban lakó Mészáros János előtt számot vetének és marada Mészáros Pétör Márthon mestörnek adósa fl. 23, mindh az mente és az két selyem öv és az két pénz dolgából, mely huszonhárom forintnak felét fogadá Mészáros Pétör, hogy az jövendő karácson napjára meghfizeti, az felét pedig mindön perpatvar nékül az jövendő húshagyókeddre készpénzül. Az mi az ökör dolgát nézi, igaziccsa törvény el köztök. <Mészáros Péter c. Mészáros Márton • 1604. febr. 9.>

[fol. 3^r] [...] merth nekönk szegődött szekeresönk volth, de, hogy azt mongya, hogy hírré tötte, minékönk nem tötte, addigh az mi marhánkat az szekérre f[el]tenni, meddigh megh ne[m] fizetünk neki. Ha akkor jön volna el, [mikor] az többi, az kik ott marattak volth, sem ő, sem mi kárth nem vallottunk volna. Azért azt mondom, si juris, hogy tartozik az szalonnának az árával. Liceat.

I. respondit: Ahol azt mondog, hogy bizonságot kívánunk, nem arra kívánnyu[k], az minth the feleled, hogy az szekérre hoztad, hanem, az minth elsőben [mondad?], hogy kezemben attad, azt kívánom, hogy megbizonyiccs, ha nem bizonicz, rajta vagy az paenán [!], az kit montam. Az többiről, az kit mondasz indulásról, tizönkét szekérrel indultunk mi el, nem egyedül, mikor módom volth benne, akkor indulhattam. Hol azt mondog, hogy [nem] volth hírdöd benne, azért kérök én országh törvényét magamnak, hogy hírtalak. Nem is feleltem felőle az mi az elvételét nézi. Bocsásson ki az törvény s megbizonyítom feleletem szerénth, meghvárom az paenát[!]. Liceat.

A. dicit: Ím, értöm, hogy mégis azt forgatod, hogy megbizonyítod, hogy tetőled elv[ettem] az szalonnát, azt is forgatod, hogy hitöt kérsz magadnak, hogy hírré tötted minekönk. Azelőtt pedig azt mondád, hogy megbizonyítod, hogy hírré tötted minékönk. De mi ketten vagyunk, mi is megheköszünk azon, hogy minékünk nem tötted, hogy pedig indebitát fele[l]sz, viszzakövettyük az indebitát.

Deliberatum: Az I. bizoniccsa megh feleleti tartása szerénth, hogy mikor elindultanak, akkor is hittá Aztalos Jánost, hogy elmennyen az szekér mellett és visellye gongyát marhájának, merth ő nem felel felőle, ad 8. diem bizoniccsan. <Aztalos János és György deák c. Mészáros János • 1604. febr. 11.>

Keörösbániaj Pétörné és az leánya, Barbala asszony vallyák procuratornak Bun Lukácsot Mészáros Jakab ellen. <Körösbányai Péterné és leánya c. Mészáros Jakab • L. alább>

Mészáros Péter, Chizmaczia Márton vallyák procuratornak Gálteőj Mihált Chizár Mátyás és az felesége, Anna asszony ellen. <Mészáros Péter, Csizmadia Márton c. Csizsár Mátyás és felesége • L. alább>

³ Az ívfűzetből lap vagy lapok hiányzanak.

I., NagiLábú Gergelyné dicít: Ím, értöm az A-nak rajtam való keresetét, hogy azt mongya, hogy egy sák kölest hozott volth az én házamhoz egy szolgájával, mely sákban volth hat véka köles, az mely kölest keres, azt én soha sem láttam. Az mely az ő maga kölesét és búzáját nézi, azt tudom, hogy onnat elhordotta volth. Emlékezőm reá, de azt az sák kölest, az kit emleget, emlékezem reá, hogy egy kis oláh, ki ő neki atyafiának mongya magát, de én nem tudom azt, az hozta volth oda, az mint hallom, de sem az, sem pedig ez, sem az szolgája [fol. 3^v] énnéköm megh nem mutatták, sem híremmel nem volth, hogy az pinczében bévítették. Ha megh nem bizonyítta jámbor szömélyökkel, az minth feleleti, hogy jöve volth s kezemben[! adta], azt mondom, si juris, hogy indebite háborgat, minthogy ugyanaz időben volth Reödénének is az én pinczémben valami sák kölese, egykor töltögeté uram sákban, kádban az ő kölesét, hogy az az kis oláh keresi vala, azt az sák kölest nem találá, keresé az Reödéné sákja között és ott találá megh az sákját. Minthogy be sem fogattam, kezemben sem atta, semmi gondom nem volt reá, hová lött s hová nem lött. Tudom, hogy Reödéné el is horda az ő kölessében, azt is hallottam, hogy ugyan az pinczében égött megh benne mind kádestul, azért, ha szinte övé lött volna is, nem voltam én őnéki szolgája, sem kezemben nem atta, azért az felől meghírh paenán rajta vagyon. Liceat.

A.: Az az kis oláh embör attyámfia volth, az meghholt, énreám maratt, sőt, inkább érette mentem taligával, de nem akarták kiadni. Kikérezem az törvéntől s megbizonítom, hogy az uraddal végeztem felőle, fél köből kölest [is] attam neki, hogy gongyát viselleye.

Deliberatum: Bizoníccsa meg az oláh, hogy kérte tőle azt az attya[fia] kölesét is, de, mivelhogy nem hitte el, hogy attyafia volt és meghholth volt immár akkor, mikor ő az kölest kérte NagiLábú Gergely[né]től, bizonsága után törvénye lészön ad futuram sedem. <Voina Dima? c. Mészáros Gergelyné • 1604. febr. 11.>

Bániai Pál vallya procuratornak Bun Lukácsot György deák ellen. <György deák c. Bániai Pál • 1604. febr. 9.>

Chizár Mátyás vallya procuratornak Bun Lukácsot Barbélj Mihály ellen. <Csizsár Mátyás c. Borbély Mihály • 1604. febr. 9.>

Causa circumspecti Petri Mészáros et Martini Chizmaczia Albensium ut A-es contra Mattiam Chizár et consortem eius.

[A.,] cum protestatione ez szónk, hogy: Ez elmúlt esztendőkbén, úgymint 1600. esztendőben, mikor Németi Mészáros Márton halálakor testamentomot tévén, maradt egy leánya, Anna, ki lakott ugyanitt, Feiérvárat, ugyan Feiér vármegyében, melynek tutorokat is hagyott volth az attya, Németi Mészáros Márton, de az leánt javaival egyetemben vötte volth kezéhez ugyanitt, GiuliaFeiérvárt lakó[!] Feiér vármegyében Chizár Mátyásné, ki ő neki mostohaanyja volth, az leány pedig meghholt Karánsebesben. Az attya, Németi Mészáros Márton minekönk vér szerénth való atyánkfia volth, azért, úgy minth vérök, [azokat a] Némöti Mészáros Mártontól való jókat, az kik ő kezében vadnak, magunknak kivá[nnyuk] [fol. 4^r] adiudicáltatni az törvéntől, merth reánk szállott. Szava után liceat. I. petit par et

conceditur. <Mészáros Péter, Csizmadia Márton c. Csiszár Mátyás és felesége • L. alább>

KeörösBániaj Pétörné és KeörösBániai Borbál[a] asszony igéri hodie per totum feleletit beadni Mészáros Jakab ellen. I. petit par et conceditur. <KörösBányai Péterné és leánya c. Mészáros Jakab>

Mészáros Pétör [és] Chizmaczia Márton igérik hodie per totum feleleteket beadni Chizár Mátyás ellen. I. petit par et conceditur. <Mészáros Péter, Csizmadia Márton c. Csiszár Mátyás és felesége • 1604. febr. 9.>

NagiLábú Gergelyné tartozik az búza árát meghadni azszerénth, az minth akkor az búza járt, mikor az adósság esött, ha az oláh⁴ el akarja venni, ha pedig pénzöl el nem akarja venni, tehát az oláh várjon új búzára. <Farkas János? c. Mészáros Gergelyné>

Krakkai Bagoly Márton idézte volt törvénné Barbélj Andrásné, ergo A. lévén non comparens, girán secundo d. 24. <Bagoly Márton c. Borbély Andrásné>

1604

1604, die 9 mensis Februarii sedes celebrata est.

Eötvös András vallya procuratornak Bun Lukácsot Sárdon lakó Beléniesi István deák ellen.⁵

Szász Mihályné, Orsolya asszony, Fejérvárat lakó vallya procuratornak Menyhart deákot Miklós kovácsné ellen. <Kovács Miklósné c. Szász Mihályné • L. alább>

Sárdi András deák, most Fejérvárat lakó vallya procuratornak Bun Lukácsot Váradi Szabó Pálné ellen. <Sárdi András deák c. Szabó Pálné>

Borbándi Lőrinc feleletit az Jlliés Mihály relatoriája ellen: Ím, értöm, hogy relatoriát acz be, azért excipiálok s azt mondom, hogy condescendál cum paena[!], mert az fejérvári bírónak nem Eötvös Mátyás hanem más neve vagyon.

Deliberatum. Az törvény leszállítja az Jlliés Mihály relatoriáját sine onere, merth az törvénné úgy teczik, hogy elégh indebita, hogy leszáll. <Illyés Mihály c. Nagy Lőrinc • 1604. febr. 16.>

Szwcz Pétör vallya procuratornak Bun Lukácsot Igeni András György ellen. <Igeni András György c. Szűcs Péter • L. alább>

Causa Martini Mészáros ut A. contra Petrum Mészáros.

I.: Ím, értöm, hogy azt mondog, mikor én az én ökreimöt, kit pénzön vettem, odahajtottam volna próbálni, ha jobbak lesznek-e az én elébbi ökreimnél, tehát ezeket hagyom megh és az elébbi ökreim félében nyúznak megh ezök helyött. Meghpróbálván az ökreket, ugyan ottlétömben ök is kibocsátották az járomból az ökreket délre és azután nem is szántottanak, én is az én ökreimet ott reájok bíztam,

⁴ Gyulafehérvári Farkas Jánost fentebb százként emlegetik – tollhiba vagy egy másik, párhuzamosan folyó pernek a töredéke.

⁵ Az egész bejegyzés egyidejűleg törölve.

sőt ugyan meg is kérdeztem tőlek, hogyha gongyát akarjátok-e viselni ennek az két ökröknek is, addigh mígh hazajöttök, merth, ha tudnám, hogy gongyát nem viselitek, tehát ím, itth vagyon az szolgám s itth had[nám?], [fol. 4^v] itth az ökrök mellett, de ők azt monták, hogy nem szükségh itth hadnod, merth mi gongyát visellyük az mienkkel egygüt. De, hogy azt mondod, hogy föl nem vötted gongya viselését magadra, feleletöd tartása szerénth azt kívánom, si juris, hogy megbizoníccsad azt jámbor szömélyökkel. Ha meg nem bizonítha[to]d, azt mondom, si juris, hogy indebite háborgacz engömet, merth én nem hattam volna karda lészára az én ökreimet otth, az búza között, kiről ugyan meg is merek mondani szolgámmal és feleségömmel, hogy te vötted föl gongya viselését az én marhámnak. Szava hallván liceat.

A.: Im, értöm, mivel ótalmazza magát az I., hogy azt mongya, hogy arra az szó-ra hatta otth az ökrit, hogy felvötték gongyát, azt is mongya, hogy szolgáját otth akarta hadni, [hogy] azt monták volna, hogy ne haggya, de tuggya kegyelmetek azt, hogy én akkor hon sem voltam, nemhogy én az ő ökrének gongyát fölvettem volna, de, miérthogy az törvény úgy találta volt, hogy az én dolgomon veszött volna el, s méltán tartotta volna megh az én ökreimet érötte, azt mondom én, hogy nem az én dolgomon veszött el, hanem otth az mezőn hatta kegyelmed, de, ha szinte az én dolgomon veszött volna el is, ugyan nem tarthattad volna törvény nékül az én ökrömet megh, merth én avval unszoltalak, ne tarcs[d] megh az én marhám, hanem add ki, hiszön vagyon pénzem nálad. Láttassa megh kegyelmed törvény szerénth, ha az törvény ítéli, hogy megh köll fizetnöm, hiszöm, vehecz az 16 forintból egy ökröt, de ökegyelme ugyan nem akarta meghadni, meghtartotta, mind ez óráig is nála vagyon, meg is várom az törvénnyel ítéltetni böcsőjével, eddigh való hasznáérth nyolcz forintot kérettem.

Deliberatum, mivel hogy az A. nem kérezik ki bizonságra, az I. pedig harmad-magával való hitöt kér magának, hogy tellyességgel az szántók fölvettek gongyát felesen. Teczik az törvének is, hogy az I. eskögyék megh másodmagával, hogy tellyességgel fölvettek gongya viselését, így, ha megheköszik ad 3. diem, hát méltán tartotta megh az marhát, mivelhogy az adósság is mégh akkor nem constált. A. apellat ad senatum et conceditur. <Mészáros Péter c. Mészáros Márton>

[fol. 5^f] Causa Georgii Litterati Albensis ut A. contra Paulum Bániai Albensem velut I.

I.: Ím, értöm hozzám súlyos feleletit, hogy azt mongya, hogy az ő meghholt fe[lesége] hatta volna az fiacskáját testamentomban Kis Mihálynak, mellyet én nem tudok, hogy azt az fiút, kit nevez, Kis Mihálynak hatta volna. Értettem azt, hogy az mely leánkája maratt volth ugyanazon aszszonnak, hogy azt hatta volth Kis Mihálynak, de minthogy azt az fiacskáját, kit emleget, nem tudom én, ha hatta-e valakinek, avagy nem hatta, az sok jámbor kérésére nem mondom azt, hogy hozzám nem fogtam volth, minth árvát. Értöm, hogy azt is feleled, hogy fél eszten-deigh, ha tartottam, de nem fél esztendeigh tartottam én azt az árvát, hanem annak valamenni ideje vagyon, hogy Mihály vajdát meghverték,⁶ azulta tartottam én azt

⁶ Miriszlónál 1600. szept. 18-án.

az árvát ilyen nagy drágákban. Hogy pedig azt mondd, hogy én jártam the utánad és kértem tőled, azt mondom, hogy én soha nem kértem, sem jártam the utánad, azért, hogy pedig most azt feleled, azt kívánom, hogy megbizonícsad. Másik az, hogy mikor azt az gyermeköd the elűzted tőled, az árva anyja halála után elvőtte the akkor attúl mindh gondviselésedet, mindh az gyermektől, mind az mi kevés az attyától maradt volt öneki. Hogy pedig azokat is kívánod elő tülem, azt mondom, si juris, hogy indebite háborgacz, mert idegen vagy te attúl anni időtől fogva, miv[el] én tartottam az gyermeköt, az ki az övében az én kezemhez [jutott?], nem chak annit költöttem én az gyermekre, hanem háromannit is ilyen nagy drágában, hogy ő meghholt, énreám maradt, the idegen vagy benne. Hogy pedig az gyermeköt is kívánod elő tülem, holott tudod, hogy meghholt, de azt is feleled hoz[zám], azt mondom, si juris, hogy ezért is indebite háborgacz, m[ivel], az mikor mi elfutottunk, te is elfutottál, akkor az g[yer]mököt híttam én el velem, hogy eljőjön, de ő azt mon[ta], hogy nem jó, mert én itthon maradok. Meghbizonítom azt én, bocsásson ki az törvény, az én magam saját gyermekömet is [nem] vihettem volna el erővel, ha Isten ez világból kivőtte, mi[t] tehetek te avagy én róla. Ezért azt mondom, hogy semmivel sem tartozom theneköd, azért az felől meghnevezett poenán vagy, si juris, liceat.

[fol. 5^v] A. proponit: Az mi nézi az első dolgot, kinek hatta légyön az anyja testamentomban, ahhoz semmi közöd nincsen, de én mostohaattya lévén, competentiam volt az gyermekhöz, theneked emberök előtt, compositióval, minth tutornak attam örökben, miért pedig hogy az futáskor elhattad, bírtál volna az gyermekkel, nem köllött volna elhadnod, de hogy elhattad, más ember fala alatt holt megh éhkel, Nömös János házánál, ugyan az pitvarban, mellet el sem temettek úgy, minth köllött volna, hanem az ebek ötékel megh. Az Decretomban pedig írott törvény vagyon, minth köll gongyát viselni az árváknak, azért kérttem dí[j]at, sőt az Decretom tartása szerénth való paenát is kívánok mellé gondviseletlen voltaért. Az mi portiója jutott, azt is meghkívánom az törvénytől ítéltetni, merth, minth az első propositiómban meghmontam, nem sokkal tartottad tovább fél esztendőnél, holott pedig te, I. lévén, bírságot kéreacz rajtam, azt is mondd, hogy nincs közöm az gyermekhez és akorra akarod tenni magadat, azt mondom, hogy the vagy rajta, az mit föllebb proponáltam, meghdoceálok, bocsásson ki az szék. Liceat plura.

I. dicit: Ím, értöm, hogy azt feleli, ő atta volna énnekem az gyermeket, de azt mondom én az ellen, hogy te énneköm nem attad, hanem az sok jámbor kérésére, az minth meghfeleltem azelőtt is, az Istenért vöttem föl. Az is nilván vagyon penigh, hogy mikor az gyermeköt én fölvettem, mikor láttam, hogy szélel külték az anyja halála után, esztendeig is az ágyból semmi szükségére ki nem mehetett, mindh én magam s mind gazdámasszony utálatlan bántunk vele az Istenért, még az azt is mondotta az gyermek egynéhánszor, hogy énneköm ugyan megh köll halmom az sok verés miatt. Hogy pedig azt mondd, hogy éhkel holth megh az germök az én gondvise[le]tlenségem mia, az ellen azt mondom, hogy nem éhkel holt, hanem az Isten elhozta az ő óráját. Hogy azt mondd, hogy el köllött volna vinnöm, híttam én, de nem tehettem róla, ha el nem jött, mert én magam is feleségestől gyalog

kellett elmennem, merth énnéköm szekerem nem volt. Hogy kikérezöl bizonságra, elvárom cum indebita mindön bizonságodat, én is kikérezöm és szabad legyön mindenth bizonítanom, semmivel nem tartozom nekie. Liceat.

[fol. 6^v] A. subiungit: Ahol azt mondod, hogy ké[r]lelt az gyermek, nem constál az, mer[th] annya halála után másod- vagy harmadnap attam én kezедhez. Ha nem elég ember voltál hozzá, hogy gongyát viselleyed, ne vetted volna föl. Mikor elfutottunk, itth voltam én, tötted volna hírré énnéköm, én gongyát viseltem volna, úgy minth mostohafiamnak, nem veszött volna el így mód nékül el. Azért actióm szerént megbizoníthatom, az felöl meghírt poenát megh várom ítéltetni. Liceat.

I.: Ha mostohaattya lévén, olyan igen fájt theneked, megh kelled[!] volna keresnöd theneköd, ha tutor voltál, avagy theneköd hatta volth az annya testamentomban, viseltes volna gongyát.

Deliberatum: Az A. bizonícson feleleti tartása szerénth, azt is megbizonícscsa, [hogy] az I-nak sok kérésére, jámbor szömélyök előtt atta neki. Az I. is bizonícson maga mentségé[re], az mit bizoníthat. Ad 8. diem bizoniccsanak. <György deák c. Bányai Pál • 1604. febr. 16.>

Chizár Mátyásnak az törvény procurator haladékot ad Mészáros Pétör és Chizmaczia Márton ellen, mind az két pöré[ben]. <Mészáros Péter, Csizmadia Márton c. Csiszár Mátyás és felesége • 1604. febr. 11.>

Szwcz Pétör deponálá az két girát Igeni András György ellen egy ezüst gyűrővel, mellyet bíró uram kezénél hagyánk pro d. 48.

Szwcz Pétör igéri az fölváltsággh mellett feleletit beadni Igeni András György ellen per totum. A. petit par et conceditur.

Szwcz Pétör idézte volth törvének Igeni András Györgyöt, ergo I. lévén non comparens, girán d. 24. <Igeni András György c. Szűcs Péter • 1604. febr. 11.>

Miklós kovácsné igéri per totum feleletit beadni Száz Mihályné ellen, I. petit par et conceditur. <Kovács Miklósné c. Szász Mihályné • 1604. febr. 16.>

Chizár Mátyás vallya procuratornak Bun Lukácsot mindön pöröse ellen.

Chizár Mátyás igéri feleletit beadni per totum Barbélj Mihály ellen. I. petit par et conceditur. <Csiszár Mátyás c. Borbély Mihály • 1604. febr. 11.>

SzakácZ János idézte volth úgy minth I., az fölváltsággh mellé Joan Danczot, dálliajt, ergo non comparens, girán d. 24. <SzakácZ János c. Danciul Ioan • 1604. febr. 11.>

[fol. 6^v] **Anno 1604, die 11 mensis Februari[i] sedes celebrata est.**

Chizár Mátyásné vallya procuratornak Bun Lukácsot Mészáros Pétör és Chizmaczia Márton ellen. <Mészáros Péter, Csizmadia Márton c. Csiszár Mátyás és felesége • L. alább>

Barbélj Mihály vallya procuratornak Gáltój Mihált Chizár Mátyás ellen. <Csiszár Mátyás c. Borbély Mihály • L. alább>

SzakácZ János vallya procuratornak Bun Lukácsot Boncza János⁷, Dállían lakó ellen. <L. alább>

⁷ Minden bizonnyal azonos a fentebb és alább előforduló Joan Dancz-csal.

Fekete János protestál az szék színén, mivelhogy az Pörosittj Máthé⁸ házát udvarbíró akarattýából bontýák, mivelhogy ő pedig szomszéd, ha valakinek ezután gongya lenne reá, tehát ő ne legýon oka.

Deliberatum inter Voina Dima Sospatakiensis [!] et honesta Dorottea, consors quondam Gregorii Mészáros NagiLábú: Mivelhogy az egy bizonságh vallya, hogy hat vagy hét véka köles volt az sákban és kérte NagiLábú Gergelytől, az másik is vallya, hogy hallotta, hogy kérte NagiLábú Gergelytől az kölest, chak, hogy nem mongya, hogy menni volt, teczik azért az törvénnenk, hogy az egy bizonságh mellé eskögyék megh az oláh, menni volt az köles, ha megheköszik ad tertium diem, tehát tartozik NagiLábú Gergelyné meghelégíteni az oláhot.

NagiLábú Gergelyné fölvaltá az Voina Dima ellen való pörít, annak szokott terhével et deposuit ar[h]am d. 2. <Voina Dima c. Mészáros Gergelyné • 1604. febr. 16.>

György deák és Aztalos János protestálnak, hogy, ha eszökbén veszik, hogy Mészáros János elébb akarna állani s tehát ők megtartóztattyák, avagy gongyok lészön reája, avagy, ha az Mészáros János elmenne, tehát vagy az aszszonyát, Patakj Mihálnét, avagy az társát, Fördös Jánost kereshekké[k] érötte. <Asztalos János és György deák c. Mészáros János • 1604. febr. 23.>

Az törvény condescendáltattya az Mészáros Pétör és Chizmaczia Márton feleletit Chizár Mátyás ellen cum paena indebite, mellyet eszében vöven az más fél, deponála per fl. 1.

Chizár Mátyásné kívánnya, hogy Mészáros Pétör és Chizmaczia Márton doceállyák gene[a]logiájokat, miképpen való vérök voltak Németi Mészáros Mártonnak. Teczik azért az törvénnenk is, hogy doceállyák gene[a]logiájokat. Az mi az szidalom dolgát nézi, az I. addigh választ nem akar tenni, hanem Chizmaczia Márton és Mészáros Pétör megbizoníccsák, hogy attyjokfia volt Németi Mészáros Márton. <Mészáros Péter, Csizmadia Márton c. Csiszár Mátyás és felesége • 1604. febr. 16.>

[fol. 7°] Szwez Pétörnek az törvény procator haladékokat ad mind az két pörben, Igeni András György [!] ellen et deposuit ar[h]am d. 2. <Igeni András György c. Szűcs Péter • 1604. febr. 16.>

Causa Matthi[a]e Chizár Albensis ut A. contra Michaelem Barbélj Albensem velut I-um.

I., cum solita protestatione: Ím, értöm propositiódból, hogy az szekérbérnek és az búzának nyereségének felét keresöd, kit the rajtam nem keresetnél, merth az búzát, az minth beraktad az chimterenben, harmadnapigh volt otth az búza, és neköm kezemben nem attad, sem megh nem kínáltál vele, mikor az torony alá hortuk az búzát, az váras meghgyúltat vala⁹, akkor is nem mutattad, sem kezemben nem attad az én búzámat, hanem akkor montad megh neköm, mikor immár

⁸ 1599-ben az udvari testőrgyalogság kapitányaként említik. Vö. Trócsányi Zsolt: *Erdély központi kormányzata. 1540–1690*. Bp 1980. 340.

⁹ 1603. ápr. 29-én délután, Székely Mózes ostromló csapatainak a visszaverése után sikerült a várat védő Spinosa parancsára felgyújtani a nyugati Váralja házait. Vö. Szamosközy: III. 28–48.

meghégyött vala az váras, az chinteremben az füst alatt hogy járok vala, úgy mutatál egy abroszban valami búzát, mellyet mondád, hogy enim, nagy nehezen vonyók be az segöstyében András deákkal és the magaddal együtt. Én abban az búzában többet onnan ki nem kaphattam, hanem egy köből búzát, az is hejával, mivel hogy hea lön, huszonöt pénz heán attam el tizönhat forinton. Ha idején kezemben attad volna, nem olyan későn, mind kihordottam volna, sőt még the is tartoztál volna kihordani, ha nyereségöt kívántál, én is úgy kárt nem vallottam volna, merth még az pénzömnök is négy forinth huszonöt pénz hea, mellyet miattad vallottam, az kárt, az több hasznával egyetömben. Kiről protestálok is az törvény előtt, hogy meghkeresöm rajtad jövendőben, merth én káros vagyok, azért nem tartozok semmivel, sőt the tartoznál énnököm. Actióm szerénth bocsásson ki az törvény, s megbhizonítom, reportálván az bizonságot, azt mondom, hogy indebite vexálsz. Liceat.

A. dicit: Ím, értöm, hogy tagadod némellik részét, hogy az búzát theneköd kezedben nem attuk volna, hanem későn attuk volna kezedben, azért vallottál volna kárt benne. Azt is értöm, hogy mondod, hogy mindönöket megbhizonítasz feleletöd tartása szerénth, de azt mondom én, hogy non tenet az magad mentségére, merth az nilván vagyom, tudod the magad is, nem tagadhatod megh, nem is tagadod, hogy the attál énnököm pénzt, úgyminth 20 forintot, az is nilván volt előttd, hogy én megjöttem. Az úton Isten békével hordozott, hogy pedigh azt mondod, hogy kezedben nem attam azelőtt az búzát, az kit hoztam, hiszöm, elég volt az, hogy anni földről ide hoztam, szekeremről az chinterenben hátamon behordottam, jöttél volna oda, ahová raktam, kérted volna tőlem, ha kezedben nem attam volna az the pénzöd ára búzát, az kit az the pénzödön hoztam volt, talám módod volna, hogy nem keresetném, de éntőlem nem kérted, az minth the magad is meghfeleled, [fol. 7^v] hanem, az mikor énnököm időm volt hozza, kezeten [!] attam, the magad is meghelégöttél rajta, elvöttem róla mindön gondviselést, mihelt hozzányúltál, ha szinte nyereséghe nem volt volna is, az szekerébérrel énnököm ugyan tartoztál volna és mostan is tartozol. Protestálok, nem hogy az the magad pénzöd ára búzát ki nem vihetted volna, de még az enimben is vittél volt ki, mellet chak emlékezetül hozok be, azt most nem keresöm rajtad, jövendőben, ha keresöm, bizony meghlátod. Ez penigh nilván vagyom kegyelmeteknél, hogy mikor az az dologh vala, 7 forinton járt akkor vékája az búzának, the minth attad s hogy attad, the tudod, merth engömet oda nem hittál, maga[d] tartoztál volna odahíni engömet, de azt mondom, hogy tartozol the énnököm vele s indebitán nem vagyok érötte, meg is várom az törvéntől ítéltetni. Liceat.

I. respondit cum protestatione: Az minth első feleletömben meghfeleltem, mikor az torony alá hortuk az búzát, hiszöm otth voltam akkor, még sem montad megh, hanem kértem tüled akkor, tuttam, hogy neköd is gondodnak köll lenni reá, mivel hogy az nyereségnek felét kívántad, ha penigh az az compositio köztünk nem lött volna, chak magamra nézött volna, az búzá[t] meg is kértem volna, de látván the az

veszödelmet s te kezeden lévén az búza, társom is voltál hozzá az nyereségéből, melléje köllött [volna] engömet hínod, avagy kezömben köllött volna adnod idején és én gondot viseltem volna reá, de, mivelhogy későn attad kezemben, az minth fellýül meghproponáltam, káros vagyok. Az mi az the búzádat nézi, az kit felelsz, mégh azelőtt kaptam ki, el is vöttem túlem, az helyött az enimet vettem volna ki, ha kezemben attad volna, de nem tuttam, mellik és miattad vallottam az kárt. Az szekérbér dolgából pedig én theveled semmit nem componáltam, hogy szekérbért fizetnék neköd, ha azt mondod, hogy componáltam, doce, az többit én is actióm szerinth meghbizonítom. Liceat.

A. subiungit: Ím, értöm, hogy the magad sem tagadod, hogy az torony alá egygyütt raktuk volna be, azt is mondod, hogy azért nem kérted éntülem az búzát, hogy az nyereségre társ voltam és részem volt benne, bezzegh, ha társ nem löttem volna reá, tahát én mostan nem merném rajtad keresni, hiszöm, az derék pénz tött volna többet, hogy nem az nyereség, azért ugyan kérnöd köllett volna éntőlem az búzát, azt is mondod, hogy meghbizonítod, hogy én megh nem mutattam volna s megh nem kínáltalak volna vele, elvárom bizonságodat cum poena, hogy pedig azt tagadod, hogy én theveled nem componáltam volna az szekérbérből, tahát hiszlek, rajta, meghrövidítöm az törvénth. Liceat.

[fol. 8^r] Deliberatum: Mivelhogy az alpörös maga mentségére kikérezcik bizonságra, az törvény is kibocsáttya, hogy bizoníccson mindönt maga mentségére. Az mi pedig az szekérbér dolgát nézi, mivel hogy hitre kötés, nem volt végezés vele, az törvének is teczik, hogy jurállyon ad tertium diem, hogy nem volt végezés véle, ha megheköszik, törvények lészön, az bizonságot ad futuram sedem aggya be. <Csiszár Mátyás c. Borbély Mihály • L. alább>

Protestál SzakácZ János, hogy az törvének deliberatiója szerénth kész volna az juramentomra, hogy az papoknak szegödött szolgája, de az más fél nem engedi, hogy jurállyon, hanem azt mongya, hogy más móggya lészön benne, ennekutána immár hittel sem tartozik.

SzakácZ János igéri feleletit hodie per totum beadni az fölváltsággh mellett Dálliai Joan Dancz ellen. A. petit par et conceditur. <Szakács János c. Danciul Ioan>

Mézáros Mihály vallya procuratornak Bun Lukácsot mindön pöröse ellen. <Oláh asszony c. Mészáros Mihály • 1604. febr. 16.>

Colosvárat lakó Mézáros Márton vallya plenipotentariusnak Bun Lukácsot és procatornak is Patakj Mihályné ellen. Ugyan Bun Lukács, mellyre [!] úgy minth plenipotentarius vallya procuratornak boczárdi Lénárt Istvánt és Fodor Tamást. <Mészáros Márton c. Pataki Mihályné>

Protestál Barbélj Mihály, hogy az praefixus napon estigh mindh készön volt az juramentomnak deponálására, az minth az törvény találta volt, hogy semmi végezése Chizár Mátyással nem volt az szekérbér felől, de mivel hogy az A. elő nem jött annak hallgatására, immár hittel sem tartozik, hanem absolutiót kíván az széktül. Az szék is absolvállya az juramen[tumtó]l Barbélj Mihált. <Csiszár Mátyás c. Borbély Mihály • 1604. febr. 16.>

1604, die 16 mensis Februarii sedes celebrata est.

Szwcz Péter vallya procuratornak Gáltőj Mihált Igeni András György ellen.
<Igeni András György c. Szűcs Péter • L. alább>

Nagi Pál vallya procuratornak Gáltőj Mihált András deákné, Mártha asszony, Tordai ellen. <Nagy Pál c. Tordai András deákné • L. alább>

Szwcz István vallya procuratornak Gáltőj Mihált Balogh Örséböt ellen. <Balogh Erzsébet c. Szűcs István • L. alább>

Nagi Simon vallya procuratornak Menyhárt deákot Varga Márton, Sebesben lakó ellen. <Nagy Simon c. Varga Márton • 1604. febr. 23.>

György deák idézte volt törvének Bániaj Pált, ergo A. lévén non comparens, girán d. 24. [!] <György deák c. Bányai Pál • 1604. márc. 8.>

András deákné Márta asszony vallya procuratornak, Bun Lukácsot Nagi Pál ellen. <Nagy Pál c. Tordai András deákné>

[fol. 8^v] Mézáros Péter és Chizmaczia Márton protestálnak, hogy az mi Némethi Márton leánya részit, Anna asszonyét [nézi], chak azt keresték, ha pedig az bizonságok elegek nem volnának, hitöt kívánnak magoknak.

Chizár Mátyásné is protestál, hogy hitöt kér magának az bizonságok mellé, mikor relatoriáját beaggya, akkor kér hitöt, arról pedig elmenth, merth feleletiben nincsen. <Mészáros Péter, Csizmadia Márton c. Csiszár Mátyás és felesége • 1604. febr. 23.>

Szwcz Péter fölváltya az törvénth Igeni András György ellen, az Feiérvárat való törvény állásról.

Causa Andre[ae] György Igeniensis ut A. contra Petrum Szwcz Albensem penest[!] sciscitationem.

Igeni András György dicit ugyan Feérvárat lakó Szwcz Péter ellen: Értöm, hogy azt mondog, hogy más hiutt volt engömet oda szekerességre, de akárki hiutt engömet el, de én kegyelmeddel ha otth meghalkottam, merth azt ígérted, hogy valamit más egy hordó bortúl ad, te is meghadod azt. Azt is montad, hogy valamiben avval az gazdákkal meghalkottál volt, aszszereñth meghadod, valamit ők ígértek volt, ugyan meg is nevezted, hogy öt forintot ígértek. Hiszöm, miérthogy azt mondog, hogy mód nékül kereskedöm rajtad, indebitát is mondasz hozzám, viszsza követöm az indebitát, bocsásson ki az törvény, megbhizonítom azt, hogy nem úgy alkottál énvelem, hogy fél borra alkottál volna, hanem teljességgel azt ígérted, az mit más ad. Azért merthhoggy fárasztasz, megh nem adod az miben alkovásunk volt, ha megbhizoníthatyuk, hogy úgy alkottál volt velem, eddigh való kölcségünket is rajtad keressük, az bizonságh mellé magunknak is hitöt kívánunk, hogy így alkottál mivelünk. Liceat plura.

I. replicat cum protestatione: Az miképpen proponálad, hogy azt ígértem volna, az mit másnak öreg hordó bortúl adnak, azt én theneköd nem fogattam, az én borom ötven vedrös volt, mellyet magadnak is meghmutattam elsőben, valamit ettül érdömlesz, azt adom, attam pedig három forintot, az több öreg hordó bornak felénél, többet nem kereshetnél rajtam, merth nem érdömlesz többet. Az miképpen bizonságra kéreczöl, cedálok annak, de magad hitire chak nem hagyom.

Ha megh nem doceáloed, az minth the proponáloed az fölöl meghírth paenát meghvárom, si juris. Liceat.

Deliberatum: Az A., Igeni András bizoníccson feleleti tartása szerénth ad futuram sedem. <Igeni András György c. Szűcs Péter • L. alább>

[fol. 9^r] Mézáros János kisbíró vallya procuratornak Bun Lukácsot Barbélj Mihályné ellen. <Mészáros János kisbíró c. Borbély Mihályné>

Protestál Szwcz Pétör, hogy az fölváltságot Igeni András György ellen megláttattya ez jövőendő székon, mikor reportállya az A. az bizonságokat, ha itth köll-e törvénth állani avagy nem. <Igeni András György c. Szűcs Péter • 1604. febr. 23.>

Illies Mihály fölvaltá az borbándi Nagi Lőrincz ellen való pörét. <Illyés Mihály c. Nagy Lőrinc • 1604. márc. 1.>

Causa relictæ Catharinae Dobaj consortis quondam Nicolai Kouác Tordaiensis ut A. contra honestam consortem quondam Michaelis Száz Albensem velut I.

I. Száz Mihályné cum protestatione dicit: Ím, értöm rajtam való keresetödet, de chak rövideden azt mondom, hogy doce, hogy én kezemben attad s nincs mit tennöm.

A.: Mivelhogy ez régi dologh, ez sok változásokban, az kik bizonságim voltanak, elholtanak, hanem azt kívánom az széktül, hogy harmad- vagy negyed-magammal való hitöt kérök az törvéntül az én igasságomnak véghöz vitelére.

Deliberatum: Mivelhogy az A. azt feleli, hogy az ezüst marháival együtt atta kezéhez az I-nak, az ezüst marhát, pedig constál az széknél, hogy megh atta nekie, az I. pedig menti avval magát, hogy az kik bizonsági volnának, elholtanak. Teczik azért az törvénnel, hogy az A. esküggýék megh harmadmagával, hogy az ura kezében együtt atta az ezüst marháival egyetömben, ha meghekeszik ad 8. diem, tartozik Száz Mihályné meghelégíteni Miklós kovácsnét keresetéről az juramentom után tizönötöd napra.

Száz Mihályné fölvaltá az törvénth Miklós kovácsné, Katus aszszony ellen. <Kovács Miklósné c. Szász Mihályné • 1604. febr. 25.>

Nagi Andrásné, Vincen lakó Örséböt aszszony, az minémű szömélyökkel Dragazinné¹⁰ reáeskött, azoknak nevök: Tordai Pál Feiérváratt lakó, Jósá Ambrus giógi, Dranga Miklós giógi, Bán Tamás giógi, Döbröczöni Petör váraggiai, Moga Simon, körözturj.

Protestál Barbélj Mihály, hogy ha az bizonsági elegendendök nem volnának, tahát hitöt kér magának. <Csizsár Mátyás? c. Borbély Mihály • L. alább>

Voina Dimanak az törvény dilatiót ad ad futuram sedem. <Dima Voina c. Mészáros Gergelyné • 1604. márc. 8.>

Protestálunk[!] Barbélj Mihály, hogy bizonságink nem voltanak hon, hanem szabad legyön többet is bizonít[an]unk, ha kívántatik. <Csizsár Mátyás? c. Borbély Mihály • 1604. márc. 15.>

¹⁰ Talán Dragaczinné?

[fol. 9^v] Protestál Szwcz István, hogy eddigh fogoly volt és kezesség alatt, mellet törvén nékül el nem szenved, fogtatta volt pedig Szwcz István¹¹ megh. <Balog Erzsébet c. Szűcs István • L. alább>

Nagi Simon idézte volt törvének Sebesben lakó Varga Márthont, ergo I. lévén non comparens, girán d. 24. <Nagy Simon c. Varga Márton • 1604. márc. 1.>

Szwcz István fogaggya az szék színén, hogy ez jövődő szombatra meghelégíti Balogh Örsébötöt az rajta elért keresetről. <Balog Erzsébet c. Szűcs István • 1604. márc. 10.>

Burdoháni Istvánné, Katus asszony vallya procuratornak Bun Lukácsot Chizár Györgyné ellen.

Burdohán Istvánné idézte volt törvének Chizár Györgynét, ergo I. lévén non comparens, girán d. 24. <Burdohán Istvánné c. Csiszár Györgyné • 1604. febr. 23.>

Százvárosi János idézte volt törvének Seötő Istvánt és Chizár Mátyást, ergo non comparens, girán, külön-külön d. 24/24. <Szászvárosi János c. Sütő István, Csiszár Mátyás>

Mézáros Mihált idézte volt törvének egy oláh asszony, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. <Oláh asszony c. Mészáros Mihály>¹²

Az maiorbéli Prodan az törvéntül procurator haladékot kér, az törvén is megh aggya. <Prodan Lazár c. Szűcs Péter • L. alább>

Igeni Orbaj Lőrincz vallya procuratornak [a] váraggiai bírót, Bíró Jánost Ötvös Imröh ellen. <Orbai Lőrinc c. Ötvös Imre • 1604. febr. 23.>

Majorbéli Prodan vallya procuratornak az váradgiaj bírót, ugyan Bíró Jánost, Feiérvárat lakó Szwcz Pétör, úgy minth alpörös ellen. <Prodan Lazár c. Szűcs Péter • 1604. febr. 23.>

Száz Mihályné leánya, Borbála asszon is vallya procuratornak Menyhárt de-ákt Dobaj Miklós kovácsné ellen. <Szász Mihályné leánya Borbála c. Kovács Miklósné • 1604. febr. 25.>

Anno 1604, die 23 mensis Februari[i] sedes celebrata est.

Sóspataki Fara Dömötör vallya procuratornak az váradgiaj bírót, ugyan Bíró Jánost, Feiérvárat lakó Kis Mihályné ellen, Magdalna[!] asszony ellen. <Fara Dumitru c. Kis Mihályné Magdolna • L. alább>

Boczárdon lakó Deák Balásné, Katalin asszony vallya procuratornak Bun Lukácsot NagiLábú Gergölyné, Dorottea asszony és Mézáros Pétör, ugyan Feiérvárat lakó ellen. <Deák Balásné c. Mészáros Gergelyné, Mészáros Péter • L. alább>

Causa Georgii litterati et Joanni[s] Aztalos Albens[ium] ut A-es contra Joannem Mézáros Eniediensem, nunc Albensem velut I.

Deliberatum: Mivel hogy az A-ok ellene contendálnak az bizonságoknak, hogy az eggik, Patakiné az I-nak asszonya volt volna és vele nem bizoníthatna, az másik pedig Patakinének szekeres társa volna és nem volna helye vallásoknak. Teczik azért az törvének is, hogy ha az szolgál, az minth szokott cheleködni, az szekérbért urának avagy asszonyának szokta adni, így noha most[?] [fol. 10^r] nem

¹¹ Helyesen: Balogh Örsébet.

¹² Alatta, egyidejűleg törölve: *Szűcz Pétört idézte volt törvének az maiorbéli*

az ő kenyérét eszi, de az szekérbér is őket illette, azért az törvény condescendáltatta vallásokat, azért, az mire mernek az A-k esködni, tartozik [azzal őket] Mészáros János meghelégíteni ad 15. diem.

Eniedi Mészáros János, most Feiérvárat lakó, felváltá az törvént György deák és Aztalos János ellen et deposuit arham d. 12.

Mészáros János protestál, hogy az szekérbért az gazdák vötték fel, mégis ötet keresik fel[öle]. <Asztalos János és György deák c. Mészáros János • 1604. márc. 3.>

Mivelhogy Chizár Mátyásné az bizonságoknak ellene contendála, mivel hogy az bizonságok nem tuggyák tisztán minémű vér szerénth való atyafiak voltak volna Németi Mészáros Márton Chizmaczia Mártonnak és Mészáros Péternek, de mivel hogy az vallók világosson meghmongyák, hogy Németi Mártonnak szájából hallották, hogy Chizmaczia Mártonth és Mészáros Pétört atyafiainak mondogta, az annyokat pedig nénnyének és testamentomában is hagyott nekiök, őket attyok fiainak nevezvén, azért az törvény helt ad az bizonságoknak és nyilvánvaló atyafiává teszi az törvény az A-okat Németi Mészáros Mártonnak. I. apellat, sed non conceditur, hanem, ha apellálni akar, cum tota serie apellályon és meghengtetetik. <Mészáros Péter, Csizmadia Márton c. Csizsár Mátyás és felesége • L. alább>

Vonioczkj Pálné valya procuratornak Beseniej Menyhárt deákot mindön pörösi ellen. <Vonyócki Pálné c. Hadadi Jánosné • L. alább>

Causa¹³

Mivel hogy az I., Chizár Mátyásné ellene contendál az propositionak, hogy semmi nevet nem adnak az keresetének az A-ok, teczik azért az törvének is, hogy megh köllött volna nevezgetni, avagy hit szerénth kívánni az propositionban, hogy pedig sem eggik, sem másik nincs meghnevezve, az törvény condescendáltatta simpliciter az propositiont. <Mészáros Péter, Csizmadia Márton c. Csizsár Mátyás és felesége • L. alább>

Szwcz István valya procuratornak Menyhárt deákot mindön pörösi ellen. <Szűcs István c. Pataki Mihályné • L. alább>

Mészáros Pétör és Chizmaczia Márthon idézték volt törvének Chizár Mátyást az szidalom dolgából, ergo I. lévén non comparens, girán d. 24.

Mészáros Pétör és Chizmaczia Márton protestálnak, hogy ő magok kívánták azt, hogy mi Németij Mártonnak atyafiává töttük magunkat és az törvény is helt adott nekik. <Mészáros Péter, Csizmadia Márton c. Csizsár Mátyás és felesége • 1604. márc. 1.>

Igeni András György idézte volth törvének Igeni András Györgyöt¹⁴, most az fölváltság mellett nem compareál, A. lévén, girán d. 48. <Igeni András György c. Szűcs Péter • L. alább>

Nagi Simon drabant idézte volt törvének sebesi Varga Mártonth, ergo I. lévén non comparens jam secundo, girán d. 24. <Nagy Simon c. Varga Márton>

¹³ A következő per tárgyat később már nem írták be.

¹⁴ Helyesen: Szűcs Pétert.

[fol. 10^v] Pataki Mihályné vallya procuratornak Gálteőj Mihált Szwcz István ellen. <Szűcs István c. Pataki Mihályné • L. alább>

Maiorbeli Prodan igéri feleletit hodie per totum beadni feérvári Szwcz Petör ellen. I. petit par et conceditur. <Prodan Lazăr c. Szűcs Péter • 1604. márc. 1.>

Hadadi Jánosné, Sófia aszszony vallya procuratornak Gálteőj Mihált Vonióczkj Pálné, Márta aszszony ellen. <Vonyócki Pálné c. Hadadi Jánosné • L. alább>

Boczárdi Deák Balásné igéri feleletit beadni hodie per totum Mészáros Pétör ellen. I. petit par et conceditur. <Deák Balásné c. Mészáros Gergelyné, Mészáros Péter • 1604. márc. 1.>

Szwcz Pétör idézte volt törvének Igeni András Györgyöt az fölváltsággh mellé az tisztösséggh dolgából, ergo I. lévén non comparens, girán d. 24. <Igeni András György c. Szűcs Péter • 1604. márc. 1.>

Pataki Mihályné igéri feleletit hodie per totum beadni Zwcz István ellen. I. petit par et conceditur. <Szűcs István c. Pataki Mihályné • 1604. márc. 8.>

Hadadi Jánosné igéri feleletit beadni per totum Vonióczkj Pálné, Márta aszszony ellen. I. petit par et conceditur. <Vonyócki Pálné c. Hadadi Jánosné • 1604. márc. 8.>

Szilági Pálnét idézte volt törvének Páztör György, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. <Páztör György c. Szilágyi Pálné>

Igeni Orbaj Lőrincz igéri feleletit hodie per totum beadni Eötvös Imröh ellen. I. petit par et conceditur. <Orbai Lőrinc c. Ötvös Imre • 1604. márc. 1.>

Burdohán Istvánné idézte volt törvének Chizár Györgynét, ergo I. lévén non comparens jam secundo, girán d. 24. <Burdohán Istvánné c. Csiszár Györgyné • 1604. márc. 1.>

Sóspataki Dömötör Fara igéri feleletit hodie per totum beadni Kis Mihályné ellen. I. petit par et conceditur. <Fara Dumitru c. Kis Mihályné Magdolna>

Kádár Simon idézte volt törvének Sárdi András deákot, most Feérvárat lakót, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. <Kádár Simon c. Sárdi András deák>

Anno 1604, die 25 mensis Februarii] sedes celebrata est ante¹⁵ judicem.

Causa¹⁶

A. cum protestatione: Ím, értöm, hogy azt proponálad, hogy kezemben[!] semmit nem attam volna. Első propositiómban is nem úgy feleltem, hogy the kezeden attam volna, hanem urad kezében, kinek javai thereád marattanak. Az mi nézi az segöstye dolgát, proponálad, hogy otth veszőtt volna, nem tudom én, veszőtt-e, nem veszőtt-e, hová tötte, szabad volt vele, de én ő kezében attam, így, hogy Szebenben vigye, föl is vötte tülem, ha föl nem vállalta volna, én az én marhámra különb gondot viseltem volna, most nem kérném thetüled, minth első propositiómban, penigh meghmontam, hogy ez régi pör, kinek vagyon majd három esztendeje. Nilván vagyon mind [fol. 11^r] themagadnál, mind pedig az széknél, ezökbek az esztendökbek menni embör veszőtt légyen el, bizonságim is azok közzött vesztek el. Hanem, minth elsőben, most is hitöt kívánok magamnak és azon

¹⁵ Utána egyidejűleg törölve: *Senatum*.

¹⁶ A következő per tárgyát később már nem írták be.

deliberatiót, holott the bizonságra kéreczöl, nem bocsátlak, ha az szék is mongya, merth theneköd semmit nem derogál, merth the the magadra fondáltad actiódat, én pedig urad kezében attam, ha ő gondviseletlen volt és az segöstyében vitte, nem én bűnöm az, hanem meghkívánom az én marhám, minth elsőben meghproponáltam, si juris. Liceat.

I. respondit: Ím, értöm az A-nak keresetét, néminőmű ruhákat keres rajtam, kit az én uram kezében adott volna, azt is mongya, hogy ugyan felelt volna fölöle. Ki ellen azt mondom én, hogy az én uram kezében semmit sem adott, sem énnéköm, sem házunkhoz nem hozád[!], hanem tellességösen az the szolgálód és az the fiad vitte be az segöstyében, nem is láttam marhát, mi volt s mi nem volt. Mink is az több attyánkfiak között bevittük volt az mi marhánkat az segöstyében, az ki kevés volt, nem hogy azt fogatta volna az én uram, avagy én, hogy az the marhát Szebenben vigyük, hanem az mi marhánkat is bérös szekérrel vitettük el, az kit elvihettünk, az minth oda föl is meghmontam, hogy¹⁷ az mikor az mi kevés marhánk volt az segöstyében, az ő marhája is ott volt, úgymond Vince deák és János deák uramék: „Édös Mihály uram, – úgymond – ez az kevés ezüst mind elroncsolódik itth, hanem tedd az the ládádban!” Akkor sem akarja volt beletenni, hanem ugyan erővel tétették bele, az minth ennek utána is kiteczik az bizonságoknak vallásiból. Azt az ládát Zebeben vitték ugyanakkor, mely ládát, mikor Szebenben meghnitottuk volna, az ő ezüst marháját kivévén, meghattuk neki, de mink egyéb marháját nem is láttuk, nem is vittük, hanem ahová bevitte az ő szolgálója, az fiával egyetömben bevitte az segöstyében, inkább hiszem, hogy ott veszött az többivel együtt. Nem csak az ő marhája volt ott, hanem sok jámboré, az ki mind ott veszött, mind az mienk s mind az másé. Hogy the pedig hitöt kérsz magadnak, hogy az én uram felelt volna az the marhád fölöl, nem bocsátlak én thégedet az hitre, hanem kikéreczöm én bizonságra az széktől s meghbizonítom azt, hogy az the fiad és szolgálód vitte be az segöstyében marhát, nem az én uram, kit bizonságimmal föl nem érhetök, pedig bizonságom mellé országh törvényét kéröm magamnak, si juris. Liceat.

[fol. 11^v] A. respondit cum protestatione: Az minth mondod Vince deákkal való dolgot, nem tudom én, minth componáltál övele, szabad voltál. The penigh csak az ellen kéreczöl ki bizonságra, az minth övele tractáltál, de ennek az fundamentoma rövidedön ebben áll, hogy én urad kezében attam, felelt is fölöle így, hogy Szebenben vigye, ha az övé el nem vész, az enim sem vész el. Ezön kérök én hitöt magamnak, merth neköm Vince deákkal semmi gondom nincsen, azért meghvárom az törvénytől íteltetni az hitöt, az keresetöt is, si juris. Liceat.

Deliberatum: Mivelhogy az A. azt forgattya feleletében, hogy az I-nak az urának kezébe attam ezüst marháival egyetömben az több ruhákat is, mellet az I. tagad, sőt, az széknél sem constál, bizonságra sem kéreczik. Az I. pedig kikéreczik, hogy meghbizonította azt, [hogy] az A-nak az szolgálója és fia vitték be az segöstyében és Vince deák és János deák kérték majd erőszak szerinthez az I-nak az urát, hogy az

¹⁷ Utána egyidejűleg törölve: *Lőrincz deák és János deák hírünk nélkül tölte volt be ezüst marhát ládában, az minth mongya.*

ládában tegye az ezüst marhát. Teczik azért az törvénnel is, hogy az I. bizoníccson feleletit tartása szerénth, hogy az szolgáló és az [A.] fia vitték be az segöstyében és Vince deák és János deák tétették az Záz Mihály ládájában, így bizonsága után, törvénye lészön. Ad futuram sedem bizoníccson. <Kovács Miklósné c. Szász Mihályné • 1604. márc. 1.>

Anno 1604, die 26 mensis Februarii[.]

Pápai Gergölyné, itth Feiérvárat lakó kikéreczék az udvarbíró uram elől az törvénből az váras bírāja eleiben, ezt mondván, hogy ő nem nőmös aszszony volna, hanem váراسi rendh, az őfölsége széki is kibocsátá az Nagi Máthé ellen való per dolgából. <Pápai Gergelyné c. Nagy Máté • 1604. márc. 1.>

Anno 1604, die 1 mensis Martii[.] sedes celebrata est.

Chizár Györgyné, Sófia aszszony vallya procuratornak Gáltőj Mihált és Sebösi Mihált Feiérvárat lakó Burdohán Istvánné ellen. <Burdohán Istvánné c. Csizsár Györgyné • L. alább>

Szwcz Pétor vallya procuratornak Gáltőj Mihált, Sebösi Mihált maiorbeli Prodan ellen. <Prodan Lazár c. Szűcs Péter • L. alább>

Causa Georgii Litterati et Joanni[s] Aztalos ut A. contra Joannem Mészáros Albensem velut I. penest[!] sciscitationem

I., Mészáros János dicit penest sciscitationem: Mivelhogy ez előtt minket az törvény kibocsátott vala, mellet reportáltunk, exhibeáltunk is, megholvasván az szé[k]nek úgy teczett, hogy nem stál vallások, mivelhogy az szekérbér ő kezökben menth az szekér is övék volt, én pedig szolga lévén, sem szekér bérben hasznom nem lévén, sem én kezömben semmit ez A-k nem attak, ergo keressék az gazdákat érötte, meghefelelnék, hová tötték s minth lött, hogy lött. Liceat plura.

[fö. 12'] A. respondit: Mi készök vagyunk [bizonyítani] hetedmagunkkal is, hogy theveled szeröztünk és the kezedben attuk az váltságot is.

Deliberatum: Teczik az törvénnel, hogy az A-ok meghbizoníccsák, hogy az I-val szörzötte[n]ek és az váltságot is ő vötte kezéhez. Hallván az A. az deliberatiót, az I-nak hitire kérte, hogy esköggék megh rajta, hogy nem övele szörzötte[n]ek, sem az váltságat nem [az] ő kezében atták. Mellet ha[llván?] az I., eggik részének cedála, hogy kész azon megheskönni, hogy azt sem tuggya, az szalonnát ki vitte oda, nem hogy kezében atták volna. Teczik azért az törvénnel, mivelhogy eggik résznek cedál, az másiknak is cedálni köll, hanem harmadnapra tartozik megeskönni, hogy övele nem szörzötte[n]ek, sem az bérít ő kezében nem atták, az szalonnát is hire néköl vitték oda. I. apellat ad senatum, sed non conceditur. <Asztalos János és György deák c. Mészáros János • 1604. márc. 17.>

György deák idézte volt törvénnel Bániaj Pált, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. <György deák c. Bányai Pál • 1604. márc. 8.>

Sombori János feleségestül vallyák procuratornak Bun Lukácsot Szekeres Máthé ellen. <Sombori János és felesége c. Szekeres Máté>

Fwzesi Ferencz vallya procuratornak Bun Lukácsot mindön pörösi ellen. <Fwzesi Ferenc c. Nyakó István • L. alább>

Dobó Lukács vallya procuratornak Bun Lukácsot Szekeres Máthé ellen. <Dobó Lukács c. Szekeres Máté>

Barbélj Mihály vallya procuratornak Bun Lukácsot maiorbeli Bogdan, az ő[?] cziode[?] ellen.

Tat Bogdan vallya procuratornak Gáltőj Mihált és az maiorbeli Prodant, Barbélj Mihály és Gellién István és az város szolgája Dömötör ellen. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter, Borbély Mihály, Gellyén István • L. alább>

Nagi Máthé vallya procuratornak Bun Lukácsot Pápai Gergölyné ellen. <Pápai Gergelyné c. Nagy Máté • L. alább>

Mézáros Péter és Chizmaczia Márton ígérk feleletöket beadni hodie per totum. I.[Chizár Mátyás] petít par et conceditur.

Causa Petri Mézáros et Martini Chizmaczia Albens[ium] ut A-es contra Mattiam Chizár similiter Albensem velut I.

I., Chizár Mátyás respondit: Ím, értöm hozzám súlyos feleletit [az A-nak], az meghholt embör képében miképpen felel, melyre chak rövidön azt mondom, hogy nem emléközőm reá, hogy én szittam volna azt, az kit the attyádfiának mondasz, de ha szinte valamit találtam volna mondani is, senkit én nem neveztem. Azért hitessed el velem először, hogy én meghneveztem, az minth felelöd propositiódban. Ha megh nem bizonítod, azt mondom, si juris, hogy indebitán vagy érötte. Liceat plura. A. probabit juxta actionem ad 8. diem. <Mészáros Péter, Csizmadia Márton c. Csiszár Mátyás és felesége • 1604. márc. 8.>

Igeni András György idézte volt törvéennek Szwcz Pétört az fölváltságágh mellé, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. <Igeni András György c. Szűcs Péter • L. alább>

Niakó István vallya procuratornak sárdi Szélös Lukácsot Fwzesi Ferencz ellen. <Füzesi Ferenc c. Nyakó István • L. alább>

[fol. 12^v] Mézáros Pétör vallya procuratornak az váraggiaj bírót, ugyan Bíró Jánost, BorosBoczárdon lakó Deák Balásné ellen. <Deák Balásné c. Mészáros Gergelyné, Mészáros Péter • L. alább>

Deliberatum: Mivelhogy Nagi Simon idézte volt törvéennek Varga Márthont, ergo mivel hogy [Varga Márthon] halni hatta dolgát és nem compareál, azt mondom¹⁸, hogy megh kívánom az törvéntül ítéltetni. Teczik az törvéennek is, hogy az A. elérte keresetit, az I. per non venit sententián [maradt]. Protestál is Nagi Simon, hogy, ha ide jó, megfogtattya, az széktől is kér arra szabadságot, de az szék nem bocsátta. <Nagi Simon c. sebesi Varga Márton>

Maiorbelj Prodan idézte volt törvéennek Szwcz Pétört, Feiérvárat lakót, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. <Prodan Lazăr c. Szűcs Péter • 1604. márc. 8.>

Dobai Miklós kovácsné, Katus aszszony vallya procuratornak Gáltőj Mihált Szász Mihályné leánya, Barbála ellen. <Szász Mihályné leánya Borbála c. Kovács Miklósné • 1604. márc. 8.>

¹⁸ Én, ti. Nagi Simon.

Causa relictæ Catharine consortis quondam Basili¹⁹ Deák de Boczárd, ut A., contra Petrum Mészáros Albensem, velut I.

Az I., Mészáros Pétör kikéreczik az törvéntől számvetésre Deák Balásné ellen, az szék is kibocsátta számvetésre, ha meghalkhatnak, jó, ha nem, tarcsák törvénhöz magokat. <Deák Balásné c. Mészáros Gergelyné, Mészáros Péter • 1604. márc. 8.>

Szwcz Pétör idézte volt törvének Igeni András Györgyöt, ergo I. lévén non comparens, girán az gyalázat felől d. 24. <Igeni András György c. Szűcs Péter • 1604. márc. 1.>

Boldisár papné vallya procuratornak Bun Lukácsot CzipóSeötő Magda és Kanisai Györgyné ellen. <Boldisár papné c. Cipósütő Magda, Kanizsai Györgyné>

Orbai Lőrincz idézte volt törvének Eötvös Imröhöt, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. <Orbai Lőrinc c. Ötvös Imre • 1604. márc. 8.>

Burdohán Istvánné igéri feleletit beadni hodie per totum. I. petit par et conceditur. <Burdohán Istvánné c. Csizsár Györgyné • 1604. márc. 8.>

Tat Bogdán igéri feleletit hodie per totum beadni. I. petit par et conceditur. Barbélj Mihály, Gellién István és Dömötör ellen. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter, Borbély Mihály, Gellyén István • 1604. márc. 8.>

Niakó István igéri feleletit hodie per totum be[adni] Fwzesi Ferenc ellen. I. petit par et conceditur. <Füzesi Ferenc c. Nyakó István • 1604. márc. 17: Füzesi Ferencné c. Nyakó István!>

Boldisár papné igéri feleletit beadni Szilági Pálné ellen hodie per totum. I. petit par et conceditur. <Boldisár papné c. Szilágyi Pálné>

Illies Mihály idézte volt törvének Nagi Lőrinczet, ergo A. lévén non comparens, girán d.²⁰

Illies Mihály, sárdi vallya procuratornak Gálteőj Mihált Nagi Lőrincz ellen. <Illyés Mihály c. Nagy Lőrinc • 1604. márc. 15.>

Nagi Máthé idézte volt törvének Pápai Gergelyné, ergo I. lévén non comparens girán d. 24. <Pápai Gergelyné c. Nagy Máté>

Tordaj Jánosné vallya procuratornak Bun Lukácsot az notarius, Baronaij Zabó István szolgálja, János ellen.

[fol. 13'] Tordaj Jánosné idézte volt törvének az Baronaij István szolgálját, Jánost, ergo I. lévén non comparens, girán d. 24. <Tordai Jánosné c. Szabó István szolgálja János • 1604. márc. 8.>

Aztalos János idézte volt törvének Mészáros Jakabot, ergo I. lévén non comparens, girán d. 24. <Asztalos János c. Mészáros Jakab>

Anno 1604, die 3 mensis Martii sedes celebrata est.

Feiérvári Szabó András, most Enieden lakó vallya procuratornak Gálteőj Mihált és váraggiaj Bíró Jánost Száz Mihályné ellen.

Száz Mihályné vallya procuratornak Bun Lukácsot Enied[en] lakó Feiérvári Szabó András ellen.

¹⁹ Helyesen: Blasii.

²⁰ Egyidejűleg törölve.

Protestál Száz Mihályné, hogy az kik bizonsági voltanak Szabó Andrásnak, benn voltak az törvényben, ennekutána szabad légyön ellene contendálni.

Causa Andreae Szabó Albensis, nunc in Enied commorantis, ut A. contra relictam Ursulam, consortis[!] quondam Michaelis Záz Albensem, velut I.

A. cum solemnī protestatione: Ezért citáltattam in praesenti anno ez A-t²¹, Giulafeiérvárat lakó Záz Mihálynét, Orsolya aszszont, hogy ez elmúlt 1602. esztendőben, aratás tájban ez fölül megh[nevezett] I. kezéhez attam vala itth, GiulaFeiérvárat egy nyolczvan vedrös hordó boromat, ki neköm szekérbérrel egygyütt állott másfél száz forintomban, hogy vinné az tábor után Prásmárhoz, Basta uram táborában és ott kiárulná, valami lenne az nyeresége, fele lenne övé, felét adná neköm és az derék pénzt is meghadná készpénzül. Mikor az bort kezéhez attam, ilyen módon attam, hogy felelt énnéköm, hogy sem boromat, sem útyában, sem az táborban, sőt pénzümet is el nem veszik s megh nem háborgattyák, merth ő nyelvet tud, sőt azt monta, hogy az táborban akasztófát írnak az [hordó] fenekére és nem merik bántani, merth fölakasztják [azt, aki bántja]. Az ő feleletire és szavára attam kezéhez, el is vitte, ki is árulta, énnéköm se pénzümet, se nyereségöt ez óráigh nem adott. Egynéhánszor kértem tüle, most is kéröm, ha meghaggya, elveszöm, ha megh nem aggya s törvényenl fáraszt, cum pena potentie et estimatione kívánom meghíteltetni, si juris, mivel hogy én itt nem lakom, készön vagyok, instante, meghdoceálo propositiómat. Liceat pro eo regredi. I. petit par et conceditur. <Szabó András c. Szász Mihályné • 1604. márc. 8.>

[fol. 13^v] **Anno domini 1604, die 8 mensis Martij[i] sedes celebrata est.**

Az Baronij István szolgálja, János vallya procuratornak az urát, Baronyaj Istvánt Tordai Jánosné ellen. <Tordai Jánosné c. Szabó István szolgálja János • 1604. márc. 15.>

Deliberatum: Mivelhogy György deák idézte volt törvénynek Bániaj Pált az ő feleségétül maratt árvának javai felől és az árvának dí[j]ja felől és nem compareált, kéczör meghgiráztatá, harmadszor absolutiót kíván az törvéntül, azért az törvén is absolvállyá Bániaj Pált az György deák keresetitol simpliciter. <György deák c. Bányai Pál>

Causa circumspecti Petri Mézáros et Martini Chizmaczia Albens[ium], ut A-es contra consortem Matthiae Chizár Albensis velut I.

I.: Ím, értöm az A-eknek rajtam való kereseteket, bőséggel feleletekben mindönt felelek, pénzt, szőlöt és mindönt, mellyet az propositióban meghmondtak, de ez nilván vagyon, hogy mikor ezt az én mostani feleségömet²², ki ezelőtt volt Németi Mézáros Mártonné, Annával kezet fogtam volt, addig haza én nem akartam ötet vinni, valameddigh annak az Némöti Annának mindönökből az ő részét ki nem attam, hanem, az minth az ő attya hatta, valamik kezemben voltak benne, jámborok mindönt kétfelét osztottanak, az ő részét ő kezében atták, az mi az én részem volt, én is kezemhez vöttem. Az mi az két általagh bort nézi, azon jámborok, az kik meghosztottattanak, hatták úgy, hogy az mezön való vetést egygyütt takartattassák

²¹ Az I-t!

²² Helyesen: feleségömmel.

be, az árából, az mi meghmarad, az, minth az ő atya hatta volt azon Némöti Annának, hogy az bor árrából tisztösségös ruhát chináltassak nekie, mellyet meg is chináltattam volt, az többit költöttük az búza aratásra, úgy minth lött volt kétszáztíz kalongya, attam kalongyájátúl az aratóknak két-két pénzt, minthogy ritkák voltak az búzák, délben egyszer enni, az búza pedigh az sok jámboréval együtt maradt az mezőn, egy pénz ára használt sem vettük. Ez is nilván vagyom, hogy mikor Dévára futottunk vala, az az Némöti Anna miatt az én marhám is mind ide maratt az ő marhájával együtt, az ki őneki maratt volt. Oka ez, hogy az az Némöti Anna halálán volt és nem hagyhattam itt, mert szántam, az Istent is tekintetem, az atyát is tekintetem, hogy bíróviselt embör volt, féltettem valami kissebbségtől szegénth s azért vittem el. Akkor nem támad vala sehol egy atyafia is, ki gongyát visellye nyomorúságában. Ez is nilván vagyom kegyelmetek előtt, hogy többig három esztendőnél enni sok bolygóban, nyomorúságnak közepében, nagy drágaságban tartottam és gongyát viseltem mindön tisztösségben, tisztösséges ruhában jártattam, minth az én saját gyermekömet, úgy őriztem. Mellyel nem tartoztam volna, mellyet ő is megthekintvén, egészég[é]ben, senki reá nem kényszerítvén, ilyen testamentomot tött volt, hogy valamie őneki vagyom, mindönöket énnéköm hagy, mert nincsen több atyafia minálunknál. Mellyet, mikor betegségében is meghismerte volna, hogy Isten [fol. 14^r] ez világból kiveszi, akkor is betegség[gé]ben telyeségesen mindönöket énnékem hagyott, minth gondviselőjének. Mellyet, ha tagadnátok, avagy el nem hinnétek, bocsásson ki az törvény, bizonítok mindönökről, az mit bizoníthatok, magamnak is mind urammal együtt országgh törvényét kérom, hogy ezök így voltanak, azért semmit énrajtam nem kereshettél, semmivel sem tartozom, merth semmi közöd nincsen hozzám, azt mondom, si juris. Liceat plura.

A. respondit cum solita protestatione: Az mi nézi számadásodat, nem használ az neköd semmit, te kezedben volt, szabad voltál vele, mit chináltál, hova tötted bor árát, mit. Értöm azt is, hogy testamentoma szerénth az ő javait magadnak akarnád allegálni, de az nem constánl[!], dato sed non concessio, ha constánlna is, nem saját maga keresménye volt, hogy testálhatott volna idegennek róla vér ellen. Megh vagyom az Decretomban írva, kik hagyhatták el saját keresményöket s kik nem. Azért mi, propositiónk tartása szerénth, meghvárjuk az törvénytül ítéltetni, minth véröknek az mi keresetünket, melleket the magad sem tagacz. Liceat plura.

I. dicit: Ím, értöm, hogy mégis minth forgacz feleletödben, hogy ő neki nem saját keresménye volt s nem testálhatta volna el az vér ellen. De azt mondom az ellen, hogy igenis elhagyhatta, merth kiteczik ebből, hogy őneki attyátúl s annyátúl maradt öreá, hát elhagyhatta, valakinek szerette, merth oka ez, hogy, az minth elébb meghfelelém, atyafia voltál volna enni sok nyomorúságban, kezedhez köllött volna vennöd, tartottad volna úgy, az minth szeretted volna, bár marhája is, öröksége is tied lött volna. Ím, azt is mondog, hogy nem engettem kezedhöz, de nem constánl az, hogy éntülem kérted volna. Ez is nilván vagyom, hogy mikor az osztózas volt, engömet erős hittel meghesköttének, mindenöket úgy vötték el tülem és úgy osztották megh közöttünk, énnálam pedigh semmie nincsen, ha volt is, enim

volna, nem tied. Az mi pedig az pénz dolgát nézi és ezüst marhát, the magad is tudod azt, hol vagy, ha meghnyernéd is, de nem illet tégedet. Liceat.

A.: Meghdoceáлом én azt, hogy kértem tőled, [de] nem akartad kezemhez adni.

Deliberatum: Mivelhogy az A. is kívánnya elő az testamentomot, az I. is pedig arra fogh, hogy mindön javait öneki hatta, teczik azért az törvénynek is, hogy az I. vagy néminömű levéllel, vagy emberi bizonsággal doceállya, az A. is bizoniccson feleleti tartása szerénth, hogy kérte tőle az árvát, de nem akarta kezéhez adni. <Mészáros Péter, Csizmadia Márton c. Csiszár Mátyás és felesége • 1604. márc. 15.>

Száz Mihályné, úgy minth I. feleleti Szabó András ellen: Ím, értöm az rajtam [való] keresetit, nyolczvan veder bort keres rajtam, mellet másfélszáz forintyában mongya hogy állott. Mongya azt is, hogy fele nyereségből atta kezünkben. Mongya azt is, hogy feleltünk volna felőle, mind mentünkben-utunkban, mind [az] pénz és az bor felől. Azt is hallom, hogy akasztófát emlegetcz, de ezt bizonynyal tudom, hogy mikor Basta ő nagysága táborában akartam volna indulni is, ugyaninnét Feiérvárról Prásmárhoz egy hordó borral, emlékezőm arra, hogy nagy sok könnyörgéssel [fol. 14^v] kéré, hogy elvigyem egy borodat, de én nem tudom, hány vedrös volt és miben állott theneköd, minthogy szekeres is themagad fogattál alája. Nem mondom, hogy el nem indult volt velem, mind borostul az az szekeres, de majd ugyan minth egy erőszak szerénth ugyan nem köll vala theneköd, merth szegény vala az bor, de úgy, az minth mondod, hogy feleltem volna felőle, mind az bor felől s mind az árra felől, meghítélheti kegyelmetek ezt, hogy olyan háborúságnak idején mégh az én magamé felől sem feleltem, nem hogy az tied felől feleltem volna. Az mikor elindultam az borokkal is, akkor is azt mondtam én theneköd: „Jere, András uram, az borral, ne hadd így kardéra, merth én nem felelek felőle, de ha az Isten szerencsét ad hozzája, hogy hatalmas el nem veszi tőlem, hát minth szinte az én magaménak, úgy gongyát viselöm”. Gongyát is viseltem volt nagy sok kínnal, nyomorúsággal mindaddig, az migh kiárultam. Mikor hazafelé indultam volna az árával, ez nilván vagy on themagadnál is, hogy utamban nem az had népe, hanem tolvajok tolvajul éntülem, mind az én magaméval egygyött elvötték, én magamat holtszámban hattanak, mely nilván vagy on kegyelmetöknél, hogy itthon is chak megh nem halék belé, majd volt az fejemen egy araszni seb, úgy vagdaltak volt, mely most is, mind az enim, mind avval egyetömben [az övé] oda vagy on. Ez is nilván vagy on, hogy azulta én sokat fárattam és költöttem miatta, de soha még eddigh kezemhez nem vehettem, ha pedig várjad, ha otth valamit vehetnék, nem mondom, hogy megh nem adok benne. Hogy pedig azt mondod, hogy meghbizonyítod, én is kikéreczőm az én igasságom mellett, én is bizonítok, mindönth szabad legyön bizon[itan]om, bizonságom mellé, ha föl nem érném vele, országh törvénét kéröm magamnak, hogy én nem feleltem felőle, azért indebite háborgacz, si juris, liceat plura.

A. respondit: Az mi az felelet dolgát nézi, nem bocsátlak én tégödet arra, én vagyok az A. s instante doceálok, hogy feleltél felőle, az elvétel felől tolvajok mia, ki lött volna, tibi imputet, the attál okot reá, az mely társaságokkal innet elindultál, azok tégödet az táborban kértek, hogy el ne indulj nálok nékö, mellet fogattál volt

is nekik. Másfelől, hírok nélkül, aszszonynépekkel eljöttél, úgy azért téged föl[prédáltak], merth nem volt férfi veled. Ha meghvártad volna az társaságot, Nagy Pált és Borbélj Christophot több társaival eggött, békével jöhettél volna, minth ők, hogy békével jöttek, sem én, sem the kárth nem vallottál volna, azért the attál az kárvallásra okot. Nem elég az magad mentsége s meghvárom az törvéntől ítélteni. Liceat.

I. dicit: Ím, értöm, mit forgacz mégis, hogy én attam volna okot az elvétetre, de lehetetlen dologh volna az, hogy én az enimet erővel az tolvajok kezében attam volna, oka volt az én haza sietésemnek, mivel énnéköm dolgaim voltanak, azért siettem én haza, [de] ha szinte úgy lött volna is, [fol. 15^r] de az magam hasznáért azt akartam volna, hogy ugyan sok férfiam lött volna velem, de én avval indulhattam, az kit én találtam. Más az, hogy ha köll theneköd az tied, jer oda s keressök egyyüt, vedd föl te is az tiédet, ha nyerünk, én is fölveszöm, ha nyerünk.

Deliberatum: Az szék kibocsátta az A-t feleleti szerénth, hogy fölöltre atta az I-nak kezéhez az bort, bizonsága után törvénye lészön ad 3. diem. <Szabó András c. Szász Mihályné • 1604. ápr. 12.>

Causa Lazaro[!] Prodan de Maior ut A. contra Petrum Szwcz Albensem velut I.

I.: Ím, értöm az A-nak propositióját, de nem chak az ő szekere, hanem többen is voltak, de valamit azoknak attak, az szerénth én is meghfizettem neki. Minthogy az többi meghelégettek avval az szekérbérrel, theneköd is megh köll elégödnöd, azért nem tartozom semmivel, sőt, protestálok, hogy énnéköm az the szekeresesség kárommal lött, kit törvéntől idővel el nem szenvedök, mivel hogy sine remedio keressz. In poe[na] indebitae kívánom convincálatni, si juris, merth én sem adhatok többet, minth a többi. Liceat.

A. cum protestatione: Ím, értyük, hogy evvel mentené magát, hogy az több szekerosök meghelégettenek volna avval az szekérbérrel. Azt mongyuk mi, hogy nem elég mentség az őneki, merth azok sem elégettek megh, sőt pedigh az ő gazdáikkal az kikkel voltak, ők is pörlöttek és perben voltak, de, hogy az futás rajtunk volt, az mint múlt el. Bocssáson ki az szék, meghbizonyítjuk, hogy törvében voltak az több társaim is, most is megh akarják keresni ők is az ő károkát minth szinte én. Ahon penigh azt is mongya, hogy mi miattunk abban az útban kárt vallott volna, kiteczik innét, hogy mi miattunk semmi kárt nem vallott, merth azt sem atta volna megh, ha kárt vallott volna, az kit meghadott. Akkor sem protestál[tál] az felől, hogy kárt vallottál volna, azért, feleletünk szerénth, törvénth várunk kegyelmetek-től és megvárjuk az törvéntől ítélteni. Liceat.

Deliberatum: Az I. tartozik megheskönni ad tertium diem, hogy megh nem ígérte mélyföldre. Az mi esik az búzátúl így, ha meghesköszik, tehát nem tartozik többel, ha pedigh megh nem esköszik, tehát tartozik az négy forinttal és nyolcz pénzzel ad 15. diem meghelégiteni az A-t. <Prodan Lazăr c. Szűcs Péter • 1604. márc. 15.>

Száz Mihályné leánya, Barbála igéri feleletit beadni hodie per totum. I. petit par et conceditur. <Szász Mihályné leánya Borbála c. Kovács Miklósné • 1604. márc. 15.>

Deliberatum: Mivelhogy az I. kikérezött volt az fölváltsággh mellett, hogy meghbizonyítta, hogy az A-nak az szolgálója és fia vitték be az segöstyében [a perben szereplő javakat] és Vince deák és János deák tétették Száz Mihállyal az ő ládájokban. Bizonított Vince deákkal, de semmit nem derogál maga mentségére, kire az törvénnel valami tekintete volna. Teczik azért az törvénnel, hogy [az] ezelőtt való deliberatiót haggya az törvény helyén, hogy [az A.] megheskögyék harmadmagával, hogy az I-nak és az urának kezében atta. Így, ha meghesköszik, tehát annakutána, országgh törvénye szerénth, valamennire mer eskönni káráról, tartozik meghelégíteni az I. az A-t keresetiről ad 15. diem. I. apellat ad senatum et conceditur. <Kovács Miklósné c. Szász Mihályné • 1604. márc. 10.>

[fol. 15^v] Boczárdon lakó Deák Balásné idézte volt törvénnel NagyLábú Gergölynét, ergo I. lévén non comparens, girán d. 24.

Deliberatum: Tartozik Mészáros Petör, hogy harmadnapra eskögyék megh, hogy semmivel nem adós Deák Balásnének. Így, ha meghesköszik, tehát az székh megszabadította az I-nek keresetiétől. <Deák Balásné c. Mészáros Gergelyné, Mészáros Péter • 1604. márc. 15.>

Szwcz Pétört absolvállya az törvény az Igeni András György keresetitül az szerkér dolgából.

Deliberatum: Mivelhogy az fölváltsággh mellé idézte volt Szwcz Pétör Igeni András Györgyöt és [az] nem compareál, kéczör meghgiráztatta, iam tertio sententiát kíván az A. Teczik azért az törvénnel, hogy mivelhogy tisztességgh dolga és gyalázattára vagyon az A-nak, teczik azért az törvénnel is, hogy per non venit sententián, tizönharmadfél forinton vagyon érötte, melynek harmada az pörösé, az két része az s[z]erinth az széké. <Igeni András György c. Szűcs Péter>

Pataki Mihályné feleleti Szwcz István ellen, cum protestatione: Mivel hogy engömet tiltottál az hitről, da rationem prohibitionis. Ha satisfactióját nem adod, in paena homagi[!] kívánlak convincálatni. Liceat plura. I. petit par et conceditur. <Szűcs István c. Pataki Mihályné • 1604. márc. 15.>

Hadadi Jánosné igéri feleletit per totum beadni Vonióczkj Pálné ellen. I. petit par et conceditur. <Vonyócki Pálné c. Hadadi Jánosné • 1604. márc. 17.>

Eötuös Imröh vallya procuratornak Gáltój Mihált Igeni Orbai Lőrincz ellen.

Eötuös Imröh respondit cum protestatione: Nem tagadom, hogy megh nem fogtallak volna, meg is montam, hogy olykor jöjj, hogy az én társaimtúl el ne maraggyak, de the későn jöttél be, az én társaságim elmentek vala immár, azért én társasággh néköl el nem mehettem. Midőn bejöttél, meghmontam én theneköd, hogy mennél mással, az ki elviszön, mert az én társaságim elmentenek, így azért themiattad esött az fogatkozás, nem énmiattam, kit meghdoceálok, hogy későn jöttél be. Reportálván relatoriámat, azt mondom, hogy indebite vexálsz, si juris. Liceat.

A. dicit: Az törvény, ha kiereszt, én is megbizonítom, hogy azt hatta énneköm Imröh uram, hogy mikor az több igöni uraim szekere bejönnek, én is akkor jöjje be. Azért én az többivel bejöttem, montam neki, lássad Imröh uram, ez szekér itth vagyon, ha acz-e hordót, avagy nem. Ökegyelme azt mondá, hogy várjak egy keveset, az társom után járok, nem tudom, hol vagyon, háromszor, négyszer is kínáltam magamat, bíró uramnak tudománt töttem. <Orbai Lőrinc c. Ötvös Imre • L. alább?>

Chizár Györgyné respondit: Ím, értöm keresetedet, de elsőben azt kívánom, doce, hogy the valamit attál az én kezemben, merth én kezemben nem attál, hanem az ki én kezemben atta, meghatalál az engömet, de te semmit nem attál. Az mi ad meritum nézi, meghfelelök ezután. Liceat.

A.: Hiszünk rajta, hogy nem attuk kezedhez.

Deliberatum: Tartozik jurálni az I., hogy sem ő nem atta, sem az ura kezében[!] ad 3. diem. <Burdohán Istvánné c. Csiszár Györgyné • 1604. márc. 10.>

[fol. 16'] Deliberatum: Mivelhogy NagyLábú Gergelyné fölváltotta volt Voina Dima ellen való törvényét és nem élt az fölváltsággal, az törvény az elébbi deliberatiót haggya helyén. <Dima Voina c. Mészáros Gergelyné • 1604. ápr. 12.>

Maiorbeli Tat Bogdan idéztek[!] volt törvénné Barbélj Mihált és az váras szolgálját, Dömötört, ergo I-k lévén non comparensök, girán külön-külön d. 24. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter, Borbély Mihály • 1604. márc. 15.>

Protestál Orbai Lőrincz, hogy az igeni bíró jutott volt ide valami számadás dolgából és nem compareálnak, ő pedigh készön volna. <Orbai Lőrinc c. Ötvös Imre?>

Lup Jovan vallya procuratornak Sárdi Végh Mihált Pap Ádám, homoródi ellen. <Lup Iovan c. Pap Ádám>

Causa nobilis Joanni[s] Solka ut A. contra circumspcctum Stephanum Baroniaj Albensem velut I.

A.: Ezért idéztem Baroniaj Szabó Istvánt kegyelmetök széki eleiben, hogy az tavaly, 1603. esztendőben attam volt ökegyelmének kölest feléből elvetni, mellyet el is vetött és azt kívánom, hogy az mi lött rajta, az kit betakarított, tehát felét kívánom tüle előadatni.

I. respondit: Én jó lelkiismerettel kétfelé raktam kalongyában, mellyet meg is bizonítok, és be is akartam volna az ő részét is [hordani], noha nem tartoztam volna vele, merth énneköm chak az szántásigh, vetésigh [!] tartoztam vele. Mivelhogy az szekeremet Sárdra köllött volna küldönöm és itthon nem kérhettem mástúl szekeret és, mikor haza hozattam szekeremet, érötte akartam küldeni, tehát immár ellopták, azért nem tartozom semmivel, merth nem köteles társom voltál tovább az szántásnál, vetésnél.

A.: Vaj igön is osztozó társam voltál, azért, az kit elloptak, együt köll eltűrnöd velem, az kit pedigh betakarítottál, megh köll osztanod velem. Liceat.

Deliberatum: Bizoníccsa megh az I., hogy igazán kétfelé rakta és be akarta hozni, de ellopták.

A. dicit: Meghittém én azt, hogy kétfelé raktad és be is akartad hozni, de nem elég az énnéköm, hogy ellopták, hanem együtt köllött volna föltakarítanod, merth osztozó társom voltál.

Deliberatum: Mivelhogy az A. meghvalya az szék színén, hogy az meghosztás felől semmi végezésök nem volt, hanem csak az szántásigh-vetésigh, mivelhogy [A.] azt is elhiszi, hogy igazán kétfelé rakta, teczik az törvének, hogy ha behozhatta volna, köszönte volna megh, hogy pedig ellopták, nem tartozik semmivel az I. az A-nak, hanem keresse másutt az[t], ki ellopta kölesit. A. apellat ad senatum et conceditur. <Solka János c. Baranyai Szabó István>

[fol. 16^v] **Anno 1604, die 10 mensis Martti[i] sedes celebrata est antae[!] senatum.**

Mivelhogy bíró uram meghhatta volt az A-nak, Balogh Ersébötnek, hogy az tanácsot gyűjtesse az appellatióra és elseleálta, az alpörös pedig vigilleálván[?] tisztaságot tött reá, most immár törvény szerinthe akarják meghláltatni, ha lehető az tisztaságot, avagy nem. Teczik azért az törvének is, mivelhogy bíró uram szömélye szerint meghhatta, hogy gyűccsek és elhalgatta²³ az A., az I. méltán lehető az tisztaságot 15. nap után és az elébbi törvént hagyják az tanács uraim helyén. <Balogh Erzsébet c. Szűcs István>

Nem láttatik az protocolomból, hogy még ezideig egy fölváltság is lött volna, azért az szék meghengedi az fölváltságot. Száz Mihályné remittállya az appellatiót Miklós kovácsné ellen és novumot veszön benne. <Kovács Miklósné c. Szász Mihályné • 1604. márc. 17.>

Chizár Györgyné fölváltá az ő törvényét Burdohán Istvánné ellen et deposit arham d. 2. <Burdohán Istvánné c. Csizár Györgyné • 1604. márc. 17.>

Egy százebősi embör volt adós András deáknak, Pongrácz György, más névvel Szwcz György negyedfél köből búzával, mellet háromszor szólíttatta s nem jött elő. Harmadszor ím, tisztaságot tött reá és, mivelhogy eddigh megh nem elégítötte róla András deákot, egy százebősi embört, Kötélverő Györgyöt tarta megh itth, Feérvárat érötte. És ez Kötélverő György mielőttünk, úgy minth az feérvári kisbíró, Mézáros János és Barbélj Mihály eskött polgár előtt kötö magát, hogy ez jövendő szombatra meghelégíti érötte András deákot. Ha pedig megh nem elégitené az ő fogadása szerénth, tehát az után, valamikor meghkaphatná, tehát öt foghassa megh érötte és őrajta vehesse megh. <András deák c. Szűcs György>

Vonióczki Pál valya procuratornak Menyhárt deákot Mézáros Péter és Bániaj Pál ellen. <Vonyóczki Pál c. Mézáros Péter, Bányai Pál • 1604. márc. 15.>

Anno 1604, die 15 mensis Martti[i] sedes celebrata est.

Tordai Jánosné igéri feleletit hodie per totum beadni Baroniaj István szolgája, János ellen. I. petit par et conceditur. <Tordai Jánosné c. Baranyai Szabó István szolgája, János • L. alább>

Causa inter Laurentium Nagy Borbándiens[em] ut A. contra Michaellem Illiés Sárdiensem velut I.

²³ Helyesen: elhalogatta.

A., Nagy Lőrincz: Ím, látom, hogy az törvény ötet bizonságra bocsátotta volt ki. Ím, kéröm is az szék színén, hogy exhibeállya relatoriáját, azért hogy nem exhibeállya, törvént hárok kegyelmetöktől, ha ötet valaki hitta, hitta avagy nem, vessön avval számot, de mi önála találtuk megh az mi marhánkat. Protestálok, hogy jövendőben, ha bizonságra kérezik, ellene mondhasak.

Deliberatum: Mivelhogy Jllés Mihály kikérezik bizonságra, az szék is kibocsátta ad 8. diem.<Illyés Mihály c. Nagy Lőrinc • 1604. márc. 22.>

[fol. 17'] Barbélj Mihály valya procuratornak Gálteőj Mihált Chizár Mátyás ellen. <Csiszár Mátyás c. Borbély Mihály • L. alább>

Vonióczki Pál idézte volt törvének Mészáros Pétört és Bániai Pált, ergo I-k lévén non comparensök, külön-külön girán d. 24/d. 24. <Vonyóczki Pál c. Mészáros Péter, Bányai Pál.>

Szwcz Petör igéri beadni feleletit per totum maiorbelj Prodan ellen. I. petit par et conceditur. <Prodan Lazár c. Szűcs Péter • L. alább>

Barbélj Mihály igéri feleletit hodie per totum beadni Chizár Mátyás ellen. I. petit par et conceditur. <Csiszár Mátyás c. Borbély Mihály • 1604. márc. 17.>

Chizár Mátyásné protestál, hogy az A-ok kikérezettek volt bizonságra és nem bizonítottak, hogy ennek utánna szabad legyön ellene contendálni.

Chizár Mátyás dicit contra relatoriam: Ím, látom, hogy relatoriáját exhibeállya az törvény, az mire kibocsátotta volt ötet, hogy telyességessön meghneveztem én, hogy Kopaz Mártonth szittam. Ím, hallom, hogy eggik mongya, hogy mikor az aranyath mutattam, hogy neveztem akkor Kopaz Mártonth, de az szitokban eggik sem mongya, azért az fölül meghírh poenát megh várom ítéletni. Protestálok is, hogy ha az törvény futamnék[?] emléközik arra kegyelmetek, hogy akkor is, in prima, contendáltam volt az holt embör fölöl való keresetről, az appellatióban szabad legyön forgatnunk. Liceat plura.

Deliberatum: Az bizonságoknak az első[je] meghmongya, hogy ugyan meghnevezte Chizár Mátyás Kopaz Márthont, mikor meghszitta; az másik is meghmongya bőséggel az szidalmat, chakhogy nem emléközik reá, hogy ha nevezte-e Kopaz Márthont, avagy nem, de kiteczik azért, hogy nem más fölöl volt az beszéd, hanem Kopaz Márthon fölöl. De mivel, hogy az törvény világosb legyön, teczik az törvének, hogy az fölörös, Mészáros Péter megheköggyék az két bizonságh mellé. Így, ha megheköszik ez jövendő széknapijára, törvényök lészön. <Mészáros Péter, Csizmadia Márton c. Csiszár Mátyás és felesége • 1604. márc. 17.>

Deák Balásné protestál, hogy NagyLábúné meghbékélt vele, ő is meghengette, de így, hogyha három hétre meghelégíti, ha pedig akkorra nem lehet, tahát mikorra az szekere meghjó, meghelégíti. <Deák Balásné c. Mészáros Gergelyné, Mészáros Péter • L. alább>

Maiorbeli Prodan idézte volt törvének Szwcz Pétört, melt[!] az fölváltság mellett Prodan nem compareál, ergo girán d. 48. <Prodan Lazár c. Szűcs Péter • 1604. márc. 17.>

I., Dobaj Miklós kovácsné respondit cum protestatione: Ím, értöm hozzám való súlyos propositiódat meghfogtatásod felől, de az ellen azt mondom, hogy Budaj Ferencz uram itth udvarbíró lévén, szabad volt vele, mit cheleköszik, ha fogtatott, ő fogtatott, de én akaratomból nem lött az fogtatás, azért doce, hogy én fogtattalak megh, ha megh nem doceálod, in paena indebite kívánlak convincáltatni, si juris, liceat.

A.[Száz Mihályné leánya: Borbála]: Budai Ferencz az the instantiádra és panaszkodra képöst[!] fogatott megh, azért ugyan rajta vagy az föllül meghnevezett paenán.

Deliberatum: Bizonícson az A. feleleti tartása szerénth. <Szász Mihályné leánya Borbála c. Kovács Miklósné • 1604. márc. 29.>

[fol. 17^v] Deliberatum: Mivelhogy az szék Mészáros Pétörnek hit-napot prefigált volt az Deák Balásné keresetiről, ergo miérthogy nem deponálta az hitöt, hanem elsedeálta, tartozik Mészáros Petör Deák Balásné az adósságról, tudniillik az hét forintról meghelégíteni ad 15. diem. <Deák Balásné c. Mészáros Gergelyné, Mészáros Péter • 1604. szept. 15.>

Pataki Mihályné úgy minth A. szólíttattya Szwcz Istvánth, ergo I. lévén non comparens, girán d. 24. <Szűcs István c. Pataki Mihályné • 1604. márc. 17.>

Tat Bogdán deponálá az indebitát Barbélj Mihály ellen et deposuit arham fl. 1. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter, Borbély Mihály • 1604. márc. 22.>

Boldisár papné protestál ezön marháia elveszésében, ki egyik részes volt benne, hallotta SzalaknaFeleki Istvánth, az gereznáját is ugyan otth hallotta, hogy vagyon, azért menth oda ki, mire most elmúlik törvénye, hogy meghjő, szabad legyön bizonságát beadni.

Sárdi Mészáros Jósa vallya procuratornak Szelős Lukácsot Mészáros Pétör ellen. <Mészáros Józsa c. Mészáros Péter>

Szákczóri[!] Man Serbalj[!] vallya procuratornak Pataki Mihált dálliai Joan Bancza ellen.

Szákczóri Man Serbalj dicit, azt kérgyük az I-túl, hogy mi okon tartóztatta megh itth az mi marhánkat?

Man Serbalj vallya procuratornak Bun Lukácsot dálliaj Joan Bancza ellen.

I., Jovan Bancza respondit cum solita protestatione: Ez okon tartottam itth bíró urammal megh Sebös-vidéki emböröknek búzáját s kölesit, hogy ez elmúlt 1602. esztendőben, nagykarácson bőjtiben ez A-nak az öccsének, Opra Besukanak SósPatakon tartották volt megh nyolczvanhét juhát, kiről deliberatio is volt otth, meg is súlyosította az törvény. Ez A. reám esedőzvén kívánta, hogy kivegyem magam kezességén. Ki is vöttem, ő is énnéköm az öccséjért kezesnek allegálta magát. Az idő eltelvén, kívánták, hogy előállassam én az nyolczvanhét juhot, úgy minth közés. Izentem neki sokszor, kértem is, hogy hozza elő, de nem hozta. Énnéköm peniglen hatvanhat juhomat vötték el érette, kiben vissza is adtak huszonnyolczat, az többi oda vagyon az ő kötése szerénth, kezes fizess, tartanom köllött, az miképpen törvényünk is volt róla, sőt az én marhám most is oda vagyon s meghkívánom tőle böcséivel, merth őérette vösztek el mind. Ezöknek az törvényét referállya Já-

nos bíró instante, merth mi méltán vöttük el. Liceat plura. I. petit par et conceditur. <Man Șerban, Opran Șerban c. Ioan Bancea, Dan Piciorné>

Az kik az két tolvajra, úgymint BokorHázi Illiára és Poiani Gelista Bálintra [vallottak], nevök így következnak: első ő maga, igenpataki Chiga Dömötör, azután bokorházi Petrasko, et ugyan bokorházi Martin Joan, ismét bokorházi Negrilla Opra, bokorházi Pucza János, bokorházi Sztán Voina, fenesi Bota Szaniszló.

[fol. 18^r] Protestál György deák és Aztalos János, hogy az tizenötöd nap eltelvén, mely volt marttiusnak 16. napján, kéczör is hitták az ő pörösöket, Mészáros Jánost az notarius eleiben, hogy meghhallgassa hitöket, de nem akart elmenni. Azért immár ezután hittel sem tartoznak az szalonna dolgából, hogy hány forinton vötték állóhelyében. <Asztalos János és György deák c. Mészáros János>

Protestál Baroniaj István, úgy minth procurator az szolgálja képében, hogy Tordai Jánosné procuratora, Bun Lukács által ígérette[!] volt per totum beadni feleletit és elseleálta. Annakokáérth, ha ezután beaggya, szabad legyen ellene contendálni. <Tordai Jánosné c. Baranyai Szabó István szolgálja, János • 1604. márc. 22.>

Anno 1604, die 17 mensis Martti[i] sedes celebrata est ante senatum.

Balogh Örséböt remittálja az apellatiót Kouázy György ellen és az felváltsággh mellé áll. <Balog Erzsébet c. Kovászi György és felesége • 1604. márc. 29.>

Chizár Györgyné remittálja az apellatiót Burdohán Istvánné ellen és máskülönben akar hozzányúlui. <Burdohán Istvánné c. Csiszár Györgyné • L. alább>

Ante judicem. Mivelhogy Szákczóri Mant úgy minth kezest meghtartóztatta volt Bancza Jouan, ez mellett más embörnek is kölessét és búzáját tartotta megh, kiérth az törvénytől [terhet] követ hozzá: „Hogy ha énmagamat meghtartottál, én éröttem más marháját nem tartatha[tt]a]d volna megh, hogy pedig meghtartottad, azt mondom, hogy hatalmon vagy érötte és böcsöivel köll fölszabadítanod.” Teczik az törvének is, hogyha őmagát meghtartotta, tehát más marháját megh nem tarthatta volna, hogy pedig meghtartotta, böcsöével köll fölszabadítani és hatalmasul tartotta megh és tartozik harmadnapra fölszabadítani az meghtartott marhát.

Cum protestatione dicit Szákczóri Man: Ím, értöm s látom, hogy az más embör marháját, kölesét én éröttem tartotta volt megh, kiről törvényünk is lött, most azt nem forgatom, én magamat is az tartás mellé meghfogtatott. Most az kezességet forgatom, de mikor én kezes voltam az én öcsémet, Opra Besuket kiigazítottam én mind magamat az kezességből, mind az öcsémet[!], the magad is jól tudod azt. Azt is tudod, ki vitte volt el azt az juhot, az kiért az pörledös[!] volt ő köztök, melytől Budaj Ferencz mindön marháját elvötte volt, őmagát fölakasztották, mi nekönk az szolgánk volt, az kit Budaj Ferencz fölakasztatott volt. Az törvény minekönk, mind az öcsémmel együtt [fol. 18^v] hitet ítelt volt, hogy mi[nekünk] annak az elveszött juhnak ellopásában semmi hírünk, sem tanácsunk nem volt. Mikor az nap eljött, el is mentünk s letöttök az hitöt, az kezességet is mingyárust letöttök, az törvény volt pedig az sósataki bírák előtt. Mikoron onnan hazamenvén, az sebösi királybíró kényszerített arra, minthhogy oda való jobbágy voltam, hogy ott is megtisztíccsam magam, hogy én abban ártatlan voltam. Ott is mind az öcsémmel ketten

meghesköttünk. Ha pedig el nem hiszed, bocsásson ki az szék, az kiket felelők, doceáлом, hogy így voltak. Hogy pedig engömet méltatlan így háborgacz, terhön vagy érötte, az fogtatásért is, azt mondom, si juris, hogy dí[j]omon vagy érötte, mert böntelen engömet megh nem foghattál volna, az törvéntül alkotmatos napot kerök, hogy igasságomban bizonságom mia megh ne fogyatkozzam. Liceat plura.

Az szék kibocsáttya az A-t, hogy feleleti tartása szerénth bizoníccson, abból kiteczik mindön végezésök egymással. Ad 15. diem az más fél is bizoníccson, hogy kezes. <Man Şerban, Opran Şerban c. Ioan Bancea, Dan Piciorné • 1604. ápr. 5.>

Anno 1604, die 22 mensis Martti[i] sedes celebrata est.

Deliberatum: Az bizonságoknak az kettei vallya, hogy mikor kénszerítették, hogy testamentomot tegyön, de semmit nem szólhatott. Az harmadik vallya, hogy azután megszólalt az mostohaannyának intésére, de mivelhogy halála óráján volt és immár azelőtt egyczör az szava is elállott volt, arra való tekintetben az törvény annak az bizonságnak helt nem ad. Az negyedik bizonság azt vallya, hogy mikor az szölőben mennek volt, boszszuképpen panaszolkodott, hogy chak három pénzt sem kérhetek az mostoha attya hon nem létében az atyafiátul. Így ezaránth annak az vallásának sem ad [az] törvén is helt, hanem az törvénné így teczik, hogy ha valami Kopaz Mártontul az ő leányára maratt vala, mi abban maratt, és gonosz embörök miatt el nem veszött, és valamit az mostohaattya és annya az ő szükségökre eleitül fogva elköltötenek benne, mindönöket hit szerinthe meghmondván, mindh az kettő tartoznak eléadni, melynek két részei az atyafiakra száll, az harmada penigh gongyok viseléséért az leánnak az mostohaattyára és annyára száll. Ad 15. diem eskögyyenek és ugyanakkor aggyák elő az mi maratt is. I. apellat ad senatum et conceditur.

[fol. 35^r] Chizár Mátyás vallya procuratornak Bun Lukácsot Barbélj Mihály ellen. <Csizsár Mátyás c. Borbély Mihály • L. alább>

Chizár Mátyás eltítá az szék színén Mészáros Pétört az hitről az szidalom dolgából és fölváltságot vesznek[!] benne. <Mészáros Péter, Csizmadia Márton c. Csizsár Mátyás és felesége • 1604. ápr. 5.>

Maiorbelj Prodan az széktül procurator haladékot kér és az szék is meghengedi Szwez Pétör ellen, mindh az két pör dolgában. <Prodan Lazăr c. Szűcs Péter • 1604. márc. 29.>

Szász Mihályné vallya gondviselőnek az leányát, Borbálát és procuratornak Beseniej Menyhárt deákot Dobai Miklós kovácsné, Katus aszszony ellen. Boczárdi Lénárt Istvánt is vallya.

Deliberatum: Mivelhogy az I. apellált volt az Miklós kovácsné ellen való pörben és az apellatiót megh nem láttatta, hanem remittálta, az remit[t]atio mellől elmenth és procuratort hiutt és novomot vött benne, az A. azt mongya, hogy két úton vagyón és calumnián vagyón érötte. Teczik azért az törvénné is, hogy az novum semmire nem köllött volna, sem az procurator-hívás, hanem az remit[t]aciót köllött volna megláttatni, hogy pedig megh nem láttatta, hanem más útra menth, az törvény calumnián, 33 forinton haggya érötte. I. deposuit calumniam egy arany gyűrűvel pro fl. 100 [?].

Az deponálás pedig az novumban és az revocálásban lött, de az remit[t]ációra megh köll felelni és okát köll adni instante, ha az A. kívánnya.

Száz Mihályné respondet az remit[t]állás mellett: Azért remit[t]áltuk volt Miklós kovácsné ellen az causát, hogy minekünk az első deliberatio súlyosnak teczött, azért novomot is vöttünk volt benne, melynek az székhelt nem adott, azért protestálunk, hogy ezután is remediomját keressük az törvének. Liceat.

A. respondit: Ez az the propositiód nem propositiónak láttatik, hanem chak protestatiónak, semmi jó okát az én keresetemnek nem adod, azért hogy remit[t]áltad az apellatiót [s] jó okát nem adod, terhét várom, si juris, az mi az ad meritumát nézi, az első deliberatióhoz tartom magamat. Liceat plura.

I. subjungit: Okát aggyuk ezután, azért hittuk mi az mi procuratoronkat megh, hogy minekünk nem hírünkkel monta volt azt, akit mondott volt az remediom által, az minth oda föl is meghmondám, másképpen viselünk gondot reá. Liceat.

A. : Minekelötte meghproponálnék az utolsó feleletedre, excipiálok s azt mondom, hogy the az triplex via közzül az ketteit deponáltad, az első novomhoz ragaszkodtál, az törvény is arra bocsátott tégedet, ez is duplexiának láttatik, ergo calumnián vattok erőtte. Liceat.

Deliberatum: Mivelhogy az I. semmi jó okát nem adhattya az remit[t]atiónak, azért az törvén az elébbi törvént, mely bíró uram előtt volt, haggya helyén.

I. apellat ad senatum et conceditur, mivelhogy ennekelötte megh nem láttatá az apellatiót, hanem remit[t]álta, 15. napigh várja el az A., ha gyütteti az I. az apellatióra az tanácsot [fol. 35^v] jó, ha nem, hát az A. viselleyen gondot magára.

Protestál Miklós kovácsné, hogy Száz Mihálynének mindön remediomi voltak, apellatiója is és immár, az apellatio után semmi remediomja sem lehet. <Kovács Miklósné c. Szász Mihályné • 1604. márc. 29.>

Szwcz István igéri feleletit hodie per totum beadni Pataki Mihályné ellen. I. petit par et conceditur. <Szűcs István c. Pataki Mihályné • 1604. márc. 29.>

Tat Bogdan, majorbeli kenéz igéri feleletit beadni Barbélj Mihály és Dömötör, az váras szolgálja ellen. I. petit par et conceditur. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter • 1604. márc. 29.>

Niakó István igéri feleletit hodie per totum beadni Füzesi Ferenczné ellen. I. petit par et conceditur. <Füzesi Ferencné c. Nyakó István • 1604. ápr. 5.>

Tordai Jánosné idézte volt törvének Baroniaj Szabó István szolgálját, Jánost, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. <Tordai Jánosné c. Szabó István szolgálja János • 1604. márc. 29.>

Deliberatum: Mivelhogy Chizár Györgyné reáköti Burdohán Istvánnéra, hogy jurállyon róla, menni pénze vagyon Chizár Györgynénél, így, ha megheköszik²⁴ ad 15. diem, tehát tartozik 15. napra meghelégíteni Chizár Györgyné Burdohán Istvánnét valahány forintra mer eskönni. <Burdohán Istvánné c. Csiszár Györgyné • 1604. ápr. 5.>

Deliberatum: Mivelhogy az Illiés Mihály relatoriája Nagi Lőrincz ellen az felesége nevére vagyon, nem az Illiés Mihályéra, az más félnek, Nagi Lőrincznek

²⁴ Törölve: *jövendő hétfőn ad 8.*

procuratorja ellene contendál. Teczik azért az törvénnel is, hogy az pör nem Illiés Mihálynéval vagy, hanem az urával, Illiés Mihállyal, így azaránh az törvény condescendáltatta ezt az relatoriát simpliciter. Mivelhogy az szék kéczör kibocsátta volt, hogy bizoníccson maga mentségére és mindenkor meghfogyatkozott, ergo az A. minden keresetét elérte Illiés Mihályon, kereseti szerénth.

Illiés Mihály fölválta az ő törvényét Nagi Lőrincz ellen, az szék is meghengedi. <Illyés Mihály c. Nagy Lőrinc • 1604. márc. 29.>

Chizár Mátyás cum protestatione respondit Barbélj Mihály ellen: Ím, értöm az A-nak rajtam keresetit, hogy egy köből búzának az árát keresi rajtam, az mellyet ő maga sem tagad, hogy kivitte volt, mely búzát mond, hogy kihozta volt, enim volt az búza, sajátom volt, mely felől protestálok. Kegyelmetek előtt ez nilván vagy, hogy annak az többjére, az ki avval eggyött veszett el, hatvan forintot fizeték Rác Bálintnének, mellyet jövendőben az többit is őrajta keresöm megh az ki ezt kihozta, mellyet most csak emlékezetül hozok be. Az, mi azt nézi, az kit akkor énnéköm meghadott, az énnéköm sajátom²⁵ [fol. 19'] volt, ha pedig tagadná, hogy enim nem volna, nem is tagaggya pedig, alkalmas részit kimongya, tehát hitömmel is meghbizonyítom, hogy enim volt, si juris, semmiképpen az enimről engömet nem háborgathatna, merth akkor is mingyarást elhitte azt, hogy enim volt, azért attá megh. Azért azt mondom, hogy indebite háborgacz, si juris, és ez is nilván vagy, kiteczik az protocolomból az elébbi feleletedből, mikor az the búzádat theneköd hoztam volt, az the pénzödre, hogy egy sákban volt az the búzád, mind az két köből az segöstyében, mikor bevontuk theveled egyetömben, kezedben attam, akkor the meghelégöttél rajta, akkor is kezedben attam penigh, melyről törvényünk is volt. Az meghlött törvénth nem háborgatom, hanem csak ezt az egynehány ígét emlékezetül hozom be, hogy kegyelmetek világosan meghércse beszédemet, azért az

A. respondit: Ím, értöm, mivel mented magadat, hogy neköm az én búzámat kezemben attad volna, az miképpen the magad is az első deliberatióra tanáltad, nekönk használ az, hogy intempestive attad kezemhez az búzát, kiről hitöt imponált neköm az törvény, hogy az the későn kezemhez adásod miatt ki nem vihettem, azért vallottam kárt benne s neköd sem adtam nyereségöt, azért, az mint az első propositiómban hitömmel is meghmondottam, az mia vallottam én kárt. Holott azt mondod, hogy elhitetted velem, hogy the búzád legyen az, az kit én kivettem, nem constánl az, mivelhogy magad szekeredre attam volt föl, erővel el sem vehettem tőled, azt pedig az búzát elébb vittem én ki, hogy nem minth mikor kezemben attad volna, ki nem constánl. Azért méltán kívánom, hogy az árát letödd, az mi az én jutalmam volna belőle megh aggyad, merth ha elébb meghmutattad volna az én búzámat, az helyet, az kit tiednek mondasz, az enimet vittem volna én ki, sem the, sem én kárt nem vallottunk volna. Azérth az felől meghírh propositióm tartása szerénth meghvárom túled. Liceat plura.

²⁵ A 35. fol. vége.

I. dicit: Protestál Chizár Mátyás azon, hogy ő maga megvallyá, Barbélj Mihály feleletében, hogy mégh azelőtt vitte volna azt az én búzámat ki, minekelőtte az ő búzáját kezében nem attam volna. Ugyanis azért protestálok, hogy az torony alól, az mikor az elveszött, az többi is akkor veszett el, melyre gondom lészön jövőendőben, minth ezelőtt is meghmondottam. De az kit rajtam keressz, semmiképpen meg nem kereshetné, merth sajátom volt az, melynek az árát, mind annak s mind az többinek, duplának meghfizettem, azért az felül meghírh poenán rajta vagy, si juris, liceat plura.

[fol. 19^v] Deliberatum: Mivelhogy Barbélj Mihály azt feleli, hogy Chizár Mátyás, az kit búza gyanánt mutatott elsőben meg, egy köblöt és ugyan az közbúza gyanánt is hozta ki Barbély Mihály és Chizár Mátyás azután monta meg, hogy az ő magáé az az búza. Teczik azért az törvének, hogy Barbélj Mihály meghekögyék, hogy azt az egy köből búzát az közbúza gyanánth mutatta meg és azután monta, hogy övé. Ha megheköszik, tartozik Chizár Mátyás az egy köből búzának akkori árrát közre eresztetni, merth kiteczik belőle, hogy ha tutta volna, hogy nincs köze Barbélj Mihálynak az egy köből búzához, tehát inkább az ő sajátához nyúlt volna inkább, hogy nem az máséhoz. I. apellat ad senatum et conceditur. <Csiszár Mátyás c. Borbély Mihály • 1604. ápr. 5[?], ápr. 12.>

Vonióczkj Pál deponálá az hitöt Hadadi Jánosnének az ura előtt az sáfrán dolgából, hogy öneki Borsos Pétör atta és annak az sáfránnak elvételében sem A. híre, sem tanácsa nincsen. <Vonyócki Pálné c. Hadadi Jánosné>

Anno 1604, die 29 mensis Martii[i] sedes celebrata est.

SzakácZ János vallyá procuratornak az váraggiai bírót, Bíró Jánost és Gálteői Mihált plenipotentariusnak Feiérvárat lakó Mészáros Gergölyné ellen. <Szakács János c. Mészáros Gergelyné • L. alább>

Sziczka János vallyá procuratornak az sárdi bírót, Szélös Lukácsot mindön pörösi ellen. <két per: Szűcs János c. Halász György/Szekeres György • L. alább/ 1604. ápr. 12.>

Dombaj Máthé deák vallyá procuratornak Gálteői Mihált Louáz Dömötörné, úgy minth alpörös ellen. <Dombai Máté deák c. Lovász Dömötörné • L. alább>

Mészáros Gergölyné vallyá procuratornak Bun Lukácsot SzakácZ János ellen. <Szakács János c. Mészáros Gergelyné • L. alább>

Barbélj Albert szolgája, Lukács idézte volt törvének Szekeres Máthét, ergo I. lévén non comparens, girán d. 24. <Borbély Albert szolgája Lukács c. Szekeres Máté • 1604. ápr. 5.>

Balogh Örséböt penest remitationem[!] dicit: Ezokáért váltottuk föl Kouázi György bírót[?] ellen való pörünket, hogy az minémű törvényünk lött volt, hogy ő meghekögyék, hogy nem az ő akarattyából mondotta azt minékönk az ő procurator, hogy mi pöllöngérozettek vagyunk. Néminemű feleletünkől megfhogyatkoztunk, forgattuk volt, hogy az procurator az pöröse akarattyá neköl semmit nem mond. Hogy pedig azt tagatta ő, hogy ő akarattyából azt nem mondotta az ő procurator, feleltünk volt hozzá maior potentiát, minthhogy az széK szí-nén, nőmös szömély lévén, énrajtam ilyen gyalázatot tött volt, most is ugyanazért

felelek hozzája, az mit azelőtt. [fol. 20^r] Bocsásson ki az törvény, megbizonítom, hogy ő akarattából mondotta és ő adott szabadságot az ő procuratorának, az miért az hitre is nem bocsátottam, az felől is mindönöket szabad legyön bizonítanom, si juris, merth ő engömet az szék színén mind életömben, mind tisztösségömben meghölt, azért ebből kegyelmetektől Isten szerénth való deliberatiót várok. Liceat plura. I. petit par et conceditur. <Balog Erzsébet c. Kovászi György és felesége • 1604. ápr. 5.>

Szakács János igéri feleletit hodie per totum beadni Mészáros Gergölyné ellen. I. petit par et conceditur. <Szakács János c. Mészáros Gergelyné • 1604. ápr. 12.>

Dombaj Máthé deák igéri feleletit hodie per totum beadni Louáz Dömötörné ellen. I. petit par et conceditur. <Dombai Máthé deák c. Lovász Dömötörné>

Miklós kovácsné, Anna aszszony vallyá procuratornak Bun Lukácsot Szwcz László ellen, úgy minth I. ellen.

Miklós kovácsné idézte volt törvének Szwcz Lászlót, ergo I. lévén non comparens, girán d. 24. <Kovács Miklósné c. Szűcs László • 1604. ápr. 5.>

I.: Szwcz Pétör az fölváltsággh mellett respondit cum solemni protestatione: Ez okon váltottuk föl maiorbeli Prodan ellen való causát, hogy, az miképpen első propositiójában az szegődött szekérbér[en] kívül három mélyföldre való szekérbért kíván, kire én azt mondom, hogy nem kívánhatná, merth reá nem szolgált. Oka ez, hogy Drágon innen két mélyfölddel is attam én az terhöt föl neki, Gialunál való elmaradásában penigh nem volt öneki móggya elmaradni az szekeröktül. Bocsásson ki az szék s megbizonítom, hogy Drágon innen két mélyföldre attam az terhet, mivelhogy mégis keresé annak az bérít is, azt mondom, hogy indebite vexál. Liceat plura.

Deliberatum: Az szék kibocsáttya Prodant, hogy megbizoníccsa azt, hogy Gialun túl, mikor elhítta, meghigérte az mélyföldre az mi illik, bizonsága után törvénye lészön ad futuram sedem. <Prodan Lazár c. Szűcs Péter • 1604. ápr. 5.>

Száz Mihályné leánya, Barbála aszszony idézte volt törvének Dobaj Miklós kovácsnét, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. <Szász Mihályné leánya Borbála c. Kovács Miklósné • 1604. ápr. 25.>

Dobaj Miklós kovácsné idézte volt törvének Száz Mihálynét, ergo I. lévén non comparens, girán d. 24. <Kovács Miklósné c. Szász Mihályné • 1604. ápr. 5.>

Patakj Mihályné giráztattya Szwcz Istvánt, I-t, d. 24. <Szűcs István c. Pataki Mihályné • 1604. ápr. 5.>

Maiorbelj Tat Bogdán feleleti Dömötör, az váras szolgája ellen.

I. dicit: Ím értöm rajtam keresetedet, hogy azt mondog, hogy az Kendeörvából négy ökrödet hajtottam volna el tellyességösön én, mellet igen tagadok. Azt is mondog, hogy Colosuárról kettőt meghajtottad, fl. 9-ben és d. 25 pénzben áll az meghhajtás, azt is keresöd rajtam kölcségödet, mellyet, ha költöttél, az the barmod mellett költöttél. Azért azt kívánom, hogy megbizonícsad, hogy az Kendervárból tellyességgel én hajtottam el. [fol. 20^v] Ha megh nem bizonítod, azt mondom, hogy indebite háborgacz, si juris, hogy pedig kölcségedet is keresöd rajtam, ha szinte

tellyességgel részem volt volna az elhajtásban, melyet tagadok, hát kölcségedet ugyan nem kereshetnéd énrajtam, azért is indebite háborgacz, si juris, liceat plura.

A. respondit cum solita protestatione: Bocsásson ki az szék, propositióm szerinth mindent doceálok, az mi az kölcséget nézi, indebitát is felelsz hozzám, nem vagyok indebitán, merth the miattad költöttem én s méltán keresöm, merth ha az ökröket megh nem hozták volna, négy ökröt keresnék, de hogy meghhozták, az kölcséget keresöm. Liceat plura.

I. dicit: Meghláttuk, mit bizonítasz, akkor osztán, látván bizonságodat, mink is kikéreczünk, szabad legyen bizonítanunk.

Deliberatum: Az A. bizoníccson feleleti tartása szerénth. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter • 1604. május 10.>

Tordaj Jánosné idézte volt törvének Baronaj Zabó István szolgáját, Jánost, ergo A. lévén non comparens iam secundo, girán d. 48. <Tordai Jánosné c. Baranyai Szabó István szolgája, János • 1604. ápr. 5.>

Sziczka János idézte volt törvének Haláz Györgyöt, ergo I. lévén non comparens, girán d. 24. <Szűcs János c. Halász György • 1604. ápr. 25.>

I., Illiés Mihály az fölváltság mellett respondit: Ezért váltottam föl az meglőtt deliberatiót, hogy az minémű relatoriát reportáltam volt, azt az törvény condescendáltatta, súlyos törvént is pronunciáltak reá, de, minth annakelőtte meghmondottam, hogy engömet az aszszony vitt, úgy minth ő marhájára, kit megh is fogtattál volt, Borbándi Márta aszszont, azért engöm megh nem fogathattál volna, se szolgámat, mihelt én szavatossat attam. Azért bocsásson ki az szék, megbizonítom, hogy engöm úgy vitt, minth saját marhájára, nem lopva mentem, bizonságom után mind szolgámmal együtt az méltatlan fogásért külön-külön dí[j]omat követöm, si juris, liceat plura.

Deliberatum: Mivelhogy Illés Mihály sine citatione és procuratorvallás nélkül az szolgájával dí[j]át követi és az más fél ellene contendál és indebitát felel érötte, teczik azért az törvének is, hogy semmiképpen procuratorvallás nélkül és sine citatione, terhöt nem felelhetne hozzá, hogy pedig hozzá feleli, az törvént indebitán haggya érötte fl. 12. d. 50.

Illés Mihály deponálá az indebitát az szolgája képében egy forinttal.

[fol. 21^r] A. Borbándj Nagi Lőrincz respondit cum protestatione: Ím, értöm, az fölváltság mellett maga mentségére micsodákat felel, hogy néminemű Borbádon lakó Márta aszszony hitta volna valami marhájára, hogy elvigye onnan, mellet igön tagadok, hogy annak az aszszonnak az én házamnál semmi marhája nem volt egy pénz érő is, de bátor szinte lőtt volna is, az én nőmös házamra éczakán lopni nem mehetél volna. Hogy pedig reámentél, azt mondom, si juris, az minémű törvénye afféle embernek vagyon, azt mondom hozzád, ha az törvény mongya, merth, ha szinte tellyességesön az hitt volna is, az kit mondasz, evvel nem köllött volna theneköd járnod, hanem, ha igaz ember voltál volna, nappal köllött volna theneköd járnod. Tuttad pedig the azt régtől fogva, hogy nőmös embör vagyok én, enim volt az az ház, az melyet theneköd az az aszszony meghmutatott, nem köllött volna reámennöd, hanem vártál volna haza engömet, avagy kerestél volna megh engömet,

kérdöttél volna megh, meghmondottam volna én, mit cheleköggyl. De hogy így nem jártál, tégödet kaptalak én megh ökröstől, szánastúl s tégödet köllött énnéköm meghfognom s méltán cheleköttem. Marhádat is előkívánom, ha az törvény mongya, ha pedig az törvény arra nem tekint, chak emléközetül hozom be, nem menthed the semmi bizonsággal magadat, themagad szömélye szerénth otth voltál, azért ha ki tégödet reáhiít, vess avval számot, de én teveled vetők, azért azt mondom, si juris, hogy az föllül meghírth paenán rajta vagy. Liceat plura.

I. respondit: Ím értöm, hogy engömet lopónak mondasz, mindön lopótúl pedig szavatost kívánnak. Én lopó nem voltam, hanem, minth szegény embör, marhácskám után éltem. Engöm fizetésért hí[v]utt, ő tutta és ő tuggya, minth volt theveled dolga, én ebben chak szolga voltam, fizetéséért, nem magamtúl indultam, sem magamtúl nem cheleköttem. Azért méltán kéreczöm bizonságra, hogy elvessem nyakamról és, az minth azelőtt meghmutattam, most is meghmutassam és vess számot vele, meghbizonyítván. Az minth mondom, dí[j]omon vagy, ha nem elégh, hát magamnak hitöt kívánok, si juris, merth ő maga is velem volt az aszszony. Liceat plura.

A.: Ím értöm, micsodákat forgacz mégis, de ugyanchak azt mondom én az ellen, az ki tégödet elhiít, hiít-e vagy nem, the tudod, vess számot avval, merth tégödet kaptalak ott, az mi marhákat pedig az the szánodon találtam, hitöt kérök magamnak, hogy enimek voltak.

Deliberatum: Kibocsáttya az szék Illiés Mihált, hogy bizoníccson maga mentségére. <Illyés Mihály c. Nagy Lőrinc • L. alább>

[fol. 21^v] Teörben lakó Szabó Imröh protestál, mivelhogy ő is az meghholt Kopaz Mártonnak atyafia volt és ígerte volt, hogy nála nékül pört nem kezd, meg is izente volt, de az ura szolgálattátúl nem lehetött. Jóllöhet, én is ígértem magamat mindön segítséggel, mind procatornak való fizetéssel és mind egyéb kölcséggel. Most immár, mivelhogy az törvének vége szakatt, ha énelem megh nem akarnak alkonni, tahát protestálok, hogy törvény nékül nem hagyom őket. Én pedig, Szabó Imröh ez dolognak gongyaviselésére bízom az sárdi bírót, Szélös Lukácsot, hogy mindön gondomat itth nem létömben visellye ökegyelme. Szabó Imröhnek az felesége, Margit aszszony Twrben Szeőke Jakab leánya. Ennek az annya egy volt Kopaz Mártonnéval, az kinek leányát Chizár Mátyás tartotta, ki felől az pörlődés volt.²⁶

Almási Gáspárné Fiát Margit aszszony vallyá procuratornak Gáltőj Mihált és Bun Lukácsot Pataky Mihályné, borbándi Nagi Katus ellen, úgy minth I. ellen. <Almási Gáspár/Gáspárné Fiát Margit c. Pataki Mihályné Borbándi Nagi Katus • 1604. ápr. 5.>

Vizaknaj Nagi Márton, most Feiérvárat lakó vallyá procuratornak Bun Lukácsot mindön pöröse ellen. <Vizaknai Nagi Márton c. Gyarmati János deák • 1604. aug. 20.>

²⁶ Vö. Mészáros Péter, Csizmadia Márton perét Csizsár Mátyás és felesége Anna ellen 1603. dec. 3. és 1604. ápr. 5. között.

Borbándj Nagi Lőrincz vallya procuratornak Bun Lukácsot BorosBoczárdon lakó Lénárt Istvánt, Fodor Tamást Sárdon lakó Illiés Mihály ellen. <Illyés Mihály c. Nagy Lőrinc • 1604. ápr. 5.>

Anno 1604, die 5 mensis Aprilli[s] sedes celebrata est.

Maiorbelj Prodan idézte volt törvénnék Szwcz Pétert, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. <Prodan Lazár c. Szűcs Péter • 1604. ápr. 12.>

Mézáros Pétör és Chizmaczia Márthon giráztattya Chizár Mátyást az szidalom dolgából d. 24. <Mészáros Péter, Csizmadia Márton c. Csiszár Mátyás és felesége • l.alább>

Orozlán Barbélj Márton vallya procuratornak Bun Lukácsot maiorbelj Pap Jánosné ellen.<majorbelyi Pap Jánosné c. Oroszlán Borbély Márton • L. alább>

Száz Mihálynének az szék, meghtekintvén nyomorult állapattyát, húsvétigh való dilatiót ad Miklós kovácsné ellen. <Kovács Miklósné c. Szász Mihályné • 1604. május 20.>

A., Pataki Mihályné respondit cum protestatione: Ím, értöm, mi okát adod az eltiltásnak, mondod azt is, hogy engömet meghelégítettél volna tellyességösön azokról az bőrökről, de én tetőled [fol. 22^r] többet föl nem vöttem az báránybőrök árrában, hanem chak az én részemet, az háromszáz bőrnek az árát, merth az száza Száz Mártoné volt. Nem tartottam közömöt ahhoz az száz báránybőröz, minthogy ő maga atta Száz Márton Szwcz István kezéhez azt az száz bőrt. Mikoron pedigh pörlöttem is, meghmondottam, hogy én chak az én részemért pörlök, nem az máséért, így, azaránt chak az én bőreimnek az ára jött kezemhez, kiről kész vagyok hitöt is mondanom, letévén hitömet, azt mondom, hogy dí[j]omon vagy, merth semmi jó ratióját az prohibitiónak nem adod. Liceat.

I. respondit cum protestatione: Jó ratióját attam én az prohibitiónak, merth akkor, mikor énvelem pörlöttél is, reámentél volna az hitre, hogy én tégödet nem elégítettelek volna megh az 22 forintról, ugyanazon báránybőrök áráról, hanem azt montad, hogy chak 12 forintot attam theneköd és azon akartál meghesköni. De mikor láttad énnekem jó bizonságomat, Colosvári Száz Mártont, ki referálta is azt az dolgot akkorbéli bíró előtt, hogy 22 forintról elégítettelek megh, így osztán the sem tagadhattad megh, hogy annit nem attam volna, az ki hátra maratt volt benne, abból is kedvedet találtam, ha pedigh Száz Márton ide nem talált volna jönni, meghesköttél volna, hogy chak 12 forintot attam volt és így, énvelem kéczör fizettél volna. Az mi pedigh azt az dolgot nézi, hogy, az minth the magad is mondod, hogy én thégödet meghelégítettelek az báránybőrökről, az kit neköm attál, nem tartozom tahát semmivel, Száz Mártonnak is nem tartozom semmivel, merth ő énnéköm semmit sem adott, hanem the attad, azért dí[j]odon sem vagyok, merth én thégedet meghelégítettelek. Liceat.

A. dicit: Az mely bizonságra fogsz, Colosvári Mézáros Mártonra, annak az ő referállása nem stálhat két okon is. Eggik az, hogy ha fizetni köll, öreá háromlik az fizetés, attan pörös lészön ez dologban. Másik az, hogy nem fide mediante referálta, hanem chak simpliciter, verbis, azért nem stálhat, merth nem atthad[!] jó okát

az prohibitiónak. Azért az fölső feleletömnek tartása szerénth juramentomot kívánok magamnak és az paenát is meghvárom ítéltetni, si juris, liceat.

I. subjungit: Non tenet exceptio, merth Száz Mártonnal akkor nem perlöttél, azért helén vagyon referálása, emlékezhetik akkorbéli bíró reá, hogy akkor ő úgy referálta az dolgot, mellyet az A. sem tagadhat, merth cedált is neki, ha szinte megh nem eskött is. Azért semmivel sem tartozom Száz Mártonnak, ha énnéköm mind meghengette volna mind az négyszáz bőrnek az árát is, jó névön vettem volna túle, hogy pedig hitöt kérsz magadnak, hogy ugyan Száz Márton attá volna nekem az báránybőröket, nem bocsátlak én arra, hanem megbizonítom, hogy the attad mind az négyszáz bőrt énnéköm, nem Száz Márton.

[fol. 22^v] Deliberatum: Bizonicsa megh Szwcz István feleleti tartása szerénth, hogy mindh az négyszáz báránybőrt Patakj Mihálynétől vötte; annakföltre azt is megbhizonicsa, hogy mindh az négyszáz báránybőrnek az áráról contentálta Patakj Mihálynét, így, ha ez jövendő széknapijára bizonítanak, törvényök lészen. <Szűcs István c. Pataki Mihályné • 1604. ápr. 12.>

Miérthogy az szék ennekelötte, az kiknek juramentomot talált, tahát órát rőndöltek neki és ahhoz tartotta magát, de mivelhogy most ahhoz is nem tarthattya magát az órának fogyatkozása²⁷ miatt, azért végeztök, hogy valakinek az szék juramentumot talál, tahát, az ki deponálni akarja hitét az pörösnek, avagy az pöröse procatorának, hírré tegye és ha akkor reá nem megyön, az mikor hírré teszi, tahát absolváltassék az hittül, az egy nap pedig mindh szabadsága legyön az deponálásnak, az mikor hozzá érközhetik.

Montan Bagiul protestál, hogy ő készőn volna meghelégíteni az predicator, deponálván hitit, de [a prédikátor] ZázVárasra menth és nem compareál.

Tordaj Jánosné idézte volt törvének az Boroniaj István szolgáját, mivelhogy egyczör sem compareált, az A. az I-t kéczör meghgiráztatta, immár harmadszor absolutiót kíván. Az szék is absolvállyá az Baroniaj István szolgáját, Jánost az Tordaj Jánosné keresetitül. <Tordai Jánosné c. Baranyai Szabó István szolgája, János>

Nagi Lőrincz meghhíja procatorát, Lénárt Istvánt, mivelhogy feleletiben lopónak mondotta volt Illiés Mihált és újonnan akar meghfelelni az Illiés Mihály feleletire és az szék is meghengedi.

A., Borbándj Lőrincz cum protestatione dicit: Ím, értöm, magad mentségére az fölvalságh mellett mit felelsz, hogy az aszszony hitt volna tégödet néminemű marhája elhozására. De azt mondom az ellen, hogy the az én nömös házamra hatalmasul nem mehattél volna és házambúl marháimat ki nem hozhattad volna. Az mi penigh az én nömös házamnak hatalmát nézi, hatalmasul reá menésödet, azt az törvénth várom reád. Hogy pedig bizonságot is emlegecz, azt mondom ez ellen, hogy az the bizonságodnak semmi helye nincsen, merth ez nyilván vagyon [fol.

²⁷ 1603. ápr. 10-én próbálkoztak a várvédök először, sikertelenül az ostromlók fedezékétül szolgáló külváros felégetésével: a hirtelen támadt délnyugati szél az égő zsindelyeket a fejedelmi palota főbejáratára és a székesegyház zsindellyel fedett tornyára vitte s a tűzvészben a harangok és az óra is a lángok martalékává váltak. Szamosközy: *i.m.* III. 40.

23^f] bíró uramnál és kegyelmetöknél, hogy az the szánadon találtam én megh az én marhámat, az kit az én házamtól elhoztál. Azért méltán cheleköttem, hogy én tégedet meghfogtalak s bíró uramhoz vittelek, dí[j]odon sem vagyok érötte, merth tudod the magad azt, ismertél engömet, hogy én nőmös embör vagyok és voltam, jól megh köllött volna tudakoznod, az kire the fogsz, hogy az ki tégedet elhítt, hogy ki házához hí, ha vagy-on-e marhája otth, avagy nincs, én pedig mindönkor úgy tuttam, most is úgy tudom, hogy akkor, az időben senkinek marhája az én házamnál nem volt. Azért azt mondom, megh köllött volna engömet keresnöd, avagy vártál volna oda, kérdöttél volna megh engömet, ha vagy-on valakinek marhája az én házamnál s meghmondottam volna én, ha vagy-on, avagy nincs, de hogy ezt nem cheleköttem, azt mondom, si juris, ez fölül meghnevezett paenán rajta vagy, meg is várom az törvéntől ítéltetni. Liceat plura.

I. respondit: Ím, értem, az revocatio mellett potentiára fondálad aquisitiódat, de ebben semmi potentia nincsen, minth azelőtt, hogy meghfeleltem, én, szegény embör lévén, szekereskedésömmöl keresködném, fizetésért szolgáltam neki, ha ő mód nélkül járt, kezében volt, meghfogtad ötet és az mellé engömet is, kit nem cheleködhettél volna, holott sem házadnál engömet nem kaptál. Azért kéreczöttem ki is bizonságra, hogy meghmutassam, hogy én ebben ártatlan vagyok, kiről relatoriámat is exhibeáltam és kiteczik abból az én igazságom, ha ez elégségös nem volna, többet is hozok, ha az szék kibocsát, azért rajta vagy az fellül meghírt paenán, az magam dí[j]ján, si juris, liceat plura.

A.: Ím, értöm, hogy mégis az bizonságodra fogsz, de azt mondom, hogy nincs helye az the bizonságodnak, merth the magad sem tagadhad[!] azt megh, nem is tagadod, hogy az én házamra nem mentél volna the. Ha arra kéreczenél ki, hogy azt bizonítanád megh, hogy az én házamnál the nem voltál, de nem kéreczöl arra, nem is tagadod, theveled pörlok én most, nem mással, thenálad és az the szánadon találtam én az én marhámat, the mentél az én házamra, az minth mondom, azért semmi dí[j]odon nem vagyok, sem semmi terhön nem vagyok, az mit cheleköttem, méltán cheleköttem, ha meghfogattalak is és rajta vagy az hatalmon érötte. Liceat. <Illyés Mihály c. Nagy Lőrinc>

Barbélj Albert szolgálja, Lukács jam secundo giráztattya Szekeres Máthét, d. 24. <Borbély Albert szolgálja Lukács c. Szekeres Máté • 1604. ápr. 12.>

Chizár Mátyásné remitálja az appellatiót és az elébbi törvény mellé áll. <?Mészáros Péter, Csizmadia Márton c. Csiszár Mátyás és felesége>

Ugyan az Barbélj Mihály ellen való appellatiót is remittálja és az első törvénhöz áll. <Csiszár Mátyásné c. Borbély Mihály • ?>

[fol. 23^v] Deliberatum: Mivel Kouázi Györgynek procatora contendál az relatoriának, hogy még megh megh sem feleltek az A-nak feleletire és addigh relatoriát ad be és az A. terhét kívánnya, teczik azért az törvének is, hogy semmiképpen bé nem adhatná, hogy pedig beaggya, indebitan vagy-on érötte fl. 12/50, mivel hogy pedig az relatoria ellen nem contendál, az szék is nem condescendáltattya az relatoriát.

I., Kouázi György respondit: Ím, értöm propositiódban, hogy bizonságra kéreczöl, hogy megbizonítanád, hogy én akaratomból monta volna, de én tégödet ki nem bocsátlak, hanem, minth azelőtt, hitöt kértem, most is azt kérök, holott azt mondod, hogy az procator principalis akarattya néköl semmit sem mond. Az ellen azt mondom, hogy azért fogaggya az procatort, hogy ő az ő dolgát ki nem tuggya mondani, azért szabad vele maga botránkozásából mit mondott, de én szabadságot nem attam neki. Isten szerénth való deliberatiót várok. Liceat plura.

A. dicit: Ím, értöm, hogy mégis tellyességel némely részeiből az első feleletödhöz tartozol, de nilván meghmondod feleletödnök az utolsó részében, hogy azért fogaggya az principalis a procatort, hogy mindön dolgait az ő akarattya szerénth viselleye, kiteczik az te magad feleletödből, hogy the akarattoddal mondotta, azért nem vethedet [?] el semmiképpen rólad. Törvént várok kegyelmetektül. Liceat.

I. subjungit: Ahol azt mondod, hogy az én feleletömből kiteczenék, hogy én akaratomból mondotta volna, nem constánl az, minth elsőben is tagattam, most is tagadom. De hol azt mondod, hogy az procator principalissa akarattya néköl semmit nem mondhat, arról szóltam én, hogy tisztösségösképpen igenis többítheti, de gyalázatos dolgokban nem. Azért, ha ő azt monta, nem éntülem kérdöt[!], hanem keresd ötet érötte, merth hachak simpliciter mongya az procator az dolgot, nem szükség hāt procator senkinek, lássa megh az szék. Liceat.

Deliberatum: Az szék kibocsáttya Balogh Örsébötöt, hogy bizoníccsa megh, hogy az procatora az gyalázatot az principalis akarattyaából mondotta. Ad 15. diem bizoníccson. <Balog Erzsébet c. Kovászi György és felesége • 1604. ápr. 25.>

Miklós kovácsné idézte volt törvének Szwcz Lászlót, ergo I. lévén non comparens, jam secundo, girán d. 24. <Kovács Miklósné c. Szűcs László • 1604. ápr. 12.>

Bancza Jouan protestál, hogy bizonságoknak vallásából teczik ki, ha marad-e böcsűjén az tartásnak avagy nem.

[fol. 24^r] Man Serban, szákczőri protestál, hogy az első törvény mellől nem akar elállani, hanem ahhoz akarja tartani magát. <Man Șerban, Opran Șerban c. Ioan Bancea, Dan Piciorné • 1604. júl 12.>

Pap Jánosné idézte volt törvének Barbély Mártonth, ergo A. lévén non compareál, girán d. 48. <majorbeli Pap Jánosné c. Oroszlán Borbély Márton • ? : 1604. jún. 30.>

Burdohán Istvánné deponálá hitit Chizár Györgyné ellen, hogy még h negyven pénz heán tizön[egy] forinth vagy on hátra az adósságban Chizár Györgynénél és tartozik Chizár Györgyné Burdohán Istvánnét contentálni az adósságról ad 15. diem. <Burdohán Istvánné c. Csiszár Györgyné>

Fwszesi Ferencz relictája, Borbála aszszony vallya procuratornak Bun Lukácsot Igenben lakó Niakó István, úgy minth A. ellen. <Füzesi Ferencné c. Nyakó István • 1604. ápr. 12.>

Borbándi Pataki Mihályné Nagy Katus aszszony vallya procuratornak az urát, Patakj Mihált Almási Gáspárné Fiát Margit aszszony ellen. <Almási Gáspár/Gáspárné Fiát Margit c. Pataki Mihályné Borbándi Nagy Katus • 1604. ápr. 7.>

Fwzesi Ferenczné, Borbála aszszony vallya procuratornak Bun Lukácsot Váraggyai János deák ellen. <Füzesi Ferencné c. Váraggyai János deák • 1604. ápr. 7.>

Anno 1604, die 7 mensis Aprilli[s] sedes celebrata est.

Deliberatum: Mivelhogy Fwszesi Ferenczné azt mongya feleletiben, hogy tovább nem bocsátotta tizönnégý köbölnél, hogy az ő szekerére föltegyön, az más fél pedig, János deák azt mongya, hogy tizönnégýet, avagy tizönötöt engedett, teczik azért az törvének, mivelhogy korpát is rakott, az útban is búzát is tött reá, így, azaránt megszegte az szörzedségöt, azért ha harmadnap múlva megheköszik, hogy tizönnégý köbölnél tovább nem engette, másik ugyanazon hitben, hogy ez mia holt megh [az ökre], hogy az ő engödelme fölött terhölte és abban holt megh. 3.[!] mongya megh, mit ért volna az ő ökre. Így, ha megheköszik, tartozik ad 15. diem meghelégíteni János deák Fwzesi Ferencznét. <Füzesi Ferencné c. Váraggyai János deák>

Tordaj Fazekas István giráztattya Fördös Mártát d. 24. <Fazakas István c. Feredős Márta • 1605. okt. 31.>

Boldisár papné vallya procuratornak Bun Lukácsot Sólíomkeőj Péter deák fia, ugyan Pétör deák ellen.

Borbándj Patakj Mihályné Nagy Katus aszszony, most Feiérvárat lakó vallya procuratornak Menyhárt deákot Almási Gáspár ellen. <Almási Gáspár/Gáspárné Fiát Margit c. Pataki Mihályné borbándi Nagy Katus • 1604. ápr. 12.>

[fol. 24^v] **Anno 1604, die 12 mensis Aprilli[s] sedes celebrata est.**

Pataki Mihályné giráztattya Szwcz Istvánt, A. lévően [non comparens, girán] d. 48. <Szűcs István c. Pataki Mihályné • L. alább>

Niakó István idézte volt törvének Fwzesi Ferencznét, ergo A. lévően non comparens, girán d. 48. <Füzesi Ferencné c. Nyakó István • 1604. ápr. 25.>

Sziczka János idézte volt törvének Szekeres Györgyöt, ergo I. lévően non comparens jam secundo, girán d. 24. <Szűcs János c. Szekeres György>

Szwcz István eodem die benntiltá az girát Patakjné ellen. <Szűcs István c. Pataki Mihályné • 1604. ápr. 25.>

Szwcz Pétör idézte volt törvének maiorbelj Prodant, ergo I. lévően non comparens, girán d. 24. <Prodan Lazár c. Szűcs Péter • 1604. ápr. 25.>

Deliberatum: Az Barbély Albert Lukács szolgája idézte volt törvének Szekeres Mátét, kéczér meghgiráztatta, immár harmadszor törvént kíván. Az törvén is per non venit sententián meghítéli Lukácsnak az keresetét ad 15. diem, fl. 10 d. 82. <Borbély Albert szolgája Lukács c. Szekeres Máté>

Gáltőj Mihály igéri feleletét beadni Szakác János képében hodie per totum Mészáros Gergelyné ellen. <Szakác János c. Mészáros Gergelyné • 1604. ápr. 25.>

Deliberatum: Mivelhogy Miklós kovácsné idézte volt törvének Szwcz Lászlót, kéczör meghgirázta, immár harmadszor az törvény meghítéli Miklós kovácsnének

az keresetét, fl. 3, mivelhogy non compareál és 15. napra exsolutio conceditur.
<Kovács Miklósné c. Szűcs László>

I., Pataki Mihályné Nagi Katus respondit: Ím, értöm az A-nak hozzám súlyos feleletit. Azt mongya, hogy hatalmasul az ő napszámosára reámentem volna és kapáját elvöttem volna. Azt is mongya, hogy arczul chaptam volna, kit én tagadok. Jut eszömben, hogy napi számosok mívelének vala ott az udvaron és egy kapa otth hever vala, mely kapának ugyan az uram chinált vala nyelet is, mely kapa sem övé, sem enim nem volt, hanem hogy NagiLábúné elment onnét az háztúl, inkább hiszem, hogy attúl maratt volt otth. Azt az kapát én fölvevém, salvo honore, az ló allyát akarom vala elvonni. Látván ezt az A., mondá énnéköm, salvo: „Ah, te tökéletlen, hová viszed az kapát?”. Melyre én azt mondám: „Ne mongy tökéletlennek, merth az nem vagyok, hiszöm, nem viszem el az háztúl, hanem chak az ló allyát vonszom el vele.” Kivel ő semmit sem gondola, hanem utánam jöve és az udvarról és az ajtóban elérvén, az kapát meghfogá kezemben [fol. 25^r] és otth viaskodván ketten, ő is vontá, én is vontam, én ugyan kezében engedém az kapát, akkor is tökéletlennek monda. Ezt mondván: „Majd rosszszul jársz, hitván aszszony!” Azért én semmi hatalmasságot nem cheleköttem, hanem, ha valamit cheleköttem volna is, magam ótalmában cheleköttem volna. Bocsásson ki az szék, magam mentségére szabad legyön mindenth bizonítanom, mivel énnéköm is házam volt az, ha szállást attál énnéköm, ha én theneköd valamit vétettem volna, kerestél volna suis modis. Liceat plura.

A. respondit cum solita protestatione: Az te propositiód nem elég magad mentségére, merth ahol forगतod az kapa dolgát, akárkié lött légyön az kapa, az én mívesömnél volt. Szép szóval szólítottalak róla, hogy el ne vödd, de the akaratom és kedvem ellen elvöttem az kapát. Az én házam nemös ház lévén, magam is nemös szömély lévén, mingyárt itth esött az potentia, mellet the magad sem tagacz, hogy mikor el nem hattam volna vinni, hogy velem viaskottál. Sőt azt montad, hogy vagy olyan nömös aszszony, mint én, ezközben arczul is chaptál, kit mi meghbizonítunk. Mivelhogy pedig ezt chelekötted rajtam és házamon, az fölöl meghírt penát[!] meghvárom rajtad, si juris, sőt mindönöket szabad legyen doceálnom. Liceat.

I. replicat: Értöm, hogy ugyanazt mondod, hogy az the napi számosodnak kezéből vöttem volna ki az kapát potentiose, melyre én azt mondom, hogy ugyan az földről vöttem föl, nem kezéből művesödnék. Az mikor én bémentem volna az the ajtódon és az én ajtómon, the jöttél hatalmasul reám s the ránczigáltál engömet, sőt ugyan chapdostál is. Azért, ha szinte valamit cheleköttem volna is, kit nem cheleköttem, magam ótalmában cheleköttem volna, azért szabad legyön mindent bizonítanom. Liceat.

Deliberatum: Mind az két félt kibocsáttya az szék, hogy bizonítcsanak feleletök tartása szerénth. <Almási Gáspár és felesége c. Pataki Mihályné • L. alább>

Deliberatum: Mivelhogy NagiLábú Gergölyné jó okát nem adhattya az prohibitiónak Voina Dima ellen, ergo az szék az elébbi törvént haggya helyén és

15. nap múlva exsolucio conceditur. I. apellat ad senatum et conceditur. <Dima Voina c. Mészáros Gergelyné • L. alább>

Chazar öfölsége [jobbágya?], Galaczi Lup protestál, hogy az minémű barmát megthartotta volt itth egy borbereki embör, mivelhogy reá nem jött, az törvény meghszabadítva bíró uram kezéből az galaczi marhát, az méltatlan tartásért pedigh ez után megh akarják keresni.

NagiLábú Görgölyné remitállya az apellatiót Voina Dima SósPatakon lakó ellen az köles dolgából és novumot veszön benne. <Dima Voina c. Mészáros Gergelyné • 1604. május 3.>

[fol. 25^v] Deliberatum: Mivelhogy Szabó Andrást az szék kibocsátotta volt, hogy felelete tartása szerénth meghdoceálya, hogy az I-nak felelni atta az borát, hogy mindenök ellen meghótalmazza, de az bizonságok semmit nem attendálnak az ő propositiójára, ergo az törvény meghszabadította Száz Mihálynét az Szabó András keresetétől. <Szabó András c. Szász Mihályné>

Almási Gáspár vallya procuratornak Gálteőj Mihált és Bun Lukácsot Pataki Mihályné Nagi Katus ellen. Lénárt Istvánt is. <Almási Gáspár/Gáspárné Fiát Margit c. Pataki Mihályné Borbándi Nagy Katus • 1604. május 3.>

Protestál Barbélj Mihály, hogy mikor az búza dolgából az törvénnel találása szerént megh akarna eskönni, Chizár Mátyás ilyen feleletöt tön, hogy: „Én Mihály uramnak tisztessége ellen nem szóllok, de őkegyelméhez valami kicsin czekkölt[!] hallottam olyyat, hogy hitös emberhez nem illik. Azért én tisztösségbéli szömény lévén, őkegyelmének sem törvént nem állok, sem hitit megh nem hallom, meddigh magát abból ki nem tisztította, melyre énneköm is gondom lészön.” <Csizsár Mátyás c. Borbély Mihály • 1604. ápr. 25.>

Anno 1604, die 25 mensis Aprilli[s] sedes celebrata est.

Barbélj Mihály vallya procuratornak Gáltői Mihált Chizár Mátyás ellen. <Csizsár Mátyás c. Borbély Mihály • L. alább>

Mézáros Görgöly vallya procuratornak Bun Lukácsot mindön pörösi ellen. <Mészáros Gergely c. ?>

Mézáros Petörné vallya procuratornak Bun Lukácsot Mézáros László, úgy minth I. ellen. <Mészáros Péterné c. Mészáros László • L. alább>

Maiorbeli Prodan idézte volt törvénnel Szöcz Pétert, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. <Prodan Lazár c. Szűcs Péter • L. alább>

Deliberatum: Az bizonságoknak vallásiból világosan kiteczik, hogy Miklós kovácsné fogtatta megh az Záz Mihályné leányát. Annakföltre bíró uramnak is referálásából kiteczik, hogy mikor kérték kezességön Miklós kovácsnéétül, ugyan nem akarta elbocsátani, mellyből kiteczik, hogy ugyan ő az fogtatásnak oka. Teczik azért az törvénnel, hogy az annya vétkéjért az leányát megh nem fogtathatta volna, hogy pedigh meghfogtatá, eleven dí[j]ján vagyon érette, fl. 20. I. apellat ad senatum et conceditur. <Szász Mihályné leánya Borbála c. Kovács Miklós né • 1604. május 20.>

Deliberatum: Mivelhogy Pataknét az törvén hitre bocsátotta volt, hogy Szwcz Istvánt megh nem elégította az 12 forintról, mellyet hallván Szwcz István, eltította

volt az hitről és most jó okát nem adhatta az tilalomnak, teczik azért az törvének, hogy immár Patakiné hittel sem tartozik, hanem az szék meghítéli az Száz Márton²⁸ keresetét Szwcz István ellen ad 15. diem. I. apellat ad senatum. <Szűcs István c. Pataki Mihályné>

[fol. 26^r] Niakó István idézte volt törvének Feözesi Ferencznét, ergo A. lévén non comparens, [girán d. 48] <Füzesi Ferencné c. Nyakó István • 1604. május 10.>

Szöcz Pétör idézte volt törvének maiorbelj Prodant, ergo I. lévén non comparens, girán d. 24. <Prodan Lazár c. Szűcs Péter • 1604. május 3.>

Haláz György érte haggya magát az Szeeczka János keresete ellen. <Szűcs János c. Halász György>²⁹

Deliberatum: Mivelhogy az A., ZakácZ János hitire köti az I-nak, Mészáros Gergölynének, hogy nem tutta, hogy köz volt vele az négy ökör, ki felől most az pör vagyon, ha meghecsköszik az jövendő széknapijára, tahát az szék absolvállyá az A-nak keresetitől. Ha penigh megh nem mer eskönni, tahát az A-nak megh köll eskönni, hogy soha nem contentálta az I-nak az ura az négy ökörbeli részéről. Ez mellett országgh törvénye szerént esköggék, hogy menni volt volna az ő része benne. <Szakács János c. Mészáros Gergelyné • L. alább>

Mészáros Petör, Chizár Mátyás és Chizmazia Márton idézték volt törvének Nierges Görgyné[t], ergo I. lévén non comparens, girán d.[24?].

Barbélj Mihály respondit: Mivelhogy engömet eltítottál az hitről, azt kívánom, hogy add okát az tilalomnak, ha jó okát nem adod, azt mondom, hogy dí[j]omon vagy érötte. I. petit par [et] conceditur. <Csiszár Mátyás c. Borbély Mihály • 1604. május 10.>

Mészáros Pétörné igéri feleletit hodie per totum beadni Mészáros László ellen. I. petit par et conceditur. <Mészáros Péterné c. Mészáros László • 1604. május 3.>

Deliberatum: Mivelhogy Szenthlváni Ferencz nilván meghvallyá az adósságot, ergo tartozik ad 15. diem megelégiteni az ötödfél[?] forintról[?] NagiLábú Gergölynét.

Bíró uram idézte volt törvének Szwcz Istvánt, ergo I. lévén non comparens girán d. 24.

Egy oláh idézte volt törvének Mészáros Gergelt, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48.

[Deliberatum:] Mivelhogy Mészáros Gergölynének az szék hitöt talált volt, hogy mencse magát, hogy ő nem hallotta volna az elébbeli urátul, SzakácZ Benedektül, hogy mondotta volna, hogy az négy ökör köz volt volna SzakácZ Jánossal, ki felől most az kereset vagyon, azért mielőttünk, úgyminth az feiérvári bíró, Mészáros Mátyás, Baroniaj István, Barbély György és nömös szömély Vásárhelj Sza[z...?] György előtt deponálá az hitöt Mészáros Gergölyné ilyformán, hogy ő nem hallotta azt az szót SzakácZ Benedöktől, hogy mondotta vo[lna], [fol. 26^v] hogy az négy

²⁸ Helyesen: Pataki Mihályné.

²⁹ Utána törölve: *Deliberatum: Mivelhogy Balogh Eörsébet eltiltotta volt Kouázi Györgyöt az juramentomról* <Balog Erzsébet c. Kovászi György és felesége • 1604. május 3.>

ökör köz volna SzakácZ Jánossal, sem nem tutta soha, hogy köz volt volna. <Szakács János c. Mészáros Gergelyné>

Anno 1604, die 3 mensis Maii sedes celebrata est.

Tordai András deák vallya procuratornak Bun Lukácsot mindön pörössi ellen. <Kálmáncsehi Miklós deákné c. Tordai András deák • L. alább>

Eötuös Mihály vallya procuratornak Bun Lukácsot mindön pörösi ellen.

Pinárdi Pálné vallya procuratornak GálteőJ Mihált Eötuös Mihály ellen. <Ötvös Mihály c. Pinárdi Pálné • 1604. május 10.>

Kálmánczej Miklós deákné vallya procuratornak GálteőJ Mihált és az urát Tordaj András deák ellen. <Kálmáncsehi Miklós deákné c. Tordai András deák • L. alább>

Mézáros László vallya procuratornak Menyhárt deákot Mézáros Pétörné ellen. <Mészáros Péterné c. Mészáros László • 1604. május 10.>

Maiorbeli Prodant, úgy minth A-t jam secundo giráztattya Szwcz Pétör, d. 48.

Deliberatum: Szwcz Pétör idézte volt törvének maiorbelj Prodant, kétczör meghgiráztatta, jam tertio sententiát vár, ergo az szék meghítéli az Szwcz Pétör keresetít Prodan ellen az szekeress[é]gh dolgából. <Prodan Lazár c. Szücs Péter • 1604. május 10.>

Balogh Örséböt giráztattya Kouázi Györgyöt, d. 24. <Balog Erzsébet c. Kovászi György és felesége • 1604. május 10.>

Deliberatum: Nem constánl az szék előtt az Chizmaczia Tamásné fogsága, ergo az szék is nem ítél semmi terhöt érette. Az mi pedigh az adósságot nézi, constánl az I-nak propositiójából, hogy kinálták Máthé deákot az adósságér[!] szőlővel és feuallal[?] is, ergo tartozik Chizmaczia Tamásné meghelégíteni Máthé deákot az kereseti szerénth az adósságról ad 15. diem.

Deliberatum: Az A. bizonsága vallya az eggik, hogy látta, hogy hozzávert Pataki Mihályné Almásinéhoz és ő maga is vallya az I., hogy mondotta, hogy máskor is meghötlek, ha kívánod, de nem láttatik, hogy ötötte volna. Az I-nak is bizonsága meghvallya, hogy Almásinéak az ura instante ugyanazon factomon[?] nyakon csapta érötte és más[sz]or is meghötötte volna, ha megh nem szólították volna. Teczik azért az törvének, mivelhogy Almásinéak az ura férje[?], ha törvénnel akarták keresni, nem köllött volna kezével igazát vönni, hogy penigh ugyanotth megböntette érötte, az törvény meghszabadíttya Pataki Mihálynét az Almásiné keresetitül. A. apellat ad senatum et conceditur. <Almási Gáspár és felesége c. Pataki Mihályné • 1604. május 19.>

NagyLábú Gergelyné igéri feleletit hodie per totum beadni Voina Dima ellen, az novom mellett. I. petit par et conceditur. <Dima Voina c. Mészáros Gergelyné • 1604. május 10.>

[fol. 27'] Kálmánczej Miklós deákné igéri hodie per totum beadni feleletét Tordai András deák ellen. I. petit par et conceditur. <Kálmáncsehi Miklós deákné c. Tordai András deák • 1604. május 10.>

Faidasi István vallya procuratornak Gáltöy Mihált és Deömién Andrást, szenthimröhit NagiLábú Gergölyné Dorottya aszszony ellen. <Fajdasi István c. Mészáros Gergelyné • 1604. jún. 2.>

Anno 1604, die 10 mensis Maii sedes celebrata est.

Az feiérvári bíró, Mészáros Mátyás vallya procuratornak Bun Lukácsot és Szélös Lukácsot is Feiérvárat lakó Barbélj Mihály, úgy minth I. ellen. <Mészáros Mátyás bíró c. Borbély Mihály • L. alább>

Deliberatum: Maiorbeli Prodan, úgy mint A. idézte volt törvének itt, Feiérvárat lakó Szwcz Pétört, kéczör meghirázattatta Szwcz Pétör Prodant, iam tertio absolutiót kíván az törvéntül, ergo az szék is absolválja Szwcz Pétört az maiorbeli Prodan keresetitül simpliciter. <Prodan Lazár c. Szűcs Péter • L. alább>

Tat Bogdánt giráztattya az város szolgálja, d. 48. Solvit. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter • 1604. május 17.>

Deliberatum: Az szék kibocsáttya Niakó Istvánt számvetésre Feözesi Ferencznével, hogy számot vessenek, mennit adott megh benne Fwzesi Ferencz éltében és mi vagyon hátra benne. Ha meghalkhatnak rajta, jó. Ha nem, hát mivel-hogy Fwzesi Ferencz idejében volt az dologh, hát ha az felesége nem tuggya, mit fizetött megh benne az ura, tehát Niakó Istvánnak megh köll esködni rajta bíró uram előtt, mit fizetett volt megh benne Fwzesi Ferencz és mi vagyon hátra benne. Ha megheksüszik, tehát tartozik Fwzesi Ferenczné meghelégíteni Niakó Istvánth ad 15. diem. <Füzesi Ferencné c. Nyakó István • L. alább>

Maiorbeli Prodan, úgy minth I. fölváltá az törvént Szwcz Péter ellen et deposuit arham d. 2. <Prodan Lazár c. Szűcs Péter>

Balogh Örséböt jam secundo giráztattya Kouázi Györgyöt, d 24. <Balog Erzsébet c. Kovászi György és felesége • 1604. május 17.>

Barbélj Mihály szólíttatya az prohibitio mellett Chizár Mátyást, ergo I. lévén non comparens, girán d. 24. <Csizsár Mátyás c. Borbély Mihály • 1604. május 17.>

Mészáros Péterné protestál, hogy az szék Mészáros Lászlót számvetésre bocsátotta volt ki, azért semmit nem exhibeál, hanem procurator haladékat kér és ez után ne élhessön vele. <Mészáros Péterné c. Mészáros László • 1604. jún. 2?>

Az szék simpliciter condescendáltattya az Miklós deákné feleletit András deák ellen. <Kálmáncsehi Miklós deákné c. Tordai András deák • 1604. május 17.>

I., NagiLábú Gergelyné dicit penest novum Voina Dima ellen: Ím, értöm, feleletemre mit felel, de azt mondom én az ellen, hogy azt az kölest, mellyet ő én rajtam keres, sem ő, sem az atyafia soha énneköm kezemben nem atta egyik is, ezön is hitet kérök magamnak. Az mi penigh nézi, ha erre az szék nem tekéntene, hogy hat vé[ká?]nak mongya az kölest, hogy volt, az minth mástül értöm megh, chak három véka sem volt. Azt is pedig az után tuttam megh, mikor velem pörlött, hogy más embör tudatlanságból töltötte volt az ő kölesse közzé. Hogy ezt az meghértette, az ki az kölest eltöltötte volt, [fol. 27^v] én nem tudom, ott hatta-e, elvitte-e, sem szömömmel nem láttam, hová lött. Azért kikérezöm az kegyelmetek székítül, bizonítok, az mit bizoníthatok. Szabad legyön mindent bizonítanom az elveszött köles felől, az fellül meghírth feleletömre hitöt kérek, minth ezelőtt ma-

gamnak. Azért, minthogy sem énnéköm, sem uramnak kezekben nem adának, semmivel sem tartozunk. Liceat plura.

Deliberatum: Az szék mégis kibocsátta Voina Dimát, hogy meghbizonícsa, hogy ő magok attak helt ennek az kölesnek, ki felől most az pör vagyon. Ez jövő széknapijára az I-t is kibocsátta az szék, hogy bizonícsan maga mentségére. <Dima Voina c. Mészáros Gergelyné • 1604. jún. 2.>

Causa domini judicis Mattie Mészáros Albensis ut A. contra Michaellem Barbély Albensem velut I.

Cum protestatione szólunk: Ezért citáltuk Barbélj Mihált, ki lakik Feiérvárat, Feiér vármegyében, hogy ez elmúlt, 1603. esztendőben, úgymint az város meghégésének utána ottan hamar adtunk volt egy házhelyet ökegyelmének, mely házhely vagyon ugyan Feiérvárat, az mely ház maratt volt Lakatos Imrőhnétől, mely házhely vagyon az Szent Mihály kapuján kívül, az kis szentegyház mellett, Szabó László és Szijártó Jánosné házok szomszédságában. Attuk volt ára szerént az I-nak fl. 40, adott megh benne huszonegy forintot-e vagy huszonkettőt, azt ő maga tuggya, mint atta és mi vagyon hátra benne, azt reáhiszszük[!], minthogy napunk volt az meghfizetésére az többire is és az nap elmúlt. Kérettük jámbor polgárokkal tüle, az mi hátra vagyon benne, megh nem atta. Most is kérjük az szék színén, ha megh aggya, elveszszük, ha megh nem aggya és jó okát nem aggya az megtartásnak, azt mondom, hogy hatalmasul tarttja és böcsőjével várom meghadiudicáltatni, merth én ő neki adós nem voltam, sem vagyok. Akkor pedig, mikor éntőlem az házhelyet meghvötte, más embör ötven forinton kérte tülem és mingyárt meghatta volna. Azért kegyelmetektől Isten szerint való deliberatiót várok. Liceat plura. I. petit par et conceditur. <Mészáros Mátyás bíró c. Borbély Mihály • L. alább>

Szélös Lukács vallya procuratornak Bun Lukácsot Reődi Miklósné Vezzeődi Borbála aszszony ellen.

Reődi Miklósné Vezzeődi Borbála aszszony igéri feleletét hodie per totum beadni Szélös Lukács ellen. I. petit par et conceditur. <Rődi Miklósné c. Széles Lukács • 1604. május 17.>

Fekete Margit vallya procuratornak Bun Lukácsot Olaz Pétörné ellen.

Deliberatum: Az szék kibocsátta Olaz Pétörnét, hogy meghbizonícsa, hogy ő tovább nem eresztötte Fekete Margitot, két forintnál, hogy zálogban vesse az ő poharát, de ő két véka búzának az árában, ötödfél forintban vetette. Teczik azért az törvének, hogy az két forintot [fol. 28^r] egyaránt szenveggyék, ha meghbizoníthattya, az fölött pedig tartozik Fekete Margit fölzsabadítani 15. napra az pohárt Olaz Pétörnének. Az mi az fogtatást nézi, méltán meghfogtathatta, merth semmi öröksége nem láttatik, hogy volna. <Olasz Péterné c. Fekete Margit • L. alább>

Deliberatum: Mivelhogy Pinárdi Pálné elébb atta Sánta Istvánnak az pénzt az szőlőre, teczik azért az törvének, hogy Eötuös Mihály meghfizesse az huszonhat vödör mustot Pinárdi Pálnénak. Ha pedig megh nem akarja az mustot adni, tahát esköggék meg, avagy meghbizonícsa, min vötte az szőlőt Sánta Istvántól, ez mel-

lett mit költött reá. És így, ha megheköszik, tartozik Pinárdi Pálné meghelégíteni 15. napra Eötuös Mihályt az sz[ölő] áráról és, mivelhogy elébb áll pénze benne, az szék Pinárdi Pálnét szabad uraságában haggya az Sánta Istvántúl vött szőlőben. <Ötvös Mihály c. Pinárdi Pálné • L. alább>

Az balásfalviak vallyák procuratornak Lakatos Lászlót és Bun Lukácsot az vinciék ellen.

Az vinci Ballia János vallya procuratornak váraggyai Bíró Jánost az balásfalvaiak ellen.

Deliberatum: Mivelhogy az balásfaluayak hír nélkül meghvötték az hajdúktúl az juhokat, az vinciék pedig övéknek mongyák, teczik azért az széknek, hogy az vinciéknek megszabadíttya az szék [az juhokat], az balásfaluiak keressék az hajdúknál pénzöket.

Faidasi István, Cházár Antal vallyák procuratornak Gálteőj Mihált az vinci Ballia János ellen. <Balászfalviak c. alvinciek • L. alább>

Fwzesi Ferenczné fölváltá az ő törvényét Igeni Niakó István ellen. <Füzesi Ferencné c. Nyakó István • 1604. jún. 21.>

Deliberatum: Az szék meghítéli Ballia Jánosnak, avagy az kié az juhok, mely juhok vadnak az Cházár Antal és Faidasi István kezénél, tudniillik 10 juh, mellyet az hajdúktúl vötenek, de így, hogy országh törvénye szerénth övékké tegyék harmadnap múlva, ez mellett azon hitben azt is meghmongyák, hogy nem ők szabadították Faidasi Istvánt reá [hogy] meghválcsa az juhokat az hajdúktúl. Ha ezön meghekösznek, tartozik Faidasi István és Cházár Antal pénz nélkül viszszaereszteni az juhokat és ők keressék pénzöket, kinek atták. Ha penigh megh nem eskösznek, tehát fordiccsák megh az oláhok Faidasi Istvánéknak az ő pénzöket, az minth az hajdúktúl vötték. <Balászfalviak c. alvinciek • L. alább>

Eötuös Mihály fölváltá az Pinárdi Pálné ellen való törvén[t] az szőlő dolgából annak szokott terhével et deposuit arham d. 2. <Ötvös Mihály c. Pinárdi Pálné • 1604. május 17.>

Békési Miklós protestál, hogy az minémű törvényök volt az vinciéknek Boczárdi Varga Benedökkal valami ökör felől és akkor tellyességgel meghelégedett vele Varga Benedök, most immár újonnan akarja háborgatni érötte, hogy ezután ötet ne háborgathassa érötte, hanem tarcsa az törvénhöz magát.

[fol. 28^v] Faidasi István fölváltá az törvént az vinciék ellen az juhok dolgából.

Vincy Ballia János, Barba Bencze, Nan Ban, Leba Opris vallyák procuratornak ugyan Vinczeön lakó Fazekas Istvánt Faidas István és Cházári[!] Antal ellen. <Balászfalviak c. alvinciek>

Barbély Mihály vallya procuratornak Gáltői Mihált bíró uram ellen. <Mészáros Mátyás bíró c. Borbély Mihály • 1605. febr. 20.>

Olaz Pétörné vallattatása Fekete Margit ellen:

Bizonságh, Szappanos Damakosné Borbála aszszony, itth Feiérvárat lakó, meghekövék, hiti után így vall: Bizonyoson tudom, hogy Olaz Pétörnéhez jöve ez az Fekete Margit és az Istenért is kérte, hogy aggyon két forintot neki. Úgy mondá Olaz Pétörné: „Énnököm nincsen lelköm fölött több az egy poháromnál, ím, azt

oda adom, kérj valakitől két forintot reá”. De az Istenérth kérte, hogy el ne veszesse tüle. Ő eskött erőssen, hogy el nem veszti, hanem kiváltya. Tovább nem szabadtotta az 2 forintnál, hanem azután osztán híre nélkül chelekedött, az mivel többen vetette zálagban. <Olasz Péterné c. Fekete Margit • 1604. május 17.>

Anno 1604, die 17 mensis Maii sedes celebrata est.

Az város szolgálja Tat Bogdánt szólíttattya, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. Solvit. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter • 1604. jún. 2.>

Deliberatum: Balogh Örséböt elérte mindön keresetít. Kouázi Györgyön, mivel-hogy az főlválságh mellett semmivel nem ótalmazza magát az Balogh Örséböt bizonsági ellen és immár hitivel sem mentheti magát, mivelhogy kéczör meghíráztatta Balogh Örséböt. <Balog Erzsébet c. Kovászi György és felesége>

Chizár Mátyás giráztattya Barbélj Mihált, úgy minth A-t az tisztösség dolgából d. 48. <Csizsár Mátyás c. Borbély Mihály • 1604. jún. 14.>

Kálmánczej Miklós deák[né?] szólíttattya Tordaj András deákot, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. Solvit. <Kálmáncsehi Miklós deákné c. Tordai András deák • 1604. jún. 2.>

Fekete Margit párt veszön az Olaz Petőrné relatoriájában et conceditur. <Olasz Péterné c. Fekete Margit>

Czwgedi Mihályné vallya procuratornak Végh Mihált Feiérvárat lakó Nagi Pál ellen. <Csügedi Mihályné c. Nagy Pál • L. alább>

Sánta István tagaggya, hogy nem volt adós Pinárdi Pálnénak 26 vödör musttal, hanem csak tizönhárommal. Tartozik István megheköni ad 3. diem, mivel volt adós Pinárdinénak. <Ötvös Mihály c. Pinárdi Pálné>

[fol. 29^r] A., Czwgedi Mihályné respondit: Ezért citáltam Nagi Pált, hogy attam vala az tavaly esztendőben Brassónál négy forintot neki, hogy egy tehenet vegyön neköm. Ökegyelme meghigérte s megh nem atta, sem megh nem hozta, azért ökegyelmétől az pénzt várjuk, [hogy] aggya megh, merth én szegény aszszonyállat vagyok. Ha megh nem aggya, ezután több szónk leszön. Liceat. I. petit par et conceditur. <Csügedi Mihályné c. Nagy Pál • 1604. jún. 14.>

Fwleöp Márton, Chwgedeön lakó vallya procuratornak Vazi Jon[t] limbaj[t] borbereki Bencze Pétör ellen.

Borbereki Bencze Pétör vallya procuratornak Bun Lukácsot Feölöp Márton ellen.

I., Szelös Lukács dicit cum protestatione: Ím, értöm az A-nak rajtam keresetít, hogy mongya, hogy az urával egyetömben adott volt 60 forintot kezemben, melynek, azt mongya, hogy tíz forintját meg is adtuk volna, ötven hátra volna és kérted volna is. Nem mondod azt, az minth reá emléközöm, nagy kérelem szerénth, nagy könyörgéstök [á]llyal hogy nem attatok volt egy kis chomócskát, de azt sem tudom, micsoda volt benne, de hogy mi nem tuggyuk, mi volt az chomóban, ugyanott az the urad meghpöcsétölte. Azért azt kívánnjuk, hogy meghbizónicsad jámbor szömélyökkel, hogy abban az kis chomóban micsoda volt, ha pénz volt, menni volt, hány forinth volt. Annak utána, mikor bizonságodat exhibeáltad, hát meghmongyuk, az az chomó hová lött. Azt is kívánnjuk, hogy azt is meghbizónicsad,

hogy mi theneköd tíz forintot megh attunk benne, merth nem emléközöm reá, hogy én theneköd abból az pénzből, az kit mondod, hogy kezemben hattál volt, merth azt sem tudom, mi volt benne s mi nem volt. Arra pedigh emléközöm, hogy attam volt egyczör kölcsön fl. 10, mely tíz forinth most is oda vagyon, melyet chak emléközetül hozok be. Protestálok is, hogy ha én rajtam mit nyernél, hát ezt az tíz forintot kihattam belőle, bizonságod[at] elvárom cum indebita. Liceat plura.

A. replicat cum solemnī protestatione: Ím, értöm, hogy azt mondod, hogy én theneköd chomóban attam volna az én keresetömet kezedben, az kit kezedben attam pöcsét alatt, azon pöcsét alatt restituállyad, az kit kezedben attam s én meghelégshzöm vele. Holott azt mondod, hogy én doceállyak arról az pénzről, nem én tartozom vele, merth akkori időben mindön embör szöme előtt nem adhatott pénzt conservandi gratia, minthogy Mihály vajda akkor jött vala be.³⁰ Neköd úgy attam azt én kezedben, minth meghhitt komámnak. Nem elégödendő mentség az, az mit mondasz, mert vagy kő, vagy pénz, elveszöm én azon pöcsét alatt az én marhámát, ha penigh az szék erre nem tekintene, kész vagyok jurálni róla, hogy én chináltam abban és mi volt, fl. 60. Juramentomomat deponálván, az felöl meghírh terhet meghvárom.

[fol. 29^v] I.: Ím, értöm, hogy azt mondod, hogy nem tartozol bizonítani, hanem hitöt kersz magadnak, de azt mondom én az ellen, hogy fölpörös vagy the s nem hagyom hitödre, hanem, ha meröd keresni, hát bizonics meg is, bizonságod látván, az derékre is meghfelelünk. Osztón[!] hogy pedigh azt is mondod, hogy azon pöcsét alatt elveszöd, ha meghadom, ha kő volt benne is, ugyan elveszöd, nem követ keressz the, hanem pénzt, azért bizoniccs megh.

I., cum protestatione respondit: Az mikor minekönk azt az szacskót közünkben atta, Mihály vajda itt benn léte korán,³¹ háromszor is hozta házamhoz, de én nem akartam elvenni, merth azt mondtam: „Jó koma uram, hogy venném én el az kegyelmedét, hogy viselhetném annak gongyát, ha, mi kicsedöm énnéköm vagyon is, annak sem viselhetöm gongyát?” Arra azt mondá: „Hiszöm, ha az kegyelmedé el nem vész, az sem vész.” Úgy vagyon, hogy elvöttem tőle, el is töttem volt az enimmel egyött, de éntőlem, mindh az enimmel egyetemben gonoszul veszött el. Az enim pedig több volt annál, az kivel egyött elveszött, azért minth egy kő szák szerént, úgy attad kezemben, sem feleltem felőle, melyet hitömmel is kész vagyok confirmálni. Liceat.

A. dicit: Nem elégödendő ok az, melyet mondasz, the magad is nem tagadod, hogy kezedhöz vötted, mihelt kezedhöz vötted, mingyárt fölvötted gongya viselését, azért gongyát köllött volna viselnöd. Annak az elveszése sem constánl, hitödre sem bocsátom ez okon, hogy én thehozzád hozzád költem, kérettem tőled az pénzt, de időben, hogy sem ellenség, sem senki rajtunk nem volt. Mivel the magad is tudod, mikor Bátori Sigmond bejöve,³² chöndességben voltunk, akkor kérettem én tetőled, de the akkor azt mondtad, hogy az jéghverem oldalában vagyon, ottan

³⁰ 1599. okt. 31. után.

³¹ 1599. okt. 31–1600. ápr. 20.

³² 1601. márc. 24–aug. 23.

hát nem veszött volt el és meghadhattad volna, mert ellenség nem volt, hozzáférhettél volna. Másodszor, hogy az én uram kérte tüled, azt mondottad, hogy elégött, mindh így halogattál engemet ide s tova és most is oda vagy az én pénzöm, ha the énnéköm akkor megattad volna, nem volnék én most káros. Bocsásson ki az szék s mindenth bizonítok, az mit bizoníthatok, bizonságomat beadván, az felől meghirth pénával[?] öszve, meghvárom az én pénzemet. Liceat plura.

I.: Az mikor éntülem kérted, akkor hozzá nem tértem, hanem úgy attam oszton kérésére Rődi komának tíz forintot kölcsön. Azután oszton, hogy meghégött, ugyan meghmutattam az szegény komának az helyet és ő is látta, chak vállal vonított. Liceat.

[fol. 30^f] Deliberatum: Az I. nem tagaggya, hogy nem kérte Reődi Miklós az pénzt tüle, de azt mongya, hogy nem tér[t] hozzá, hanem úgy adott osztán tíz forintot az ő magájából. Teczik azért az törvének is, hogy az I. meghekögg[y]ék rajta, hogy őtüle gonosz embörök által veszött el az ő marhájával egygött, ugyanazon hitben azt is megmongya, hogy nem felelt felőle, azt is meghmongya, hogy, mikor kérte tüle, nem térth hozzá és Reődi Miklós engedött neki és úgy vőtte föl akkor az tíz forintot, ha megheköszik harmadnapra, az törvény megshzabadíttya Szélös Lukácsot az Reődéné aszszonyom keresetitül. A. apellat ad sedem provisoris et conceditur. <Rődi Miklósné c. Széles Lukács>

Anno 1604, die 19 mensis Maii sedes celebrata est ante senatum.

Deliberatum: Mivelhogy nem láttatik és az bizonságok sem vallya, hogy Almásiné aszszonyomat Patakiné földre ütötte volna, avagy vérét ontotta, avagy kéköt tött volna rajta, kire az törvének valami tekinteti lehetne, chak hogy mongya egy bizonságh, hogy ő maga monta, hogy ha kívánod másszor is meghecsaplak. Az másik is mongya, hogy hozzá vert. Ugyanazon egy bizonságh meghvallya, hogy mingyárt nyakon csapta érötte Almási Gáspár Pataki Mihálynét. Annakokáért, az tanács uraim az bíró uram polgáriveral tötte törvényét mindön részeiben helyén haggya. A. apellat ad sedem provisoris[s] et conceditur. <Almási Gáspár és felesége c. Pataki Mihályné>

Anno 1604, die 20 mensis Maii sedes celebrata est ante senatum.

Deliberatum: Az tanács uraim az bíró uram tötte törvényét mindön részeiben helyén hatta az Miklós kovácsné kereseti felől Szász Mihályné ellen. I. apellat ad sedem provisoris[s] et conceditur. <Kovács Miklósné c. Szász Mihályné • 1604. júl. 12.>

Deliberatum: Az tanács uraim mindön cikkeiben helyén haggyák az bíró uram polgáriveral tötte törvényét az Szász Mihályné leánya, Borbála képében Miklós kovácsné ellen. <Szász Mihályné leánya Borbála c. Kovács Miklósné>

Az szentimrőhieek egész falujul, Deömjén András, Szalaj Lukács és az többi vallyák procuratornak Gáltőj Mihált Feiérvárat lakó Ferencz kovács, nőmös szömély, úgy minth I. ellen. Az borbándi bírót is vallyák ugyan ökegyelme ellen, Ádám Györgyöt.

Debreni Gergölyné vallya Bun Lukácsot az ő házának gongya viselőjévé, tudniillik, az Kis Lippa uczabeli házának hogy valahová akarja tenni, vagy el akarja adni, vagy megh akarja tartani, senki tüle el ne vehesse, hanem tellyességgel az ő szabadságában legyen. Az az [ház] vagyon Királj Antal [és] Székeölj István szomszédságokban ugyanith, Feiérvárat.

[fol. 30^v] Mielőttünk, úgymint Nagi Benedök, Chizár Imröh, Pap Benedök, Lakatos László, Baroniaj Zabó István előtt ilyen törvénye lön Jakab bírónak Barbélj Alberttal, hogy Jakab bíró meghesküggék azon, hogy az marhát, mellyet Barbélj Albert kezéhez adott volt, feléből vitte el. Ha meghesköszik, tahát Jakab bíró menth embör légien. Az hitöt másnapra hattuk vala és, mikoron másnap egynehánszor meghkinálta volna Jakab bíró, hogy deponállya az hitöt, nem akará acceptálni ezt mondván, hogy bátor ne esköggék, se ne aggyon semmit, ideje lészön mégh az dolognak. Azért protestál Jakab bíró Chizár Imreh előtt, Váraggiaj János deák, Pap Benedök és Szegedj János deák előtt, hogy most kész volna az hitre, de ezután immár nem is tartozik vele.

Anno 1604, die 2 mensis Junii sedes celebrata est.

Az váras szolgájának, Dömötörnek az szék procurator haladékot ad Tat Bogdán ellen. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter • 1604. jún. 14.>

Mézáros Pét[e]rnek az szék procurator haladékot ad Mézáros Lászlóné ellen. <Mészáros Péterné c. Mészáros László • 1604. jún. 14?>

Tordai András deáknak az szék procurator haladékot ad Miklós deákné ellen. <Kálmáncsehi Miklós deákné c. Tordai András deák • 1604. jún. 14.>

NagiLábú Gergölynének az szék procurator haladékot ad Voina Dima ellen. <Dima Voina c. Mészáros Gergelyné>

NagiLábú Gergölyné giráztattja Fajdasi Istvánt úgjmint A-t d. 48. <Fajdasi István c. Mészáros Gergelyné • 1604. jún. 21.>

Anno 1604, die 5 mensis Junii mielőttünk, úgymint Székeölj András, Maczasdi László, feiérvári nömös szömélyök előtt, az feiérvári bíró, Mézáros Mátyás előtt az meghholt Pétör kovács leánya, itth, Feiérvárat lakó Elke vallya tutornak és gondviselőnek, mind magának, mind az öccsének, Istóknak, mely most Eniedön, György kovácsnál vagyon, hogy valami javaik önekik marattanak az attyoktól, Pétör kovácstól, hogy ők meghkereshessék és ők legyenek gondunk[!] viselői, úgymint Olaz Mojses és Chizár Imröhöt, Feiérvárat lakó nömös szömélyöket. <Péter kovács árvái Elke és Istók, gyámjaik Olasz Mózes, Csiszár Imre c. Pándi Nagy Máténé • 1604. jún. 14.>

Anno 1604, die 14 mensis Junii sedes celebrata est.

Nagi Pál vallya procuratornak Bun Lukácsot mindön pörösse ellen. <Két per Csügedi Mihályné c. Nagy Pál és Lakatos Antal fia Ferenc nevében Lovász Jánosné c. Nagy Pál • L. alább külön-külön>

Barbélj Bálinth protestál, hogy Nagi Máténé pört indított az Pétör kovács árvaival, azért az mi magának szabad, másnak is szabad. <Péter kovács árvái Elke és Istók, gyámjaik Olasz Mózes, Csiszár Imre c. Pándi Nagy Máténé • L. alább>

Az váras szolgája, Dömötör giráztattya Tat Bogdánt, d. 48. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter • 1604. jún. 21.>

Fwzessi Ferenczné giráztattya Niakó Istvánt, úgy mint A-t, d. 48. <Füzesi Ferencné c. Nyakó István • 1604. jún. 21.>

Barbélj Mihály jam secundo giráztattya Chizár Mátyást, úgy mint A-t, d. 24. <Csiszár Mátyás c. Borbély Mihály • 1604. jún. 21.>

[fol. 31^r] Deliberatum: Az első bizonságh vallya, hogy úgy emléközik reá, hogy ő maga monta azt az számvetéskor másfél, avagy két forinttal monta adósnak lenni magát[!]. Mivelhogy pedig az másik is nem bizonyosson mongya, hanem chak úgy, hogy, az minth reá emléközik, száz pénzzel maratt adóssa, teczik azért az széknék, hogy az első vallóra lehet tekintet, holott ő magátúl hallotta adósnak val-lani magát, ergo tartozik az két forintról meghelégíteni Mészáros László Mészáros Pétrórnét ad 15. diem. Az mi penigh az juhbőr dolgát nézi, esköggyék László, hogy semmit föl nem vött az áraban. Ha meghesköszik, tahát egyaránt keressék az árát, ha tuggyák, hol keresni. Esköggy[ly]ék ad 3. diem. <Mészáros Péterné c. Mészáros László>

Tordai András deák vallya procuratornak Mennyhárt deákot Kálmánczey Mik-lós deákné ellen.

Causa consortis Nicolai Literati [Kálmáncsehi] ut A., contra Andream Literatum Tordai Albensem velut I.

I., cum protestatione: Ím, értöm hogy valami pártáövet keressz rajtam, mellyet mondod, hogy az anyám kezében attál volna. Azt is mondod, hogy ZázSebösben futott volna az én anyám Feiervárból. Emléközőm arra, hogy volt az anyámnál egy zálagh pártáö[v], de sok egyéb marhámmal, pénzőmmel egyött az hadnépe, úgy minth hatalmasok, itth nem létömben elvitték. Azért ha szálagban vetötte volt, ki köllött volna váltanod, tutad penigh the magad is, hogy én itthon nem voltam, az anyám erőtlen ember volt. Az mi az szőnyeget nézi, mondod, hogy azt is neki attad volna megh. Az enim is, az kit nála hattam mint olyan zűr-zavar időben, annak sem viselhette gongyát, nem hogy az tiédet fogatta volna föl. Hogy penigh azt el nem hinnéd, hogy az én sok jómmal egyött elveszött volna az the pártáöved, bo-csásson ki az szék s bizonítok, bizonságom mellé hitöt kérök magamnak, hogy elveszött tülem. Az mi penigh azt nézi, ez is nilván vagyom, hogy az ezüst marhának esztendő [s] három napja [a határideje], ha addigh is ki nem váltya, odaveszszön. Arról is pedig hitöt kérök magamnak, hogy napra kötötte volt neki s ki nem váltottad, azért nem tartozunk semmivel s mivel méltatlan háborgacz, si juris. Liceat.

A. respondit cum solita protestatione: Az mint az első propositiómban meghproponáltam, hogy minekelötte elfutottunk volna, meghkináltalak volna az pénzzel, kértem is tőled az én zálogomat s mind az szőnyegöt, ki köllött volna theneköd adnod, ha éntülem elveszött volna, nem keresném therajta. Azért, hogy azt mondod, hogy elveszött tüled, ki nem constánl, the magad vétke. Mivelhogy én nobilis persona vagyok, the ellenöd erről hitet kívánok magamnak és hitömmel

meghbizonítom, holott ki nem attad ez után, váltságával sem tartozunk. Liceat plura.

[fol. 31^v] I. dicit: Ím, értöm, hogy mégis ugyan azt mondod, hogy kérted s nem attuk ki, hitöt kérsz magadnak, nobilis personának mondod magad. Azt mondom én ez ellen, ha mered keresni, meg is bizonícsad, másik az, hogy az szőnyeget is emlegeted, hiszöm azt nem szálagban attad volt, azért, hogy azt is böcsőjével kívánod, azt mondom, hogy indebite kívánod, azt is kívánom, az mint elsőben feleled, hogy az én anyám Sebösben futott, azt meghdoceálljad.

A. respondit: Az mi az szőnyegh dolgát nézi, méltán kívánom hatalmával[?] s becsőjével, merth annál inkább megh köllett volna adnod, hogy szálagban nem volt. Az szálogról pedigh megkínáltalak, merthhogy olyan elfutásnak idején az embör nem mindönkor híhat bizonságot oda, hogy avval bizonítának. Mivelhogy arra ké[n]szörétesz, hogy meghbizonícsam, az én lelkömnél jobb bizonságom nem lehet ebben ez dologban, merth the chak elveszésről kérecel bizonságra, de az megkínálásról nem. Ennek pedigh az kínálás az veleje, ut quoque vesztetted the el, ki nem constál. Az miképpen the magad proponálad, két hét volt az napja, tartoztál volna kiadni, mivel ugyanazon pénzzel kínáltalak én tégedet megh, az kit néköm attál, kiről kész vagyok jurálnom.

I. : Azt kívánom, hogy azt bizonics[d] megh, hogy az anyámnak kezében attátok az szőneget s felelt felőle, azt is kívánom, hogy az két hétnek előtte, az minth feleled, hogy meghvittétök az pénzt neki és kínáltátok vele s ki nem atta. Ha meghbizonítod, azután több szónk leszön hozzája, merth nagy az kereset, ha nem meghbizonítod[!].

Deliberatum: Az A. bizonícsa megh feleleti tartása szerénth, hogy minekelőtte el nem futottanak volna, itthon létőkben meghkínálta az pénzzel és nem atta ki. Az I. is bizonícsa megh, hogy elveszött tüle, az minth ő maga feleli. Az szőnyegh felől is bizoníccson az A., hogy az I-nak kezében adák az szőnyegöt és felelt felőle ez jövőnd [széknapián]. A. apellat sed non conceditur. <Kálmáncsehi Miklós deákné c. Tordai András deák • 1604. jún. 21.>

Lakatos Antal fia, Lakatos Ferencz vallya gondviselőjének Lovász Jánosné aszszonyomat, Borbála aszszont, procuratornak Gáltőj Mihált Nagi Pál ellen. <Lakatos Antal fia Ferenc nevében Lovász Jánosné c. Nagi Pál • L. alább>

Deliberatum: Nagi Pál eskögygyék megh, hogy az ő maga szükség[é]re el nem költötte azt az 4 forintot sem nem felelt felőle. Ha meghesköszik ad 3. diem, az szék absolvállyá az keresettül Nagi Pált. <Csügedi Mihályné c. Nagi Pál>

Lakatos Ferencz igéri feleletét hodie per totum beadni Nagi Pál ellen. I. petit par et conceditur. <Lakatos Antal fia Ferenc nevében Lovász Jánosné c. Nagi Pál • 1604. jún. 21.>

[fol. 32^r] **14 Junii.** Olaz Moises, Chizár Imröh között és Pándi Nagi Máthéné között való deliberatio.

Deliberatum: Az Nagi Máthéné bizonsági [közül] kettő világosson meghmongyák, hogy tuggyák, hogy Nagi Máthé feleségestül attak Pétör kovácsnak aranyat és tallért az tavaly esztendőben, mikor búzáért mentek volt. De mivelhogy

az A-ok kétölködnek benne, hogy ha atták-e megh Pétör kovács[ék] azt az pénzt Nagy Máthénak avagy az feleségének, avagy nem, teczik azért az törvénnel, hogy Nagi Máthéné harmadnapra másodmagával megheköggyék, hogy abban az pénzben sem ő, sem az ura, Nagi Máthé egy pénzt is föl nem vöttek, hanem ez mai napig is hátra vagy. Ha megheköszik, tahát tartoznak az A-ok az ötszázötvennyolcz forint ára búzát fölszabadítani Nagi Máthénának Segösvárat avagy készpénzül contentálni az adósságról ad 15. diem. <Péter kovács árvái Elke és Istók, gyámjaik Olasz Mózes, Csiszár Imre c. Pándi Nagy Máténé>

Chizár Mátyás vallyá procuratornak Bun Lukácsot Borbély Mihály ellen. <Csiszár Mátyás c. Borbély Mihály • 1604. jún. 21.>

Mézáros Gergely vallyá procuratornak Bun Lukácsot és Szélös Lukácsot Tátéj Kabolás János ellen. <Mészáros Gergely c. Tátéi Kabolás János • 1604. jún. 21.>

Keöröztösi András vallyá procuratornak Bun Lukácsot igeni Ipó Lőrincz ellen.

Anno 1604, die 21 mensis Junii sedes celebrata est.

Deliberatum: Az Tat Bogdán bizonságinak kettei világosan meghvallyá, hogy az váras szolgálja, Dömötör hajtotta ki az Kendörvából az Tat Bogdán ökreit. Teczik azért az törvénnel, hogy valamit hitivel mer mondani, hogy mith költött az kettei hazahozása felől, tartozik meghfizetni Dömötör. Annakfölötte az két ökörérth is országh törvénye szerénth valamire mer esködni, tartozik meghfizetni ad 15. diem Tat Bogdán[nak!].

Dömötör, az váras szolgálja fölváltá az törvénth Tat Bogdán ellen, annak szokott terhével et deposuit ar[h]am d. 2. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter • 1604. júl. 7.>

Louáz Jánosné Borbála aszszony vallyá procuratornak Gálteőj Mihált és Tat Bogdánt Nirő Jánosné ellen és Eötuös András ellen. <Lovász Jánosné c. Nyirő Jánosné, Ötvös András • L. alább>

I., Fwzesi Ferenczné az fölváltság mellett respondit: Ezért vöttem fölváltságot Niakó István ellen való pörömben, hogy mikor Niakó István beidézőtt volt engömet, az minémű törvént nekönk pronuciáltak volt, súlyosnak teczőtt. Az minémű szekérbért az én uram halála után keres, emléközőm arra. Az mikor uram övéle búzát hozatott vala, ezt is tudom, hogy három forinttal nem érte vala föl az szekérbért, akkor, mivelhogy pénzével föl nem érte vala, hogy nem vára másat, kérete három forintot kölcsön, mind egy pénzig meghelégíté és ő is meghelégedék vele, mellyet ha el nem hin[n]él, bocsásson ki az szék, bizonítok fölöle, az mit bizoníthatok, mindönt szabad legyön bizonítanom, ha bizonságommal föl nem érném, magamnak hitöt [kérek], hogy chak egy pénzzel sem maratt adósa uram neki [fol. 32^v], azért azt mondom, si juris, hogy így méltatlan háborgacz, holott egy pénzüddel sem vagyok adós, sem uram nem maratt adósa, indebite háborgacz, si juris, liceat plura.

A., Niakó István: Ím, értöm, ökegyelme az I. a[vv]al menti magát, hogy énnéköm adós nem voltál akkori szekérbörömben. Meghemléközhetik kegyelmetök fölöle, hogy ezelött is én számadásra kéreczőttem volt teveled az törvénnel, hogy ha adós vagy, fizess, ha pedig adós nem vagy, megszabadít az szék, mely kere-setömre az törvén is tekintött volt. Most is ugyan azt mondom, hogy számvetés

szerénth mindeddigh adóso[m] marattál akkor énnéköm, az míglen megh nem bizonítod, hogy adós nem vagy, merth én hitömmel is fölveszöm, hogy én akkor theneköd 18 köből búzát hoztam Kaczáról, szegőttségöm pedig minden mélyföldre egy-egy köből búzátúl tizenyolcz-[tizen]nyolcz pénz volt. Most is azt mondom, hogy vessönk számot az the fölváltságod mellett, ha adós lesz, meghkívánom az törvénytől, ha adós nem lesz, maraggy békével, azért nem vagyok semmi terhön. Liceat.

Deliberatum: Teczik az törvének, hogy Niakó István igasságot kíván, holott számvetésre kérezik. Minth annakelőtte, hogy számvetésre bocsátotta volt az szék, most is számvetésre bocsátta. Ha megh alhatnak, jó, ha nem, törvény vagyon előttök ad futuram sedem. <Füzesi Ferencné c. Nyakó István • 1604. júl. 7.>

I., Chizár Mátyás respondit cum protestatione: Ím, értöm, hogy azt mondd, hogy én tégödet eltiltottalak az hitről és, ha jó okát nem adom, dí[j]odon volnék érötte. Melyre nem emlékezőm úgy, az minth felelöd, hogy én tégedet az hitről eltiltottalak volna, merth mikor valaki valakit eltilt az hitről, tahát mutat valamit, vagy bíró pecsétit, vagy udvarbíróját, vagy valami novomot, de én theneköd semmit nem mutattam, hanem mondám ezt, hogy valami dolgot hallottam hozzád, tisztics[d] ki abból magadat, azután bár megheköggyél. Ha penigh ezt el nem hinnéd, az kit én hallottam volna, bocsásson ki az szék s meghbizonítom, mit hallottam s mit nem hallottam, mellyet ugyan az the magad szájából is hallottanak és másút is. Ollyant is bizonítok, hiszöm, ha az törvény helt ad nekie, jó, ha nem, hát, ha annak utána eltiltalak, talán más okát adom. De most chak bizonságra kéreczőm, hogy meghbizonítom, erre pedig alkalmas napot kérök, hogy megh ne fogyatkozzam igasságomban. Liceat.

A. replicat cum protestatione: In prima, hol azt proponálad, hogy the engömet nem prohibeáltál volna az juramentu[mtó]l, akkor is protestáltam, föl is irattam notarius urammal, hogy the nem akartad meghhallani hitömet. Azért nem volt énnéköm elhányó[?] hitöm, hogy nem akartad acceptálni hitömet, hanem gyalázatos [fol. 33] szóval illetél engömet, holott azt nem chelekedhetted volna, merth az sor is én hoz[zám] semmiképpen nem fér, te is nem mondhattad volna én hozzám, merth én mindh az várasnak, mind bíró uramnak hitös vagyok, satis prohibitio ez az gyalázatos szó. Énnéköm, azért most tartozol meghmondani, micsoda gyalázatos szó az, nem bocsátlak én bizonságra, sőt, ugyan azt mondtad, hogy törvént sem állasz énnéköm, míg abból ki nem tisztítom magamat. Most is ugyan azért mondd, hogy sor vagyon hozzám s abból kéreczöl bizonságra. Azért, mind akkor s mind most készön köllött volna lennöd bizonságoddal, nem prolongálhatnád. Mivelhogy pedig hitös notarius előtt mondd és az szék színén is mondd, in facie sedis mondd, doce, merth hitöm s tisztösségöm ellen vagyon. Ha pedig in facie sedis megh nem doceálad, az Decretom tartása szerénth való büntetését kívánom. Liceat plura.

I. dicit: Ím, értöm, hogy azt kívánod, hogy mingyárt meghbizoníccsam második feleletödben, de elmentél arról. [Az] elsőben köllött volna azt kíván[n]od, az mit most mondasz. De azért kérezöm én bizonságra ki, hogy az mit the mondasz, hogy

én mondtam, ha szinte mondtam is, melyre nem emlékezöm, hogy fölöttébb tisztösséged ellen szoltam volna, hát megbizonícsam[!] Azon kívül is, szabad legyön mindönt bizonítanom, ha megbizoníthatom. Neköd jobb, ha megh nem bizoníthatom, bizonságom mellé hitöt is kívánok magamnak. Ím, meg is mondom, ilyen dolgot mondok ellenöd, erre kéreczöm is ki bizonságra, hogy mikor az hajdúk az juhokat beszorították vala szorossan, akkor az más embör juhát, annak az embörnek juhát az kié, híre nékül szállásodra bevontad és másnap attad megh, az báránt is meghmondottad, hogy chak egyet vittél the akkor be. Ilyen dolgot hallottam hozzád s azé[r]t nem hallottam megh hitödet. Ezenkívül is szabad legyön mindönt bizonítanom igasságom mellett. Liceat plura.

A. replicat: Protestálok az törvény előtt, ő maga azt mongya, hogy ki köll mondanom, kit ki is mond, hogy más embör juhát híre nékül és bárányát bevitem volna szállásomra, ergo meg nem hallotta hitömet az kettőből. Azért, hogy megh nem hallotta s az juhót is bevitem volna, lopás jó ki. In facie sedis mondod the azt, ergo doce, hogy én loptam azt. Ha megh nem bizonítod, juxta contenta Decreti, hát terhét várom. Ha pedig bizonítasz valamit, contendálok az bizonságok ellen. Ez után pedig az első keresetömről hittel sem tartozom, hanem az első deliberatio szerénth meghvárom az én káromat. Liceat.

[fol. 33^v] Deliberatum: Mivelhogy Chizár Mátyás az szék színén is soros szöm[é]lynek mongya Barbélj Mihált, hitös embör lévén, mellyet ezelőtt is föliratott volt az protocolomban. Az más fél kívánnya, hogy instante bizonícsa megh feleleti tartása szerénth. Hogy pedig semmit nem doceálhat, teczik az törvének, hogy tisztösséghe dolga és hogy semmit nem doceálhad[!]. Az A. dí[j]át kéreti[?] érötte, teczik azért az törvének, hogy az I. holt dí[j]án vagyon A-nak érötte et ad 15. diem exsolutio conceditur. I. apellat ad senatum, sed non conceditur. <Csiszár Mátyás c. Borbély Mihály • 1604. júl. 7.>

Tordai András deák protestál, hogy Miklós deáknét az szék bizonságra bocsátotta volt és semmit nem exhibeál, azért ezután nem[!] élhessön az bizonsággal. <Kálmáncsehi Miklós deákné c. Tordai András deák • 1604. jún. 28.>

I., Nagi Pál respondit: Ím, értöm rajtam keresetödet, hogy három szölöt és egy házhelyet keressz rajtam és egy pártáövet is keressz rajtam, telyességgel mind az három szölöt keresöd rajtam. Melyre azt mondom, hogy mikor én az Kinczeösbeli szölöt vöttem, az the anyád akkor énnálam nem volt s azt nem keresheted énrajtam. Hogy pedig mind keresöd azt is, azt mondom, hogy indebite keresöd. Az mi azt az másikat nézi, az Feözesi Ferenczné szöleje mellett, azt, úgy vagyon, hogy az vén Lakatos Antal ketten nekönk hatta vala az anyáddal. De minthogy Lakatos Antalnak s az feleségének, az kit temetésére költöttem, azt add megh énnéköm s mind adósságát, az kit fizettem, minthogy az idén én műveltem megh, hasznát elveszöm, annakutána, az minth hatta testamentomban, azután meghadom. Az mi az harmadik szölöt nézi, azt nem tagadom, hogy az atyádé nem volt, de az the anyádnak az más ura idejebeli adósságát fizettem én megh, mellyel nem tartoztam volna. Azt is, hogy én műveltettem ezidén megh, az hasznát elveszöm, annakutána az én részemet add ki belöle, az ki tégedet illet, bátor tiéd legyön. Az mi pedig az

pártaev[!] dolgát nézi, úgy vagyon, nem tagadom, de szálagban volt, úgy váltottam ki, mely adósságokról való cédulámat mégh ma beadom notarius uramnak, ha párt vesz benne. Az cédulában penigh mellyek föl lésznek írva, ha el nem hiszed, kikéreczöm bizonságra, bizonítok, az mit bizoníthatok, bizonságom mellé hitőt kérök magamnak, hogy azok mindh úgy vadnak, az kit föliratok[!]. Ha az pártaövet fejem váltságában attam, hát az the anyád, szegény, az ő gondviseletlensége mia Huniadról ha[za?]jövöben sok károkat tött énnéköm, ki többet tött vala 200 forintnál.[fol. 34^r] Az mi pedig nézi, hogy fejem váltságában attam azt, az mikor én rabságban estem, teérőtted s az the anyádér[t] szinte úgy mentem én oda, minth az the anyádért, merth az the anyádat én sok munkámmal tartottam. Ha penigh arra az törvénnel valami tekintete nem lönne, hogy hát az mit oda elvesztöttem, fizetnéd ki az örökségből, mellyet chak emlékezetöl hozok be. Liceat plura.

A. respondit: Az első szőlő ellen az mit mondasz, doce, azután meghfelelek. Az második szőlőről az mit mondasz, producáld az testamentomot. Az mi az adósságfizetést nézi, doce azt is. Az mi penigh az harmadik szőlőt nézi, the magad valod, hogy az anyámé volt, ha az anyám adós volt valakinek s azért tartod megh, azért nem tartha[to]d, ha pedig azt mondod, hogy az apám adós volt valakinek s azt fizetted megh, doce azt is. Ezekér[t] az inquisitiódat cum pena indebite várom be. Az első szőlő ellen econtra én is kikéreczöm, hogy az bátyám scarlat dolmányán és nadrágán vötték. Az mi az házhelt nézi, semmit nem szólasz, azért az törvéntül kezemhöz kívánom adjudicáltatni. Az mi az pártaö[v] dolgát nézi, nem elégségös az az the magad mentségére, hogy fejed váltságában attad, attad volna az tiédet, nem az enimet, holott azt mondod, hogy szálagban volt és the váltottad ki, doce azt is. Hadban való menésödet holott mondod, énérettem és anyámért mentél volna, az nem constánl, mert tégedet senki nem erőltetett, hanem jó akaratodból mentél, én árva voltam, az anyám aszszonyembör volt, theveled nem bírhatod[!], az mit találtál, használj vele, azzal el nem vesztse az én marhámat. Huniadról való jöttödben való károdát most azt itth nem forgathatnád, most ha neköd nehéz, keresz törvénnel, elválasztja az törvény. Liceat.

I. dicit: Az mi az első szőlőt nézi, az Kincziösbelit, lehetséges talán, hogy anyád idejében is fizettünk megh az árában, de azért ugyan azelőtt vöttem én megh. Az mi pedig az harmadik szőlőt nézi, hogy azt mondod, hogy nem tagadom, hogy az atyádé volt. Azért vöttem volt én el az atyád halála után anyádat, hogy az mi kicsiny öröksége volt, énnékem is részem legyön benne. Hogy az házhely dolgát is forgattad, hogy semmit nem szólok arra s mingjárt kezeden kívánod, azt mondom, hogy módgyával kezeden bocsáttom, az anyád testamentoma tartása szerint. Hogy azt mondod pedig, hogy én hadban mentem szabad akaratom szerint, doce. Ha megh nem bizonítod, ennek is terhe volna, si juris. Hogy pedig azt mondod, hogy az pártaövet ugyan meghkívánod tülem, hogy az mit nyertem tőrjem. [fol. 34^v] De fogadom, hogy ha én onnat nyereségöt hoztam volna, azt mondanád, hogy mikor elmentél, anyámmal egygyött voltál s neköm is részem vagyon abban. De ha keresményemből részed volt és tartottalak étellel, ruhával, hát az káromban is szenvednöd köll. Liceat.

Deliberatum: Bizonícson mindönik fél feleletök tartása szerént. <Lakatos Antal fia Ferenc nevében Lovász Jánosné c. Nagy Pál • 1604. jún. 28.>

Louáz Jánosné igéri feleletit mind az két pöröse ellen, úgymint Nirő Jánosné és Eötuös András ellen. I. petunt par et conceditur. <Lovász Jánosné c. Nyirő Jánosné, Ötvös András • 1604. jún. 28.>

SzakácZ Tamás idézte volt törvéennek Swtő Istvánt, ergo non comparens, girán d. 24.

SzakácZ Tamás vallya procuratornak váradgiaj Bíró Jánost Seötő István ellen. <Szakács Tamás c. Sütő István • 1604. jún. 28.>

Tátéj Kabolás János vallya procuratornak Gáltőj Mihált Mészáros Gergely ellen. <Mészáros Gergely c. Tátéi Kabolás János>

Faidasi István protestál, hogy NagiLábú Gergelynének az szék harmadnapot hagyott volt, hogy meghecskögyék és az terminus napot elseleálta, ergo meghkivánnnyuk az pohara pénzét letenné. <Faidasi István c. Mészáros Gergelyné>

Nagi Pálné vallya procuratornak az urát, Nagi Pált és Bun Lukácsot Feörödös Márta ellen. <Nagi Pálné c. Nyerges Mártonné • 1604. jún. 28.>

Anno 1604, die 28 mensis Junii sedes celebrata est.

Eötuös András vallya procuratornak Bun Lukácsot Louáz Jánosné ellen. <Lovász Jánosné c. Nyirő Jánosné, Ötvös András • L. alább>

Protestál Füzesi Ferenczné, hogy ez elmúlt széknapiján az törvény számvetésre bocsátotta volt Niakó Istvánnal és elmúlatta, holott ő maga kéreczött, azért ezután törvé[ny] néköl semmit nem adunk. <Füzesi Ferencné c. Nyakó István • 1604. júl. 7.>

Tordai András deák, úgy mint I. giráztattya Kálmánczej Miklós deáknét, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. <Kálmáncsehi Miklós deákné c. Tordai András deák • 1604. jún. 30.>

Protestál Nagi Pál, hogy az szék Lakatos Ferenczöt bizonságra bocsátotta volt, ergo semmit nem doceált, ergo ezután ne legyön szabad bizonítani. <Lakatos Antal fia Ferenc nevében Lovász Jánosné c. Nagy Pál • 1604. júl. 7.>

I., Louáz Jánosné respondit cum solita protestatione: Ím, értöm, hogy azt mongya Louáz Jánosné³³ aszszonyom, hogy énnéköm kezemben adott volna egy öregh pohárt és egy pártáövet, mely pártáö[v] meghért volna fl. 50. Hatalmával s böcsőjével kívánná, ha megh nem adom most. De azt kívánom elsőben, hogy bizonícса megh, hogy az pártáövet én kezemben atta, azt is meghbizonícса, hogy mi okáért atta, azt is doceállya, hogy az gongya viselését én fölfogattam és mi okon attad, annakutána meghfelelek az derékra. Azt is [bizonyítsad], hogy kérted tőlem s megh nem attam. Liceat. Ha ezöket megh nem bizonítod, azt mondom, hogy indebitán vagy érötte. Liceat.

A., cum solita protestatione: Ím, értem, hogy tagadod, hogy nem attam kezedben, ezen propositióban megh nem tagaggya, azért bizonsággal nem tartozom, merth efféle marhát embör baráttjának kezéhez néha titkon ad és [úgy], hogy megh nem bizoníthatná, [fol. 36^r] avval el nem vesztheté, hanem, ha tagaggya, eskögyék

³³ Helyesen: Nirő Jánosné.

megh rajta, noha én ötven forint kárt vallok, ha penigh te megh nem esköszöl, én megheksköszöm. Liceat plura. <Lovász Jánosné c. Nyirő Jánosné, Ötvös András • 1604. jún. 30.>

Szakács Tamás giráztattya jam secundo Seötő Istvánt úgy mint I-t, d. 24. <Szakács Tamás c. Sütő István • 1604. jún. 30.>

Nagi Pálné igéri feleletit hodie per totum beadni Nierges Márta ellen. <Nagy Pálné c. Nyerges Mártonné • 1604. jún. 30.>

Anno 1604, die 30 mensis Junii sedes celebrata est.

Chizmaczia György vallya procuratornak Menyhárt deákot strásai oláhok ellen az önő végéből. <Csizmadia György c. Sárbul Toma • L. alább>

Seöteő István vallya procuratornak Bun Lukácsot Szakács Tamás ellen, úgy minth A. ellen. <Szakács Tamás c. Sütő István • L. alább>

Orozlán Márton protestál elsőben ezen, hogy mikor az pörös házat meghnyerte törvénnyel, Pap Györgyné, az kivel pörlött, az sententiát kivötte, az sententiával elfoglalta, annak elmúlt esztendeje és két holnapja. Ezön is protestál, hogy Nagi László, az ki most vötte [feleségül] Jaiczaj Borbálát, tiltotta volt az háztúl. 15. napja elmúlt, ergo az tiltás is leszállott, de nem Jaiczaj Borbála képében tiltotta, hanem ő maga képében, Nagi László, azért ha módom leszön benne, chináltatom az házat, merth neköm attyámfiátul maratt.

Deliberatum: Mivelhogy Miklós deáknét feleleti szerént bizonságra bocsátotta volt az szék, hogy meghdoceállya azt, hogy minekelötte az napja el nem jött volna az pártáö[v] kiváltásának, annakelőtte megkinálta az 8 forinttal, de ki nem atta, de semmit nem doceált. Az I. pedig meghdoceálta azt, hogy az annya meghmondotta Debrénének, hogy: „Ím, meghkinálám vele, de nem akará kiváltani, jóllehet, hogy kéri vala chak úgy, de én sem merem kiadni az fiamtúl”. Több bizonságok is vallnak valamit. Teczik azért az törvénné, hogy az I. eskögygék megh azon, hogy az az pártáö[v] ő kezéhez nem jutott, hanem ugyanakkor elveszött az annyátul. Így, ha megheksköszik ez jövendő széknapjára, az szék meghszabadította András deákot az Miklós deákné keresetétől. A. apellat ad senatum et conceditur. <Kálmáncsehi Miklós deákné c. Tordai András deák • 1604. szept. 6.>

Causa Georgii Feöldesi.

[A.] cum protestatione: Ezért citáltam Vizaknai Pétört, ki most lakik GiulaFeérvárat, ugyan Fejér vármegyében, hogy ez elmúlt 1603. esztendőben, mikor az egész váras Feiérvárról el akart volna futni,³⁴ az I. jött énhozzám, hogy énnekem vala egy szekere, hogy oda aggyam nekie, hogy egyet-mássát elvigye rajta, „merth itthon marad mindenöm s nagy kárt vallok”. Melly szekeremet odaattam volt illyen condicióval, hogy az én javaimban is valami részt elvinne ökegyelme, úgymint egy kis ládácskát és egy sákban valami fejér ruhácskát. Mellyet ökegyelme fölfogadott volt és én is az szekeret odaattam volt nekie. Annakutána, hogy visszajött volna onnan, Karánsebsben [is] kértük ökegyelmétul az mi marhánkat, hogy aggya kezünkben, itth Feiérvárat, az Vadkertnél is kértük, [fol. 36^v] de énnéköm mégh ez óráigh soha megh nem atta. Most

³⁴ 1603. július 20-a után, amikor Székely Mózes brassói vereségéről a városban értesültek.

is kérjök, az öfölsége széke előtt, ha az mi marhánkat megh aggya, az mellyek föl vadnak cédulánkban jegyözve, az mellyet beattunk az öfölsége széki eleiben, azon kívül, az mi eszünkben nem jut, azt is hit szerént eléaggya ökegyelme, tahát elveszszük. Ha penigh megh nem aggya s jó okát nem aggya megtartásának, tahát azt mongyuk, si juris, hogy hatalmasul tartya s böcsőjével várjuk meghíteltetni, merth mi adós nem vagyunk ökegyelmének, se nem tarthatná az mi marhánkat semmiképpen. Az öfölséghe széki bizonságra bocsátott volt bennünket, bizonítottunk, exhibeáltuk is bizonságunkat, magunknak hitöt is kértünk volt az cédulánk mellé, most is kérünk, hogy mellé esköszünk cédulánknak, hogy azok mind az ládában voltanak, hogy kedig ezelőtt hol Karánsebösben mutatott, hogy vadnak az én marháim, hol Colosvárra. Békösségnek okáért azokat én mind megjártam, hogy oda énvelem heában költetött, kölcségemet is megh várom íteltetni az törvéntül, si juris. Hogy pedigh itth törvénnyel fásasztasz, azt is megh várom az széktül íteltetni, mit költök, si juris, arra is fogtál volt, hogy az Rebisné³⁵ szolgálója vötte volt ki Karánsebösben az ládából némely marhánkat, de itth, Feiérvárat is nálad volt, az kit tagacz. Liceat plura.

I., VizAknai Pétör respondit cum protestatione: Ím, értöm rajtam való keresetödet, mellyet céduládban beacz, ki ellen? Én azt mondom, hogy az mely ládát én elvittem, Karánsebösben hattam, ilyen okon. Magad is jól emléközhetöl arra, többen is emléközhetnek arra, hogy az hajdúk mindön marhámát elhajták, magamat is meghfosztának. Mikor onnan elindulánk ide be, magam kevés egyyet-mását is nagy nehezen, más embör embörségével hoztam megh. Azért azt az ládát jámbor nömös szömélyek előtt nitottam én föl, föl is irattam, mi volt benne, hogy el ne vesszszön, melynek céduláját exhibeálok is az öfölsége széke előtt. Mellyet, ha te el nem hinnél, eggik bizonságom itth vagyon, Feiérvárat, az másik penigh nincsen itth, de az öfölsége széki aggyon napot, meghbizonítom mind az itth valóval s mind az[zal], ki itth nincs, hogy ez registrom tartásá[n] kívül semmit én az ládában nem találtam. Ha eléghséges nem volna, magunknak az öfölsége székitül juramentomot kívánok az bizonságok mellé. Az mi az főköttő dolgát nézi és sövegh dolgát, az főköttő kettő volt, azok Colosvárott vadnak, aggyon napot az szék és meghhozom, kezedben is adom, az többi penigh registrom tartása szerénth Karánsebösben vadnak. Eskött bíró kezében vala, mikor kívánod, levelet írok, kivel ezelőtt is kínáltalak, menny érötte és megh aggyák. Holott peniglen az cédulán kívül többet keressz, reportálván bizonságimat és letévén az juramentomot, terhét várom, si juris, hogy többet keressz. [fol. 37^r] Emlögecz vala valami aranyat is, mellet te aranynak mondasz. Bocsásso[n] ki az törvény arra is, meghbizonítom, hogy réz volt, hon nem létömben peniglen az feleségöm kezétül vezett el, meghbizonítván, talállok anni rezet és megh adom. Liceat plura.

A. respondit: Ím, értöm, magad mentségére mivel mented magad, de nem elég hozzá magad mentségére. Oka ez, hogy azt mondd te, hogy nömös szömélyök előtt nittattad te megh az ládát, azt is, hogy bizonságra kérecznél, mely

³⁵ Ribis Sigfried felesége. Szamosújvár egykori parancsnoka Szászvárosban esett Bethlen Gábor fogságába. Vö. Szamosközy: *i.m.* III. 7, 59, 147, 250.

bizonságnak reportálására időd volt. De azt mondom én, hogy az mikor te az ládát fölñittattad, nem volt akkor várasbeli embör ott, hanem, mikor meghfosztottak és az dolmánt levonták rólad, az után te elmentél az feiérvári Lakatos Istvánhoz, azt hittad te, hogy elmennyön és meghnissa az ládákat. De hogy ő el nem mehetött, dolgai voltak, azt mondotta, hogy hozd ide s meghnitom itth. Az szolgálóddal két ládát vitettél te oda, mindh az kettőt meghñittattad te otth, az egyikben találtál te egy kulcsot, mely kulcsot mind az két ládához hozzáchináltattál, az mi sövögünket megh kivötted volt az ládából s azt mondottad, hogy hiszöm, szép süvegh ez, Tömösvárról hoztam. Azért lehet, hogy aztán kiszetted-é, hová tötted-é, az kiket tagacz, hogy azután hittál emböröket oda és úgy nittattad megh. Az mi penigh az arany dolgát nézi, hogy réznek mondod, hozd ugyan azon rezet elő s meghelegöszünk vele. Hitödre sem bocsátlak, merth világos bizonságim vadnak énnököm, hanem törvéñth várok az öfölsége székitül. Emlékeznek pedig ökegyelmek arra, hogy tegnap azt feleled, hogy az Rebisné szolgálója vötte ki onnat és az hozta el és ő vitte Colosvárra. Liceat.

I. respondit: Az mi az láda dolgát nézi, kit mondasz, hogy felnittattam Lakatos Istvánnal, nem tagadom azt én, hogy ládákat nem nittattam, kettőt, merth magam ládái voltak, de hogy az hajdúk meghfosztának, elvötték vala az kulcsát is, az mely kulcsot az ládában találtam, azon kulcsot mind az kettőhöz hozzáchináltattam, kinek nagyobb bizonságára aggyon az szék hitös embert ki s meghmutatom az ládákat, hogy mind az kettőhöz hozzáillik. Holott azt mondod, hogy az, kit kiszettem belöle, nem chak theneköd vagyon az féle marhád, ha én onnan mit szettem[!], nem constánl az, hogy tiéd volna, merth enim az, de az mikor én az te ládátat fölñitottam, úgy nitottam, az minth proponálom. Mivelhogy bizonságim távol vadnak, méltán kérezöm ki bizonságra, merth ez bre[vis?] causa, nem is itth esött, hanem Karánsebösben, ott is bizonítok mást is, mind bizonságommal, mind hitömmel. Liceat plura.

A.: Meghbizonítottam én azt, hogy az minémő sövegöt te kivöttél, miénk volt, az kiteczik az bizonságból. Másik az, hogy az mely embörökkel te meghnitottad az ládát, itt vadnak azok az embörök. Liceat.

[fol. 37^v] Deliberatum: Az A-nak bizonságinak eggik[e] világosson meghmongya, hogy az A-an³⁶ az minémő marhákat kerös rajta, olyanokat adott el Colosvárot. Az alperös pedig bizonságra kérezik, de az szék ki nem bocsáttya, mert az kit akar bizonítani az cédulában írth marha felöl, nincsen abban kétség. De mivelhogy az mellet réznek mond az I., nem köllött volna [azt] kivenni belöle, ergo azaránt is kétségessé teszi magát. Teczik azért az széeknek, hogy ha készön vagyon az A., esköggyék meg negyedmagával, hogy azok az marhák mind az ládában voltak, ha penigh készen nincsenek, harmadnapra, így, ha megesköszik, ad 15. diem tartozik mindezőkröl [az I.] contentálni, vagy ezönnen[?] aggya elő, vagy az cédulában az mint vagyon írva, az árát megh adni neki hittel[?] mondván[?] róla. I. petit novum et conceditur ad 3. diem. <Földesi György c. Vizaknai Péter • L. alább>

³⁶ Helyesen: az I-on!

I., Louáz Jánosné respondit: Ím, értöm, rajtam keresetit, arany györöt keressz rajtam, ki harminczkét forintot érth volna. Azért azt mondom, hogy nem constánl megh az szék előtt, hogy énnéköm attad volna, de ha szinte odahoztad volna is, én műves[!] embör voltam, azért chinálni hoztad volt énhozzám, ha hoztad is, minthogy az futás előttünk volt, hogy nem jöttél érötte, ha nálam volt s vitted volna el, nam az piaczon is meghmondottam volt egyczör, hogy ha otth vagyon az györöd, hát jöjj érötte s hozd haza. Azért valami nálam volt az több javaimmal egygyött, mikor Zékölj Mojsest Feiérúárnál³⁷ megverék, akkor egy bízott uram szekerén volt mindön marhám, sőt penigh valakinek mie volt nálam, ezüsti és aranya, mindenök ott veszte, én magam is nagy nehezen szalattam el. Azért sem-mivel nem tartozom, el köllött volna vinnöd, ha nálam volt, de ha megh nem bizonítod, hogy nálam volt, azt mondom, hogy indebite háborgacz, si juris, liceat.

A. cum protestatione: Tennön magad propositiójából kitezik, hogy az györö kövestül nálad vagyon. Mivel penigh hogy nem tagadod, sőt azt mondog, hogy kínáltál véle. Ha tagadod, jobban mongy róla, ha penigh te nem akarsz róla mondani, én kész vagyok meghesköni, hogy én tetüled kérettem az gyűrüt és hogy kezeden is attam s nálad volt, azért propositióm szerénth megh várom az törvénytül adjudicáltatni.

I.: Ha mered keresni, meghbizoníccsad, hogy te magad attad énnéköm s kérted tülem. Liceat. <Lovász Jánosné c. Nyirő Jánosné, Ötvös András • 1604. júl. 7.>

Strásai Toma Szerb vallya procuratornak Bíró Jánost Chizmaczia György ellen. <Csizmadia György c. Sárbul Toma • 1604. júl. 7.>

[fol. 38^r] Nierges Mártonné vallya procuratornak Gáltój Mihált Nagy Pálné ellen. <Nagy Pálné c. Nyerges Mártonné • 1604. júl. 7.>

Protestál Feöldesj György, hogy az mely cédulát Vizaknai Pétör beadott, semmi derék dolgok nem voltak bele írva, se az vontarany, se az feköti, se az sövegh, sem az györök, mellyet mi hiti szerént kívántunk előadatni. <Földesi György c. Vizaknai Péter>

Járai Balás megheskövék, hiti után vallya, hogy ő szömély szerént idézte Seötő Istókot, mikor elkölte volt Szakács Tamás az udvarbíró pöcsétével. <Szakács Tamás c. Sütő István • 1604. aug. 11.>

Anno 1604, die 7 mensis Julii sedes celebrata est ante judicem.

Váras szolgálja szólíttatya az maiorbeli Tat Bogdánt az fölváltsággh mellé, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter • 1604. júl. 12.>

Niakó István idézte volt törvének Fwzesi Ferencznét, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. <Füzesi Ferencné c. Nyakó István • 1604. júl. 12.>

Lakatos Ferencz idézte volt törvének Nagi Pált, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. <Lakatos Antal fia Ferenc nevében Lovász Jánosné c. Nagy Pál • 1604. júl. 12.>

Nagi Pálné idézte volt törvének Nerges Mártát, ergo I. lévén non comparens, girán d. 24. <Nagy Pálné c. Nyerges Mártonné • 1604. júl. 12.>

³⁷ Helyesen: Brassónál 1603. július 17-én.

Louáz Jánosné fölváltá az törvént Eötuös András ellen. <Lovász Jánosné c. Nyirő Jánosné, Ötvös András • 1604. aug. 9.>

Barbélj Mihály idézte volt törvénné Chizár Mátyást az második gyalázat mellé, ergo I. lévén non comparens, girán d. 24. <Csizsár Mátyás c. Borbély Mihály • 1604. júl. 12.>

Chizmaczia György³⁸ az széktől procurator haladékot kér az oláhok ellen és az szék is meghengedi az önő végéből. <Csizmadia György c. Sárbul Toma • 1604. aug. 11.>

Szakáczy Mihályné idézte volt törvénné Jósza Pétörnét, ergo A. lévén non comparens, girán d. 24.

Szabó János deöbröczeöni idézte volt törvénné Szikszaj Istvännét ergo I. lévén non comparens, girán d. 24.

Anno 1604, die 12 mensis Julii sedes celebrata est.

Az váras szolgálja igéri feleletit hodie per totum beadni az fölváltsággh mellett Tat Bogdán ellen. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter • 1604. júl. 21.>

I., Fwszesi Ferenczné cum protestatione dicit az fölváltsággh mellett Niakó István ellen: Ezért váltottam föl Niakó István ellen való pörömet, az mely törvént nekünk kegyelmetek pronuciált volt, nekünk súlyosnak teczött, merth mi öneki egy pénzzel sem tuggyuk, hogy adósok volnánk, nem is vagyunk. Kikérezünk az széktől, hogy bizonítunk felöle, ez mellé hitöt is kérünk felöle magunknak, hogy akkor az én uram öneki mind egy pénzigh meghfizetett, az minth más fizetött az szekeresnek, az szerént. S az mivel tartoztun[k] nekie mégh, hogy pénzünkkel nem értük, más embörtől kértünk pénzt. Hogy nem vára, azt is megbizoníttjuk. Azért azt mondom, hogy indebite háborgat, si juris, liceat.

A., Niakó István: Ím, értöm az I-nak maga mentségét, bizonságra fog és hitöt is kér magának az bizonságh mellé. Én azt mondom, hogy hitöt sem kérhet magának, merth nilván vagyon kegyelmeteknél és az széknél, [fol. 38^v] hogy Fwzesi Ferencznek éltében keztek az pert el. Az mi az bizonságh dolgát nézi, meghvárom ilyformán, hogy, az minth ő maga mongya, hogy meghelégített engemet tellyességgel és én is meghelégöttem vele, mert énnéköm soha többet arra az fáradságomra tizön[!] forintnál s ötven pénznél többet nem attál, kiről én is hitöt kérök magamnak az országgh törvénye szerént. Az mi az mélyföldek dolgát nézi és az szerént való alkovásunkat, ha tagaggya ökegyelme, mi is megbizoníttjuk, bocssáson ki az szék, hogy mindön mélyföldre 13-[tizen]három pénzt ígértél köblitül. Bizonságom után megh várom és hitöm után megh várom az széktől ítéltetni. Liceat plura loqui.

I. cum protestatione: Ím, értöm, hogy azt forgattya, hogy tizönhárom-[tizen]három pénzben szegődött megh köblitül, ki is kérezik bizonságra, hogy úgy szerződött megh az én urammal, de én is megbizonítom, hogy más is egy-egy forintot ígért és adott is onnat köblitül, énvelem is aszzerént alkottál s arról meghelégítöttelek.

³⁸ Előtte törölve: *Chizár*.

Deliberatum: Az A. bizoníccsa megh azt, hogy tizönhárom-[tizen]három pénzt ígért köblitül, az I. is bizoníccsa megh, hogy valaminth szörződött vele, de meghelégítötte és ő is meghelégödött vele. <Füzesi Ferencné c. Nyakó István>

Deliberatum: Az mi az Kinczös szölit nézi, mivelhogy az széknél constánl, hogy Nagi Pál, még mikor Lakatos Antalnét el nem vötte volt, azelőtt vötte és az áraban is azelőtt adott megh, noha nem mindh, teczik azért az széknél, hogy abban Lakatos Ferencz harmados, Nagi Pál két részes [legyen]. Az mi az vén Lakatos Antaltól maratt szölit nézi, mivelhogy az bizonságh vallyá, hogy vén Lakatos Antal felét nekik hatta, felét az Aztalos János leányának, az is az széknél úgy teczik, hogy kétfelé osztassék, fele Lakatos Ferenczé, fele Nagi Pálé [legyen]. Az mi az Lakatos Ferencz attyától maratt szölit nézi, teczik az széknél, hogy abban Nagy Pál harmados, az két részt, az attyai részt Lakatos Ferencznek ítéle az szék. Az mi az egy pártáö[v] dolgát nézi, mivelhogy az anya testamentomában Lakatos Ferencznek hatta, az más fél sem contendál ellene. Teczik [fol. 39^r] azért az széknél, hogy meghtudván, mit ér az pártáö[v], tartozik Nagi Pál meghelégíteni Lakatos Ferenczöt róla. Az adósságh fizetést törjék egyaránt, merth az közönségösből fizette Nagi Pál az rabságában az mit odafizetött, mivelhogy mindönök öszveölgetödött[!] és éltökben az árva részét ki nem tutták, az mit odaadott, az oda vagyon. Az örökséget pedigh, az szölit az mi nézi, mivelhogy idei után keszték törvénnel keresni, Nagi Pál vigye el az hasznát, mivelhogy ő műveltette, azután osztán oszszak megh az törvénnel találása szerénth. Az ház dolgát, az minth ő magok proponállyák, hogy azt Nagi Pálné adósságért Louáz Jánosnének hatta és mindönik cedál neki, az törvény is odaítéli. <Lakatos Antal fia Ferenc nevében Lovász Jánosné c. Nagi Pál • 1604. júl. 22.>

I., Feörödös Márta respondit cum protestatione: Holott azt proponálad, hogy teneköd kölön söt[!] lött volna, doce! Az mi nézi peniglen az elvételt, hogy azt mondog, hogy hatalmasul vettem el, bocsásson ki engömet is az szék: te akaratodból és engedelmedből vettem én el az söt. Holott azt mondog, hogy hatvan pénzön adhattad volna el kövét, azt is meghbizonítom, hogy az nem hatvan pénzön [járt], hanem hármával jára egy forinton. Az mígh pedighlen én az söt alávittem, te addigh elattál itthon benne, kit meghbizonítok. Bocsásson ki az törvény, mely sónak te elveszött nevét költötted, én pediglen 32 forintot attam volt az sóban, az én pénzöm is oda vagyon. Mikor pedigh az söt én az the házadhoz hordottam, kettő heán száz kő só volt, mikor pedigh onnan elvittem, hatvannégy kő söt találtam, melynek gongya viselését magad vetted föl, azért nem tartozom semmivel. Ha pedigh megh nem bizonítod, hogy kölön söt volt, terhét várom, si juris, merth az te pénzedet kivötted belöle, az minth mondám, hogy meghbizonítom, hogy elattál benne. Liceat plura.

A. cum protestatione: Ím, értöm, magad mentségére mit mondasz, azt is mondog, hogy meghbizoníccsam, hogy énnököm kölön sóm volt. De azt mondom én, hogy arra nem tartozom bizonságra, merth the magad sem tagadod azt, hogy kölön volt s öszveölgelítöttek[!]. Azt is mondog, hogy theneköd 32 forintod volt benne, nem tehetök[?] én arról, énnököm the sem társom nem voltál, sem pedigh az the

pénzöd közé az én pénzömet nem ölgyelítöttem[!] volt, hanem, az minth elsőben felölém, otthon nem létömben rakták az én házamban az sót [fol. 39^v] s azt kértem én, hogy elhorgyad az én házamtól az sót, merth szállásth sem attam neki. Az minth mondod, nem is feleltem felöle, mely jobban kiteczik az bizonságoknak valásiból, hogy pedig azt mondod, hogy te itthon nem létödben elattam az sóban, afféle sóban egy csöppött sem attam, hanem, hogy Nagi Pálhoz mentem [feleségül], öneki volt öt darab avagy hat, azt attam el, melyről hitöt kérök magamnak, hogy azféle sóban el nem attam. Az mi pedig azt nézi, hogy én engedelmemből vitted el, ugyan most is azt mondom, hogy híröm és akaratom néköl vitted el, melyekről bizonítok s hitöt is kérök magamnak, hogy, az minth elsőben meghfeleltem, híröm és akaratom néköl vitted el, azért ugyan tartozol az én sómnak az árával meghelégíteni, si juris liceat.

I. respondit cum protestatione: Most is azt mondod propositiódban, hogy teneköd mind pénz[e]d, mind sód kölön volt volna, azért, az minth mondod, doce, hogy kölön volt s honn nem létödben ölgyelítették öszve. Az mi az többit nézi, bocsásson ki az szé, meghbizonítom, az minth meghfeleltem, hogy te akaratedből vittem el az 64 kő sód, az minth felöl meghfeleltem, menni volt az só, mégh annak 34 hea lött, az minth én találtam. Meghbizonítom, hogy te attad el és elveszött nevét költötted, behozván bizonságomat, ennek is terhet várom, pénzödet is kivötted belöle pedig, de az én pénzöm oda vagyon, hogy pedig mód néköl vexálsz, bizonságom után azt mondom, hogy indebite vexálsz. Liceat plura.

A.: Ím, értöm, hogy azt mondod, hogy én eltagattam volna az te sódat, mely annit tészön, ha [hogy] elloptam volna. Ha pedig megh nem bizonítod azt, azt mondom, hogy holt dí[j]omon vagy érötte, mivel én sem el nem attam, sem el nem tagattam. Az mi pedig az te sódat nézi, hogy azt mondod, hogy 32 forint vagyon benne, itthon is szabadon attad te az te sódat, szinte azt bántam[?] én, az szeke-resöknek sem fizettél the addigh, mígh az sóban el nem attál, bocsásson ki az szé, s mindönöket bizonítok. Liceat.

I. : Ha A. vagy, doce, bizonícs, nem bocsátlak hitödre. Liceat.

Deliberatum: Ambe partes doceant ad futuram sedem juxta allegata. <Nagy Pálné c. Nyerges Mártonné • L. alább>

[fol. 40^r] Barbélj Mihály jam secundo giráztattya Chizár Mátyást az utolsó tisztösség dolgából d. 24. <Csizsár Mátyás c. Borbély Mihály • 1604. aug. 9.>

Jouan Bancza, dálliaj irattya girára, úgy minth A-t Man Serbant, szászsebösieket d. 48. <Man Şerban, Opran Şerban c. Ioan Bancea, Dan Piciorné • 1604. aug. 18.>

Feörödös Márta protestál, hogy ez jövő szerdára³⁹ az időnek rövid voltaért nem bizoníthat, hanem ez jövődő hétfőre⁴⁰ kész bizonítani. <Nagy Pálné c. Nyerges Mártonné • 1604. aug. 18.>

Deliberatum: Az öfölsége széki az bíró uram és tanács uraim tötte törvényét Száz Mihályné ellen az Miklós kovácsné kereseti felöl mindön résziben helyén

³⁹ Júl. 14.

⁴⁰ Júl. 19.

haggya, chak hogy evvel többetik őkegyelmök, hogy azon hitben azt is megmongya, hogy mikor Száz Mihálynak kezében atta marháját, tahát gongya viselését fölfogatta és ad 15. diem executio conceditur, ha megheköszik harmadmagával. Ad 3. diem eskögyggyék. A. deposuit arham d. 8. <Kovács Miklósné c. Szász Mihályné>

Anno 1604, die 14 mensis Julii választottak az fejedelem székére való notariusságra és ugyanazon napon esköttöttek meg is az becsöletös és tisztöletös Raimundus Vais udvarbíróóságában.

Ugyanez mai nap veré agyon az ráczok capitánnya, Komle az feiérvári bírót, Mézáros Mátyást estve 10 órakor, 21 Julii holt megh délben 12 órakor, kiért másnap az váras Komlét megh akarván tartóztatni, Horvát Ábrahám⁴¹ lött kezes érötte keze beadásával, hogy vagy Colosvárra kívánnják az commissariusok önagyságok, vagy Feiérvárra, de tizenötödnapra előállattya törvénre szömély szerént Komle capitánt.

[1604. július 21.]

Tat Bogdan protestál, hogy az váras szolgálja ígerte volt feletit beadni per totum és, mivelhogy elseleálta, ezután contendálhasson ellene és az elébbi törvénhez tartya magát. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter • 1604. aug. 16.>

22 Julii. Göereögh Pál vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánt, Boczárdi Fekete Jánost mindön pörösi ellen.

Czizár Mátyás protestál, hogy az tavaly esztöndőben az ő föltört gyöpföld[ét] valaki bevötötte, de gongya lészön és törvény néköl nem haggya.

Louáz Jánosné fölváltá az törvénth Nagi Pál ellen et deposuit arham d. 2. <Lakatos Antal fia Ferenc nevében Lovász Jánosné c. Nagy Pál • 1604. szept. 20.>

[fol. 40^v] **1604, 22 Julii.** Mivelhogy az Úristen az mi bizodalmas urunkat és főbírónkat, Mézáros Mátyást ez világból kiszólitá, annakokáért választottuk egyenlő akarathból várasul gondviselőnknek és főbíráknak az tisztöletös és böcsöletös Barbélj Györgyöt ez mai napon, tudniillik júliusnak 22. napján 1604. esztendőben.

Anno 1604, die 9 mensis Augusti sedes celebrata est ante iudicem.

Az váras szolgálja, Dömötör vallya procuratornak Bun Lukácsot Neömös János, itth, Feiérvárat lakó, úgy mint A. ellen. <Nemes János c. Tordai Demeter • L. alább>

Az szabó czé[h] képeben Boczási Szabó István vallya procuratornak Bun Lukácsot Nagi Balásné, ki azelőtt Margitai Szabó Istvánné volt, az ellen.

Neömös János vallya procuratornak Menyhárt deákot az váras szolgálja, Dömötör ellen. <Nemes János c. Tordai Demeter • L. alább>

Nagi Pál, mivelhogy contendál Louáz Jánosné ellen, ez okon, hogy az Lakatos Ferencz nevére fondálta az pört és az seriesben is Lakatos Ferencz neve vagyon, az fölváltságot is Louáz Jánosné az ő maga szöméliben cselekötte, az I. penigh terhöt követ érötte, teczik azért az törvénnek is, hogy ha Lakatos Ferencz nevére vagyon

⁴¹ Szamosközy: *i.m.* III. 277., 281. Hajdúkapitány Basta hadseregében.

az pör, ő képében köllött volna föl váltani és idézni is, hogy pedig úgy nem cselekedött, indebitán vagyon érötte fl. 12 d. 50.

Louáz Jánosné deponálá az indebitát fl. 1.

A., Louáz Jánosné penes suscitationem contra Andream Eötuös dicit cum protestatione: Ezért váltottam föl Eötuös András ellen való pörömet, hogy a törvény csak ő magának talált hitöt, holott pedig mi az györő ára felöl 32 forintra feleltünk volt. Azért azt kívánn[yl]k az törvéntül, hogy mindh ő maga s mindh az felesége esköggység ország törvénye szerénth az györőnek elveszése felöl, [akkor] nincs mit tennünk, úgy el köll szenvednünk kárunkat. Liceat plura, merth az ország úgy él vele, hogy ő maga három forintra, az után egy embör egy forintra [!]. Liceat plura. I. petit par et conceditur. <Lovász Jánosné c. Nyirő Jánosné, Ötvös András • 1604. aug. 11.>

Causa circumpecti Michaelis Barbélj Albensis, ut A. contra Matthiam Mézáros⁴² Albensem, velut I.

A. respondit cum solita protestatione: Ez okon citáltuk itth GiuliaFeiérvárat lakó Czizár[!] Mátyást, hogy in anno presenti, presentis diebus, nem tudatik, mi gondolattából bíró uramtül pöcsétöt vött és itth, GiuliaFeiérvárat az várasban énreám cirkált [fol. 41'] és vallattatott tisztösségöm ellen, hogy ha loptam-e az piaczon halat-e avagy nem és egyéb dolgokat is, ha tudnának valami sorokat hozzám. Mellyről azt mondom, hogy semmiképpen énreám nem cirkálhatott volna és tisztösségöm ellen nem bizoníthatott volna, merth én itth kegyelmetök között eskött jámbor szömély vagyok, sor is énhozzám nem férhetne. Mivel pedig hogy ezt cselekkötte, azt mondom, si juris, hogy holt dí[j]omon vagyon érötte. Holott pedig az cirkálás is nem ő tisztí volta, hogy valamely jámborra circállyon, hanem bíró tisztiben hágott. Azt mondom, si juris, hogy az bíránknak is dí[j]án volna, ha az törvény mongya. Liceat plura.

Deliberatum: Az fölpörös, kereseti szerénth, elérte az alpörösön mindön keresetít és holt dí[j]án vagyon ugyan érötte fl. 40. Az mi az bíró uram dolgát nézi, bíró uram szabadságában vagyon, mit cselekköszik. <Csizár Mátyás c. Borbély Mihály • L. alább>

Neömös János igéri feleletit hodie per totum beadni az váras szolgája, Dömötör ellen. I. petit par et conceditur. <Nemes János c. Tordai Demeter>

Czizár Mátyás föl váltá az törvénth Barbélj Mihály ellen az utolsó tisztösség dolgából és az szék is meghengedi az[t] et deposuit arham d. 2.

Barbély Mihály respondit: Én ellenem ezelött Czizár Mátyás dí[j]amon maratt volt és executióra is mentem volt, engömet az executióról eltiltott, azért most okát kérdöm, miérth tiltott el. Ha jó okát nem a[d]hattya, azt mondom, hogy ismét dí[j]omon vagy érötte. Liceat. I. petit par et conceditur. <Csizár Mátyás c. Borbély Mihály • 1604. aug. 11.>

Anno 1604, die 11 mensis Augusti sedes celebrata est.

Deliberatum: Mivelhogy in prima az A. kívánta volt az I-tül, hogy megesköggység rajta, hogy meghkínálta az györővel az vesződelemnek előtte s el

⁴² Helyesen: Chizár.

nem vitte, annak fölötté [hogy] gonosz emberek miatt veszött el tüle, kire az A.[!] kész volt. Most az fölváltság mellett másodmagával való hitit kívánnya, maga mentségére. Avval sem elégszik, hanem meginth ország törvénye szerénth való hitit kívánnya, kinek az A. terhét kívánnya. Teczik azért az törvének is, hogy három úton jár és calumnián vagyon érötte fl. 32. d. 50. <Lovász Jánosné c. Nyirő Jánosné, Ötvös András • 1604. aug. 30.>

Szakács Tamás idézte volt törvének Seötő Istókot, ergo A. lévén non comparealt, girán d. 48. <Szakács Tamás c. Sütő István • 1604. aug. 16.>

Barbélj Mihály idézte volt törvének Czizár Mátyást, ergo I. lévén non comparens, girán d. 24. <Csiszár Mátyás c. Borbély Mihály • 1604. aug. 29.>

[fol. 41^v] Strásai Thoma Szerb idézte volt törvének Czizmazia Györgyöt, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. <Csizmadia György c. Sárbul Toma • 1604. aug. 16.>

NagiLábú Gergölyné idézte volt törvének Kis Mihálynét, ergo I. lévén non comparens, girán d. 24.

Anno domini 1604, die 16 mensis Augusti sedes celebrata est.

A., Tat Bogdan az fölváltság mellett respondit: Ím, értöm, mivel mentöd magadat, hogy kezemben attad volna az én ökreimet, ki az széknél nem constánl. Dato, sed non concessio, ha úgy volt volna is, ugyan the miattad veszött oda az én marhám, merth, az minth azelőtt meghproponáltam, nem köllött volna teneköd az én szállásomról kihajtanod és némötök kezéhez hajtanod, merth nem volt theneköd arra semmi erőd. Kisbíró uram is menth volt ökr keresni oda, de mivel megmonták, hogy enimök az ökrök, békét hagyott nekiük, maga ökegyelme föllyebb való rönd volna náladnál itth. Én ellenöm pedig bizonságra sem kéreczhetöl ez okon, hogy az, mire te kéreczel, nem az az fundamentoma az dolognak, hanem az szállásomról való elhozására, merth ha el nem hoztad volna, az én ökröm el nem veszött volna. Ergo azt kívánom, hogy helyén légyön az első törvén. Liceat plura.

I. dicit: Ím, értöm, hogy mégis az elébbi törvénhöz akarnád tartani magadat, azt is mondod, hogy „bizonságra én ellenöm the nem kéröczhetöl”. De azt mondom én az ellen, hogy igenis kéreczhetöm, merth én abban csak szolga voltam, de az én uram, az ki volt akkor, mihelt meglátta s megtutta, hogy tiéid azok az ökrök, hát mingyarást kibocsátotta az járomiból és megatta. Neki gongyát köllött volna viselnöd, ha az marha köllött teneköd, nem köllött volna imide-amoda járnod, hanem viselted volna gongyát marhádnak, merth olyan setétben nem látta volna meg az némöt, hanem elhajthattad volna s becsével marattál volna. Ugyanazt mondom, hogy te neköd semmivel sem tartozom, merth te vagy oka az te marhádnak elveszésének, nem én. Azért, ha ezöket tagadod, bocsásson ki az szék s megbizonítom. Az fellől megírt penát meg várom ítéltetni az széktől. Liceat.

Deliberatum: Az szék kibocsáttya Dömötört, hogy bizoniccson feleleti tartása szerénth ad 3. diem. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter • 1604. aug. 18.>

[fol. 42^r] Szakács Tamás idézte volt törvének Seötő Istvánt, ergo A. lévén non comparens jam secundo, girán d. 48. <Szakács Tamás c. Sütő István • 1604. aug. 18.>

Strásai Thoma Szerb idézte volt törvének Czizmaczia Györgyöt, ergo A. lévén non comparens, girán, jam secundo d. 48. <Csizmadia György c. Sárbul Toma • 1604. aug. 23.>

Vizaknaj Pétörnő, Borbála aszszony vallya procuratornak Gáltői Mihált Pataki Mihályné ellen.

VizAknai Pétör giráztattya Pataki Mihálynét, úgy minth A-t d. 48. <Pataki Mihályné c. Vizaknai Péter és felesége • 1604. aug. 18.>

Anno 1604, die 18 mensis Augusti sedes celebrata est.

Deliberatum: Az bizonságok vallyák, hogy, mikor udvarbíró uram meghizente, mingyárast elbocsátatta bíró uram az Tat Bogdán ökreit, de ugyanazon bizonságok azt is megvallyák, hogy mingyárast, ugyan közel ott érték az németök és visszahajtották. Az A. pedig nem azt forgattya, [hogy] atták-e vissza neki vagy nem, hanem azt feleli, hogy ő, az ő mógya szerént, bíró volt és az ő szállásáról el nem köllött volna hajtani, mely ellen az alpörös, az bizonságok mellett azt mongya, hogy ő nem tutta, hogy Tat Bogdáné légyenek az ökrök. Teczik azért az törvének, hogy az váras szolgálja eskögyék meg azon, hogy mikor kihajtotta az Kendör-várból mindhaddig is, mígh odahajtotta az némötökhöz, nem tutta, hogy Tat Bogdáné légyenek az ökrök. Így, ha megesköszik ad 3. diem, az törvény megszabadíttya Dömötört az Tat Bogdan keresetitől. A. apellat ad senatum et conceditur. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter • 1604. szept. 6.>

Deliberatum: Mivelhogy Szakács Tamás idézte volt törvének, Seötő István tertio meggiráltattya és absolutiót kíván, az szék is meghszabadíttya Seötő Istvánt az Szakács Tamás keresetitől. <Szakács Tamás c. Sütő István>

I. protestál, hogy azt mongya, hogy társaságban nem volt velönk és semmi köze sem volt az sónak hozatásában velönk, azért mi kezönkben nem volt az ő marhája, hát semmit sem kérhött tőlem, holott maga házánál volt, maga hatalmában volt.

Deliberatum: Mivelhogy Nagi Pálné feleletében azt proponállya, hogy kérte Feörödös Mártátul, az ő savát, hogy kirakja az ő sava közzül és ki nem rakta, annakfölte hatalmasul, híre nékül el[vi?]tte, kiérth in hoc felel. Az I. az ellen [a]vval ótalmazza magát, hogy ő akarattyából vitte el és terhön nincsen érötte, sőt, azt mongya, hogy ugyanezen sóban híre nékül eladott és eltagatta, kiérth az A. terhöt követ. Az A-nak bizonsági vallyák, hogy egynehánszor kérte az I-túl, de nem akarta kiadni, sőt azt monta, hogy csak vihesse[!] el, bizony járhat utána, míg iszik reá. Az I-nak is bizonsági megvallyák, hogy kínálta Márta aszszont, hogy elvigye az söt, de nem constánl, hogy, mikor elvitte, akkor ő akaratyából vitte el, [fol. 42^v] ha azelőtt kínálta is. Az mi pedig az sónak eladását nézi, az sem constánl, hogy ugyanazon sóban adott volna el híre nékül, az ki felől most az pör vagyon. Teczik azért az törvének, hogy, ha az A. azon megesküszik, hogy az I. híre és akarattya ellen vitte el házátul az söt, ha megesküszik, hatalmon marad érötte [az I.]. Ugyanazon hitben, ha azt is megmongya, hogy afféle sóban, az ki felől most az

pör vagyon, el nem adott, tehát az A-nak kívánsága szerénth az I. eleven dí[j]án, 520 forinton marad érötte. Az mi pedig az só dolgát nézi, ha azon jurál, hogy híre nélkül vitte [el], tehát tartozik keresetéről az I. az A-t megelégiteni at[!] 15. diem, mivelhogy az A.[!] az ő maga nyelve vallásával tészön magának kárt.

Feredős Mártha aszszony fölvaltá az törvént Nagi Pálné ellen és az törvén is megengedi. <Nagy Pálné c. Nyerges Mártonné • 1604. aug. 23.>

Pataki Mihályné idézte volt törvének Vizaknaj Pétörnét, ergo A. lévén non comparens jam secundo, girán d. 48. <Pataki Mihályné c. Vizaknai Péter és felesége • 1604. aug. 23.>

Jovan Bancza, Dan Piczorné giráztattyák Opran Serbant és Man Serbant jam secundo d. 48. <Man Şerban, Opran Şerban c. Ioan Bancea, Dan Piciorné • 1604. szept. 16.>

Anno 1604, die 23 mensis Augusti sedes celebrata est.

Tordai Nagi Tamás vallya procuratornak Giarmati János deákot Szilági Mihály ellen.

Szilági Mihály vallya procuratornak Bun Lukácsot Tordai Nagi Tamás ellen.

Az tordaj embörök között való deliberatio: Nem láttatik az törvéntül, hogy oly kötelessége volt volna Nagi Tamásnak Szilági Mihállyal, kiérth az törvény társul vetné Nagi Tamást Szilági Mihály mellé. Teczik azért az széknék, hogy az törvény megszabaditya Nagi Tamást az Szilági Mihály keresetitől az mirzátul elvitt lónak dolgából. <Szilágyi Mihály c. Nagi Tamás • L. alább>

Giarmati János deák vallya procuratornak Eötuös Mihált in omnibus causis Vizaknaj Nagi Márton, úgy minth I. ellen. És egebeket is, az kik értem[!] szólnának, kivályképpen Menyhárt deákot. <Vizaknai Nagi Márton c. Gyarmati János deák • L. alább>

Szilági Mihály fölvaltá az törvént Tordai Nagi Tamás ellen et conceditur. <Szilágyi Mihály c. Nagi Tamás>

Vizaknaj Nagi Márton vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánt, Vizaknaj Pétört mindön pörösi ellen.

[fol. 43^f] Causa Joannis Giarmati, nobilis de Sárd, ut A. contra circumspetum Martinum Vizaknai, nunc Albensem, velut I.

A., Joannes Giarmati elkezdé feleletét Vizaknai Péter⁴³ ellen hogy: Otth őneki volt törvénye Vizaknaival, de mivelhogy otth őneki nem teczött az törvény, itth akarja megláttatni és, mikoron propositióját elkezdené, az alperös megh állattya[!] és így szól ellene: „Te engömet ezen dologh felől Vizaknán is beidéztél, Szebenben is törvényre hittál, ergo soholt véghez nem vitted dolgotat, hanem itth ismét sine remedio törvékre hittál, azért azt mondom, hogy calumnián vagy érötte.”

A.: Mivelhogy láttam, hogy semmi módon elő nem mehetök dolgomban, azért találtam megh az urakat, hogy itth szakaggyon vége az én pörömnek, merth otth én kételenség alatt voltam, merth erőlttetének, hogy törvénth állyak, mivelhogy azt mondottad, hogy énneköm semmi örökségem nincsen.

⁴³ Helyesen: Márton.

I.: Hiszöm te idéztél engömet ott is törvénnre, mégis én erőltettelek tégedet, azért azt mondom, hogy ugyan rajta vagy az calumnián.

Deliberatum: Mivelhogy az A. nem tagaggya az Zebenben való idézetet, az más fél pedig terhöt követ erőtte, teczik az törvénnnek, [hogy] mód nékül otth el nem köllött volna az törvént hadni, hanem véghöz köllött volna vinni, hogy pedig véghöz nem vitte, két úton jár és calumnián vagyon erőtte fl. 32. d. 50.

Giarmati János deák deponálá az calumniát Vizaknaj Nagi Márton ellen az szebeni dologból fl. 2.

Vizaknaj Nagi Mártonnak az szék juramentomot ítél az depositio[!] felől ad 8. diem. <Vizaknai Nagi Márton c. Gyarmati János deák • 1604. aug. 30.>

Toma Szerbulnak az szék procurator haladékot ad. <Cszimadia György c. Sârbul Toma • 1604. aug. 30.>

Nagi Pálné giráztattya Feörödös Mártát, úgy minth A-t, d. 48/24[!]. <Nagy Pálné c. Nyerges Mártonné • 1604. aug. 30.>

Te[ör]ök János és Füzesi András vallyák procuratornak Bun Lukácsot és Lénárt Istvánth, boczárdit, Czorba Máté és Tótváraggia[i Már]ton ellen.

Teörök János és Feőzesi András ígérík feleletöket hodie per totum beadni Czorba Máté és Tótváraggiai Márton ellen. <Török János és Füzesi András c. Csorba Máté és Tótváraggyai Márton • 1604. aug. 30.>

Deliberatum: Az szék meghítéli Vizaknai Pétornek az házat Pataki Mihályné ellen. <Pataki Mihályné c. Vizaknai Péter és felesége • 1604. szept. 6.>

Anno 1604, die 29 mensis Augusti, mely Szent János fővétele napja, mielőttönk, úgyminth az feiérvári bíró, Barbélj György, Baraniaj István, az notarius és Czizár Imröh, feiérvári nömösembör előtt, Czizár Mátyás és Barbélj Mihály ennekelőtte való pör [d]olgából így békélének meg, hogy az négy forintot most letövé az alkovás szerénth és az egy köből búzát ígéré Czizár Mátyás, hogy mátol fogva egy holnapra szép búzája[b]úl leteszi. Ha pedig akkorra [fol. 43^v] az búzának szerét nem tehetné, tehát valaminth akkor Feiérvárat az szép búzának köble jár, aszszerinth pénzt tartozzék neki adni, egy köből búza árát, ha pedig azt meg nem akarná adni, tehát kétannin maradjon érette. Annakfölte mi is ilyen kötelet veténk közekben, hogy ha ez végben menth békösségöt valamellik felbontaná, tehát az fölbontó fél negyven forinton maraggyon erőtte, és ugyanezön közbírák exequálhassák az fölbontó félt erőtte, mely közbírák végezésének mindh az két fél cedála, kezök beadásával. <Csiszár Mátyás c. Borbély Mihály>

Anno 1604, die 30 mensis Augusti sedes celebrata est.

Tótváraggiai György, Feiérvárat lakó vallyá procuratornak Menyhárt deákot mindön pörösi ellen. <Tótváraggyai György c. Nagylaki Mihály • L. alább>

Szójárthó Albertné vallyá procuratornak Gáltői Mihált Neömös Gergely, ith Feiérvárat lakó ellen, és az urát is, Szójárthó Albertet.

Neömös Gergely vallyá procuratornak Menyhárt deákot Szójárthó Albertné, úgy minth [I.], Feiérvárat lakó ellen. <Szójgyártó Albertné c. Nemes Gergely • L. alább>

Deliberatum: Az bizonságoknak kettei meghvallya, hogy ő maga, Czizmaczia György meghigérte az oláhoknak az fe[lét]. Teczik azért az törvénnel is, hogy igéreti szerénth elégicse meg Czizmaczia György ad 15. diem az oláhokat az pénznek feléről, az oláh is szenvedgye el felét.

Czizmaczia György fölváltá az törvénnel Strásán lakó Szerbulj ellen az tehén végebből és az szék is megengedi. <Csizmadia György c. Sárbul Toma • 1604. szept. 27.>

I., Czorba Máthé és Tóthváraggiai Márton respondit unanimiter cum soleni[!] protestatione: Ím, értők az A-knak rajtunk való keresetöket, hogy azt mongyák, hogy mik hittuk volna ki őket, hogy az mi búzákat az hajdúktól elvegyék, ha elvehetik. Mongyák azt is, hogy fe[lét] nekiök ígértök volna. Ezért azt mongyuk brevibus, hogy mik tinektök semmit nem ígértök, nem is hittunk. Nem tagaggyuk azt, hogy udvarbíró uramhoz nem mentök volna és ötüle segítséget nem kértök volna az búzának visszavételére. Az minth[!] mink akkor ökegyelmének ígértünk volt, tuggya azt ökegyelme jól, ha szinte felét ígértök volna is neki. Ezaránt ökegyelme parancsolt az kapus darabantoknak, az hadnagynak, hogy kimennyönek és, ha elvehetik, elvegyék, az ő jutalmok meglészön, ezaránt tik is úgy mentetök ezökkal az ti magatok jóakarattya szerénth. Az mikor az búzát elvötték volna, mindh az hajdúkkal egetömben az búzát is behozták, az minth mink pedig azelőtt componáltunk volt udvarbíróval, viszontagh könyörgénk ökegyelmének, hogy ökegyelme az harmaddal [fol. 44^r] elégögyék megh mind az drabantokkal egyetömben. Így azaránt ökegyelme cedála avval, látván az mi szegénségönket és harmadot hagyja, hogy kivegyenek benne. Mely harmad búzából Teörök Jánosnak tíz vékával attanak, sebesi vékával, Feözesi Andrásnak négyet, udvarbírónak is négyet, az hadnagynak kettőt, jutott benne az több legényöknék, egy-egy véka jutott akkor[!], ki-ki mindh meglegödött vele s elvitte. Most mirajtunk többet nem követelhet[nek], semmivel sem tartozunk nekik, mivelhogy semmi compositiónk nem volt az A-kal, ha sérelmökért többet akartak volna keresni, nem köllött volna azt is elvenni, de hogy elvötték és az mi nemhívásunkkal mentenek ki is, ipsis imputatur. Hogy pen[ig] méltatlan vexáltok, azt mongyuk, si juris, hogy indebite háborgattok, mert mi készök vagyunk rajta [megesküdni], hogy mi nem hittunk, bizonságra sem foghacz penig, merth az elébbi propositiódban ki nem kérezöttél s többé ki nem kéreczhetöl. Liceat plura loqui.

A. replicat: Ím, értöm, mag[ad?] mentségére, mit szólasz. Tagadod, hogy minket nem hittál volna, azt is mondod, hogy csak az kapun való drabantoknak izent volna udvarbíró. De mikor én, Teörök János Téгла uczában Menyhárt deákkal eggyött voltam, te magad, udvarbíró uram szolgájával, drabanttal odajövétek, akkor azt mondá kegyelmetök[!], hogy kegyelmetök eljöjjön s, ha az Isten aggya, hogy elvehettyök, hát bátor kegyelmeteké légyen fele, ne vesszen mindh oda. Sőt, ugyan azt is mondátok az hadnagynak, Menyhárt deáknak, hogy azt izente volna udvarbíró uram, hogy az várasbeliekben is elhívogasson kegyelmed, sőt penig, hogy én veled voltam, úgy mentem el, Feözesi András[t] penig az ágyból költöttétök föl, úgy hittá[to]k el. Azért azt mondgyuk, hogy mi tellyességgel ti mi-

attatok vagyunk ez nyomoróságban, az mely akkor rajtunk esött, azért az ti ígéretetők szerénth az mi nyomorúságunkért, hogy barbélynak is fizethessünk, az mely hátra vagy, azt kérjük töletek és azt mongyuk, hogy tartoznátok véle, minthha szinte minket megöltek volna. Az te búzádat is, az mi házunk népét ugyancsak avval érték meg, az mit akkor ígértetek. Az mi keveset akkor attatok, csak az barbél sem érök avval meg, nem hogy sérelmönk[re?] jutott volna. Ebből is kiteczik penig világosson, hogy ti híttatok és az ti ígéretetekre mentönk, hogy meg is attatok benne [valamennyit?], azt nem kérjük, hanem az mi hátra vagy, azt kérjük. Ha penig ezökből tagadnátok, bizonítunk és ország törvényét is kérjük magunknak. Liceat.

I-k dicunt: Ahol azt mongyátok, hogy ugyan mink híttunk volna titöket, ugyanakkor, mikor az udvarbíró az hadnagyhoz köldött volt, megparancsolván, hogy kimennyön az hajdúk eleiben, elhíván vele többeket is, kiteczik az tennön magatok propositiójából, hogy nem mink híttunk [fol. 44^v] és erőszakkal senkit sem kényszerítettek arra, hogy kimennyön, hanem ti magatok jóakarattyan mentetek ki. Az mi illet titöket, föl is vöttétek azt az részt, noha nem ti veletek componáltunk mi és nem is ti nektök attuk mink, hanem azoknak, az kiköt híttunk, az mit attanak ti nektök, föl is vöttétek, meg is elégöttetek véle, semmi keresetetők nem volna. Hogy bizonságra kérezöttök, az utolsó propositiótokban nem foghacz arra is, mivel in prima propositione kellett volna kifognod, de mi készök vagyunk hitre, hogy semmi compositiónk véletek nem volth. Liceat plura.

Deliberatum: Az A-ok bizonícsák meg, hogy az I-ok öket szömtől-szömbbe hítták öket, nem az más hivatallyára mentek és felét ígérték az búzának, ha elvehetik az hajdúktól az búzát. Az I-k is bizonícsák meg, feleletők tartása szerénth, [hogy] az menni búzát az A-nak attanak, [azok] meghelégettenek véle. Ad futuram sedem, ad 8-m diem bizonícsanak. <Török János és Füzesi András c. Csorba Máté és Tótváraggyai Márton • 1604. szept. 6.>

Causa consortis nobilis Alberti Szijártó Albensis, ut A. contra et adversus circumspectum Gregorium Neömös, similiter Albensem, velut I.

[A.] cum solita protestatione: In presenti anno 1604, 22[?] die mensis Augusti, itth, GiulaFeiérvárat, az jesuiták szentegyháza mögött, Apafi Miklós [háza] és urunk őfelsége istállója szomszédságában, szálláson, ki neköm most házam, ez I., ne scitur unde motis et qua de causa, potentia mediante engömeth meghverth, szidalmazott, mellyet nem cselekedhetött volna, mivelhogy nemös szömély vagyok, ő penig paraszt embör. És, mivelhogy ilyen potentiát exerceált rajtam, in pena majoris potentie amissione capitis et omnium bonorum juxta contenta Decreti et juxta brevium articulorum kívánlak convincálatni az törvéntől, si juris. I. petit par et conceditur. <Szijgyártó Albertné c. Nemes Gergely • 1604. szept. 6.>

I., Feörödös Márta az fölváltság mellett Nagi Pálné ellen dicit: Ez okon váltottam föl Nagi Pálné ellen való pörömet, mivelhogy ennekelötte súlyos törvént pronuciála volt az szé. Azért az fölváltság mellett azt mondom, hogy semmi hatalmat én nem cselekttem, merth az söt te akaratodból hordattam én be ide az várban az söt, mely só állott másfél holnapig itt benn, mely söt, ha be nem hordat-

tam volna, mind elhorták volna az bolonyok. Mindhaddig is, míg itt benn állott, sem hozzá nem nyúltál, sem tőlem nem kérted, hanem te akaratodból vittem én el oda Huniadra, azért semmivel sem tartozom. Az mi pedig az eladását nézi, kit elattál be[n]ne. És mindhezt, kit most mondok, kikéreczem az fölváltság mellett újólagh és mindönth bizonítok, az bizonságh mellé [fol. 45^r] hitet kívánok, annakutána absolutiót kívánok az törvéntől. Hogy pedig sine remedio keressz, az törvény után azt mondom, hogy indebite háborgacz. Liceat. A. petit par et conceditur. <Nagy Pálné c. Nyerges Mártonné • 1604. szept. 6.>

Giarmati János deák idézte volt törvének Vizaknaj Márton deákot, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. <Vizaknai Nagy Márton c. Gyarmati János deák • 1604. szept. 6.>

Protestál Eötvös András, hogy ő ellene Louáz Jánosné fölvaltotta volt az törvént és ő[t?] reá nem hitta, mivelhogy tizenötöd napja elmúlt, szabad legyen ellene contendálni. <Lovász Jánosné c. Nyirő Jánosné, Ötvös András>

TóthVáradggiaj György fölvaltá az törvént az ő pöröse ellen az pártáö[v] és tehén dolgából, Nagilaki Mihály ellen. <Tótváraggyai György c. Nagylaki Mihály • 1604. szept. 6.>

Orozy Jakab Feiérvárat lakó vallya procuratornak Beseniej Menyhártot, itth, Feiérvárat lakót ugyan Feiérvárat lakó Szebeni Száz Pál, úgy minth alpörös ellen. <Oroszi Jakab c. Szász Pál • 1604. szept. 6.>

Mészáros Péterné vallya procuratornak Beseniej Menyhártot egy oláh ellen, ki azeelőtt Pokloson lakott, úgy minth A. ellen. <Mészáros Péterné c. Poklosi Todor • 1604. szept. 6.>

Anno 1604, die 6 mensis Septembris sedes celebrata est.

Joannes[!] Giarmati consors, Frusina Sorban de Sárd per literas procuratorias magistrí civium Cibiniensium constituit procuratores contra quoslibet, signanter contra Martinum Nagi de Alba Julia⁴⁴, primum dictum maritum suum dictum[!] Joannem Giarmati et Melchiorum Litteratum centurionem, Michaellem Gálteői, [Luca]m Varga, Lucam Szélös, Joannem Bíró Váraggiensem. <Vizaknai Nagy Márton c. Gyarmati János deák és felesége • L. alább>

Szalaknaj Kende Péter vallya procuratornak Bun Lukácsot mindön pörösi ellen.

Nierges Gergely vallya procuratornak Gáltői Mihált és Sebösi Mihált, az Szakác Mihályné fiát mindön pörösi ellen. <Nyerges Gergely c. Kállai Ötvös János • L. alább>

Pataki Mihályné, Feiérvárat lakó fölvaltá az törvént ugyan Feiérvárat lakó Vizaknaj Péter ellen. <Pataki Mihályné c. Vizaknai Péter és felesége>

Kállai Eö[tv]eös János, most Feiérvárat lakó, vallya procuratornak Beseniej Menyhártot Nierges Gergely ellen. <Nyerges Gergely c. Kállai Ötvös János • 1604. szept. 20?>

Tordai András deák protestál, hogy az minémű pöri Kálmánczej Miklós deáknéval volt az pártáö[v] felől, apellált volt véle Kálmánczej Miklós deákné, [de]

⁴⁴ Helyesen: Vizakna.

az széeknek usussa szerénth nem élt vele, azért szabadulást kíván az széktől. <Kálmáncsehi Miklós deákné c. Tordai András deák • L. alább>

Az váras szolgálja protestál, az maiorbeli Tat Bogdánál az minémű pöri volt, az is apellált volt véle és az is elmúlatta az 15. napot, nem láttatta meg az apellatiót és ő is megszabadulást vár az széktől és kész juramentomát deponálni az széeknek találása szerénth.

[fol. 45^v] Deliberatum: Mivelhogy Tat Bogdán apellált volt az váras szolgálja ellen, azonképpen Kálmánczej Miklós deákné is Tordai András deák ellen és az apellatiót megh nem láttatták, annakokáért szabadulást kívánnak az széktől és az elébbi törvényhöz akarják tartani magokat. Teczik az törvénynek is, hogy tizenötöd nap előtt bíró uramat megh köllett volna találni felöle. Ha bíró uramon múlt volna el, volna mentségök, de hogy elseleálták, az széek absolvállyá az apellatiótul ez meghnevezött pörösöket és tarcsák az elébbi törvényhöz magokat és az váltságot[!] méltán letehessék. Annival inkább, hogy bíró uram ugyan meghjelentötte Tat Bogdának. <Kálmáncsehi Miklós deákné c. Tordai András deák • 1604. dec. 1.>

Az váras szolgálja, Dömötör protestál, hogy mikor juramentomát akarta deponálni, Tat Bogdán procuratora által eltiltá, ergo kívánnya, hogy ennekutána hittel sem tartozzék. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter • 1604. szept. 20.>

Giarmati János igéri az maga szövényében feleletit hodie per totum beadni. I. petit par et conceditur.

Vizaknaj Márthon deák protestál, hogy ha ezek az causák Vizaknán foltanak és Szebenben, hát itt jövődő széknapon szabad legyen ellene contendálnunk, mindh procuratoria levélnek s mind[hennek?]

Giarmati János deákné Sorban Frusina aszszony igéri feleletit hodie per totum beadni Vizaknaj Márton ellen.

Giarmati János deákné, Frusina aszszony protestál, hogy az protestatio mellett azt mongya most in prima, hogy feleletömet beadam, mellé bocsátott, az I. is, párt vévén benne, nem is contendált ellene, sem procuratorim ellen. <Vizaknai Nagy Márton c. Gyarmati János deák és felesége • 1604. szept. 20.>

Teörök János és Fwzesi András idézték volt törvénynek Czorba Mátét és TótVáradgiaj Mártont, ergo A-ok lévén non comparensök, girán d. 48. <Török János és Füzesi András c. Csorba Máté és Tótváraggyai Márton • 1604. szept. 6.>

I., Neömös Gergely respondit cum protestatione: Ím, értöm az A-nak rajtam való keresetit, tudniillik maior potentiá[t] felel hozzám, fejemet, jószágomat keresi, azért, hogy én ötet meghvertem és szidalmaztam volna, melyre azt mondom, hogy én sem vertem, sem szidalmaztam. Jut eszömben, hogy egy Borbála nevő szolgálómtul, ki öneki öccse, költem vala búzát az malomban örleni, ő elmenvén az búzával az Oláh uczában Beri Mihályné Nagi Anna házánál lefekött és ott alutt el. [fol. 46^r] Én magam is az búzát ott találtam, haza hozattam az búzát és minthogy szolgálóm volt, kit hat esztendőtlől fogva tartottam, meghbüntettem érötte és, mikoron veröm volt, ez A., nescitur unde mota et qua de causa, reámjött érötte és ki akarta kezemből venni ezt mondván: „Mi ördögöt mívelsz az leá[nyna]k, haggy békét neki!” Tudom, hogy azt montam: „Mennyél inset, merth majd nem tudom,

minth jársz, szabad vagyok én avval, mert én adok [neki] enni!” Dato, sed non concessio, ha szinte valahogy, nem akaratommal megtaláltam volna sújtani is, ha szinte m[eg]sújtottam volna is az kis vesszőcskével, avval sem vérét ki nem ontottam volna, sem kéköt rajta nem töttem, ha szinte valami esött volna is, ki úgy nincs, ő maga kereste volna magának, mivel semmi köze nem volt az leánhoz, azért nem vagyok semmi terhön érötte. Sőt, hogy az szolgálómat elalienálta tőlem, én enni drága időben kitartván, azt mondom, hogy terhön vagyon érötte, ha elé nem aggya, merth én is most vehetöm hasznát az dologból. Hogy pedig ellenem mód néköl vexálsz, azt mondom, hogy indebite vexálsz, meg is kívánom az széktől adiudicáltatni, si juris. Kiben, ha az székek kétölködnék, hogy így nem volna, az minth felelem, bocsásson ki s mindönöket doceálok, az mellé országgh törvényét is kívánom magamnak. Liceat.

Deliberatum: Mivelhogy az I. propositióban előhozza és az szolgálóját az A-túl terhével kívánnya elő, holott reá sem citálta, az A. pedig terhöt követ érötte, teczik azért az törvének is, hogy, ha pro rei declaratione hozta [volna] elé, aliud esset, de hogy terhöt követ érötte, méltán kívánnya terhét az A. és indebitán vagyon érötte fl. 12. d. 50.

Neömös Gergely deponálá az indebitát Szíjártó Albertné ellen fl. 1.

A. respondit: Ím, értöm, propositiódban minth declarárod szolgálódnak megve-rését és az közben esött volna rajtam, ha esött volna is valami, bizonságra is kérezöl, azután cum pena[!] kívánsz absolutiót. De én is, első propositióm continentíája szerénth és most is, az miképpen proponálom, kikérezöm bizonságra és megbizonítom, hogy nem védés közben, hanem az asztalnál, kinn az tornácban, vesztegh öltömben és várván, úgy jüttél reám és vertél megh. Reportálván az bizonságokat első propositióm szerénth, meghvárom az penát judicáltatni, si juris. Liceat.

[fol. 46^v] I. replicat: Ím, értöm, hogy bizonságra fogsz ki, azt mondod, hogy meghbizonítod, hogy az védés után esött rajtad, az mi esött, az tornácban, az verés is te rajtad. Én is azt kívánom, hogy ezt bizonícsad megh, hogy kéköt mutattál te, avagy vérödet eresztöttem ki, mely bizonságodat elvárom cum pena[!] indebite[!], én is az mire kérezöm pedig, az minth odaföl is meghmontam, meghbizonítom. Liceat.

A. cum protestatione: Ha kívántatik, inquisitióm mellé juramentomot is kívánok. Liceat.

Deliberatum: Ambe[!] partes doceant juxta allegata ad futuram sedem. <Szíj-gyártó Albertné c. Nemes Gergely • 1604. szept. 20.>

A., Nagi Pálné respondit az fölváltságra Nemes Márta ellen: Ím, értöm, hogy te magad sem tagadod az só behozást, azért azt mondom, hogy ugyan rajta vagy az hatalmon. Azt is értöm, hogy az só ára felöl egy csöppöt sem felelsz, hanem az elébbi törvényhöz tartod magadat. Az mi pedig [azt nézi], hogy bizonságra kérezöl, azt mondom én az ellen, hogy semmiképpen nem kérezhetöl, merth ezelőtt eléghe időd volt. Három úttal bocsátott tégödet ki az székek, negyed úttal ki nem kérezhetöl, merth nem volt soha az székek usussa az, hanem, ha az törvény mondaná, az

elébbi törvényhöz tartanám magamat. Oka ez, hogy feleletedet sem véted, hanem csak az elébbi feleletedet mondod most is, hitöt sem kérhecz penig magadnak, merth azelőtt köllött volna hit[e]t kérnöd, sem bizonságra nem mehecz. Liceat.

Deliberatum: Az fölválságh mellé kibocsáttya az szék Feörödös Mártát, hogy ez jövőendő széknapiján bizoníccson. <Nagy Pálné c. Nyerges Mártonné • 1604. szept. 20.>

Szebeni Száz Pál deák, most Feiervárat lakó vallyá procuratornak Bun Lukácsot, Sánta Istvánth, Lénárt Istvánt is Orozi Jakab, Feiervárat lakó ellen. <Oroszi Jakab c. Szász Pál • 1604. szept. 20.>

Gálteői Mihály protestál, hogy az szék színén kéröm az adósságot tőle és azt mongya, hogy reábocsát s vegyem megh rajta.

Poklosi Todor⁴⁵ <Mészáros Péterné c. Poklosi Todor • 1604. szept. 20.>

NagiLaki Mihály között és TóthVáraggyiai György között az szék ugyanazon deliberatiót haggya helén. <Tótváraggyiai György c. Nagylaki Mihály>

[fol. 47^r] Bancza Jouan tartott volt ith SzázSebös széki embört, néminemű embört valami kezességért, mely dologból in processu voltanak. In facie sedis kéczer nem compareált Man Serban és Opra Besuka, kiérth az A. kéczör giráztattván, jam tertio keresetéről törvénök van, úgymint 40 juhot adiudicáltatni, merth kezes lévén, őmiattok vötték el az A. juhait. Liceat plura. Minthhogy ith volt in processu, ezen székön[?], az törvény után SzázSebös tartományából, ha ith embört kaphatok, executiót kívánok bíró uramtúl.

Deliberatum: Bancza Jouannak az szék megítéli az ő keresetit et per non venit sententiát ad az szék neki.

Bancza Jouan deposuit arham d. 4. <Man Şerban, Opran Şerban c. Ioan Bancea, Dan Piciorné • 1605. febr. 28.>

Anno 1604, die 15 mensis Septembris sedes celebrata est.

JázBeréni István deák, most Feiervárat lakó vallyá procuratornak Beseniej Menyhártot, Giarmati Jánost és Bun Lukácsot mindön pörösi ellen és Széles Lukácsot is vallyá.

Anno 1604, die 20 mensis Septembris sedes celebrata est.

Szakács Tamás vallyá procuratornak Beseniej Menyhártot contra quoslibet és Eöz Mihályné ellen. <Szakács Tamás c. Eöz Mihályné • L. alább>

VizAknai Nagi Márton protestál azon, hogy azt mongya János deák, hogy az szebeni tanács előtt[?] deponálta az törvént öellene.

Borsoló János deák procuratora, Beseniej Menyhárt⁴⁶ azt mongya, hogy deponálta az tanács előtt, de viszzakölték az depositiót házára.

Sárdi János deák proponit: Én Szebenben az tota causát te ellenöd deponálni akarta[m], Vizaknaj Márton ellen, de föl nem vötték, azt mongyák, hogy ők anéköl is elbocsáttyák. Az más fél azt mongya, hogy most is fennáll az apellatio, megh nem láttattad, ergo calumnián vagy érette. Teczik azért az széknek, hogy remittálni

⁴⁵ A bejegyzésnek nincs folytatása.

⁴⁶ Egyidejűleg törölve: *Gáltőj Mihály*;

köllött volna az apellatiót és novomot köllött volna venni és az novom mel[lé] deponálni köllött volna. Hogy azt nem cselekette, calumnián vagyon érette fl. 33.

Giarmati János deák, sárdi deponállya mindön keresetit mindh az calumniával egyyött VizAknai Márton ellen pro fl. [...]

VizAknai Márton protestál: Hogy ha ezön dolgot mód nélkül elkezde[ed?], tahát szabad legyön ellene contendálni. <Vizaknai Nagy Márton c. Gyarmati János deák és felesége • 1605. ápr. 23.>

[fol. 47^v] Czizmaczia György penest[!] novum igéri feleletit hodie per totum beadni Thoma Szerb, strásai ellen. I. petit par et conceditur. <Csizmadia György c. Sárbul Toma • 1604. nov. 29.>

Czorba Máté és TóthVáradgiaj [Márton!] György giráztattyák jam secundo Teöreök Jánost és Feözesi Andrást, d. 48. <Török János és Füzesi András c. Csorba Máté és Tótváraggyai Márton • 1604. szept. 27.>

Neömös Gergely protestál s azt mongya: Minthogy az A. aszszony procuratora által azt mongya, hogy ebbeli causájában semmi remediomaival nem akar az széknék élni, sem novommal, ha élni akar is, ne élhessön véle. <Sziigyártó Albertné c. Nemes Gergely • 1604. szept. 27.>

Deliberatum: Az szék mindön részeiben az elébbi törvént haggya helyén, mivelhogy az fölváltság mellett is semmit nem doceálhat, hitre is nem imponál az szék, merth semmit nem doceál Feredös Márta Nagi Pálné ellen. I. apellat ad senatum et conceditur. <Nagy Pálné c. Nyerges Mártonné>

Deliberatum: Mivelhogy az I., Szász Pál azt mongya, hogy ugyanezön dologért te engömet udvarbíró eleiben hittál és udvarbíró eligazította közöttök, hogy pedig ezen dologért újonnat ide citáltál, azt mondom, hogy calumnián vagy érötte. Azt mongya az más fél, hogy mi más dologra voltunk udvarbíró előtt, mellyet meg is vettél te énrajtam, de ezért bíró uram előtt akartalak keresni, hogy pedig méltatlan fogod reám, hogy udvarbíró uram eligazíttatá közöttünk, azt mondom, hogy indebite fogod reám. Teczik azért az széknék is, hogy indebitán vagyon érötte fl. 12. d. 50. Az depositio non conceditur. I. apellat et conceditur cum tota serie.

Deliberatum: Orozi Jakab elérte mindön keresetit Szebeni Pál deák ellen et ad 15. diem executio conceditur. <Oroszi Jakab c. Szász Pál • 1604. szept. 27.>

I., Nierges Gergely respondit cum solita protestatione: Ím, értöm, hogy azt mondod propositiódban, hogy árulónak mondottalak volna, annak fölötte vérödet erősttettem volna. De én annak eggiknek is oka nem vagyok, merth én, mikor itht GiuliaFeiérvárat az piacról haza i[ndu]ltam volna, egy gyertya lévén kezemben, ök pedig [b]eszélgetvén, úgy emlékezem reá, hogy Szwcz István szólíta engömet oda. Beszélgetés közben hozák elé az dolgot, hogy meg nem harminczadolt volna, nem tudom ki felől volt az szó, úgy mondám, hogy talán kegyelmed ejtött valami oly szót. Ezön mingyárást rút, éktelen szitkokkal szidalmazván, salvo honore, hazucz, bestye lélek kurva fiúul, mert én nem montam, ezalatt követ ragadván, mingyárást agyon akara ütni. [fol. 48^r] Látván én azt, magam ótalmában cseleköttem, ha cseleköttem is, az mi esött rajta, mert mindönöknek ő adott okot, cum hasperatione, ha montam, hogy ejtöttél volna valami szót, nem köllött volna teneköd illyen ékte-

len szókkal szidalmaznod és mingyárast fegyvert fognod hozzám, hanem, ha nem törhetted azt az kicsin szót, procedáltál volna jure, megböntenetted volna engöm az törvény, de, hogy úgy nem cseleköttél, hanem te attál okot, reám jöttél, magam ótalmában az mit cseleköttem, el köll szenvednöd. Ha tagadod ezeket, bocsásson ki az szék és mindent bizonítok, az mit bizoníthatok. Liceat.

A. replicat cum protestatione: Ím, értöm, mivel mented magadat, hogy én attam volna mindönökre okot s árulónak sem montál engömet. Azt mondom én, hogy nem elég okadás az magad mentségére, mint ahol azt mondod, hogy te csak haval[!] montál volna engömet árulónak, azt is mondod, hogy így szidogattalak volna, mely szitkot meg is declarárod propositiódban. Mondod azt is, hogy én fogtam volna feg[yvert?] elsőben tehozzád. Kire én azt mondom brevibus, dato, sed non concessio, ha én fegyvert fogtam volna is te hozzád s rajtad semmit nem exerceáltam is, kit nem cseleköttem ugyan, nem köllött volna te neköd igazra vened, kezeddél én rajtam vérömet kiontanod, szállásomra potentiose jönnöd s ugyan szállásomon árulónak mondanod, hanem, ha valamit cseleköttem volna, egy bíránk volt, kerestél volna suis modis, én törvént állottam volna teneköd, de hogy azt nem cselekötted, rajta vagy az föllöl megnevezött penákon, si juris, kész vagyok mindenth bizonítanom, az minth oda fel is megmondottam, bizonságom mellé hitet is kívánok. Liceat plura.

I. respondit cum protestatione: Bocsásson ki az szék, megbizonítom, hogy cum hasperatione, hogy ha ejtöttek-e[?] valami szót[?], te kaptál elsőben követ, szidalmazván engömet és úgy jöttél reám, én magam ótalmában cseleköttem, ha cseleköttem is valamit, az minth felöl megmontam, meghbizonítom, el köll szenvednöd. Holott szállásodra mondod, hogy potentiose mentem volna, potentiose én nem mentem, merth egy gyertya volt kezemben, az ki pedig potentiose jár, hát armatis manibus jár az, és úgy invadál valakit, de engömet az én barátom szólított oda beszélgetésnek okáért, azért mindönökre te attál okot, reportálván bizonságimat, absolutiót kívánok az széktől. Liceat. Bizonság[u]nk mellé hitöt is kívánunk magunknak, magunk mentségére.

[fol. 48^v] A. replicat: Ím, értöm, hogy mégis azt mondod, hogy én mentem tereád, sőt ugyan, azt mondod, hogy meg is bizonítod, mellyet én is kívánok, hogy megbizoníccsad. Ha megh nem bizonítod, szóm lészön hozzá, de azt mondom én, hogy nem én, hanem te invadáltad az én szállásomat. Dato, sed non concessio, ha valamit cseleköttem szállásomon rajtad is, semmin nem volnék érötte, el köllene szenvednöd, de semmit sem cseleköttem terajtad, hanem mindenöket te exerceáltál rajtam, az minth oda föl megdeclaráltam, az fölöl megírt penákat meg várom rajtad adiudicáltatni. Liceat.

Deliberatum: Mindh az két fél bizoníccson feleleti tartása szerénth ad 8. diem, ad futuram sedem. <?Nyerges Gergely c. Kállai Ötvös János?>

Nagi Pál protestál, hogy az minémő törvént kezdett volt véle Louáz Jánosné Lakatos Ferencz képében, novomot vött volt benne, azt ugyan elmúlatta régön és most [Nagy Pál] absolutiót kíván az széktől, mert az törvény ötet hogy meghböntette, az után elmúlt két tizönötödnappa is, azért halni hatta dolgát, az

előbbi törvént kívánnya helyén maradni. <Lakatos Antal fia Ferenc nevében Lovász Jánosné c. Nagy Pál>

Szakács Tamás igéri feleletit hodie per totum beadni Eöz Mihályné ellen. I. petit par et conceditur. <Szakács Tamás c. Eöz Mihályné>

Mészáros Péterné giráztattya az ő pörösét, poklosit d. 48. <Mészáros Péterné c. Poklosi Todor>

Tat Bogdán giráztattya az váras szolgáját, Dömötört, mivelhogy eltította volt az hitről és reá nem hitta d. 24. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter • 1604. szept. 27.>

Fölöp deákné vallyá procuratornak Gálteőj Mihált és Beczki Andrást Feiérvárat lakó Szebeni Száz Pál ellen.

Anno 1604, die 27 mensis Septembris sedes celebrata est.

Teörök Jánosné vallyá procuratornak Beseney Menyhártot Mészáros Pétör ellen. <Török Jánosné c. Mészáros Péter • L. alább>

A., Thoma Szerb: Ím, értöm, hogy őkegyelme arra fondálná feleletit, hogy én tudva vöttem volna őkegyelmétől az marhát. De nem vöttem én úgy, hogy elveszszön az én pénzem, azért én az marhát el sem vittem, ki sem vittem az várból, ha szinte úgy vettök volna is, de mi nem úgy vettök, merth, mihelt mi azt az marhát megvettök, azt mondtad te, hogy senkivel semmi bántásod nem lézön, mihelt mi azt az marhát udvarodról kivittök, mingyarást megtaláltak ugyan azok az embörök, az kié volt az marha, [fol. 49^r] bevittök mi s azon helyen kötöttök az udvarodra, megmontuk mi, ihon aszszonyom az marha, mi oda hel[yére] kötöttök, ad[d] meg az én pénzümet. Azt mondtad, hogy az feleségöd temetésére költötted az én pénzümet, onnét mindh őszint[e]séggel mentünk volna udvarbíró uram eleiben, ott is kértem az én pénzümet, ott is azt mondtad, hogy én nem adhatom, mert az feleségöm temetésére költöttem, hanem kéröm kegyelmedet, hogy szólj neki, ím, bejő az p[...?], viszszaadom neki az tehenet és megadom az te pénzüdet. Én ahhoz tartottam magamat, most is énnéköm arra deliberatióm vagyon és ahhoz tartom magamat. Ahol pedig énhozzám terhőket kövecz, holott te végeztél énvelem, azt mondom, hogy te vagy az terhön. Szavam után, szabad legyön többet szöllanunk. Liceat.

I. replicat: Az kire te fondálod propositiódat, hogy udvarbíró uram előtt componáltam én teveled, utquoque volt az compositio, volt-e, nem volt-e, az előbbi actiód szerént való propositiója csak az, de mindh elmentönk az mellől, hanem most is azt mondom én, hogy nem felében attam én teneköd, mert Mészáros Péterrel szóltam volt, hogy levágja, te pedig, hogy meghallottad azt, azt mondoddatt[!], hogy ne vágja, merth én aszszonyodnak meg is attam az árát, én gondom az, ha elveszik éntőlem. Bocsásson ki az szék s megbizonítom ezöket, az kiket proponálok, semmivel sem tartozom, hanem indebite vexálsz. Liceat.

Deliberatum: Az I. bizonícsa meg, hogy valaminth volt az vétel is, valahogy, de udvarbíró uram előtt végeztek és meghigérte az tehennek az árát az I. az A-nak. <Csizmadia György c. Sárbul Toma • 1604. nov. 29.>

I., váras szolgálja, Dömötör respondit: Ezért citáltattam én I-t[!], Tat Bogdánt, ki lakik Feiér vármegyében, ugyan itth az Feiérúár mellett az Maiorban, ez jelen való 1604. esztendőben, ez elmúlt törvéynapokon, mikor énvelem pörlött volna az I.⁴⁷, [a szék] miköztönk az minémő tervént pronuciált volt, az öneki súlyosnak teczött volt, avval ő apellált volt, az apellatiót pedig belehatta és nem j[ár]t úgy el, az minth az székek usussa volt. Én pedig protestáltam volt thi[?] kegyelmetek előtt és az törvéntől mentségöt kértem volt, mellyet meg is adott volt énneköm az szék. Az miképpen az törvény hitöt pronuciált volt annak deponálására, előállottam volt, az I-nak procuratora engömet az [hitről] [fol. 49^v] eltiltott volt. Azért, ha jó okát nem aggya az tilalomnak, hát azt mondom, hogy holt dí[j]omon vagy[!] érötte, merth én jámbornak tartottam magamat, most is annak tartom, semmiképpen engömet az hitről el nem tilthattál volna az törvének deliberatiója szerént. Hogy pedig eltiltot[tál], az fölöl megírth penán rajta vagy, si juris. Liceat. A. petit par et conceditur. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter • 1604. nov. 8.>

Mézáros Pétör vallya procuratornak Bun Lukácsot Teörök Jánosné ellen.

Teörök Jánosné igéri feleletit hodie per totum beadni Mézáros Pétör ellen. I. petit par et conceditur. <Török Jánosné c. Mészáros Péter • 1604. nov. 8.>

Boczárdi Deák Balásné protestál, hogy törvénnel elérte Mézáros Péterön az adósságot, úgyminth negyedfél forinttal még adós. Bíró uramat kértem, hogy meghelégíttessen, im, meg nem elégített őkegyelme, feiérvári embört tartok érötte Boczárdon, én oka ne legyenek.⁴⁸ <Deák Balásné c. Mészáros Gergelyné, Mészáros Péter>

Békésj Menyhárt giráztattya Simándi Eötuös Jánost d. 24.

Czorba Mátét és TótVáraggiai Györgyöt⁴⁹ az szék absolvállyá az Teörök János és Fözesi András keresetitől. <Török János és Füzesi András c. Czorba Máté és TótVáraggyai Márton>

Hata Pétör vallya procuratornak Gáltői Mihált Haláz Opra és Haláz Miklós ellen.

Hata Pétör giráztattya Haláz Oprát és Haláz Miklóst külön-külön d. 24/24.

Tordai András deáknak az szék megszabadítá az ökröt, mivelhogy az oláh néki övének mondotta és elő nem jött, az bíró uram hagyása szerént, az törvéne. Ugyanezön oláh fölváltá az törvénth Tordaj András deák ellen az ökör dolgából.

Szebeni Száz Pál fölváltá az törvénth Orozj Jakab ellen et deposuit arham d. 12. <Oroszi Jakab c. Szász Pál • 1605. febr. 28.>

Zyjártó Albertnek, mivelhogy hadban köllették menni, haladékot kér az széktől az ő pöröse, Neömös Gergely ellen. <Szi[j]gyártó Albertné c. Nemes Gergely>

Szamoskeözi János vallya procuratornak Bun Lukácsot és Boczárdi Lénárt Istvánt mindönök ellen. <Rác Pálné, darabontok c. Szamosközi János • 1604. okt. 27.>

⁴⁷ Helyesen: A.

⁴⁸ Vö. a Török Jánosné elleni perrel is.

⁴⁹ Helyesen: Mártont.

Anno 1604, 25 die Octobris.

Simándj Eötuös János, most Feiérvárat lakó vallya procuratornak Beseney Menyhártot Cellér Ambrus ellen. <Ötvös János c. Cellér Ambrus • 1604. nov. 8.>

Zebeeni Pál deákné vallya procuratornak az urát, Pál deákot mindön pörösi ellen.

Szebeeni Pál vallya procuratornak Bun Lukácsot mindönök ellen. <Barbély Dömötör? c. Szász Pál és felesége • 1605. ápr. 18>

[fol. 50^r] **Anno 1604, die 27 mensis Octobris sedes celebrata est.**

Rácz Pálné vallya procuratornak Beseney Menyhártot Szamosi[!] János, Feiérvárat lakó, úgy minth I. ellen. <Rác Pálné c. Szamosközi János • 1604. nov. 8.>

Anno 1604, die 8 mensis Novembris sedes celebrata est.

Aztalos Péterné vallya procuratornak Bun Lukácsot itth, Feiérvárat lakó Várad Szabó Pálné ellen és Lénárt Istvánt is. <Asztalos Péterné c. Szabó Pálné • L. alább>

A., Tat Bogdán respondit cum protestatione az prohibitio⁵⁰ mellett: Ím, értöm, hogy az prohibitiónak kívánod, hogy okát aggyam. Az oka pedig ez: mivelhogy az apellatio megláttatását feletségöm miatt elhattam volt, az törvének pedig sok remediomai vannak, tudniillik[k] prohibitio juramentis, contradictio, apellatio s evitatio, kikkel az embör él az törvényben. Én is az prohibitióval élni akartam, mivelhogy az én dolgomban, míg igasságomat pretendálok, [erre volt szükség]. Merth, ha én teneköd deponálnod hattam volna az hitöt, semmi remediomot nem találtam [volna], merth az hitnek depositiója mindön törvénth finaliter véghez megyön⁵¹. Azért jó úton jártam az prohibitióval, ha az törvény mongya, az prohibitio mellett újlag kívánom az apellatiót megláttatni. Liceat plura.

Deliberatum: Mivelhogy Tat Bogdán az apellatiót elmúlatta és az hitről eltiltotta az I-t, az minémű okokat mond az tilalom ellen, nem elég okadás, hanem meg köllött volna hitit hallgatni. Ha az apellatiót elhal[o]gatta, hogy pedig az I. terhöt követ, nincsen terhe, hanem immár hittel sem tartozik, merth nem láttatik, hogy tisztessége ellen szöllana is, az szék megszabadíttya az váras szolgáját az Tat Bogdán keresetitől az elébbi deliberatio szerénth. A. apellat ad senatum et conceditur. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter • 1604. nov. 23.>

Mészáros Péter, I. cum protestatione respondit: Ím, értöm [rajtam] való keresetödet, hogy azt mondod, hogy te engömet szekeresednek fogattál volt meg az táborig. Azt is mondod, hogy kalmár árud alá is fogattál volt engömet, melyre én azt mondom, si juris, hogy, mikor te engömet elhíttál, soha egy csöpp kalmár árut sem emlétöttél te énnéköm, nem is fogattam pedig az te kalmár árudat hordozni, nem is fizettél pedig te énnéköm csak egy batkát is, sem azelőtt, sem azután [fol. 50^v] az kalmár árutúl, hanem, az mi alá te engömet fogattál szekeresetől, az egy általag bor alá. Tégödet jámborul szolgáltatalk, sőt pe[nig], az meddig te engömet fogattál, mikor én odajutottam az te boroddal, kértelek én tégödet, hogy megkezgyed az bort s elkél, mer[th] e[.]öld[?] az tábor meghindul és nem mehetünk tovább, ha megindul. De azt mondád te, hogy nem félsz attúl, hogy

⁵⁰ Előtte törölve: *fölváltásgh* mellett.

⁵¹ Helyesen: viszen.

meginduljon. Ha akkor megkezted volna az bort, az vizen nem köllött volna nekünk mennünk, te is nem vallottál volna kárt, én sem vallottam volna, azonban az tábor elindult, ÚjFaluhoz vitetted te énvelem az bort, az kire énnéköm szegődségöm nem volt. Onnan is, hogy az tábor megindult, ismét BúzásBoczárdig vitetted te énvelem az bort, kire szegődségöm nem volt, hogy imide-amoda ezönképpen hordoztál te engömet, az míg onnan viszszejöttünk, hát addig az víz igen megáradott. Nem gonosz úton jártam én, az országútyán, se teneköd, se magamnak kárt akarattal nem töttem volna, de kételen voltam vele, hogy reájöjjek, azért azt mondom, si juris, hogy én teneköd semmivel sem tartozom, [ha] pedig tagadnád, ezér[t] kész [vagyok hitet tenni]. Bocsásson ki az szék és doceálok, az mit doceálhatok, bizonságom mellé magamnak hitöt kívánok, hogy engömet csak MihálczFálvaig fogattál volt, az kalmár árut sem fogattam, azért azt mondom, hogy indebite háborgacz. Liceat.

A. replicat cum protestatione: Ím, értöm sok szóval való responsiódat, de azt mondom én az ellen brevibus, hogy nem adhattam én teneköd registromot arra, mit viszők s mit nem viszők, merth te énnéköm béres szekeresöm voltál. Azért én, minthogy kereskedő aszszony vagyok, azért fizettem én teneköd meg, hogy én is az kéczöri fizetésöm után az én kereskedésemből hasznot vegyek. Hogy pedig azt mondod, hogy imide-amoda hordoztalak volna, én, aszszony lévén, erővel tégedet nem vihettelek volna el, de mind semmi az. De [fol. 51^r] teneköd nem köllött volna ott járnod, az hol⁵² te akartál, hanem otth, ahol én akartam volna. Merth én tégödet innen addig el nem híhattalak, míglen én az te ökröd fölöl nem feleltem, merth ha az te ökreidet valaki erőszak szerént elvötte volna, te itthon énrajtam az árát megvötte volna. Azért kéreczöm én bizonságra ki, hogy megbizoní[ccsam] azt, hogy én tégedet kételek, hogy arra az járóra[?] ne menny, az mellyen te engömet hoztál, merth más is [me]gmonta, hogy nagy otth az víz, de te mégis reájöttél, ergo te miattad vallottam én az kárt s meg kívánom ítéltetni, si juris.

I. respondit: Ím, értöm, hogy azt mondod, hogy registromot nem adhattál, mi alá fogattál s mi alá nem. De azt mondom én, hogy az mi alá te engömet fogattál, úgyminth az bor alá, [a]zért azt mondom én, hogy az kit énnéköm híróm néköl az szekérre fölraktál, kire énnéköm szegőtséggöm nem volt, tehát arra semmi gondom nem volt, sem búza alá, sem kalmár áru alá, sem semmi alá te engömet nem fogattál, hanem csak az bor alá, ezökre kéreczem én bizonságra.

A.: Ím, értöm, hogy mégis az kalmár árut forगतod, hogy te nem fogattad volna föl annak hordozását. Utquoque volt az dolog, dato, sed non concessio, ha szinte nem fogattad volna is, ki nem constánl, láttad te, mit raktam én föl. Az szekérre semmit nem raktam, ha ellened raktam volna föl, tötte[d] volna le az szekérről, de mind semmi okok azok, az mivel te magadat mentöd, aszszonyod voltam én teneköd s te szolgálom voltál. Otth köllött volna teneked járnod, ahol én montam, azért ugyan te miattad vallottam én az kárt, ugyan meg kívánom adiudicáltatni, si juris. Liceat.

⁵² Előtte törölve: *jártál*.

Deliberatum: Mindh az két fél bizoníccson feleleti tartása szerénth ad futuram sedem. <Török Jánosné c. Mészáros Péter • 1604. nov. 29.>

Simándi Eötuös János idézte volt törvének Cellér Ambrust, ergo I. lévén non comparens, girán d. 24. <Ötvös János c. Cellér Ambrus • 1604. nov. 29.>

Szabó Pálné vallya procuratornak Beseney Menyhártot Aztalos Péterné ellen. <Asztalos Péterné c. Szabó Pálné • L. alább>

Rácz Pálné igéri feleletit hodie per totum beadni Szamoskeözi János ellen. I. petit par et conceditur. <Rác Pálné c. Szamoskeözi János • 1604. nov. 29.>

[fol. 51^v] Szabó Pálné igéri hodie feleletit beadni per totum Aztalos Péterné ellen. I. petit par et conceditur. <Asztalos Péterné c. Szabó Pálné • 1604. nov. 29.>

Anno 1604, die 18 mensis Novembris sedes celebrata est.

Mészáros Jakab vallya procuratornak Gáltój Mihált Kis Mihály ellen.

Kis Mihály vallya procuratornak Bun Lukácsot Mészáros Jakab ellen.

Causa Jacobi Mészáros Albensis, ut A. contra Michaellem Kis Albensem, velut I.

A. proponit cum soleni protestatione: In presenti anno, úgymint ez előtt való hétfőn⁵³, ugyaníth Giulia-Feiérvárat, salvo honore, árulok vala valami disznóhúst eg[y font]ban[?], az mely fonth az sörpenyő[b]en vala. Egy aszszonyembör egy kis húst az másik sörpenőben ve[t]vén, eszömben vöm, hogy olyan kicsiny hús nyomja meg az fontot. Mingárast kívöm az fontot, mely font annakelőtte faggyúval te[l]e volt és avval nyomta meg az fontot és csak akkor esött volt ki, mellyel én, aszszszerénth húst senkinek nem attam, hanem, az mígh az faggyúval tele volt, addig attam. Kinek nagyobb bizonságára csak azelőtt attam volt, azelőtt való napon egy font disznóhúst Tordaj András deáknak, kit nagyobb bizonságra az szék eleiben hozattam, me[llye]t me[g]mérték és [ig]azán találtak. Ez I. penig bíró uramhoz jöven, engömet avval vádolt, hogy nem igaz fonttal mértem volna húst, ki miatt az én czé[h]mesterem neköm nyúzván 2 ide nem hagyott marhát is, az kit eddig vöttem, e[l]hozott és kárvallott vagyok. Azért azt kívánom, hogy megbizonícsa, hogy aszszszerénth, az minth monta, hogy hamis fonttal mértem és attam húst, avval az fonttal, az ki jelen vagyon. Én is econtra, az mit mondok [fol. 52^r] megbizonítom és hitöt is kérök az bizonságok mellé, hogy én evvel az fonttal, miölta az faggyú kiesött belöle, senkinek húst nem attam. Reportálván az bizonságokat, mivelhogy tisztességömben áll az dologh és panaszlott reám, azt mondom, si juris, hogy holt dí[j]omon vagyon érötte. Liceat. I. petit par et conceditur ad 3. diem. <Mészáros Jakab c. Kis Mihály • 1604. nov. 29.>

23 Novembris. Az váras szolgálja, Dömötör protestál: Az majorbelj Tat Bogdán ellen való minémű törvényök volt avval, öneki, Tat Bogdánnak súlyosnak teczett. Apellált volt vele, úgy nem járt, minth az várasnak usussa és szokása, az 15. napot elmúlatta még tegnap, ha ezután az tanácsot⁵⁴ öszvegyöti, ne legyen helye. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter • 1604. dec. 1.>

Feiérvári Balásné is azonképpen protestál Nierges Máténé ellen.

⁵³ Nov. 15.

⁵⁴ Utána: *ezután*.

Anno 1604, die 29 Novembris sedes celebrata est.

Czizmaczia Györgyöt idézte volt törvének Strásai Thoma Szirb, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. <Csizmadia György c. Sârbul Toma • 1604. dec. 6.>

Mészáros Pétörnek az szék procurator haladékot ad. <Török Jánosné c. Mészáros Péter • 1604. dec. 6.>

Simándi Eötvös János giráztattya Cellér Ambrust, úgy minth I-t jam secundo, d. 24. <Ötvös János c. Cellér Ambrus • 1604. dec. 6.>

Causa relicte Pauli Rác Albensis, ut A. contra Joannem Szamosi [!] similiter Albensem, velut I.

I., Joannes Szamosi cum protestatione respondit: Ím, értöm hozzám súlyos feleletödet, hogy azt mondom[!], hogy házadra mentem hatalmasul, ott fejszémmel vertelek volna és szidalmaztalak volna is. De az ellen én azt mondom, hogy én az the szállásodra hatalmasul nem mentem, nem is emlékezőm reá, hogy szittalak és vertelek volna. Erre emlékezőm, hogy udvarbíró uram megparancsolá, hogy az ő házából kimennyőnk, mi mián menék hozzája, őkegyelméhez, hogyha abból ki kölletik mennöm az őkegyelme házából, hát őkegyelme az másik házban hagyjon bele szállanom. Őkegyelme, könyörgésömre előjőve, ada egy drabantot mellém, hogy mutassa meg, mellik házban szálljak és azok is, az kik abban az házban vadnak, mind kimennyenek belőle. Eljőve az drabant velem, meg is mutatá, hová szálljak. [fol. 52^v] Ez az A., több embörökkel egyetömben volt otth szálláson, az drabant megparancsolá nekiök, hogy kimennyenek onnan, merth János uramnak atta ezt udvarbíró szállásul, de ő mingyarást nagy, éktelen szitkokkal szidalmazni kezde. Kijövének onnan min[dh]ketten az drabanttal, menénk vissza udvarbíró uramhoz, megmondá az drabant, minth beszél és nem akar kimenni belőle. Nagy haraggal az udvarbíró megpirongatá és meg is szidá az drabantot, hogy mingyarást kihánnya onnat őket. Én is menék el az drabanttal, mihelt bemenék az ajtón, nagy, [rút], éktelen szitkokkal ismét szidalmazni kezde, salvo, hitötlen, eretnek lélek kurvának, orvnak, tolvajnak: „Az Isten ne mentsön, hitetlen lélek kurva, hanem az hollók és varjak az nyársból egyenek le.” Melyre, hogy engömet tolvajnak mondot, nem szenvedöm el, hanem arra reákeresöm, hogy kurvának szidott. Talán, ha valami esött is rajta, azért esött, hogy kurvának szidott. Mellyeket ha tagadnál, bocsásson ki az törvény s megbizonítom, hogy hatalmasul én az te házadra nem mentem, ha szinte lött volna valami rajtad is, mindönre te attál okot. Ergo, szabad legyön mindönt bizonítanom, ez mellé magamnak is hitöt kívánok, semmi terhön nem vagyok ellened. Liceat.

A. replicat cum soleni protestatione: Ím, értöm, mivel ótalmazod magadat, hogy udvarbíró uram szabadított volna tégedet jönni az én szállásomra drabantya által, ki nem constánl. Dato, sed non concessio, ha szinte úgy volt volna is, de nem szabadított tégedet arra, hogy engömet ver[j] s tagolj és rút, éktelen szitkokkal illess. De te, [ha] az udvarbíró uram parancsolattyára eljöttél volna is, nem köllött volna engömet fejszéddel megvernöd. Ergo, hogy azt cselekötted, az minth in prima proponáltam, rajta vagy az penán[!], si juris, kit, ha tagadnál, az minth odaföl is megmondottam, megbizonítom. Liceat.

Deliberatum: Doceant ambe partes juxta allegata ad 8. diem. <Rác Pálné c. Szamos[köz]i János>

[fol. 53^r] I., Aztalos Pétörnő cum protestatione respondit: Ím, értöm mind, mi-csodákat forgacz imide-amoda, mondod, hogy költötted az én pénzömet, de azt mon[dom] én, hogy számvetésre kikéreczöm teveled. Ha az számvetésben megalkhatunk, jó, s ahol nem, akármenni lészön előttünk, igazícsák törvény szerénth közöttünk, megfelelők akkor aztán. Liceat.

A. proponit cum protestatione: Számot vetöttem én egyczör teveled, mindenképpen véget ért, akármí egymással számvetés szerénth [volt?], csakhogy az fele kölcségöt nem akartad te megadni. Azokra idéztelek én tégedet be, az két véka búza felől az szerénth, s azokért kívánom magamnak adiudicáltatni, si juris, merth ezökre citáltalak én tégedet, mellyeket, ha tagadnál, az minth in prima megfelelttem, hitöt kérök magamnak, nömös szömély te ellenöd. Liceat.

Deliberatum: Az szék kibocsáttya mindh az két félt számvetésre. Ha megigazodhatnak, jó s, ha nem, törvényök előttök ad 8. diem. <Asztalos Péterné c. Szabó Pálné • 1605. jan. 31.>

Beseniei Menyhárt, az drabantok hadnagya az egész drabantok képében szólítya Szamosi [!] Jánost, ergo I. lévén non comparens, girán, d. 24. <Drabantok c. Szamosközi János>

Bun Lukács giráztattya Szamosi Jánost, úgy minth I-t d. 24.

I., Kis Mihály cum protestatione respondit: Ím, értöm hozzám való feleletedet, hogy azt mondod, hogy holt dí[j]odon volnék, hogy bíró uramnak megmondottam, hogy nem jó fontot láttam az sörpenyőben. De azt mondom én az ellen, hogy nem vagyok én dí[j]odon, azért oka ez, hogy nem vagyok, hogy engömet bíró uram erős hittel megesketött, hogy, az mellyet ollyat látok, el ne szenvedgyem, hanem meghmongyam ökegyelmének. Ím, te magad sem tagadod, hogy az serpenyőben nem volt az az fonth, azt is tudom, hogy az előtte való nap is mindönkor, mikor húst attál, az sörpenyőben volt az az fonth, tégödet penig ugyan megszólítottanak, hogy ne hozd te azt az fontot, merth nem jó. Azért azt mondom, hogy semmi terhön nem vagyok, hogy penig azt mondod, hogy András deáknak attál volt egy font húst s viszszahozattad s meglött, [fol. 53^v] lehetséges, merth talán más fonttal mérted volt azt. Az bizonságoknak vallásiból kikéreczöm, megteczik, hogy ha benne volt az faggyú akkor, avagy nem. Azért azt mondom, hogy indebite háborgacz, merth én tartoztam megmondani, merth hitöm tartotta. Bizonságom mellé magamnak hitöt is kívánok, hogy ezök így voltak, az minth mondom, még pedig, hogy megláttam én azt s megszólítottalak érötte, még igön szittál, hazuttattál engömet, melyre jövendőben gandom lészön. Liceat.

A. respondit cum solemni protestatione: Mivelhogy az én czé[h]mestöröm az húsvágást neköm engette, in ea parte első propositiómban, miképpen proponáltam volt azt [a] kicsiny czikkölt, remittálom kit proponáltam volt, hogy nem szabad ez napig is nyúznom. Az mi nézi az többit, miképpen vádolt bíró uramnak engömet, azt mondom, h[ogy] semmiképpen nem cselekedhetette volna, merth én kezemben ő semmit sem kapott, hanem leghelső mérésömben én magam vöttem eszömben,

hogy nem egész az fonth, de azelőtt való nap egész volt. Így, azaránt, ha én hamissan akartam volna mérni, én magam meg nem jelöntöttem volna, micsoda fonth légyen, hanem teneköd kellett volna kezeden kapnod, de kiteczik ebből is, hogy én igaz fonttal akartam mérni, azért nem vádolphattál volna. Ergo, rajta vagy az penán[!], dí[j]omon, mellyeket amaz kicsiny részit remittatió[n] kívül megbizonítok, ez mellé hitöt is kívánok magamnak, si juris. Liceat plura.

I. respondit cum protestatione: Ím, értöm, hogy magadnak hitöt is kérsz bizonságod mellé, de azt mondom én, hogy semmiképpen hitöt nem kérhecz magadnak, merth in prima köllött volna kérned. De azt bizonítom én meg, hogy azelőtt való napon mértél, mellyet ezön vöttem eszemben, hogy nem jó az az fonth, hogy egy aszszonnak mértél három font húst, mely font ugyan ez volt, eggik az sörpenyőben, melly aszszony igen szűgodott[!], hogy három fontban soha kisebb húst nem látott, evvel tégödet osztán ugyan megszólítottanak, hogy nem jó fonth az, miérth hozod ki, azt bizonítom én megh, az után tötted le osztán az fontot és úgy hoztam el. Liceat.

[fol. 54^r] Deliberatum: Mindh az két fél bizoníccson feleleti tartása szerénth az jövőnd széknapijára. <Mészáros Jakab c. Kis Mihály • 1605. febr. 7.>

Anno 1604, die 1 mensis Decembris sedes celebrata est ante senatum.

Causa Bogdani Tat de Maior, ut A. contra Demetrium Thordai, servum civitatis Albensis ante senatum.

Deliberatum: Az A., Tat Bogdán feleletiben azt mongya, hogy az tizönötödnep előtt fizetett megh az váras szolgájának az tanácsgyőjtésért, az I. penig tagaggya. De bátor úgy légyön is, hogy előtte atta meg neki [az pénzt], de mikor az tizönötödnep eljöv[et]ekor], Tat Bogdánknak elő köllött volna jönni és protestálni köllött volna. Hogy pedig í[gy] nem cselekedött, az más fél nem alutt, hanem másodnap protestatiót iratott, mely kiteczik az protocolomból. Ergo, hogy magára gondot nem viselt, az apellatióknak nincsen helye, hanem az törvény az utolsó deliberatiót haggya helyén és megszabadította az váras szolgáját az Tat Bogdán keresetitől. I. apellat ad sedem provisorii[s] cum tota serie et conceditur. <Tat Bogdán c. Tordai Demeter>

Deliberatum: Az Miklós deákné törvényét Tordai András deák ellen az tanács uraim mindön részeiben helyén hatták. A. apellat ad sedem provisorii[s]. <Kálmánsehi Miklós deákné c. Tordai András deák • 1605. febr. 25.>

Anno 1604, die 6 mensis Decembris sedes celebrata est ante judicem.

Czizmaczia György jam secundo giráztattya Strásai Toma Szerbult d. 48. <Csizmadia György c. Sárbul Toma • 1605. jan. 26.>

Dálnoki János vallya procuratornak Bun Lukácsot mindön pörösi ellen. <Dálnoki János c. Csügedi Radul • L. alább>

Gellién Jánosné vallya procuratornak Bun Lukácsot Szakálj Mihályné, Katus aszszony ellen.⁵⁵

Teörök Jánosné giráztattya Mészáros Pétört, d. 24 <Török Jánosné c. Mészáros Péter • 1605. jan. 26.>

⁵⁵ Egyidejűleg törölve

Deliberatum: Simándi Eötuös János idézte volt törvénné Cellér Ambrust, kéczör meghgiráztatta, jam tertio sententiát kíván, ergo az szék is per non venit sententián marasztalja Cellér Ambrust Eötuös János ellen et ad 15. diem exsecutio conceditur. <Ötvös János c. Cellér Ambrus • 1605. jan. 31.>

[fol. 54^v] Dálnoki János giráztattya Czeogedj [!] Radult, úgy minth I-t, d. 24. <Dálnoki János c. Csügedi Radul • L. alább>

Causa Joanis Siska Albensis, ut A. contra relictam consortem quondam Matthie Mézáros, velut I.

A. respondit cum protestatione: Vagyon immár két esztendeje, hogy attam volt bárányokat Mézáros Lászlónak és Mézáros Mihálynak, mikor kértem volna egyczöris-mászoris, azt mondták, hogy Mézáros Mátyásnál vagyon, merth ő is társ hozzá s őtöle kérjem. Én azt mondtam, hogy én tinektök attam s titőletök várom, vessetek ti egymással számot, mindhazáltal ezöket beidéztem volt, mivel-hogy én Mézáros Mátyásnak semmit nem attam volt. Mézáros Mátyás az bírák előtt könyörgött énnéköm, hogy ne pöröllyek vélek, „hanem én magamra veszöm, merth én költöttem el”, így, az ő könyörgésére kívántam volt, hogy napot tegyön, mikorra engömet megeléگیcsön. Tizenhét forintját ötven pénzét is meghatta volt, 10 fl. ötven pénz volna hátra, minthogy aszszonyomra marattak, az mi kevés javai voltanak, ökegyelmétől várom meg. Liceat. I. petit par et conceditur.

Másik dologra megh ezért idéztem, hogy, mikor Mihály vajdát meghverék itth,⁵⁶ én magam oda voltam Bastával az Barczaságra. Itthon nem létömben adott volt az szegény öcsém Lakatos Imréhnének 10 forintot. Ő magának azomban történth halála, az szegény aszszont penig láttam nyomorult állapotban. Arra való tekintetben, minthogy láttam, hogy háza, szöleje vagyon, nem kényszerötöttem ez okon, hogy ha holta történnek is, megaggya az enimet. Mindhazáltal, minthogy hertelen lött halála, testamentom neköl lött halála, az mi kevés javai marattanak, aszszonyomnak az ura, Mézáros Mátyás nyúlt mindön javaihoz. Azért azt is aszszonyomtól kívánom, hogy megeléگیcsön róla. Ha pedig ökegyelme kételkednék, az mit bizoníthatok, bizonítok, ez mellé hittel is kész vagyok mondani, hogy tíz forintot attam, oda vagyon ez óráig is, kívánom az törvéntől is megítéltetni. Liceat. I. petit par et conceditur. <Szűcs János c. Mézáros Mátyásné • 1605. jan. 26.>

[fol. 55^r] Az feiérvári bíró előtt és az tanács előtt ilyformán békéltenek meg Dálnoki János és Czeogedj Radulj egymással, hogy Radulj adott három forintot Dálnoki Jánosnak és az Dálnoki János procatorának egy szekér fát, annakfölötte egymást meghköveték. Az fölött 40 forint kötelet vetettek közinkben, hogy ha valamellik fél kérkednék vele, avagy egymást megfenyegetnék, várasban két embörrel, mezöben eggy[el] megbizonultatván, az 40 forintot az fölöntő fél ezön megnevezött szömélyök erejével meghvehesse. <Dálnoki János c. Csügedi Radul>

⁵⁶ Miriszlónál, 1600. szept. 18-án.

1605

**Anno 1605. esztendőben, die 17 mensis Januarii az tisztölös Százvárosi János feiervári főbíró ideiben az törvényöknek szolgáltatásáról való protoco-
lom, mely eképpen következik.**

Anno 1605, die 2[4] mensis Januarii sedes celebrata est.

Szakács Tamás vallya procuratornak Bun Lukácsot és Beseniej Menyhártot Eniedi Mészáros János, most Feiervárat lakó és mindönök ellen. <Szakács Tamás c. Mészáros János>

Anno 1605, die 26 mensis Januarii sedes celebrata est.

Deliberatum: Strásai Thoma Szerb idézte volt törvének Czizmaczia Györgyöt, úgy minth I-t. Annakutána Czizmaczia György novomot vött volt az ő dolgában és az novom mellett kéczör meghgiráztatá, mivelhogy nem compareált Toma Szerb jam tertio, absolutiót kíván. Az szék is megszabadíttya Czizmaczia Györgyöt az Thoma Szerb keresetétől. <Csizmadia György c. Sárbul Toma>

Deliberatum: Mivelhogy Teörök Jánosné Mészáros Pétör ellen elegendő bizonságra fogott volt, bizonított is ugyan valamit, de az mi az királybíró előtt való relatoriát nézi, mivelhogy nem láttatik hogy pöcséttel hitta volna, hanem csak könyörgésre, más az az, hogy más bírónak is szól, ergo mivelhogy az I. ellene contendál, az törvén is leszáll[i]ttya azt az relatoriát. Az mi az más relatoriát nézi, az ellen is contendál, mivelhogy nem láttatik, hogy az az Nagi Pétör bizonyos eskött embörök előtt [fol. 55^v] meghekkött volna és úgy vallott volna, hanem csak hallomásnak láttatik. Azért azt is leszállíttya az szék és Mészáros Pétört megszabadíttya az szék az Teöreök Jánosné keresetétől, de így, hogy meghekkögyék Mészáros Pétör azon, hogy nem szánszándékkal akart kárt tenni, hanem úgy [ment arra], minth járt útra és jó útra és ő arra eskögyék ad 3. diem, [hogy] az kalmár árura is penigh semmi szegőtsége nem volt.

Teöreök Jánosné fölváltá az törvént Mészáros Pétör ellen et deposuit ar[h]am d. 12. <Török Jánosné c. Mészáros Péter • 1605. febr. 7.>

Deliberatum: Bizonicsa megh Szwcz János, hogy valamennyi kereseti vagon Mészáros Mátyásné ellen, mindhazokat magára vötte, ad 15. [diem]. Az mi az Lakatos Imrőnné adósságát nézi is, doceállyá, hogy azokat is magára vötte Mészáros Mátyás. <Szűcs János c. Mészáros Mátyásné • 1605. febr. 7.>

Gombkeőtő Mihályné igéri feleletét hodie per totum beadni Mészáros Pétör ellen. I. petit par et conceditur. <Gombkötő Mihályné c. Mészáros Péter • 1605. jan. 31.>

Barbélj Pétör vallya procuratornak Bun Lukácsot Szőcz Pétör ellen.

Barbéli Pétör giráztattya Szwcz Pétört d. 48.⁵⁷ <Szűcs Péter c. Borbély Péter • 1605. jan. 31.>

⁵⁷ Javítva 24-ről.

Anno 1605, die 31 mensis Januarii sedes celebrata est.

Szabó Mihályné, Kata aszszony vallya procuratornak Beseniej Menyhártot Mézáros Pétör ellen. <Szabó Mihályné c. Mészáros Péter>

I., Aztalos Pétörné respondit cum protestatione: Ím, értöm, hogy azt mongya, hogy mikor elmenth volna búzáért az én szekeremön, attam volt fl. 30 nekie. Azt is mongya, hogy fele nyereségre attam volt, mellyet ugyan én magam is nem tagadom, hogy fele nyereségére nem attam volna, de én öneki hét köből búzára való pénzt attam volt. Enneköm pedig talán annit sem hozott, nemhogy az ő búzája az én búzám között lött volna. Az mi[t] pedig az szolgára mond, hogy költött, minthogy öneki is az én szekerem előtt két fogadott ökre volt, az szolgát is ketten fogattuk az ökör mellé, én pedig Feiérvárat anni kosztot attam, hogy feléig, [fol. 56^r] avagy fele napigh meghérte vele. Az mi pediglen az búzát nézi, az menni búzát enneköm hozott úgy ment el innét hazul, hogy enneköm is olyan búzát hoz, minth szinte ömagának, de nem olyant hozott, hanem oly szegénth, hogy sokat vesztöttem benne, tizönhét pénz heán hat forintot vesztöttem benne, mellyet hitömmel is megbizonítok. Ezt pedig az székre támasztom, hogy ha az nyereséget keresöd, ha az veszteségöt, egyöött köll-e velem szenvednöd, avagy nem. Az mi pedig az én pénzömben meghmaradott, kin búzát nem vöttél, nem tudom jószörrel, ha négy forint-e vagy mi nálad az jegyzés, azt is meg köllene enneköm fordítanod, ha az törvény mongya, azt is az székre támasztom. Az minth mondod, hogy magadra is költöttél az én pénzömben, azt mondom, hogy semmiképpen nem tartoztam én teneköd kosttal harmadmagaddal⁵⁸, merth oka ez, hogy nem tartoztam, hogy te magad számára, kiben enneköm részem nem lött, szinte anni terhöt hoztál, az mennit akartál, azért nem tartoztam én teneköd kosttal. Az mi pedig az Horvát Ábrahám⁵⁹ dolgát nézi, kit emlögecz, hogy szekérbérben attál volna enneköm abból, nem emlékezőm reá, hogy attál volna neköm egy pénzt is. Itthon az eggik gyermeködre költöttem addigh, míg oda [voltál] d. 38. Ha pedig tagadnád, hogy ilyen szegény búzát nem hoztál volna, bocsásson ki az széke s megbizonítom. Azért azt mondom, hogy énnálam semmi búzád nincsen, nem is tartozom semmivel teneköd, azért az hátra maratt pénzt és veszteségöt az székre támasztom, ha meg kell-é adnod, avagy nem. Ha megadod, elveszem, ha meg nem adod, másképpen kereslek érötte. Liceat.

A. replicat cum solemnii protestatione: Ahol azt mondod, hogy te elegödendő kostot attál volna az te szolgádnak, tehát mérth költöttem volna én reá. De mivel-hogy avval az kosttal, az kit te kiattál, csak Meggiesig is szökön érte meg vele még odamenet, azért az te marhád mellett éhhel meg nem halhatott, azért köllött reákölténöm az te pénzedből mindh szolgádra s mind szekered csinál[ta]tására, az minth meg is proponáltam első propositiómban, hogy cédulámat is beadom mellette, hogy megvagyon benne mindön költség. Az kit pedig én az én magaméból reáköltöttem, minthogy neköm is két [fol. 56^v] bérös ökröm volt szekered előtt, nem keresöm én azt terajtad, az mit költöttem s mit nem, hanem arról az három forinról adok én teneköd számot registromomban, kitetczik ebből. Az mi pedig nézi, az kit Horvát Ábrahám búzájátul fizettem, az ki reád háromlik benne, azt ki-

⁵⁸ Javítva: *harmadnap-ról*.

⁵⁹ Vö. Szamosközy: *i.m.* III. 277., 281.

vánom én megítéltetni az törvéntől, merth azt más embör szekerén hozattam, mivelhogy az te szekered el nem bírta. Az mit pedig Nagi Benedök szedött mirajtunk, [ugyan]⁶⁰ az cédulából kiteczik, az minth odaföl megproponáltam, az ki reámháromlik, magamat ki nem vonszom belőle. Ahol penig azt mondod, hogy én teneköd szegény búzáat hoztam volna, az minémőt találtunk, egyöt is, mást is, olyant köllött énnéköm hoznom és vennöm. Egy-egy forinton vötték penig vékáját s huszonhat véka búzáat hoztam én teneköd. Kínáltam is magamat vele, hogy az minémő vékával ot[t] vették, előtted is fölméröm, de te azt mondtad arra, hogy nincsen senkinek egy pénze is benne, azért nem mérögeti az ő marháját senki. Merth én vagy adom el, vagy nem, azért nem tartozom én teneköd semmivel is, az kit benne vesztöttél, merth megbizonítom én azt, hogy kivötted én kezemből. Merth ha kezemből ki nem vötted volna, vagy elattam volna, vagy kisötöttem volna, így azaránt, ha mit vesztöttök volna benne, talám mégis módod volna benne, hogy az feli vesztését rajtam követhetted volna. De, hogy így nem cseleköttél, magadnak tulajdonics[d]. Az két véka búzáat ugyan meg kívánom adiudicáltatni, azért én magamnak hitöt kérek, hogy tagadod az én búzámat. Liceat.

I. cum protestatione: Ím, értöm mindenökre bő feleletedet, hogy azt mondod, hogy te az én vesztességömre semmivel sem tartozol, az első feleletben pedig fele nyereséget emlicz. Azt is mondod, hogy huszonhat forint ára búzáat hoztál te énnéköm, az első feleletben pedig 30 forintot mondod, hogy attál te én kezemben. Mi sem tagaggyuk, hogy annit nem attunk, azért még 4 forinth restál hátra s azt kívánnjuk, [fol. 57^r] hogy megfordícsad. De nem tudom én, mennit hoztunk s mennit nem, el köllene énnéköm hinnöm ebből, az mennit mondasz. Az mi penig az szolgának való kosztot nézi, hogy azt mondod, hogy csak Meggiesig érte meg vele az kit neki attam, minthogy az ökör mellé ketten fogattuk, az szolga is az te ökröd mellé való volt, tahát azt mondom, hogy te is szinte úgy tartoztál volna, söt inkább, lehet, hogy megehattétök négyen, merth te harmadmagaddal voltál. Az mit pedig itth, az kapun Nagi Benedöknek attunk, az én erszényömből attam én azt ki, azt mondom, hogy ennek ötvenével te is tartozol, ha én tartozom avval, az kit Horvát Ábrahámnak attunk. Az többit penig mindh az szekérre[?] attunk[!], itthon is penig 20 pénzt attunk az szolgának. Liceat.

A. subiungit: Az mi nézi, az kit az Horvát Ábrahám búzájátúl fizettem más szekernek, nem én tartoztam volna avval, merth tiéd volt az szekér, teneköd köllött volna azt elhoznod, de mivelhogy nem bírta azt az te szekered, azért semmivel sem tartozom én abban. Merth az kit magamnak hoztam is, le köllött raknom az te szekeredről s más szekerére köllött adnom, hanem tiéd volt az teröh rajta. Az ki az egyéb dolgot nézi, az kit Nagi Benedeknek fizettünk, abból ki nem vonszom magamat. Liceat.

Deliberatum: Az A. bizonícsa meg, hogy, az minth feleleti, tellyeséggel kivötte kezéből az búzáat. Az más fél is feleleti tartása szerénth bizonícsa meg, hogy nem vötte ki kezéből, hanem szinte úgy bízta volna kezében, minth szinte magának, ad 8. diem. <Asztalos Péterné c. Váradi Szabó Pálné • 1605. febr. 7.>

⁶⁰ Törölve.

Gombkeötő Mihályné giráztattya Mészáros Pétört, úgy minth alpöröst d. 24. <Gombkötő Mihályné c. Mészáros Péter • 1605. febr. 7.>

Barbélj Pétör giráztattya jam secundo Szwecz Pétört, úgy minth A-t d. 48. <Szűcs Péter c. Borbély Péter • 1605. márc. 7.>

Váradí Mihály vallya procuratornak Bun Lukácsot Cellér Ambrus képében Simándi Eötuös János ellen.

Deliberatum: Az szék megszabadította az Simándi Eötuös János sententiáját Cellér Ambrus ellen és, valahol az sententiával marháját talállya Cellér Ambrusnak, tehát exequálhattya. <Ötvös János c. Cellér Ambrus • 1605. ápr. 6.>

[fol. 57^v]**Anno 1605, die 7 mensis Februarii] sedes celebrata est.**

Aztalos Pétörnő giráztattya Szabó Pálnét, úgy minth A-t d. 48. <Asztalos Péternő c. Szabó Pálné • 1605. febr. 25.>

Kis Mihály giráztattya Mészáros Jakabot, úgy minth A-t d. 48.⁶¹ <Mészáros Jakab c. Kis Mihály • 1605. febr. 28.>

Mészáros Mátyásné giráztattya Siska Jánost, úgy minth A-t d. 48.⁶² <Szűcs János c. Mészáros Mátyásné • 1605. febr. 28.>

Mészáros Pétör, úgy minth I. giráztattya Gombkeötő Mihálynét d. 48. <Gombkötő Mihályné c. Mészáros Péter • 1605. febr. 25.>

Teörök Jánosné procurator haladékokt kér Mészáros Pétör ellen et conceditur. <Török Jánosné c. Mészáros Péter • 1605. febr. 25.>

Anno 1605, die 25 mensis Februarii] sedes celebrata est.

Tótváraggiai Márthonné vallya procuratornak Bun Lukácsot mindön pörösi ellen. <Tótváraggyai Mártonné c. Révész Márton • L. alább>

Causa Petri Mészáros, ut I. contra consortem Martini TótVáraggiai⁶³, ut A. penest[!] sciscitacionem.

A. cum protestatione respondit: Ezért váltottuk föl Mészáros Péter ellen való pörünket, hogy az minémű deliberatiót ez elmúlt székök napján az törvény pronuciált volt, neköm súlyosnak teczött, tudniillik, bizonságimban megfogyatkozás[om] miatt. Azért most újonnat kikéreczöm az széktől és bizonítok mindönöket, az mith bizoníthatok, bizonságim mellé országgh törvényét kívánom magamnak, si juris, liceat. A.⁶⁴ petit par et conceditur. <Török Jánosné c. Mészáros Péter • 1605. márc. 7.>

Márthon deák, Réuéznő ura vallya procuratornak Beseniej Menyhártot TótVáraggiai Márthonné ellen. <Tótváraggyai Mártonné c. Révész Márton • L. alább>

Aztalos Pétörnő jam secundo giráztattya Szabó Pálnét d. 48. <Asztalos Péternő c. Szabó Pálné • 1605. febr. 28.>

GombKeötő Mihályné giráztattya Mészáros Pétört d. 24. <Gombkötő Mihályné c. Mészáros Péter • 1605. febr. 28.>

⁶¹ Az egész bejegyzés törölve.

⁶² Az egész bejegyzés törölve.

⁶³ Helyesen: Joannis Teöreök.

⁶⁴ Helyesen: I.

TóthVáraggiai Márthonné igéri feleletit hodie per totum beadni Márthon deák⁶⁵ ellen. I. petit par et conceditur. <Tótváraggyai Mártonné c. Révész Márton • 1605. febr. 28.>

Oláh János vallya procuratornak Beseniej Menyhártot mindön pörösi ellen.

[fol. 58^r] Herepej Petru Lupe cum protestatione respondit: Vittem volth [Balásfaluára]⁶⁶. Balásfaluán elvötték két ökrömet János uramérth. Azért azt kívánom, hogy őkegyelme az én marhámat fölszabadíccsa. Jöllehet odamentönkben, mikor az feierváriak el[vi?]ttek volt borért, békösséggel jártunk, de visszajövet vették el marhámat. Az I. petit par et conceditur ad 3. diem.<Lup Petru c. Oláh János>

Balogh Imröhnek az minémű kezesök vannak az fogolyért, hogy ez jövődő hétfőre eléállatyák törvénre, eggik Sztojka Jouan in Bekaj[!], másik Joannes Tataj, 3. Feöleöp Kotor[?] Tataj. Ha elő [nem!] állathatná[k], száz forinton maraggyanak. <Balogh Imre c. Kotor Filip • 1605. febr. 28.>

1605, 25 die Februari[i] Tordai András deák protestál, hogy az minémű törvénye Miklós deáknéval [volt], apellált az tanács eleiben véle, ott is megláttatta, on[nét?] apellá[!]t az fölső székre, mellet mindh ezen napig is meg nem láttatott, holott immár két negyven napja is elmúlt, azért tellességesön halni hatta dolgát. Azért ennekutána szabad legyön ellene contendálni. <Kálmáncsehi Miklós deákné c. Tordai András deák>

Anno 1605, die 28 mensis Februari[i] sedes celebrata est.

Szebeni Pál deák, most itth, Feiervárat lakó vallya procuratornak Bun Lukácsot Orozi Jakab ellen. <Oroszi Jakab c. Szász Pál • 1605. márc. 7.>

Balogh Imröh vallya procuratornak Bun Lukácsot az kezes oláhok ellen. <Balogh Imre c. Kotor Filip • 1605. márc. 7.>

Deliberatum: Várad Szabó Pálné idézte volt törvénnek Aztalos Pétörnét, fölpörös lévén, mivelhogy succumbált, az I. az A-t kéczör meghíráztatta, immár most absolutiöt kíván és, feleleti tartása szerént, keresetiről törvént is vár. Ergo az szék is absolvállya Aztalos Pétörnét az Szabó Pálné keresetitől, valamit rajta követött, az szék mindönöket meghítéli. Az mi nézi az Aztalos Pétörné feleletit, ha mivel adós neki, keresse suis modis bírāja előtt, az m[inth] ő maga is mongya feleletiben.⁶⁷

[fol. 58^v] Szabó Pálné protestál, hogy az szék mind az két félt bizonságra bocsátta volt. Azért, mivelhogy az I. semmit sem bizonított mostani széknapjára, ezután, ha bizonít is, szabad legyen ellene contendálnom. <Asztalos Péterné c. Szabó Pálné • L. alább>

Deliberatum: Az alpörösnek bizonsági megvallyák, hogy mikor eszében vötte az fontot, hogy nem jó, tehát sápolódott rajta, annak fölötte [ő] maga sem tagatta meg, hogy nem mérth volna véle, de azt hitte, hogy benne vagyon az faggyú. Annak okáért az szék hitöt vet neki egymagának, hogy valamikor eszében vötte, hát azután senkinek nem mérth véle. Az mi nézi az I. dolgát, azt is simpliciter

⁶⁵ Elötte törölve: I. petit.

⁶⁶ Egyidejüleg törölve.

⁶⁷ Az egész bejegyzés egyidejüleg törölve.

megszabadította az szék az A-nak keresetétől, mivelhogy hiti tartotta, hogy be köllött vinni az fontot bíró uramnak. Ad 15. diem. <Mészáros Jakab c. Kis Mihály • 1605. márc. 7.>

Deliberatum: Az mi az bárányok dolgát nézi, egy bizonságh világosson vallyá, az másik is pedig, Mészáros János mongya, hogy hallotta Mészáros Lászlótól, hogy az szegény Mészáros Mátyás kezében szolgáltatattak volt az bárányok ára. Annakfölötte homályoson vallyá maga fel[ől] is, hogy úgy gondollya, hogy az szegény Mészáros Mátyás fölfogatta volna mindh az kétféle adósságot. Melly két valás szolgál az első bizonságh mellé, de mivel, hogy világosb légyön az dolog, az minth ő maga is kívánnya az A. magának az hitöt, az törvének is úgy teczik, hogy jurállyon róla, hogy abban az bárányok árában mi restál hátra. Ha megesköszik, tartozik az I. az A-t megelégíteni ad 15. diem. Mi az Lakatos Imrőhné adósságát nézi, mivelhogy az bizonságok nyolcz forintot vallnak, az A. pedig tíz forintot követ, ebben is jurálni köll, ha tíz forintot akar venni, de így, hogy ez mai napigh meg nem atta, sem szálogh nincsen róla. <Szűcs János c. Mészáros Mátyásné • 1605. márc. 14.>

[fol. 59^r] Deliberatum: Mivelhogy Gombkeőteő Mihályné idézte volt törvének Mészáros Pétört, ergo I. lévén, non compareált, kéczör meghgiráztatta, immár most az A. deliberatiót kíván. Teczik azért az székek, hogy mindön keresetét elérte az I.⁶⁸ az A-on⁶⁹ és ad [?] diem executio conceditur. <Gombkötő Mihályné c. Mészáros Péter>

I., Márthon deák, Réuézné ura respondit cum protestatione: Ím, értöm, hogy azt mondod, hogy negyven forintot attál kezemben keresedésnek okáérth, fele nyereségben, mely kiteczik az themagad propositiójából is, hogy fele nyereségből attad, mellyet én magam sem tagadok, de nilván vagy az egész várasnál, hogy mikor én azt az pénzt fölvettem tőled fele nyereségre, az több barátimmal egyetömben búzájért mentem volt. Mikor haza jöttönk volna az búzával HennenghFalua és [He]repe között az Veczej Fábíán hajdúi útunkat megállván, bennünket fölverték és mindön búzáunkban sákmánt vetötenek, úgyannyira, hogy semmi sem maradott az szekeremön, kiről én semmit sem tehettem. Azért, mivel hogy fele nyereségre attad volt, el köll tennöd az fele kárát, azért semmivel sem tartozom, merth ha békével hazahozhattam volna az búzát, az te negyven forintod kitellyesedett volna. Annakfölötte, az mit rajta nyertönk volna, annak is felét megkívántad volna, de ha az gonosz szerencse így hozta, neköd is el köll túrnöd felét. Az mi nézi pedig az compositiöt, kit emlögecz, nem tagadom azt, de illy okon componáltál énvelem, hogy az mely 20 forintot kezedben köllött volna adnom, mellyöt megattam, kezemnél hagyod mindhaddig, valamíg az másik 20 forintját megtalálhatom volt. De te magad bontottad föl az compositiöt, merth megvötted az 20 forintot, kit, ha tagadnál, bocsásson ki az szék s megbizoníttyuk. Az mellé országh törvényét kívánnyuk magunknak, si juris, liceat.

⁶⁸ Helyesen: az A.

⁶⁹ Helyesen: I-on.

A. respondit cum protestatione: Az mely 20 forintot mondasz, hogy megattál, nem kérjök mi azt tetőled, de az compositio tartása szerénth háromszor mentél te búzáért, az 20 forinttal otth olcsón vőtted meg, itth drága volt az búza, nemhogy az 20 forintot nem[!] [fol. 59^v] meg nem nyerted, de még többet nyertél az 20 forinttal, de az mely búzát pedig azon pénzön vősz[?] volt, azelőtt az mi 40 forintunkon mondod, hogy az hajdúk elvőték. Az minth hallottuk, abban is kilencz aranyat meghattak teneköd benne, azért az compositio tartása szerénth megkívánom az 20 forintot. Bocsásson ki az szék s mindönth bizonítok, ez mellé hitöt is kérek magamnak az compositio tartása szerénth. Liceat.

I. dicit: Ahol azt mondod, hogy háromszor mentem volna búzáért, nem constánl az széknél. Nem tagadom azt, hogy egyszer el nem mentem volna, de akkor csak 11 forintod volt nálam, de akkor sem nyertem semmit. Az mi nézi [azt], ahol az 9 arany forintot emlegeted, az sem constánl. Tudom azt, hogy tizönhat forintot attak benne, mindhannyi búzáért is, de azt is szekeresnek fizettem mingyárást, azért semmivel sem tartozom. Reportálván bizonságimat, azt mondom, hogy indebite vexálsz. Liceat.

A. dicit: Bocsásson ki az szék s mindönth bizonítok, reportálván bizonságunkat, cum pena potentie et estimatione várjuk meg az tíz forintot.

Deliberatum: Bizoniccsen mindh az két fél feleleti tartása szerénth ad futuram sedem. <Tótváraggyai Mártonné c. Révész Márton • 1605. ápr. 4.>

Váradi Szabó Pálné deponálá az girát Aztalos Pétörné ellen pro d. 96.⁷⁰ <Asztalos Péterné c. Szabó Pálné • 1605. márc. 7.>

Szákczóron lakó Man Serban fölváltá az törvénth Dállían lakó Bancza Jouan ellen. <Şerban Man, Şerban Opran c. Ioan Bancea, Dan Piciorné • 1604. márc. 7.>

Anno 1605, die 7 mensis Marti[i]j sedes celebrata est.

Mézáros Jakab deponálá az hitöt Kis Mihály ellen. <Mészáros Jakab c. Kis Mihály>

Ugyanezön 1605. esztendőben végeztük várasul, hogy az szőlőművesöknek férfának karózástul, kapálástul, meczéstul és homlításul aggyanak 12 pénzt és egyczör enni, az aszszonyembör-művesnek 8 pénzt és egyczör enni. Valaki fölbontya, 12 forinton büntessék, ha az vincellér bontya föl, az pölöngérhöz kösék. Melynek⁷¹ két része az városé, harmada az gondvisölőké.

[fol. 60^r] A., Szebeni Pál deák respondit cum protestatione: Ezért citáltuk Orozi Jakabot, ez jelönvaló, 1605. e[sztendőben], nem tudatik, mi gondolattyából ez I., ki lakik Feiérvárat, ugyan Feiér vármegyében, [amikor] mentem volt az Száz uczában az Barbéli Dömötör házához, hogy meglássam, ha pusztítnak az benne lakók, avagy nem, minthogy énneköm Barbélj Dömötör sógorom. Az I., hogy ezt meglátta, mingyárást nyomomban jöve, csak alig ülhettem vala az asztal mellé le, mingyárást n[ag]ly, éktelen szitkokkal szidalmazni kezde, salvo: „Essez lélök kurva fia, bizony meg köll halnod az én szablyám miatt” – és kivonta meztelen szablyáját, ott forgatta előttem az asztalon és azt mondotta – „Ihon, essez kurva fia,

⁷⁰ Föleírva: egy ezüst [ta]llért[?]

⁷¹ Ti. a büntetésnek.

az te attyádfiai vére ez az szablyán, de bizony az te véredben is megkeveröm az szablyát és az fejedet az seggedhöz veröm!” Annakfölötte, puskáját föltekerte és sárkányát fölronta, úgy tartotta neköm, hogy, ha az házbeli embörök meg nem ótalmazhattak volna, mind könyörgésökkel és egyébaránt, tahát azt mondom, si juris, hogy elvégezött szándékát véghöz vitte volna rajtam, mellet semmiképpen nem cselekedhetett volna, merth én övele törvény közben voltam, hogy pedig törvény közben így reám jött és ezt cselekkötte rajtam, tahát azt mondom, si juris, hogy holt dí[j]omon vagyon érette, mellyet, ha tagadna, bocsásson ki az szék és megdoceáлом, bizonságom mellé hitöt is kérek magamnak. Liceat. I. petit par et conceditur. <Oroszi Jakab c. Szász Pál • 1605. ápr. 4.>

Feölöp Kotor az széktől procurator haladékot kér és azt az szék is megengedi. <Balogh Imre c. Kotor Filip • 1605. ápr. 4.>

Barbélj György vallya procuratornak Bun Lukácsot Szwcz Pétör ellen. <Szűcs Péter c. Borbély György • L. alább>

Deliberatum: Szwcz Pétör idézte volt törvének Barbélj Pétört, mivelhogy pedig az A. nem compareált.⁷²

Szwcz Pétörnek az szék procurator haladékot ad Barbélj Pétör⁷³ ellen. <Szűcs Péter c. Borbély György>

Szwcz Pétör deponálá az két girát Barbélj Pétör ellen egy ezöst györövel. <Szűcs Péter c. Borbély Péter>

[fol. 60^v] Bancza Jouan az fölváltság mellett, úgy minth A. giráztattya Man Serbant d. 24. <Şerban Man, Şerban Opran c. Ioan Bancea, Dan Piciorné>

Barbélj Márton, úgy minth I. giráztattya Seölivester [?] Mihált, boczárdit, úgy minth A-t d. 48. <Seölivester Mihály c. Borbély Márton>

Mézáros Mátyásné vallya procuratornak Bun Lukácsot contra quoslibet.

Mézáros Mátyásné igéri feleletit beadni hodie per totum az mézárosnék ellen. <Mészáros Mátyásné c. Mészáros Lászlóné, Mészáros Mihályné • 1605. ápr. 4.>

I., Mézáros Pétör respondit az fölváltság mellett: Ím, értöm az fölváltság mellett mit felelsz, hogy több bizonságra kéreczöl, de azelőtt elég időd volt hozzája, de azt akarám, hogy meg is jelöntenéd, mit akarsz bizonyítani. Azért mi is kikéreczván és újonnan szabad legyön nekünk is bizonyítanunk, hogy minket tovább nem fogadott volt MyhálczFalvánál. Arra pedig hitöt kérök magamnak, hogy én az te kalmár árudat sem nem fogattam, sem nem tuttam, hogy fölteszed az szekérre, hanem csak Mihálczfaluán, hogy kirakodál, úgy láttam. Azért semmivel sem tartozom, azért azt mondom, hogy indebite vexálsz. Liceat.

A. replicat cum protestatione: Utquoque volt az compositio az szekérbér felől, szolgám voltál te énnököm, mihelt fizetésemet fölvetted. Minth in prima is megmontam, marhád felől feleltem én, ha elveszött volna az te marhád, meg köllött volna énnököm az árát adnom. Így azaránt ott köllött volna neköd járnod, [a]hol én montam volna, ha ott jártál volna, nem vallottam volna én kárt. Liceat.

I.: Az meddig te engömet meghfogattál, egy pénz kárt sem vallottál addig.

⁷² Egyidejűleg törölt bejegyzés.

⁷³ Helyesen: György. Lehet, hogy csak a két Borbély nevének az elírásáról van szó és ugyan az a per!

Deliberatum: Bizoníccson mindh az két fél feleleti tartása szerénth ad futuram sedem. <Török Jánosné c. Mészáros Péter • 1605. ápr. 4.>

Vizaknai Pétör vallya procuratornak Bun Lukácsot és Gálteőj Mihált Eötuös Imröh ellen.

Eötuös Imröh vallya procuratornak Beseney Menyhártot Vizaknaj Péter ellen. <Vizaknai Péter c. Ötvös Imre • L. alább>

[fol. 61^r] Czizár Györgyné vallya procuratornak Bun Lukácsot Vinczeön lakó Szwcz Fábiánné ellen. I. petit par et conceditur.

Szwcz Fábiánné vallya procuratornak Gáltőj Mihált contra quoslibet. <Szűcs Fábiánné c. Csiszár Györgyné • L. alább>

Deliberatum: Mivelhogy az I.[!] bizonságra kérezött volt, hogy megbizoníccsa, hogy Aztalos Péterné kivötte kezéből az búzát, mellyet meg is bizonított, azért az széek megszabadíttya Szabó Pálnét az keresettől simpliciter. <Asztalos Péterné c. Szabó Pálné>

Vizaknaj Pétör igéri feleletit hodie per totum beadni Eötuös Imröh ellen. I. petit par et conceditur. <Vizaknai Péter c. Ötvös Imre>

Szwcz Fábiánné igéri feleletit hodie per totum beadni Czizár Györgyné ellen. I. petit par et conceditur. <Szűcs Fábiánné c. Csiszár Györgyné • 1605. ápr. 4.>

Anno 1605, die 14 mensis Marti[i] sedes celebrata est.

Mézáros Mátyásné procuratora által protestál, hogy Siska Jánosnak tizönötöd napot ítélt volt [az széek], hogy jurállyon mind az bárányok felől s mind az Lakatos Imröhne adóssága felől. Azért hogy hitnek s bajviadalnak napja vagyon s elhalgatta, ezután szabad legyön ellene contendálni. <Szűcs János c. Mészáros Mátyásné • 1605. ápr. 4.>

SzakácZ Tamás vallya procuratornak Gálteőj Mihált Pap Benedökné, Sófia aszszony ellen. <Szakács Tamás c. Pap Benedekné • 1605. márc. 28.>

Anno 1605, die 28 mensis Marti[i] sedes celebrata est.

Aitoni Jakab deák, feiervári udvarbíró és Dési István deák vallyák procuratornak Gáltőj Mihált Feiervárat lakó Szwcz István ellen.

Causa egregii Jacobi Litterati Aitoni, provisor[i] Albensis et Stephani Dési, similiter Albensis, ut A-es contra Stephanum Szwcz Albensem.

Cum protestatione szólunk kegyelmetek előtt: Ez jelenvaló 1605. esztendőben, úgyminth szombaton⁷⁴ az I., nem tudatik, mi gondolattýából, fölfegyverközvén, ugyanitth, GiulaFeiervárat, az Szent Mihálj kapujában menvén, szolgálínkat halállal fenyegeté, magunkat gyalázatos szókkal illetött, [fol. 61^v] gyalázott. Mellyet ha tagadna, meghdoceálok, ha kívántatik szolgálínknak hiti melléje [a]hhoz is készök lesznek, mivelhogy pedig mi nömös szömélyök vagyunk, sőt, én, Jakab deák neki udvarbírája lévén, gyalázatos szókkal illyön hatalmat cseleködött szolgálímon, az hatalomérth az Decretomban írth törvénth kívánom reád ítéltetni, az gyalázatos szókért fejének elesését, si juris, liceat. I. petit par et conceditur ad 3. diem.

⁷⁴ Elötte törölve: *tegnapi napon*.

Szwecz István vallya procuratornak Bun Lukácsot és Boczárdi Lénárt Istvánt mindön pöröse ellen.

Jakab deák uram protestál ez dologért: Mikor megfogtattam volna Szőcz Istvánt, bíró uram kivőtte az én emböröm kezéből, azért gondom lészön reája. <Ajtonyi Jakab udvarbíró, Dési István deák c. Szűcs István>

Az feiérvári negyven uraim vallyák procuratornak Bun Lukácsot Boczási Szabó István ellen. <Gyulafehérvári alsó tanács c. Szabó István • 1605. ápr. 4.>

Pap Benedökné vallya procuratornak Bun Lukácsot és Lénárt Istvánt mindön pörösi ellen. <Szakács Tamás c. Pap Benedekné • 1605. ápr. 4.>

Anno 1605, die 4 mensis Aprilli[s] sedes celebrata est.

Mézáros Pétör, úgy minth I. giráztattya Tóthváraggyai Mártonné⁷⁵, úgy minth A-t d. 48. <Török Jánosné c. Mészáros Péter • 1605. ápr. 20.>

Teöreök Jánosné⁷⁶ giráztattya Márton deákot, az révész né urát, úgy minth I-t d. 24. <Tóthváraggyai Mártonné c. Révész Márton • 1605. ápr. 6.>

Szebeni Pál deák giráztattya Orozi Jakabot, minth A-t d. 48. <Oroszi Jakab c. Szász Pál • 1606. jan. 9.>

Feölöp Kotor vallya procuratornak Gáltói Mihált Balogh Imröh ellen.

Balogh Imröh igéri feleletét hodie per totum beadni Feölöp Kotor ellen. I. petit par et conceditur. <Balogh Imre c. Kotor Filip>

Mézáros Gergöly meghigéré az szék színén, hogy az ő részéről meghelégíti Siska Jánost az bárányok áráról. <Szűcs János c. Mészáros Mátyásné>

Mézáros Mátyásné giráztattya Mézáros Lászlónét és Mézáros Mihálynét külön külön d. 24. <Mészáros Mátyásné c. Mészáros Lászlóné, Mészáros Mihályné • 1605. ápr. 25.>

[fol. 62⁷]I., Czizár Györgyné cum protestatione respondit: Ím, értöm, hogy azt felelöd, hogy mind ökröd, szolgád és szekered felől feleltem volna, mellyet én igön tagadok. Hogy tuttam volna én felelni az te ökröd és szekered felől, ha az én magam marhám felől is nem tuttam felelni. Úgyminth egy hordó borom most is oda vagyon, egyczörsmind odaveszött az te marháddal, mellyet pedig, ha el nem hiszöd, hogy tagadom, hogy nem feleltem marhád felől, kész vagyok jurálni róla. Azért azt mondom, hogy indebite vexálsz. Liceat.

Deliberatum: Az A. bizoníccson felel[e]ti tartása szerénth, hogy felelt az I. [az] marhája felől, így, bizonsága után törvénye lészön ad futuram sedem. <Szűcs Fábiánné c. Csiszár Györgyné • 1605. ápr. 20.>

Szakács Tamás igéri feleletit hodie per totum beadni Pap Benedekné ellen. I. petit par et conceditur.

Pap Benedekné, Sófia aszszony protestál procuratora által, hogy ha azon dologra keresi most is, az mire azelőtt kereste, hát szabad legyen mindh az citatio ellen, mindh az felelet ellen contendálni, az bírságot is szabad legyen megvenni. <Szakács Tamás c. Pap Benedekné • 1605. ápr. 20.>

⁷⁵ Helyesen: Teöreök Jánosné.

⁷⁶ Helyesen: Tóthváraggyai Mártonné

Barbélj Mihály vallya procuratornak Gáltőj Mihált mindön p[ö]rösi ellen. <Mészáros Mátyásné c. Borbély Mihály • 1605. ápr. 6.>

Mézáros Pétör vallya procuratornak Gáltőj Mihált az vizaknaj pöröse ellen.

Protestál Bun Lukács, hogy egy darab földét, mely az Kertben vagyon, valaki búzával bevetötte, nem mehet végére [ki], azért jövendőben gongya lészön reá.

Todera Mihály, poklosi giráztattya az [ö] pörösét, az Molnár Opra hűgát, az kisebbiket, Gircze Opra feleségét d. 24.

Az feiérvári negyven uraim Barbélj Pétör[ön?] kivöl giráztattják Boczási Szabó Istvánt [úgym]i[nt] I-t d. 24. <Gyulafehérvár város alsó tanácsa c. Szabó István • 1607. márc. 13?>

Mézáros Pétör protestál az feiérvári mészárosok képében, úgy minth czé[h]mestör, hogy az mostani nyomorult állapothoz képest ökegyelmek egy akarrattal[?] intöttek az feiérvári szöcsöket, hogy báránybörre aggyanak [fol. 62'] egy-néhány forintot, hogy élhessenek utána, hogy ők is tartozzanak, valamenni bőrök lészön, nekik adni, mellyet egynéhánszor meg is igértének, de most nem akarnak adni, azért [ha] más városbeli szöcsök akarnak adni, azért szabad legyön valahol pénztl fölvehetnek és az feiérvári szöcsöknek ne legyön szabad belekapni.

Anno 1605, die 6 mensis Aprilli[s] sedes celebrata est.

Barbélj Mihály marada adósa számvetés szerénth Mézáros Mátyásnének. Az Lakatos Imröhné háza-helyében marada adósa fl. 11. d. 15. <Mészáros Mátyásné c. Borbély Mihály>

1605. Mi, feiérvári kisbíró, Szwcz Pétör, Várad Lakatos János és Keömmües Mihály, feiérvári eskött polgárok böcsöltönk egy hold búzát, Mézáros Pétörét bizonyos adósságért Karáczon Jánosnak az Ampoi mellett való hold földekben fl. 7. d. 80.

Farkas cigány az sidók képében protestál, hogy ők az prefixus[!] napon készők voltak volna jurálni az görögök ellen az törvének találása szerénth, de az görögök elő nem jötenek, azért immár ezután hittel sem tartoznak.

Cellér Ambrus fölváltá az törvénth Simándi Eötuös János ellen et deposuit arham d. 12.

Cellér Ambrus vallya plenipotentariusnak Pap Benedöket és procuratornak Bun Lukácsot és Boczárdi Lénárt Istvánt ugyan Simándi Eötuös János ellen. <Ötvös János c. Cellér Ambrus • 1605. ápr. 20.>

Márton deák, Réuézné ura haladékat kér az ő pöröse ellen, mivelhogy országh szolgálatában foglalatos. <Tóthváraggyai Mártonné c. Révész Márton • 1605. ápr. 18.>

Feözesi András vallya plenipotentariusnak az feleségét, úgy, hogy valakit akar procatornak, vallhasson mindön pörösi ellen.

Feözesj Andrásné vallya procuratornak az ura képében Bun Lukácsot mindön pörösi ellen, kiválképpen az Feözesi Ferenczné anyja ellen. <Füzesi András és felesége c. Füzesi Ferencné anyja>

[fol. 63^r]**Anno 1605, die 18 mensis Aprilli[s] sedes celebrata est.**

ThótVáraggiai Márthonné procurator haladékat kér, mivelhogy úttya vagyón és el köll menni. <ThótVáraggyai Mártonné c. Révész Márton • 1605. ápr. 20.>

Szebeni Pál deák, most itth, Feiérvárat lakó vallya procuratornak Bun Lukácsot mindön pörösi ellen. <Borbély Demeter c. Szász Pál és felesége • 1605. ápr. 20.>

Anno 1605, 20 die mensis Aprilli[s] sedes celebrata est.

Barbélj Dömötör⁷⁷ vallya procuratornak Gáltój Mihált Szebeni Pál deák, most itth Feiérvárat lakó ellen. <Borbély Demeter c. Szász Pál és felesége • L. alább>

Mézáros Péter giráztattya ThótVáraggiai Mártonné⁷⁸, úgy minth I-t⁷⁹ jam secundo, d. 48. <Török Jánosné c. Mészáros Péter • 1605. ápr. 25.>

ThótVáraggiai Márthonné giráztattya az réuézné urát, Márthon deákat, úgy minth I-t d. 24. <ThótVáraggyai Mártonné c. Révész Márton • 1605. május 9.>

Czizár Györgyné, úgy minth I. giráztattya Szwez Fábiánnét, úgy minth A-t d. 48. <Szűcs Fábiánné c. Csiszár Györgyné • 1605. ápr. 25.>

Deliberatum: Az szék kibocsáttya Pap Benedöknét, hogy bizonícsa megh, hogy contradicált az boltnak elfoglalása felől. A. [Szakác Tamás] expectat cum paena[!]. <Szakács Tamás c. Pap Benedekné • 1605. ápr. 23.>

Cellér Ambrus giráztattya Simándi Eötuös Jánost, úgy minth A-t d. 48. <Ötvös János c. Cellér Ambrus • 1605. ápr. 25.>

Barbéli Dömötör igéri feleletit hodie per totum beadni Szebeni Pál deák ellen. I. petit par et conceditur. <Borbély Demeter c. Szász Pál és felesége • 1605. ápr. 25.>

Czegej Lakatos János vallya procuratornak Gáltój Mihált Betlen Eötuös István ellen.

Betlen Eötuös István vallya procuratornak Bun Lukácsot Czegei Lakatos János ellen.

Boczási Zabó István, úgy minth I. giráztattya Jakab deákat, az Louáz Jánosné urát⁸¹, úgy minth A-t d. 48.

Eniedi István, az város szolgálja, úgy minth I. giráztattya ugyanezön Jakab deákat, úgy minth A-t d. 48. <Szláni Jakab deák c. Enyedi István • 1605. ápr. 25.>

[1605. április 23.]Pap Benedökné, Sófia aszszony vallatása bíró uram és notarius uram előtt [az] 1605. esztendőben, 23 Aprillis, mellyet hite szerénth referál Feölfeöldi János. Az tavaly esztendőben valánk az kapu között, azomban juta oda Pap Benedök s kérde bennünket, kicsoda földi otth, az Nirő István háza mellett az boltot, ki Szakác Pétöré volt s mondók, hogy Szakác Tamás földi, melyre mondá, hogy bizony nem engedi, merth [fol. 63^v] őneki pénze vagyón benne. Úgy kéré osztán az hadnagyot, hogy elbocsásson engömet, hogy eltiltcsam Szakác Tamást róla. Én elmenék s megmondám, hogy Pap Benedök tiltat az boltról, merth őneki pénze vagyón benne, törvény végeszakattáigh. <Szakács Tamás c. Pap Benedekné • 1605. ápr. 25.>

⁷⁷ Vö. Szamosközy: *i.m.* III. 32.

⁷⁸ Helyesen: Teörök Jánosnét.

⁷⁹ Helyesen: Teörök Jánosnét.

⁸⁰ Helyesen: A-t.

⁸¹ Helyesen: vejét.

Sárdon lakó Giarmati János felesége vallya az urát, Giarmati Jánost plenipotentariusnak mindön pörösi ellen, úgy, hogy úgy visellye gongyát mindön pörinek, mindönök ellen, minth önnönmaga, procuratort is úgy vallhasson, valakit akar, képében, melléje, minth szinte önnönmaga. <Vizaknai Nagy Márton c. Gyarmati János deák és felesége • 1605. ápr. 25.>

Anno 1605, die 25 mensis Aprilli[s] sedes celebrata est.

Vizaknai Nagi Márthon vallya procuratornak Gáltói Mihált mindön pörösi ellen és Bun Lukácsot is.

Giarmati János deák, sárdi vallya procuratornak Menyhárt deákot és Szakáczt Tamást mindönök ellen, főképpen Vizaknai Márthon deák ellen. <Vizaknai Nagy Márton c. Gyarmati János deák és felesége • L. alább>

TóthVáraggyai Márthonnének⁸² az szék procurator haladékat ad Mézáros Pétör ellen. <Török Jánosné c. Mészáros Péter • 1605. május 9.>

Czizár Györgyné giráztattya, úgy minth I. Szwcz Fábiánnét, úgy minth A-t d. 48. <Szűcs Fábiánné c. Csiszár Györgyné • 1605. május 9.>

I., Pap Benedökné respondit cum protestatione: Az törvény arra bocsáta engömet ki, hogy megbizoníccsam az tiltást, mellyet világosson megbizonítottam. Azért többigh vártalak én tégödet fél esztendónél, az mikor én hozzányúltam, minth pénzön vött örökségömhöz, ha kívántatik, mind feleségestől[!] hitöt kívánok magamnak. Ha az elégségös nem volna, arra is hitöt kérönk magunknak, hogy azelőtt nem tuttam, hogy elfoglaltad, hanem akkor, mikor én eltiltottalak. Másik az, hogy Eniedre igazított tégedet az törvény. Másik az, hogy mind ez óráig is te Szakáczt Pétört adóssá nem tötted. Az mi pedig azt nézi, levelönk is [vagyon], megbizoníttjuk, hogy megvettök mi azt az házat, azért semmi közöd nincsen hozzá, hanem keresd otth az te adósságodat, ahol marháját találod. Azért azt mondom, hogy indebite vexálsz. Liceat.

[fol. 64^r] A. respondit cum soleni[!] protestatione: Ím, értöm, hogy bizonítottál, de ez az bizonság condescendál illen okokból, hogy mikor én az boltot megböcsölttettem, nem éczaka volt, sem titkon. Az tilalom pedig tizenötödnapi tart afféle böcsében, 15 nap alatt az böcsösöket vagy engömet suo jure tiltottál volna, merth nem darabont voltál te, hanem bírád volt s volt annak pöcséte, álltottál volna avval. Másik oka ez, hogy unus testis, nullis testis. 3. oka ez, hogy, ha szinte dato, sed non concessio, az feleségével pörlök én, ez pedig az urára néz, ez okokból pedig semmiképpen meg nem áll, azért törvénth várok az elébbi propositióm szerénth. Liceat plura.

I., cum protestatione: Az mi azt nézi, hogy azt mondog, hogy bíró uram pöcsétivel tiltottalak volna, tuttam azt én, hogy nemös embör vagy te, szabad lész véle, hogy ha bíró uram pöcsétinek engecz-e vagy nem, hanem, arra való az udvarbíró uram drabanttya. Azért tiltottalak én tégödet udvarbíró uram pöcsétivel, azért kérek én másodmagammal hitöt az egy bizonság mellé. Liceat.

Deliberatum: Nyilván vagy az széknél, hogy Szakáczt Tamást törvény igazította az boltra, hogy pedig hatalmasul elfoglalta tőle Pap Benedök, ha az törvéennek

⁸² Helyesen: Teöreök Jánosnének.

is úgy teczik, hogy váراسi hatalmon, fl. 1 vagyon érötte, ha pedig az bolthoz valami közit ítéli lenni, Pap Benedök keresse suis modis bírája előtt.

Pap Benedekné fölváltá az törvénth Szakács Tamás ellen az bolt dolgából, az szék is megengedi. <Szakács Tamás c. Pap Benedekné • 1605. május 16.>

Simándj Eötuös János vallya procuratornak Gáltőj Mihált Cellér Ambrus ellen.

Cellér Ambrus igéri feleletit hodie per totum beadni Simándj Eötuös János ellen. I. petit par et conceditur. <Ötvös János c. Cellér Ambrus • 1605. május 23.>

I., Szebeni Pál deák respondit cum protestatione: Minekelötte ad meritum szólnék, számvetésre kérezöm ki veled. Ha számot vethetönk egymással, jó, ha nem, hát törvént állok. Liceat.

Deliberatum: Az szék nem bocsáttya számvetésre, hanem aggya okát tartásának, azután kiteczik, ha ki köll-e számvetésre bocsátani, avagy nem.

[fol. 64^v] I. respondit cum protestatione: Ím, értöm rajtam keresetödet, hogy azt mondod, hogy én Huniaddon az te marhádöt[!] az németökkal egygyütt osztotzam[!] föl vele[!], mellyet fölötte tagadok én, merth ha én azt cseleköttem volna, tehát nem jól cseleköttem volna, városban sem köllene neköm úgy laknom. Azt kívánom, hogy megbizonícsad. Azt is mondod, hogy az te marhádát, az miket előszámlálsz, hogy hatalmasul hoztam el, azt is megbizonics[d], azt kívánom. Ha meg nem bizonítod, azt mondom, hogy indebite vexálsz. Hanem az te feleséged az én káráimérth szabad akarattya szerénth atta kezemhöz és úgy hoztam el az még számot vetök veled. Azért kéreczöm vala számvetésre, hogy ha nálam lészön, meg[adom]. Ha pedig ezt tagadnátok, hogy szabad akarattya szerénth nem atta volna, hiszöm az feleségödet rajta. Liceat.

A. respondit cum protestatione: Az mit proponálsz, nem az ennek az fundamentoma. Utquoque jártál te az te[!] némötökkal, az mely marhákat én tetöled keresek, nálad vannak ezök. Ahol pedig hatalmat forgacz, hogy onnat hatalmasul hoztad volna el, nem úgy vagyon az [a] mi propositionkban, hanem az két nömös embör által megkérése után proponálunk, hogy hatalmasul tartod. Dato, sed non concessio, Huniaddon az én feleségöm, ha kezedben atta, nem úgy atta, hogy eltarc[s]d tülem, hanem úgy, minth atyafi kezében az időnek nyomorult állapottyához képest, ki constánl az széknél. Ahol számvetésre kérezöl, ha adós voltam volna, kerestél volna jure és exequált volna az törvény, söt, te peniglen paraszt szömély lévén, az én marhámát magad szömélye szerénth nem tarthatnád az én marhámát[!] Azért, ha adós vagyok, keress törvénnel, az én marhámát meg várom [ítéltetni]. Liceat.

I. cum protestatione: Ahol azt mondod, hogy az németökkal én egygyütt jártam, kételen voltam én vele, merth engömet az profosz⁸³ meghfogott és nyakönköttött, kételen voltam vele, kit megbizonítok.

[fol. 65^r] Deliberatum: Mivelhogy az I-t az A-nak felesége kérte, hogy szabad akarattya szerénth, az ő káráérth atta neki, teczik azért az széknek, hogy esköggyék rajta, hogy nem szabad akarattya szerénth atta úgy káráérth, hanem csak tartásnak okáérth. Így, ha megesköszik, tehát tartozzék kezében visszaadni az marhákat,

⁸³ Szamosközy: *i.m.* IV. 266-7, 271., neve Matheus Alexander (mh. 1604).

kiket keres az A. Ha az I. valami adósságát tuggya lenni, keresse törvénnyel ad 3. diem.

Deliberatum: Mivelhogy Szebeni Pál deák azt monta, hogy az szék kedvezésből teszön törvént, mellyet két bizonság világosson meg is mond, eggik Eniedi Jakab deák, másik Horuát Szabó Györgyné, teczik azért az széknek, hogy az mely nyelvével mondotta, azt válccsa meg fl. 12. d. 50. et ad 15. diem executio conceditur. <Borbély Demeter c. Szász Pál és felesége • L. alább>

Fekete János vallya procuratornak Giarmati János deákot Vizaknai Márton deák ellen. <Fekete János c. Vizaknai Márton deák • L. alább>

Barbélj Dömötör nénnye, Seböstién Jánosné vallya procuratornak Gálteő Mihált Szebeni Pál deák ellen. <Sebestyén Jánosné c. Szász Pál és felesége • L. alább>

Szláni Jakab deák vallya procuratornak Gáltő Mihált Eniedi István, az váras szolgálja ellen. <Szláni Jakab deák c. Enyedi István • L. alább>

Vizaknaj Márthon deák vallya procuratornak Gálteő Mihált Fekete János ellen.

Az törvény nem engedi meg, hogy Gálteő uram procuratorkodhassék Giarmati uram ellen, mivelhogy ezön causában in prima agálta dolgát. <Fekete János c. Vizaknai Márton deák>

Protestál Vizaknaj Márthon deák, mivelhogy Giarmati János úgy panaszolkodott Ken[di?] uramnak, hogy törvéntelen vötte ezöst marháját, kire ezután gongya leszön. Ezön is protestál, hogy mikor udvarbíró uramnak ezt az önagysága⁸⁴ parancsolattyát az Barbély György házánál kezében adá, hogy az zebeniek és az vizaknaiak erőltették ötet, hogy törvént köllett állania, kiről ugyan protestálék is akkor, erről is protestál, hogy ha az elébbi keresetöm megyön[?] el, szabad légyön ellene contendálnunk.

Giarmati János igéri feleletit hodie per totum beadni Vizaknaj Márthon ellen. I. petit par et conceditur.

Mivelhogy az szék meghengette Giarmati Jánosnak az szólást, az I. apellálja cum tota serie et conceditur.

[fol. 65^v] Giarmati János az szék színén azt vallya, hogy ő maga írta az Basta parancsolattyának mássát. <Vizaknai Nagy Márton c. Gyarmati János deák és felesége • L. alább>

Horuát Zabó Györgyné, Cristina aszszony vallya procuratornak Gálteő Mihált Gáspár deák ellen.

Deöbröcz[öni] Gáspár deák vallya procuratornak Bun Lukácsot Horuát Zabó Györgyné ellen.⁸⁵ <Szabó Györgyné c. Debreceni Gáspár és felesége • 1605. május 2.>

Sebestién Jánosné, Katus aszszony giráztattya Szebeni Pál deáknét, úgy minth A-t[!] d. 48. <Sebestyén Jánosné c. Szász Pál és felesége>

Szláni Jakab deák giráztattya Eniedi Istvánt, az váras szolgálját, úgy minth I-t d. 24.

⁸⁴ Basta György.

⁸⁵ Az egész bejegyzés egyidejűleg törölve.

Eniedi István, mivelhogy megfenyegette az pörösét Zláni Jakab deákot, ergo szék törese⁸⁶ <Szláni Jakab deák c. Enyedi István>

Sánta Györgyné giráztattya Pyskóczi Lukácsné d. 48.

Sánta Györgyné vallya procuratornak Bun Lukácsot Piskóczi Lukácsné ellen. <Piskóczi Lukácsné c. Sánta Györgyné • 1605. május 2.>

Mézáros Mátyásné giráztattya Mézáros Lászlónét, Mézáros Mihálynét külön külön d. 24. <Mészáros Mátyásné c. Mészáros Lászlóné, Mészáros Mihályné • 1605. május 2.>

Vizaknaj Márthon deák fölváltá az ő törvényét Sárdon lakó Giarmati János ellen. <Vizaknai Nagy Márton c. Gyarmati János deák és felesége • 1605. május 2.>

Anno 1605, die 2 Maii sedes celebrata.

Kóbori Máthé vallya procuratornak Beseniej Menyhártot contra quoslibet. <Kóbori Máté c. Mészáros Gergelyné • L. alább>

Deöbreöczeöni Gáspár deákné, itth Feiérvárat lakó vallya procuratornak Bun Lukácsot Horuát Zabó Györgyné ellen és az urát is. <Szabó Györgyné c. Debreceni Gáspár és felesége • L. alább>

Giarmati János deák, sárdi, úgy minth plenipotentiarus vallya procuratornak az felesége képében Beseniej Menyhártot és Szélös Lukácsot, sárdit, Vizaknai Márthon ellen. <Vizaknai Nagy Márton c. Gyarmati János deák és felesége>

Kóbori Máthé igéri feleletit hodie per totum beadni NagiLábú Gergelyné ellen. I. petit par et conceditur. <Kóbori Máté c. Mészáros Gergelyné • 1605. május 4.>

Deöbröczeöni Gáspár deákné igéri feleletit hodie per totum beadni Horuát Szabó Györgyné ellen. I. petit par et conceditur. <Szabó Györgyné c. Debreceni Gáspár és felesége • 1605. május 23.>

[fol. 66'] Barbélj György, úgy minth I. giráztattya NagiLábú Gergelyné, úgy minth A-t d. 48. <Mészáros Gergelyné c. Borbély György • 1605. május 23.>

Deliberatum: Az szék megítéli Mézáros Mátyásnének az bárányok árát, hogy az ő részök szerénth meghfizessék Mézáros Lászlóné és Mézáros Mihályné et ad 15. diem executio conceditur. <Mészáros Mátyásné c. Mészáros Lászlóné, Mészáros Mihályné>

Sánta Györgyné, úgy minth I. giráztattya Piskóczi Lukácsné, úgy minth A-t jam secundo d. 48. <Piskóczi Lukácsné c. Sánta Györgyné • 1605. május 9.>

Anno 1605, die 4 mensis Maii sedes celebrata est.

Buczumi Steph[an] Girouan vallya procuratornak Gálteőj Mihált Eötuös Mihály ellen. <Girovan Ştefan és társai c. Ötvös Mihály • L. alább>

NagiLábú Gergelyné vallya procuratornak Bun Lukácsot Kóbori Máthé, úgy minth A. ellen. <Kóbori Máté c. Mészáros Gergelyné • 1605. május 9.>

Deliberatum: Az buczumi oláhokat az szék nem haggya hatalmon, mivelhogy bíró uram akarattából hozták el az marhát, hanem tartoznak fölszabadítani az marhát és Eötuös Mihált az oláhok keressék bírása előtt. <Girovan Ştefan és társai c. Ötvös Mihály>

⁸⁶ Az egész bejegyzés egyidejűleg törölve.

Anno 1605, die 9 mensis Maii sedes celebrata est.

Kóbori Máthé vallya procuratornak Giarmati János deákot NagiLábú Gergölyné ellen. <Kóbori Máté c. Mészáros Gergelyné • 1605. május 23.>

Deliberatum: Mivelhogy Piskóczi Lukácsné idézte volt törvének Sánta Györgynét és, A. lévén, nem compareált, az I. kéczör girára iratta, immár harmadszor absolutiót kíván. Ergo az szék is absolvállyá az I-t az A-nak keresetitől és indebitán vagon az méltatlan háborgatásért fl. 12. d. 50. <Piskóczi Lukácsné c. Sánta Györgyné>

Deliberatum: Az szék megítéli TótVáraggyai Márthonnénak az ő keresetit az 20 forintról Márthon deák ellen, mivelhogy kéczör meggiráztatta és succumbál, [mert] semmivel nem ótalmazza magát et ad 15. diem exsecutio conceditur, ha leszön ki[t] exsequálni az 20 forintról. <Tóthváraggyai Mártonné c. Révész Márton>

[fol. 66^v] Deliberatum: Mivel Szwcz Fábiánné bizonságra fogott volt, hogy meghdoceállyá, hogy Czizár Györgyné felelt volna marhája felől, ad[ott] egy bizonságot be, de semmit nem derogált neki. Az I. pedig absolutiót kíván és indebitát is követ rajta az méltatlan keresetért. Ergo az szék absolvállyá Czizár Györgynét az Szwcz Fábiánné keresetétől és az méltatlan keresetért indebitán haggya érötte fl. 12. d. 50. <Szűcs Fábiánné c. Csiszár Györgyné • 1605. május 23.>

TóthVáraggyi Márthonné⁸⁷ vallya procuratornak Gáltój Mihált mindön pörösi ellen. <Török Jánosné c. Mészáros Péter • 1605. jún. 6.>

Anno 1605, die 13 Maii.

Alkottunk megh az búza- és kölespásztorokkal ilyformán, hogy két níl búzátúl fél véka búzát aggyanak nekik, ez mellett mindön níl búzátúl három-három pénzt egyczör, de többször ne. Az kölestől, mindön níl kölestől fél-fél véka kölest, annakfölötte, mindön níl kölestől egyczör két-két pénzt, de többször ne és ők is tartozzanak olyformán őrizni, hogy ha valakinek marháját az kártevő helyen talállyák, tahát tartozzanak ők az seczségöt[?] megvenni és az marhát az káros embör kezében adni. Ha pedig gon[d]viseletlenségök miatt valaki kárth vall, tahát ők tartozzanak az káros embört megelégiteni, ha az kártevőt, akár embör legyön, akár marha, elő nem adhattyk és, valameddig kalongyában kinn áll, mindh búza és köles, mindhaddig tartozzanak őrizni mindön kár néköl.

Anno 1605, die 16 mensis Maii sedes celebrata est.

Kálmánczej Miklós deák jobbágya, Seötnekj György vallya procuratornak Bun Lukácsot és az urát is, Miklós deákot mindönök ellen.

Bizonságh, Betlen Eötuös István, Feiérvárat lakó, hite szerénth referálá az szék előtt, hogy SzakácZ Tamásnének meghmondotta, hogy Pap Benedökné idézteté az urát és azt mondotta SzakácZ Tamásné, hogy az ura itthon nincsen, de mikor megjő, megmongya az urának. <Szakács Tamás c. Pap Benedekné • 1605. május 23.>

[fol. 67^r]Anno 1605, die 23 mensis Maii sedes celebrata est.

⁸⁷ Helyesen: Teőreök Jánosné.

Dálnoki János vallya procuratornak Bun Lukácsot és Lénárt Istvánt is Mészáros Pétör, úgy minth I. ellen. <Dálnoki János c. Mészáros Péter • L. alább>

Szakács Tamásnak az szék procurator haladékot ad Pap Benedökné ellen. <Szakács Tamás c. Pap Benedekné • 1605. jún. 6.>

Czizár Györgyné az fölváltsággh mellett giráztattya Szwcz Fábiánnét, úgy minth A-t d. 48. <Szűcs Fábiánné c. Csiszár Györgyné • 1605. jún. 6.>

Cellér Ambrus az fölváltsággh mellett giráztattya, úgy minth A-t, Eötuös Jánost d. 48. <Ötvös János c. Cellér Ambrus • 1605. jún. 6.>

Horuát Szabó Györgynének az szék procurator haladékot ad Döbröczeöni Gáspár deákné és az ura, Gáspár deák ellen. <Szabó Györgyné c. Debreceni Gáspár és felesége • 1605. jún. 13.>

Sz[ű]cz Pétör giráztattya Mészáros Jánost, úgy minth I-t d. 24. <Szűcs Péter c. Mészáros János • 1605. jún. 6.>

Causa Joanni[s] Dálnokj Albensis, ut A. contra Petrum Mészáros, similiter Albensem, velut I.

Cum protestatione: Ezért citáltuk ez I-t, hogy ez jelenvaló 1605. esztendőben, úgyminth 21 Maii, mivelhogy az jgeniek bejöttek volt Igenbeöl néminemű élésért, én is otth állok vala az jgeni ember szekere faránál. Az kapu közöl, tudniillik, az Szent Mihály kapuja közöl kijöven az I., nem tudatik, mi gondolattyából, oly szót monda énnököm, ki énhozzám, tanácsbeli jámbor negyven embörhöz nem illött volna: „Te, Dálnokj János, megérdömlenéd, ha az ebeknek levágnának és az ebekkel etetnének”. Mégis, azért ezt énnököm semmiképpen nem mondhatta volna ökegyelme, merth én, ha szegény vagyok is, itth kegyelmetek között hitös eggik[!] vagyok, másik az, hogy jámbornak, váras tagjának tartom magamat, árulót szoktak az ebeknek levágni. Azért, ha az törvény mongya [és] ennek az mondásnak jó okát nem adod, hát fejednek eleséséhez szöllok érötte, merth én azt nem érdömlöttem volna, ezután sem érdömlöm. Liceat. I. petit par et conceditur. <Dálnoki János c. Mészáros Péter • 1605. jún. 6.>

[fol. 67^v] NagiLábú Gergölyné giráztattya Kóbori Máthét, úgy minth A-t d. 48. <Kóbori Máté c. Mészáros Gergelyné • 1605. jún. 6.>

Barbélj György, úgy minth I. giráztattya jam secundo NagiLábú Gergölynét, úgy minth A-t d. 48. <Mészáros Gergelyné c. Borbély György • 1605. jún. 6.>

Vizaknai Pétört, úgy minth A-t giráztattya Szwcz Pétör, úgy minth I. d. 48. <Vizaknai Péter c. Szűcs Péter • 1605. jún. 6.>

Czizár Mátyás, úgy minth I. giráztattya Barbélj Mihált, úgy minth A-t d. 48. <Borbély Mihály és felesége c. Csiszár Mátyás • 1605. jún. 6.>

Én, Barbélj György attam must fejében az majorbeli Drabant Jánosnak két forintot, eggik forintját hat vödörre, másikat hét vödörre.

Anno 1605, die 1 mensis Junii, Eöz Mihályné hiti után így valla, hogy: Hallottam az Feölfeöldiné nénnnyétül, Nagi Mártonnétül, hogy mondotta, hogy hitták kilencz pénzre, de úgy, hogy enni nem adnak, de ő sem menth.

Anno 1605, die 6 mensis Junii sedes celebrata est.

Czizár Györgyné jam secundo giráztattya Vinczeön lakó Szwcz Fábiánnét, úgy minth A-t d. 48. <Szűcs Fábiánné c. Csiszár Györgyné>

Barbélj Mihály vallya procuratornak Gáltój Mihált mindön pörösi ellen. <Borbély Mihály és felesége c. Csiszár Mátyás • 1605. L. alább>

Teöreök Jánosné deponálá az girát egy arany györövel pro d. 48, mellyet bíró uram kezében hagy.

Deliberatum: Mivelhogy Teöreök Jánosnének az szék deliberála volt Mészáros Pétör ellen, mely súlyosnak teczött volt neki és fölváltotta volt, most immár az fölváltásgh mellett procuratora által ugyanazon első deliberationának propositióját aggya be, kinek az I. terhét kívánnya. Teczik azért az széknek, hogy semmiképpen be nem adhatná, hogy pedig beaggya, indebitán vagyon érötte fl. 12. d. 50

Teöreök Jánosné deponálá az girát, egy ezüst kalánnal pro fl. 1 Mészáros Pétör ellen.

[fol. 68^r] Teörök Jánosné igéri feleletit hodie per totum beadni az fölváltásgh mellett Mészáros Pétör ellen. I. petit par et conceditur. <Török Jánosné c. Mészáros Péter • 1605. jún. 13.>

Cellér Ambrus jam secundo giráztattya Simándi Eötuös Jánost az fölváltásgh mellett, úgy minth A-t d. 48. <Ötvös János c. Cellér Ambrus • 1605. jún. 13.>

Pap Benedökné igéri feleletit hodie per totum beadni az fölváltásgh mellett. A. petit par et conceditur.

Pap Benedökné protestál, Sófia aszszony[!], hogy az fölváltásgh mellett Szakács Tamást tellyességgel melléje bocsátotta törvénnel és hagyott szólnunk, az mely terhön marattunk volt, ez után nem tartozunk vele. <Szakács Tamás c. Pap Benedekné • 1605. jún. 20.>

Szwcz Pétör jam secundo giráztattya Mészáros Jánost, úgy minth I-t d. 24. <Szűcs Péter c. Mészáros János>

Pap Benedök vallya procuratornak Bun Lukácsot mindönök ellen.

Dálnokj János, úgy minth A. giráztattya Mészáros Pétört, úgy minth I-t d. 24. <Dálnoki János c. Mészáros Péter>

Barbélj Mihály igéri feleletit hodie per totum beadni Czizár Mátyás ellen. I. petit par et conceditur. <Borbély Mihály és felesége c. Csiszár Mátyás • 1605. jún. 13.>

NagiLábú Gergelyné deponálá az girát, úgy minth A. Barbélj György ellen egy arany györövel, mellyet bíró uramnál hattak pro d. 48. <Mészáros Gergelyné c. Borbély György>

NagiLábú Gergölyné jam secundo giráztattya Kóbory Mátét, úgy minth A-t d. 48. <Kóbori Máté c. Mészáros Gergelyné • 1605. jún. 13.>

Szwcz Pétör jam secundo giráztattya Vizaknaj Pétört, úgy minth A-t d. 48. <Vizaknai Péter c. Szűcs Péter>

Székeölj Andrásné Beczkj Anna aszszony vallya procuratornak Gáltój Mihált Feiérvári Mészáros János ellen és az urát is, Székeölj Andrást.

Anno 1605, die 13 mensis Junii sedes celebrata est.

Barbélj Dömötör vallya procuratornak Gálteőj Mihált Czizmaczia István ellen. <Borbély Demeter c. Csizmadia István • L. alább>

[fol. 68^v] Barbélj Mihályné, Elona aszszony vallya procuratornak Gálteőj Mihált és Beczkj Andrást mindön pörösi ellen. <Borbély Mihály és felesége c. Csiszár Mátyás • L. alább>

Louáz Jánosné vallya procuratornak Bun Lukácsot mindön pörösi ellen, Lénárt Istvánt is. <Lovász Jánosné c. Szabó Pálné • L. alább>

Czizár Mátyás vallya procuratornak Bun Lukácsot és Lénárt Istvánt, boczárdit Barbélj Mihály és az felesége ellen. <Borbély Mihály és felesége c. Csiszár Mátyás • L. alább>

Kis Mihály vallya procuratornak Bun Lukácsot és Lénárth Istvánth, boczárdit az felesége ellen. <Kis Mihály c. Kis Mihályné Katalin • L. alább>

Sánta Györgyné⁸⁸ vallya procuratornak Bun Lukácsot és Lénárt Istvánt, boczárdit Kis Mihályné ellen. <Sánta Györgyné c. Kis Mihályné • L. alább>

Causa circumspecti Michaelis Kis Albensis, ut A. contra consortem eiusdem, Catharinam, velut I.

Cum protestatione: Illyen feleletöm vagon az én feleségömhöz, Katalin aszszonyhoz, ki lakik ugyan Giulafeérvárat, hogy ez jelenvaló 1605. esztendőben, úgymint ez elmúlt napokon, sok helyekön engömet, jámbor urát nagy, sok, éktelen szókkal gyalázott, salvo honore: „az kurta bestye híros kurvafia“, de ugyan „kurta kurvának“ is mondott, „engömet elűzött és Sánta Györgynével latorkodik“. Azért én az nem vagyok, sem kurva nem vagyok, sem parázna nem vagyok, hanem jámbor szömély vagyok, az eskött uraim közzöl eggik jámbor vagyok. Azért az minémű szókkal engömet gyalázott és szidalmazott, ha azt énreám bizoníttya, tehát meg köll érötte halnom. Ahol reám nem bizoníttya, énneköm ő feleségem lévén, engömet nyelvél megölt, azt mondom, si juris, hogy ha meg nem bizoníttya, meg köll érötte halni, si juris. Ha pedig tagaggya, bocsásson ki az szék s megbizoníttyuk. Liceat. I. petit par et conceditur ad 3. diem. <Kis Mihály c. Kis Mihályné>

[fol. 69^r] Cum protestatione: Illyen szó[n]k vagon Kis Mihálynéhez, Katalin aszszonyhoz, hogy ez jelenvaló 1605. esztendőben, ez elmúlt napokban engömet, Sánta Györgynét, Anna aszszont nagy, rút, éktelen, mód nékül való szókkal gyalázott, salvo [honore], nilvánvaló kurvának szidott és azt monta, hogy az ő ura, Kis Mihály énvelem paráznájul él, mellyet ha tagadna, bocsásson ki az szék s megbizonítom, hogy azt mondotta. Azért miúlta itth laktam, mindheltig tisztöségömre laktam, avval az étellel soha nem éltem, mellyet ő énhozzám mondott. Azért, ha reám nem bizoníttya, tehát kegyelmetektől mindh, fejenként Isten szerénth való deliberatiót várok és megvárom annak az büntetését ítéltetni az széktől, si juris. Egyéb dolgokról is, az mit mondott és cselekedött, szabad legyön mindönt bizonítanom. Liceat. <Sánta Györgyné c. Kis Mihályné • 1605. okt. 31.>

TóthVáraggi[ai] Márthonné⁸⁹ remitállya az fölváltság mellett való utolsó propositióját és az elsőhöz áll egy arany györövel, mellet bíró uramnál hagy pro fl. 1.

⁸⁸ Javítva: *Andrásné*-ről.

I.,⁹⁰ Mészáros Pétör replicat az fölváltsággh mellett: Ím, értöm, mit felelsz, hogy bizonságod mia fogyatkoztál meg. De arra én azt mondom, hogy mikor kegyelme-tek deliberált nekie, hát azelőtt eleget bizoníthatott volna, elég ideje volt nekie, ez pedig, az én bizonságom világosson behozta volt, hogy ő engömet csak MihálczFaluáig fogadott volt. Addig én ötet békösségössön hordoztam, semmi kárt nem vallott, ha onnét megtérítotte volna az én szekereket, tehát egy pénz kárt sem vallott volna se ő, se én. Ezt is behozta világosson az bizonság, hogy az mindhéltség jár út volt és az víznek nagyságáról én nem tehettem. Ha mindh magam s mind marhám, mindh szekereket odahattam [fol. 69^v] volna az vízben, őmiatta lött volna, s kin tutták volna mindh az én dí[j]omat s mind az többit megvenni. Az mi pedig az kalmár árut nézi, azt én sem föl nem fogattam, sem nem tuttam, hogy az szekereken légyön, melyre magamnak hitöt is kértem volt, most is kérök, az többi-ről is pedig, most is hitöt kérök, hogy ezek mindh úgy voltak, az minth feleltem. MihálczFalván túl, valamedig engömet hordoztál, marhástul egy pénzt sem fizettél te énnéköm, hanem az én jóakaratomból cselekedtem. Az mely búzát felelsz, azt sem fogattam, azért tuggya kegyelme-tek, hogy az víznek rakonczája nincsen, azért, ha módom lészön benne, mindönth bizonítok. Liceat.

A. cum protestatione dicit: Holott azt tagadod, hogy Mihálczfalván túl énnéköm nem voltál volna szekeresöm, az mely kevés bor az szekéren volt, tovább nem mertem volna én vinni, hanem te készítettél reá. De az mi az többit nézi, szekeredön volt marhám, ergo mingyárt szekeresem voltál. Mikoron visszajöttünk volna pedig, egynéhányan monták teneköd, hogy nem jó út az, én is montam, de velle et nolle, magad akarattýából, az derék utat elhagyván, úgy tértél erre az veszödelmes útra. Ahol az többi elment, hittalak arra, ha arra jöttél volna, nem vallottam volna kárth, noha nincsen rakonczája az víznek, te szófogatatlanságod miatt esött, az mi esött. Bocsásson ki az szék s megbizonítom, kit bizonságommal föl nem érek, juramentommal confirmálom, reportálván az inquisitiót, ex pena[!] potentie[!] et estimatione[!] kívánom megítéltetni, si juris, az 32 forintot in summa[?], az kit érth volna az én marhám. Liceat.

A.,⁹¹ cum protestatione: Ahol azt mondod, hogy te tovább nem mentél volna MihálczFalvánál, hanem én kénszörítöttelek tégöd reá, ha meg nem bizonítod, azt mondom, hogy indebite vexálsz. Liceat.

Deliberatum: Mindh az két fél bizoníccson juxta actionem ad 8. diem. <Török Jánosné c. Mészáros Péter • 1605. jún. 20.>

[fol. 70^r] Deliberatum: Mivelhogy az fölváltsággh mellett semmit Szeőcz Fábiánné nem felel, hanem tellyességgel succumbált, ergo az kézör girázás után az első törvént haggya helyén az szék.

Simándi Eötuös János deponálá az girát egy arany gyűrűvel, mely bíró uramnál vagyon pro fl. – d. 96.

⁸⁹ Helyesen: Teőreök Jánosné.

⁹⁰ Mellette: A.

⁹¹ Helyesen: I.

Deliberatum: Mivelhogy az szék az Cellér Ambrus propositióját leszállította volt és ugyanazon propositióját aggya be, kinek az más fél terhét kívánnyá, azért úgy teczik az székeknek, hogy be nem adhatta volna, hogy pedig beaggya, terhön vagyon érötte fl. 12. d. 50.

Cellér Ambrus deponálá az indebitát egy arany györövel fl. 1.

Cellér Ambrus igéri feleletét hodie per totum beadni Eötvös János ellen. A. petit par et conceditur. <Ötvös János c. Cellér Ambrus • 1605. jún. 20.>

Horuát Szabó Györgyné deponálá az hitöt Deöbreöczeöni Gáspár deák ellen, hogy ötet nem idéztette Gáspár deák, hanem csak az felesége, ergo az indebitán rajta vagyon az fl. 12. d. 50. az méltatlan keresetért.

Horuát Szabó Györgyné, úgy minth I. giráztattya Deöbreöczeöni Gáspár deáknét, úgy minth A-t d. 48. <Szabó Györgyné c. Debreceni Gáspár és felesége • 1605. jún. 20.>

I., Czizár Mátyás respondit cum protestatione: Ím, értöm, hogy azt feleled, hogy én tégödet szittalak volna, tellyességgel ugyan meg is neveztelek volna tégödet, holt dí[j]odat feleled hozzám, mellyet ugyan nem is felelhetnél, azért azt mondom, si juris, hogy én tégödet, Barbélj Mihált, tudásom szerénth nem szittalak, minthhogy mindh az ketten möves embörök vagyunk s, [ha] meg nem bizonítod jámbor szömélyökkel, hogy én tellességgel tégödet szittalak s megneveztelek, [ha] azt úgy meg nem bizonítod, azt mondom, hogy indebite vexálsz. Liceat.

Deliberatum: Az szék kibocsáttya az A-t bizonságra ad futuram sedem. <Borbély Mihály és felesége c. Csiszár Mátyás • L. alább>

Eötvös Imrőhné vallya procuratornak Gáltőj Mihált Cimbalomos János ellen. <Ötvös Imréné c. Cimbalomos János • 1605. jún. 20?>

[fol. 70^v] Barbélj Dömötör igéri feleletit hodie per totum beadni Czizmaczia István ellen. I. petit par et conceditur. <Borbély Demeter c. Csizmadia István • 1605. jún. 20.>

Czizár Mátyás igéri feleletit hodie per totum beadni Barbélj Mihály ellen. I. petit par et conceditur. <Borbély Mihály és felesége c. Csiszár Mátyás • 1605. jún. 20.>

Az feiérvári polgárok igérik feleletöket hodie per totum beadni Barbélj Mihályné ellen. I. petit par et conceditur. <Gyulafehérvári alsó tanács c. Borbély Mihályné • 1605. okt. 26.>

Kóbori Máténak az szék dilatiót ad NagiLábú Gergölyné ellen, mivelhogy az hadban vagyon. <Kóbori Máté c. Mészáros Gergelyné>

Teöriek vallyák procuratornak Bíró Jánost, az váraggiaj bírót az giógi oláhok ellen. Almási Gáspár jobbágya, Giógion lakó Jonas Szeömedre vallya procuratornak Bun Lukácsot az teöriek ellen. <Algyógyi jobbágys, Szömedre Ionaş c. türiek • L. alább>

Nirő Jánosné vallya procuratornak Bun Lukácsot mindön pörösi ellen.

Deliberatum: Az teöriek bizoniccsák meg, hogy saját, igaz pénzén vötte, bizonyos szömélyek előtt az ökröt, azonkivöl, ha az egyet vötte-e, avagy többet ad 3.

diem. Bizonsága után törvényök lészön. <Algyógyi jobbágyok, Szömedre Ionaş c. türiek>

Louáz Jánosné vallya procuratornak Bun Lukácsot mindön pörösi ellen.

Louáz Jánosné protestál, hogy Szabó Pálné azt mondotta, hogy miérth nem mondotta meg, hogy megtalálta és jó áldomását atta volna. <Lovász Jánosné c. Szabó Pálné>

Vizaknaj Márthon, úgy minth I. giráztattya az ő pörösét, Száz Mihált d. 48.

Romazi Lukács⁹² hiti után vallya, hogy szömével látta, hogy az Pinárdi Pálné ökrei valának az Tordaj Dömötör szőlőjében és azok tötték az kárt.

Anno 1605, die 20 mensis Junii sedes celebrata est.

Sebeösi Mihály vallya procuratornak Gálteőj Mihált Tordai Fazekas István, úgy minth I. ellen.

Mézáros Péter protestál két dolgon: [Először], hogy bizonságra kérezött volt ki, bizonsági pedig itthon nincsenek, Vas Jánosnéval oda[vannak], ha megjönnének, ő is örömet bizonítana. Másikon azon, hogy valamellikét az relatoriának, ha idő előtt költ volna, szabad legyen ellene contendálnunk.

[fol. 71¹] Teörök Jánosné is protestál, hogy in prima köllött volna időt kérnöd hozzá, most immár késő. <Török Jánosné c. Mészáros Péter • 1605. nov. 14.>

Deliberatum: Mivelhogy Simándi Eötuös János ennekelötte való széknapiján is kívánta, hogy kezesök legyenek Cellér Ambrusé[r]t és az törvény megtalálta[!], hogy Pap Benedök tellyes gondvisölője Cellér Ambrusnak, azért nem kívánhat egyéb kezest. Most, újokban procuratora által [ismét] megh akarja kezésíteni Cellér Ambrust, melynek az Cellér Ambrus procuratora az törvénytől bontetését kívánnya. Teczik azért az széknak, hogy semmiképpen az elébbi törvént nem háborgathatná, hogy pedig azt forgattya, az szék indebitán marasztja érötte fl. 12. d. 50.

Simándi Eötuös János deponálá az indebitát egy arany györövel pro fl. 1.

A., Eötuös János respondit cum solita protestatione: Ez okon citáltattalak volth, hogy ennekelötte való időkbek ugyanith, GiuliaFeiérvárat engömet árulónak montál volth, meg is fogtattál volth, kit semmiképpen nem cselekedhettél volna, hanem törvény szerénth procedáltál volna, és erről adott énnéköm az törvény sententiát, avval exsequáltak énnéköm, az mith exsequáltak, azért nem tartozom teneköd semmivel. Liceat ad ulteriora.

I., Cellér Ambrus subiungit: Azt mondom én az ellen, hogy én tégödet árulónak nem mondottalak, merth nem is volt módom benne. Minthogy az fogtatást is emlegeted, azért is én teneköd dí[j]odon nem voltam, m[er]th először te fogtattál engömet meg, melyre jövendőben gondom lészön, miérthogy teneköd is semmi örökségödet nem tuttam itth ez helben, még most sem tudom. Tahát, ha esött is az mellémtartatás, azért esött, ha esött. De, ha meg nem bizonítod, hogy én tégödet árulónak mondottalak, hogy ugyan megneveztelek: „Te, Eötuös János, áruló vagy te!”, ha ezt meg nem bizonítod, azt mondom, si juris, hogy az felöl megnevezött paenán[!] rajta vagy. Azért, ha valamit mondtam is, melyre nem emlékezőm,

⁹² Javítva Miklós-ról.

tahát én is kikéreczöm alkolmatos időre, hogy meg ne fogyatkozzam, mindönth szabad legyön bizonítanom. Liceat.

[fol. 71^v] Deliberatum: Mindh az két félt kibocsáttya az szék bizonságra feleletők tartása szerénth ad futuram sedem. <Ötvös János c. Cellér Ambrus • 1605. okt. 24.>

Horuát Szabó Györgyné jam secundo giráztattya Deöbreöczeöni Gáspár deáknét úgy mint A-t, d. 48. <Debreceni Gáspár deák és felesége c. Szabó Györgyné>

Deliberatum: Ennekelötte való széknapiján az törvény úgy deliberált volt, hogy Pap Benedökné keresse bírája előtt SzakácZ Tamást, mellyet értvén, Pap Benedökné fölváltotta volt [az pert], most az fölváltás mellett, mikor proponálnának, azt mongya SzakácZ Tamás, hogy most is te kezedben és hatalmadban vagy az bolt és pénzöm is oda vagy. Mellyet értvén Pap Benedökné, tudománth tészön és azt mongya, hogy ő megleégszik az bolttal, hanem az adósságért keresse törvény szerénth. Teczik azérth az törvének is, hogy az szék színén mongya, hogy Pap Benedökné kezében vagy az bolt, azért az szék is kezében haggya az boltot és az adósságért keresse suis modis. I. apellat, sed non conceditur. Az apellatio nem engettetik, mivelhogy ő maga nyelvél mongya az szék színén, mert, az mi egyczör teczött,⁹³ másszor is teczeni köll. <Szakács Tamás c. Pap Benedekné>

Deliberatum: Mivelhogy nem tagaggya Czimbolomos János az adósságot, azt sem tagaggya, hogy társ nem volt volna Eötuös Imröhnél. Teczik azért az széknak, hogy Czimbolomos János fizesse meg ad 15. diem az két forintot Pap Benedöknének⁹⁴; ő[?] keressön társot magának. <Ötvös Imréné c. Cimbolomos János>

I., Czizmaczia István respondit cum protestatione: Ím, értöm feleletödben mit mondasz, hogy az feleségöd Huniaddon létében köldött volth néminemű szönyeget és kárpitot szállásomra. Azt is mondod, hogy az némötökhöz attam magamat társul. Mellyet mikor köldöttél-e, nem-e, én az szálláson sem voltam, föl sem fogattam, hozzá sem nyúltam, mellyet, mikor el akartam onnét indulni, az te embörödnék megmondottam: „Hogyha ide hoztad-e vagy nem, elvigyed innét, merth én gongyát nem viselem!” Oka ez, hogy énnéköm sem ökröm, sem szekere nem nincsen, [fol. 72^r] azért nem feleltem felöle, sem föl nem fogattam, minthogy az szekér nem enim, hanem másé volth. Sem az szekérre pedig föl nem töttem, sem az németökhöz magamat társul nem attam, hanem, az ki kezében adattad, avagy attad, avagy az ki az szekérre föltötte s onnat elhozta, keressed azt. Azért azt mondom, si juris, hogy engömet indebite vexálsz. Tudom, hogy az én marhámat, az ki az szekéron volth, valamenni az szekéron volth, mindh elvötték az hatalmasok mitölönk. Azért bocsásson ki az szék, bizonítok, az mith bizoníthatok, bizonságom mellé magamnak is hitöt kérök, hogy ezök így voltak, az minth felelöm, azért azt mondom én, hogy megmondottam én, hogy vidd el innét. Liceat.

⁹³ Tévedésből megismételve.

⁹⁴ Helyesen: Eötuös Imröhnének.

A. respondit: Egyfelől tagadod, másfelől azt mondod, hogy kínáltál az én marhámmal, harmadfelől azt mondod, hogy szömmöddel sem láttad, így, azaránth kiteczik, hogy te hoztad el az én marhámat, magad nyelve vallását.⁹⁵ Azonkívül is bocsásson ki az szék s megbizonítom, hogy te hoztad el, valahová tötted, ha jó okát nem adod, első propositióm tartása szerénth való poenával kívánom meg adjudicáltatni. Ha kívántatik, hitöm az bizonság mellé, avval is confirmálok. Liceat.

I. subiungit: Ím látom, hogy azt kívánod, hogy megvilágosíccsam, de az mely embörtől az feleséged odaküldötte, nem köldötte-e, tahát az könyörgött énnéköm, hogy elhozzam, annak mondtam, én szemömmel sem láttam, hogy elvigye onnat. Bocsásson ki az szék s megbizonítom ezöket is. Liceat.

Deliberatum: Bizoníccson mindh az két fél feleleti tartása szerénth ad futuram sedem. <Borbély Demeter c. Csizmadia István • 1605. okt. 19.>

I., Barbélj Mihály respondit cum protestatione: Holott azt proponálok, hogy erdő oltani vetöttek volna engömet. Eczör az mikor vetöttek, oda volt az öcsém. Másodszor engömet senki nem vetött, sem azelőtt. Ha mikor pedig zálagért odajöttél s reád támattam, tagadom azt. Doce! Az kire reá támadnak, fegyverrel szoktak támadni, de én tégedöt kértelek szép szóval, hadd aggyam elő bíró uramnak dolgomat. [fol. 72^v] Láttam azt, hogy nem várod, szabaddá[?] hattalak az szálag elvétel[?], hanem magad jó akarattyából kiáltottad, hogy reád támattam. Azért, ha meg nem doceálok, azt mondom, hogy indebite vexálsz. Azután bíró uramhoz mentem, bíró uramnál létömben szálagért mentél és elhoztad, meg is böntettél engömet, tiltottam, hogy be ne így add[?], kiről protestáltam, neköm is gondom lészön reá jövendöben. Liceat plura.

A. subiungit: Ím, értöm, hogy azt mondod, hogy senki tégödet nem vetött. Azt is mondod, hogy az öcséd oda volth. Azt kívánom, hogy megbizoníccsad. Azt is tagadod, hogy énreám nem támattál, de én megbizonítom, magamnak is hitöt kérök. Azt is mondod, hogy szabaddá hattál az szálaghozással. Azt is kívánom, hogy megdoceált[!], mellyet hitömmel is megconfirmálok. Liceat. <Borbély Mihály és felesége c. Csizsár Mátyás • 1605. júl. 25.>

Tordai András deák vallya procuratornak Bun Lukácsot az feiérvári bíró, Százvársi János ellen.

Anno 1605, die 22 mensis Junii sedes celebrata est.

Az feiérvári bíró, Százvársi János vallya procuratornak Bun Lukácsot és Lénárth Istvánth, Simándi Eötuös János, most Feiérvárat lakó ellen.

Bun Lukács protestál, hogy az miulta az én nilamban [az] földet búzával bévetették, mindh tudakoztam azulta, hogy ki vetette be, de meg nem tudhattam, hanem, most mentem végére, hogy valami dállaj oláhnő-é vagy kicsoda vetötte be, azért ezután gondom lészön reá, mivelhogy udvarbíró pöcsétivel is tiltottam róla.

Anno 1605, die 25 mensis Julii sedes celebrata est.

Barbélj Mihály vallya procuratornak Gálteői Mihált mindön pörösi ellen. <Borbély Mihály és felesége c. Csizsár Mátyás • 1605. okt. 24.>

⁹⁵ Helyesen: vallásával.

Barbélj Jeremiás relictája vallya procuratornak Gáltőj Mihált mindön pörösi ellen. <Gyulai György, Boldizsár papné c. Borbély Jeremiásné • 1605. aug. 8.>

[fol. 73^r]**Anno 1605, die 8 mensis Augusti sedes celebrata est.**

Gjulai György és Boldisár papné vallyák procuratornak az sárdi bírót Barbélj Jeremiásné ellen. <Gyulai György, Boldizsár papné c. Borbély Jeremiásné • 1606. jan. 16.>

Strásai Petru Nikura protestál, hogy ő jelön előjött az székek eleiben és kész volt volna jurálni az Vizaknaj Pétör pöri felől, de az ő pöröse elő nem jött, ha pedig kívántatik, ezután is kész az juramentomra. <Vizaknai Péter c. ?>

Anno 1605, die 19 mensis Septembris sedes celebrata est.

Eniedön lakó Varga Pétör vallya procuratornak Bun Lukácsot és Boczárdon lakó Lénárt Istvánt mindön pörösi ellen.

Causa Petri Varga Eniediensis, ut A. contra Caterinam consortem quondam Matthie Louas Albensis, velut I.

Cum protestatione: Ezért citáltuk Louas Mátyásné Katalin aszszonthe bíró uram pöcsétivel, ki lakik ugyanith Feiérvárat, Feiér vármegyében. Lakott énnéköm, Varga Pétörnek egy néném ugyanith Feiérvárat az Oláh uczán, Szegedi Mihályné házok szomszédságában, Kupagiártó Gáspárné, Katalin aszszony, ki Gáspár hal[ál]ja után menth volth Kouázi Mihályhoz, az ifjúhoz, mely Kouázi Mihály megholth, maradott volt Kouázi Mihálytúl egy leánkája. Mikor az nénémet is Isten ki akarta volna ez világból szólítani, halála előtt tött ilyen testamentomot Kovázi Mihályné, Katalin aszszony: „Hagyom az kisleányomat, Örsiköt az szépannyának, Kouázi Pétörnének, Sófia aszszonnak egy házzal, két ezüst pohárral, kiben [vagyon] több egy giránál, néminemő dirib-darab ezüstökkel, egy pártáöv[v]el, ki egy girás, fejér ruhákkal”, kik föl vannak az testamentomban írva. Azonkivől is, az kik föl nem volnának az testamentomban írva, tehát azokat is, ha az törvény mongya, hit szerénth kívánom előadatni véle, az kik én néném-től marattak. „Hagyom pedig ilyen conditióval, [fol. 73^v] hogy ha az én leánom meghal, tehát az én atyámfiára maraggyanak, Varga Pétörre az én javaimnak harmaggya, de ha Kouázi Pétörné anyánk meghal, tehát mindh az én atyámfiára, Varga Pétörre maraggyon”. Minthogy mindh az én néném leánkája meghholt, mindh pedig Kouázi Pétörné meghholt, tehát azt mondom, si juris, hogy énreám szállottanak azok az jók, minth atyafira, merth én[!] KupaGiártó Gáspárné énnéköm vér szerénth való atyámfia volth, annyéra, hogy az ő apja s az én apám egyek voltak. Minthogy Kouázi Pétörné megholt, az minth hallottuk, mindön javai te kezeden marattanak, azok között pedig az én atyámfiátúl marath jók is, azt hiszöm, hogy te kezeden legyen benne. Az ki vagyon pedig, az törvénytől elő kívánnjuk adatni veledh, az ki pedig jelön nincsen, az árát megh kívánnjuk adatni veled. Liceat plura. I. petit par et conceditur ad 3. diem.

I. dicit: Az mi én kezemenl vagyon benne, én előadom, melyre protestál az A. [és] deliberatiót is vár.

Deliberatum: Mivelhogy az székek színén megigéri azt az I., mi nála vagyon benne, teczik az székeknek, hogy harmadnapra tartozik előadni. Az mi az több dolgot

nézi, abban megaggya az szék párt[!] ad 3. diem. <Varga Péter c. Lovas Mátyásné • 1605. szept. 26.>

Barbélj Pál vallya procuratornak Feiérvárat lakó Gáltőj Mihált Barbélj Dömötörné ellen. <Borbély Demeterné c. Borbély Pál • 1605. szept. 26.>

Neömös Gergöly, itth Feiérvárat lakó vallya procuratornak Várag[gy]aj Bíró Jánost Enieden lakó Varga Pétör ellen. <Varga Péter c. Nemes Gergely • 1605. szept. 26.>

Anno 1605, die 26 Septembris sedes celebrata est.

Causa Petri Varga Eniediensis, ut A. contra Gregorium Neömös Albensem, velut I.

Cum protestatione: Ezért citáltuk Neömös Gergöly uramat kegyelmetök eleiben az bíró uram pöcsétivel, itth FeiérVárat lakót, hogy ez elmúlt széknapiján Eniedön lakó Varga Pétör idézte [fol. 74^r] volt Katalin aszszonth, Kouázi Pétörné menyét néminemű marháknak megadására, melyben az szék színén tagadást nem tön, hanem megigéré. Mikor az napon reámentönk volna, ada két kis ezöst pohárt elő, egy pártáövet, egy palástra való kapcsot, valami hitván fejr ruhát is. Nem tudatik mi gondolattýából Gergely uram eggik pohárt és egy pártáövet megtartá, mellyet akkor is kértönk, most is kérjök az szék színén, ha megaggya, elveszszök, ha meg nem aggya és jó okát nem aggya megtartásának, tahát azt mongyuk, si juris, hogy hatalmasul tarttya és becsőjével várjuk megíteltetni az törvéntől, merth, tudomásunk szerénth, mi öneki egy pénzével sem vagyunk adós, az én marhámat semmiképpen nem tarthatta volna megh. Liceat plura. I. petit par et conceditur ad 3. diem. <Varga Péter c. Nemes Gergely>

Louas Mátyásné, Catalin aszszony vallya procuratornak váraggiaj Bíró Jánost Eniedön lakó Varga Pétör ellen. <Varga Péter c. Lovas Mátyásné>

Barbélj Dömötörné vallya procuratornak Bun Lukácsot és Lénárt Istvánt is Barbélj Pál ellen.

Causa consortis nobilis Demetri[i] Barbélj Albensis, ut A. contra circumspectum Paulum Barbélj, similiter Albensem, velut I.

Cum protestatione: Ezért citáltuk Barbélj Pált bíró uram pöcsétével kegyelmetök eleiben, hogy, mikor az én attyám[at], Barbélj Gáspárt az Úristen ez világból kiszólitotta, ki lakott itth Feiérvárat, ugyan Feiér vármegyében, hagyott volth énnéköm egy kevés pénzt testamentomban, mely pénz volt Pál uram birtokában, melynek őkegyelme nagyobb részét meg is atta. Az kit megadott, azt őkegyelmétől nem kérom, vagyon hátra ötvenöt forint, azt őkegyelmétől sokszor kértök, kéretém is, most is kérom az szék színén, ha meghaggya, elveszöm, ha megh nem aggya és jó okát nem aggya megtartásának, tahát azt mondom, si juris, hogy hatalmasul tarttya és böcsőjével várom meghítél[tet]ni. Liceat. I. petit par et conceditur ad 3. diem. <Borbély Demeterné c. Borbély Pál • 1605. okt. 19.>

[fol. 74^v] **Anno 1605, die 28 mensis Septembris sedes celebrata est.**⁹⁶

Anno 1605, die 19 mensis Octobris sedes celebrata est.

⁹⁶ Az egész bejegyzés törölve.

Nagi Ferenczné vallya procuratornak Bun Lukácsot⁹⁷ Pap Jánosné, Katus aszszony ellen. <Nagy Ferencné c. Pap Jánosné • 1605. okt. 24.>

Rác Dávidné, Katus aszszony vallya procuratornak Bun Lukácsot mindön pörösi ellen. <Rác Dávidné c. Szatmári Demeterné • L. alább>

Deliberatum: Az szék kibocsáttya Barbél Pált számvetésre Barbély Dömötörnével, ha számot vethetnek, jó s, ha nem, az jövődő széknapijára állyanak elő törvénnre és igazítottassék törvény szerént az dolog köztök. <Borbély Demeterné c. Borbély Pál • 1605. okt. 24.>

Deliberatum: Czizár Miklós jobbágyának az szék megítéli az ökröt, az ki Kouác Miklósnál vagyon, de így, hogy az Czizár Miklós jobbágya harmadmagával reáeskögygék, hogy saját igaz marhája és nem adósságért vötték el, hanem úgy, minth hatalmasok, méltatlanul vötték el. Kouác Miklós keresse pénzét, kinek atta. <Csiszár Miklós jobbágya c. Kovács Miklós • 1605. okt. 26.>

Protestál Czizmaczia István, hogy Barbéli Dömötör kikéreczött volt bizonságra és semmit nem doceált, azért ennekutána ne bizoníthasson, ha bizonít is, szabad legyen ellene contendálnunk. <Borbély Demeter c. Csizmadia István • 1605. okt. 24.>

Szatkári Dömötörné vallya procuratornak Gálteő Mihált és boczárdi Fodor Tamást Rác Dávidné ellen.

Causa consortis egregii Davidi[s] Rác Albensis, ut A. contra consortem Demetrii Szatkári, similiter Albensem, velut I.

Cum protestatione ezért citáltuk Szatkári Dömötörné, Anna aszszont, ki lakik ugyanith Feiérvárat, Feiér vármegyében: Ez elmúlt esztendőkbén kértünk volt tőle 50 pénzt, attunk volt szálagban az 50 pénzért egy arany györöt, mely györöt kértenek uramtúl nyolcz forinton. Azért sokszor kértem tőle az györöt. Ím, az ötven pénzzel most is kéröm az szék színén és az szék előtt jelön leteszöm az ötven pénzt. Ha megaggya, elveszöm, ha meg nem aggya s jó okát nem aggya megtartásának, azt mondom, hogy hatalmasul tarttya és böcsőjével várom megítéltetni. Liceat. I. petit par et conceditur. <Rác Dávidné c. Szatkári Demeterné • 1605. okt. 24.>

[fol. 75^r]**Anno 1605, die 24 mensis Octobris sedes celebrata est.**

I., Barbélj Pál cum protestatione dicit: Az számvetés énrajtam el nem múlth, hanem az A-on, mivelhogy ők is, mind urastúl adósok neköm. Azért kérezöttem volth számvetésre, miérthogy adós volth. Az okon is nem attam meg az ő pénzét, hanem azt kívánom az törvénytől, hogy az én adósságom kiadassék magamnak, az adósságból az huszonöt pénz heán huszonöt forint. Hogy én éppen kiaggyam az pénzt én kezemből és én extra dominiomjában legyek mindh adósságomnak, mindh pénzömnek, nem lehet az, hanem az maradékját megaggyuk. Liceat.

Deliberatum: Az szék előtt referállya kisbíró uram, az ki az számvetésben otth volth, hogy az ketzét és az általagot Barbélj Dömötörék nem tagaggyák, de az tíz forintot tagaggyák, hogy nem ő akarattyokból adá Barbélj Pál uram az Barbélj Miklós árváinak. Teczik azért az széknek, hogy Barbélj Pál bizoníccson az tíz fo-

⁹⁷ Utána törölve: *Tóth Miklósné ellen.*

rinth felől, annakutána törvényök lészön, mindön dologh felől ad futuram sedem.
<Borbély Demeterné c. Borbély Pál>

Deliberatum: Cellér Ambrus mindön keresetit elérte Simándj Eötuös Jánoson, tudniillik az ötvenharmadfél forintot, mivelhogy Simándj Eötuös Jánost az szék bizonságra bocsátotta volth és négy holnapja is elmúlth az napjának, az mikorra bizonítani köllött volna et ad 15. diem exsolutio conceditur.

Simándj Eötuös János fölváltá az törvénth Cellér Ambrus ellen et deposuit ar[h]jam d. 12. <Ötvös János c. Cellér Ambrus • 1605. okt. 31.>

Deliberatum: Barbélj Mihálynak három bizonsága, az polgárok világossan megvallyák az szitkozódást, mellyet hallott. Barbélj Mihály mingyárást tudománt tött, de Czizár Mátyás tagadást tött benne, hogy nem ötet szitta. Teczik azért az széknek, minthogy akkor is tagadást tött benne Czizár Mátyás, hogy ez jövőendő széknapiára megesköggyék, hogy nem Barbélj Mihálynak mondotta, annakutána törvényök lészön. <Borbély Mihály és felesége c. Csiszár Mátyás • 1605. okt. 26.>

[fol. 75^v] Deliberatum: Egy bizonságh, Geörögh Simonné világossan megvallya, hogy mikor az Barbélj Dömötörné szolgálója odavitte az Czizmaczia István szállására az szőnyegöket, akkor Czizmaczia István otthon sem volth. Annakutána, mikor haza jutottak, akartak indulni Feiéruár felé és az leánth meghkerestették és odahívták s meghmondották neki, hogy valami vagyon az szőnyegben, haza vigye, merth ők el nem hozhatták, de az leány azt mondotta, hogy ő bizony el nem viszi, akár Isten elveszesse. U[gya]n Czizmaczia István is megmondotta, hanem kérte erősen az szolgáló, hogy elvigyék, merth ha otthhaggyák, elvesz. Úgy tötték föl osztán az szekérre, azután, hogy indultak is, megmondották az leánnak, hogy haza vigye, de ugyan nem vitte.⁹⁸ Az két első bizonságh pedig azt vallya, hogy jó reménység alatt indultak el, hogy az profosz szekere mellett elférhetnek, de az víznek nagy volta miatt oda köllött maradniok és így mindh az három bizonság egyaránth vallya, hogy az hajdúk verték föl őket és mindön marhájokkal egygyött az Barbélj Dömötör szőnyegét is az hajdúk vették el. Teczik azért az széknek, hogy mivel anniszor kínálták meg az leánth vele s haza nem vitte, hanem ugyan erőszak szerénth rajtok hatta, ha számot nem adhatna róla Czizmaczia István, hová lött, tahát méltán keresethné rajta. De, hogy otth ne vesszön, hanem barátságosképpen el akarták hozni, de az víznek nagy volta miatt kölletött odamaradniok és az ő marhájok is mindh odaveszött. Nem tartozik semmit fizetni, hanem az törvény tellyességgel megszabadította Czizmaczia Istvánt az Barbélj Dömötör keresetitől, hanemha az szolgálójára reá nem bízta volt, keresse azt érötte. <Borbély Demeter c. Csizmadia István>

Nagi Ferenczné giráztattya, úgy minth A., Pap Jánosné, úgy minth A-t,⁹⁹ d. 24.
<Nagy Ferencné c. Pap Jánosné • 1605. okt. 26.>

I., Szakmári Dömötörné, Anna aszszony cum protestatione respondit: Ím, értöm propositiójából, hogy énrajtam nyolcz forinth érő arany györőjét keresi, kit mondh, hogy neköm vetött volna zálagban, mellyet én tagadok, hanem kérth azon, hogy

⁹⁸ Utána törölve: *Így osztán, hogy elindultak, úgy találta reá.*

⁹⁹ Helyesen: I-t.

pénzt kérjek reá valakitől nekie. De én barátsággh szerénth az kevés munkát nem restelvén, nem úgy minth magamnak, minth neki [fol. 76^r] kértem ötven pénzt reá Gergöly deáktúl, az jesuita oskolamestertül, kit őmagának is megmondottam. Sőt Gergöly deák egynéhánszor kínálta, hogy kiválcsa, én is montam, hogy kiválcsa, semmi kötelem vele nem volth, ha ki nem váltotta, ő vétke, keresse Gergöly deákat. Bocsásson ki az törvény, az mit bizoníthatok, bizonítok, hogy így volth, ha bizonságommal föl nem érném, hitöt kérök magamnak, hogy így volth, bizonságomat reportálván és hitömet letévén, azt mondom, hogy indebite vexálsz.

A. Rác Dávidné respondit: Ím, értöm, hogy mindönöket tagad, de bocsásson ki az szék, én is bizonítok illyön dologokról, az mit bizoníthatok, hogy teneköd ottan hamar, egy vagy két hét múlva mingyárt megköldöttem az ötven pénzt, de te nem akartad az györöt kiadni. Ezt penig, nilván vagyon kegyelmetök előtt, hogy ő maga sem tagaggya, hogy ő kezében nem attuk[?] az györöt, azérth ötöle köll énneköm kérnem, ez mellé hitöt is kérünk magunknak. Liceat.

Deliberatum: Bizoníccson mind az két fél ad 8. diem. <Rác Dávidné c. Szatmári Demeterné • 1605. nov. 14.>

Czizár Mátyás giráztattya Mészáros Pétört, úgy minth I-t d. 24. <Csiszár Mátyás c. Mészáros Péter • 1605. okt. 31.>

Éradoni Pétörné giráztattya Mészáros Jánost, Czorba Mátét, Szőcz Pétört, NagiLábú Gergölynét, úgy minth I-okat külön-külön d. 24. <Éradonyi Péterné c. Mészáros János, Csorba Máté, Szűcs Péter, Mészáros Gergelyné • 1605. okt. 26.>

Patai Mihály vallya procuratornak Bun Lukácsot az felesége ellen, Fodor Tamást is vallya. <Patai Mihály c. Patai Mihályné • 1605. okt. 26.>

Anno 1605, die 26 mensis Octobris sedes celebrata est.

Kouác Míklós vallya procuratornak váraggiai Bíró Jánost itth Feiérvárat lakó Czizár Miklós ellen. <Csiszár Miklós jobbágya c. Kovács Miklós • L. alább>

Deliberatum: Az két bizonsággh világoszon[!] meghvallyák, hogy mikor be akartak menni szalagérth Barbélj Mihálhoz, tahát elébb bementh Czizár Mátyás és Barbélj Mihály berekesztötte, őket pedig kirekesztötte, de odabe minth volth az dolog, azt nem láthatták. Teczik azért az széknek, hogy Czizár Mátyás megesköggyék ez jövendő széknapijára az két bizonság mellé, micsoda hatalmaságot cselekedött rajta. Annakutána, megértvén az szék az hatalmaságot, törvényök lészön. <Borbély Mihály és felesége c. Csiszár Mátyás • 1605. okt. 31.>

[fol. 76^v] Az feiérvári polgárok, Keömiues Mihály, Mészáros Gergöly és az többi vallyák procuratornak Bun Lukácsot Barbélj Mihályné, Elona aszszony [ellen]. <Gyulafehérvári alsó tanács c. Borbély Mihályné • 1605. okt. 31.>

Nagi Ferenczné, úgy minth A. jam secundo giráztattya Pap Jánosné, úgy minth I-t d. 24. <Nagi Ferencné c. Pap Jánosné • 1605. okt. 31.>

Éradoni Pétörné jam secundo giráztattya Czorba Mátét, Mészáros Jánost és NagiLábú Gergölynét, úgy minth I-okat külön-külön d. 24. <Éradonyi Péterné c. Mészáros János, Csorba Máté, Szűcs Péter, Mészáros Gergelyné • 1605. nov. 14.>

Kovácz Miklós, I., az fölváltsággh mellé szólíttattya Czizár Miklóst és, A. lévén non comparens, girán, d. 48.¹⁰⁰ <Csiszár Miklós jobbágya c. Kovács Miklós>

Causa Michaelis Patakj¹⁰¹ contra consortem eiusdem.

Cum protestatione, ilyen okát aggyuk az megfogtatásnak, hogy ez, ezelőtt egy-néhány esztendővel én feleségöm vala. Azért engömet harmadfél esztendeje elmúlt, hogy elhagyott. Segösuár¹⁰² alatt mikor reá találék, mondtam nekie: „Jer haza jó attyámfia, merth úgy teczik, hogy én feleségöm valál te egyczör!” Azért én el nem híhatám semmiképpen onnat az hajdúk közzöl, mellyre bocsásson ki az szék s mindönth bizonítunk reája, az micsoda élötöt éle volth. Hogy pedig engömet elhagyott, országh törvénye szerént, hogy engömet elhagyott, fejének elesését kívánom érötte, merth semmiképpen engömet, jámbor urát el nem hagyhatott volna, azért kegyelmetektől Isten szerénth való deliberatiót várunk. Liceat.

I.: Úgy vagyon, hogy [el]hattam, de ország futása volth akkor, engömet osztán Barczán az némötök kaptak vala el, azután az némötöktől meg egy magyar szolgáló embör vön el, azután, attúl ismét az ráczok vőnek el.

Patai Mihályné, Katus aszszony vallyá procuratornak Gáltőj Mihált az ura, Patai Mihály ellen.

Idem I.: Ergo nem jóakaratom szerénth jártam én, hanem, minth rabot és ilyen gyámoltalan aszszonthe otth hordoztak, ahol ők akartak, minth olyan hatalmasok, dato, sed non concessio, ha szinte valami dolog esött volna is, nem szabad akaratom szerénth, hanem fogságomban, kételenség [fol. 77^r] miatth. De miután én kezek[b]ől kiszabadultam, jámborul viseltem magamat, fejemhöz sem szólhacz, el sem szakadhacz tőlem, merth én hitöm mellé jöttem, mihölt örességöm lött. Bocsásson ki az törvény, én is, magam mentségére, mindönt bizonítok, az mith bizoníthatok, az szék alkotmatis idöt adván, ha pedig engömet fogva akarsz tartani, én számomra is bizoniccs, merth tartozol véle, minth hitös uram, holott pedig gyalázatomra és halálomra igyeközöl, dí[j]omon vagy, ha nem bizoníthacz, si juris. Liceat.

Deliberatum: Az szék az A-t kibocsáttya bizonságra, hogy mioltától fogva elszakatt tőle az ő felesége, hogy szabad akarattya szerénth hatta el, nem hatalmasok vitték és micsoda gonosz életben élth,¹⁰³ annakutána törvényök lészön ad 3. diem.

Anno 1605, die 28 mensis Octobris sedes celebrata est.¹⁰⁴

Bizonságh, Koczis Celemenné, Sófia aszszony, itth Feiérvárat lakó, hiti után, így vall: Uduarhelyre köllöttött vala mennöm, hát, Teörök István is otth vagyon, az hajdúhadnagy. Hallottam tőle, hogy mongya vala: „Ím, az pattantyús, Pataj Mihály idejött s azon kér, hogy kiszerezem az feleségét Vágó Balástul s mondtam nekie, hogyha egy éjjel velem haggya háltni, tahát kiszörzöm”. S azt monda Teörök István, hogy megengette nekie Patai Mihály, csak szörözze ki. Azután osztán

¹⁰⁰ Az egész feljegyzés egyidejűleg törölve.

¹⁰¹ Helyesen: Patai.

¹⁰² Javítva: *Udvarheleön-ről*.

¹⁰³ Utána egyidejűleg törölve: *és hogy nem erőszak szerénth*.

¹⁰⁴ Egyidejűleg törölve.

Segösuár alá mene az had, ott is hallottam Teöreök Istvántúl, hogy mondotta, hogy ott is kérte ötet Pataj Mihály, hogy kiszörözze Vágó Balástúl az feleségét s mon-dám¹⁰⁵ nekie: „Minthogy most jó egészségöm vagyok, engedd meg, hogy hállyak két éjjel vele, s kiszörzöm“. Úgy hallottam Teöreök Istvántúl, hogy azt is megengette nekie. Azután osztán engömet égött borral hívának oda Teöreök Ist-vánék és úgy mongya vala énneköm: „Aszszonyom, nem tudom ez ezszez[!] lélök kurvafi ez az pattantyús micsoda-e, bolond-e, vagy mi dologh? Ím, immár két éjjel engette meg, hogy az ő feleségével hállyak“. De ő sem monta azt, hogy vele hált volna. Tudom azt is, hogy [...] ¹⁰⁶ Pataj Mihály az felesége szállására és ő jól[...]ott otth. <Patai Mihály c. Patai Mihályné • 1605. okt. 31.>

[fol. 77^v] **Anno 1605, die 31 mensis Octobris sedes celebrata est.**

Az feiervári polgárok, Czizár Mátyás, Váradi Lakatos János, Mészáros Gergöly, Szabó György, Szwcz Benedök, Keömmües Mihály ugyan Feiervárat lakó Barbélj Mihályné ellen. <Gyulafehérvári alsó tanács c. Borbély Mihályné • L. alább>

Cellér Ambrus az fölváltsággh mellett giráztattya Simándj Eötuös Jánost, úgy minth A-t d. 48. <Ötvös János c. Cellér Ambrus • 1605. nov. 7.>

Barbélj Mihály és Czizár Mátyás között való deliberatio az szidalom felől.

Deliberatum: Mivelhogy Barbélj Mihált az szék bizonságra bocsátotta volth, hogy meghdoceállyá azt, hogy Czizár Mátyás teljességgel ötet szitta. Az két bizonsággh meghvallyák az szitkozódást, de hogy megnevezte volna, azt nem hal-lották. Mellyről akkoron is tagadást tött Czizár Mátyás benne, hogy nem öneki mondotta. Kire való képöst[!], az szék Czizár Mátyásnak hitöt imponált volt arról, hogy nem Barbélj Mihálynak mondotta. Most azért, deponálván hitit, kívánnya Czizár Mátyás, hogy az A., az alpörös felelete tartása szerénth, indebitán maraggyon érötte. Teczik azért az széknek, mivelhogy Czizár Máty[ás] deponálta hitit, hogy az A. indebitán vagyok érötte az me[ly te]szön fl. 12. d. 50. et ad 15. diem executio conceditur, melynek két része az széké, harmada az perösé.

Deliberatum:¹⁰⁷ Mivelhogy Czizár Mátyás szabad akarattya szer[ént] vallya az szék színén, hogy Barbélj Mihály öhozzá sem feg[yvert] nem fogott, sem nem verte, hanem csak volth egymás között az közödös[?], teczik azért az széknek, hogy Barbélj Mih[ály] ellen[?] Czizár Mátyás ebben az causában semmin nem ma-rad, hanem az engedetlenségérth bíró uram büntetésében vagyok. A. apellat ad senatum et conceditur. <Borbély Mihály és felesége c. Csiszár Mátyás>

Az feiervári polgárok giráztattják Barbélj Mihálynét, úgy minth A-t,¹⁰⁸ d. 24. <Gyulafehérvári alsó tanács c. Borbély Mihályné • 1605. nov. 7.>

Sánta Györgyné giráztattia Kis Mihálynét d. 24. <Sánta Györgyné c. Kis Mihályné • 1605. nov. 7.>

[fol. 78^r] Causa consorti[s]¹⁰⁹ Francisci Nagi Albensis, ut A. contra relictam Joanni[s] Pap, similiter Albensem, velut I.

¹⁰⁵ Ti. Török István.

¹⁰⁶ Egy olvashatatlan szó.

¹⁰⁷ Ugyanazon perben.

¹⁰⁸ Helyesen: I-t.

¹⁰⁹ Javítva: *relicta*-ról.

Cum protestatione: Ez feleletöm Pap Jánosnéhoz, Feiérváratt lakóhoz, ugyan Feiér vármegyében, hogy ez jelönvaló 1605. esztendőben, úgymint aratás tájban, megyők vala búzám látni jámbor szövényekkel, aszszonyállatokkal. Ez megnevezött I. áll vala az Barbélj Gáspárné ajtajában [és] mondá: „Ím, ugyan megborzadok.” Mondnak nekie: „Miérth.” „Azért, hogy az Lucipert látám, hogy megyön vala egy fejér pálczával.” Kérdik: „Kicsoda az.” Mond reá: „Nem láttátok-e.” Mondanak: „Mi nem láttunk, hanem ám Nagi Ferencznét.” S mondh arra: „Nem tuggyátok? Nézzé[tek?] az nőköt, minth paraszttá tötték most, az Luciper pedig öszvehajtotta most őket s úgy mennek! De az kivel pörlök, arra sem haragszom úgy, minth arra, de ím, férhöz megyők,” – salvo honore –, latorhoz megyők s hajdúhoz megyők, de bizony megveretöm az testét, ha meg nem halok.” Ha előállana s tagadná, tahát bőségössön megbizonítanók, de hogy engömet bővös-bájosnak mondott, ha azt éneám bizoni[t]otta volna, meg köllene énnéköm halmom. Azért, ha az törvény mongya, fejének eleséséhez szólanék érötte, hogy engömet illen gyalázatos szókkal illetött. Ha pedig erre az széknék tekinteti nem lenne, tahát az széktől várjuk böntetését. Kegyelmetektől Isten szerénth való böntetését várjuk. Liceat.

Deliberatum: Mivelhogy az I., Pap Jánosné tellyességgel succumbál és halni hatta dolgát, az más fél pedig kéczör meggiráltatta és most, harmadszor deliberatiót vár, teczik az széknék, hogy, mivel succumbál és halni hatta dolgát, az gyalázatos szóérth emandán[!] vagyon érötte fl. 12. d. 50. et per non venit sententia conceditur ad 15. diem. <Nagy Ferencné c. Pap Jánosné>

Czizár Mátyás jam secundo giráztattya Mézáros Pétört, úgy minth I-t d. 24. <Csiszár Mátyás c. Mészáros Péter>

Protestál Tordai Fazekas István, hogy ennekelötte is kináltam meg Feöreödös Mártát ez szölövel, most is, az idén megkináltam, azért hozzá nem fogott, azért azután neköm is szabad légyön ellene contendálnom, ha va[la]hogy valami közét mondaná hozzá. <Fazakas István c. Feredös Márta>

[fol. 78^v] Patai Mihály protestál, hogy ez mostani törvény nem őrajta múlik, hanem önnön magán, azért ezután nem tartozik étellel neki. <Patai Mihály c. Patai Mihályné • 1605. nov. 2.>

Anno 1605, die 2 mensis Novembris sedes celebrata est.¹¹⁰

Deliberatum: Az A-nak egy bizonsága vallya, hogy Teöreök Istvántúl hallotta, hogy Patai két éjjelre engette volna nekie az feleségét, hogy vele hállyon, de Teöreök István sem mondotta azt, hogy véghöz menth volna az dologh, hanem, sőt inkább szitta Pataj Mihált érötte, ha szinte engette volna is, de az sem constál, hogy engette volna. Az fölöpörösnek pedig világosson megvallya az első [tanúja], hogy mikor Segeösuárat hívatta volt haza Pataj Mihálj, az hajdú mingyarást szabadságot adott nekie, ugyan az tanú előtt, az kivel hívatta, de ő azt mondotta, hogy nem megyön, minth ebhöz. Az mi pedig nézi az erőszak szerénth való elvitelt, minthogy avval mentötte magát az I., hogy erőszak szerénth vitték el, az bizonságok elégödendőképpen megmongyák, hogy szabad akarattya szerénth ment el, nem

¹¹⁰ Más kézzel és helyesírással a fogalmazott bejegyzés.

erővel vitték el. Az két bizonság pedig, Balogh János és Nagi Ferencz világosan megvallyák, hogy mikoron Patay Mihály bizonított volt Enyeden az ő felesége ellen, világosson meghmondották heten is, vagy nyolczan, hogy otth voltak Temesúarat az lakodalmában, hogy megesküött Nagy Balásval. Mivelhogy pedig az felperes ország törvinye szerint való büntetésit kívánnya, teczik az törvinnek is, hogy az ura mindenben jól cselekedett, mert ha szintén úgy volna is, hogy erőszak szerint vitték volna is el, de Segesúarat, mikor hívatta hiti mellé, hogy minden bűneiről el akar feletkezni, tehát hozzája kellett volna hiti mellé menni, de hogy még az montá, hogy nem megyen, mint ebhez, mingyárást minden gonosz életire okot adott ő maga, azért az ura, ország törvinye szerint hetedmagával harmadnapra esküdjék reája és üttesse el az feit. <Patai Mihály c. Patai Mihályné>

[fol. 79^r]**Anno 1605, die 7 mensis Novembris sedes celebrata est.**

Kouác Miklós vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárth Istvánt, boczárdit Eniedi Mézáros János ellen. <Kovács Miklós c. Mészáros János • L. alább>

Bíró uram vallya procuratornak Gálteő Mihált Sánta Györgyné, Anna aszszony ellen.

Causa circumspecti domini Joanni[s] Százvársi, judici[s] civitatis Albensis, ut A. contra relictam Annam, consortis[!] quondam Georgii Sánta, velut I.

A., cum protestatione illen feleletöm vagon Sánta Györgyné, Anna aszszony ellen: Nilván vagon az széknél ez elmúlt időkben, mikoron Kis Mihály az feleségével törvény szerént veszőttek volna, akkor is ez I-hoz sorok estenek, mostan pediglen énhozzám több sorok jöttek felőle és bizonyosbbak. Tisztöm szerénth neköm meg köllött ötet fogtatnom azért az sorokhoz képest, mellyek be vadnak relatoriában írva. Az mit az törvény reávet az bizonságokra[!] képöst, az bñntetést az törvényre tanálám, ha pediglen nem mentheti magát az sorokhoz képöst, penáját várom, si juris, liceat. I. petit par et conceditur ad 3. diem. <Szászvárosi János bíró c. Sánta Györgyné • 1605. nov. 14.>

Cellér Ambrus jam secundo giráztattya Simándj Eötuös Jánost, úgy minth A-t d. 48. <Ötvös János c. Cellér Ambrus • 1605. nov. 14.>

Az feiérvári polgárok feleleti Barbélj Mihályné, Elona aszszony, itth Feiérvárat lakó ellen.

A-es cum protestatione: Azért citáltuk az I-t, Barbélj Mihályné, Elona aszszonh, ki lakik itth Feiér vármegyében, ugyan Feiérvárat, [mert] ez jelenvaló, 1605. esztendőben, úgymint ezelőtt egy holnappal, bíró uram parancsolta volt minekñk, az mi tisztñk szerénth, minth polgároknak, hogy elmennyünk az I. szállására szálagért, mivelhogy néminemű szófogadatlanságban estenek volt, hogy szálagát vegyők. Mikoron odamentünk volna, szálagát vettők volna, az I., nem tudatik, mi gondolattýából, minekñk, jámbor, hitös embereknek oly gyalázatos szót szólott az I.: „Ihon, úgymond, az uramék, az rozs szak ím mit cselekesznek, háza[m]ból elviszik marhámát!”, mellyet, ha megbizonítana, minekñk mind négyen meg kellene hálnunk érötte. Azért, ha az törvény mongya, meg köll érötte hálni, ha pedig az törvény arra nem tekintene, tahát azt mongyuk, hogy holt

dí[j]ankon vagyon érette. Kegyelmetektől Isten szerénth való deliberatiót várunk. Liceat.

[fol. 79^v] Barbélj Mihályné, Elona aszszon protestál, hogy az feiérvári polgárok szólíttatták, így, azaránth mennyien[?] pörösök.

I. respondit cum solita protestatione: Az minth elsőben, az szálagvételre fondálod dolgotat, mikoron odajöttetek szálagvenni, engedelmes voltam én bíró uram parancsolattyának. Akkor szálagomat el nem hoztátok, hanem azután, míg én bíró uramnál voltam, úgy menth [valaki] kegyelmetök közül zálagvenni, mellyet pro rei declaratione hozok elő, kiről protestálok, hogy jövendőben gondom lészön reá. Az mi pedig nézi az gyalázatos szókat, az kit mondasz, doce, idegen bizonságokkal, megbizonítván, protestálok, hogy többet szóllok az dologhoz. Liceat ad ulteriora.

A. respondit: Ím, értöm, hogy azt kívánod, hogy megbizoníccsam. Ím, ki is megyők, bizonítok, az mit bizoníthatok, bizonságunk mellé magunknak hitet kívánunk, hogy ezők így voltak. Liceat.

I. replicat: Semmiképpen nem kívánhac magadnak hitöt, hanem bizoníccs, merth fejemet keresed. Liceat.

Deliberatum: Bizoníccsanak az A-k feleletek tartása szerénth ad futuram sedem. <Gyulafehérvári alsó tanács c. Borbély Mihályné • 1605. nov. 14.>

Sánta Györgyné jam secundo giráztattya Kis Mihálynét, úgy minth I-t d. 24.¹¹¹ <Sánta Györgyné c. Kis Mihályné • L. alább>

Causa Nicolai KouácZ Albensis, ut A. contra Joannem Mészáros de Enied, nunc Albae commorantem, velut I.

A. cum protestatione: Ezér[t] citáltuk az I-t, Eniedi Mészáros Jánost, ki lakik itht Feiérvárat, Feiér vármegyében, [hogy] ez jelenvaló, 1605. esztendőben, úgyminth ezelőtt három holnappal, [cse]rltem volt tőle egy ökröt, mely ökrök énneköm állott fl. 8-ban. Ez nílván vagyon kegyelmeteknél, hogy az mely ökröt ő énneköm adott volt, éntőlem törvény szerénth elvötték pénz nékül. Azért én úgy vöttem volth, minth igaz marhát, minthhogy én őneki igaz marhát attam volth, azt akartam volna, hogy ő is igaz marhát adott volna. Azért vagy az árát, vagy olyan marhát kívánok tőle az törvéntől ítéletni, si juris, avagy aggya az én marhámat, kit én neki attam s megelégzőm vele. Liceat. I. petit par et conceditur ad futuram sedem. <Kovács Miklós c. Mészáros János • 1605. nov. 14.>¹¹²

[fol. 80^r] Aztalos Péterné, Katalin aszszony vallya procuratornak Bun Lukácsot és Lénárt Istvánt is, mindön pörösi ellen. <Asztalos Péterné c. oláhok • 1605. nov. 14.>

Kis Mihályné vallya procuratornak váraggiai Bíró Jánost Sánta Györgyné ellen. <Sánta Györgyné c. Kis Mihályné>

Anno 1605, die 14 mensis Novembris sedes celebrata est.

Mészáros Péter, úgy minth I. az fölváltságh mellett giráztattya Teöreök Jánosnét, úgy minth A-t, d. 48. <Török Jánosné c. Mészáros Péter • 1605. nov. 16.>

¹¹¹ Előtte törölve: d. 48.

¹¹² Vö. még a Császár Miklós jobbagya c. Kovács Miklós perében hozott 1605. okt. 19-i ítélettel.

Mézáros János, Mézáros Mátyás fia vallya procuratornak Bun Lukácsot mindöök ellen.

Czorba Máthé vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárth Istvánt mindön pöröse ellen. <Éradonyi Péterné c. Mészáros János, Csorba Máté, Szücs Péter, Mészáros Gergelyné • L. alább>

Simándj Eötuös Jánosnak az szék procurator haladékot ad Cellér Ambrus ellen.

Simándi Eötuös János deponálá az girát egy arany györövel, hegyös gyémántossal pro d. 96. <Ötvös János c. Cellér Ambrus • 1605. nov. 16.>

Barbélj Mihályné és az feiervári polgárok mielőttönk így békéllének megh, hogy ha ezután ezön dolog felől Barbélj Mihályné fölkérködnék, hogy egy köntössel érem meg őket, tehát húsz forinton maraggyon Barbély Mihályné és azon törvény állyon előtte. <Gyulafehérvári alsó tanács c. Borbély Mihályné>

Rác Dávidné giráztattya Szakmári Dömötörnét, úgy minth I-t, d. 24. <Rác Dávidné c. Szatmári Demeterné • 1605. nov. 16.>

Eniedi Mézáros Jánosnak az szék procurator haladékot ad Kouác Miklós ellen. <Kovács Miklós c. Mészáros János • 1605. nov. 16.>

Mézáros János giráztattya Éradoni Pétörnét, úgy minth A-t d. 48.

Czorba Máthé giráztattya Éradoni Pétörnét, úgy minth A-t d. 48. <Éradonyi Péterné c. Mészáros János, Csorba Máté, Szücs Péter, Mészáros Gergelyné • 1605. nov. 28.>

I., Sánta Györgyné cum protestatione respondit: Ím, értöm bíró uramnak hozzám súlyos feleletét, hogy azt mondgya, hogy soros volnék, de én senki száját be nem dughatom, hogy imezt-amazt ne beszélzene. Jó, de én az ellen azt mondom, hogy jámbor szömély vagyok, ha szegény vagyok is, váras tagja vagyok és magamat kész vagyok országgh törvénye szerénth mentenöm, hogy börtelen vagyok ebben az dologban, az mellyet reám költöttek, az ki pedig reám költötte kitisztítom magamat belőle, hogy nem voltam afféle élető embör, nem is vagyok, azért kegyelmetektől Isten szerénth való deliberatiót várok. Liceat. <Szászvárosi János bíró c. Sánta Györgyné • 1605. dec. 21.>

[fol. 80^v] Aztalos Pétörné giráztattya az pörös oláhat, úgy minth A-t d. 48. <Asztalos Péterné c. oláhok>

Igeni Nagi Benedök vallya procuratornak Bun Lukácsot valami oláhok ellen, ökörtartás felől.

Pap Benedökné protestál, hogy az szék is megígérte az ura mentéjét, de bíró uram tart ellene benne.

Anno domini 1605, die 16 Novembris sedes celebrata est.

Mézáros Pétör jam secundo az fölváltsággh mellett giráztattya Teöreök Jánosnét, úgy minth A-t d. 48. <Török Jánosné c. Mészáros Péter • 1605. nov. 23.>

Cellér Ambrus giráztattya Simándj Eötuös Jánost az fölváltsággh mellett, úgy minth A-t d. 48. <Ötvös János c. Cellér Ambrus • 1605. nov. 23.>

Rác Dávidné jam secundo giráztattya Szakmári Dömötörnét, úgy minth I-t d. 24. <Rác Dávidné c. Szatmári Demeterné • 1605. nov. 23.>

A., Miklós kovács dicit: Ím, értöm, hogy tagadod, hogy az ökör felől nem feleltél volna, azt kívánod, hogy megbizoníccsam, azért kikéreczöm az törvéntől, bizonítok, az mit bizoníthatok, bizonságom mellé magamnak hitöt kívánok, hogy te feleltél felőle és feelve attad énnéköm. Azért alkalmas időt kívánok, merth nem itth vadnak az bizonságok, hanem másutt. Bizonságom után kegyelmetektől Isten szerénth való deliberatiót várok. Liceat.

Deliberatum: Bizoníccson ad 15. diem az A., feleleti tartása szerénth, hogy felelt felőle az I. <Kovács Miklós c. Mészáros János • 1605. nov. 28.>

Dálnakj János vallya procuratornak Bun Lukácsot Thamás kovácsné ellen.

Causa circumspecti Joannis Dálnoki Albensis, ut A. contra [...].

A., cum protestatione: Ezért citáltuk Thamás kovácsnét, ki lakik ugyanitth GiulaFeiérvárat, Feiér vármegyében, [mert] vetett volth szálagban hozzám egy házat, szálagban pro fl. 15. ugyan ez télen való esztendőben, hogy pinköst után tizenketted nappal énnéköm megaggya az fl. 15., ha pedig meg nem aggya, az ház birtokomban legyön, melyről énnéköm levelet is adott. Minthogy az napja elmúla, azt kívánom, hogy az házból kimennyön leveled tartása szerénth.

[fol. 81^r] Deliberatum: Mivelhogy Tamás kovácsné nem tagaggya az adósságot, teczik azért az törvénnel, hogy tizenötöd napra tartozik megfizetni az tizenöt forintot Dálnokj Jánosnak. <Dálnoki János c. Kovács Tamásné>

Oroszlán Barbély Márthon vallya procuratornak Szalaj Tamást, Bun Lukácsot és Sárdon lakó Giarmati Jánost Tordai Fazekas István, itth Feiérvárat lakó ellen. <Borbély Márton c. Fazakas István • 1605. nov. 21.>

Anno 1605, die 21 mensis Novembris sedes celebrata est.

Tordai Fazekas István, itth Feiérvárat lakó vallya procuratornak váraggiai Bíró Jánost mindön pörösi ellen. <Borbély Márton c. Fazakas István>

Nagy Istvánné giráztattya Székeölj Pált, úgy minth I-t d. 24. <Nagy Istvánné c. Székely Pál • 1605. nov. 23.>

Szabó Pálné, úgy minth A. giráztattya Szabó Andrást d. 24. <Szabó Pálné c. Szabó András • 1605. nov. 23.>

[fol. 81^v]**Anno 1605, die 23 Novembris sedes celebrata est.**

Deliberatum: Mivelhogy Teöreök Jánosné az fölváltsággh mellett, úgy minth A. semmit nem compareál Mészáros Péter ellen, hogy pedig ennekelőtte is az méltatlan keresetért indebitán hatta volth az törvény Teöreök Jánosnét, most is, az kéczör girázás után kívánnya az I., hogy az elébbi törvény maraggyon helyén és az törvény absolvállyá Mészáros Pétert az Teöreök Jánosné keresetétől, ergo az törvény absolvállyá Mészáros Pétert az Teöreök Jánosné keresetétől és az elébbi törvény marad helyben. <Török Jánosné c. Mészáros Péter>

Cellér Ambrus jam secundo giráztattya Simándj Eötuös Jánost, úgy minth A-t d. 48. <Ötvös János c. Cellér Ambrus • 1605. nov. 28.>

Rác Dávidné jam secundo giráztattya Szakmári Dömötörnét, úgy minth I-t d. 24. <Rác Dávidné c. Szakmári Demeterné • 1605. nov. 28.>

Mivelhogy Székeölj Pál számvetésre kérecczik ki Nagy Istvánné ellen, az szék is kibocsátja őket számvetésre ez jövődő széknapijára. Ha számot vethetnek jó, s ha nem, hát tarcsák törvényhöz magokat. <Nagy Istvánné c. Székely Pál>

Szabó Pálné jam secundo giráztattya Szabó Andrást, úgy minth I-t d. 24. <Szabó Pálné c. Szabó András • 1605. nov. 28.>

[fol. 82^r] Colosuárat lakó Kis Gáspár vallya plenipotentariusnak Feiérvárat lakó Sebeösi Mihált, nömös szömélyt és procuratornak Bun Lukácsot, ugyan Feiérvárat lakó Simándj Eötuös János, úgy minth I. ellen.

Anno 1605, die 28 mensis Novembris sedes celebrata est.

Eniedj Mézáros János, most Feiérvárat lakó vallya procuratornak Beseniej Menyhártot Kouáczi Miklós ellen. <Kovács Miklós c. Mézáros János • 1605. nov. 30.>

Simándj Szabó Pálné vallya procuratornak Beseniej Menyhártot Feiérvárat lakó Szabó Pálné¹¹³ ellen és János bírót is, váraggiait.

Szabó András vallya procuratornak Bun Lukácsot és Lénárt Istvánt Simándj Szabó Pálné ellen. <Szabó Pálné c. Szabó András • L. alább>

Deliberatum: Mivelhogy Simándj Eötuös János az Cellér Ambrus fölváltása mellett semmit nem compareál, hanem tellyességgel halni hatta dolgát, Cellér Ambrus az kézör girázás után sententiát kíván és deliberatiót. Ergo az szék is viszszaítéli Cellér Ambrusnak keresete szerénth az ötvenharmadfél forintot és 15. napra exsolutio conceditur. Az mi az hatalmat nézi, nincsen hatalmon, se böcsűjén, merth törvény szerénth vötte volt el Simándi Eötuös János. <Ötvös János c. Cellér Ambrus>

Deliberatum: Mivelhogy Rácz Dávidné kézör meghgiráztatta Szakmári Dömötörnét, jam tertio deliberatiót kíván, kereseti szerénth. Ergo az szék is megítéli Rácz Dávidnének feleleti tartása szerénth az arany győrt [és] valamire mer eskönni et ad 15. diem executio conceditur. <Rácz Dávidné c. Szakmári Demeterné • 1606. jan. 16.>

Szabó Pálné igéri feleletit hodie per totum beadni S[z]abó András ellen. I. petit par et conceditur. <Szabó Pálné c. Szabó András • 1605. nov. 30.>

Czorba Máthé jam secundo giráztattya Éradoni Pétörnét, úgy minth A-t d. 48.

Mézáros János is ugyanezön dologból jam secundo giráztattya Éradoni Pétörnét d. 48. <Éradonyi Péterné c. Mézáros János, Czorba Máté, Szűcs Péter, Mézáros Gergelyné • 1605. nov. 30.>

[fol. 82^v]**Anno 1605, die 30 mensis Novembris sedes celebrata est.**

Bíró uram vallya procuratornak Bun Lukácsot Kis Mihály ellen.

Kis Mihály vallya procuratornak Menyhárt deákot bíró uram ellen. <Szászvárosi János bíró c. Kis Mihály • L. alább>

Kouáczi Miklós giráztattya Mézáros Jánost, úgy minth I-t d. 24. <Kovács Miklós c. Mézáros János • L. alább>

Szabó András, úgy minth I. giráztattya Szabó Pálnét, úgy minth A-t d. 48. <Szabó Pálné c. Szabó András • 1605. dec. 12.>

¹¹³ Helyesen: András.

Deliberatum: Mivelhogy Éradoni Pétörné idézte volt törvének Mészáros Jánost és Czorba Máthét valami tilalmas erdeje felől, mivelhogy pedig A. lévén, nem compareált, az I-ok kéczör meghíráztatták, jam tertio absolutiót kívánnak az széktől. Ergo az székek is absolvállyá az I-okat az Éradoni Pétörné keresetétől. <Éradonyi Péterné c. Mészáros János, Czorba Máté, Szűcs Péter, Mészáros Gergelyné>

Az negyven embör remittálják az citatiót Kis Mihály ellen. <Szászvárosi János bíró c. Kis Mihály • 1605. dec. 19.>

Mészáros János benntiltá eodem die az girát Kouáczt Miklós ellen et deposuit arham d. 2. <Kovács Miklós c. Mészáros János • 1605. dec. 5.>

Anno 1605, 5 die Decembris.

Deliberattom: Enniedi Mészáros János contentála[!] az A-nak bizonsága ellen, az törvén is leszállíttya per totum et absolválta az törvény minden keresettitől is. A., Miklós Kovács hal[!]ván ezt, felváltá az törvént. <Kovács Miklós c. Mészáros János • 1605. dec. 12.>

Anno 1605, die 10 Decembris.

Vizaknaj Nagi Márthon és Eötuös István így lőnek kezesök ezör forintig: Márthon deák mindön [n]ömességet¹¹⁴ kikötvén belőle, annak fölötte magának, feleségének, gyermekeinek fejét köté, hogy törvény végeszakattáig mindön törvénen előállattya Barbély Albertné. Ez kezesség lőn az bíró házánál, az egész várasnak jobb része hallottára. <Borbély Albertné c. Szabó Anna, Erzsébet szolgáló • 1605. dec. 12.>

[fol. 83^r] Anno 1605, die 12 mensis Decembris sedes celebrata est.

Barbélj Albertné, Sófia aszszony vallyá procuratornak Beseniej Menyhártot mindön pörösi ellen. <Borbély Albertné c. Szabó Anna, Erzsébet szolgáló • L. alább>

Causa Nicolai Kouáczt Albensis, ut A. contra Joannem Mészáros Eniediensem, nunc Albe, velut I. penest sciscitationem.

A., Kouáczt Miklós az fölváltság mellett cum protestatione respondit: Ezért váltottuk föl Eniedi Mészáros János ellen való törvényönket, ki lakik ugyan Feiérvárat, Feiér vármegyében, hogy ez elmúlt napokban bizonságunk miatt meghfogyatkoztunk volth, azért újólágh kikérezönk s megbizoníttyuk, hogy ökegyelme feelt volt az marha felől, az kit minekönk adott volth. Bizonságom mellé magamnak is hitöt kérök, reportálván relatoriámat, avagy az én marhámat szörén, az kit ökegyelmének érötte attam volt, avagy az pénzt, az kiben énnéköm állott, 20 pénz heán tizönnolcz forintot, meg kívánom az széktől ítéltetni. I. [petit] par sed non conceditur.

I. cum protestatione dicit: Ím, értöm, hogy újonnan kikérezöl az bizonságra s az első propositiódhoz is ragaszkodol az meghecsereált ökör dolga felől. Ahol azt mondod, hogy én feleltem volna felőle, s azt bizonyítsd meg. Tagadom azt én, hogy feleltem volna felőle, dato, sed non concessio, bátor feleltem volna felőle is, de nem feleltem, az mikor te meghallottad, hogy Szombori János uram kéri éntő-

¹¹⁴ Bizonytalan olvasat. Előtte törölve: *közösséget*.

lem az én ökrömet, az mellyet énrajtam keressz, mingyarást te, híröm néköl elvitted estve az kapu elől, sőt, az ki nagyobb, ugyan meg sem árultál volt velem. De az is bátor mind úgy legyön, azután, hogy nálad volt az ökör, az kié volth s megtalálta volna [fol. 83^v] nálad, meg sem tiltotta volth, kértem tőled, add megh, Miklós uram, az ökrö[met], merth szántalak, ha kárth vallanál, merth szegény legény vagy, én meghnyúozom[!] az ökröt, mi miattunk ne vally kárt, hanem keressenek minket érötte, kire te azt montad, hogy még ma meghozom, kit nem cseleköttél. Másnap megint megtiltották nálad, azért sibi imputet, merth ha te akkor meghoztad volna, sem te, sem én kárt nem vallottunk volna. Mellyet, ha tagadnál, bocsásson ki az szék, feleletünk tartása szerénth mindönth bizonítok[!]. Ha elég nem lészön azoknak vallások, magamnak is hitöt kívánok. Liceat.

A.: Ím, értöm, magad mentségére micsodákat feelsz, hogy az ökröt te éntőlem kérted s meg nem attam volna, mely nem constál. De bátor szinte kérted volna is, avagy mondottad volna, hogy haza vigyem, az ökör itthon nem volth, mingyarást fölön nem kaphattam, hogy az mikor az ökröt meghajtották, bíró uram pöcsétével mingyarást nálam megtiltották, még haza sem hozhatták az ökröt, mingyarást reá is citáltak. Ez volth az oka, hogy haza nem vittem, ha szinte kérted volna is, mely nem constánl. Azért azt mondom, hogy tudod, kitől vötted az marhát s keressed pénzödet, add meg az én pénzömet. Ezekre is, ha kölletik, mindönt szabad legyön bizonítanom. Liceat.

I. respondit: Ím értöm, miben excipiálsz[!] hogy ha kértem tőled is, az ökör ott-hon nem volt, de nem elég mentség az, merth az ökör az váras határán volt, sőt az Ampoj mellett szántottál. Azért semmiképpen az első propositióm mellől el nem állok, merth nem meszsze volt az Ampoj, haza hozhattad volna onnét, mellyet megbizonítok. Liceat.

A.: Erre magamnak hitöt kérök, hogy mihelt bementem az várban, onnét mingyarást megtértem és az marháért akartam menni, hogy behajcsam, azért énreám mingyarást reámtalált és megtiltotta az marhát nálam és mingyarást idéztek reá. Liceat.

[fol. 84^r] I. subiungit: Az kire magadnak hitöt kérsz, nem bocsátlak én tégödet abból az hitre, merth akkor is te az törvény előtt azt mondottad, hogy megattad minekünk az ökröt s minket keressenek érötte, mellyet nem attál, merth ha megattad volna, kárt nem vallottál volna, mellyre az szék is emléközhetik. Azért mindön kárvallásodat magadnak tulajdonícsad, az minth oda föl meghmondám. Mindenöket szabad legyön bizonítanunk. Liceat. <Kovács Miklós c. Mészáros János • 1605. L. alább>

Nagi Ferenczné vallya procuratornak Bun Lukácsot NagiLábú Gergölyné ellen. <Nagy Ferencné c. Mészáros Gergelyné • L. alább>

Deliberatum: Mindh az két fél, mindh Kouáczi Miklós, mindh Mészáros János bizonícsanak feleletök tartása szerénth ad 8. diem. <Kovács Miklós c. Mészáros János • 1605. dec. 21.>

Szabó András protestál, hogy az három arany felől Szabó Pálné, Júllia aszszonnak ez elmúlt szerdára az szék hitöt imponált volth és nem deponálta, azért

ennekutána ne élhessön vele, merth hitnek és bajviadalnak egy napja vagyon. <Szabó Pálné c. Szabó András • 1605. dec. 19.>

Nagi Ferenczné, úgy minth A. giráztattya NagiLábú Gergölynét, úgy minth I-t d. 24. <Nagy Ferencné c. Mészáros Gergelyné • 1605. dec. 19.>

Barbélj Albert szolgálója és lakója, Annók és Örséböt vallyák procuratornak Bun Lukácsot Barbélj Albertné ellen. <Borbély Albertné c. Szabó Anna, Erzsébet szolgáló • L. alább>

Czizár Mátyás giráztattya NagiLábú Gergölynét, úgy minth I-t d. 24. <Csiszár Mátyás c. Mészáros Gergelyné • 1605. dec. 19.>

Czizmaczia Mátyás meghekövék, hiti után így vall, hogy: Én az tegnapi napon az Barbélj Alberth szolgálóját és lakóját hétfőre az notarius uram házához idéztem vala. De azután reggel értésömrre adák az dolgot, hogy bíró uram házához idézzem és még odamenék hozzájuk és megmondám nekik, hogy az bíró uram házához mennyenek, merth az törvény otth leszön, Czizár Mátyás előtt lött az vallás. <Borbély Albertné c. Szabó Anna, Erzsébet szolgáló • 1605. dec. 19.>

[fol. 84^v]¹¹⁵ **Anno 1605, die 19 mensis Decembris sedes celebrata est.**

Causa circumspecti domini Joannis Százuárai, judici[s] primario[!] civitatis Albensis, ut A. contra Michaellem Kis, similiter Albens[em], velut I.

A. cum protestatione respondit: Ezért citáltatta bíró uram az I-t, Kis Mihált, ki lakik Feiérvárat, Feiér vármegyében, hogy ez jelenvaló 1605. esztendőben hallott volt bíró uram hozzája néminemű sorokat Sánta Györgynével egyetemben, mely sorok fölötté igön világosok. Őkegyelme bíró uram tisztí szerénth nem akarja elszenvadni, hanem azt kívánja, hogy kitisztícsa azokból az sorokból magát. Ha penig ki nem tisztícsa, tehát az törvénytől börtetését kívánom, si juris. Liceat. I. petit par et conceditur.

Bíró uram protestál, hogy mikor előállunk mászor, ha jelön nem leszön Kis Mihály, törvénytől akarjuk meglátatni. <Szászvárosi János bíró c. Kis Mihály • 1605. dec. 21.>

Nagi Ferenczné giráztattya jam secundo NagiLábú Gergölynét, úgy minth I-t d. 24. <Nagy Ferencné c. Mészáros Gergelyné>

Causa nobili[s] Sofie Tolkeötő, consortis nobilis Alberti Barbélj Váciensis nunc Albensis, ut A. contra [...]

[A.], cum protestatione: Ezért citáltattam ez GiuliaFeiérvárat lakó Barbélj Albertnak szolgálóját, Örsébötöt és ugyan azon Barbélj Alberth házánál lakót, Anná[t], mely Szabó Ferenczné leánya, [mert] ez elmúlt napokban, anno presentis 1605-ben, die 9 Decembris, nem tudatik, mi gondolattából engömet, jámbor, nőmös, tiszta szömélt rút, éktelen szókkal [fol. 85^r] invadáltanak, tudniillik, salvo honore mondván, kurvának mondottanak, mellyet nem cselekedhettenek volna. Azért azt mondom, si juris, hogy ha reám nem bizonítyák, fejökhöz szólok érötte.

¹¹⁵ Tollgyakorlat: *Spectabili ac Magnifico D(omi)no D(omi)no Sigismundo Rákóczi de FeölseőVadáz, se-re(nissi)mi D(omi)ni D(omi)ni Stephani Dei Gratia Hung(ariae) Tran(silvaniae)q(ue) Principis etc. Consiliario per Transilvaniam Generali Capitano et Gubernatori nec non Comiti Co(mi)t(a)us Borsodiensis etc. d(omi)no nobis semper gratiosissimo.*

Si juris, kit ha tagadnának, bocsásson ki az szék, megbizoníttjuk, bizonságinkat reportálván, kegyelmetöktől Isten szerénth való deliberatiót várunk. Liceat. <Borbély Albertné c. Szabó Anna, Erzsébet szolgáló • 1605. dec. 21.>

Czizár Mátyás jam secundo giráztattya NagiLábú Gergölynét, úgy minth I-t d. 24. <Csiszár Mátyás c. Mészáros Gergelyné • 1606. jan. 16.>

A., Szabó András cum protestatione respondit: Ezért citáltattuk az I-t, ki lakik Feiervárat, ugyan Feiér vármegyében, Szabó Pálnét, Júlia aszszonth, hogy ugyanez jelenvaló 1605. esztöndőben, úgymint karácsonnak előtte két- avagy három héttel idézett volt bíró uram pecsétivel törvény eleiben néminemű kárvallásainknak okájérth. Mikor megfelelt volna, én is azt mondtam volt, hogy ugyanakkor éntőlem is, mikor az ő pénzét elvötték volt, éntőlem is ugyanakkor fl. 11. vőttenek volt el ugyanazon gonosz embörök. Kívántuk volth azt, hogy az két kárvallást öszvehajcsuk, mellyeket ő ugyan semmiképpen nem akart, hanem törvénnyel látattuk meg. Az törvény pedig énnéköm hitöt imponált volt két dologról. Eggikről arról, hogy ha kölletött volna, hogy ha marhát vöttünk volna s szökségönk lött[?] volna, ha közrebocsátottam volna, avagy nem. Másikon azon, hogy éntőlem is ugyanakkor vötték el, mikor őtöle elvötték. Mikor az hitnek napja eléjött volna, előállottam, hogy deponállyam hitömet, mellyet ugyan el is kezdettem volth. Nem tudatik, mi gondolattyából engömet bíró uram pöcsétivel az hitről eltiltott. Hahol pedig az tilalomnak jó okát nem aggya, tahát azt mondom, si juris, hogy holt dí[j]omon vagy on érötte, merth én jámbornak tartottam magamat. Ebből tekegyelmetektől Isten szerénth való deliberatiót várok. Liceat. I. petit par et conceditur ad futuram sedem. <Szabó Pálné c. Szabó András • 1605. dec. 21.>

[fol. 85^v] Nagi Mészáros János vallya procuratornak Bun Lukácsot és Lénárd Istvánt az maiorbeli bíró, Polgár János ellen.

A., Polgár János cum protestatione dicit: Ez feleletöm Mészáros János ellen, hogy énnéköm kezes vagy valami búza árájérth. Azért az szék színén azt kérdöm, ha vallod-e, hogy ha vagy kezes, avagy nem. Ha pedig kezes vagy, tahát azt kívánom, hogy énnéköm megfizess. Liceat. I. petit par et conceditur ad futuram sedem. <Polgár János c. Mészáros János>

Anno 1605, die 21 mensis Decembris sedes celebrata est.

Deliberatum: Mivelhogy ennek előtte való napokban Sánta Györgynének az bizonságoknak vallási után és az nagy sorokra való képöst [a szék] hetedmagával való juramentomot imponált volt, hogy megmencse magát, hogy Kis Mihálytól tiszta és semmi nilvánvaló paráznsága nem volt vele. Mellyet értvén, az aszszony acceptálta. Ezalatt, mi gondolattyából, az törvénhöz nem tartotta magát, sem nem purgálta magát, hanem az juramentomnak depositiója előtt elszökött. <Szászvárosi János bíró c. Sánta Györgyné>

Ez alatt bíró uram, tiszte szerénth, Kis Mihály ellen is törvénth kíván, mivelhogy pedig Kis Mihály succumbál és semmivel nem ótalmazza magát, teczik azért az törvénnel, hogy ha 15. napra Kis Mihály hetedmagával, jámbor szömélyekkel megh nem menti magát, hogy Sánta Györgynével semmi nilvánvaló paráznsága

nem volt, ha pedig megh nem menti, annakutána minémű bñtetése légyen Kis Mihálynak, az széek meghláttya. <Szászvárosi János bíró c. Kis Mihály>

Barbélj Albertné, Sófia aszszony igéri feleletit hodie per totum beadni Barbélj Albertt szolgálója és lakója, Annók [...] ¹¹⁶ <Borbély Albertné c. Szabó Anna, Erzsébet szolgáló • 1606. jan. 9.>

[fol. 86^r] I. Szabó Pálné respondit cum protestatione: Ahol azt mondod, hogy fl. 11. vöttek el tőled ugyanakkor, az mikor éntőlem elvötték az derék pénzt mind nyereségéstől, mely pénzön, kin [?] borth vöttönk volt, egy forintya maratt volth hátra, kit meg nem adhattunk volt, mely borth az gazda, az kitől vöttök, mindhaddig is ki nem bocsátotta az udvarból, az míg én egy forintoth, szálagomat [nem?] hattam otth. Én akkor kértem tőled, ha vagyon nálad pénz, tedd le az egy forintot, minthogy társ voltál. Melyre te azt montad, hogy tenálad bizony egy pénz is nincsen. Ha pénz lött volna nálad, közre köllött volna adnod, de nem attad, mellyet hitömmel is megbizonítok, hogy azt montad, hogy nincsen. Azért volt-e, nem volt-e, minthogy közre nem attad, ha elvötték tőled is, hogy közre nem attad, sibi imputatur, de ezönkívöl, számvetvén, meghkívánom az enimet, az mi reám háromlik. Liceat.

A., cum protestatione: Ím, értöm okadásodat, hogy micsoda okot acz, hogy eltiltottál az hitről, de azt mondom, si juris, hogy non licet, merth igön tagadom azt én, hogy, az mi az utolszori bort nézné, az kinek az árát tőled elvötték, hogy akkor éntőlem többet kértél volna, az kit adtam, tudniillik három forintot az bor árában, ötven pénzt az korcsolyásoknak, ötven pénz ára kenyeret és húsz pénzön hozzájavalót vöttem. Nem mondom, hogy az leghelső bornak az árában nem kérsz vala, de akkor én sem térhettem hozzája s nem adhattam, de ennek az utolsó bornak az árában egy pénzzel sem marattunk adóssá, merth, mivel az első feleletemből is kiteczik, hogy miképpen imponált azér[t] neköm az széek hitöt, hát semmiképpen engömet el nem tiltha[ttá]l volna. Azért az felöl megírtíh penán rajta vagy, azért Isten szerént való deliberatiót várok kegyelmetöktől. Liceat. Kész vagyok pedig jurálni róla, hogy éntőlem az utolsó bor árában egy pénzt sem kértél, nem is marattunk adóssának az árában egy pénzzel is.

[fol. 86^v] I. subiungit: Ím, értöm, hogy mégis az 11 forintot forгатod, mellyre azt mon[dod], hogy elvötték tőled, holott, mikor bejöttönk volna Meggies[re], kérek vala tőled egy néhány pénzt, mivelhogy megehöztem vala, de te ugyan megesköttél, hogy egy pénz sincsen nálad, merth mindh elvötték. Melyre én azt mondom, hogy tetőled semmit el nem vöttek, hanem nálad maradott mindh 11 forint, mind az rajtad való öltözet, az ki akkor rajtad volt, me[rt] te azt az 11 forintot Tordán adósságodért fizetted. Mert ugyan Meggiesről Tordára menénk mi, akkor azt montad, hogy egy pénzöd sincsen, s amatt[?], hogy meghfogtattanak volt, mingyárt előattad, még pedig én jártam ott is érted, sőt, még azt montam otth az aszszonynak, ne báncs[d] szegénth, merth, bizony, egy pénze sincsen, melyre ő azt monta, mit esköszöl te is mellette, ha nem elég pénze, vagyon aranya s dutkája, merth énnököm is fizete azért. Ez aránt nem vöttek volt el tőled az pénzt s [nem] tartozom semmivel, dí[j]odon sem vagyok. Az eltíltást, mellyet ha tagadnál, aggyon az

¹¹⁶ A szöveg itt megszakad.

szék egy bizonyos napot, megbizonítom, bizonságim mellé magamnak, ha kívántatik, ország törvényét kívánom, merth te ezöket, mikor énrajtam az kár esött, az után fizetted. Bizonságimat reportálám, az elébbi propositiómnak contin[en]tiája szerénth, azt kívánom, az ki reád háromlik be[löle], számvetvén, megkívánom az enimet. Liceat. Az szék nem emléközik, hogy Menyhárt deák kéczör is mondá, hogy ezöket az feleletöket csak pro rei declaratione hozta be s az más fél tudománt teszön felöle.

Deliberatum: Az I-t, Szabó Pálnét kibocsáttya az szék, hogy feleleti tartása szerénth mindh az tordai dologh felöl s mindh pedig az meggiesi dologh felöl mindönt bizoníccson, azkorra, az mikorra aránzza, hogy reáérközik. Zabó András protestál, hogy az tordai dologh felöl micsoda pénzt attam én, akkor meghmondom, ezér attam-e, nem-e. <Szabó Pálné c. Szabó András • 1606. jan. 9.>

Deliberatum inter Nicolaum Kouáczt et Joannem Mészáros Eniediensem: Mivel-hogy egy bizonság, Czizár Mátyás megvallyá, hogy mik[or] Czizár Miklós meghtalálta Kouáczt Miklósnak az ökrét akk[or] megh nem tartotta, hanem azután harmadnap múlva is tartotta m[eg]. [Második bizonság:] ömaga is, Czizár Miklós meghvallyá, hogy nem tartotta pöcséttel akkor, mikor meghtalálta az ökröt, hanem azután hitta törv[ény]re. Az harmadig[!] bizonság is megvallyá, hogy mikor megm[on]ta Mészáros Jánosnak Kouáczt Miklós, hogy meghtalálták nála az ökröt, mingyár[ást] megvallotta, hogy hajcsa haza s megaggya neki, azonban azért haza köllött volna hajtani, hogy pedig haza nem hajtotta, törje kárát. I. apellat ad senatum et conceditur. <Kovács Miklós c. Mészáros János>

1606

[fol. 87^r] **Barbélj György bírósága kezdetik.**

Anno 1606, die 9 mensis Januarii sedes celebrata est.

Szabó András giráztattya Szabó Pálnét d. 48. <Szabó Pálné c. Szabó András • 1606. jan. 16.>

Barbélj Albertnének és Pétör deáknak az szék procurator haladékot ad az Barbélj Alberth szolgálója és lakója ellen. <Borbély Albertné c. Szabó Anna, Erzsébet szolgáló>

Szebeni Pál deák giráztattya Orozi Jakabot d. 24. <Oroszi Jakab c. Szász Pál • 1606. jan. 11.>

Vas Jánosné, Anna aszszony vallyá procuratornak Bun Lukácsot és Boczárdon lakó Lénárth Istvánt Barbélj Pétör, úgy minth I. ellen. <Vas Jánosné c. Borbély Péter • 1606. jan. 16.>

Anno 1606, die 11 mensis Januarii sedes celebrata est.

Bun Lukács vallyá procuratornak Beseney Menyhártot és Lénárth Istvánt, boczárdi[t] mindön pörösi ellen. <Bun Lukács c. Sohoniensis Petrus Litteratus • L. alább>

Szebeni Pál deák vallyá procuratornak Bun Lukácsot és Lénárt Istvánth contra quoslibet. <Oroszi Jakab c. Szász Pál • 1606. jan. 16.>

Causa circumspecti Lucae Bun Albensis, ut A. contra Petrum Litteratum Sohoniensem, velut I.

Cum protestatione, illen feleletöm vagyon procuratorim által, hogy: Ez jelenvaló 1606. esztendőben, die 10 Januarii, ki most kegyelmetök előtt jelen vagyon, Péter deák, Szabó Andrásnak az minémő lakodalma volth, minthogy oda hivatalos voltam, léptem volth oda az tegnapi napon. Az feiérvári mester, Lőrincz deák hitta volt ez I-t oda véle, mellyet látván, nagy szép tisztösséggel közénkben leölteté volth. Mikor otth lakoztunk volna, nem tudatik mi gondolattyából, mondá egykor: „Énnéköm nincsen nagyobb ellenségöm náladnál”, kire mondék: „Ha tuttam volna, bizony nem öltettelek volna mellém, de nem tuttam.” Végre Jakab deákkal, az Louázné vejével az némöt császárságon kezdének vesződni, [közben a]mely szókat kezde az I. eregetni, mellyet kegyelmetök bizonságom után világosban megérthet, feleletömmel is mondék nekie: „Az miképpen te főzettesz[?], az némötnek forralsz te.” Hogy ezt hallá, mondá, salvo: „Hazucz, bestye lélek kurváival benne.” Mellyért meg sem szittam, hazuttat sem mondottam, hanem mondám, hogy én igazat mondok, az minth veszöm eszömben. [fol. 87^v] Mikor az lakodalmos háztúl kijött, nemhogy megszönth volna az szitkozódástúl, hanem itt kinn is sokszor mondotta, hogy én rossz embör vagyok. Én pedig öneki semmit nem vétettem, én jámbornak tartom magamat, nem annak, az kinek ő engömet mondott. Ha meg nem bizoníttya, hogy én kurva vagyok, meg köll érötte hal[j]on, ha meg nem bizoníttya s az törvény mongya, fejhöz szólok érötte. Ha tagaggya, bocsásson ki az szék s mindönt bizonítok ellene. Liceat. I. negat, hogy ő semmit ezökbén nem mondott.

Deliberatum: Az A. bizoniccsón feleleti tartása szerénth ez jövendő hétfőre. <Bun Lukács c. Sohoniensis Petrus Litteratus>

Deliberatum: Az Maczkási uram bizonságiból világosson kiteczik, hogy Ósuári Pétörné atta Maczkási uramnak az teheneket, Ósvári István pedig egy kenyérön vagyon az annyával. Teczik azért az széeknek, hogy ha viszsza kívánnya Ósuári István ezt az megtartóztatott tehenet, tartozik pénzét letenni, az széekkel elhitevén, miben áll az másik tehén,¹¹⁷ az[t] meghtudván, minth atta el. Ha húsz forintban állott az két tehén és az másikat fl. 15-ön atta el, tahát Ósuári István csak öt forinttal tartozzék Maczkási uramnak, de így, hogyha magokban meg nem alkhatnak, tahát ad 15. diem elhitesse Maczkási uram mindh az két dolgot.

Haláz György giráztattya Váradj Jánost, úgy minth A-t d. 48. <Váradi János c. Halász György • 1606. jan. 16.>

Anno 1606, die 16 mensis Januarii sedes celebrata est.

Szebeni Pál deák jam secundo, úgy minth I. giráztattya Orozi Jakabot d. 48. <Oroszi Jakab c. Szász Pál>

Vas Jánosné, úgy minth A. giráztattya Barbélj Pétört, úgy minth I-t d. 24. <Vas Jánosné c. Borbély Péter>

Haláz György jam secundo giráztattya az Váradi János ispánnyát, úgy minth A-t d. 48. <Váradi János c. Halász György • 1606. márc. 7. u.>

¹¹⁷ Utána törölve: *drágából kereste szintén Maczkási uramat ad 15. diem bizonisd.*

[fol. 88^r] I., Szakmári Dömötörné cum protestatione respondit az fölváltság mellett: Mivelhogy hon nem létünkben az A. giráztatott volt és törvént is mondatott volt reánk, holott annakelőtte az törvény bizonságra bocsátott volt bennünket, hon nem létünkben nem élhattünk inquisitionkkal, azért most, az fölváltság mellett exhibeállyuk relatoriánkat és törvént is várunk az széktől. Ha kívántatik, hitünkkel is confirmállyuk igazságunkat. Liceat plura. <Rác Dávidné c. Szatmári Demeterné • 1606. márc. 15.>

Deliberatum: Mivelhogy Szekeres Máthé nem tagaggya az Neömös Gergöl adósságát, úgyminth negyedfél forintot, úgy teczik azért az széknék, hogy tartozik Szekeres Máthé Neömös Gergölyt az negyedfél forintról ad 15. diem [megelőgíten-i].

Causa circumspecti Mattiae Czizár Albensis, ut A. contra honestam Dorottheam, relictam consortis[!] quondam circumspecti Gregorii Mészáros alias NagiLábú, similiter Albensem, velut I.

[A.] cum protestatione: Ez feleletöm NagiLábú Gergölyné aszszonyom ellen, hogy mikor Sigmondh fejedelmöt Basta György megveré,¹¹⁸ akkor időben Makai Lakatos István vött vala egy darab földet hét forinton Lakatos Dánieltől. Mivelhogy énnéköm is az föld szomszédságomban vala, én menék NagiLábú Gergölyhöz, mivelhogy ő vala [a] bíró és elhívám, hogy meglássák, kit illessön az az darab föld. El is jöve több eskött uraimmal egygyött és az földet azt ítélek, hogy engömet illet. Én annakutána az hét forintot kötém egy keszkenőben és vivém oda ökegyelméhez közkézhöz. Azonban történék az búdulás, odamenék hozzája s kérém tőle az pénzt, azt mondá, hogy oly helyre tőtte, hogy hozzá most nem tér. Azután, hogy hazajövének, akkor is kértem, de azt mondá, hogy ahová tőtte volt, elveszött. Mivelhogy pedig NagiLábú Gergölynék mindön javai az I-ra szállottanak, azért azt mondom, hogy vagy az hét forintot énnéköm ökegyelme megaggya, vagy az földet kezemhez szabadícsa, mivelhogy most Lakatos Istvánné nem akarja neköm engedni az földet. Lakatos Istvánnak is pedig akarattya volt, hogy bíró kez[é]höz vigyem az hét forintot. Annakutána válaszsza meg az törvény, hogy kit illessön az pénz. Liceat. I. petit par et conceditur. <Csiszár Mátyás c. Mészáros Gergelyné • 1606. márc. 15.>

Bíró uram jam secundo giráztattya Thamás kovácsnét, úgy minth I-t d. 24. <Borbély György bíró c. Kovács Tamásné>

Szabó Pálné protestál, hogy Szabó Andrásnak ő ellene ma volt az jurementomnak depositió[já]nak napja, miérth hogy elmúlatta, ennekutána szabad legyön ellene contendálni. <Szabó Pálné c. Szabó András>

[fol. 88^v] **Anno 1606, die 1 mensis Marci[i] sedes celebrata est.**

Baraniay Szabó István vall prókátort, Gáltóy Mihált, Bun Lukácsot, Gyarmaty János deákot, Váradgjaj János bírót, Széles Lukácsot, Menyhárt deákot contra quoslibet, kiváltképpen feyérúary Nagy Méhszáros Pál három leányi ellen.¹¹⁹

¹¹⁸ Goroszlónál 1601. aug. 3-án.

¹¹⁹ Az előbbi és a következő bejegyzések írásképe és helyesírása más kézre vall. A város jegyzője, Baranyai Szabó István közvetlenül érdekelt volt a perben.

Causa Stephani Szabó alias Baranyai Albensis contra filias Pauli Méhszáros Maioris, pariter Albenses.

Cum protestatione: Minekelőtte az derék dologra meghfelelnék, ersőben[!] azt kérdem ez jelenvaló három személytől, Méhszáros Pál leányitól, hogy az mely házhelyet én az ő attyoktól az én házamon cseréltem, mely házhely vagyon itth, Feyéruárat az kis szentegyház elleniben, kinek egy felől való szomszédgya Oloz Mojses és más felől az néhai Nagy Méhszáros Gergely házok heli szomszéd-ságában vagyon, hogy ki akarattyából, attyoki[!], avagy attyokfiai, vagy tulajdon önnön magok akarattyakból tiltottanak el tüle. Liceat.

Az I-k azt felelik, hogy ő magok akarattyokból tiltották el az házhelytől Baranjai Szabó Istvánt.

A. respondit: Ez feleletem az I-k ellen, hogy attól az házhelytől semmiképpen el nem tilthattanak volna. Oka ez, mert ha az ő attyok ezt az helt pinzen atta volna el, mégh úgy is csak az anyai harmadot kívánhattnák az attyoktól, de, hogy örökséget örökségen cserélt el, stál az csere. Hogy penig ők engömet eltiltottanak tüle, azt mondom, hogy az házhelynek böcsüin vadnak irtette. Avval és terhivel várom kezemhez szabadultatni az törvintől. Annakfelette, ha az törvin mongya, azt mondom, [fol. 89^r] hogy, az minémű compositióm énnekem az ő attyokkal száz forint kötis alatt vagyon, vagy ők, vagy az attyok tartoznak letenni, annakutána úgy mutogassák megh, hogy micsoda igasságok vagyon az helyhez. Ebből kegyelmetöktől Isten szerint való deliberatiót várok. Liceat plura. Hoc addito, ha az száz forint kötelet tagadnák az I-k, hogy az ő attyok száz forint kötis alatt nem componált volna énvelem, doceáлом.

Deliberatum: Minthogy Méhszáros Pál magát kötötte az száz forint kötélre és az A. is, láttattam törvinnyel, mivelhogy az minémű compositiójok volt Méhszáros Pálval az házhely felől az A-nak, tudniillik száz forint kötél. Tetzik azért az törvinnek, hogy compositiójok és kötisek szerént ersőben[!] vagy hogy szabadiccsa fel az házhelt, avagy penig tegye le az száz forintot Méhszáros Pál. Annakutána, az mi igasságok lészen, előttök lészen és ad 15. diem executio conceditur. <Szabó István c. Méhszáros Pál leányai • 1606. márc. 16.>

1-ma Marci[i] protestál Deöbreczeöni Szabó János, hogy az mely házhelyben Swcz István, tudniillik az meghholt Pétör kovács háza heliben iktatta magát, mivelhogy ő neki is fejedelmünk öfelsége¹²⁰ neki atta, ha az ő levele elébb költ lészön az Swcz István levelénél, tehát levele tartása szerénth az házhelyhöz akarja magát tartani.

Ez jelenvaló esztendőben bíró uram adott Darabant Jánosnak fl. 2 tizönhárom vödör mustra ez jövődő szöretre.

Anno 1606, die 7 Martii végeztök egész várasul az nömösséggel egygyött, hogy az férfi mővesnek tíz pénzt aggyanak, úgymint karózónak, egyczör enni, hajtónak hét pénzt, egyczör enni, az mi lehet, de semminémű húst ne aggyon, hanem bőjti eleség, káposzta, szilva, borsó, lencse, kása etc., ha ezön kívül valaki találattik, az tavalí mód szerénth való böntetése lészön.

¹²⁰ Bocskai István.

[fol. 89^v] Boldisár papné remittálja az citatiót¹²¹ Barbélj Jeremiásné ellen. <Gyulai György, Boldisár papné c. Borbély Jeremiásné>

Várad János remittálja az citatiót Haláz György ellen. <Várad János c. Halász György>

Anno 1606, die 15 mensis Martii sedes celebrata est.

Szeőleősi János vallya procuratornak Giarmati Jánost, sárdit, contra quoslibet. <Varga Gergely c. Varga János • L. alább>

Deliberatum: Mivelhogy Eötues Mihály idézte volt törvének Mézáros Pétört és nem compareál, két széknapiján az A. meggiráztatá, jam tertio sententiát kíván az ő keresetiről, tudniillik hat forintról. Ergo az szék is az A-nak az I. ellen per non venit sententiát ad et ad 15. diem executio conceditur.

I., Tolkeőtő István respondit: Ím, értöm, hogy az bo[ltn]ak tilalma felől és az boltnak megtiltása felől kérdész, ha részes vagyok benne. Az mi az bolt dolgát nézi, abban sem híröm, sem tanácsom nincsen. Az mi az posztó dolgát nézi, azt sem az én akaratomból, hanem az szegény meghholt aszszonnak, ki énnéköm attyámfia volt, annak kérésére tiltottam meg törvénen, mellyett kész vagyok hitömmel confirmálni, sőt, azt sem tuttam, hogy otth posztója volt, hanem az ő kérésére és intésére mentem el. Liceat. <? c. Tollkötő István>

I., Szeőleősi János respondit: Minekelötte én teneköd az te feleletödöt meghallgatnám, elsőben azt mondom, hogy te engömet litis intermedio megfogtattál, nem vártál az törvéntől, holott én szálagos embör voltam. Azért azt mondom, hogy in paena homagialis vagy érötte, elsőben ebből várok kegyelmetektől törvénth, annakutána meghfelelök az te keresetödre. Liceat.

Deliberatum: Mivelhogy Szeőleősi János, I. lévén, sine citatione dí[j]át követi az A.[-nak!], kinek az A. penáját követi, tecik[!] azért az széknek, hogy sine citatione meg nem szólíthatná, hogy pedig meghszólíttya, indebitán vagyon érötte fl. 12. d. 50.

[fol. 90^r] Causa Gregorii Varga Albensis, ut A. contra Joannem Szeőleősi, similiter Albensem, velut I.

Cum protestatione: Ezért citáltattuk volt az I-t, Szeőleősi Varga Jánost, ki lakik most itth Feiérvárat, Feiér vármegyében, ki ez elmúlt 1604. esztendőben Déván Erzéngiárthó Ambrus szállásáról 50 juhbörömet elhordotta volt és öt ökörbörömet is, ki énnéköm igaz pénzöm ára volt, mellyet sokszor kértem tőle, most is kéröm az szék színén, ha megh aggya, elveszöm. Ha meg nem aggya, [és] jó okát nem aggya megtartásának, tahát azt mondom, si juris, hatalmasul tarttya és becsüivel várom megítéltetni, merth énnéköm híröm nékül hordotta el és öneki egy pénzével sem voltam adós. Annakfölte, egy harmadfél forintos östöm is maradott volt otth, azt is kéröm. Kérettem azt is tőle, de nem atta, hanem azt mondá, hogy megaggya az árát, mellyet, ha kívántatik, az ő maga bátyával, Szabó Pétörrel megbizoníttjuk, az mellé magunknak hitöt kívánunk. Az bőröknek is pedig egynéhánszor megigérte az árát s meg nem atta. Liceat.

¹²¹ Javítva *apellatio*-ról.

I., cum protestatione dicit: Ím, értyök rajtunk való keresetét az A-nak, hogy valami juhbőröket hordottam volna el szállásáról, de nem, tudniillik az Erzéngiárthó Ambrus szállásáról, mellyet mi tagadunk. Sőt, azt mongyuk, hogy én tetőled csak egy bőrt sem vöttem, sem el nem hordottam, ára szerénth sem vöttem. Hanem, az mely bőroket az én szállásomra hordottak, hon nem létömben, jobb részére ugyan kedvöm ellen, azokat az bőroket Néki Albert s Mármárosi[?] Lukács hordották oda, kiket mind három-három pénzre böcsöltek volna. Ez az két embör énnálam úgy hatták, hogy valaha, [ha] befordulnak ez országban, megtalállyák az árát nálam. Vagy öt forint, vagy kevesebb leszön az ára. Azt mongyuk azért, si juris, hogy calomniöse háborgacz, merth én semmi bőroket tetőled el nem hordottam, sem gongyaviselését föl nem vöttem. Hanem, az kik oda hordották, mikor megkeresnek azok engömet, megfelelők nekiök. Azért condescensióját várom az keresetednek, ha meg nem doceáloed, aut litteris, aut humanis, protestatur ad ulteriora.

[fol. 90^v] Deliberatum: Az A., Varga Gergöly feleleti tartása szerént ez jövő széknapjára bizoníccsa meg, hogy Szeölősi János megigérte neki az bőroknak az árát. <Varga Gergely c. Varga János • 1606. márc. 22.>

Deliberatum: Mivelhogy az fölváltsággh mellé is Szakmári Dömötörné semmit nem compareál, az A. pedig sententiát kíván az elébbi deliberatióknak tartása szerénth, ergo az szék is az elébbi deliberatiót helyén haggya és sententiát ad az A-nak az I. ellen et ad 15. diem executio conceditur. <Rác Dávidné c. Szatmári Demeterné • 1606. ápr. 3.>

Nagilábú Gergölyné, úgy minth I. giráztattya Czizár Mátyást, úgy minth A-t d. 48. <Csiszár Mátyás c. Mészáros Gergelyné • 1606. márc. 20.>

Anno 1606, die 16 Martii.

Deliberatum: Miérthogy az Mészáros Pál leányi az tilalom mellett tellyességgel succumbáltak és az tilalomnak semmi ratióját nem atták, az törvén az házat az A-nak, Zabó Istvánnak felszabadíttya és szabad uraságában hadgya az kötéslevélnek continentiája szerint. <Szabó István c. Mészáros Pál leányai>

Anno 1606, die 20 mensis Martii sedes celebrata est.

Szakmári György relictája, Katus aszszony vallya procuratornak Bun Lukácsot contra quoslibet. <Szatmári Györgyné c. Sebesi Katalin • L. alább>

Nagilábú Gergölyné, úgy minth I. giráztattya Czizár Mátyást jam secundo, úgy minth A-t d. 48. <Csiszár Mátyás c. Mészáros Gergelyné • 1606. márc. 22.>

Szakmári Györgyné, úgy minth A. giráztattya Sebösj Katalin aszszonh d. 24.¹²²

Sebesi Katalin aszszon, A.[!] lévén idézte volt pörnek Szakmári Györgynét, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48.¹²³

Sebösi Katalin aszszony vallya procuratornak Váraggiai János bírót Szakmári Györgyné ellen. <Szatmári Györgyné c. Sebesi Katalin>

[fol. 91^r] Anno 1606, die 22 mensis Martii sedes celebrata est.

Varga Gergöly, úgy minth A. giráztattya Szeölősi Varga Jánost d. 24. <Varga Gergely c. Varga János • 1606. márc. 29.>

¹²² Utána törölve: János deákné, Durkó aszszony, Szakmári Györgyné.

¹²³ Utána törölve: János deákné vallya procuratornak.

Deliberatum: Mivelhogy Czizár Mátyás idézte volt törvének NagiLábú Gergölynét és A. lévén, semmit nem compareál jam tertio, az I. absolutiót kíván és az törvéntől kívánnya, hogy az A., az méltatlan keresetért indebitán maraggyon érötte. Teczik azért az széknak is, mivelhogy az A. is jelön lévén succumbál és semmivel nem ótalmazza magát, hogy az I-t az szék absolvállya az A-nak keresetitől és az méltatlan keresetért indebitán vagon érötte, fl. 12. d. 50.

Czizár Mátyás az ő törvényét fölváltá NagiLábú Gergölynével, az szék is megengedi et deposuit ar[h]am d. 12. <Csizár Mátyás c. Mészáros Gergelyné • 1606. márc. 29.>

Vizaknai Pétör vallya procuratornak Beseniey Menyhártot és Gálteői Mihált mindön pörösi ellen. <Vizaknai Péter és szolgálja, Oláh György c. Szabó Péter • 1606. ápr. 3.>

Maiorban lakó Popa Jouan vallya procuratornak Váraggiaj Bíró Jánost mindön pörösi ellen. <Popa Iovan c. Mészáros János • 1606. márc. 29.>

Anno 1606, die 29 mensis Marcii sedes celebrata est.

Nagi Mészáros János vallya procuratornak Beseniej Menyhártot contra quoslibet. <Popa Iovan c. Mészáros János • 1606. ápr. 3.>

Varga Gergöly jam secundo giráztattya Szeőleősi Varga Jánost d. 24. <Varga Gergely c. Varga János • 1606. ápr. 2.>

Czizár Mátyás deponálá az két girát egy iskárlát, kopott, nesttel béllött söveggel, mely bíró uram kezében marad pro fl. - d. 96.

Causa circumspecti Matie Czizár Albensis, ut A., penes scuscitationem[!] contra honestam Dorotteam, consortis[!] quondam circumspecti Gregorii NagiLábú, similiter Albensem, velut I.

Cum protestatione, ez feleletöm az fölváltság mellett, hogy: Az törvény lássa megh, hogy ha énnököm NagiLábú Gergölynétől várjam-e az én pénzömet, vagy az[t], hogy az földet szabadíttya[-e] kezemhöz az szék. Ebből várok kegyelmetektől Isten szerénth való deliberatiót várok.[!] Liceat. I. petit par et conceditur. <Csizár Mátyás c. Mészáros Gergelyné • 1606. ápr. 3.>

[fol. 92^r]¹²⁴ [1606. március 29.]

Anno 1605 esztendőben, Százvársi János bíróságában, az minth az törvény meghatalta volt, hogy az Szakmári Dömötör mentéjét, mely Szabó Gergölynél volt meghartva kilencz forintért, ha ki nem váltta Szakmári Dömötör is 15. napra, tahát Mihály deáknak kezében adassék, de Mihály deák nem 15 napot, hanem közel esztendőt várván, ugyan nem váltotta ki, se az kilencz forintot Mihály deáknak megh nem atta. Most, immár 1606. esztendőben, 29 Marttii, Barbélj György bíróságában immár az törvény kezében szabadítta az mentét az 9 forintért és az szék színén Szabó Gergöl is kezében adá Mihály deáknak, melyet Mihály deák is felvén, protestálván Zabó [!] Gergöly, hogy ötet ennekutána senki ne háborgassa az mentéjét, merth ő törvény szerénth atta ki kezéből.

¹²⁴ A 91^v és a 92^r oldalt fordított sorrendben írták be!

1606, die 2 mensis Aprilli[s] Szeőlősi Varga János, itth Feiérvárat lakó vallya procuratornak Beseniej Menyhártot, ugyan Feiérvárat lakó Varga Gergöly, úgy minth A. ellen. <Varga Gergely c. Varga János • 1606. ápr. 3.>

Anno 1606, die 3 mensis Aprilli[s] sedes celebrata est.

Deliberatum: Az bizonságok világosan megvallyák, hogy az bőrok, melly[eke]t Varga Gergöly Varga Jánoson keres, az Varga János kezéhez jutottanak és ő [mív]elte [azokat], azért, valaminth akkor az bőroket Varga Gergöly vötte [hitte]l mondván róla, tartozik Varga János megelégiteni Varga Gergölyt ad 15. diem.

Szeőleősi Varga János fölváltá az törvént Varga Gergöly ellen, az szék is megengedi et deposuit ar[h]am d. 2. <Varga Gergely c. Varga János • L. alább>

Czizár Mátyás jam secundo giráztattya Eötuös Andrást, úgy minth I-t d. 24. <Csizár Mátyás c. Ötvös András • 1606. ápr. 10.>

Deliberatum: Az szék kezében bocsátta Czizár Mátyásnak az Lakatos Istvánnétül vött házhely[et]. Felől[e] ha valaki nem contradicál, maraggyon szabad uraságában. Ha pedig valaki törvény szerénth elvetné róla Czizár Mátyást, annakutána keresse otth pénzét, az kinek atta. <Csizár Mátyás c. Mészáros Gergelyné>

Mészáros János giráztattya az ő pörösét, az papot, úgy minth A-t d. 48. <Popa Iovan c. Mészáros János • L. alább>

[fol. 91^v] Causa nobilis Petri Vizaknaj Albensis ut A. contra et adversus circumspectum Petrum Szabó, similiter Albensem, velut I.

Cum protestatione szóllok kegyelmetök széki előtt: Ezért citáltam ez I-t, Szabó Pétört, ki lakik Feiér vármegyében, ugyan Feiérvárat, hogy ez elmúlt szerdán, in anno 1606, circa festum Resurrectionis Christi,¹²⁵ ez I., nem tudatik, mi gondolatlyából potentiose, armatis manibus házamra menvén, az szolgálmat igön erőssen megverte, mely verésnek kékeit bíró uramnak is megmutogattam, holott semmit neki nem vétöttem sem én, sem az szolgál. Dato bátor, ha szinte valamivel adós lött volna az szolgál nek is, talált volna meg engömet felöle, megelégitöttem volna, de potentiose házamtájára nem mehetött volna, én nobilis persona lévén. Ergo, hogy ezt cselekötte, azt mondom, si juris, hogy maior potentián vagy on érötte et amissionem omnium bonorum, kit, ha tagadna, bocsásson ki az szék, szabad legyön mindent doceálnom. Ha kívántatik, magamnak is hitöt kívánok, bizonságimat reportálván, kegyelmetektől Isten szerénth való deliberatiót várok. Liceat. I. petit par et conceditur. <Vizaknai Péter és szolgálja, Oláh György c. Szabó Péter • L. alább>

A., maiorbeli Popa Jouan respondit cum protestatione: Rövideden csak ezt kérgyök az I-tül, Nagy Mészáros Jánostül, hogy azt az ökröt, az kit ökegyelménél megtaláltunk, hol vötte, avagy mint jutott hozzá, mongya meg ökegyelme, merth azt az marhát mitőlünk ezen szerdán az úton hatalmasul vötték el, azért kérgyök okát[!], hogy hol vötte. Liceat. I. petit par et conceditur ad 3. diem. Ha pedig akkorra az procurator nem érkeznék, hétfőre legyön. <Popa Iovan c. Mészáros János • 1606. ápr. 10.>

¹²⁵ Márc. 28.

Rácz Dávidné az arany győőre Szakmári Dömötörné ellen nyolcz forintra eskővék, ergo, valahol marháját talállya, szabadon megveheti rajta. <Rác Dávidné c. Szatmári Demeterné>

[fol. 92^v] Vinci Ispán György vallya procuratornak Beseney Menyhártot az colosi embőrök ellen.

Szeőleősi Varga János remittálja az fölváltságot Varga Gergely ellen.¹²⁶ <Varga Gergely c. Varga János>

Vizaknai Pétör szolgálja vallya procuratornak Beseney Menyhártot és az urát plenipotentiariusnak Szabó Pétör ellen. <Vizaknai Péter és szolgálja, Oláh György c. Szabó Péter • 1606. ápr. 10.>

8 Aprilli[s], Makó Ferencz, Koncz Mihály, Kálmánczey Miklós jobbági vallyák plenipotentiáriusnak az urokat, Kálmánczej Miklóst és Beseney Menyhártot azonképpen plenipotentiariusnak és procuratornak contra quoslibet. <Makó Ferenc és Koncz Mihály c. Borbély Mihály, Mészáros János, Szűcs János • 1606. ápr. 10.>

Székelhídi István pap, feiérvári predicator vallya procuratornak Bun Lukácsot Barbélj Pálné ellen. <Székelyhídi István c. Borbély Pálné • 1606. ápr. 10.>

Anno 1606, die 10 mensis Aprilli[s] sedes celebrata est.

Deliberatum: Mivelhogy Czizár Mátyás idézte volt törvényre Eötuös Andrászt és [az] nem compareál, az A. kécz[er] meghíráztatván az I-t, jam tertio deliberatiót vár. Ergo az szék megítéli az Czizár Mátyás keresetét Eötuös András ellen et ad 15. diem exsolutio conceditur. <Csizár Mátyás c. Ötvös András>

Causa nobilis Petri Vizaknaj Albensis ut A. contra circumspetum Petrum Zabó, similiter Albensem, velut I.

Cum protestatione, salum[!] sit p[ro] et regredi: Ezért citáltam ez ithh GiuliaFeiérvárat in eodem comitatu lakó Zabó Pétört, hogy ez elmúlt napokban, in praesenti anno 1606, nescitur unde motus, qua de causa, potentiose házamra jött, úgymint nőkös embőr házára és ott hatalmaskodott, ökreimet verte, kit nem cselekedhetett volna, mivel semmivel adós neki nem voltam, semmivel se [tarto]ztam neki. Dato, ha szinte adós löttem volna valamivel neki, kereste volna suis modis, jure. De hogy azt nem cselekette, a[zér]t azt mondom, si juris, hogy maior potentián vagyon érötte, meg is kívánom az széktől ítéletet, si juris. Kit ha tagadna, bocsásson ki az szék, doceálok és mellé magamnak is hitöt kívánok. Liceat. I. petit par et conceditur.¹²⁷ <Vizaknai Péter és szolgálja, Oláh György c. Szabó Péter • L. alább>

[fol. 93^r] Causa Francisci Makó de Vizakna et Michael[is] Koncz SzánthóHalmiensis, velut A. contra Michaellem Barbélj, Joannem Mészáros de Enied et Joannem Szwcz omnino Albenses, velut I.

Cum protestatione, salum sit pro et regredi, ezért citáltuk ez GiuliaFeiérvárat lakó I-kat, hogy ez elmúlt napokban, úgymint 5 Aprilli[s], nem tudatik, mi gondolattokból, szállásunkra jötenek és igön erőssen meghvertének mindhkettőnket elannyéra, hogy az földre vertének mindhkettőnket, szabadok voltak megölni s

¹²⁶ Lehet, hogy ehhez a perhez tartoznak a május 29-i bejegyzések is.

¹²⁷ Az április 3-i kereset változata.

elhadni, kit nem cselekedhetek volna, holott semmit nekik nem vétöttünk. Dato, ha valamit vétöttünk volna is, törvényes városban laktunk s bíránk volt, kerestek volna jure s törvényth állottunk volna. De hogy ezt nem cselekötték, hanem vertenek, taglottanak, szittanak, kiérth azt mongyuk, hogy holth dí[j]unkon vadnak érötte, si juris. Mellyet, ha tagadnának, megbizonítyuk, magunknak is hitöt kívánunk reá, ebből kegyelmetöktől Isten szerénth való deliberatiót várunk. Liceat. I. petit par et conceditur.

Az polgárok protestálnak, hogy ez jövődő széknapjára mindönben szabad legyen contendálnunk. <Makó Ferenc és Koncz Mihály c. Borbély Mihály, Mészáros János, Szűcs János • 1606. ápr. 24.>

A., Székelyhidi István, feiervári predicator cum protestatione respondit:¹²⁸ Ezért idéztük Barbélj Pálné, Katus aszszonth, ki lakik Feiervárat, ugyan Feiervármegyében, [hogy] ez jelön való, 1606. esztendőben, úgyminth ez elmúlt napokban veszőtt házamból az rúdról, az ágy lábától egy új fájlondis nadrágom. Azér[t] ő reá gyanakodunk érötte, merth, az mikor elveszőtt, akkor mást nem tudunk, hogy házunknál lött volna. Azt kíván[n]ók, hogy országh törvénye szerénth mence magát, hogy nem ő dolga. Ha meghmenti, szabados legyen mitőlünk, ha meg nem menti, az mi marhákat meg várjuk ítéltetni. Liceat.

Deliberatum: Mivelhogy Barbélj Pálné kész magával megmenteni magát, hogy az predicator nadrágának elveszésében sem híre, sem tanácsa nincsen, ki ellen az A. azt mongya, hogy nem haggya maga hitire s kikéreczik, hogy megmutogattya, mi okon nem haggya maga hitire. Ergo az szék is kibocsáttya az A-t, hogy megbizoníccsa, mi okon nem akarja maga hitire hadni, ad futuram sedem. <Székelyhidi István c. Borbély Pálné>

[fol. 93^v] A., Vizaknaj Pétör szolgája, Oláh György cum protestatione respondit: Ezért citáltam GiulaFeiervárat, in eodem comitatu lakó Zabó Pétört, hogy in presenti anno 1606, ez elmúlt napokban, nescitur unde motus, qua de causa, megittasulván, hatalmasul reámjött és igön megpercutiált uram marhája mellett, mellyet nem cselekedhetött volna, merth semmit neki nem vétöttem, nem is tartoztam semmivel neki. Dato, ha szinte valamivel tartoztam volna is, procedált volna jure, így, ha adóssá tött volna, megfizettem volna neki, de, hogy azt nem cselekötte, hanem igön megverth, azt mondom, si juris, hogy dí[j]omon vagyon érötte. Kit ha tagadna, bocsásson ki az szék s doceálom, kegyelmetöktől Isten szerénth való deliberatiót várok, protestatur ad ulteriora. Liceat. I. petit par et conceditur. <Vizaknai Péter és szolgája, Oláh György c. Szabó Péter • 1606. ápr. 24.>

Mészáros János pörösinek, az oláh papnak procurator haladékot ad az szék. <Papa Iovan c. Mészáros János>

Item, Barbélj György uram adat[t] Drabant Jánosnak must fejében fl. 4., felét hat v[ö]dríre, felét hét vödríre, teszön mindenestől fogva huszonhat vödröt.

Anno 1606, die 24 mensis Aprilli[s] sedes celebrata est.

I., Zabó Pétör cum protestatione respondit: Ím, értöm hozzám súlyos feleletödet, hogy azt mondod, hogy hatalmasul házadra mentem, otth marhádat vertem és

¹²⁸ Utána törölve: *Ez feleletünk Barbélj*

mindön hatalmasságot cseleköttem házodnál, melyet én igön tagadok. De, ha meg nem bizonítod, hogy én az te magad házára mentem, sőt magadat vertem, tehát azt mondom, hogy indebite vexálsz, merth én kész vagyok magamat mentenem, hogy az te házodnál, az te marhádat vertem volna, se másutt. Azért, ha szökség lészön, bizonságra is kérezöm, hogy én nem ötöttem. Liceat.

A. replicat: Házam énnéköm az én szállásom, akárhol legyön, nem elég mentség az magadnak, hitre sem bocsátlak, hanem megbizonítom, bizonságom után törvént várak. Liceat.

Deliberatum: Bizoníccson az A. arról, micsoda helyön lött az factum, lött-e, avagy nem lött ad 8. diem. Az I. is, maga mentségére. <Vizaknai Péter és szolgálja, Oláh György c. Szabó Péter • L. alább>

[fol. 94^v] I-k, Barbélj Mihály, Szőcz János, Mézáros János: Azt kérgyök elsőben, hogy ki volt bírójok az A-eknek.

A-k respondenth[!]: Akkor bíró uram volt, de immár most más urok vagyon.

I. cum protestatione: Ím, érttyük hozzánk súlyos feleletöket, hogy mink tiktöket szállástakon börtelön földre vertünk volna. Azt is érttyük most, hogy vallod, hogy bíró uram alá hallgattatok volna. Akkor úgy vagyon, emléközünk erre, hogy bíró uram öt úttal parancsolta meg nekünk, hogy az önagyága szolgálattyára elviszünk¹²⁹ tiktöket. Öt úttal vezöttelek én tiktöket el, azért minthogy mi hitöstök voltunk, vagyunk is, hogy tehetségünk szerénth igazán járunk el dolgunkban. Ennek okáérth bíró uram parancsolattyát hátra nem akartuk vetni, ti pedig engedetlenök voltatok, mindh az bíró uram és az mi parancsolatunkra. Bíró uram minket ugyan megpirongata, hogy el nem vittünk tikteket az szolgálatra, melyet hallván, mink bíró uramnak megmondók, hogy öt úttal vitettük őket, de azt mongyák, hogy készök inkább meghalni, hogynem szolgállyanak. Azért bíró uram mondá, hogy ide híjuk őket, lássuk, mivel mentik magukat. Mi odamenénk, szép szóval hívánk bennetöket, sőt, nem hogy eljöttetök volna, de mingyarást reánk támadátok, nagy karókkal hozzánk is vertetek, kiről bíró uramnak is vért és kéköt is mutattunk, annyéra, hogy szállásokról ugyan kiverutenek, el nem hozhattuk őket, az várasnak ususa szerénth pedigh szalagot is hoztunk volna, de azt is elvettétek tölünk. Ha pedig valami esött volna is, méltán cseleköttünk volna, merth mi hitünk szerént járunk el bíró uram parancsolattyából. Azért, ha ezöket tagadnátok, bocsásson ki az széek, legyön szabad mindönth bizonítanunk, bizonságink mellé magunknak is hitöt kívánunk, ha szükség, bizonságunkat reportálván, kegyelmetöktől Isten szerénth való deliberatiöt várunk, ha pedig bizoníthatunk, tehát azt mongyuk, hogy indebite vexálnak. Liceat.

[fol. 94^v] A. replicat: Ahol azt felelöd, hogy mi engödetlenök voltunk volna, nem constán az. Ha mink szöfogadatlanok voltunk, procedáltatok volna más módon. Volt bíró uramnak akkor hatalma rajtunk s megbörtethetött volna, nem köllött volna kezetökkal igazat vönni, mellyre brevibus azt mongyuk, in prima való propositionknak tartása szerénth, [hogy] bizonságunk után Isten szerénth való deliberatiöt várunk. Liceat.

¹²⁹ Helyesen: elvigyünk.

Deliberatum: Az szék kibocsáttya mindh az két félt, hogy bizoníccsanak feleletők tartása szerénth ad futuram sedem. <Makó Ferenc és Koncz Mihály c. Borbély Mihály, Mészáros János, Szűcs János • 1606. május 8.>

I., Zabó Pétör respondit: Ím, értöm hozzám való súlyos feleletödet, melyben azt mondog, hogy hatalmasul reád mentem és megvertelek, mellyérth dí[j]odot felelöd hozzám. Azt is tagadod, hogy te énnéköm semmit nem vétettél. De azt mondom én az ellen, [hogy] emlékezöm erre, hogy kertömben, az mely veteménth vetöttem volth, az marhák azt tapoggyák vala és szép szóval kértelek, hogy hajcs[d] el onnan az marhát, ne tegyön kárt. Azért mingyárth megszidál, azért nem emléközöm reá, hogy semmit[!] cseleköttem volna rajtad, de, ha szinte esött volna is valami, melyre nem emlékezöm, tahát az én földemön esött volna s méltán el köll szenvednöd, dí[j]odon sem vagyok érötte. Azért az előtt is igen megszidogattál az én földemön, melyről gyakorta uradnak is panaszolkottam, mellyet uraddal is megbizonítunk, mással is szabad legyön bizonitanunk, magamnak is hitöt kérök. Bizonságim mellé azért azt mondom, hogy indebite vexálsz. Liceat.

A. replicat: Ahol azt mondog, hogy kárt tétöttem volna s megszidogattalak volna, nem constánl az. Dato, sed non concessio, ha szinte esött volna is valami, procedáltál volna jure, potentiát nem cseleköttél volna. Ergo, hogy azt cselekötted, propositióm szerénth megvárom az böntetést. Liceat.

Deliberatum: Bizoníccson mindh az két fél feleletők tartása szerénth ad futuram sedem. <Vizaknai Péter és szolgálja, Oláh György c. Szabó Péter • 1606. május 22.>

Causa¹³⁰

Cum protestatione: Ezért citáltattam ez GiuliaFeiérvárat, in eodem comitatu lakó Feiérvári Györgynét, Anna aszszonh, hogy ez elmúlt esztendőken, az háború időkben ugyanezen [fol. 95'] Feiérvári Györgyné, Anna aszszonnak [házában], mely ház az BódoghAszszony uczájában vagyon, Peresedi Máthé háza szomszéd-ságában, kiben most Tamás deák lakik, építöttem vala meg az kertet, mely építés elsőben volt fl. 3. d. 75, de azt az németök elhánták. Azután újolan építöttem meg, ki most is fönnáll. Böcsü szerénth megvárjuk az reá való kölcségömet, merth ezöket mindh az ti haszno[to]kért cseleköttem. Azonkivül az testamentomnak megconfirmálásátul való kölcségömet, úgyminth fl. 12 megvárom, mivelhogy Borza Katus és Bornemizza Gáspár háborgatott benne[te]ket. Meg is bizoníttuk az levél dolgát, ha tagadnád ezöket, sokszor kértök, most is kérjök s nem attad, azért böcsüjével várom meg. Kegyelmetöktől Isten szerént való deliberatiót várok. Liceat. I. petit par et conceditur. <Nagy Györgyné c. Fejérvári Györgyné • 1606. május 8.>

Siska János vallya procuratornak Beseney Menyhártot Czizár Mátyás ellen.

A., Siska János cum protestatione respondit: Ezért citáltam GiuliaFeiérvárat, ugyan Feiér vármegyében lakó Czizár Mátyást, hogy ez elmúlt napokban, úgyminth 1605. esztendőben, szöretkor, az mi kevés borocskát Isten adott vala, nem tudám hová tenni. Hanem kérém Czizár Mátyást, hogy az mely háznál lakik,

¹³⁰ Az ügy bejegyzése hiányzik.

azon háznak pinczében be haggya tennöm, úgymint harmadfél hordó bort. Mindazáltal őkegyelme gondviselése alatt voltak, azért, honnét esött, kitől esött [kár benne], őkegyelme tudhatta. Énneköm nagy fogyatkozásomra vagy, azért megbizoníthatom mindh szőlő szomszédomval, mindh az szomszédsággal, hogy az én boraim jók voltak, de most megvesztenek, ha őkegyelme jó okát nem adhatta, hát azt kívánom, hogy az borok mellé aztat is¹³¹ énneköm négy-négy pénzével kupáját megfizessed[!]. Szabad legyen pedig mindönt bizonítanom, meg is várom az törvéntől ítéltetni, si juris. Liceat. I. petit par et conceditur. <Szűcs János c. Csiszár Mátyás • 1606. május 1.>

Váradi Lakatos János vallya procuratornak Beseney Menyhártot Mézáros Pétör ellen.

[fol. 95^v]**Anno 1606, die 1 mensis Maii sedes celebrata est.**

I., Czizár Mátyás respondit: Ím, értöm ellenöm való súlyos feleletödet, hogy azt mondd, hogy az te boraid jók voltak, s az én gondviselésöm alatt vesztenek meg, de nem constánl az. Jók voltak-e, nem-e, nem is fogattam föl gondviselését. Kész vagyok jurálni, hogy azt sem tudom az te boraidat, sós-e vagy savanyú. Azért, ha jámbor szömélyökkel meg nem bizonítod, hogy én miattam vesztenek meg, azt mondom, hogy indebite vexálsz. Nem ollya[no]kkal bizoníccs pedig, az kit az piaczon tizöknét pénzön fogadnál. Liceat.

A. subiungit: Nem elég okadás az, az kit elő számlálál, merth tenálad volt az pincze kulcsa, te tudod, ki járt oda s ki nem. Azért az te pinczédben vesztenek meg az én boraim, teleh[?] is voltak mindönkor az én boraim. Az minth in prima megproponáltuk, megbizoníttuk, hogy jók voltak, egyebet is, mindönt szabad legyön bizonítanunk, az mi ehhez illik. Ha pedig jobb okát nem adod, azt kívánnuk, hogy az bor mellé állj[?] az elébbi propositiönk szerénth. Liceat.

Deliberatum: Bizoníccson az A. feleleti tartása szerénth ad futuram sedem. <Szűcs János c. Csiszár Mátyás • 1606. május 8.>

Anno 1606, die 8 mensis Maii sedes celebrata est.

Feiérúarj Györgyné vallya procuratornak Váraggiaj Bíró Jánost Igeni Nagi Györgyné ellen. <Nagy Györgyné c. Fejérvári Györgyné • L. alább>

Az feiérvári polgárok protestálnak, hogy ez jövendő széknapiján mindönök ellen szabad legyön contendálnunk. <Makó Ferenc és Koncz Mihály c. Borbély Mihály, Mészáros János, Szűcs János • 1606. május 22.>

I., Feiérvári Györgyné respondit: Ím, érttyök hozzánk súlyos feleletödet, de minkeelőtte ad meritom mennénk, azt kívánom, hogy az testamentom levelet exhibeálljátok, annakutána meghfelelünk.

A.: Ez jövendő széknapijára exhibeálljuk.

Deliberatum: Tartoznak az A. exhibeálni ad futuram sedem. <Nagy Györgyné c. Fejérvári Györgyné • 1606. május 22.>

Czizár Mátyás vallya procuratornak Bun Lukácsot Siska János ellen.

¹³¹ Ti. a bor megromlása által okozott kárt.

Czizár Mátyást is kibocsátta az szék, hogy doceál[yon] maga mentségére ad futuram [sedem]. <Szűcs János c. Csiszár Mátyás • 1606. május 22.>

KiráliPataki oláh idézte volt Pattantiús László annyát, úgy minth I-t törvényre. A. lévén, non compareál, girán, d. 48.

Pattantiús László anyja vallya procuratornak Beseney Menyhártot egy királipataki oláh ellen.

[fol. 96'] Teőreök Jánosné, relicta vallya procuratornak Váraggiai Bíró Jánost mindön pörösi ellen.

Anno 1606, die 22 mensis Maii sedes celebrata est.

Szabó Pétör, Feiérvárat lakó eskött polgár, úgy minth I. giráztattya Vizaknay Pétört, úgy minth A-t, d. 48. <Vizaknai Péter és szolgája, Oláh György c. Szabó Péter • L. alább>

SzántóHalmi Koncz Mihály és Makó Ferencz giráztattják az polgárokat, az kik az seriesben föl vadnak írva, úgy minth I-kat, d. 24. <Makó Ferenc és Koncz Mihály c. Borbély Mihály, Mészáros János, Szűcs János • 1606. május 29.>

Szabó Pétör, úgy minth I. giráztattya az Vizaknay Pétör szolgáját, Oláh Gyurkót, úgy minth A-t, d. 48. <Vizaknai Péter és szolgája, Oláh György c. Szabó Péter • 1606. május 29.>

Nagi Györgyné, Katus aszszon protestál, hogy, az mith ezelőtt elfelettöttünk volt az keresetben, ez jövendő széknapijára reácitállyuk érötte. <Nagy Györgyné c. Fejérvári Györgyné • 1606. május 29.>

Czizár Mátyás protestál, hogy: Ím, azt mongya, hogy mindönnap száll az bor, melyre minekünk semmi gondunk nem volt. <Szűcs János c. Csiszár Mátyás • 1606. május 29.>

I., Varga Gergöly cum protestatione respondit: Minekelötte ad meritum meghfelelnék, azt kívánom, hogy, [ahol] azt mondog, hogy gazdád kezes lött volna érötte, megbhizoniccs[ad], annakutána megfelelek ad meritum. Liceat.

A. replicat: Az kivel magadot ótalmazod, hogy ad rem meghfelelni nem akarsz, vana excipiálsz, merth utána vetöd, hogy bizonságra kérezöl. Sopitur[?], hogy ad rem mentél juxta propositionem nostram. Az minth kikérezöttünk bizonságra, megbizoníttuk, hogy az gazdánk kezes lött volna éröttünk, bizonsághinkat reportálván, az fölöl meghnevezött penán kívánunk convincáltatni. Liceat. I. expectat cum pena indebite. <? c. Varga Gergely>

Deliberatum: Mivelhogy Neömös Istvánné nem tagaggia az harmadfél forinth adósságot, ergo tartozik meghelégíteni Kis Mihált ad 15. diem.

Anno 1606, die 29 mensis Maii sedes celebrata est.

A., Vizaknay Pétör protestál, mindh maga és szolgája képében, hogy az mely bizonságink hátra marattak, azokat is meghvallattuk. <Vizaknai Péter és szolgája, Oláh György c. Szabó Péter • L. alább>

Deliberatum: Mindh az emböri és Isten törvényiben meghtaláltatik ez, hogy az alsó rendh az felsőbbiknek közönségös jónak elkövetésében engödelmes legyön s parancsolattját megböcsöllye. Az minth azért az I-oknak bizonságiból világosan

meghteczik, mindönökre ők¹³² attanak okot, mert elsőben is ők cselekötték az támadást. Teczik azért az törvének, hogy az mi rajtok esött, engedetlenségök miatt el köll szenvedniök. <Makó Ferenc és Koncz Mihály c. Borbély Mihály, Mészáros János, Szücs János>

Szabó [!] Pétör jam secundo úgy minth I. giráztattya Vizaknay Pétörth, úgy minth A-t, d. 48.

[fol. 96^v] Szabó Pétör protestál, hogy az Vizaknay Pétör szolgája ennekutána ne élhessen relatoriájával. <Vizaknai Péter és szolgája, Oláh György c. Szabó Péter>

Feiérvári Györgynének az szék procurator haladékot ad. <Nagy Györgyné c. Feiérvári Györgyné • 1606. jún. 19.>

Deliberatum: Nem teczenek az bizonságok oly világosnak, hanem csak valami aprólék károkat látunk az relatoriában, kiből az A. megkárosíthatnája keresete szerént az I-t és hogy az borokat reávetesse. Hanem teczik az széknek, hogy Czizár Mátyás szömélyében, felesége azonképpen és az ő akkori szolgája is eskögygenek meg azon, hogy őmiattok az A. borai meg nem vesztenek, sem ki nem vötenek benne semmit, meg nem kurásolták, sem egyébképpen való okot az boroknak megveszésére okot nem attanak. Így, ha az jövődő szerdán, harmadnapra megheskösznek az I-ok, tehát¹³³ az A. az I-nak feleleti szerénth indebitán marad érötte, fl. 12. d. 50. A. apellat et transmittitur. <Szücs János c. Csiszár Mátyás • 1606. júl. 3.>

Anno 1606, die 13 mensis Junii, jött hozzám az gyermekök Bálinth Vizaknay Márthon komántúl.¹³⁴

Anno 1606, die 12 mensis Junii, az jenej embör és Poklosi Tódor között való deliberatio: Mivelhogy ő maga, Tódor megvallya, hogy az ökröt az Horuát Ábrahám¹³⁵ hajdúi vitték volt el tüle, azért tartozik Tódor az ökönek az árát megfordítani az jenei embörnek és így, reáeskövé, tartozzék az jenei embör visszaengedni az ökröt. Az jenei embör is tartozzék megeskönni, miben áll nekie az ökre.

Anno 1606, die 19 mensis Junii sedes celebrata est.

Igeni Nagi Györgyné, úgy minth A. giráztattya Feiérvári Györgynét, úgy minth I-t, d. 24. <Nagy Györgyné c. Feiérvári Györgyné>

Czimbalmos János vallya procuratornak Bun Lukácsot és Lénárt Istvánth Szilági Zabó János ellen.

Szilági Zabó János vallya procuratornak Menyhárt deákot Czimbalmos János ellen.

[fol. 97^r] Deliberatum: Mivelhogy Szilági Zabó János ő maga sem tagaggya, hogy mikoron meghkínálta ez Czimbalmos Jánost az pénzzel, ugyan annakelőtte tutta, hogy Czimbalmos János meghvötte volt az búzát. Azért, mivelhogy az országh törvénye szerénth harmadra megh nem kínálta az pénzzel, immár sem

¹³² Ti. a felperes jobbágyok.

¹³³ Utána törölve: *az törvény meghszabadította az I-t az A-nak keresetétől.*

¹³⁴ Baranyai Szabó István notárius magánfeljegyzése.

¹³⁵ Basta hajdúkapitánya.

eggik fél, sem másik nem tartozik az juramentommal, hanem az törvény fölszabadította az hold vetést Czimbolomos Jánosnak és szabad uraságában haggya.

Anno 1606, die 3 mensis Julii sedes celebrata est.

Cellér Ambrus, Feiérvárat lakó vallya procuratornak Bun Lukácsot és Lénárt Istvánth mindön pörösi ellen. <Óvári István deák c. Cellér Ambrus • L. alább>

Czizár Mátyás protestál, hogy az minémű törvénye Siska Jánossal volt, az 15. nap elmúlt és az apellatiót meg nem láttatta. Reámegyönk ez napokban az exsecutióra, mivelhogy az bort is kiárulta. <Szűcs János c. Csiszár Mátyás • 1606. aug. 14.>

Óuáry István deák, százvársi vallya procuratornak Beseniey Menyhártot mindön pörösi ellen.

Óuári István igéri feleletit hodie per totum beadni Cellér Ambrus, úgy minth I. ellen.

Százváraszon lakó Óuári István deák remittálja az Cellér Ambrussal való citatióját. <Óvári István deák c. Cellér Ambrus • 1606. nov. 6.>

Bíró uram ugyanezön jövődő szöretre adott Drabant Jánosnak fl. 1 hét vödör mustra, mely háromszor való pénz adása teszön urna[rum] 46.

Anno 1606, die 7 mensis Augusti sedes celebrata est.

Pap Benedök vallya procuratornak Bun Lukácsot mindön pörösi ellen és Lénárt Istvánt is, boczárdjt. <Szűcs Péter c. Pap Benedek és szolgája • L. alább>

Haidú János vallya procuratornak Bun Lukácsot valami oláhok, úgyminth Kesereőné jobbági ellen egy ökör végett.

Haidú János, úgy minth I. giráztattya az Kesereőné aszszonyom jobbágít, úgy minth A[-kat], d. 48.

Keserwné aszszonyom jobbági vallyák procuratornak váraggiaj Bíró Jánost itth Feiérvárat lakó Haidú János ellen. <Keserű Jánosné román jobbágysai c. Nagy János • 1606. aug. 14.>

Szwcz Pétör, itth Feiérvárat lakó vallya procuratornak Beseniej Menyhártot mindön pörösi ellen. <Szűcs Péter c. Pap Benedek és szolgája • L. alább>

Kálmánczej Miklós deák vallya procuratornak Beseniej Menyhártot teöuissi Varga Andrásné Katus aszszony ellen.

[fol. 97^v] Causa nobilis Nicolai Kálmánczej, nunc Albae commorantis, ut A. contra Catherinam, coniugem agilis Andre[ae] Varga de Teöuis, similiter in comitatu Albensi, velut I.

Ezért citáltam ez I-t, hogy ez elmúlt napokban, nem tudatik, mi gondolattýából azt monta, hogy én az ő elébbi urát, teöuissi Barbélj Thamást, ki lakott Teöuisseön, Feiér vármegyében megö[te]ttem volna, kiből az jó ki, hogy meghölettem volna és [hogy] ő magát is meg akarnám ölni. Avval sem elégödvén, azt is monta, hogy pénzért akartam hamis tanút reá fogadni. Mellyet kívánom, hogy doceállya meg, mellyet, ha meg nem doceállya, in paena homagii kívánlak[!] convincálatni az széktől, si juris. Mellyet, ha tagadnál, bocsásson ki az széket, szabad legyön ahhoz illendő dolgokat bizonítanunk, bizonságimat reportálván, kegyelmetektől Isten

szerénth való deliberatiót várunk. Liceat. I. petit par et conceditur. <Kálmáncsehi Miklós deák c. Varga Andrásné>

Pap Benedek, úgy minth I. giráztattya Szwcz Pétört, úgy minth A-t, d. 48. Non tenet. <Szűcs Péter c. Pap Benedek és szolgája • 1606. aug. 14.>

Anno 1606, die 9 mensis Augusti sedes celebrata est.¹³⁶

13 Augusti: Nagy János relictája, Anna aszszony, itth Feiérvárat lakó vallya procuratornak Vizaknaj Márthont és Bun Lukácsot mindön pörösi ellen. <Nagy Jánosné c. Borbély Pálné • 1606. aug. 14.>

Vonióczki Pál vallya procuratornak váraggiaj Bíró Jánost itth Feiérvárat lakó Dobos György, úgy minth I. ellen. <Vonyóczki Pál és szolgája, Mihály c. Dobos György • 1606. aug. 14.>

Anno 1606, die 14 mensis Augusti sedes celebrata est.

Nagy Jánosné, úgy minth A. giráztattya Barbélj Pálnét, úgy minth I-t, d. 24. <Nagy Jánosné c. Borbély Pálné • 1606. aug. 28.>

Cum protestatione szólunk kegyelmetök széki előtt, [hogy] azért citáltuk itth, GiulaFeiérvárat lakó Nagi Jánost, itth, Feiér vármegyében lakó[t], [mert] ez elmúlt esztendőknben, mikor Székeölj Mojses ez országban bejött vala,¹³⁷ akkor mindh országostul elfutottunk. Mi is az havasra futottunk vala és az tatárok reánk jöttek. Az melj marháinkat az tatárok elvitték, mely marháink közzöl egyget ez I-nál találánk meg. Azt kívánnjuk, hogy az minth az tatároktúl vötték volt, azon pénzen tartozik visszaadni. Meg is bizoníttyuk, ha kívántatik, hogy az marha miénk, ország h törvénye szerénth megh kívánnjuk ítéltetni. Liceat. I. [petit] par et conceditur. <Keserű Jánosné román jobbágyai c. Nagy János • 1606. aug. 28.>

[fol. 98^r] Szőcz Pétör protestál, hogyha Pap Benedök ez jövendő széknapijára az szolgáját elő nem állattya, tahát törvényt kíván az széktől. <Szűcs Péter c. Pap Benedek és szolgája • 1606. aug. 28.>

Czizár Mátyás protestál, mivelhogy Siska János apellált volt ő ellene és az apellatiót meg nem akarja láttatni, hogy őneki gongya lészön arra.

Siska János procuratora által pro[te]stál, hogy in presenti anno 1606, 14 die mensis Augusti [a] feiérvári főbíró háza előtt Czizár Mátyás megfenyegeté Siska Jánost, hogy kezével veszön igazat. Azért, ha valami nyavalyája lészön, törvénnel akarja megláttatni. <Szűcs János c. Csiszár Mátyás • 1606. aug. 27.>

Óuári András feleségestül vallyák procuratornak Beseniej Menyhártot, Borsoló Jánost és Eniedi Báráni Bálintot contra quoslibet Hottikap¹³⁸ Márthon uram székire.

Nagy Jánosné, Sófia aszszony szolgálóstul vallyák procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánth és Fodor Tamást contra quoslibet. <Óvári András és felesége c. Nagy Jánosné • L. alább>

¹³⁶ Előlegezett alcím.

¹³⁷ 1603-ban.

¹³⁸ Bizonytalan olvasat.

Vonióczki Pál az szolgálja képében, úgy minth A. giráztattya Dobos Györgyöt, úgy minth I-t, d. 24. Non tenet. <Vonyóczki Pál és szolgálja, Mihály c. Dobos György • 1606. aug. 23.>

Óuári Andrásné, úgy minth I. giráztattya Nagi Jánosnét, úgy minth A-t, fl. 2[!]
<Óvári András és felesége c. Nagi Jánosné>

Anno 1606, die 23 mensis Augusti sedes celebrata est.

Causa nobili[s] Pauli Vonióczky Albensis, ut A. contra circumspetum Georgium Dobos, similiter Albensem, ut I.

Cum protestatione szóllunk kegyelmetök előtt: Az elmúlt napon, úgymint vasárnap¹³⁹ hajttták volt Pál uram szolgálja, több társaival egyetemben az barmokat az országh út[ty]án, az Nagi-Ampoion innét, otth találkoztanak az Vizaknaj Pétör szekérével és az marhák otth szélötenek el. Otth Dobos György eleikben állott, szolgáljainkat kergette és verte hatalmasul. Ha az törvény mongya, azt mongyuk, hogy hatalmasul állott eleikben, úgyaddigh, hogy az földre leverte, addig verte, hogy szabad volt megölni, szabad volt elereszteni. Azért azt mongyuk, si juris, hogy eleven díj[]an vagyon érötte, merth tutta azt bizonyosson, hogy én egy várasban lakom vele. Ha az én marhám kárt tött neki, hozta volna be szolgálmat, Mihált. Hahol pedig vele nem bírt volna, várasban laktam s hadnagyom volt s megelégittem volna az kárról. Azért, hogy így cselekedött, az várasnak régi szokása ellen kezével vött igazat, azt mongyuk, hogy az megnevezött penán rajta vagyon. Készök vagyunk arról jurálni, hogy mi szánszándékkal kárt nem tettünk neki. Liceat. I. petit par et conceditur ad futuram sedem. <Vonyóczki Pál és szolgálja, Mihály c. Dobos György • 1606. aug. 28.>

[fol. 98^v] Enyedi Mészáros János, Mészáros Pétör, Mészáros Jakab, úgy minth I-ok giráztattták Vinczeön lakó Repede Mihált, úgy minth A-t, d. 48.

Anno 1606, die 27 mensis Augusti Siska János remittálá az Czizár Mátyás ellen való apellatióját az borok dolgából és fölváltságot veszön benne, kire, úgy minth A. reá is citállya et deposuit ar[h]am d. 12¹⁴⁰. <Szűcs János c. Csiszár Mátyás • 1607. aug. 9.>

Anno 1606, die 28 mensis Augusti sedes celebrata est.

Váraggián lakó Bíró János vallya procuratornak Bun Lukácsot itth, Feiérvárat lakó Varga Pétör ellen. <Bíró János c. Varga Péter és Varga Ivacsó • L. alább>

Nagi Jánosné jam secundo giráztattya Makay Barbélj Pálnét, úgy minth I-t, d. 24. <Nagy Jánosné c. Borbély Pálné • 1606. okt. 30.>

Váraggiay Bíró János, úgy minth A. giráztattya itth, Feiérvárat lakó Varga Pétört és Varga Juaczkót, úgy minth I-okat, külön-külön d. 24. <Bíró János c. Varga Péter és Varga Ivacsó>

Deliberatum: Mivelhogy ennekelőtte egynéhánszor bíró uram ő nagysága¹⁴¹ parancsolattyából megkiáltatta, hogy valaki az szőlőhegyön lopást cselekedik, tahát fölakasztják érötte. Mely parancsolattal ez Pap Benedök szolgálja nem gon-

¹³⁹ Vasárnap 20-ára esett!

¹⁴⁰ Javítva 14-ről.

¹⁴¹ Ti. Rákóczi Zsigmond.

dolván, Szőcz Pétörnek szőlejében lopásban taláztatott, kiérth fejihöz szól érötte és törvény szerénth kívánnya, hogy földasztassék érötte. Teczik azérth az széknék, hogy az várasnak rëndölése és megkiáltatása ellen vétközvén, az A. hetedmagával esköggýék reá és akasztassa föld. Ha pedig Pap Benedök az szolgáját elő nem állathattya, tahát tartozik azért fl. 40 letenni et ad 15. diem executio conceditur, ha ez 15. napra elő nem állathattya az szolgáját. <Szűcs Péter c. Pap Benedek és szolgája>

Dobos György vallya procuratornak Bun Lukácsot Vonióczkj Pál, úgy minth I.¹⁴² ellen.

Czegezi Lukács, ugyan Czegezben lakó vallya procuratornak Giarmati Jánost, sárdit mindön pörösi ellen, valakik volnának itth Feiérvárat.

I., Dobos György cum protestatione respondit: Ím, értöm hozzám súlyos feleletit az A-nak, hogy azt mongya, hogy szolgájának az úton hatalmasul eleiben állottam, földre levertem volna, mellyért eleven dí[j]át feleld[!] hozzám. De azt mondom az ellen, hogy nem jut eszömben, hogy én az te szolgádat az földre levertem volna, azt kívánom, hogy megbizonícsad jámbor szömélyökkel, ha meg nem bizonítod, azt mondom, indebite háborgacz. Ezt tudom, hogy ez minap, estve későn egy falka ökor az kölesben jár vala, mely igön nagy [fol. 99^r] kárt teszön vala. Tudom, hogy kergöttem az kölesemből ki. Lehetségös, hogy az te ökreid is otth voltanak, mellyérth ha valami esött volna is, melyre nem emléközöm, el köllene szenvedni, merth nem köllött volna éjnek éhavadán otth jártatni. Kire bocssásson ki az székek s bizonyítók, magamnak is hitöt kérök. Liceat.

A.: Az vereségöt hogy tagadod, jurálj róla. Hogy azt is tagadod, hogy földre nem verted, arról doceálunk.

I.: A. vagy s nem tartozunk mi jurálni, hanem, amit keressz, doceáld meg is.

Deliberatum: Doceállyon mindh az két fél, feleletök tartása szerénth ad futuram sedem. <Vonyóczki Pál és szolgája, Mihály c. Dobos György>

Nagi János alias Haidú, úgy minth I. giráztattya az ő pörössit, az oláhokat, Kesereő Jánosné aszszonyom jobbágít, úgy minth A-okat, d. 48.¹⁴³ <Keserő Jánosné román jobbágýai c. Nagy János • 1606. aug. 30.>

[fol. 99^r] **Anno domini 1606, die 30 mensis Augusti sedes celebrata est.**

I., Haidú János respondit cum protestatione: Ím, értöm, hogy egy ökröt keres rajtunk, mellyet nálunk megtartatott volth. Azért ötöle tatárok vitték volt el, több marhákkal egyetömben. Azt is mongya, hogy az minth az tatároktúl vötték volth, az szerénth övékké tévén, az árát megfordítaná. De azt mondom én az ellen, hogy én, az minth én vöttem, kész vagyok én arról jurálnom, hogy min vöttem, ha az törvény öneki megítéli, övévé tenném, tahát fordícsa meg az pénzömet s meg köll adnom, az törvény ellen nem állhatok. De én igaz pénzömön vöttem, akkor pedig alábbvaló is volt, merth tulok volt. Ha pedig az törvény többet ítélné, az minth

¹⁴² Helyesen: A.

¹⁴³ Tollpróba: *Spectabili ac Magnifico domino Sigismundo Rákoczy de FeölseőVadász Serenissimi domini domini Stephani dei gratia Hungariae Transilvaniae]q[ue] principis etc. consiliario per Transilvaniam Generali Capitaneo et Gubernatori nec non Comiti Comitatus Borsodien[sis] etc. d[omi]no nobis semper gratio[s]simo.*

vöttem, az törvény szabad véle, mely nyilván nagyon kegyelmetöknél, hogy az sok viszontagságban nagy nehezen viseltem én gongyát az marhának. Liceat.

Deliberatum: Mivelhogy az A. feleletiben proponállya, hogy tatárok vették el ötőle az marhát, az marha pedig nem annál nagyon, az ki az tatároktól vötte, hanem kézről-kézre költözött. Az I., ha megmondaná róla, min vötte az ökröt, tartozik megadni az A-nak, de így, hogy harmadmagával esköggyéek reá az A. Az mi nézi azt, hogy az ökör nevekődött, ha nevekődött, vette hasznát az I. <Keserű Jánosné román jobbágysai c. Nagy János>

[fol. 99^v] **Anno 1606, die 23 mensis Octobris¹⁴⁴ sedes celebrata est.**

Szebeni Szwcz Pál, most itth, Feiérvárat lakó vallyá procuratornak Bun Lukácsot, ugyan Feiérvárat lakót contra quoslibet. <Szűcs Pál c. Szűcs László • L. alább>

Dobos György vallyá procuratornak Bun Lukácsot, itth Feiérvárat lakót Sárdon lakó Szabó Gergölyné ellen.

Causa circumspecti Pauli Szwcz Albensis, ut A. contra et adversus circumspectum Ladislaum Szwcz, similiter Albensem, velut I.

Cum protestatione: Ezért citáltattam az I-t, Szwcz Lászlót, Feiérvárat, ugyan Feiér vármegyében lakót, hogy ez jelenvaló 1606. esztendőben, úgymint Szent Mihály nap után, az feiérvári dézmán az I., nem tudatik, mi gondolattyából, azt beszölette az dézmán énfelölem, hogy itt nálam oly levél volna, az mellyet titkon vasas ládámban tartanék, hogy ha megtudnáják[!], tahát az fejemnek el köllene érötte esni. Az pedig, az mondás, ha embör jól meghgondollya magában, minth egy árultatásra menne. Azért, ha megbizoníttya, hogy énnálam olyan levél nagyon, avagy én áruló volnék, érötte énnéköm meg kellene halnom. Ha pedig meg nem bizoníttya, tahát azt mondom, si juris, hogy maior potentián nagyon érötte, merth én jámbornak tartom magamat. Az is vagyok, mindh öfölségének¹⁴⁵, mindh ő nagyságának¹⁴⁶, mindh ez országnak, mindh ez szegény városnak hitös vagyok, igaz embörnek tartom magamat. Ha pedig ezöket tagadná, hogy ő nem mondotta volna azt, bocsásson ki az széek s meghbizonítom, bizonságimnak vallásiból az kegyelmetök széeki bővebben megérti, azért kegyelmetektül Isten szerénth való deliberatiót várunk. Liceat.

I.: Azt mondom, hogy öfölsége¹⁴⁷ parancsolatot adott, hogy mindön¹⁴⁸ valaki oly dolgot hallana, meg is eskövének, hogy megmongyuk, az mit hallunk elööttünkjárónak. Azért egy embör híva vacsorájára, Szwcz Márthon [a] neve. Azt mondá, hogy Szwcz Pál igön haragszik öreá, hogy az szolgálja odajár hozzá. Kérdem, miérth? Azt mongya, hogy az Szwcz Pál szolgálja [azt monda], „Ha el nem bocsát – úgymondh – békével, tahát bizony, megmondom, minémű dolgot tudok hozzája. Oly levél nagyon nála egy kis vasas ládában, hogyha megtudnáják[!], talám az feje is utána veszne“ – úgymond. Mellettem

¹⁴⁴ Elötte törölve: *Septembris*.

¹⁴⁵ Ti. Bocskai István fejedelemnek.

¹⁴⁶ Ti. Rákóczi Zsigmond kormányzónak.

¹⁴⁷ Ti. a fejedelem.

¹⁴⁸ Helyesen: midön.

öl [fol. 100^r] vala az polgár, Fazekas Gergöly egyfelől, másfelől Zwcz János ugyan polgár. Fazekas Gergölynek megnyomtam az térdét s mondék nekie: „Ezt hallod, Gergöly uram? Tuggyátok, hogy az mit hallunk öfölsége ellen, elöttönkjárónak hírére aggyuk és az körösztsétség ellen is. Azért ezt el ne hallgasd, hanem megmongyad bíró uramnak, merth hitönkben áll ez.” Az dézmán, annakutána megszólíta bíró uram: „László uram, hiszöm, te izented az polgártúl, hogy ilyen s ilyen dolgot megmongyon énnéköm?” Én mon-dám, hogy én izentem. Bíró uram mellett ott öl vala Nagi Miklós s kérdé tő-lem bíró uram, minth volt az az dologh, s megbeszéllem őkegyelmének. Nagi Miklós azonban mondá, ki ugyan Szwcz Pállal egyött lakott, az úr őnagysá-ga¹⁴⁹ szolgálja: „Én is láttam azt az vasas ládat. Megnítá az aszszony, – úgymondh –, keszkenőket forgat vala benne, egy levelet is láték közte, – úgymondh – kérdém: »Miről való levél az aszszonyom?« úgymondh. Mondá az aszszony: »Nem érth kegyelmedh ehhez, Miklós uram« úgymond –, azért azt mondá, hogy Zebebeől költék ezt az ládat.” Azért én hallomást, az mit hallottam, azt beszéllöttem, azért engömet azért [!] nem háborgathatnának, hanem keresnék azt, az ki beszéllötte.

Deliberatum: Mivelhogy ennek az keresetnek embörét aggya az I., kitől hallotta, mivelhogy pedig velönk egyött hitös¹⁵⁰ Szwcz László mindh öfelségének s mindh az egész magyar nemzetnek, azért hiti tartotta, hogy az hitös polgároktúl bíró uramnak meghizente. Ergo az törvény meghszabadíttya Szwcz Lászlót az Szwcz Pál keresetitől, hanem keresse az ő szolgálját érötte, az ki hintögette felöle az szót, alioquin, ha elhallgattya, őnagyságának is értésére köll az dolognak lenni.¹⁵¹

Deliberatum: Bizoniccsa meg Szwcz László ez jövendő széknapijára, hogy azo-
kat az szókat Szwcz Márthonnak szájából hallotta; annakutána törvényök lészön.
<Szűcs Pál c. Szűcs László • 1606. nov. 6.>

[fol. 100^v]¹⁵² Balogh Imröh protestál, hogy ő adott volt itth Feiérvárat lakó Haj-dú Jánosnak egy szölöt, ilyformán, hogy őnekie ez elmúlt tavaszon egy véka kölest vet és ősszel három köböl¹⁵³ búzát. Így, hogy ennek munkáját az szölő árában tuggyák, de sem az kölest el nem vetötte, sem nem szántott sem[!] az búzának. Ha-nem az miatta károssá maradott és az szölő mellől is elállott. Azérth ez okon pro-
testál, hogy ő kárban nem akar maradni, hanem az mely búzavetése Haidú Já-nosnak itth, az feiérvári határon vagyon, ahhoz akar tartozni mindhaddig, valamed-
dig ötet az ő káráról megelégti.

Anno 1606, die 30 mensis Octobris sedes celebrata est.

Causa nobilis¹⁵⁴

Cum protestatione: Ezért citáltuk ez I-t, Szegedj Barbélj Pálné, Katus aszszonth, hogy ez jelönvaló esztendőben, úgyminth ez tavasz tájban, úgy Szent György nap

¹⁴⁹ Ti. Rákóczi Zsigmond kormányzó.

¹⁵⁰ Utána feleslegesen: *mindh*.

¹⁵¹ Az egész bejegyzés egyidejűleg törölve.

¹⁵² A 99^v oldal tévesen ide bevezetett első két bejegyzése egyidejűleg törölve.

¹⁵³ Elötte törölve: *véka*.

¹⁵⁴ Az ügy bejegyzése hiányzik.

után az I., nem tudatik, mi gondolattyaából, én szómmal, Nagi Jánosné, Anna aszszony szavával, melyben sem híröm, sem tanácsom nem volt, ez I. küldötte el az ő maga leányát egy Teöreök János nevű katonához, gubernátor uram önagysága szolgájához az én szómmal. Kéretett az ő maga leányával egy aranyat, hogy én tehenet akarok vele venni. Mellyet nagy gyalázatnak tartok, merth én gyermekségömtől fogva, ez óráig jámbor szömélynek tartottam és tartom is magamat. Ezt az nagy gyalázatot énrajtam nem cselekedhetne volna, merth, ha embör magában él, meggondollya, minth egy kerítésnek jele. Annakutána hogy kérdözték [őt] s mindh az leányát, az leánya ugyan meghvallotta, hogy: „Az anyám köldött engömet”. Azérth azt mondom, si juris, rajtam, nömös szömélyön tött nagy gyalázattyáért fejének eleséséhez szólok érötte, merth ha [e]zökben [valami igaz] volna, énnököm meg köllene halmom. Azérth tikegyelmetöktől Isten szerénth való deliberatiót várok. Liceat.

Deliberatum: Mivelhogy az I. nem compareál, az [A.] pedig kéczör meggiráztatván, jam tertio mindön keresetít elérte az A. et ad 15. diem per non venit sententia conceditur. <Nagy Jánosné c. Borbély Pálné • 1606. nov. 6.>

[fol. 101^r] Deliberatum: Mivelhogy az I., Pap Benedökné számvetésre kéröczik Cellér Ambrus ellen, azérth az szék is kibocsáttya Pap Benedöknét, hogy mennyenek számvetésre. Ha számot vethetnek, jó s ha nem, tahát ez jövendő széknapján törvényök lészön. <Cellér Ambrus c. Pap Benedekné • 1606. nov. 6.>

Szabó Pétör és Árua János így békéllének megh mielőttünk, az szék színén, hogy Árua János megköveté Szabó Pétört és 20 forinht kötelet vön mindh magára s mindh felesége képében[!], hogy ha az dolog felöl valahon gyalázatosképpen szólnának Szabó Pétör felöl, tahát mindön törvény néköl elmaraggyon Árua János az 20 forinton és exequálhassa Szabó Pétör róla, melynek Árua János is engede.

Anno 1606, die 6 mensis Novembris sedes celebrata est.

Colosuárat lakó Vasas Mihály vallya procuratornak Beseniej Menyhártot és Berzeti[?] Mihált Czizár Mátyás itth, Feiervárat lakó ellen.

Szebeni Swcz Pál, most Feiervárat lakó vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánt, Fodor Thamást, boczárdiakat és eniedj Timár Jánost mindön pörösi ellen.

Deliberatum: Mivelhogy Swcz Lászlót az szék kibocsátotta volt actiója szerénth, hogy bizoníccson Swcz Pál ellen, bizonított is, mellyet most az szék színén bead. El is olvastatván az szék, egy bizonságh sem tendál arra, az kire kibocsátotta az szék. Hogy pedig az A. törvény szerénth való böntetését kívánnya, teczik azérth az széknek, hogy az I. az A-nak holt dí[j]án vagyón érötte fl. 40. <Szücs Pál c. Szücs László • L. alább>

Beseney Menyhárt giráztattya Péczy Sárát, úgy minth I-t, d. 24. <Beseney Menyhárt c. Pécsi Sára • 1606. nov. 20.>

Swcz Márthon vallya procuratornak Beseney Menyhártot Szebeni Swcz Pál, Feiervárat lakó ellen.

Causa¹⁵⁵

¹⁵⁵ Az ügy bejegyzése hiányzik.

[fol. 101^v] Cum protestatione: Ezért citáltuk ez I-t, Szwcz Márthont, itth, Feiérvárat, Feiér vármegyében lakót, hogy ez jelenvaló 1606. esztendőben, mintegy Szent Mihály nap tájban az I. asztalánál mulatván, nem tudatik mi gondolatyából engömet, Szwcz Pált, hogy meglátott, mond az vele való jámboroknak: „Ez az Szwcz Pál én reám haragszik, de az úr nestében[?] sokat lopott el, ládájában tarttya” –, mely nilván vagy on kegyelmetök előtt, hogy azt mondotta. Azért engömet, nömös szömély lévén, ilyen gyalázatot én hozzám[!] nem mondhatott volna. Ihol, leülök az széek előtt, rakja reám, hogy én lopó vagyok. Ha megbizoníttya, neköm meg köll halmom érötte, ha meg nem bizoníttya, tahát az széktől hasonló terhöt követök hozzá. Ha tagadná, hogy ő nem monta, bocsásson ki az széek s megbizonítom. Kegyelmetöktől Isten szerénth való deliberatiót várunk. Liceat. I. petit par et conceditur ad 3. diem. <Szűcs Pál c. Szűcs Márton • 1606. nov. 8.>

Bíró uram giráztattya Szwcz Istvánt úgy minth I-t, d. 24.

Feöreödös Mártha úgy minth A. giráztattya Deöbröczöni Zabó Jánosnét úgy minth I-t, d. 24. <Feredös Márta c. Szabó Jánosné • 1606. nov. 20.>

Deliberatum: Mivelhogy SzázVárai István deák remittálta volt az ő idézetit Cellér Ambrus ellen, de az remittatió mellett nem láttatik az depositio annak szokott terhével. Hogy pedig Cellér Ambrus törvény szerénth akarja megláttatni, teczik az széeknek, hogy nincsen helye az remittatiónak, hanem az girázás megengettetik.

Cellér Ambrus giráztattya az Szászvárai István deákot úgy minth A-t, d. 48. <Óvári István deák c. Cellér Ambrus • 1606. nov. 20.>

Deliberatum: Az számvetés szerénth megítéli az széek Cellér Ambrusnak az nyolcz forintot és kilenczvenkét pénzt Pap Benedöknétől et ad 15. diem executio conceditur. <Cellér Ambrus c. Pap Benedekné>

Anno 1606, die 6 Novembris: Az minémű vétségben esött volt Szegedi Barbélj Pálné Nagj Jánosné ellen, kiérth az törvény Barbélj Pálnét fejére ítélte volt. Ily conditióval engedék megh életét, hogy jelen az széek színén őket megkövesse, annakfölötte, hogyha ennekutánna Barbélj Pálné ezön dolog felől valahol gyalázatosképpen megemléköznék, vagy Nagj Jánosné, vagy [fol. 102^r] attyafiai felől, tahát mindön törvény nélkül ezön kimondott sententia legyön fején. Mellyet Barbélj Pálné értvén, mindenben cedála és Nagj Jánosnét bizonyos emböri által megköveté és az meghírth terhöt is az széek színén tellyességgel fölvevé és engödelmös lön neki. <Nagy Jánosné c. Borbély Pálné>

Szwcz László fölváltá az ő törvényét Sebeni Pál deák ellen, annak szokott terhével et deposuit ar[h]am d. 2. <Szűcs Pál c. Szűcs László • 1606. nov. 20.>

8 Novembris. Szwcz Márthonnak az széek meghaggya az procurator haladékok Szwcz Pál ellen való causájában az második hétfőre. <Szűcs Pál c. Szűcs Márton>

Anno 1606, die 20 mensis Novembris sedes celebrata est.

Deliberatum: Mivelhogy Szwcz László fölváltotta volt az ő causáját Szwcz Pál ellen és, miérthhogy az fölváltság mellett semmit nem compareál, az A. az elébbi deliberatiót kívánna az széktől hogy helyén maraggyon és sententiát kíván. Ergo,

az szék is leszállította azt az főlváltságóth és sententiát ad az szék Szwcz Pálnak Szwcz László ellen et ad 15. diem executio conceditur. <Szűcs Pál c. Szűcs László>

Besseniej Menyhárt jam secundo giráztattya Pécsi Sárát, úgy minth I-t, fl. 1.[!]<Besenyei Menyhárt c. Pécsi Sára>

Cellér Ambrus jam secundo giráztattya Százvárosi István deákot, úgy minth A-t, fl. 2.[!]<Óvári István deák c. Cellér Ambrus • 1606. nov. 29.>

Deöbreöczeöni Szabó János, úgy minth I. giráztattya Feöreödeős Mártát, úgy minth A-t, d. 48. <Feredős Márta c. Szabó Jánosné • 1606. nov. 29.>

Eniedön lakó Nagi Mihály vallya plenipotentiariusnak itth, Feiervárat lakó Haidú Gáspárt és procuratorának Bun Lukácsot és Boczárdon lakó Lénárth Istvánth, ugyanitth, Feiervárat lakó Székeölj Pál, úgy minth I. ellen.

Anno 1606, die 29 mensis Novembris sedes celebrata est.

NagiLábú Gergöly relictája, Dorottya aszszony vallya procuratornak Bun Lukácsot Boczási Zabó István ellen.

[fol. 103^r]¹⁵⁶ NagiLábú Gergölyné igéri feleletit hodie per totum beadni Boczási Zabó István ellen. I. petit par et conceditur. <Mészáros Gergelyné c. Szabó István • 1607. jan. 8.>

Deliberatum: Mivelhogy ZázVárosi István deák idézte volt törvének Cellér Ambrust és feleletit per totum be is igérte volt [adni]. Ez mellett, magát [meg]gondolván, remittálta volt az citatiót, de az más fél törvénnel láttatván, hogyha sine onere remittálhatta-e, azvagy nem. De az szék helyén nem hatta az remittátiót, erre való képöst[!] az I. kéczör meggiráztatván, jam tertio absolutiót kíván és indebitát is felel hozzá. Teczik azért az széeknek, hogy méltán absolváltatik Cellér Ambrus az István deák keresetitől és az mód nélkül való háborgatásért indebitán vagyon érötte fl. 12. d. 50. <Óvári István deák c. Cellér Ambrus>

Deöbreöczöni Zabó János jam secundo giráztattya Feöreödös Márhát, úgy minth A-t, d. 48. <Feredős Márta c. Szabó Jánosné>

Zabó Márthonné, Ilona aszszony vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárth Istvánt, Fodor Tamást, boczárdiakat mindön pörösi ellen. <Szabó Pálné c. Szabó Mártonné • 1607. jan. 10.>

1607

Anno domini 1607. esztendőben januáriusnak nyolczadik napján az tisztötös Deöbreöczeöni Zabó János feiervári főbírónak idejében az törvényöknek első kezdeti, kinek az Szent Isten az ő szent fiájért, az Úr Jesus Christuserth aggya mindh kezdetit, közepit és végit békösséggel, egész[s]éggel és jó szerencsével véghöz vinnünk. Amen.

Boczási Zabó Istvánnak¹⁵⁷ az szék procurator haladékot ad Boczási Zabó István feiervári kisbíró ellen. <Mészáros Gergelyné c. Szabó István • 1607. jan. 10.>

¹⁵⁶ Az előző oldalt tévedésből kihagyták és csak utóbb, 1607-ben írták be.

Feöreödös Mártha aszszony úgy minth I. giráztattya az Vas Jánosné hűgát, Petro aszszonth úgy minth A., d. 48.¹⁵⁸ <Balkó Petrónia c. Nyerges Mártonné • vö. 1607. jan. 8. és jan. 17!>

[fol. 102^v]¹⁵⁹ **Anno 1607, die 10 mensis Januari sedes celebrata est.**

Boczási Zabó István feiérvári kisbíró vallyá procuratornak Beseniej Menyhártot NagiLábú Gergölyné ellen. <Mészáros Gergelyné c. Szabó István • L. alább>

Miklós deák relictája, Petronia aszszony vallyá procuratornak Beseniej Menyhártot, feiérvárit, Enieden lakó Báráni Bálintot és Timár Jánost mindön pörösi ellen.

Feöreödös Mártha aszszony vallyá procuratornak Bun Lukácsot és Fodor Tamást, boczárdit mindönök ellen. <Balkó Petrónia c. Nyerges Mártonné • L. alább>

I., Boczási Zabó István cum protestatione: Ím, értöm bő beszédeddel való propositiódat, kiben proponálad, hogy az én megholt feleségömnek az elébbi ura lött volna kezes néminemű búza felől. Azért az én feleségöm[öt], az ki megholt, sőt, ki nagyobb, az ő elébbi urá[t], az kit kezesnek mondasz lenni, éltében köllött volna keresnöd, minthogy akkor nem kerested s most, holtok után engömet háborgacz, azt kívánom, si juris, hogy világos bizonsággal azt megbizonics[d], hogy kezes volt. Kit, ha meg nem bizoníthacz, indebite[!] prosequitur actionis, si juris. Liceat.

A. cum protestatione: Ím, értöm, magad mentségére mit felelsz, hogy az kezest köllött volna keresnöm éltében, de nilván vagyon ez kegyelmetöknél, mindh[!] fejér kenér, hogy, az mikor ez az kezességh esött, nemsokára elfutottunk,¹⁶⁰ az sok nyomorúságh alatt nem kereshettem, azonban ő maga is megholt s nem kereshettem. Ahol pedig azt mondog, hogy megbizoníccsam, az kik előtt attam, azok is elholtak. Hanem magamnak hitöt kérek: arról is, hogy az Eötuös János kezességére attuk, azon is kész vagyok jurálnom, hogy énnököm mindh ez óráig is semmit abban az hat forintban meg nem attak. Azt mondom pedig, si juris, hogy az kereset kicsin, magam hiti elégh arra az keresetre. Azért [mert] az kezesnek mindön javai te read szállottanak s te töled várom meg. Liceat.

I. respondit cum protestatione: Nem én vétkem az, hogy az the kezesöd meghholt, hanem az the gondviseletlenséged, hogy azelőtt nem kerested. Ahol pedig hitöt kívánsz magadnak, nem bocsátlak arra, si juris, merth az A. [bizonyít], ha valamit keres az I[-on] nisi testimoniis approbatur, kölömben nem fér hozzá. Azért, ut in prima proponáltam, azt kívánom, hogy megdoceáld most is, alioquin tovább nem mehecz. Ha pediglen az széknék valami tekinteti volna is [fol. 103^v] az magadnak való hi[t]öt kérésre, méltóbb volna nekönk hitöt kérnünk abban az dologban, merth sem hírömmel, sem tanácsommal nem volt, merth sem testamentomban nincsen meghagyva, az én attyámfia pedig kisebb dolgot is megmondott annál. Ergo, ha meröd keresni A. lévén, doceállyad is. Liceat.

¹⁵⁷ Helyesen: Mészáros Gergelynének.

¹⁵⁸ Az egész bejegyzés egyidejűleg törölve.

¹⁵⁹ Ez az oldal 1606-ban tévedésből üres maradt.

¹⁶⁰ Ti. 1603-ban.

A.: Ha meröd tagadni, jura, hogy Eötuös János nem volt minékünk kezes!

Deliberatum: Mivelhogy az A. magának hitöt kíván, hogy ő nekik Eötuös János kezes volt és az mai napig is az, felesége is meg nem atta. Másfelől az I-nak is köti hitire, hogy esköggység meg rajta, hogy Eötuös János nem volt kezes, de az I. directe reá nem mer menni. Teczik azért az széknak, hogy mivel holt embörök után vagyon és avval is ótalmazza magát, hogy az bizonságok is elholtanak, annak okáérth az széknak az A-nak másodmagával való hitöt vet, hogy megesköggység azon, hogy Eötuös János ő nekie kezes volt és az hat forint adósság most is fönnáll. Így, ha megesköszik, mivelhogy valami javai Eötuös Jánosnak felesége után voltak, mindönök az I-ra szállottanak, ergo tartozik ad 15. diem megelégiteni az I. az A-t az hat forintról. Esköggység az jövendő hétfőre.

I.: Fölváltásgot kér az széktől ebben az causában, az széknak is megengedi et deposuit ar[h]am d. 12. <Mészáros Gergelyné c. Szabó István • 1607. jan. 24.>

Assumptio cause[!] nobilis domine Petronie Balkó, relicta[e] quondam egregi[i] ac litterati Nicolai Kapronczai¹⁶¹, nunc Albae Juliae commorantis ut A. in [eodem] comitatu contra et adversus honestam Martham Fördös, similiter Albensem, velut I. per procuratorem.

Cum protestatione, salum sit pro et regrediendi, ilyen ratióját aggyuk az citatióknak, hogy: In preterito anno 1606, vigesima septima die mensis Novembris ez I., Fördös Mártha aszszony, in comitatu Albensi Albae Juliae commorans, nescitur unde mota, engömet, jámbor nőmös szömélt, salvo honore [fol. 104^r] mondván, bestye hírös kurvának mondott, holott én jámbor szömélynek tartom magamat lenni. Azért azt kívánom, hogy meg is bizonícsad. Ha meg nem bizonítod, azt mondom, si juris, hogy holt dí[j]omon vagy érötte. Ha pedig tagadnád, bocsásson ki az széknak, mindönt szabad legyön doceálnom, si juris, liceat. I. petit par et conceditur ad futuram sedem. <Balkó Petrónia c. Nyerges Mártonné • 1607. jan. 15.>

Zabó Márthonné giráztattya Szabó Pálnét, úgy minth A-t d. 48. <Szabó Pálné c. Szabó Mártonné • 1607. jan. 15.>

Anno 1607, die 15 mensis Januari sedes celebrata est.

Miklós deákné, Petronia aszszonnak az széknak procurator haladékot ad Feöreödös Mártha aszszony ellen. <Balkó Petrónia c. Nyerges Mártonné • 1607. jan. 17.>

Zabó Pálné, Lullia aszszonnak procurator haladékot ad az széknak Szabó Andrásné¹⁶² ellen. <Szabó Pálné c. Szabó Mártonné • 1607. jan. 17.>

Baroniai István giráztattya Szakmári Balásné, úgy minth I-t d. 24. <Szabó István c. Szatmári Balásné • 1607. jan. 17.>

Bun Lukács giráztattya, úgy minth A. Czizár Mátyást, úgy minth I-t d. 24.

¹⁶¹ Valószínűleg azonos a dalmát származású S Szamosközy által az 1603-as események kapcsán Mártonként említett néhai gyulafehérvári viceprovisorral. Vö. Szamosközy: *i.m.* III. 32.

¹⁶² Helyesen: Szabó Mártonné, Szabó András anyja.

Anno 1607, die 17 mensis Januari sedes celebrata est.

Feörödös Mártha aszszony, úgy minth I. giráztattya Miklós deákné, Petronia aszszonth, úgy minth A-t d. 48. <Balkó Petrónia c. Nyerges Mártonné • 1607. jan. 24.>

Baroniai István, úgy minth A. jam secundo giráztattya Szakmári Balásné d. 24. <Szabó István c. Szatmári Balásné>

Zabó Márthonné giráztattya Zabó Pálnét, úgy minth A-t d. 48. <Szabó Pálné c. Szabó Mártonné • 1607. jan. 24.>

Anno 1607, die 24 mensis Januari sedes celebrata est.

Eniedi János, Feiérvárat lakó vallyá procuratornak Bun Lukácsot, Lénárth Istvánt Czizár Mátyásné, Anna aszszony, úgy minth I. ellen. <Enyedi János c. Csiszár Mátyás és felesége • L. alább>

I., Feöreödös Mártha cum protestatione respondit: Ím, értöm hozzám súlyos feleletét, hogy azt mongya, hogy én ötet éktelen szitokkal szittam volna. Holott ugyan meg is nevezé, minek szittam volna, kire nem emléközőm. Azérth azt kívánom, hogy megbizonícsad, hogy tejességgel ötet[!] szittam s megneveztem. De ha szinte mondtam volna valamit is, kire nem emlékezőm, tehát mindönre ő adott okot házamnál laktában. Mikor ideje immár kitölt volt, volt egy holnapja [fol. 104^v] és nagy, rút, éktelen szókkal illetett engömet az én házamban, ökörlopónak mondott, melly soha nem voltam, annak fölötte kádlopónak, mely nilván vagon az egész várasnál, hogy én soha avval az étellel nem élvén, hanem jámborul és tisztösségömre éltem, soholt senki semmit hozzám nem mondhat[ott]. Az minth felöl is megmontam, ő adott okot, melyre nem emléközőm, azért, ha esött is, fánton-fánt. Ha kívántatik meg is bizonítom. Liceat.

A. dicit cum protestatione: Non satis ratio pro depositione tua, merth ha én teneköd valamit mondtam volna is, ki nem constál, vagon neköm bírám s, ha el nem szenveded, keress suis modis reá, minthogy én nem szenvedhettem, reákereslek s meg is bizonítyuk. Liceat.

I. cum protestatione replicat: Mindön rajtam tött szitkát megvilágosítom kegyelmetök előtt, miérth cselekötte. Minthogy esztendeje kitölt volt én nálam, látám nagy kárait házamnál. Ökrét éczaka házamban berekesztötte, annakfölötte házamban nagy szegeket vörth, mely énnéköm nagy káromra volt s azért szóllottam, hogy kitölt esztendeje s keressön más szállást ökegyelme. Annakfölötte, az szolgálja is meg akarh verni házamnál, ez illyennökért esött, az mi esött. Liceat.

A., idem protestatio: Ut insuper megmondottam, keress suis modis engömet, törvénth állok én teneköd. Alioquin, hogy tagadod az rajtam tött gyalázatot, azt is megbizonítyuk, hogy követtettél volna [?]. Liceat.

Deliberatum: Doceállyon mindh az két fél juxta actionem ad futuram sedem. <Balkó Petrónia c. Nyerges Mártonné • 1607. jan. 29.>

Eniedi János igéri feleletit hodie per totum beadni Czizár Mátyásné ellen. I. petit par et conceditur. <Enyedi János c. Csiszár Mátyás és felesége • 1607. jan. 29.>

Drabant János, Maiorban lakó vallya procuratornak Bíró Jánost, váraggiait Czizmaczia László ellen. <Drabant János c. Csizmadia László • L. alább>

A., Zabó Pálné, Lullia aszszony cum protestatione respondit: Azt kívánnuk, hogy aggya okát Zabó Márthonné, Elona aszszony az definitiva sententia leve-lünknek benntiltásának. Alioquin, ha jó ratióját az inhibitióknak nem aggya, mindön elért keresetönket rajta követtyük, si juris. Liceat. I. petit par et conceditur. <Szabó Pálné c. Szabó Mártonné • 1607. jan. 29.>

[fol. 105^r] Drabant János igéri feleleti[t] hodie per totum beadni Czizmaczia László ellen. I. petit par et conceditur. <Drabant János c. Csizmadia László • 1607. jan. 29.>

Deliberatum: Mivelhogy Boczási Zabó István az fölváltság mellett az citatióban megfogyatkozék, az másik [fél] az elébbi törvéntől kívánnya hogy helyén maraggyon, teczik azért az széknak is, hogy az elébbi deliberatio marad helyén. I. apellat ad senatum et conceditur. <Mészáros Gergelyné c. Szabó István • 1607. márc. 5.>

Anno 1607, die 29 mensis Januari sedes celebrata est.

Várad Jánosné, Orsolya aszszony vallya procuratornak Beseniej Menyhártot, Báráni Bálintot, Timár Jánost, eniedieket contra quoslibet. <Várad Jánosné c. Lugasi Bálintné • L. alább>

Czizár Mátyásné, Anna aszszony vallya procuratornak az urát, Czizár Mátyást és Beseniej Menyhártot contra quoslibet. <Enyedi János c. Csizár Mátyás és felesége • 1607. márc. 5.>

Protestál Feöreödös Mártha, hogy azt mongya Petronia aszszony procuratora által, hogy meg akarja látni, kivel bizonyított Márta aszszony és mith vallottak az ő tanúi. <Balkó Petronia c. Nyerges Mártonné • 1607. jan. 31.>

Feiérvárat, in comitatu Albensi lakó Zabó Pálné protestál, minthogy in lapsa hebdomada, idest die Mercurii¹⁶³, in prima való beállításunkban[!], mikoron ugyan az fölül megnevezött [városban] és comitatusban lakó Zabó Márthonné, Elona aszszony ellen proponáltattam volna per procuratorem, az I., procuratora mellett állván való feleletömet condescendáltatta az székkal írva comitatussát, locussát, tempussát, diessét, annusát. Ergo, quod licet, unde licet nec[?] alteri in posterum. <Szabó Pálné c. Szabó Mártonné • 1607. jan. 31.>

Czizmaczia László vallya procuratornak Beseniej Menyhártot, Báráni Bálintot, eniedit contra quoslibet. <Drabant János c. Csizmadia László>

Várad Jánosné, Orsolya aszszony, úgy minth A. giráztattya Lugasi Bálintot, úgy minth I-t d. 24. <Várad Jánosné c. Lugasi Bálintné • 1607. jan. 31.>

Anno 1607¹⁶⁴, die 31 mensis Januari sedes celebrata est.

Deliberatum Miklós deákné, Petronia aszszony és Feöreödeős Mártha között: Mivelhogy Petronia aszszony az I-nek relatoriáját cum pena kívánnya condescendáltatni, az I. pedig viszzaköveti az penát, ergo teczik az széknak is,

¹⁶³ Ti. jan. 24-én.

¹⁶⁴ Javítva a tollhibának tekintendő 1606-ról.

hogy az relatoriának helyet aggyon és az pena reátér Petronia aszszonyra fl. 12. d. 50. A. petit novum, sed non conceditur.

Miklós deákné, Petronia aszszony meghívá procuratorát, Báráni Bálintot, eniedit egy pecsétés gyűrűvel pro fl. 5.

[fol. 105^v] Deliberatum: Mivelhogy az A. bizonságra kérezött volt ki, hogy megdoceállyá azt, hogy ötet Feöreödös Mártha gyalázatos szitkokkal szidalmazta, ad is be egy relatoriát, de az bizonságok az gyalázatos szitokról semmit nem vallnak, az I. pedig absolutiót kíván és az méltatlan való háborgatásért indebitát felel az A. [ellen]. Teczik azért az széeknek, hogy Feöreödös Mártha teljességgel absolváltatik az Miklós deákné keresetitől és az méltatlan keresetért indebitán vagon érötte fl. 12. d. 50.

A., Miklós deákné, Petronia aszszony fölváltá ezön causáját Feöreödeős Mártha aszszony ellen et deposuit ar[h]am d. 12. <Balkó Petrónia c. Nyerges Mártonné • 1607. márc. 13.>

A., Zabó Pálné, Lullia aszszony cum protestatione: Ezért citáltuk GiulaFeiérvárat, azon vármegyében, Kis Lippa uczában lakó Szabó Márthonné, Elona aszszonth, hogy in presenti anno circa 10 diem mensis Januarii ez I., nescitur unde mota et quibus respectibus ducta az fiával való pörönknek, úgyminth Szabó Andrással, ki odaki megholt, definitiva causánknak sententiánkat benntiltotta, mely hibitiónak, ha jó ratióját nem aggya, azon sententiában elérth keresetünket rajta követtyök, si juris. Liceat. I. petit par et conceditur. <Szabó Pálné c. Szabó Mártonné • 1607. márc. 13.>

Lugasi Bálintné, Anna aszszony vallyá procuratornak Bun Lukácsot, Lénárth Istvánt, Fodor Thamást Váradi Jánosné, Orsolya aszszony ellen. <Váradi Jánosné c. Lugasi Bálintné>

Anno 1607, die 5 Martii sedes celebrata est.

NagiCzeörgödj Bolgár János vallyá procuratornak Beseniej Menyhártot, Timár Jánost és Báráni Bálintot, eniedieket és Tordaj Salánki Jánost contra quoslibet.

NagiLábú Gergölyné és az szolgálója, Örséböt vallyák procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánth, boczárdit contra quoslibet. <Mészáros Gergelyné c. Szabó István • 1607. nov. 14.>

A. Eniedi János¹⁶⁵ respondit cum protestatione: Ezek, az mellyek az levélben meg vadnak írva az I-nak az attyával annyával maradott [javak!] [fol. 106^r] Hogy pedig az I-nak attyáról és annyáról maratt jók, mindönök reámarattanak, azok között az én javaim is otth marattanak, mellyet ezelőtt ő magok is nem tagattanak. Ezön kívül, mikor az osztózás volt, az mostoha annyok vett volt néminemű részt az ő részén kivöl föl, hogy azt mondották volt, hogy nehezsön maradott volt az ő attyátúl. Hogy látták, hogy nem nehezes, annakutána azt az részét is, kit vöttek volt ki az I-nak attya és annya, jutott abból, ismét abból énnéköm újólag, melyről ím, registromomat producálom, azért megbizonítom az mostoha annyával, hogy az ő kezökhöz jutott. Liceat. I. petit par et conceditur. <Enyedi János c. Csiszár Mátyás és felesége • 1607. márc. 13.>

¹⁶⁵ Egyidejűleg javítva: *Czizár Mátyásné, Anna aszszony-ról.*

Anno 1607, die 13 mensis Marttii sedes celebrata est.

Boczási Szabó István vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánt, Fodor Tamást, boczárdiakat contra quoslibet. <Szabó István c. Borbély Mihály • L. alább>

Czimbalmos Pál relictája vallya procuratornak Beseniej Menyhártot, Temendi Istvánt, Ribicén lakót, Pétör deákot, keőrösbániaiat contra quoslibet. <Czimbalmos Pálné c. Szabó Gergely • L. alább>

Varga Benedök vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánt, boczárdit contra quoslibet. <Varga Benedek c. Lovász Farkasné • L. alább>

Deliberatum: Mivelhogy ez elmúlt széknapján Miklós deákné, Petro[nia] aszszont az szék bizonságra bocsátotta volt az idézés felől, hogy ez mai napra doceállyon, de mivelhogy az idéző bíró hon nincsen, újólág kibocsáttya tizenötödnapra mátúl fogva, hogy megdoceálly, hogy idéztette Feöreödös Márhát. <Balkó Petrónia c. Nyerges Mártonné • 1607. ápr. 2.>

I. respondit cum protestatione: Ím, értöm az A-nak rajtam való keresetit, holott részt keres rajtam, attyátúl maratt részt s nem nevez semmit propositiójában, sem annussát, sem diessét, sem locussát directe meg nem declarálly, mikoron és hol volt az az dologh, kiről én sem emléközőm, hogy valami része volna nálam. Ergo, az ki semmit keres, semmit nyer. Ergo, hogy háborgat törvénnel, indebite prosequitur actionis. Liceat.

I., cum protestatione: Az attyámtúl maratt jók, az kik engömet, úgy minth gyermeket concernáltanak, nem tagadom, hogy kezemhöz nem jött volna. Az, az mely részt pedig te keressz s azt mondog, hogy az attyám javai között voltak volna, nem constánl az. Dato, sed non concessio, ha szinte lött volna is, ki nem volt, az enimekkel egyöött elveszett Tótfaludon. Sőt, az kit az házat Eniedön elattam volt is, PoztóMetw István deák házánál, [fol. 106^v] Mihály vajda ideében az ára otth veszett. Sőt, az mely örökség, úgyminth házhely örökség, az kit el nem attam, Eniedeön vadnak, az kihöz énneköm is közöm vagyon, sőt, énreám tendál, minth attyámrúl maratt jók. Minthogy pedig az levélben is írva nincsen, kinél vagyon az ő része, azt kívánom, hogy megbizoníccsa, minth az törvényben is írva vagyon: „A. quod querit, doceat.” így, ha megdoceálly, nincs mit tennünk, ugyan az eniedi örökségből contentállyuk, ha pedig meg nem doceálly, azt mongyuk, hogy indebite prosequitur actionis. Liceat.

A. cum protestatione subiungit: Ím, értöm, magad mentségére, mit proponálsz, hogy az te attyádtúl maratt javak elvesztenek volna, ki Tótfaludon, ki az Poztómetw István deák házánál. Azt is mondog, hogy az mit keresök, nem constál az, hogy az te attyádnak avagy annyádnak javai között marattak volna. De te magad sem tagadhatod s azelőtt is nem tagattad, azért azt mondom, hogy semmi bizonság nem köll, kiteczik az levélből, azért meg várom ítéltetni az törvéntúl. Liceat.

I.: Az minth azelőtt is megmondottam, ha volt volna is, ki nem constál, mindönök elvesztenek, azért neköd is el köll túrnöd, ha pedig arra tekintet nem volna, doce, kinél maratt. Liceat.

Deliberatum: Az I. nem kívánhatta az A-túl az documentatiót, merth constane az Eniedeön költ levélből, hogy az mi jószágot az A. az I-n keres, az I-nek attyánál marattanak. Hanem avval ótalmazza magát, hogy azok az jók az övével együtt, mindönök elvesztenek. Teczik azért az székek, hogy az I-nak jurálni köll, hogy azok az jók az ő kezéhez szörén jutottanak és elvesztenek az övével együtt. Így, ha megesköszik, el köll az A-nak szenvedni, de ha meg nem mer azon eskönni, kiteczik, hogy vagy az I-nek, vagy az attyának kezénél pénzöl marattanak. Ergo, ha készpénze vagyon az I-nek, tartozik az A-t megelégiteni, ha készpénz nincsen, tahát az eniedi örökségből tartozik böcsü szerénth megelégiteni. Ad 3. diem jurálljon. <Enyedi János c. Csiszár Mátyás és felesége • 1607. május 14.>

I., Zabó Pálné¹⁶⁶ respondit: Ím, értöm, hogy az én fiammal való pörödet énéám akarnád szállítani, azt mondog, hogy az mely sententiát benntiltottam, tahát mindön keresetödet rajtam követöd. Azért ilyen okát adom az tilalomnak, hogy megértöttem volna, hogy az én örökségömre sententiát akarnál venni. Azért ilyen okát adom az tilalomnak, hogy az én fiam éntülem [külön] kenyerön volt és öneki felesége volt s vagyon most is, azért énéám semmiképpen az törvénth nem szállíhattad volna, sem pedig az én örökségemre sententiát nem vehettél volna, hanem az ő feleségére köllött volna szállítanod, [fol. 107^r] az sententiát is pedig őreá köllött volna vönnöd. De, hogy ezt nem cselekedtet, hanem mingyárt énéám szállítottad s engömet keressz érötte, holott én teneköd adós nem voltam. Tahát azt mondom, ha az törvény is mongya, hogy indebite vexálsz, holott az én fiamról énéám egy pénze sem maradt. Liceat.

A. replicat: Insufficiens est ratio, merth én nem tereád akartam tenni sententiát, hanem, minthogy defináltatott deliberatióm volt ez megnevezött fiad ellen, úgy vöttem volna sententiát, hogy, ha az attyától maratt örökségben valami része volna, abból akartam exequáltatni az én keresetömet, mellyet rajta elértem volt. Ha pedig semmi részem nem volt volna, el köllött volna szenvednöm. De, hogy the azt nem vártad, sententiámat inhibeáltad, most immár elégödendő okát nem attad, sequitur, hogy te magad vontad az sententiát magadra. Ergo rajtad keresöm, si juris, liceat.

Deliberatum: Az sententiának helye vagyon és az székiaggya, oka ez, hogy ő maga vontá magára az sententiát, mivelhogy idő előtt beleártotta magát, ergo az sententiával reámenvén Zabó Márthonnéra, ha valami javait találhatta az A., tahát igazat vehet, ha pedig otth nem talál, keressen otth annak utána, ahol talállya. I. petit novum, sed non conceditur. <Szabó Pálné c. Szabó Mártonné>

Boczási Zabó István, úgy minth A. giráztattya Barbélj Mihált, úgy minth I-t d. 24. <Szabó István c. Borbély Mihály • 1607. ápr. 2.>

Czimbalmos Pálné ígéré feleletit hodie per totum beadni Szabó Gergöly, úgy minth I. ellen. <Czimbalmos Pálné c. Szabó Gergely • 1607. márc. 19.>

Causa Benedicti Varga Boczárdiensis, velut A. contra Margaretam Louáz Albensem, velut I.

Cum protestatione: Ezért citáltuk ez I-t, Margit aszszont, Louáz Margitot, ki lakik Feiérvárat, Feiér vármegyében, hogy ez elmúlt esztendőkbén, mikor az sok

¹⁶⁶ Helyesen: Mártonné.

dúló-fosztó országunkban jár vala, én neköm Varga Benedeknek, Feiér vármegyében, Boczárdon lakó[nak], azok az sok dúlók közül az fölöl megnevezett boczárdj házamtúl egy Szwcz Márthon nevű hajdú dúlta volt el mindön javaimat, mely javaim megértének volna kétszáz forintot. Ugyanazon Szwcz Márthonth, ugyaníth Feiérvárat fogatám meg, hogy az én javaimról engömet megelégitcson. Minthogy az törvének találása szerénth kezembe is atta volt az törvény, mivelhogy az I. mással egyetömben, úgymint Boldisár papnéval hozzám jövének s addig könyörgének, hogy ötven forinth kezességön kivövék túlem. Minthogy az másik kezest előidéztem vala, az törvény tellyességgel az kezességöt reá nem veté, hanem csak felét, huszonöt forinttyát, [fol. 107^v] az felét pedig az I-ra. Minthogy akkor innét hazul[ról] elmenth vala, azulta, im, most jött megh, minthogy kezes, ő túle várom megítéltetni az törvéntül, si juris, mely constál kegyelmetöknél, azért azt mondom, hogy kezes fizess. Liceat.

Deliberatum: Minthogy az kezesség constánl az huszonöt forintigh, ergo tartozik Louáz Margit megelégiteni Varga Benedöket az huszonöt forintról ad 15. diem. <Varga Benedek c. Lovász Farkasné • 1607. ápr. 30.>

Anno 1607, die 19 mensis Martii sedes celebrata est.

Dombaj Máthé uram vallya procuratornak Besseniej Menyhártot és Bun Lukácsot contra quoslibet. <Dombai Máté c. Fülöp Bálintné • L. alább>

Zabó Gergely vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárth Istvánth, Fodor Tamást contra quoslibet.

Zabó Gergely, úgy minth A.¹⁶⁷ giráztattya Czimbalmos Pálnét, úgy minth A-t, d. 48. <Czimbalmos Pálné c. Szabó Gergely • 1607. ápr. 2.>

Dombay Máthé uram igéri feleletit hodie per totum beadni Fwleöp Bálintné ellen. I. petit par et conceditur.

Protestál Dombaj uram, hogy az széek színén Feöleöp Bálintné vallya is, tagaggya is az adósságot, az mellyet Dombaj uram keresni akar rajta.

Cum protestatione: Ezért citáltam az I-t, hogy ez elmúlt 1603. esztendőben, Székeölj Moyses bejöveteleinek előtte, úgy minth kezes hittel attam volt Borbándon ez I. urának, ugyan Borbándon, Feiér vármegyében lakó Feöleöp Bálintnak két aranyat, mikor pedig azon Székeölj Moyses itth Feiérúar alatt lött volna haddal,¹⁶⁸ azon Fwleöp Bálintnak marhájának kiváltására az tatároktúl attam volt öt aranyat, mellyekben készpénzüel többet ötven pénznél meg nem attak, annakfölötte hat¹⁶⁹ ejtöly borth, az többje restál. Mellyet gyakorta kértem túle, de meg nem atta. Azért, mivelhogy Feöleöp Bálintnak javai az I-re szállottak, azt mondom, hogy az fölül meghirth adósságról ő tartozik megelégiteni, si juris. Mivelhogy pedig sokszor kértem tőle s meg nem atta, azt mondom, hogy hatalmasul tarttya és böcsüjével várom meg adiudicáltatni, si juris. Ebből kegyelmetektől Isten szerénth való deliberatiót várok. Liceat. I. petit par et conceditur. <Dombai Máté c. Fülöp Bálintné • 1607. ápr. 2.>

¹⁶⁷ Helyesen: I.

¹⁶⁸ Májusban.

¹⁶⁹ Egyidejűleg javítva öt-ről.

[fol. 108^r] **Anno 1607, die 2 mensis Aprilli[s] sedes celebrata est.**

Zabó Gergöly, deöbreüczeöni, most Feiérvárat lakó vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánt contra quoslibet. <Szabó Gergely c. Nyerges Mártonné • 1607. május 14.>

Miklós deákné, Petronia aszszony deponálá az citatiót Feörödeös Mártha aszszony ellen egy arany gyűrűvel pro fl. 1. <Balkó Petrónia c. Nyerges Mártonné • 1607. ápr. 30.>

Cum protestatione: Ezért citáltuk az I-t, Barbélj Mihált, ki lakik Feiérvárat, Feiér vármegyében, hogy ez elmúlt 1606. esztendőben engömet, Boczási Zabó Istvánt, tanácsbeli ember lévén, megfogott. Mely fogtatásérth azt mondom, si juris, hogy holt dí[j]omon vagyon érötte, merth engömet, örökségös embört semmiképpen meg nem foghatott volna, hanemha én [vala]mith vétöttem neki, neköm bírám volt, törvénnel köllött volna keresni s engömet az törvény megbüntetött volna. De hogy azt nem cselekötted, azt mondom, hogy az fölöl megnevezött penán rajta vagy. Ha pedig tagadná, bocsásson ki az szék s megdoceáлом az önnön nyelve vallását, az mellett magamnak is hitöt kívánok. Liceat. I. petit par et conceditur ad futuram sedem. <Szabó István c. Borbély Mihály • 1607. ápr. 30.>

Zabó Gergöly jam secundo giráztattya Czimbalmos Pálnét, úgy minth A-t, d. 48. <Czimbalmos Pálné c. Szabó Gergely • 1607. ápr. 30.>

I., Fwleöp Bálintné respondit: Az szék bocsásson ki számvetésre, ha számvetés szerénth megigazódhatunk jó, alioquin mennyen törvényből ki.

Deliberatum: Az szék kibocsáttya számvetésre Dombai uramot és Feöleöp Bálintné, ha számot vethetnek ez jövendő széknapijáig, jó, ha nem, igazícса törvény az dolgot köztök. <Dombai Máté c. Fülöp Bálintné>

Az néhai Louáz Farkasné, Margit aszszony vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárth Istvánt, Fodor Tamást, boczárdiakat contra quoslibet.

Szwcz Márthonné, Magdaléna aszszony vallya procuratornak Beseniej Menyhártot Louáz Margit aszszony ellen, Báráni Bálintot és Timár Jánost is, eniedieket.

Cum protestatione: Ezért citáltam az I-t, Szwcz Márthonné, Magdolna aszszont, ki lakik Feiérvárat, Feiér vármegyében, hogy ez elmúlt esztendőkben, úgymint [amikor] az sok hajdú országunkban járt volna, az ő ura is, Szwcz Márthon az hajdúk között mikor járt volna, Varga Benedöknek minémű kárt tött volt, azt ő maga tutta. [fol. 108^v] Mikor Varga Benedök pörlött vele, az törvény hogy meghsúlyosította volt, az törvény kezében is atta volt, meg is fogta volt Varga Benedök. Az I. hozzám jövé, addig könyörge, hogy kezességön kivegyök, hogy vevök ki Boldisár papnéval ketten fl. 50. kezességön. Mivelhogy az törvény annak az 50 forintnak felét énreám ítélte volt, hogy megfizessem, de hogy akkor itthon nem voltam, meg nem vehette rajtam. Hanem most, hogy megjöttem, ugyan az fölöl megnevezött Varga Benedök törvéennek idézett. Az törvénnel el is érte rajtam, minth kezesön, mely nilván vagyon kegyelmetöknél, hogy az napja is elmúlt¹⁷⁰, hanem csak könyörgésöm által találtam meg, hogy reám ne jön[n]e. Minthogy az te uradért voltam kezes s te kértél engömet, hogy kezes legyek, az te uradnak mindön

¹⁷⁰ Ti. az ítélet végrehajtásának.

javai the reád marattanak, azért azt mondom, si juris, hogy azt az huszonöt forintot theneköd köll megfizetned, engömet menccs ki az kezességből, si juris, liceat. I. petit par et conceditur. <Lovász Farkasné c. Szűcs Mártonné • 1607. ápr. 30.>

Pap Benedökné vallya procuratornak Beseniej Menyhártot mindön pörösi ellen, Timár Jánost és Báráni Bálintot is. <Lakatos János c. Pap Benedekné • 1607. aug. 9.>

Anno 1607, die 17 mensis Aprillis protestálnak az feiérvári mészáros uraim, hogy az itthvaló feieruári szűcsmesteröket egynéhánszor meghkinálták, hogy aggyanak pénzt báránybörre, merth ő nekiök marhavételre pénz köllene, de semmiképpen nem akartak adni, azért ök odaaggyák az báránybört [annak], az ki önekik pénzt ad, mivelhogy szükségök vagyon az pénzre. Ennekutána azért önekik is legyön méltó mentségök, hogy megkinálták vele őket és nem akartak adni.

Anno 1607, die 30 mensis Aprillis sedes celebrata est.

Az néhai Czizmaczia Miklós relictája, Anna aszszony vallya procuratornak Vinci Szwcz Fábiant, Beseniej Menyhártot, Báráni Bálintot és Timár Jánost, eniedieket contra quoslibet.

Mézáros Péterné, Anna aszszony, itth Feiérvárat lakó vallya procuratornak az urát, Mézáros Jánost, Bun Lukácsot, Lénárth Istvánth, Fodor Thamást, boczárdiakat contra quoslibet. <Mészáros Péterné c. Csizmadia Miklósné • L. alább>

[fol. 109^r] I., Barbélj Mihály cum protestatione respondit: Ím, értöm, hogy azt feleled, hogy én megfогtattalak volna, mellyet én tagadok. Azért, ha meg nem doceáloed, azt mondom, hogy indebite vexálsz. Liceat. A. probabit ad futuram sedem. <Szabó István c. Borbély Mihály • 1607. május 14.>

Deliberatum: Mivelhogy Czimbalomos Pálné idézte volt törvéennek Zabó Gergölt, A. lévén, nem compareál, az I. pedig kéczör meggiráztatván jam tertio absolutiöt kíván, ez mellett indebitát is követ az méltatlan fogságérth, teczik azért az széknék is, hogy Zabó Gergöly absolváltatik az Czimbalomos Pálné keresetitül és az méltatlan keresetérth indebitán vagyon érötte fl. 12. d. 50 et ad 15. diem executio conceditur. <Czimbalmos Pálné c. Szabó Gergely>

I., Szwcz Márthonné cum protestatione respondit: Ím, értöm az A. propositióját, holott azt feleli, hogy az én megholt uramérth, Szwcz Márthonérth kezesnek mongya lenni magát. Mely kezességérth, az kinek kezes volt ötet citálván, az keresetön elmaratt légyön. Melyre brevibus azt mondom, hogy az ő kezessége után az én megholt uram, Szwcz Márthon Boldisár papné, Orsolya aszszony által, úgy minth akkorbéli kezes által viszontag megfogattatott azon dologérth és akkor, ő kézbén lévén, az kárvallott embört contentálta ultro citroque. Azérth semmi okon törvén el[é] többször teneköd állani nem köllött volna, hogy pedig állottál s elmarattál, tibi imputes, semmivel sem tartozom. Sőt, hogy háborgacz, azt mondom, hogy indebite vexálsz, meg is bizonítom, ha kívántatik. Liceat.

A. subiungit: Ím, értöm, mivel mentöd magadat, de nem satis, hogy az the urad azután is fogva lött volna, az káros embört megelégitették volna. De azt mondom én arra, hogy nilván vagyon kegyelmetöknél ez az dolog, hogy azon kezességért

Varga Benedök huszonöt forintot nyerth én rajtam, mely ő maga is jelen vagyon, referállya ő maga. Azérth azt mondom, hogy tartozol vele és add meg. Liceat.

I. respondit cum protestatione: Ut in prima re, mely dolog egyczör véghöz menth, dato, sed non concessio, ha szinte kezes voltál volna is, nem köllött volna törvényre állnod, merth mihelt fogságban esött ezön dologérth az én uram, [az] [fol. 109^v] után elszállott the rólad az kezesség. Azzal köllött volna magadat ótalmaznod, de hogy the bono modo nem procedáltál pro defensione tui¹⁷¹, tibi imputes, semmivel sem tartozom. Liceat.

Deliberatum: Az szék kibocsátta az I-t, hogy doceállyon feleleti tartása szerénth ad futuram sedem. <Lovász Farkasné c. Szűcs Mártonné • 1607. aug. 1.>

A., Mészáros Péterné, Anna aszszony, cum protestatione respondit: Ezérth citáltuk Czizmaczia Miklós relictáját, Anna aszszont, ki lakik Eniedeön, Feiér vármegyében, hogy ez jelenvaló 1607. esztendőben, úgyminth ezelőtt harmadnappal, az mely boltban az én uram árult néha-néha húst, mely bolt vagyon itth Feiérvárat az piacson, eltiltott engömet az bolttúl, nem tudatik, mi gondolattýában. Azérth azt kérdöm, hogy mi okon tiltott el, merth az bolthoz neköm is közöm vagyon, merth neköm attyámfiatúl maradott, úgyminth Feiérvári Balástúl. Az pedig, az FeiérVári Balás mindön javait azonkívül is, valamik voltak, neköm hatta volt mindönből az ő részét. Azonképpen az boltból is. Feiérvári Ferencz is pediglen énneköm vér szerénth való attyámfia volt, annak is ugyanezön boltban része volt, az is énéám szállott. Az harmadik pedig, Feiérvári János is neköm attyámfia volt, annak is az része énéám szállott, minth vérre. Ezöknek pedig az felöl megnevezett attyafiaknak az ő édes annyok és az én anyám egyek voltak, noha az the urad is olyan attyámfia volt, minth ez három. Ezök pedig osztozatlanok voltak az attyafiak mindönökből, az boltot is pediglen az őstúl maratt jókból vötték volt. Ha az the uradnak is az törvény mi részt ítél, elégöggýél meg te is avval. Azérth, ha tagadnád ezöket, bocsásson ki az szék, szabad legyön mindönth doceálnom. Liceat.

I.: Antequam ad meritum caus[a]e responderet per modum exceptionis dicit: non agitur causa de consanguinitate, sed tantum pro ratione inhibitionis. Ergo azt mondom, hogy ok adásra citáltál the engömet. Elsőben meg köllene hallgatnod az okait, videtur alienum esse az kit forgacz et, per hoc, calumnián vagy. Liceat.

I. respondit cum protestatione: Illyen ratióját adom az inhibitionón[k]. Minthogy hogy az az megnevezött bolt, ki felöl az lis vagyon, az én megholt uramnak, Feiérvári Czizmaczia Miklósnak [fol. 110^r] proprioma lévén, ő utána fiára, Czizmaczia Gyurkóra, fiamra szállott volt, az fiam halála után énéám, úgy minth annyára. Quia post mortem fili[i] matrem concernuntur bona, juxta contenta Decreti, ergo az az bolt enim, nem tied, mivel az megholt uram pacifice bírta. Ha valami igasságodat pretendáltad volna, éltében köllött volna keresned, úgyhogy eltiltottalak, minth sajátomtúl tiltottalak. Nem akarom, hogy bírad, si juris, kezemben kívánom adiudicáltatni id bono modo procedáltam, sőt protestálunk, hogy ajtót vágattál rajta, arra is gondunk lészön. Liceat.

¹⁷¹ Helyesen: tua.

A. cum protestatione: Az minth in prima is megfelelttem, hogy Feiérvári Balás mindönökből neköm hatta az ő részét, melyre bocsásson ki az szék s megdoceáлом, [hogy] az ketteinek az ő részök én reám szállott, minth attyafiára, merth the csak ángy vagy otth, nem illet tégödet mind, si juris. Liceat.

I. : Tagadom én azt, hogy östül maratt volna az bolt, hanem az én uramnak saját keresménye.

Deliberatum: Az A. bizoníccson, hogy ezek az megnevezött attyafiai osztozatlanok voltak és az bolt is östül maratt jókból vétetött, ad futuram sedem. <Mészáros Péterné c. Csizmadia Miklósné • 1607. júl. 25.>

Assumptio causae honest[a]e dominae Petroniae relictæ quondam Nicolai Litterati et predicti ut A., Albae Juliae commorantis contra et adversus honestam Martham Feöreödeős, similiter Albensem pro diffamatione, velut I.

Cum protestatione: Mivelhogy az diffamatio dolga felől, mely casus constánl az széknél, ki felől az pör volt köztünk és, hogy bizonságinkban megfogyatkoztunk, most penes novi judicii [!], azt mondom, hogy esköggyl meg, hogy nem diffamáltál engömet. Így, ha jurálsz, absoluta légy, ha pedig nem jurálsz, jurálok én, hogy diffamáltál, mely diffamatióért, ha jurálok, in homagio vagy érötte, si juris, liceat. I. petit par et conceditur. <Balkó Petrónia c. Nyerges Mártonné • 1607. május 14.>

Deliberatum: Mivelhogy Louáz Margit az executióról eltiltotta volt Varga Benedököt és most, ha jelen volna, okát kérdenék az tilalomnak, de, hogy nem compa[re]ál és semmiben nem ótalmazza magát, az A. pedig az tilalomérth terhet követ és az elébbi deliberatiót, kívánnya hogy helyén maraggyon. Teczik azért az széknél is, [fol. 110^v] hogy az méltatlan tiltásérth indebitán vagyon érötte[!] fl. 12. d. 50. és az elébbi törvént haggya a szék helyén az kezesség dolgából et ad 3. diem executio conceditur. <Varga Benedek c. Lovász Farkasné>

Anno 1607, die 8 Maii minket, úgymint Deöbreöczeöni Zabó Jánost, Baraniaj Istvánt, Százvársi Jánost és Barbélj Pétört hittá az vitézlő Balogh Imröh az ő szölejében néminemü kárnak meglátására, mely kárt, nem tudván ki ökrei cselekötték volna. Mi azért elmenvén és az szőlöbeli kárt meglátván, intézők az mi jó lelkiismeretünk szerénth nyolcz vedör mustra az időnek állapottyához képöst.

Anno 1607, die 14 Maii sedes celebrata est.

Az néhai Mészáros Mihályné, ki most Eniedi Mészáros Jánosné az ő fia, Istók képeben vallyá procuratornak az urát, Eniedi Mészáros Jánost, ugyanith Feiérvárat lakó Nagj Mészáros János ellen.

Nagj Mészáros János vallyá procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánth, Fodor Tamást, boczárdiakat Eniedi Mészáros János mostohafia, Istók ellen.

Barbélj Mihály vallyá procuratornak Váraggiaj Bíró Jánost Boczási Zabó István ellen. <Szabó István c. Borbély Mihály • 1607. júl. 23.>

I., Feöreödeős Mártha cum protestatione respondit: Ím, értöm, az fölváltsággh mellé mit felelsz, hogy megesköggyem. De azt mondom, si juris, hogy az elébbi feleletödben bizonságra kéreczöttél volt ki, A. lévén semmit nem doceáltál, most pedig az fölváltsággh mellett azt elhaggyod. Azért mintha láttatnék valami részéből,

hogy minthegy két úton járás volna, hogy hitökre kötöd, avagy hogy hitöt kérsz vala magadnak. Semmiképpen hitökre nem köthe[te]d, sem hitöt nem kérhecz magadnak, az kereset nagy. A. voltál the, bizonítanod köllött volna, hogy pedig semmit nem doceáltál, azt mondom, si juris, hogy mindön keresetöd condescendál cum paena[!] calumni[a]e. Liceat.

A. replicat: Azért vöttem én novomot, hogy bizonságimban megfogytokztam én s azért kívánom most, vagy esköggyl meg vagy megesköszöm én. Két úton sem járok avval, hogy azt kívánom, terhen nem vagyok érötte et, per hoc, az föl-váltság mellett, első propositiómnak continentiája szerént törvényt várok. Liceat.

Deliberatum: Semmiképpen az A. magának hitöt nem kérhet, sem az I-nek hitire nem kötheti, merth tisztessége dolga s homagio[mo]t kérecz érette. Ergo, hogy semmit nem doceálhata, az szék az elébbi törvént haggya helyén és az indebita is helyén marad fl. 12. d. 50. A. apellat ad senatum et conceditur. <Balkó Petrónia c. Nyerges Mártonné • 1607. júl. 25.>

[fol. 111¹] I., Czizár Mátyásné az hit eltiltás dolgából cum protestatione dicit: Azért citáltam ez I-t¹⁷², Eniedi Jánost, Feiér vármegyében, itth Feiérvárat lakó urunk ő nagysága¹⁷³ szolgálját, hogy in praesenti 1607. esztendőben az minémű pört elkezdött volt velem néminémű attyától maratt javai felől, az törvény énnéköm hitöt adiudicált volt akkorbeli deliberatio szerénth. Mikoron az hitnek depositiójának napja eljött volna és én jurálni akartam volna, az I.¹⁷⁴ procuratora által engömet az hitről inhiheált, mely inhibitiónak mostan ratióját kérdöm hogy aggya. Ha jó ratióját nem adhattya, azt mondom, si juris, hogy holt dí[j]omon nagyon érötte, merth én jámbor, igaz szömély vagyok, soros nem voltam, nem is fér hozzám. Mely inhibitiót, ha tagadnád, az várasnak eskött notariusus, Baraniaj István referálására higgyék. Az referálás után deliberatiót várunk, si juris, ezután pedig hittel sem tartozunk. A. petit par et conceditur. <Enyedi János c. Csizsár Mátyás és felesége • 1607. júl. 25.>

Deliberatum: Mivelhogy Zabó Gergölt az szék bizonságra bocsátotta volt Feöreödeős Mártha ellen az kezesség dolgából, ergo az mely bizonságokat bead, semmit nem derogál[nak] az keresetre, azért az szék megszabadította Feöreödeős Márhát simpliciter az Zabó Gergöly keresetitül. <Szabó Gergely c. Nyerges Mártonné • 1607. júl. 25?>

Anno 1607, die 23 mensis Maii sedes celebrata est ante dominum judicem.

Kádár Orbánné, Szakmáron lakó Orsolya aszszony vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánth, Fodor Tamást, boczárdiakat mindön pörösi ellen.

A., Kádár Orbánné: Azt kívánom, hogy az mely propositiót ez elmúlt széknapján beattam volt per totum, azt kívánom, hogy előaggyad, ha mássát vöttem volt. Mellyet hallván, bíró uram referállya, hogy Eötuös Mihály hon nem létében elvitte híre néköl, mellyet hallván az A., terhöt követ érötte. Teczik azért az szék-

¹⁷² Helyesen: A-t.

¹⁷³ Rákóczi Zsigmond fejedelem.

¹⁷⁴ Helyesen: A.

nek is, hogy semmiképpen el nem vihette volna, hogy pedig elvitte, indebitán vagyón érötte fl. 12. d. 50.

Mely deliberatiót hallván, az I. deponálni akarja, de az A. convertál és azt mongya, hogy I. lévén nem deponálhatod. Ergo az széknak is úgy teczik, hogy semmiképpen nem deponálhattya, hanem tartozik az indebitát letenni fl. 12. d. 50.

[fol. 111^v] Causa honestae Orsolae de Szakmár, consortis quondam prudenti[s] ac circumspecti Orbani Kádár, ut A. contra Michaellem Eötuös, servitor[em] Andreae Eötuös Albensis, velut I. per procuratorem.

Cum protestatione: Ezért citáltattuk az I-t, ki lakik Feiérvárat, Feiér vármegyében lakó Eötuös Mihált, hogy ez jelönvaló 1607. esztendőben, úgymint karácson¹⁷⁵ után, neköm volt egy házas leányom Eniedön, Feiér vármegyében, Eötuös Jánosné, Örséböt aszszony. Az Úristen ez világból kivötte ez felől megírth esztendőben, az mi javai marattanak, ezüst és pártáövek, egyéb efféle ingó-bingó marha, ez I., itth nem létömben, mindönöket kezében vött. Mivelhogy annak az megholt leányomnak maradott egy árvája, Annók, azért azt mondom, si juris, hogy az én lányomtól maratt javak, akármicsoda névvel nevezendő jók legyenek, ingó és indulatlanok, mindönik az ő árvájára, Annókra marattanak. Az pedig, az Eötuös Jánosné, Örsébet aszszony, énnököm édös gyermeköm volt, az tüle maratt árva pedig énnököm unokám. Azért mindön javait kezemben kívánom, merth engömet illet az följegyzött regestromnak continentiája szerénth. Az meddig élök, gongyát akarom viselni, minth édös gyermekömtől maratt unokámnak, nem az ő annyától [maradt javakból], hanem az enimből gongyát akarom viselni. Az ki pedig az regestrumban írva nincsen, fide mediante kívánom előadatni, si juris, ebből kegyelmetöktől Isten szerénth való deliberatiót várok. Liceat.

Deliberatum: Mivelhogy az I. az girának le nem tétele miatt nem compareálhat és nem ótalmazhattya magát, ergo az A. mindön keresetit elérte, az regestrumnak tartása szerénth. Az I. ezönkívül, valamik az regestrumban föl nincsenek írva fide mediante ad 15. diem tartozik előadni, alioquin executio conceditur ad 15. diem.

Kádár Orbánné, szakmári, úgy minth I. giráztattya Eötuös Mihált, úgy minth A-t, fl. 1. [!] d. 48. <Kádár Orbánné c. Ötvös Mihály, Ötvös András legénye>¹⁷⁶

Anno 1607, die 23 Julii sedes celebrata est.

Tóthváraggiaj György vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárth Istvánt, Fodor Thamást Dobaj Tamás uram ellen.

Tóthváraggiaj György protestál, hogy ha Dobaj Thamás uram oly dologért citáltatta, tehát szabad legyen ellene contendálni.

[fol. 112^r] Dobaj Thamás uram igéri feleletit hodie per totum beadni Tóthváraggiaj György ellen. I. petit par et conceditur. <Dobai Tamás c. Tótváradjai György • L. alább>

Barbélj Mihálynak az szék procurator haladékot ad Boczási Zabó István ellen. <Szabó István c. Borbély Mihály • 1607. júl. 25.>

¹⁷⁵ Feltehetőleg az ó-naptár szerint számítva, az új naptár szerinti 1607. jan. 3-a után.

¹⁷⁶ Az utána következő alcímben előbb a hónap nevét javították át, utóbb az egészet törölték: *Anno domini 1607, die 28 mensis Martii/Maii sedes celebrata est.*

Causa¹⁷⁷

Cum protestatione: Ez szóm ez I-hoz, TóthVáraggyj Györgyhöz, hogy ez elmúlt esztendőekben, ugyaníth, GiulaFeiervárat, Feiér vármegyében lakó, az néhai Molnár György feleségével egyetömben hattak vala énnéköm még haláloknak elő[te?] egy szőlőt, hogy az ő holtok után én úgy bírhasam, minth saját örökségömet. Mely szőlő vagyon íth, az feiervári határon, az PapPatakában, egyfelől Tótváragiai Mátyás¹⁷⁸ és ugyan ő maga, ez I. szomszédságában. Mivelhogy pedig az fölül az fölül megnevezött Molnár Györgyöt feleségöstől az Isten ez világból kivötte és az megnevezött szőlő az I-nak kezénél vagyon, miképpen s hogy bírta ezideig, ő tuggya, de az testánsoknak hagyása szerénth kezömhöz kívánom az törvéntől ítéltetni. Mellyet, ha kívántatik, doceáлом, sőt azt kívánom, hogy ha jó ratióját nem adhattya, miképpen foglalta magának, tahát böcsüjével és hatalmával kívánom föl-szabadultatni az megnevezött örökséget, si juris, liceat. <Dobai Tamás c. Tótváradjai György>

Anno 1607, die 25 Julii sedes celebrata est.

Boczási Zabó István, úgy minth A. giráztattya Barbélj Mihált, úgy minth I-t d. 24. <Szabó István c. Borbély Mihály • 1607. aug. 1.>

Mézáros Péterné, úgy minth A. giráztattya Czizmaczia Miklósnét, úgy minth I-t d. 24. <Mészáros Péterné c. Csizmadia Miklósné • 1607. aug. 6.>

Czizár Mátyásné giráztattya Eniedi Jánost, úgy minth I-t d. 24. <Enyedi János c. Csizsár Mátyás és felesége • 1607. aug. 1.>

Deliberatum: Mivelhogy Feöreödeős Jánosné nem tagaggya az adósságot, ergo tartozik Zabó Gergölt contentálni ad 15. diem, alioquin executio conceditur.

[fol. 112^v] Zabó Gergölj, úgy minth A. giráztattya Mézáros Péternét, úgy minth I-t d. 24. <Szabó Gergely c. Feredős Jánosné, Mészáros Péterné • 1607. aug. 1.>

Deliberatum: Mivelhogy Miklós deákné az apellationnak megláttatását tellyességgel halni hatta, Feöreödeős Márhának nagy fogytokozására, kiért kívánnya az elébbi törvének helyén való maradását. Teczik azért az székek, hogy az elébbi törvény stál és az A-nak sententia conceditur. Az mi az Zabó István dolgát nézi, nem láttatik, hogy vétközött volna, hanem az tanácson múlt el. <Balkó Petrónia c. Nyerges Mártonné>

Anno 1607, die 1 mensis Augusti sedes celebrata est.

Barbélj Mihály vallya procuratornak Sárdon lakó Giarmati János deákot Boczási Zabó István ellen.

Az I. excipiál s azt mongya, hogy az A. feleletinek sem tempusa, sem locusa, sem annussa, ergo condescendál.

A.: Semmiképpen nem excipiálhatnál, merth azelőtt megfeleltél, párt is vöttél fele[le]tömben, bizonságra bocsátott az székek, ergo, hogy most excipiálsz, azt mondom, hogy indebitán vagy érötte.

¹⁷⁷ Az ügy bejegyzése hiányzik.

¹⁷⁸ Javítva: *Keómiues Mihály*-ról.

Deliberatum: Mivelhogy az I-nak procuratora most állván az I. mellé, nem ér[t]ötte az dolgát, ergo nincsen indebitán érötte, az exceptionak is pedig helye nincsen.

A. apellat cum tota serie et conceditur.

Boczási Zabó István protestál, hogy: Ím, érttyük, hogy az tavalí kisbírónak, Zabó Istvánnak referálásában, hogy az tavalí bíró adott volna az én fogságomra okot, melyre jö[ven]dőben gondunk lészen. <Szabó István c. Borbély Mihály>

Deliberatum: Az Szőcz Márthon fogsága constánl relatoriából, de, hogy meghelégítötte volna Budaj Ferenczöt, nem constánl, ergo az A-nak az törvény megítéli az 25 forintot Louáz Margitnak et ad 15. diem executio conceditur.

Szőcz Márthonnénak az szék kívánsága szerénth fölválságot ad. <Lovász Farkasné c. Szűcs Mártonné • 1607. aug. 20.>

[fol. 113^r] A., Eniedi János cum protestatione respondit az hith eltiltás mellett: Ím, értöm, hogy az eltiltásnak az hit mellől okát kérdöd, mi okon tiltottalak el, terhöt is felelsz pedig hozzám, ha jó okát nem adom. De illyen okát adom: eggiket, hogy ezt akarom megvilágosítani és megbizonítani, hogy az az én keresetöm készpénzül menth the kezedben, másik okát, hogy az törvény előtt egynéhánszor megígérted the énneköm, csakhogy kértél, hogy várjalak szüretig s megelégitesz. Söt pedig, ha kívántatik, bocsásson ki az szék, azt is megbizonítom, hogy urad azt mondotta, hogy az Pappataka-beli szőlöt böcsülteti nekie, „merth tudom, hogy adós vagyok vele, merth én költöttem el“. Bizonságim mellé magamnak is hitöt kérök, hogy ezök így voltak, az minth felelém. Azérth nem vagyok semmi terhön érötte. Liceat.

I., cum solita protestatione: In prima instantia, az mikoron the énvelem az törvénth kezted volt azok az jók felől, ezöket mind megproponáltad, azérth nem illik az okadás mellé az quod semel agitatum est et, per hoc, insufficiens est ratio, merth azokról mindh törvénnöd volt egyczör, hanem más ratióit aggyad az inhibitionak, alioquin in pena homagi[i] vagy érötte, si juris, liceat.

A. cum protestatione: Igönis, jó ratióját adom én, merth nem kérecztem én még bizonságra ki, hanem most kérezöm s most mutogatom meg mindön igasságomat, mindh bizonságimmal s mindh magam hitivel, azérth jó úton járok, mindönth doceálok. Liceat. Az szék kibocsáttya az A-t bizonságra. I. expectat cum pena idebit[a]e relationem A-is. <Enyedi János c. Csiszár Mátyás és felesége • 1607. aug. 20.>

Zabó Gergöly giráztattya Mészáros Pétört, úgy minth I-t etc. d. 24. <Szabó Gergely c. Feredös Jánosné, Mészáros Péterné • 1607. aug. 6.>

Eötuös András fölváltá az ő törvényét Bun Lukács ellen, annak szokott terhével et deposuit ar[h]am d. 12.

Anno domini 1607, die 6 mensis Augusti sedes celebrata est.

Thamás kovács relictája, Dorottya aszszony, itth, Feiérvárat lakó vallya procuratornak Zalay Tamást, Giarmati Jánost, Bíró Jánost, Bun Lukácsot, Lénárt Istvánt, Fodor Tamást és plenipotentariusnak az fiát, KouácZ Miklóst contra quoslibet. <Borbély Péter c. Kovács Tamásné és Borbély Márton • L. alább>

Mézáros Pétörné, Anna aszszony giráztattya Czizmaczia Miklós relictáját, Anna aszszont, úgy minth I-t d. 24. <Mészáros Péterné c. Csizmadia Miklósne • 1607. aug. 9.>

Orozlán Barbélj Márthon vallya procuratornak Zalay Thamást, Giarmati Jánost, Bíró Jánost, Bun Lukácsot, Lénárt Istvánt és Fodor Tamást contra quoslibet. <Borbély Péter c. Kovács Tamásné és Borbély Márton • L. alább>

Deliberatum: Az szék megítéli Zabó Gergőlynek Mézáros Pétörnek vallása után való adósságát. Mivelhogy Feöröd[eős] Jánossal köz az adósságh, ergo Feöreödeős Jánosnak napja eltelvén, egygyött tartoznak contentálni Zabó Gerg[ölt], alioquin executio conceditur. <Szabó Gergely c. Feredős Jánosné, Mézáros Péterné>

[fol. 113^v] Barbélj Pétörnek az szék procurator haladékot ad KouácZ Tamásné és Orozlán Márthon ellen. <Borbély Péter c. Kovács Tamásné és Borbély Márton • 1607. aug. 9.>

Cum protestatione, ez szóm az szolgám, Eötuös Mihály képében Mézáros Jakab ellen: Mivelhogy az én szolgámnak huszonegy forinttal adós, mivelhogy annak meghkeresésére engömet bizott [meg], ergo, meg kívánom az széktől ítéltetni, si juris, liceat. I. petit par et conceditur. <Ötvös András, legénye, Ötvös Mihály képében c. Mézáros Jakab • 1607. aug. 9.>

Boczási Zabó István, úgy minth A. giráztattya Czegej Lakatos Jánost, úgy minth I-t, Feiérvárat lakót d. 24. <Szabó István c. Czegei Lakatos János>

Anno 1607, die 9 mensis Augusti sedes celebrata est.

Mézáros Pétörné jam secundo giráztattya Czizmaczia Miklósne, Anna aszszonth, úgy minth I-t d. 24. <Mészáros Péterné c. Csizmadia Miklósne • 1607. aug. 13.>

Eötuös András Eötuös Mihály képében giráztattya Mézáros Jakabot úgy minth I-t d. 24. <Ötvös András, legénye, Ötvös Mihály képében c. Mézáros Jakab • 1607. aug. 13.>

Deliberatum: Mivelhogy Siska János uram az apellatiót remittálta volt Czizár Mátyás ellen és az törvéntől ellene föl is váltotta és az fölváltság mellett most reá-citálván, az pört deponállyá cum tota serie, noha contendál az A., Czizár Mátyás az depositionnak, de az szék meghengedi az depositiót, hanem keresse suis modis.

Siska János protestál, mivelhogy Czizár Mátyás A. lévén, az procuratora az bír-ságból az ő részét fölvévén s ennekutána keresni akarja, szabad legyen mivel magát ótalmazni és az A-nak kereseti ellen contendálni. <Szűcs János c. Csizár Mátyás • 1607. aug. 13.>

Barbélj Pétör vallya procuratornak Beseniej Menyhártot, Paskó Pált contra quoslibet ezön az széken.

Barbélj Pétör igéri feleletit hodie per totum beadni külön-külön Orozlán Márthon és Thamás kovácsné ellen. I-k petit par et conceditur. <Borbély Péter c. Kovács Tamásné és Borbély Márton • 1607. aug. 13.>

I., Pap Benedökné protestál procuratora által, hogy procuratora ez¹⁷⁹ elmúlt szerdán, úgyminth esztennap¹⁸⁰ az A-t, Simándj Lakatos Jánost per procuratorem suum legitimum giráztatni akará, de ex deliberatione sedis, ez mostani székre deferáltatott, úgy minth A. hogy készön legyen. Most propositióját nem akarja exhibeálni, kit, ha exhibeált volna, az lis decidáltatott volna, azért protestálok, hogy ha ez jövődő széknapjára itthon nem lehet, procuratora deferáltassék, ha pedig girára jutna, talio légyön érötte.

[fol. 114^r] Lakatos János protestál az Pap Benedökné protestatiója ellen, hogy ez mai napra hatta volt az szék, de az elmúlt hétfőre hatta volt az szék, hogy megláttassék ez az causa, de, hogy ez mai napra irattya, sőt pedig, hogy azt mongya protestatiójában, hogy ha girára iratom, tahát talion legyőnek érötte, ez pedig nem protestatiónak láttatik, hanem derék feleletnek, azért, ha módóm lészön benne, törvénnel láttatom meg.

I.: Ut in prima protestáltam, sibi imputet A., ha ez elmúlt hétfőn nem vigilált. <Lakatos János c. Pap Benedekné • 1607. aug. 25.>

Eniedeön lakó Swcz Boldisár vallya procuratornak Bun Lukácsot, Fodor Tamást, Lénárt Istvánt, Feiérvárat lakó Székeöli Pál, az egyházfia ellen. <Szűcs Boldisár c. Székely Pál • 1607. aug. 13.>

Anno 1607, die 13 mensis Augusti sedes celebrata est.

Mézáros Péterné, úgy minth A., Albensis és Czizmaczia Miklósné között való deliberatio.

Deliberatum: Mézáros Péterné az törvénnel találása szerénth kivályképpen két bizonsággal világosan megbizonította, hogy az propositióban megnevezött atyafiak sem az ő édosattyoktól, sem az mostohaattyoktól maratt jókkal soha meg nem osztoztanak, sőt inkább valami jók marattak, jobb része az I-nak az uránál marattanak. Kiből kiteczik, hogy az pörös bolt is az őstől maratt jókból vétetött, ergo, teczik az törvénnel, hogy az boltnak két része az A-t illeti és az harmaddal az I-nak is meg köll elégödni. Mivelhogy egy bizonság is, az atyafiak közül eggik, Balás nevű, Czizmaczia Miklósnak halála után is vallást tött, hogy az ő részét az boltból Mézáros Péterné engedi. Mivelhogy pedig az bolt tilalom alatt volt, az két részét az törvény megszabadította az A-nak. <Mézáros Péterné c. Csizmadia Miklósné • 1607. aug. 20.>

Eötuös András, Eötuös Mihály, az szolgája képében jam secundo giráztattya Mézáros Jakabot, úgy minth I-t d. 24. <Ötvös András, legénye, Ötvös Mihály képében c. Mézáros Jakab>

Thamás kovácsné és Orozlán Márthon külön-külön giráztattják Barbélj Pétört, úgy minth A-t d. 96. <Borbély Péter c. Kovács Tamásné és Borbély Márton • 1607. aug. 20.>

Causa nobilis Baltasari Swcz Eniediensis, ut A. contra prudentem et circumspetum Paulum Székeöli Albensem, velut I.

¹⁷⁹ Utána törölve: *jövendő*.

¹⁸⁰ Csütörtökön, aug. 9-én utal szerdára, aug. 1-re.

Cum protestatione: Ezért citáltuk ez I-t, Zékeöli Pált, Feiér vármegyében lakót, ki lakik ugyan Feiérvárat, [fol. 114^v] hogy ez elmúlt 1605. esztendőben hoztam volt egy mostoha leányát Deöbreöczeönbeől be szekeremön, mely szekér bér[é]ben maradt volt adóssá négy forinttal. Attam volt azért fölül megnevezött leányának, Anna aszszonnak hat forintot az négy forinton kívül, mely egy summában teszön fl. 10. Mikor kértem volt az meghnevezött I-túl az fl. 10[-et], ökegyelme, Pál uram, Zékeölj Pál kezes lön érötte, ilyen okon, hogy „kegyelmedh az leányomtúl soha ne kérje, merth én adom megh, mihelt Jenőbül meghjövök.” Azérth régen megjött Jeneöböl s az napja is eljött, az bérít mindh ez óráig is meg nem atta. Azért sokszor kértem ökegyelmétől, most is kéroem az szék színén, ha megaggya, elveszöm s, ha meg nem aggya, jó okát nem aggya megtartásának, azt mondom, si juris, hogy hatalmasul tarttya s böcsüjével várom megítéltetni. Ha pedig tagadná az kezes-ségöt, bocsásson ki az szék s megdoceáлом. Liceat.

I. respondit: Az hat forintot, az minth értöttem, az leányom nem tagaggya, de az négyet nem értöttem, hanem az szék bocsásson ki számadásra s vessenek számot egymással.

Deliberatum: Mindh az két félt kibocsáttya az szék ez jövendő széknapijára számadásra, ha számot vethetnek, jó, ha nem, törvényök lészön. <Szűcs Boldizsár c. Székely Pál • 1607. aug. 25.>

Czizár Mátyás protestál, az mely törvényöm neköm volt Siska Jánossal, egykor magát meggondolván, száz pénzzel az törvénth letötte, mikor látta az én procuratorom, hogy az száz pénzt letötte, akkor az ő portióját bíró uramtúl kikérte, ha énnéköm az vármegyén abból valami bántódásom lenne, hogy az ő részét fölvötte, tehát szabad legyön énnéköm procuratoromat érette keresni.

Bun Lukács is protestál: Akkor köllött volna ellene mondanod, hogy ne vegyem föl, ha fölvöttem volna méltán protestálhatnál, nam az mikor megmondád, leteszöm vala s nem vevék el, azért még szolgálatom is oda vagyon. <Szűcs János c. Csiszár Mátyás>

Anno 1607, die 20 mensis Augusti sedes celebrata est.

Czegej Lakatos János, Feiérvárat lakó vallya procuratornak Beseniej Menyhártot, Bun Lukácsot és Paskó Pált Váraggián lakó Bornemizza András ellen. <Bornemissza András c. Lakatos János • L. alább>

A., Louáz Margit az fölváltsággh mellé cum protestatione respondit: Ím, értöm, hogy azt mondog, hogy ez elmúlt széknapiján bizonságod[b]an is megfogatkozttál volt, mostan újonnan kikérezöl, hogy bizoníccs de nem mondog meg, mith akarsz bizonítani. Azért azt kívánom, si juris, hogy megnevezgessed, hogy erre kérezcöm ki, ha pedig meg nem nevezöd, azt mondom, hogy condescendál és az elébbi törvényhöz tartom magamat. Ha az törvény mondattya, ez után való kölcségömet is megvárom, si juris, liceat. <Lovász Farkasné c. Szűcs Mártonné • L. alább>

[fol. 115^f] Barbélj Pétör vallya procuratornak Sárdon lakó Vég Mihált contra quoslibet. <Borbély Péter c. Kovács Tamásné és Borbély Márton • L. alább>

I., Szwcz Márthonné cum protestatione dicit: Satis lucide extál ex propositione mea mikre kéreczöm ki, scilicet qu[a]ecunque presentis causae relationes attinenth[!] si opus erit consuetudin[e] hujus regni cupio deliberare.

A.: Protestálok, hogyha ehhez illendő dolgokat nem bizoníth, tehát cum pena indebit[a]e várjuk el.

Deliberatum: Doceállyon az I., Szwcz Márthonné juxta actionem suam ad futuram sedem. <Lovász Farkasné c. Szűcs Mártonné • 1607. aug. 25.>

I., Czizár Mátyásné cum protestatione: Kiteczik az A-nak feleletiből lucide, holott azt mongya, hogy én ígértem volna megh, azt bizonította megh, de most, az mely relatoriát ad faciem sedis presentált, eggik tanú is soholt nem vallyá, hogy én valamit ígértem volna. Mongyák, hogy uram monta volna, de az levált causában nem Czizár Mátyás neve forogh, hanem Enjedi Anna, ki [...] István leánya volt. The pedig, juxta tuam actionem et probationem, én ellenöm semmit nem doceáltál, eggik ez. Másik, hogy the az okadás mellett semmit sem bizoníthatál volna, de minthogy ex deliberatione sedis lött az kibocsátás, én ellenöm köllött volna bizonitanod, de hogy nem doceáltál, azt mondom, hogy condescendál mindön keresetöd cum paena indebit[a]e, mellyet meg is kívánok adiudicáltatni az széktől, si juris, liceat.

A., cum protestatione: Bizonságom elolvasván, ím értöm azután való feleletödöt. De azt mondom az the feleletöd ellen, hogy mindön dologban jó módon procedáltam, merth az the urad megvallotta sok helyökön, hogy ti költöttétök el ketten, mellyet világosan behoza az bizonságh. Azérth nem condescendál, hanem stál, meg is várom ítéltetni az széktől, si juris. Liceat.

Deliberatum: Az I. contendál az bizonságok ellen ilyformán, hogy az Eniedi János kereseti az felesége¹⁸¹ ellen volt eleitűl fogva, vagyon mostan is, az A-nak pedig relatoriája mindönth az Czizár Mátyás nyelve vallására attendál, kinek az I. terhével való condescensióját várja. Teczik azérth az széeknek, hogy ez az causa mindön processusival egyetömben és az relatoriával is condescendál simpliciter. Hanem az A. az ő keresetét fundállyá, suis modis, mivelhogy az relatoriában soholt nem forogh Czizár Mátyásné neve, avagy nyelve vallása, hanem az urájé, Czizár Mátyásé.

Eniedi János fölváltá az ő törvényét Czizár Mátyásné ellen, az szék is megengedi.

I., Czizár Mátyásné protestatur per procuratorem mindön kereseti ellen szabad legyön contendere. <Enyedi János c. Csizsár Mátyás és felesége • 1607. aug. 25.>

[fö. 115^v] Eniedeön lakó Czizmaczia Miklós relictája, Anna aszszony fölváltá az törvént Mészáros Péterné ellen. <Mészáros Péterné c. Csizmadia Miklósné • 1607. okt. 7.>

A. [II], Thamás Kovácsné cum protestatione: Illyen okát adjuk az tilalomnak. Ím, értöm, hogy azt mondod, hogy tiéd az ház, mellyet én tagadok, hogy nem tied. Oka az, hogy az the megholt feleségöd neköm közel való attyámfia volt, mellyet, ha tagadnál, bocsásson ki az szék s megdoceálok. Másik oka ez, hogy nem tied,

¹⁸¹ Ti. a Czizár Mátyás felesége.

hogy az az ház paraszt örökség volt, te pedig nömös embör vagy, az paraszt örökségben nömös embörnek semmi része nincsen. Ergo, sem ahhoz az házhoz, sem hozzá tartozó örökséghez, ha vagyon, semmi közöd nincs. Mindezőkről kész vagyok doceálni. Liceat.

A., nobilis Petrus Barbély cum solemni protestatione dicit: Az I-nak vana propositiója vagyon az én propositióm ellen, merth ezzel azt mongya, hogy ő propincoris[!] consanguinea volna, nem constánl. Dato, sed non concessio, ha az volna is, per hoc ugyan semmi volna, merth az én feleségömtől, Barbéli Ilona alias Oláh énnéköm három gyermeköm volt. Ergo, juxta consuetudinem regni et contenta Decreti, az gyermek apjára és anyjára hal meg, így, azaránth engömet concernál. Insufficiens est ergo ratio az inhibitiónak. Sőt protestálok, mivelhogy az tilalom ellen az házat nem építhetöm, ki miatt bérös házban köll laknom. Jövendőben annyi fizetésömért is gondom lészön reátok, alioquin föl kívánom szabadultatni az tilalmot, ha pedig ennél jobb ratióját nem adhatta, megkívánom az estimatiót. Liceat.

I. cum protestatione: Ím, értöm, hogy mit felelsz feleletömre, hogy teneköd három gyermeköd volt, atyjára, anyjára holt volna az. De azt mondom én arra, valamely gyermeket az embör az szemével elevenön nem lát, nincsen az atyjának arra semmi dajkasága, de az mely gyermeket kegyelmed forgat, azok az mi atyánkfiátul halva löttönek, ezaránt is nem illet tégöd [semmi] az mi atyánkfiátul maratt jókból, mellett, bocsásson ki az szék s megdoceállyuk, magunknak is, bizonságunk mellé, hitöt kívánunk. De bátor, [ha] szinte élnének az gyermekök is, hogy kegyelmed az mi atyánkfia halála után nömösítötted meg magadat[!], hát még úgy[y] is az törvény látná meg, ha illetné az györmököket avagy nem, de így, annál inkább, sem nem élnek, sem ez világra elevenön nem löttének.

A. subjungit: Si ex deliberatione sedis I. dimit[t]etur ad testationem reportationem, azt kívánom, hogy juxta actionem tuam bizoníccs. Az másik czikkölyre azt mondom, hogy u[l]tro citro holtak meg, én reám holtak. Az mi az nömösségöt nézi, nincsen ahhoz semmi közöd, alioquin bizonságidat cum pena indebit[a]e várjuk be. Liceat.

[fol. 116^f] Deliberatum: Bizoníccson az I. juxta actionem suam mind az vérségről s mindh ahhoz illendő dolgok felől ad futuram sedem. Ha pedig az jövő széknapijára nem lehet, liceat az[után] is.

I., Orozlán Márthon cum protestatione: Ím, értöm, hogy okát kérdi az tilalomnak, de ilyen okát adom, hogy az megholt Barbéli Pétör feleségének, Elona aszszonnak az édosattya, Barbéli János, ki lakott Feiérvárat, Feiér vármegyében, az piaczon, az mostani pörös házban, az énnéköm vér szerénth való atyámfia volt énnéköm[!] az az Barbéli János. Azérth arról maradott ház az, nem the keresményed. Az az Barbéli János pedig várasbéli embör volt, az az ház pedig, miulta mi tuggyuk, mindheltig parasztház volt, the pedig az feleséged halála után megnömösítötted magadat, holott pedig az Decrétoiban írott törvény vagyon arról, azérth paraszt örökség, akármi névvel neveztetött légyön, semmi javai az nömös atyafiát nem illeti, azérth azt mondom, hogy tégödet sem illet, sem az ház, sem

egyéb jók, az mi ehhez illendő. Hanem minthogy az mely atyámfiaira maradt, az parasztembör volt, én is az vagyok, engömet illet, minth atyafiát, az Barbéli János leánya pedig, az ki the feleségöd volt, magtalan holt meg, ergo engemöt illet. Azonkívül is, ha valakik marattanak volna, mindönöket fide mediante kívánok előadatni véled. Bocsásson ki az székek s mindönth doceálok, ez mellé magamnak hitöt is kérök. Liceat.

A., nobilis Petrus Barbéli cum protestatione dicit: Non agitur lis de consanguinitate, sed de prohibitione domus. Ratióját kérdöm én az prohibitiónak, the pedig az mith forgacz non videtur rationis esse, merth ez quasi per modum exceptionem tuam videris se actorem fieri, portiót keressz rajtam. Kire azt mondom, hogyha the énrajtam részt akartál keresni, ultro citroque reá köllött [volna] engömet citálnod the neköd, nem prohibeálnod köllött volna, de the az prohibitiónak rátió adásod mellett részt kívánsz. Az Decretomnak Partis I, Titulo 9 meg vagy on írva, hogy senki az nőmöst idézetlen és törvény nélkül való remedium nélkül sem föl nem szólíthattya, sem túle semmit nem kívánhat. Azérth, hogy the elmentél az okadás mellől úgy, minthha A. volnál, rajtam részt keressz per exceptionem, azt mondom, si juris erit, hogy indebite vexálsz ezérth. Liceat.

I., cum protestatione: Ím értöm, hogy azt mongya, hogy én részt keresök rajta, hogy[!] én semmit az tiédben nem keresök, nem is kérök, hanem, az mi az házhoz való, ha volna valami, az ki, az mi az mi[!]attyánkfiátul maradt volna, tehát azt kérnök, ha az törvény mondanája, si juris. Azért semmi terhön nem vagyunk, mivel nem mi szólítánk meg tégedet, hanem the szólítasz, azért is nem vagyunk semmi terhön. Liceat.

[fol. 116^v] Deliberatum: Mivelhogy az I. az okadás mellett pöröljét keresi s sine citatione A-rá akarja magát tenni, kiért az A. indebitának terhével való condescensióját kívánja keresetinek. Teczik azért az székeknek is, hogy ha az inhibitió mellett valami részt akart keresni az pörös örökségben, reá köllött volna citálni, de hogy sine citatione fölpörössé teszi magát és részt kíván, indebitán vagy on érötte fl. 12. d. 50. <Borbély Péter c. Kovács Tamásné és Borbély Márton • 1607. aug. 25.>

Cum protestatione: Ez feleletöm Czegej János ellen, hogy [Vá]ragyaj [?] Danchaknéhoz attam vala egy hét esztendő leányomat, ezért az I., nem tudatik, mi gondolattyából az én leányomat úgy verte, hogy azulta mindh fekszik miatta. Azérth, ha tagadná, hitire kötöm, hogy ő nem verte s, ha nem esköszik, az én gyermekömnek eleven díj[!]át követe[m] rajta. Liceat. I. petit par et conceditur.

Joannes Czegey protestatur suos legitimos¹⁸², mivelhogy az A. senkit procuratort nem vallott, minekelötte actióját fundállta volna, ezután, ha valamiben revocálni akarna is, nisi cum homagio potest revocálni. <Bornemissza András c. Lakatos János • 1607. aug. 25.>

¹⁸² Bizonytalan olvasat.

Anno 1607, feria secunda post festum divi Stephani regis¹⁸³ nomine et in persona su[a]e celsitudinis¹⁸⁴ totali et integr[a]e compositioni contradixit et inhibuit.

Anno predicto et die Georgius Nagi et in persona fratris suis incarnati¹⁸⁵ Nagi de Keöreösbánia protestantur, qui nihil condidit cuique, nihil require posset protestationis [!] superiori.

24 Augusti. Szwcz Gergölyné, Margit aszszony, Béltökön lakó, mivelhogy ő neki az megholt Lakatos Imröh, Feiérvárat lakó vér szerénth való attyafia volth, ez okon protestál, hogy jövendőben valami névvel nevezendő javai voltanak, és az kik fölosztotzanak véle, jövendőben nem engedi, hanem törvén szerént is meg akarja keresni érötte őket.¹⁸⁶

[fol. 117^r] **Anno 1607, die 25 mensis Augusti sedes celebrata est.**

Kwmwues Mihály vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárth Istvánth, Fodor Thamást és Zalay Thamás deákot Feiérvári Mészáros János, úgy minth I. ellen. <Kömüves Mihály c. Mészáros János>

Deliberatum: Mivelhogy az I. az fölváltsággh mellett újonnan kikéreczött volt, hogy világosan meghdoceállya, hogy meghelégítötte volna Buday Ferencz Varga Benedökököt az 25 forintról, az kiér örökkévaló jobbágyának kötötte volt magát Buday Ferencznél. Ad is be egy relatoriát, melyből kiteczik, hogy Szwcz Mártho[n] jobbágyul attá magát Budaj Ferencznek, de az nem constánl, hogy sem Budaj Ferencz, sem ő maga, Szwcz Márthon megelégítették volna Varga Benedökököt az 25 forintról. Ergo tartozik az I. az A-t meghelégíteni az 25 forintról, de így, hogy hittel mondván róla, ha vagyön¹⁸⁷ Szwcz Márthontúl maradott jók, alioquin mivelhogy nem ő maga volt kezes az uráért, hanem Boldisár papné és Louáz Margit, ő magát semmiképpen nem háborgathattyák érötte, így, ha lészön miből, ad 15. diem executio conceditur.

A., Louáz Margit aszszony fölvaltá az deliberatiót Szwcz Márthonné ellen, annak szokott terhével et deposuit ar[h]am d. 12. <Lovász Farkasné c. Szűcs Mártonné>

Deliberatum: Mivelhogy Orozlán Márthon procuratora által iratta magát, annakutána az girázásban is A. gyanánt iratta, az propositióban pedig A-rá teszi magát, kiérth az más fél terhöt követött volt rajta, indebitát, mely indebitán el is maradott volt. Mellyet hallván az I. deponálni akarta, de az törvény nem engette, mivelhogy az más fél contendált. Most immár világosítani akarja az széket és sanior deliberatiót vár az széktől. Ergo az székeknek úgy teczik, hogy az vétket magának tulajdoniccsa, most sem az depositio, sem az revocatio nem engettetik, hanem az törvéennek más remediomival élljön, merth, az mi egyczör teczött, mászszor is teczeni köll [annak].

¹⁸³ A környező bejegyzések időrendje alapján ítélve feltehetőleg az ó-naptár szerint számított aug. 24-én.

¹⁸⁴ Ti. Rákóczi Zsigmond fejedelem nevében.

¹⁸⁵ Hiányzik a keresztnév.

¹⁸⁶ Tollpróba: *Illustrissimo domino domino Sigismundo Rákóczy Dei Gratia Principi Transil[vania]e, partium Regni Hungariae d[omi]no et Siculor[um] Comiti etc. d[omi]no nobis Gratos[is]simo.*

¹⁸⁷ Utána törölve: *annál.*

Orozlán Márthon fölváltá az Barbélj Pétör ellen való causáját mindh az indebitával együtt et conceditur.

A., Petrus Barbélj per procuratorem protestatur [!]: Antequam I., Marthinus Orozlán indebitam non solvet, semmi dolgában elő nem mehet.

I., Orozlán Márthon protestál erről, [hogy] egyczör törvényöd volt, ha ennekutána forgatod, nekünk is gondunk leszön reá. <Borbély Péter c. Kovács Tamásné és Borbély Márton • 1607. szept. 10.>

Deliberatum: Tartozik Zékeölj Pál Eniedi Szwcz Boldisárt az számvetés szerénth contentálni ad 15. diem. <Szűcs Boldizsár c. Székely Pál>

[fol. 117^v] Czegej János giráztattya Váraggiaj Bornemizza András, úgy minth A-t d. 48. <Bornemissza András c. Lakatos János • 1607. szept. 10.>

Czizár Mátyásné protestátur, hogy az minémű causája az ő pörösével, Eniedi Jánossal volt, abban fölváltságot vött volt az I., azérth, ha az törvének remediomján hág, gondunk leszön, szabad legyön ellene contendálnunk.

Eniedi János remittálja az fölváltságot Czizár Mátyásné ellen et deposuit ar[h]am fl. 1.

Eniedi János vallya procuratornak Bun Lukácsot és Pucza Pétört, Zalaknán lakót Czizár Mátyás ellen. <Enyedi János c. Csiszár Mátyás és felesége • 1607. szept. 10.>

Simándi Lakatos János giráztattya Pap Benedöknét, úgy minth I-t d. 24. <Lakatos János c. Pap Benedekné • 1607. szept. 10.>

Anno 1607, die 10 mensis Septembris sedes celebrata est.

Czegej János, úgy minth I. jam secundo giráztattya Váraggián lakó Bornemizza András, úgy minth A-t d. 48. <Bornemissza András c. Lakatos János • 1607. okt. 22.>

Orozlán Márthon igéri feleletit hodie per totum beadni az fölváltságh mellett Barbélj Pétör ellen. I. petit par et conceditur. <Borbély Péter c. Kovács Tamásné és Borbély Márton • 1607. okt. 7.>

Eniedi János protestál, mivelhogy Czizár Mátyás nem akar párt venni feleletiben, hanem napot kért, ergo ez után ne vehessön párt az feleletben. <Enyedi János c. Csiszár Mátyás és felesége • 1607. okt. 7.>

Simándj Lakatos János, most itth, Feiérvárat lakó giráztattya Pap Benedöknét, úgy minth I-t jam secundo d. 24. <Lakatos János c. Pap Benedekné • 1607. okt. 7.>

Anno 1607, die 7 mensis Octobris sedes celebrata est.

Czizmaczia Pétör vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárth Istvánth, Pucza Pétört Barbélj Mihály ellen.

Czizmaczia Pétör igéri feleletit hodie per totum beadni Barbélj Pétör¹⁸⁸ ellen. I. petit par et conceditur. <Csizmadia Péter c. Borbély Mihály • 1607. okt. 22.>

Thamás kovácsné, úgy minth I. giráztattya Barbélj Pétört, úgy minth A-t d. 48. Non stál. <Borbély Péter c. Kovács Tamásné és Borbély Márton • L. alább>

Czizmaczia Miklósné és Mézáros Pétörné között való deliberatio az fölváltságh mellett.

¹⁸⁸ Helyesen: Mihály.

Deliberatum: Mivelhogy Czizmaczia Miklósné fölváltotta volt az ő törvényét Mézáros Pétorné ellen és nem compareál az fölváltásgh mellett, az más fél kívánnya, hogy az elébbi törvény stállyon. Teczik azért, mivelhogy semmit nem compareál Czizmaczia Miklósné, az székek az elébbi törvényth haggya helyén és Mézáros Pétornét az törvény szerénth az boltnak uraságában haggya. <Mészáros Péterné c. Csizmadia Miklósné>

[fol. 118^r] Orozlán Márthon giráztattya, úgy minth I. Barbélj Pétört, úgy minth A-t d. 48. Non stál. <Borbély Péter c. Kovács Tamásné és Borbély Márton • 1607. okt. 22.>

Czizár Mátyásnak az székek procurator haladékokat ad az ő causájában Eniedi János ellen, ez mellett kinállya az feleletnek mássával és az procurator[r]a halaszt felöle Czizár Mátyás. <Enyedi János c. Csiszár Mátyás és felesége • 1607. okt. 22.>

Deliberatum: Mivelhogy Pap Benedökné succumbál és semmiben nem láttatik ótalmazni magát Lakatos János ellen, Lakatos János pedig az széktől, feleleti tartása szerénth deliberatiót vár. Teczik azért az székeknek, hogy mindön keresetile elérte Pap Benedöknére és az székek Lakatos Jánosnak per non venit sententiát ad Pap Benedökné ellen et ad 15. diem executio conceditur. <Lakatos János c. Pap Benedekné>

Bíró uram giráztattya Czimbalmos Jánosné, úgy minth I-t d. 24. <Szabó János bíró c. Cimbalmos Jánosné • 1607. okt. 22.>

Anno 1607, die 22 mensis Octobris sedes celebrata est.

Barbély Mihály vallyá procuratornak Beseniet Menyhártot itth Feiervárat lakó Czizmaczia Pétör ellen. <Csizmadia Péter c. Borbély Mihály • L. alább>

A., Barbélj Pétör: Ím, értöm az I-nak bizonságiból, ahol az első bizonsággh azt vallyá, hogy tíz forintot és egy arany györűt testált volna, melynek testamentom levelének köllene lenni. De dato, sed non concessio, ha szinte úgy volt volna is, ki nem constánl, unus testis, nullus testis. Az mi az atyafiságot nézi, hogy nénnyének tartotta, semmi vér szerénth való genealogiának vallásában ezön testisnek inserálva sohol nincsen. Az másik testis is, Máthé deákné, csak hallomást mond, annak sem stálhat vallása ellenünk. Harmadik, Zabó Márthonné, az is aszszerénth hallomást vall. Az mi az utolsó vallónak vallását nézi, az is csak hallomást mond, de hogy directe tudnája, micsoda vér szerént való atyafia legyen, nem fateállya. Per hoc non sequitur, hogy az ki egymást atyafiának mondja lenni, vérséget nem nevez, nem hogy annak javai reászállyanak. Mely bizonságok vallási az okadás mellett való dologban condescendálnak. Cum poena indebit[a]e, az háznak pedig fölszabadulását kívánnjuk, si juris. Liceat.

I. cum protestatione dicit: Azt mondom, hogy az mellyeket bizonítottunk, nem olyan hallomás az, hogy csak más embörtől hallotta volna. Hanem az első bizonság is világosson megvallyá, hogy mikor betegágyában lött volna az mi atyánkfia, odamenth hozzája s kérte, hogy testamentomot tégyön, holott betegágyában is tellyösséggel megmondotta, hogy én önekie nénnye vagyok, mellyet meg is bizonítok, hogy javaiban is hagyott, mellyet meg nem attál. Amaz többi is világosson vallyák, hogy az ő önnön szájából Barbélj Pétörnek hallották, hogy

nénnyének és attyafiának tartott minköt le[nni?]. [fol. 118^v] Azért azt mondom, hogy indebitán nem vagyok, hanem világos bizonságim után Isten szerént való deliberatiót várok. Liceat.

A. mégis contendál erga relationem I.: Azzal is condescendál az the relatoriád, hogy azt bizonítottad, hogy testamentomot tött, holott semmi mentő in prima instantia affelől nem ágáltatott, az szék is tégödet nem arra bocsátott ki, hogy pedig alienumot bizonítottál, condescendálnak cum pena, si juris, liceat.

Deliberatum: Mivelhogy az I. sem bizonságra nem fog, sem egyébaránt nem tuggya ótalmazni magát az háznak uraságában, az más fél pedig, Tamás kovácsné világosan megdoceálta vérségét. Teczik azért az széknek, hogy az A. az pörös házban harmados, az I. pedig két részes benne s így, kielégítvén belőle az A[-t], az I. az háznak szabad uraságában marad. Az mi az vérséget nézi, ki legyen közelb való vér hozzá, az kinek most az harmadrész jut, vessenek egymással számot.

Barbéli Pétörnek az szék fölváltásgot enged Thamás kovácsné ellen et deposuit ar[h]am d. 12. <Borbély Péter c. Kovács Tamásné és Borbély Márton • 1607. okt. 25.>

Deliberatum: Mivelhogy Váraggián lakó Bornemizza András idézte volt törvénnek Czegej Lakatos Jánost és nem compareál, az I. kéczör meggiráztatván az A-t, jam tertio absolutiót kíván és az A. indebitán maradnia. Teczik azért az széknek, hogy Czegej János absolváltatik az A-nak keresetétől és az méltatlan keresetért indebitán vagyon erőtte fl. 12. d. 50. <Bornemissza András c. Lakatos János>

Eniedj János, úgy minth A. giráztatya Czizár Mátyást, úgy minth I-t d. 24. <Enyedi János c. Csizár Mátyás és felesége • 1607. okt. 25.>

I., Barbéli Mihály cum protestatione: Értöm az A-nak rajtam való keresetét, per iuxta suam actionem az minémű marhákat nevezget, kinél hatta, megnevezi. Azután alább megyön azoknak az marháknak szörén, avagy az aránt actióját reám fundálta s nem nevezi mi formán ad optionem bonorum alicui[!], hanem csak simpliciter és directe, mintha mindön javai annak az Pápai Jánosnak én reám szállottanak volna. De dato, sed non concessio, ha szinte szállottak volna is, az minth mondám, per ad optionem bonorum ejusdem köllött volna actióját fundálni. De hogy nem úgy fundálta, úgy minth ki senki semmit nem ad kezemben, semmit rajtam nem kereset et per hoc indebite[!] prosequitur actionis. Nem tagadom, hogy Pápai Barbéli Jánosnak tizönöt forintya nálam [fol. 119^r] nem maratt volna nálam[!], mely tizönöt forintot viva[!] ore jámbor, nemös szömély előtt és sc[h]olamestör, úgyminth Sárdi Gergöly deák előtt és Zombori János uram előtt adott levele által neköm alligálta, kit instante exhibeálok. Si juris erit, az indebitát azután meg kívánom adiudicáltatni, az minth oda föl is meghmondottam. Liceat plura.

A. cum protestatione respondit: Ím hallom, hogy azt mondog, hogy mindön feleletömet the reád fundáltam, de azt mondom, hogy kiteczik az én feleletömből, miképpen fundáltam s kire fundáltam. The magad sem tagadod, hogy Pápai Jánosnak thenálad pénze nem maratt volna, avagy nem volna az, melyre azt mondogtam, hogy ha az törvény neköm ítéli, azokat körösném én. Bocsásson ki az törvény,

azt is megbizonítom én, hogy az én mentémet ő atta el, azt is megbizonítom, hogy az én nadrágomat, az kit keresők, ő viselte el, az egyéb jókat is ugyan Pápai Jánosnál látták vala. Holott talán az én javaimnak az ára volt az, az ki pénzt nálad hagyott. Azért semmiképpen nem hagyhatta the neköd az enimet, ha pedig az én javaim ő nála voltak és ő atta el, [ami] azon felül halad s the nálad marad, nem tehetők én róla, ha az törvény neköd ítéli. Azért kerestem én azt törvénnyel, hogy ha az törvény neköm ítéli, legyön enim, s ha nem, nem tehetők én róla, kitezik mindön bizonságim vallásából. Isten szerénth való deliberatiót várok tekegyelmetöktől. Liceat.

I. subiungit: Az A. ő maga mongya, kinek atta marháját kezében és ki atta el s mennyön az másvilágra érötte s pöröllyön véle, avagy keresse másutt marháját. Ahon azt mongya, hogy talán az ő marhájának az árra volt, az miérth énnéköm nilván hatta s az, mit énnéköm hagyott, nem tartozom azt másnak adni, kit instante beadok, ha kívántatik. Az indebitát ugyan megvárjuk, ha pedig bizonítani akar, elvárjuk cum poena indebit[a]e. Liceat.

Deliberatum: Az szék kibocsátotta Czizmaczia Pétört bizonságra Barbélj Mihály ellen ad futuram sedem. I. expectat cum pena indebit[a]e. <Csizmadia Péter c. Borbély Mihály • 1607. okt. 25.>

Bíró uram jam secundo giráztattya Czimbalmos Jánosnét d. 24. <Szabó János bíró c. Cimbalmos Jánosné • 1607. okt. 25.>

Anno 1607, die 25 mensis Octobris sedes celebrata.

A., Eniedi János cum protestatione: Ezért citáltattam ez I-t, Czizár Mátyást, ki lakik Feiérvárat, Feiér vármegyében, hogy ez elmúlt törvényökben kerestem volt az én nénémet, Czizár Mátyásnét egy kevés, úgymint 25 forint adósságért. [fol. 119^v] De nem tuttam volt akkor, hogy az I. költötte volt el az én adósságomat, mellyet azután megmondott, hogy ő tartozik vele, merth ő költötte el. Azért énnéköm is őtöle köll megvárnom és az törvénytől megítéltetni, ha pedig tagadnája, hogy ő szava nem volna az, ha az törvény, ha helt adna nekie, tahát instante megdoceálnám ugyan az elébbi relatoriámmal. Ha pedig erre az törvének tekinteti nem lönne, bocsásson ki az szék s megdoceálok. Liceat.

I., Czizár Mátyás: Ím, hallom, hogy Eniedi János némi[ne]mű adósságot rajtam kér, kiben én semmit nem tudok, merth én őtet soha nem ismerem, nem is atta pénzét énnéköm. Hiszöm, ha atta, vadnak embörök, kik előtt atta. Azt mondom, hogy az minémű bizonságokat proponál, kik csak hallomást bizonítottak, az pediglen, ha az törvény mongya, hallomás, nem constánl, hanem olyanokkal bizoníccson, az kik szömökkel látták, hogy énnéköm adott volna az ő pénzét, vagy az ő atyafia. Ha ő pedig olyanokkal nem bizonít, ha az törvény mongya, indebite háborgat érötte. Liceat.

A. cum protestatione: Hová lehet nagyobb, világos[b] bizonság az the magad mondásodnál? Holott azt mondtad: „Ím, egy sógorom jött most ide, ki az feleségömnek atyafia, adósságot kér rajtam, nem tudom honnat megadni, merth nincsen pénzöm, azért kéröm, hogy várjon s megadom nekie, merth tudom, hogy

adós vagyok vele, merth én költöttem. Semmiképpen nem akar várni, azért nem tudok[!], mit köll tenni, azért rajta köll kérnöm.”

Deliberatum: Bizoníccson az A. feleleti szerénth, az mikorra elérkezik. <Enyedi János c. Csiszár Mátyás és felesége>

A.: Czizmaczia Pétör¹⁸⁹

Deliberatum: Czizmaczia Pétörnek bizonságiból világossan kiteczik, hogy minémű jókat hagyott volt Pápai Jánosnál és az feleségénél, melly jókat Pápai János tékozlott el. Ergo valami névvel nevezendő javai Pápai Jánosnak Barbélj Mihálnál vadnak, fide mediante tartozik előadni és Czizmaczia Pétörnek kezéhez adni ad 15. diem. I. apellat [ad senatum] et conceditur.

Idem est judicium. <Csizmadia Péter c. Borbély Mihály • 1607. nov. 14.>

[fol. 120^r] Orozlán Márthon protestál, hogy ő az fölváltsággh mellett procedálna, de az törvény az más félnek jelön nem léte miatt elhalasztya. <Borbély Péter c. Kovács Tamásné és Borbély Márton • 1607. nov. 5.>

Deliberatum: Mivelhogy bíró uram idézteté volt Czimbalomos Jánosné az lélokkal való szitkozódásért és az I. nem compareál és nem ótalmazza magát, bíró uram pedig nyelvének kimeczéséhez szól érötte, teczik azért az széknek, hogy bíró uram mindön keresetít elérte Czimbalomos Jánosnén és az törvénnel találása szerénth megfogván, vonassa ki az nyelvét. <Szabó János bíró c. Cimbalmos Jánosné>

Anno 1607, die 5 mensis Novembris sedes celebrata est.

Barbélj Pétör remittálja az Thamás kovácsné ellen való fölváltságot és az meglött törvény mellé áll. <Borbély Péter c. Kovács Tamásné és Borbély Márton>

Anno 1607, die 14 mensis Novembris sedes celebrata est ante senatum.

Deliberatum: Mivelhogy Barbélj Mihály az ő törvényével apellált volt az tanács uraim eleiben, most immár az tanács az Czizmaczia Pétör propositióját az relatoriákkal és az replicatiókkal, az deliberatiókkal eg[y]etömben elolvastatván, minden résziben és czikkölliben az tanács uraim helyén hagyják az bíró uram polgárrival egyetömben tötte törvényét. I. apellat ad sedem illustrissimi principi[s] et conceditur. <Csizmadia Péter c. Borbély Mihály>

Boczási Zabó István protestál: Ím, meghallom[!] az A-nak, NagiLábú Gergöly relictájának, Dorottya aszszonnak az apellatio mellett nova propositióját. Minthogy az in prima instantián in scriptis propositióját elvesztötte, azért hogyha most azon propositiójának kivüle hág, az minth azelőtt proponált volt, vagy hogy többíti, vagy hogy elhagy benne, szabad legyön contendálni.

A., NagiLábú Gergölyné, Dorottya aszszony cum protestatione respondit: Ezért citáltuk ez I-t, Boczási Zabó Istvánt, ki lakik Feiérvárat, Feiér vármegyében, hogy ez elmúlt esztendőkbén az én uram, NagiLábú Gergöly hozott volt Szebenből, Lucz Mihálytól nyereségre búzát, mely búzában az István uramnak az megholt feleségének, Orsolya aszszonnak az megholt ura, Eötuös János, ki lakott Feiérvárat, Feiér vármegyében egy Vinczön lakó, Feiér vármegyében Bak Jakabnének, Sófia aszszonnak kért volt az én uramtól, NagiLábú Gergölytől az fölül megnevezött

¹⁸⁹ A bejegyzés folytatása hiányzik.

Eötuös Jánosnak kezességére [fol. 120^v] Bak Jakabnének két köből búzát, melynek az ára teszön fl. 6. Minthogy az megholt feleségének¹⁹⁰, mind pedig Eötuös Jánosnak mindön javai thereád szállottanak, tehát azt mondom, si juris, hogy az adósság is reád szállott. Ha pediglen tagadnád, kész vagyok jurálnom róla, hogy Eötuös János volt kezes azért az Bak Jakabnéért, avagy, ha az törvény mongya, hiszlek rajta, hogy nem volt kezes Eötuös János Bak Jakabnéérth. Liceat.

Deliberatum: Az tanács uraim az bíró uram polgárral tötte törvényét az NagiLábú Gergölyné kereseti felől Boczási Zabó István ellen mindön cziköllyében helyén hagyja.

NagiLábú Gergölyné protestál, hogy az mostani új feleletöm ellen semmit nem contendála, ergo ez után is ne élhessön vele. <Mészáros Gergelyné c. Szabó István>

1608

Anno 1608, die 26 mensis Januarii sedes celebrata est.

Tordán lakó Nagi István relictája, Mártha aszszony vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánt és Fodor Thamást, boczárdiakat ugyanith Feiervárat lakó Zabó Márton relictája ellen.

Anno 1608, die 28 mensis Januarii sedes celebrata est.

Bun Lukács, úgy minth A., itth Feiervárat lakó giráztattya Barbéli Jakabnét, Karánsebösi Durkó aszszont, úgy minth I-t d. 24. <Bun Lukács c. Borbély Jakabné • 1608. febr. 4.>

[fol. 121^r] Anno 1608, die 4 mensis Februarii[i] sedes celebrata est.

Bun Lukács jam secundo giráztattya Barbélj Jakabnét, Karánsebösi Durkó aszszonth, úgy minth I-t d. 24. <Bun Lukács c. Borbély Jakabné>

Anno 1608, die 11 mensis Februarii sedes celebrata est.

Bun Lukácsné, Katus aszszony vallya procuratornak az urát, Bun Lukácsot, Menyhárt deákot és Lénárt Istvánth, boczárdit contra quoslibet. <Bun Lukácsné c. Kovács Miklós • 1608. febr. 25.>

Anno 1608, die 25 mensis Februarii sedes celebrata est.

Siska János uram vallya procuratornak Beseniej Menyhártot, Báráni Bálintot, Salánki Jánost contra quoslibet. <Szűcs János c. Csiszár Mátyás • 1608. ápr. 14.>

Czizmaczia György vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánth, Fodor Thamást contra quoslibet. <Csiszár Mátyás c. Csizmadia György • L. alább>

Makay Lakatos Istvánné, Katus aszszony vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánt, Fodor Thamást contra quoslibet. <Lakatos Istvánné c. Csiszár Mátyás • 1608. júl. 7.>

¹⁹⁰ Helyesen: feleségednek.

Czizár Mátyás vallya procuratornak¹⁹¹ Beseniej Menyhártot, Salánki Jánost, Báráni Bálintot contra quoslibet.

Causa circumspecti Matthei¹⁹² Czizár Albensis ut A. contra et adversus Georgium Czizmaczia, similiter Albensem, velut I.

Cum protestatione: Ez jelönvaló 1608. esztendőben vöttem volt ugyanitth Feiérvárat, Feiér vármegyében egy házhelyet, mely vagyon az Szent Mihály kapuján kívül tizönhat forinton és egy fejelést is ígértem, mely fl. 16-[ot] meg is attam. Azért Czizár Mátyás, nem tudatik, mi gondolattyából, az én pénzön vött házamhelyéről eltiltott, mely Czizár Mátyás lakik Feiérvárat, Feiér vármegyében. Azért okát kérdöm, mi okon tiltott el, ha jó okát nem aggya, tehát azt mondanám, si juris, hogy annak az helynek böcsőjén vagyon. Liceat, I. petit par et conceditur ad 3. diem. <Csizár Mátyás c. Csizmadia György • 1608. febr. 27.>

Bun Lukácsné, Katus aszszony, úgy minth A. giráztattya itth, Feiérvárat lakó Kovács Miklóst, úgy minth I-t d. 24.

Bun Lukácsné Sipos Katus aszszony protestál ő maga is, Bun Lukács is, hogy ha Miklós Kovács az compositio szerénth az tizőnegy forintot ma meg nem aggya, tehát az mely öt forintot megengettünk volt, azt is megkívánnjuk. Hogy ha pedig az zálag odavész, annak az árát is megkeressők rajta törvény szerénth. <Bun Lukácsné c. Kovács Miklós>

[fol. 121^v] Beseniej Mennyhárt ezön februariusnak 25. napján az szék színén erre kötő magát, hogy mától fogva egy holnapra mindön pör-patvar nélkül készpénzzel megelégti Boczási Zabó Istvánt az nyolcz forintról. Erre is kötő magát, hogy ha akkorra meg nem elégténé, tehát mindön törvény nélkül az szolgabíróval házára mehessön és mingyarást, az egy holnap eltelvén, exequálhasson az nyolcz forintról.

27 Februarii.

Czizár Mátyás cum protestatione respondit: Illyen ratióját adom az inhibitiónak, hogy az mely házhelyet mond az A., hogy vött volna Lakatos Istvántól, az kerítésön kívül, az Szent Mihály kapuja előtt, mely vagyon Lakatos Dániel és Lakatos Mátyás házak helye szomszédságában, fl. 16[-on] és egy fejelésön. Mely megnevezött házhelyhöz én vagyok közelb való szomszéd önálánál, kinek szomszédsága az én házam helyének kertére megyön ki. Kiteczik, ha oculata revisióra megyön az dologh s ez okon tiltottam el, hogy jure vicinitatis is engömet concernál, quod majus pedig, izentem volt az relictának, az kié az házhely volt, hogyha eladó lézön, megveszöm. Kósa Barbélj György uramnak is, mikor őkegyelme volt az helynek gongya viselője, megmontam, hogyha eladó lézön, senkinek nem engedöm. Azérth semmi estimatióján nem vagyok az házhelynek. Azért dato, sed non concessio, ha szinte vicinussa nem volnék is, ki vagyok aliquis[?], engömet illetve, mert mikor az házhellyet vötte is Lakatos István, az én embörségem által vötte volt. Azért pénzöm után, az kin elatták volt, magamnak kívánom adiudicáltatni. Liceat plura loqui.

¹⁹¹ Utána egyidejűleg törölve: *Bun Lukácsot, Lénárt Istvánt*

¹⁹² Helyesen: *Matthiae*

Deliberatum: Az szék ez megnevezött házhelyet jure vicinitatis Czizár Mátyásnak ítéli és az pénzt tartozik fölvenni Czizmaczia György.

Czizár Mátyás protestál, mivelhogy az A., Czizmaczia György az törvéntől akarja váltani, ha fölválttja s engömet pörrel fíraszt, valamit az pörre költök, törvény szerénth megkívánom rajta az én kölcsengömet. <Csiszár Mátyás c. Csizmadia György>

[fol. 122^r] **Anno 1608, die 14 Aprilli[s] sedes celebrata.**

Baroniay Zabó István sellyére, Kecskeméti Nagi Bálint relictája, Piroska aszszony vallyá plenipotentariusnak az gazdáját, Baroniay Zabó Istvánt, gondviselőnek és procuratornak Beseniej Mennyhártot és Thimár Jánost, Báráni Bálintot, eniedieket contra quoslibet. <Nagy Bálintné c. Csiszár Mátyás • L. alább>

Causa nobilis domini Joannis Siska alias Szwcz in comitatu Albensi, Albae Juliae commorantis, ut A. contra et adversus providum Matthiam Czizár, similiter in praedicto loco et comitatu residentem, velut I.

Cum solita protestatione, salum sit pro et regrediendi, ilyen ratióját adom az I. citálásának, hogy: In preterito anno 1607. circa festum Sancti Nicolai Episcopi ez I., Czizár Mátyás, nescitur quo spiritu ductus, engömet, jámbor, nőmös szömélt és urunk ő nagyságának itth, FeiérVárat levő nőmös székin hitös assessora lévén, hamisnak, nem igaznak mondott, kit nem érdömlöttem volna tőle. Kinek, ha jó ratióját nem mondhattya és reám nem bizoníthattya, fejének eleséséhez szölok érötte, si juris. Merth ha reám bizoníthatná azt, hogy hamis volnék, holott az igasságra megesköttem, az kivel elsőben Istenömnek tartozom, az után pedig ugyan az ő ábrázattyára terömtet[ett] emböröknek is secundum posse, az minth contineállyá az Decretom is, Partis 2, Titulo 30: „Valaki hamisságban találta és reá bizonítatik, tehát ancariusnak, úgymint ludasnak nevezetik és az körösztýén embörök között tisztösségi, híri vesztötnék és az embörök közzöl kivetetnek. Mezitláb, hajadonfövel, kölömb-kölömb színő ruhákban, maczagh övvel kényszerítetik jární. Öneki pediglen senkivel nem szabad pörölni, az ki ollyan, övele pedig mindönnek szabad. Ezért, ha te énreám az hamisságot megbizoníthatnád, tehát, az minth megíratam propositiómban, azokat az gyalázatokat szenvednöm köllene, kitől Istenem engömet megóalmazott s meg is óalmaz. Hiszöm azt, ez pörhöz méltán feleltem az penát hozzád, si juris, kit ha [fol. 122^v] tagadnál, suo tempore doceállyuk. Sőt protestálok, hogy litis intermediis gyalázatos beszédöket szólott, mellyeket az több bizonságim között reportálni szabad légyön absque contentione reá. Liceat. I. petit par et conceditur ad futuram sedem. <Szűcs János c. Csiszár Mátyás • 1608. ápr. 21.>

Cum¹⁹³ solita protestacione[!]: Ilyen casusom vagyon az I., Czizár Mátyás ellen, ki lakik Feiérvárat, in eodem comitatu, hogy in presenti anno 1608, circa diem 10 Marcii ez I., nescitur unde motus, ugyaníth Feyéruarat az ű nagysága szabad várasában, az piacon sok embörök füle hallatára engemet, tisztességhbeli, jámbor szömélt rút, undok, éktelen szökkal szidalmazván, ezeket mondván, salvo honore:

¹⁹³ A következő bejegyzések megváltozott írásképe és helyesírása arra utal, hogy a perben közvetlenül érdekelt jegyző, Baranyai Szabó István helyett más, mások vezették a jegyzőkönyvet.

„Meghlátod, te dancsas, besthje, híres kurva, hogy igen vetetted Baranjay Zabó Istvánba reménségedet, de im ez pellengérben való karikát ezféle magyarországi” – sit salvum – „loncsos kurvának csináltattam vala, de meghlátod, hogy ez napokban tégedet is oda szegeztek!” Azért énnekem semmiképpen azt nem monthatta volna, holott én jámbor vagyok, ha te annak ítélsz engem lenni, ím letérdeplem in facie sedis, ragd[!] reám, ha reámbizonítod, bűnhögygem secundom[!] juris. Alioquin, ha meg nem bizonítod, holt dí[j]omon vagy érette, si juris, mert én teneked semmit nem vétettem volt. Dato, sed non concessio, ha valamit vétettem volna is, törvényes várasban laktam én, kerestél volna suis modis et per hoc, ha tagadnád, bocsásson ki az szék, liceat omnia probare, valami ehhez illendő dologh lészön, bizonságimat reportálván, ez felül megnevezett penát meg kívánom adiudicáltatni. Adjure si juris erit, sőt ha kívántatik, magamnak ország törvényét kívánom, protestando ad ulteriora. I. petit par et conceditur. <Nagy Bálintné c. Csizsár Mátyás • 1608. ápr. 21.>

[fol. 123^r] **Anno 1608, die 21 mensis Aprillii[!] sedes celebrata est.**

I., Czizár Mátyás cum protestatione respondit: Tuggya az szék énhozzám súlyos feleletöt[!], hogy én ötet szittam volna, kit én tagadom[!], merth, ha valami esött volna is, ő okot adott reá, merth ő engömet annakelőtte másfél esztendővel méltatlan háborított és reám sok szömélt esköttetött nilván, hogy[ha] tellyességösön g[y]ilkos löttem volna, több szömélt nem esköttetött volna énreám. Magam annakelőtte kértem az Istenért is, hogy engömet ne fáraszszon és énvelem ne költessön, merth én országh törvénye szerénth mindön házam népével meghmentöm magamat: „Merth én nem éröm teveled”. Ő csak azon menth tellyességgel, hogy az én hitömre engömet nem bocsát és mikor látván, hogy én-rajtam semmit nem ért, [a] törvénth deponálta. Én abban nem tudok semmit, hogy én ötet szittam volna. Hanem kívánom, hogy bizoníccsa azon bizonságokkal, ki[k] előtt tudománt tött, hogy én öte[t] szittam, merth, az minth főlemben esött, beattak öneki engömet, az kire jövendőben gandom lészön. Az mi az ő feleletit nézi, nem érdömli azért az én fejem elesni, ha nem tellyességösön ugyan megöltem volna is, ugyan fejemmel megértem volna. De hogy én még csak kezemet sem húztam reá, nem úgy, minth ő engömet fenyegete: „Látom, hogy törvénnel semmit rajta nem érhetöm, de bevonszom az udvaromra, addig elveröm az testét, sem él, sem hal. Ha fizetök is neki, heában nem fizetök neki!” Bocsássa az törvény s megbizonítom. Liceat.

Deliberatum: Mivelhogy az I. negállya az gyalázatos szókat, az szék kibocsáttya az A-t, hogy doceállyon ad futuram sedem feleleti tartása szerénth. Az mi az I-nak utolsó feleletit nézi, az vereséggel való fenyegetésérth, kinek az A. böntetését kívánnya, de mivelhogy az I. semmi penát nem követ, az szék is nem maraszttya semmi terhön érötte. <Szűcs János c. Csizsár Mátyás • 1608. jún. 16.>

I., Czizár Mátyás ez elmúlt széknapiján ezen propositióját, az mellyet mostan is forgat, tudniillik Baranjay István uram házánál való Piroska aszszony ellen, törvény szerénth láttatá megh Czizár Mátyás, hogy ha valamit [el]érne Piroska aszszonyon, ezen bíró erejével exequálhat-e az Baraniaj uram házánál azvagy nem. Ergo, az

törvény azt [fol. 123^v] találta, hogy az Baranaj uram házára nem mehet, hanem az város piaczná hozzányúlhat és megfoghattya. Hogy peniglen azon törvént hábor-gattya, az A. indebitát felel hozzája. Teczik azért az törvénynek, hogy nem forgat-hatná, az indebitán rajta vagyon ezért fl. 12. d. 50. <Nagy Bálintné c. Csiszár Mátyás>

Anno 1608, die 3 mensis Maii sedes celebrata est.

Bogáti Andrásné, Mártha aszszony vallya procuratornak Beseniej Menyhártot, Bárány Bálintot, Timár Jánost és Colosvári Hidalmási Márthon deákat contra quoslibet.

Assumptio causae: Cum protestatione ilyen okát aggyuk az Bogáti Andrásné, Mártha aszszony fogtatásának, hogy az jelenvaló 1608. esztendőben, úgymint ez elmúlt napokban ö[k!] néminemű [dolgo]kban] öszveszólalkodván, ennek az Bogáti Andrásnének arczájára azt hánták, salvo: „The nilvánvaló fosos kurva, ne szölgass[?] velem, merth ollyat mondok, hogy mindéltig megbánod!” Végre ugyan ki is mondotta, mellyet az bizonság is behozott, ha kívántatik, be is adok, hogy Keöműues Mihálnénak, Elona aszszonnak Feiérvárat, Feiér vármegyében lakónak ő adott volna ollyat, kivel megétette [az urát]. Az uj[j]át mutatta: „Csak ennit adok” – úgymond, mellyet domikában attanak volna megenni. Tordán is pedig, ez elmúlt esztendőben, ott is egy mester az ő étetése miatt holt volna meg. Azért ezek így lévén, azt mongyuk, hogy minth efféle gonosztevő szömélynek, ki embört vesz, affélének az minémű törvénye szokott szolgáltatni, mind itth, mind egyéb helyökben, ennek is azt kívánom az törvéntől fejére íteltetni, si juris. Ha kívántatik, instante doceálunk, ha pedig arra az törvénnel tekinteti nem lenne, kikéreczünk [bizonságra]. Liceat.

[fol. 124^r] I., consors agilis Andre[ae] Bogáti ad propositionem A-is cum solita protestatione respondit: Értöm az feiérvári bíró uramnak ökegyelmének ellenöm súlyos feleletit. Holott azt mongya az A. procuratora által, Bun Lukács által, hogy énreám azt kiáltotta volna némely szömély, kinek nevet nem adott, sem lakóhelyét, sem comitatussát meg nem declarálta, hogy én az megholt Keöműues Mihály relictájának attam volna valami étetőt, az mely étetőt ugyan az A. per procuratorem domicában adott volna meginni, mellyet én simpliciter tagadok. Azért primo azt kívánom, hogy azt az szömélt nominatione megnevezze. Secundo, ahol azt mongya, hogy az torday mestört is én étettem volna megh, kiérth fogva is tartottak volna engömet, az mi az étetés dolgát nézi, tagadom azt is simpliciter. Az mi az fogtatást nézi is, dato, sed non concessio, ha szinte megfogtak volna is, ki úgy nincs, sok jámbor szömélyöket szoktanak az tisztviselők megfogtatni, hogyha valami vádosok, az tisztviselőknek dif[f]amálván, megfogtatnak. De az tisztviselők az fogolynak ártatlanságának ha végére megyen, viszontag ki szokták bocsátani és tisztességét helyén marasztani, úgy minth tiszta szömélt. Azért, minthogy az A. súlyos penát felel hozzám, azt kívánom, hogy tisztösségbeli, jámbor szömélyökkel reám bizoníccsa, mindh az két czik[k]ölt. Így, ha reám bizoníthattya, nincs mit tennöm, szenvednöm köll, de ha reám nem bizoníthattya, cum pena indebit[a]e a jure absolutiót kívánok, si juris erit. Az mely relatiókat pedig most ellenöm

ex[h]ibeált, intempestivának mondom lenni, melynek condescensióját várom, si juris. Liceat plura.

A. cum protestatione: Ím értöm, hogy valamikor az fejedhöz feleltek, mindönkor tagacz, de kiteczik az thennön magad nyelve vallásából is, hogy the ebben ártatlan nem vagy. Ebből is kiteczik, hogy mikor bíró uram az én¹⁹⁴ házamhoz the érotted köldött, hogy tégedet ide hívasson, akkor pedig éczaka idő vala. The azt megértvén, az bíró uram elköldött emböri előtt [az én], úgyminth az Bun Lukács házátul megfutamottál, ha pedig igaz embör löttél volna, ebben az dologban vétkeed nem lött volna, [fol. 124^v] meg nem futamottál volna. De mihelt megfutamottál, ez is nagy világosság, hogy vétkessé tötted magadat. Azért, ha ez mostani relatoriának az törvény helt nem ad, hát kikéreczőnk, valami ez causához illendő mindh Colosuárat s Eniedön, mind Feiérvárat szabad legyen bizonítanunk. Mellett világosban bizonságinknak vallásából tikegyelmetök meghérth, ennek az aszszonnak vétkeit relatoriánkkal reportálván, kegyelmetektől Isten szerénth való deliberatiót várunk. Liceat.

I.: Értöm az A-nak[!], hogy azt mongya, hogy mikor értem köldött volt Bun Lukács házához, hogy engömet megfogjanak és az fogtatás elől elfutottam volna, kivel bönössé töttem volna magamat. Mellyet én tagadok, merth otthon sem voltam akkor, hanem inkább elől találtam az bíró uram követit, ha vétkesnek találtak lenni, hogy nem fogtanak akkor meg. Azért tagadom azt is, hogy elbúttam volna. Sőt, én is kikérezöm ez mellett, neköm is pro sui defensiómnak valami ehhez az causához attentál, innocentíamat szabad legyen doceálnom. Liceat.

A. cum protestatione: Ím, értöm, hogy az futamást tagadod, de, ha kívántatik, instante doceálok. Hogy osztán eszedben vötted, hogy uczáról-uczára keresönk, nem az igaz úton mentél the az Bun Lukács házához, hanem az kertökön mentél, az ki pedig igaz embör, az igaz úton jár. Azért mindönöket szabad legyen doceálnunk ezönkívül is. Liceat.

I.: Az mi az kertön által menést nézi, dato, sed non concessio, ugyan nem töttem azzal bönössé magamat, merth elég jámbor, becsötös szömélök járnak az kertön által, kiteczik ezután is, hanem engömet az Bun Lukács házánál fogtanak meg. Liceat.

Deliberatum: Mindh az két fél bizoníccson feleleti tartása szerénth ad 15. diem. <Szabó János bíró c. Bogáti Andrásné • 1608. május 12.>

Keömwues Mihály relictája vallya procuratornak Beseniej Menyhártot, Timár Jánost, Báráni Bálintot contra quoslibet.

Cum protestatione: Illyen okát aggyuk az Keömwues relictája, Elona aszszony fogtatásának, ki lakik Feiérvárat, Feiér vármegyében, hogy az másik fogoly aszszony, Bogáti Andrásné, Mártha aszszony tellyességössön kimondotta, hogy ennek az Keömwues Mihálynének kérésére, az ő urának eő csinált étetöt nekie. Még csak az uj[j]át mutatta, hogy: „Csak enn[y]i vala,” úgymond „de egy arányban kezök vala, [fol. 125^r] mellyért azt fogatta vala énnéköm¹⁹⁵: »Hogyha az én uramon

¹⁹⁴ Ti. Bun Lukács.

¹⁹⁵ Ti. Bogáti Andrásnének Kömwues Mihályné.

fog ez étetés, úgy tartalak, minth egy attyámfiát. Mindön marhámat veled megosztom«, még egy disznót is ígért vala, azt is nem adá meg. Mindh urastól házában eltart engömet éltömig, de semmit meg nem tellyesíte beszédében,” – salvo – „de megláttya az hírös kurva, hogy ha én szólllok, bizony megbánnya, míg él is!” Mint-hogy az ilyen nyilvánvaló dolgoknak alatta feket[t!] mind ez óráig, azért azt mondom, si juris, hogy ehhez is szinte úgy felelök, [mint] az másikhoz, si juris. Mellyet ha tagadna, bocsásson ki az szék s mindön dolgok felől szabad legyön doceálnunk, bizonságunkat reportálván, Isten szerénth való deliberatiót várunk kegyelmetöktül. Liceat.

I., relicta providi Michaelis Keömwues, honesta Helena Nagj, velut I. cum solita protestatione respondit: Értöm feiérvári bíró uramnak hozzám súlyos feleletit, ahol azt mongya az A. per procuratorem Lucam Bun, hogy az másik fogoly aszszony, Bogáti Andrásné, Mártha aszszony azt mondotta volna, hogy étetöt csináltattam volna véle, kivel az szegény uramat meg akartam volna étetni, sőt, ugyan meg is étettem volna. Föleletében sok eggyet-más ígéreteket is töttem volna nekie, mellyet én tagadok simpliciter, hogy sem [nem] kértem, sem semmit nekie nem ígértem, merth nem hogy azt cseleköttem volna, sőt tudom, hogy sok adósságban voltunk szegény urammal-vérömmel is. Inkább jól töttem volna szegénnyel, hogysem enni adósságban marattam volna. Dato, sed non concessio, ha valaki valamit mondott is, senki nyelvét be nem dughatom az szólástul, mely dologért capitalist felel bíró uram hozzám. Kire brevibus azt mondom, hogy az A., ha jámbor szömélyökkel reám bizoníthatná, azt mellyet kívánok is, hogy azokkal doceállyon, meg köllene énnéköm halnom. Ha pedig reám nem bizoníhattya tisztösségbeli szömélyekkel, cum pena indebit[a]e absolutiöt kívánok az széktől, si juris erit, mindön javaimmal eggött, kik sub arresto vadnak. Sőt, e contrario én is kikéreczöm, szabad legyön mindönth doceálnom ártatlanságomról. Bizonságimat reportálván, kegyelmetöktül Isten szerénth való deliberatiöt várok. Liceat plura.

Deliberatum: Mindh az két fél doceállyon ad 15. diem feleletök tartása szerénth. <Szabó János bíró c. Kőműves Mihályné • 1608. május 12.>

[fol. 125^v] Zebeni Pál relictája, Örséböt aszszony, ki most Horuát István deákné, vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánth, Fodor Thamást, Boczárdon lakókat contra quoslibet.

I., Czimbalmos Jánosné procuratort vall, Márta asszony, Enieden lakó Timár Jánost, Bun Lukácsot és Fodor Thamást, Borosboczárdon lakót.¹⁹⁶ <Panavit Péter c. Cimbalmos Jánosné • 1608. május 12.>

Anno 1608, 12 Maii. Sedes celebratae[!] est coram iudice Joanne Debreczennj, videlicet iudice primario Albense.

A., egregius Petrus Panuuit protestatur, mivelhogy én szolga vagyok, az én aszszonyomnak külömb-külobm dolgai vadnak jószágában, kikben tiszttem szerént el kell járnom, nem lehetek jelen. Mivelhogy az casus az quinque casus eg[y]like, procatorimot, az mellyeket constituáltam azelőtt, főképpen peniglen Melchiorem Besenieim Albensem, ta[m]quam plenipotenst, képemben hagyom.

¹⁹⁶ Ettől kezdődően a jún. 2-i széknapig a Baranyai Szabó Jánosétól eltérő két különböző kéz írása.

Panuuit Péter, ut A. protestál, mivelhogy Czimbalmos Jánosné, Márta ez elmúlt székön girán maratt volt, mellyet deponált is in facie sedis, kiben particeps lévén, suam portionem az bíró kezénél hat[t]a, usque decisionem juris. <Panavit Péter c. Cimbalmos Jánosné • 1608. jún. 16.>

Assumptio causae consortis Andreae Bogátj, ut I. contra judicem Albensem, ut A.

I. petit sese exmitti ad testificationem eorundem.

A. similiter ad reformationem exmittitur ad sedem futuram.

[fol. 126^r] Deliberatum: In causa Martae consortis agilis Andreae Bogáty [ut] I., contra judicem.

Mivelhogy Budaj Máthéné vallását, ki az fac[tumot] az allperes aszszonnak tellyességgel szájából hallotta, hogy Keőmjúes Mihálnak veszedelmére az étetőt ő adta, az hatodik és nyolczadik tanú igen segítik, mert azok élet[!] is tudomásnak monta magát, sőt, az nyolczadik ugyan azt [is] vallya, hog[y] mercurium felől is tudakozott, olykor penig, hogy azután nem sok üdő múlva Keőmjúes Mihál meg is halt. Teczik az törvének, hogy ilyen nyilvánvaló egy bizonság és az mellett való sorok ellen magát hetedmagával, tisztességbeli emberekkel esztennapra megmenche, hogy ebben az vallásban ártatlan. Hahol nem jurálhat, az bíró exequállya tűzzel mint afféle veneficát, érdeme szerint. <Szabó János bíró c. Bogáti Andrásné>

In causa relictæ Michaelis Keőmjúes contra judicem, mivelhogy bíró uram forgattya chak Keőmjúes Mihálnénak kurvaságát az beadott relatoriába és de veneficatione nem tractál, az kurvaság penig, ha volt is, az ura idejébe lőtt, kiről az ura panaszkodott is barátnak, de ha akkor elszenvette az sorokat, az ő jó szerenchéje, arról nem illik deliberálnunk semmit, mert azután nem láttatik semmit az aszszony újítani[?], azért az törvény abból absolvállya simpliciter. <Szabó János bíró c. Kőmjúes Mihályné>

[fol. 126^v] **Anno 1608, 2 die Junii.**

Czizár Mátyás giráztattya Menyhárt deákat úgy mint A-t d. 48.¹⁹⁷

Czizár Mátyás giráztattya Váradi Lakatos Jánost, úgy minth A-t d. 48. <Lakatos János c. Csiszár Mátyás • 1608. jún. 16.>

Anno 1608, die 16 mensis Junii sedes celebrata est.

A., nobilis Joannes Siska: Ím érti az szék Czizár Mátyás, úgy minth I. ellen secundum allegatam propositionem suam, az mely bizonságokra kifogtunk volt, lucide tisztösségbeli, jámbor szömélyekkel doceáltuk, per hoc azért breviter az hozzá felelt paenát adiudicáltatni meghkívánom, si juris.

A.: Ím értöm az I-nak¹⁹⁸

I., Czizár Mátyás: Ím értöm, hogy relatoriát acz be ellenöm, de azt mondom, hogy az két első bizonság condescendál, merth polgároknak írták [őket], azok pedig most nem polgárok.

¹⁹⁷ A bejegyzést egyidejűleg törölték.

¹⁹⁸ A bejegyzést egyidejűleg törölték.

A. subiungit cum protestatione: Értöm az I-nak két bizonságomnak, videlicet Simándj Lakatos Jánosnak és Horuát Zabó Györgynek vallása ellen való contentióját hac ratione, hogy nem tuggya mostan ő nekiök polgárságokat, kiért az két bizonság vallásának condescensióját várja, az többi ellen pedig semmit sem contendál. Melyre azt mondom, si juris, hogy dato, sed non concesso, ha szintén úgy volna is, az minth mongya, az semmit nem derogál, merth az városbeli, tisztösségbeli embörök nem nagyságos uraknak, sem nádorispánnak nem szoktanak hivattatni, hanem polgároknak. Ha szinte vétök volna is, ki nem az, vicio scriptoris, azért nem condescendál, de, ha szinte condescendálna is, stál az többinek¹⁹⁹ vallása, az minth az Decretom is contineállyá, Partis 2, ahol azt mongya: „vel tres uno ore fatentur erga rem satis ap[p]robatum est“. Azért megkívánom az paenát, ut supra adiudicáltatni, relatoriám is pedig nem condescendál in ea parte. Azért megkívánom az penát adiudicáltatni, si juris, ut supra. Liceat.

Deliberatum: Noha az két első bizonsága Siska uramnak condescendál, de az harmadik bizonságh, Boczási Zabó István világosan megvallyá, hogy Czizár Mátyás Siska uramat hamisnak mondotta, az negyedik is világosan vallyá, hogy hamisnak és kurvának szitta. Az negyedik is hallotta, hogy az Siska uram háza előtt megállván, [fol. 127^r] szitkozódott, noha senkit nem nevezött. Teczik azért az széknak, hogy az A-nak feleleti szerénth való bñtetésre nem mehetñk az bizonságoknak kevés voltáért, hanem emendán vagyon érötte fl. 12. d. 50.

A. apellat ad senatum et conceditur. A. deposuit arham d. 12. <Szűcs János c. Csiszár Mátyás>

I., Czimbalomos Jánosné, Mártha aszszony protestál: Minekelötte be nem állottam is, Betlen Gábor uram ő nagysága megizente volt bíró uramnak, hogy az ő szolgájának feleségével valakinek mi pñri vagyon, Déváról följöttében kész törvénth tenni felöle.

A., egregius Petrus Panuitj excessit erga protestationem.

I.: Nem stálhat az protestatio, merth in prima instantia nem contendált propositióm ellen, hanem párt vött benne. 2–do beállásunk[k]or absentált az I., az A. girára iratta. Az harmadik székon meg is fizette az girát, mely most is az bíró kezénél vagyon, mellyet föl is irattam az protocolomban. Per hoc admittálván magát, tartozik feleletömet meghallani, ha pedig nem felel, qui tacit, consentire videtur. Liceat.

Deliberatum: Az Panwitty Pétör törvényét az szék Czimbalomos Jánosné ellen az ő nagysága Betlen Gábor uram székre bocsáttya, itth tellyességgel condescendál az propositio, mindh az citatióval egyetemben. <Panavit Péter c. Cimbalmos Jánosné>

Váradj Lakatos János vallyá procuratornak Beseniej Menyhártot, Bun Lukácsot, Timár Jánost, Báránj Bálintot Czizár Mátyás ellen.

Assumptio causa[e] providi Joannis Lakatos Váradiensis, nunc vero Albae Juliae commorantis, in eodem comitatu, ut A. contra et adversus providum Matthiam Czizár, pariter Albensem, velut I. per procuratores.

¹⁹⁹ Utána törölve: is.

Cum protestatione: Ezért citáltam ez I-t, Czizár Mátyást, hogy in presenti anno 1608, circa sextam diem mensis Maii, nescitur quo spiritu ductus, engömet jámbor szömélt, ché[h]mestört hamisnak és nem igaz embörnek mondott. Kinek, ha ez I. jó ratióját nem adhattya, azt mondom, si juris, holt dí[j]omon vagyon érötte. Kit, ha tagadna, debito termino doceálok, bizonságimat reportálván törvént is várok, ha kívántatik, magamnak is hitöt kívánok, si juris. Liceat. I. petit par et conceditur ad futuram sedem. <Lakatos János c. Csiszár Mátyás • 1608. jún. 23.>

Anno 1608, die 23 mensis Junii sedes celebrata est.

Rácz Pál relictája, Magdolna aszszony vallya procuratornak Beseniej Mennyhártot, Báráni Bálintot, Timár Jánost contra quoslibet. <Rác Pálné c. Nagy Péterné • L. alább>

[fol. 127^v] I., Czizár Mátyás cum protestatione respondit: Jól értöm Lakatos Jánosnak [...] ²⁰⁰ hogy procedállyon, hogy czé[h]mestör lévén, hogy én ötet hamisnak mondtam volna. De [én] nem mondtam, merth karácson naptúl fogva czé[h]mestör volt és itth contárkodik köztönk, de én neki czé[h]mestör létében nem láttam semmi gondviselését reája. Egykor én magam szóltam egg[y]jének is, másiknak is, udvarbíró eleiben hivattuk vala és meghatták vala neki az törvénytevők, hogy ne művellyön. Gondolván contár magát, menth az fejedelem ²⁰¹ eleiben Colosvár felé, hozott parancsolatot, hogy ötet senki ne báncsa. Egykor öszvegyölvén kezdé Czizár Imröh mondani: „Szeggyönk, jó uraim, ötven-ötven pénzt, kölgyönk egy mestört Colosuárra az czé[h]levéllel.” Lakatos János czé[h]mestör lévén, azt mondá, hogy ő nem ad csak egy pénzt is. Erre szép szóval mondam neki: „János uram, nem the mestörségedön való contár az, merth ha az volna, te is nehezenéd, hogy contárkodik itth, minth én is nehezlöm. The volnál czé[h]mestör, theneköd volna legnagyobb gondod ebben, merth the hitös vagy erre.” Mi gondolattyában, meggondolta ő magát, azt mondá ő arra, [hogy] senkivel ő senkiért nem gyölölködik. „Hát, ha nem gyölölködöl, az minth procedálsz, hát nem igazán esköttél volna.” Az ki azután is megproponálta azt, hogy ő nem viselhet senki czéhére gondot, merth az ő maga dolgára is elégtelen. Én azt mondom, hogy ha nem akará az czé[h]nek gongyát viselni, vetötte volna előnkben. Azért én hamisnak nem mondtam, az minth ő mongya, hanem csak így. Ergo bocsásson ki az szék, én is bizonítok magam mentségére, az mellyé[r]t magamnak is hitöt kívánok, ha kívántatik. Liceat.

A. replicat cum protestatione: Insufficiens est ratio I-i pro sua defensione. Nem tagadhattyá simpliciter, hogy nem annak nem mondott volna, az mith proponáltam ellene, merth az miket ő felel maga ótalmára s mith tantum verba, quod nihil ad rem concernit. De, ut in prima megfelelttem, competente termino doceálok, hogy ő szava, bizonságim után megkívánom az homagiálist adiudicáltatni. Liceat.

[fol. 128^r] Deliberatum: Mind az két fél doceállyon feleleti tartása szerént ad futuram [sedem]. <Lakatos János c. Csiszár Mátyás • 1608. jún. 30.>

²⁰⁰ Egy olvashatatlan szó.

²⁰¹ Báthory Gábor

Honesta Helena, consors agilis Petri Nagj proclamata et non comparens in marca birsagii d. 24. <Rác Pálné c. Nagy Péterné • 1608. jún. 30.>

Czizmaczia László vallya procuratornak Bun Lukácsot Olaz Mojses ellen. <Olasz Mózes c. Csizmadia László • 1608. jún. 30.>

Anno 1608, die 30 mensis Junii sedes celebrata.

Zegedi János, cancellarius²⁰² uram szolgája vallya procuratornak Zalay Thamást, Igeni Ipó Lőrinczöt és Sárdon lakó Vég Mihált Feiérvárat lakó Árva János ellen. <Szegedi János c. Árva János • L. alább>

Igeni György deák vallya procuratornak Bun Lukácsot, Feiérvárat lakót contra quoslibet.

Zegedi János, úgy minth A. giráztattya Árva Jánost, úgy minth I-t d. 24. <Szegedi János c. Árva János • 1608. júl. 7.>

Olaz Mojses, úgy minth A. giráztattya Czizmaczia Lászlót, úgy minth I-t d. 24. <Olasz Mózes c. Csizmadia László • 1608. júl. 7.>

Váradí Lakatos Jánosnak az széek procurator haladékat ad Feiérvárat lakó Czizár Mátyás ellen. <Lakatos János c. Csiszár Mátyás • 1608. szept. 8.>

Vizaknay Pétör, úgy minth A. giráztattya²⁰³ Feörödös Jánost d. 24.

Rác Pálné jam secundo giráztattya Feiérvárat lakó Nagy Petörnét, úgy minth I-t d. 24. <Rác Pálné c. Nagy Péterné • 1608. júl. 7.>

Igeni Nagj Györgyné Fodor Kata aszszony vallya procuratornak Bun Lukácsot, Fodor Tamást, Lénárt Istvánt és Beseniej Mennyhártot contra quoslibet.

Anno 1608, die 7 mensis Julii sedes celebrata est.

Deliberatum: Mivelhogy egy ifjú legény adott volt az sibvásáros aszszonnak egy nyeret eladásnak okáért, ezalatt az Betlen Gábor szolgálai elvitték és az úr, Betlen uram arra ígerte magát, hogy Déváról följöttében megaggya az árát. Teczik azért az széeknek, mivel hatalmasul vitték el, följöven Betlen uram, az A. is érötte legyen az I-val eggyött az nyerögérth vagy az áráért, ha megaggya, vegyék föl, ha meg nem aggya, mivelhogy hatalmas, az I-t megszabadította az A-nak keresetitől.

[fol. 128^v] Deliberatum: Mivelhogy az I., Nagj Pétörnét az girákat le nem akará tenni, az más fél pedig törvént kíván, teczik azért az széeknek, hogy az I., Nagi Pétörnét tartozik Rác Pálnét az 10 forintról megelégiteni ad 15. diem alioquin executio conceditur. Ha valakivel öneki társa vagyon, vonnya mellé törvény szerénth, de, mivelhogy ötet keresik érötte, tartozik is megelégiteni. <Rác Pálné c. Nagy Péterné>

Czizmaczia László protestál, hogy ha ezön dologérth másutt keresnéje Olaz Mojses, tehát szabad legyön ellene contendálnunk.

Olaz Mojses deponálá az Czizmaczia László ellen való törvényét annak szokott terhével fl. 1. <Olasz Mózes c. Csizmadia László>

Zegedi János, úgy minth A. idézte volt törvénné Árva Jánost úgy minth I-t, ergo A. lévén non comparens, girán d. 48. <Szegedi János c. Árva János • 1608. szept. 8.>

²⁰² Kendi István

²⁰³ Utána törölve: jam secundo Nagj Pétörnét úgy minth I-t.

Czizmaczia László vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánth és Fodor Thamást contra quoslibet. <Csizmadia László c. Csizmadia Miklós • 1608. szept. 8.>

Makaj Lakatos István relictája, Katus aszszony protestál, hogy az minémű pöri azelőtt Czizár Mátyásnak volt az ő házahelye felől, mely házhely vagyon Feiérvárat, Feiér vármegyében, az Szent Mihály kapuján kivől, az kinek Lakatos Istvánné atta volt, tudniillik Czizmaczia Györgynek, attúl Czizár Mátyás törvényen elnyerte volt, azután mint s hogy forgott az dolog, ő maga tuggya Czizár Mátyás. Czizár Mátyás ugyanazon házhelynek fölvette az árát Lakatos Istvánnétül, Katus aszszony is mindh egy pénzig megatta neki. Ezután ne keresesse rajtam és öneki is szabad legyön eladni, az kinek akarja, mind az darab földdel egygyött, az mellyet Czizár Mátyás eltított volt. <Lakatos Istvánné c. Csizár Mátyás • 1608. okt. 13.>

Teömeösváry Miklós vallya procuratornak Bun Lukácsot, Feiérvárat lakót contra quoslibet.

Anno 1608, die 8 mensis Septembris sedes celebrata est.

Czizmaczia László, Feiérvárat lakó vallya procurátornak Bun Lukácsot, Salánki Jánost és Timár Jánost, eniedit contra quoslibet. <Csizmadia László c. Csizmadia Miklós • L. alább>

[fol. 129^r] **1608, die 8 Septembris.**

Várad Lakatos János, Feiérvárat lakó giráztattya Czizár Mátyást úgy minth I-t d. 48²⁰⁴. <Lakatos János c. Csizár Mátyás • 1608. nov. 17.>

Czizmaczia László úgy minth A. giráztattya Czizmaczia Miklóst úgy minth I-t, d. 24. <Csizmadia László c. Csizmadia Miklós>

Árva János, úgy minth I., Feiérvárat lakó giráztattya Zegedi Jánost, úgy minth A-t d. 48. <Zegedi János c. Árva János • 1608. nov. 17.>

Mézáros János, eniedi protestál, mivelhogy itth, az váras alatt az Porgolátban egy földet megszántottak s nem tuggya, ki szánthatta meg, azért az az ő földéhez tartozik, az ki megszántotta, keresse meg földét.

Anno 1608, die 27 mensis Octobris sedes celebrata est²⁰⁵

Anno 1608, die 13 mensis Octobris, mielőttünk, tudniillik Deöbreöczöni Zabó János, feiervári főbíró, Baraniay István feiervári notarius, Zabó Gergely kisbíró és Czizmaczia György előtt, ada Makay Lakatos István relictája egy házhelyet fl. 40[-en] és egy házhelyön, mely vagyon az Oláh uczában, Czizmaczia Balta Istvánnak. Mely há[z]hely vagyon az Szent Mihály kapuján kivől, kinek eggik szomszéggya Lakatos Dániel és másfelől Lakatos Mátyásné házok helye szomszédtságában és felele Lakatos Istvánn[é], Katus aszszony, mindhketten az leányával, Örséböttel, mindh magok és [mind] attyokfia kép[ében] is, az evictiót mindönök ellen magokra vövé[n], mely házhelynek az árában Lakatos Ist[vá]nné[nak!] mielőttünk ada meg fl. 25. és az 15 [forintot] fogadá mindön pörpatvar néköl ez j[ö]vendő] húsvét napjára megadni. <Lakatos Istvánné c. Csizár Mátyás • 1610. júl. 7.>

²⁰⁴ Helyesen: 24.

²⁰⁵ Az egész bejegyzés egyidejűleg törölve.

[fol. 129^v] **Anno 1608, die 17 mensis Novembris sedes celebrata est.**

Váradj Lakatos János jam secundo giráztattya Czizár Mátyást úgy minth A-t d.
24. <Lakatos János c. Csiszár Mátyás • 1608. dec. 1.>

Árva János úgy minth I. jam secundo giráztattya Zegedj Jánost úgy minth A-t d.
48. <Szegedi János c. Árva János • 1608. dec. 1.>

Anno 1608, die 1 mensis Decembris sedes celebrata est.

Deliberatum: Mivelhogy Giulaj Györgyné ellen az bizonságok sorot hoznak, de nilvánvaló látást senki nem tud, sem látott, melyre nézve az bíró uram propositiójára tehetnénk törvént. Hanem, mivelhogy bíró uram tiszt szerénth keresé, tartozik az széknék, hogy az sorokhoz képöst bíró uram ellen sola sua persona hittel köll megmenteni magát. Így, ha megmenti magát, az szé megzsabadítja Giulaj Györgynét az bíró uram keresetitől.

Deliberatum: Mivelhogy Váradj Lakatos János, úgy minth A. idézte volt törvénnék Czizár Mátyást, kétször az A. meggiráztatta az I-t, jam tertio törvént vár. Mivelhogy azért láttatik az I. succumbálni és az dologban halni magát látni, teczik azért az széknék, hogy Váradj Lakatos János mindön kereset elérte Czizár Mátyáson és per non venit sententia adatik Lakatos Jánosnak Czizár Mátyás ellen et ad 15. diem executio conceditur. <Lakatos János c. Csiszár Mátyás • L. alább>

Deliberatum: Mivelhogy Zegedj János idézte volt törvénnék Árva Jánost és A. lévén non compareál, kéczör meggiráztatván, jam tertio az I. absolutiót vár az széktől és az méltatlan keresetért indebitát követ, teczik azért az széknék, hogy Árva János tellyességgel absolváltatik az Zegedi János keresetitől, az méltatlan keresetért indebitán vagyon fl. 12. d. 50.

[fol. 130^r] Árva János protestál, hogy ím most evictort állatna, de mivelhogy nem compareált, ezután ha keresnék is, ne tartozzék evictort állatni. <Szegedi János c. Árva János>

Váradj Lakatos János protestál, minthogy Czizár Mátyást tisztösség dolgából idézte volt bíró uram székére és törvény szerénth procedálván az A., az kire az I. is megfelelt is[!] volt, és bizonított volt is az széknék kibocsátása szerénth, és mink[!] is párt vöttünk volt az relatoriájában, mink is az övében[!], most immár succumbálta dolgát, minekünk pedig az széknék jó törvént pronuntiált, kire bizonságot is töttünk, az széknék is fölvette. Azért az I., ha fölváltságot vönne az mi törvényünk ellen, protestálunk, mivelhogy tisztesség dolgában most is concernál. Ha élni akarna is vele, ne élhessön, szabad is legyön ellene contendálnunk, si juris. <Lakatos János c. Csiszár Mátyás • 1608. dec. 4.>

4 Decembris: Czizár Mátyás fölvaltá az ő törvényét Váradj Lakatos János ellen, annak szokott terhével. <Lakatos János c. Csiszár Mátyás • 1609. febr. 16.>

1609

Anno 1609, die 16 mensis Februarii az tisztoletös Barbélj György bíróságában az törvényöknök első kezdése.

Bun Lukács az Czizár Mátyás ellen való girában való részét bíró uram kezében haggya d. 16.

Deliberatum: Az szék kibocsáttya Czizár Mátyást, [hogy] feleleti tartása szerénth doceállyon húsvét²⁰⁶ után való első széknapijára, e contra Lakatos János is doceállyon, ha széksége lészön reája. <Lakatos János c. Csizsár Mátyás>

BorosBoczárdon lakó Jakab Ferencz vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánt PuskaAgiCzináló Simon ellen.

[fol. 130^v] Jakab Ferencz, úgy minth A. giráztattya PuskaagiCzináló Simont, úgy minth I-t d. 24.

Ezelőtt lássák[?] az vitéztlő Olaz Mojses [...]szab és mindentől [...] terhöt [...] ²⁰⁷

Anno domini 1609, die 17 mensis Aprilis sedes celebrata est.

Huniadon lakó Szwcz János, A. cum protestatione respondit: Én azért citáltam ez I-t, Zőcz Jánost, hogy én ennekelötte pörlöttem őkegyelmével, azért én most csak igaztételre jöttem, ha megaggya, elveszöm. Az mely házban pedig akkor lakott, azt is megmutatom, noha őkegyelme tagaggya, hogy ő otth nem lakott volna, ha tagaggya, hogy vele nem pörlöttem, jurállyon s nincs mit tennöm. ²⁰⁸

Anno domini 1609, die 11 mensis Maii sedes celebrata est.

Sárdi Oláh Bálint vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánth és Fodor Thamást Varga István ellen.

Twrj Varga István vallya procuratornak Beseniej Menyhártot, Thimár Jánost, Bárány Bálintot és Giarmati Jánost, sárdit Sárdon lakó Oláh Bálint ellen.

A., Sárdj Oláh Bálint cum protestatione: Illyen okát aggyuk az citatiónak, ezérth citáltuk Varga Istvánth, ki lakik Feiervárat, Feiér vármegyében, ezért citáltatta Sárdon lakó Oláh Bálint, ki lakik Feiér vármegyében, hogy ez jelenvaló 1609. esztendőben, úgy minth pinköst havának második napján köldöttem volt egy szekér veszsőt be ugyanide Feiérúarra. Ez I., nem tudatik, mi gondolattyából egy ökrömet, úgy minth nemös embör marháját szekerem elől kifogatta. Mellyet semmi-képpen nem cselekedhetött volna, merth én nömös embör vagyok, adós is nem tudom, hogy löttem volna neki, sem nem emlékezöm reá, hogy vétöttem volna neki. De bátor adós löttem volna, avagy vétöttem volna is, mellyet nem tudok, tehát törvényben laktam is, törvénnyel köllött volna procedálnod. [fol. 131^r] Hogy pedig ezt nem cselekte, azt mondom, si juris, hogy az én marhámatalmasul fogatta ki és böcsőjével várom fölszabadulását. Ha pedig tagadná, bocsásson ki az szék s doceállyuk. Liceat. I. petit par et conceditur ad futuram sedem. <Oláh Bálint c. Varga István>

Bíró uram az polgárok képében giráztattya Feöreödös Mihált, úgy mint I-t d. 24. <Borbély György bíró c. Feredös Mihály • 1609. május 18.>

Anno 1609, die 18 mensis Maii sedes celebrata est.

András kovács vallya procuratornak Bun Lukácsot Gál kovács ellen. <András kovács c. Gál kovács • 1609. jún. 17.>

²⁰⁶ Ápr. 19.

²⁰⁷ Három olvashatatlanul törölt sor.

²⁰⁸ Szövegét I. VK 1609. ápr. 21/34.

Bíró uram polgárral giráztattya jam secundo Feöreödös Mihált d. 24. <Borbély György bíró c. Feredös Mihály>

Anno domini 1609, die 4 mensis Junii sedes celebrata est.

Békéssi János annyostúl, Elona aszszonnyal egyetömben vallyák procuratornak Beseniej Mennyhártot, Báráni Bálintot és Timár Jánost, eniedieket is, Pap Benedöket is Feöreödös János ellen.

Feörödös János vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánt és Fodor Tamást, Nagy Miklóst is Békési János és az annya, Elona aszszony ellen.

Louáz János relic tája, Borbála aszszony és Jakab de[ákné], Petro aszszony vallyák procuratornak Bun Lukáco[t] Czegej Lakatos János ellen, Lénárt Istvánt és Fodor Tamást is.

E contra Czegej Lakatos János és az felesége, Anna aszszony vallyák procuratornak Beseniej Menyhártot, Báráni Bálintot és Thimár Jánost Louáz Jánosné és az leánya, Jakab deákné ellen. <Lovász Jánosné és leánya, Szláni Jakab deákné c. Lakatos János és felesége • 1609. jún. 10.>

Anno domini 1609, die 10 Junii sedes celebrata est.

A., Lakatos János cum protestatione: Ez feleletönk az I-k ellen, hogy ez elmúlt napokban, az minth az öfölsége széki énnéköm adiudicálta volt az házhelyet, mikor annak executiójára mentem volna, az I-k eltiltottak róla. Azért az tilalomnak okát kérdöm, ha jó okát adod, jó, alioquin azt mondom, hogy indebitán vagy érötte.

[fol. 131^v] I-k, Pétör deákné és Jakab deákné: Ím, értök feleletedet, de mi készök nem vagyunk, hanem az széktől procuratort kérönk és dilatiót.

A.: Semmiképpen nem kérhecz, merth az tilalomnak okát köll adnod.

Deliberatum: Fogságnak, tilalomnak bizonyos napon okát köll adni²⁰⁹, nem halad, alioquin törvényök lészön.

I., Jakab deák az felesége képében dicit: The az én feleségömet ide nem híhattad volna, mert nemös aszszony, hanem keresnél suis modis. Azért, mivelhogy indebitát kövecz rajtam, the vagy az indebitán.

A.: Viszzzakövetöm[?] én is e contra[?]

Deliberatum: Mivelhogy az tilalom constánl, hogy Jakab deákné az bíró uram pöcsétivel tiltotta el Lakatos Jánost az executióról s ugyan azon bíró pöcsétivel köllött reá is citálni. Hogy pedig indebitát követ az A-on és az A. viszzzaköveti, teczik az széknak is, hogy Jakab deákné indebitán vagon fl. 12. d. 50.

Deliberatum: Mivelhogy az I-ok az indebitát nem deponállyák az A-nak kívánsága szerénth az házhely divisióra megyön az fölső széknak találása szerénth. <Lovász Jánosné és leánya, Szláni Jakab deákné c. Lakatos János és felesége • L. alább>

Bániaj Pál, úgy minth A. vallya procuratornak Beseniej Mennyhártot, Pap Benedöket Orozlán Márthon ellen.

A., Bániaj Pál cum protestatione: Ezért citálánk Orozlán Elonát, ki lakik Feiérvárat, in comitatu Albensi, hogy ugyan Feiérvárat lakó Mészáros Pétertől vöttem egy mészárszék-helt, Mészáros Lázár és Orozlán Mihály mészárszéki közt,

²⁰⁹ Utána törölve: *ha*.

egy mészárszék-helt örök áron. Kire, mikoron székömet építeni akartam, in presenti anno domini 1609, circa octavam mensis Junii, ez I. eltiltott bíró uram pöcsétivel. Mely tilalomnak efficacem rationem kívánom, hogy aggya. Ha pedig elégödendő okot nem adhat, mellyet az törvénnel[!] is elégödendő oknak ítéli lenni, azt mondom, hogy böcsőjével és hatalmával kívánom fölszabadítatni, si juris.²¹⁰

Orozlán Elona vallya procuratornak és gondviselőjül az bátyját, Orozlán Márthont Bániai Pál ellen.

Deliberatum: Mivelhogy az I., Orozlán Márthon még félig sem hallgattya az A-nak feleletit, hanem mingyárt indebit[át] felel hozzá, mellyet az A. visszszakövet, teczik az székne[k], hogy indebitán vagyon fl. 12. d. 50.

[fol. 132^r] Deliberatum: Mivelhogy az I., Orozlán Márthon az indebitát²¹¹ depónálá egy mentével, az ő részét, az A-nak, Bániai Pálnak részit Menyhárt deák bíró uramnál haggya. <Bányai Pál c. Oroszlán Ilona és Borbély Márton • L. alább>

Azonképpen, Jakab deákné ellen való indebitabeli részét is Menyhárt deák bíró uramnál haggya. <Lovász Jánosné és leánya, Szláni Jakab deákné c. Lakatos János és felesége • L. alább>

I., Orozlán Márthon az árva Elona képében: Én csak azért tiltottam el, hogy az én részemet mutassák ki s az meglévén, nem tartok ellent az őkegyelme épetésiben.

A. subiungit: Elégtelen okadás az I-nak maga mentségére. Kiteczik az én propositiómból, ki örökségét vöttem én meg, az is, hogy az eltíltó fél szomszéggya annak az örökségnek s keresse meg az ő részét. Nem tartozom senkinek kikeresni, azért az föllől megmondott penát rajta követöm, si juris. Liceat.

Protestál, hogy ennek előtte seriesből szólították az pörösöket, de most engöm nem, ergo szabad legyen szólanunk ellene. <Bányai Pál c. Oroszlán Ilona és Borbély Márton>

Czegej Lakatos Jánosné, Anna aszszony, úgy minth A. giráztattya Pétör deáknét alias Louáz Jánosnét d. 24.

Idem Czegej Lakatos János, úgy minth I. giráztattya Louáz János relictáját, alias Petör deáknét, úgy minth A-t d. 48.

Louáz Jánosné eodem die benntiltá mindh az két girát Czegej Lakatos és az felesége ellen, annak szokott terhével. <Lovász Jánosné és leánya, Szláni Jakab deákné c. Lakatos János és felesége • 1609. jún. 17.>

Anno domini 1609, die 17 Junii sedes celebrata est.

Louáz Jánosné protestál ezön, hogy mostan, törvény közben Lakatos János azt mongya ellenöm, hogy nem vagy körösztýén embör s nem méltó vagy az Isten házában mennöd, mellyet ha tagadnál, doceálok hogy nem mondottad. Ergo, ha instante nem doceálod, hát dí[j]unkon vagy érötte.

I.: Az mit hallottam, meg is bizonítom.

Deliberatum: Doceállyon az A., Louáz Jánosné, hogy minémű diffamatiót mondot²¹² Louáz Jánosné ellen.

²¹⁰ Utána törölve: *Mivelhogy pedig nem szól, qui tacit consentire visitur az Decretomnak tartása szerénth.*

²¹¹ Utána törölve: *nem akará.*

²¹² Ti. az alperes.

Bizonság, Baroniaj István sellére, Piroska aszszony hiti után vallya: Hallám Czegej Jánosnak szájából, hogy mondá Louáz Jánosnének: „Az minth hallottam, hogy költöttél felölem, [fol. 132^v] ha végére mehetők, azt mondom, hogy nem körösztén aszszonyállat volnál, s nem méltó volnál az Isten házában is menni”. Hallám, hogy cédulát is emlőget vala hogy irat s az papnak aggya, de²¹³ hogy kipredicáltattya, azt monta volna, nem vöttem eszömben.

Deliberatum: Mivelhogy az A. dí[j]at követ az diffamatióért az I. melléje mondá, hogy meg is doceállya. De mivelhogy az bizonságok nem olly világosok kiért dí[j]an köllene maradni, hanem, hogy csak úgy szólt, ha végére mehet. Mindhazáltal, ha itth az szék színén mondotta volna, pirongatásnak láttatnék lenni és széktörésön kellene érette maradni, de, hogy kívül lött, az mi lött, az bizonságoknak homályos vallási után nem marad az I. az A. ellen semennin. Az mi az indebita dolgát nézi, nem Louáz Jánosné maradott el, hanem Jakab deákné. Hogy pedig most Louáz Jánosné megállattya Czegej János és az indebitát kívánnya hogy letegye, az más fél azt mongya, hogy nem mi marattunk the ellened indebitán, hanem Jakab deákné s őtőle köllene kérnöd. Hogy pedig minket szólítasz meg érötte méltatlanul, indebitán vagy érette. Teczik azért az székek is, hogy indebitán vagyon érette fl. 12. d. 50.

Az mi az diffamatio dolgát nézi, I. apellat et conceditur.

Czegej Lakatos János deponálá az Louáz Jánosné ellen való indebitát egy vörös dupla atlacz szoknyával fl. 12. d. 50.

Czegej Lakatos Jánosnak az szék procurator haladékot ad Louáz Jánosné ellen mind az két dologból.

Louáz Jánosné, Barbála aszszony protestál, hogy ez elmúlt széknapiján két girára iratott volt s le nem tétette velünk, hanem meghallotta szónkat, ergo ezután nem tartozunk vele. <Lovász Jánosné és leánya, Szláni Jakab deákné c. Lakatos János és felesége • 1609. jún. 22.>

[fol. 133^r] Deliberatum: Mivelhogy Gál kovács bizonságra kéröczött volt András kovács ellen, hogy pedig semmit nem bizonított, az minth hogy²¹⁴ hatalmat[?] feleltönk volt hozzája, most is megkívánnjuk az fúvónak fölszabadulását²¹⁵ terhével. Teczik azért az székek, hogy²¹⁶ hatalmon vagyon érötte és az fúvót tartozik Gál kovács András kovácsnak ad 15. diem kezéhez adni, alioquin executio conceditur. <András kovács c. Gál kovács • 1609. júl. 1.>

Anno 1609, die 22 mensis Junii sedes celebrata est.

Louáz Jánosné, Barbála aszszony protestál: Hogy az feleletben párt veszön, megegeggyök, de az bizonságban nem engeggyök.

²¹³ Bizonytalan olvasat.

²¹⁴ Utána törölve: *indebitát*.

²¹⁵ Utána törölve: *indebitának*.

²¹⁶ Utána törölve: *indebitán, fl. 12. d. 50*.

Assum[p]tio causae honest[a]e Ann[a]e Louáz, consortis providi Joannis Lakatos Czegej, Albae Juliae in eodem comitatu commorantis, ut A. contra et adversus honestam Barbaram, relictam quondam Petri Litterati, similiter Albensem, velut I.

Cum solita protestatione, ezért citáltam ez I., in comitatu Albensi, Feiérvárat lakót: Ez jelenvaló 1609. esztendőben, circa²¹⁷ quindecimum diem mensis Junii, hogy az minémű javai az én szegény megholt Louáz János atyámtól marattanak, arany, tallér, pénz, ezöst marha et in genere akármilyen névvel nevezendők legyenek is, azokból jure az ki engömöt concernálna úgy minth leányát, az kik közöl ha valami kezemen volna, azt nem keresném, az többit, si juris, fide mediante, megkívánom az tertiát. Mivelhogy elhatta immár az atyám nevét, servatis de jure servandis, merthogy az atyámtól maratt házból is az tertiát adiudicálta az törvény, succedál az többinek is tertiára, si juris, megkívánom az törvénytől. Kit, ha tagadna az I., hogy semmi nem maratt volna, bocsásson ki az szék s mindönöket szabad legyen doceálnunk, si juris. Liceat. I. petit par et conceditur.

[fol. 133^v] Louáz Jánosné protestál, hogy az minémő dologból idéztette Czegej Lakatos János, most feleletönket beattuk, azért párt vötenek benne, azért mi bizonítunk ez jövőendő székig.

Joannes Czegej protestatur erga protestationem A-is: Hogyha anni pénze vagon önekie, mindönnap bizoniccsen, az meddig az szék kibocsátta, alioquin, ha intempestiváknak találtnak, avvalidálatni kívánnuk, si juris. Liceat contendere. <Lovász Jánosné és leánya, Szláni Jakab deákné c. Lakatos János és felesége • 1609. jún. 29.>

Anno domini 1609, die 27²¹⁸ mensis Junii sedes celebrata est.

Maczasdj János uram, urunk öfölsége udvari szolgája vallya procuratornak Beseniej Mennyhártot, Pap Benedökö, Olaz Mojsest és Bárány Bálintot, enjedit contra quoslibet.

Assumptio causae egregi[i] Joannis Maczasdj, familiaris serenissimi principis, Albae Juliae commorantis, in eodem comitatu Albensi, ut A. contra et adversus providum Michaellem Niztor, jobbagionis[!] magnificae domina[e] Catharina[e] Ifiú, consortis magnifici domini Joannis Imröfj de Borsómezeő, in praedicto comitatu commorantem, velut I.

Cum solemniter protestatione salum sit progredi et regredi, ezért fogtattuk meg ez I-t, Niztor Mihált, hogy in anno praesenti 1609, circa 21 diem mensis Junii, nescitur quibus respectibus ductus, egy Teöreök Mihály nevő szolgámat, ki nőmös embör az czegejdj réh[!] előtt, mely Czegejd in comitatu Albensi vagon, ki nagyobb[!] ugyan, az réh hajóban lovamról leverte kövel. Hogyha az révészök nem ótalmazták volna, ugyan interficiálta is volna, ki miatt most is fekszik. Mely factomáérth azt mondom, si juris, juxta contenta Decreti et Brevium Articulorum, in ma[i]o[ris]! potentián kívánnuk convincálatni azért[!], si juris. Mellyet nem is tagadhat, merth ő maga nyelve vallása, mellyet instante is doceálatunk, bíró uram

²¹⁷ Utána törölve: *festum 15.*

²¹⁸ Javítva 26-ról.

is referálhattya. [fol. 134^r] Alioquin, kikéreczönk, liceat mindönt doceálnunk, protestatur ad ulteriora. I. petit par et conceditur ad 3. diem.

Niztor Mihály vallya procuratornak BorosBoczárdon lakó Varga Benedököt és Bun Lukácsot, Lénárt Istvánt is contra quoslibet.

Maczasdj János protestál, mivelhogy az I. az propositióban párt vött, ez pedig brevis lévén, ezután, ha valamiben párt akarna venni, ne élhessön véle, ezön kívül is, az többire gongyok lészön.

Niztor Mihály protestál: Mindönök ellen szabad legyön contendere.

Első és második bizonság, Vas János, urunk öfelsége szolgája és Czizár István, ugyanitth, GiulaFeiérvárat, Feiér vármegyében lakó nömös szömélők erős hittel megeskövén, hitök után egyaránth vallyák, hogy szájából hallották ez Niztor Mihálynak, hogy mondotta, hogy ő ötötte az Maczasdj János uram szolgáját. Sőt, úgymond, hogyha nagyobb lött volna az kő, az kivel ötötte, ugyan megholt volna miatta.

Niztor Mihály protestál, hogy Vas János az törvénben ben[n] ölt[?], ergo szabad legyön [vallomását] contendere. <Maczasdi János c. Niztor Mihály>

Anno domini 1609, die 29 mensis Junii sedes celebrata est.

Louáz Jánosnének az szék procurator haladékot ad Czegej Lakatos János ellen.

Czegej Lakatos Jánosné giráztattya az annyát, Louáz Jánosné, Borbála aszszont, úgy minth I-t d. 24. Solvit. <Lovász Jánosné és leánya, Szláni Jakab deákné c. Lakatos János és felesége • 1609. júl. 1.>

Anno domini 1609, die 1 mensis Julii sedes celebrata est.

I., Czegej Lakatos János cum solita protestatione respondit: Ahol azt allegállya az I.²¹⁹ propositiójának eggik részében, hogy záros ládájából, Eniedeön laktában, tíz forint érő ezöst poharát tamquam furtim vöttem volna ki. Mellyet, úgy assecurál, hogy megdoceállya, melyre breviter csak azt felelöm, hogy én az ő ládájából semmi pohárt ki nem loptam, maxime is tagadom, hogy loptam volna. Mellyet ha ő [fol. 134^v] reám bizoníthatna, meg köllene érötte halmom. Volt egy ezöst pohárocska az gazdámaszszony ládájában, melly négy tallért nyomott, ki az gazdámaszszonnak attyátul maratt, alioquin is engömet concernál Az, minthogy attyámtúl[!] maratt több ezöst marha sem volt kezemben, mellyet ő maga is, az A., nyelve vallásával megvallotta, hogy attyámtúl[!] több ezöst marha nem maratt, hanem ismég három tallér azon kívül, s azt az pohárt attam el ugyan négy forintért gazdámaszszony akarattyából. Mely marha felől az feleletömben, az kiben A. az gazdámaszszony²²⁰, protestáltam, hogy az mik kezemben voltak az attyám[!] javaiban, azt nem keresöm rajta, mellyet priori declaratione hoztam be. Minthogy pedig az A. olyan nagy factumot felel hozzám, ha reám nem rakja, azt mondom, hogy holt dí[j]oton[!]²²¹ vagyon érette. Én is kikéreczöm, juxta responsionem suam, szabad legyön mindönt doceálnunk, az mi ehhez az causához illendő lészön. Ha bizonságim elég nem lenne, magamnak is hitöt kívánok. Liceat plura loqui.

²¹⁹ Helyesen: A.

²²⁰ Ti. a párhuzamosan folyó másik perben.

²²¹ Helyesen: díjomon.

A. cum protestatione: Ím, értöm, hogy keresetömnek némely részit tagadod. Hogy azt mondod, hogy az az pohár, az mellyet elattál, az feleségöd ládájában állott és nem az mi ládánkból vötted ki, hanem az feleségöd ládájából. De arra kéreczönk mi ki bizonságra, hogy megbizonítjuk, hogy az láda miénk volt s most is miénk, az kulcsa is nálunk állott akkor, noha most nálad vagyon, de most is miénknek tartjuk. Azért, az minth in primis kikérezöttönk, most is kikéreczönk. Holott pedig nem tagadod, hogy the attad el az pohárt és feleséged attyáé volt, az the feleségöd attyáról énréám maradott és enim volt. Azért semmiképpen [fol. 135^r] ki nem vehetted volna és el nem adhattad volna hírem és akaratom nélkül, mert egynehánszor kérdettem tőled, de meg nem mondottad, hanem azután későre úgy mentem végére, hogy the attad el. Az törvénytől alkolmas terminust várok, kívánok, hogy bizonságimban meg ne fogyatkozzam, merth nem csak az várason lesznek bizonságim. Relatoriám reportálván, szabad legyön mindönt mellette szólanom. Liceat.

I. cum protestatione subiungit: Az mely ládát az A. övének mond lenni, tagaggyuk mi azt, merth valaki egyczör marháját valakinek aggya ajándékon, nem övé az, hanem másé. Most is enim, s akkor is enim volt, melyre mind az gazdámasszonnyal készők vagyunk jurálni, mikor ideje leszön. Liceat.

A. cum protestatione: Minthogy az előtt is bizonságra kéreczött mindönökről ki, most pedig, hogy azt mongya, hogy az ládát mindh kulcsostúl nekie attam ajándékon, az I., Czegej Lakatos János önnönmaga mondá, hogy megbizonította Jakab deákkal. Azért azt kívánnyuk, hogy doceállya, ergo mi is kikéreczönk, hogy doceálhassunk.

Deliberatum: Mindh az két fél doceállyon juxta actionem. Három hétre doceállyanak.

A., Czegej Lakatos Jánosné az ő részét az notarius kezénél haggya, úgy minth d. 8.

A., Czegej Lakatos Jánosné protestál, mikor ennek az causának executiója leszön, az kit ajándékon adott az I. s az számvetésben elő akarná tudni, liceat contendere.

A., Czegej Lakatos Jánosné cum protestatione replicat: Ahol az I. azzal ótalmazza magát responsiójának eggik részében, hogy az én attyámtúl több két ezöst pohárnál és négy tallérnél nem maradott volna, sőt, eggik pohárt, ugyan azért mongya, hogy eggik nálam volt és urammal egygyött attam volna el. Mely pohár felől feleletömnek tenorában megmondottam, hogy nem keressők mi azt, hanem az többit, az kik restálnak. Feleled bő beszéddel, azt is ugyan panaszképpen pedig, mennit költöttél és minth tartottál bennönket. [fol. 135^v] Ha jóakarattból cselekedtet, fogaggy[?] Isten, megválík osztán akkor, mikor az executiónak ideje leszön, mit attál s mit nem attál. Ki felől ugyan protestáltam is, hogy akkor liceat contendere az ajándék adás felől, de ezek mind insuff[ic]ientes ratio praesenti depositione, az mit mondasz. Liceat plura.

I. subiungit: Az A., holott azt mongya, hogy ajándékon attam volna én nekie, nem forgatom én azt, hanem, az kit attam én nekie, kivel nem tartoztam volna, azt bizonítom én meg, ehhez alkalmas időt kívánok. Liceat.

A. protestál: Ha ebben az causában I. olyat kezd doceálni, az mit most allegált replicatiójában, szabad legyön contendere. Ezért is protestál, hogy szabad legyön contendálnunk, mivelhogy kivötte responsióját, ha ezután be akarná adni.

Louáz Jánosné, Barbála aszszony protestál, hogy meg nem aggya Czegej Lakatos Jánosné [hogy] az mai napra mért citálta, hogy ő magát kínálnák meg véle az párral, ergo párt veszszönk benne és szabad legyön ellene contendálnunk.

Czegej Lakatos Jánosné igéri feleletit hodie per totum beadni Louáz Jánosné ellen. I. petit par et conceditur. <Lovász Jánosné és leánya, Szláni Jakab deákné c. Lakatos János és felesége • L. alább>

András kovács protestál, hogy Gál kovács fölváltságot vött ellene, az mi az váras szokását nézi, nem élt vele, ergo, ez után se élhessön vele, hanem executióra kérecczönk. <András kovács c. Gál kovács>

Louáz Jánosné, Barbála aszszony protestál: Czegej Lakatos Jánosné Anna aszszony igérte volt be feleleti[t] per totum, ezt be nem atta, ez után ne élhessön vele, ha élni akarna is, szabad legyön ellene contendere. <Lovász Jánosné és leánya, Szláni Jakab deákné c. Lakatos János és felesége>

Anno domini 1609, die 1 mensis Augusti sedes celebrata est.

Nobilis Thomas²²² protestatur: Az tudomántétel mellett azt kérdöm aszszony töled, abban vagy-e az értelömben s az-e most is az szód, az mi[t] ezelött, harmad- vagy negyednappal, ilyen becsöletös és nemös szömélyök előtt mondottál, [fol. 136'] úgymint Váradj János, az udvarbíró előtt mondottál, Fekete István, urunk öfölsége lovashadnaggya és JázBerénj István deák előtt elsőben, azután Zwcz Pétörnek feleségöstől, SárPataki Sigmondné, nemös és nőmtelen szömélyök előtt, hogy, mikor kérdeztek, kitől volna ez az gyalázatos állapot rajtad, én tölem-e, vagy másút, azt felelted: „Isten ótalmazzon,” úgymond, „hogy én ez jámbort avval gyalázzam lelköm, Istenem ellen, mert ökegyelmének jámbor házastársa vagyok, ki neköm attyámfia is. Énrajtam semmit nem cseleködött, hanem, Istenért, sok jóval volt, mikor ez énrajtam esött is, itthon sem volt, hanem Colosuárat volt az ő hivatallya szerénth közel két holnapig. De megbocsásson énneköm ökegyelme, követöm, mint uramat, hanem Czizár Miklós, Boronkutty János jövének hozzám, azt kérdék ők is, kitől volna ez az állapotom. Mikor kesztem volna beszélgetni, igazán megriogatának, leszidogatának. Azt mondák, hogy ott kinn, az ajtófélen áll két cigány szömély tözes fogókkal, csöpögetéssel szaggattatnak meg, ha Zalaj Tamásra nem vallasz[!], merth az úr²²³ akarattya. Így, az vallá[s]ban így[!], minth illyön nyomorék, annéköl is halálos betegségben levő embör elrettenvén, ilyen kételenség alatt mondék: Egyczör volt velem, de azon nyom[b]an mingyárást retractáltam. Ez mellett ígertenek is: »Ihon, – úgymond – mindön jószágát meg-

²²² Ti. Zalaj.

²²³ Ti. a fejedelem.

kérte az úr s felét neked aggya mindön marhájának, ez mellett gondodat viseli»²²⁴, melyre az aszszony ugyan az szék előtt azt felelé, hogy az dolog úgy volt. <Zalai Tamás c. ?>

[fol. 136^v] **Anno domini 1609, die 10 mensis Septembris sedes celebrata est.**

Cum solita protestatione bíró uram, az feiérvári bíró, Barbélj György, ki lakik Feiérvárat, Feiér vármegyében, ilyen okát aggya az I-nak megfogásának, tudniillik Barbélj Mihály megfogásának, ki lakik Feiérvárat, Feiér vármegyében, hogy: Ez jelönvaló 1609. esztendőben, úgy minth kisaszszonnap²²⁵ tájban, jöttek volt bíró uram házához az tanácsbeli uraimban és az polgárok, kisbíró urammal egyetömben, az 40 embörben is voltanak itth. Az I. is ezek között itth volt, mikoron ez idő közben seprőn lakoztanak volna, voltanak bíró uramnak néminemű dolgosi, úgymint az cigányok, az mellyek ökegyelmének kéményét tapasztották. Mikor látta volna bíró uram, hogy elvégezték, lépett ki bíró uram az szobából, hogy megfizessön nekiök. Az I., nem tudatik, mi gondolattyából, pálczás kézzel az szobából kiugordik, hatalmasul reájok támad, házánál mindh ő magát, mindh feleségét, bíróné aszszonyomat verte pálczájával és bíró uramon ugyan vért is indított, holott neki nem vétvén. Ezökért az factomokért, az mellyet ökegyelme házánál cseleködött, fejének eleséséhez szólunk érötte megválthatatlanul, merth én öneki bírāja voltam. Sőt, nemcsak öneki, hanem ebben az helyben az mi röndöknön lévőeknek, mindönöknek. Mellyet nem tagadhat, ha pedig tagaggya, kész vagyok doceálni, hogy ő cselekötte ezöket. Liceat plura. I. petit par et conceditur ad 3. diem.

[fol. 137^r] Cum solita protestatione, ilyen okát aggya az feiérvári bíró, Barbély György, ki lakik Feiérvárat, Feiér vármegyében az I., Barbély Mihály megszólításának ki lakik Feiérvárat, Feiér vármegyében, hogy: Ugyan ez jelönvaló 1609. esztendőben, úgymint kisaszszonnap tájban, mikoron az én házamnál harcolását[?] elvégezte volna és az kezesök is tölem kezességön kivötték volna. Annakutána magát meggondolta, maga tutta, hogy én voltam önekie bírāja, más bírót választott, úgymint udvarbíróhoz menth panaszlaní, nem ő cselekötte az factomot, mégis ő panaszlott reám. Mely méltatlan panaszáért, Isabella királyné aszszontúl fogva, valaminemű törvénnyel az feiérvári bírák éltenek, most is, valami törvénnyel élnek, az méltatlan panaszért azt mondom az I-höz, minth midőn én ötet elbocsátottam, ha panaszolni akart volt, énnéköm kisbíráim [volt], avagy voltanak tanácsbeli uraim. Panaszolkodott volna azoknak, ha volt volna móggya az panaszolkodásban, de hogy ezt nem cselekötte, börtetését kívánom feleletöm tartása szerénth. Liceat plura. I. petit par et conceditur. <Borbély György bíró c. Borbély Mihály>

Anno domini 1609, die 14 Septembris sedes celebrata est.

Barbélj Mihály, úgy minth A. giráztattya NagyLábú Gergölnét, úgy minth I-t d. 24. <Borbély Mihály c. Mészáros Gergelyné • 1609. szept. 16.>

Barbélj Jakab, úgy minth I. giráztattya Zabó Andrást, úgy minth A-t d. 48.

²²⁴ Az egész mondat egyidejűleg törölve.

²²⁵ Szept. 8.

Zabó András, FeiérVárat lakó vallya procuratornak Bun Lukácsot, Fodor Thamást, Lénárt Istvánth, boczárdiakat, úgy minth [A.] FeiérVárat lakó Barbély Jakab ellen. <Szabó András c. Borbély Jakab • 1609. szept. 16.>

[fol. 137^v] **Anno domini 1609, die 16 Septembris sedes celebrata est.**

Barbély Jakab vallya procuratornak Beseniej Menyhártot, Báráni Bálintot és Pap Benedököt ugyan Feiérvárat lakó Zabó András, úgy minth A. ellen.

Barbély Jakab, úgy minth I. jam secundario giráztattya Zabó Andrást, úgy minth A-t d. 48. <Szabó András c. Borbély Jakab • 1609. szept. 21.>

Barbély Mihály, úgy minth A. jam secundario giráztattya NagiLábú Gergölynét, úgy minth I-t d. 24. <Borbély Mihály c. Mészáros Gergelyné>

Anno domini 1609, die 21 mensis Septembris sedes celebrata est.

Cum protestatione, illyen okát aggya az citatiónak Zabó András, nőmös szömély, ki lakik Feiérvárat, Feiér Vármegyében: Ezért citáltatta[m] ez I-t, Barbély Jakabot, ki lakik Feiérvárot, Feiér vármegyében, hogy ez jelönvaló 1609. eszten-dőben, úgyminth Szenth János-nap tájában, szállásomon, az Nagj István házánál, az Szenth Mihály kapuján kivöl, mely ház vagyon Feiérvárot, Feiér vármegyében, hogy dolgozom vala, egy Zabó Márthon nevő szolgámat köldém ki az pitvarban, az tűzhöz, hogy az téglázó vasat behozza. Ez I., nem tudatik, mi gondolattyából, szolgámat baltával verni kezdé. Kimenék, mondom, mith csinálsz Jakab uram. Az szolgámat megfogám s vonszom be szállásomra, mellyre az I., nem tudatik, mi gondolattyában, szablyát kére és védésöm közben kigyaka az szablyával szál-lásáról, annyéra hogy vért tött rajtam, nőmös szömélyön, mellyet meg is mutattam két nőmös szömélynek. Azért az Decretomban írott törvény vagyon felőle, minthhogy az I. nem [fol. 138^r] nőmös embör, nőmös embörön vért tön, tehát meg köll érötte halni. Minthogy az I. énrajtam, nőmös szömélyön vért tött, azért azt mondom, si juris, hogy meg köll érötte halni, fejének eleséséhez szólok érötte. Mellyet az I. ha tagadna, hogy az vért nem ő eresztötte volna rajtam, bizonítok, az mit bizoníthatok, hogy ő cselekötte. Ha bizontságomal föl nem érném, magamnak is hitöt kérök, bizonságomat reportálván, Isten szerénth való deliberatiót várok az széktől. Liceat.

Zabó András protestál, hogy feleletönket az I. meghallá, párt nem vön benne, jövőndőben sem vehessön, ha venni akarna is, szabad legyen ellene contendálni. <Szabó András c. Borbély Jakab>

Zabó István, boczási vallya procuratornak Bun Lukácsot, Fodor Tamást, Lénárt Istvánth, boczárdiakat contra quoslibet.

Boczási Zabó István, úgy minth A. giráztattya Alföldj Jánosnét, úgy minth I-t d. 24. <Szabó István c. Alföldi Jánosné • 1609. nov. 16.>

Anno domini 1609, die 28 Septembris sedes celebrata est.

Karkay Márthon deák relictája, Gáltój Barbála aszszony, Borbándon lakó, vallya procuratornak Beseniej Menyhártot, Báránj Bálintot és Pap Benedököt Feiérvárat lakó Mészáros Jakab és Mészáros Pétör ellen et contra quoslibet.

Mészáros Jakab vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánt, Fodor Thamást contra quoslibet.

Assum[p]tio causae nobilis dominae Barbar[a]e Gáltój, relict[a]e quondam no-bilis Martini Karkay de Borbánd, in comitatu Albensi residentis, ut A. contra et

adversus Petrum et Jacobum Mézáros de Alba Julia in comitatu eodem commorantes, velut I.

[fol. 138^v] Cum solita protestatione salum sit progredi et regredi, ilyen causám vagyon az I-[ok] ellen, hogy: Az szegény, megholt uram, Karkay Márthon deák még éltében adott volt az I-[ok]nak fl. 10[?], melyből egyczör is másszor is adogatott benne húsul, az minth maga vallya, valamit meg, kit én nem tudok, mennit. Azt kívánom, hogy hitivel mongya meg, mennit adott meg benne. Az mi pedig restál, az fl. 10, registromomát fölkeresvén, cum poena estimationis et potentiae meg kívánom adiudicáltatni a jure, si juris erit. Mellyet ő maga sem tagad, ergo bizonsággal sem tartozom, protestálok is pedig, hogy ez liquidum debitum, én is másutt lakván, az brevis szerénth való törvénth várom. Liceat plura. I. petit par et conceditur.

Karkay Márthon deákné, úgy minth A. giráztattya Mézáros Pétört, úgy minth I-t d. 24.

Anno domini 1609, die 8 mensis Novembris sedes celebrata est.

Záz Palkó, Szwcz Pétör szolgálja vallya plenipotentiariusnak az urát, Zeőcz Pétört és procuratornak Beseniej Menyhártot Eniedi Mézáros János szolgálja, Gellién Gyurkó ellen.

Szwcz Pétör szolgálja, Palkó, úgy minth A. giráztattya Eniedj Mézáros János szolgálját, Gellién Gyurkót, úgy minth I-t d. 24. <Szász Palkó, Szűcs Péter legénye c. Gellyén Gyurkó, Mézáros János legénye • 1609. nov. 16.>

Anno domini 1609, die 16 Novembris sedes celebrata est.

Boczási Zabó István jam secundo giráztattya Alföldi Jánosnét, úgy minth I-t d. 24. <Szabó István c. Alföldi Jánosné • 1609. dec. 14.>

[fol. 139^r] Záz Pál, Zwcz Pétör szolgálja jam secundo giráztattya Gellién Gyurkót, úgy minth I-t d. 24. <Szász Palkó, Szűcs Péter legénye c. Gellyén Gyurkó, Mézáros János legénye>

Lakatos János, feiérvári, úgy minth I. giráztattya Meggies Benedököt, úgy minth A-t d. 48.

Orozlán Barbélj Márthon vallya procuratornak Bun Lukácsot, Fodor Tamást és Lénárt Istvánt mindön pörösi ellen. <Borbély Dávid c. Borbély Márton • 1609. dec. 14.>

Anno domini 1609, die 14 Decembris sedes celebrata est.

Orozlán Barbélj Márthon, úgy minth I. giráztattya Barbélj Dávidot, úgy minth A-t d. 48. <Borbély Dávid c. Borbély Márton • 1610. jan. 18.>

Deliberatum: Mivelhogy Alföldj Jánosné idézte volt törvének Boczási Zabó Istvánt és A. lévén nem compareál, az I. kéczör meggiráztattván, jam tertio absolutiöt kíván cum paena indebit[a]e. Ergo az szék is absolvállya Boczási Zabó Istvánth az A. keresetitol és az méltatlan idézésért indebitán vagyon érötte, fl. 12. d. 50. <Szabó István c. Alföldi Jánosné>

1610

Anno 1610, die 18 mensis Januarii az tisztölötös Deöbreöczöni Zabó János bíróságában az törvényöknek kiszolgáltatásáról első kezdés.

Kis Mihályné, Kata aszszony vallya procuratornak Beseniej Menyhártot, Olaz Mojsest contra quoslibet.

Sáradj Mihály vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánth, Barbélj Imröhöt contra quoslibet.

Kis Mihályné, Kata aszszony protestál, mivelhogy még most nem tuggya, miért citálta Sáradj Mihály. Ha in scripto aggya be feleletit, párt veszök benne alioquin is.

[fol. 139^v] Sáradj Mihály protestál, hogy ha Kis Mihályné, Kata aszszony ha[!] feleletiben párt veszön, az bizonságban nem engedi, hogy párt vegyön.

Propositio consortis Michaelis Kis. Cum solita protestatione, salum sit pro- et regredi: Ezért idéztettem az I-t, Sáradj Mihályt, in comitatu Albensi, Albae Juli[a]e lakót, hogy in preterito anno 1609, úgymint az új²²⁶ szerénth, ez elmúlt karácson előtt, nescitur quibus respectibus ductus, engömet jámbor, thisségbeli[!] szömélt, tisztelöm az széköt, bestye lélek kurvának szidott. Kit ha reám bizoníthatna, mint-hogy én uras embör vagyok, meg köllene érte halnom. Azért, ím letérdelök, rakja reám, alioquin, ha reám ne[m] rakja, megváltathatlanul nyelve kivágásához szölok érötte. Mellyet, ha tagadna az I., suo tempore doceállyuk, bizonságinkat reportálván, az fellöl megnevezött poenát meg várom adiudicáltatni azért, si juris erit. Liceat. I. petit par et conceditur.

Sáradj Mihály igéri feleletit hodie per totum beadni Kis Mihályné ellen. I. petit par et conceditur. <Kis Mihályné c. Sáradi Mihály • 1610. jan. 25.>

Barbélj Márthon jam secundo giráztattya Dávid mestört, úgy minth A-t d. 48. <Borbély Dávid c. Borbély Márton • 1610. jan. 25.>

Anno domini 1610, die 25 Januarii sedes celebrata est.

Kis Mihálynénak az szék procurator haladékot ad Sáradj Mihály ellen. Item, az más dologban is megadatik Kis Mihálynénak az procurator haladék Sáradj Mihály ellen. <Kis Mihályné c. Sáradi Mihály>

Deliberatum: Orozlán Márthont az szék absolvállya az Dávid mestör keresetitől, kézör meggiráztatván és az méltatlan keresetért indebitán vagyon érötte fl. 12. d. 50. <Borbély Dávid c. Borbély Márton>

[fol. 140^f] Farkas vajda idézte volt törvéennek Eniedj Mészáros Jánost, ergo non compareálván girán, d. 48. <Farkas vajda c. Mészáros János • febr. 1.>

Anno domini 1610, die 1 mensis Januarii²²⁷ sedes celebrata est.

Eniedi Mészáros János vallya procuratornak Beseniej Menyhártot, Barbélj Imröhöt és Olaz Mojsest Farkas vajda alias Cziganj ellen.

Eniedi Mészáros János, úgy minth I. jam secundo giráztattya Farkas vajdát, úgy minth A-t d. 48. <Farkas vajda c. Mészáros János>

Mészáros Gergöly, úgy minth I. giráztattya az ő pörösét, Pétört, úgy minth A-t d. 48.

²²⁶ Ti. a Gergely-naptár szerint.

²²⁷ Helyesen: Februarii.

Anno domini 1610, die 28 Februarii várasul egygyött lévén, így alkottunk meg az disznópásztorokkal, [hogy] mindön öreg disznótúl egy-egy véka búzát, egy-egy kenyeret [adjanak]. Az ki búzát nem adhat, aggyon pénzt, az minth az búza jár. Azonképpen, az ki kenyeret nem adhat, két-két pénzt [adjon] mindön kenyérért. Félesztendő malaczt is egy disznóra tudván, apró malaczt hármat egy öreg disznóra tudván, Szenth Miklós-napig, ha az idő engedi, tartozzanak őrzeni.

Anno domini 1610, die 9 Junii sedes celebrata est.

Barany István vinczellére, Maiorban lakó Dávid vallya procuratornak az urát, Barany Istvánt Czizár Mátyás ellen.

Item, Barany István vallya procuratornak Zalay Tamást, Bun Lukácsot, Beseny Menyhártott, Giarmati Jánost, sárdit és Váragiay Bíró Jánost, ugyan Czizár Mátyás ellen.

[fol. 140^v] Barany²²⁸ István, úgyminth nemes személy, itt GiuliaFeyérVárat, Feyér vármegyében lakó és az vinczellére, itt FeyérVárat, az Maiorban, Feyér vármegyében lakó Dávid, ugyanitt, GiuliaFeyérVárat, Feiér vármegyében lakók[!], úgy minth A-ok feleleti ugyanitt GiuliaFeyérVárat lakó Czizár Mátyás ellen, úgy minth I. ellen.

Cum protestatione ezért czitáltuk ez I-t törvény eleiben, hogy: Ez mostani, 1610. esztendőben júniusnak 7. napján, elsőben az mi az vinczellérem dolgát nézi, nem tudatik, ű kegyelme mi gondolattyából itt Feiérvárat, az szabad piacon hatalmasul reátámadván, éktelen szitkokkal szidalmazta, salum sit, besty[e], te lélek kurvának, kurvafinak. Annakfelette, követ ragadván, hozzáv[á]gta, agyon is verte volna, holott neki semmit nem vétett. Ergo azt kívánom, hogy elsőben bíró uram az hatalmasul való reátámadásért, tisztí szerénth, az piacon való hatalmaskodásért mingyárást megbüntesse érette, az [mi] penigh az szidalmat nézi, emendán vagyon érette, si juris. Az mi az én magam dolgát nézi, mivelhogy azzal nem elégedett, hogy szolgálmat szidalmazta, hanem az szitkai között ezt is mondotta: „Kurva legyen az anyád, mind teneked, mind penigh az uradnak.” Azért, holott én semmire okot nem attam, az ű fellobbant haragjának oka nem voltam, semmit neki nem vétettem, sem hírem, sem tanácsom az dologban nem volt, azért azt mondom, si juris, hogy engemet, jámbor, nemes személt az egész piac hallatára, gyaláztatoma nyelven nem hordozhatott volna, sem nem szidalmazhatott volna. Evvel sem elégedett, hanem azt kiáltotta: „Nem parancsol énnekem Baraniay István, nem félek én Baranjaj Istvántúl, ám perelleyen énelem Baranjai Ist[ván].” [fol. 141^r] Azért, az rajtam tett gyaláztatért holt dí[j]omon vagyon, ha az törvény mongya, ha penigh ezeket tagadná, bocsásson ki az szék s meghbizonyítom, bizonságimat reportálván, kegyelmetektől Isten szerént való törvént várok. Liceat.

Deliberatum: Az mi az uto[l]só dolgát nézi, az Baranjay István feleletit nézi[!], mivelhogy az I. kívánnya, hogy az az A. bizoníccson feleleti tartása szerént, az szék is kiboccsáttya ez jövendő hétfűre. Az mi az juramentomot nézi, az A. is azkorra hatta. Az I. is az vinczellér ellen, maga mentségére mindent bizoníccson. <Szabó István és vinczellére, Dávid c. Csizsár Mátyás>

²²⁸ A 141^r megváltozott helyesírás és írásképe bizonyítja, hogy a felperesként szereplő Baranyai István jegyző helyett más vezette a jegyzőkönyvet.

Nagi Miklós, úgy minth A. giráztattya Mészáros Pétört, úgy minth I-t d. 24.
<Nagy Miklós c. Mészáros Péter • 1610. jún. 16.>

Deliberatum: Teczik az széknek, hogy az feválihaj[!], az mely Árva Jánosnál vagyon, megböcsöltössék s, ha többet ér, Árva János fordíccsa meg Zékeölj Pálnak, ha pedig annit nem ér, az mi az adósságot nézi, tahát Zékeölj Pál viszontag fordíccsa meg Árva Jánosnak.

Zakmárj Balásné, úgy minth A. giráztattya Barbélj Pálnét, úgy minth I-t d. 24.

Anno domini 1610, die 14[?] Junii.

Orozlán Márthon hiti után vallya: Egykor nálunk eszik vala ez az Zigetiné s kérдем tőle, ha megtötte neki az cellér s mondá, hogy nem teheté szerit az kurvafi, maga vesződött majd velem két egész óráig.

Nagi Pálné, Örséböt aszszony hiti után vallya: Az tegnapi napon jöve hozzám ez az Zigetiné s kérdé, hogy mit[!] hírt hallok s mondám neki: „Hiszöm, the magad tudod, gonosz aszszonyállat“, [fol. 141^v] meg választig pirongatám, hogy az gonosz aszszonyállat ilyen nagy szégyent tött rajtunk s magán is, ura hon nem létében, s választig eskövék, hogy nem volt vétke vele, jóllehet ő választig igyeközék vala, úgymond, de nem teheté szörít.

Anno domini 1610, die 16 Junii sedes celebrata est.

Nagi Miklós, úgy minth A. jam secundo giráztattya Mészáros Pétört, úgy minth I-t d. 24. <Nagy Miklós c. Mészáros Péter • 1610. nov. 15.>

Anno domini 1610, die 7 mensis Julii sedes celebrata est.

Feörödös Mártha aszszony feleleti Barbélj Jánosné ellen. Cum protestatione ezért citáltam az I-t, Barbélj Jánosnét, hogy én attam volt ökegyelmének kölcsön tíz forintot, az nyolczát megatta, az kettej hátra vagyon, azért meg kívánom az törvéntől ítéltetni, si juris, liceat. I. petit par et conceditur. <Nyerges Mártonné c. Borbély Jánosné • 1610. okt. 18.>

Lakatos Istvánné, Várad vallya procuratornak Beseney Menyhártot, Báráni Bálintot, Timár Jánost és Bun Lukácsot contra quoslibet.

Assumptio causae relictæ Catharinae quondam Stephani Lakatos alias Makay, in comitatu Albensi, Albae Juliae commorantis, ut A. contra et adversus providum Matthiam Czizár in Alba Julia commorantem, in comitatu eodem, velut I.

Cum protestatione, ezért citáltam ez I-t bíró uram ökegyelme pöcsétivel, [hogy]: Ez elmúlt esztendőben, úgyminth 1601[-ben] Szenth Jakab havának 20. napján vöttem volt szegény megholt urammal egyöött itth Feiérvárat, azon vármegyében az Szenth Mihály kapuja uczájában egy darab földcskét pro fl. 7, s mely darab földnek egyfelől szomszéggya ugyan magunk háza-öröksége, másfelől pedig ugyan az I., harmadfelől Czizár Imröh öröksége. Mely darab földet az én magam örökségömmel egyöött, bizonyos szökségöm kényszerítvén, attam örök árron Balta István nevő csizmacziának, mely darab földnek [fol. 142^r] birodalmátúl és hasznavételéről az I. prohibeálta az emptort. Mivelhogy pedig én vagyok az evictor, annak bizonyos ratióját kérdöm az I-től, kinek ha jó ratióját nem assignálhattya, annak méltó paenán kívánom convincálatni az I-t, si juris erit. Mely prohibitiót ő maga sem tagadhat, alioquin doceálok. Protestálunk

annakfölötte, jövődő széknapján, responsióját meghallgatván, liceat contendere. Liceat plura. I. petit par et conceditur.

Czizár Mátyás protestál, hogy az minémü embört én tiltottam, semmit az tilalommal nem gondol, hanem mindönnap horgya az földet.

A. item protestatur, az minth az I. beszéli, hogy az emptor meg nem szönth az földnek birodalmátúl, holott én evincálnám ötet, ha kárban ejtené az I. Nem evincálhatnám én az I-t az ő vakmerőségéjérth s [ha] az I. beszéde helyén találta, ezután nem tartozom evincálni, sibi imputet az emptor. <Lakatos Istvánné c. Csiszár Mátyás • 1610. okt. 18.>

Anno 1610, die 27 Julii.

Deliberatum: Hogyha Szeőcz János meghbizonyíthattya, hogy Zallay Thamás deáknak Lippán az nyolcz forintot azért atta, hogy az Nagj Ferencznénél való ezüst-aranyas kapcsjot, kit az két disznótúl adott volt zálagban neki, kiadgya, tartozik Thamás deák az kapcsjot az A-nak megh adni.

Anno domini 1610, die 28 Septembris sedes celebrata est.

Varga Illyés vallya procuratornak Beseniej Menyhártot, Báránj Bálintot és Timár Jánost contra quoslibet.

Varga Illyés protestál: Az mely örökség felől az A. kérd[öz?], arra f[elelünk?]. Az mikor az ideje lészön, evictort állat. Az mi nézi az mostani fölszólítást, arról való [fol. 142^v] contentiónk az ki lészön, avval el nem akarunk állani az evictor mellől, hanem az törvénth folyásában akarjuk lenni[!]²²⁹ <Varga Illyés c. Szabó Gergely • 1610. okt. 25.>

Varga Miklós vallya procuratornak Bun Lukácsot, Barbélj Imröhöt, Fodor Thamást, Lénárt Istvánt contra quoslibet, kiváltképpen Kántor Jánosné, Orsolya aszszony ellen.

Kántor Jánosné, Orsolya aszszony vallya procuratornak Beseniej Menyhártot, Báránj Bálintot és Zalay Thamást contra A., Varga Miklós ellen[!].

A., Varga Miklós cum protestatione²³⁰

Kántor Jánosné protestál, hogyha az A. ollyat forgat jövődő feleletiben, az ki énnéköm tisztességöm ellen való dolog volna, minthogy marhámát is megtartotta, semmire én okot nem adván, feleleti ellen liceat contendere. Marhámának pedig megtartásáért, suo tempore azon igasságot kívánok az breves articulos szerénth, minthogy én extranea vagyok.

Varga Miklós igéri feleleti[t] hodie per totum beadni Kántor Jánosné, Orsolya aszszony [ellen]. I. petit par et conceditur ad 3. diem.

Assumptio causae honestae Ursulae Mézáros, relictæ quondam Joannis Kántor de Zázváras, in comitatu Huniadiensis residentis, ut A. contra et adversus providum Nicolaum Vargha Albensem, in eodem comitatu, velut I.

Cum solita protestatione: Illen actióm vagyon az I. ellen, hogy in presenti anno 1610, úgymint 23. napján Septembris, nescitur quibus de respectibus ductus, 37 lábravaló talpbőrömet meghtartotta, kinek egy bok[rá]ra való 25 pénzt teszen mos-

²²⁹ Helyesen: tenni[?]

²³⁰ Az egész bejegyzés törölve. Több következő bejegyzés más kéz írása.

tan. Ezért ratióját kérdem, alioquin cum pena estimationis kívánom adiudicáltatni, si juris erit. Mellyet nem is tagadhatt, merth bíró uram kezében adott. Liceat plura loqui. <Varga Miklós c. Kántor Jánosné • 1610. okt. 18.>

[fol. 143^r] **Anno domini 1610, die 18 Octobris sedes celebrata est.**

Barbélj Jánosné, Barbála aszszony vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánt, Barbélj Imröhöt, Boczárdon lakókat contra quoslibet. <Nyerges Mártonné c. Borbély Jánosné • L. alább>

Czizár Mátyás vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárth Istvánt, Fodor Thamást contra quoslibet. <Lakatos Istvánné c. Csiszár Mátyás • L. alább>

Feöreődös Márhának az szék procurator haladékat ad Barbélj Jánosné ellen. <Nyerges Mártonné c. Borbély Jánosné • 1610. okt. 25.>

Lakatos Istvánnénak az szék procurator haladékat ad Czizár Mátyásné ellen. <Lakatos Istvánné c. Csiszár Mátyás • 1610. okt. 25.>

Varga Miklós, úgy minth A. giráztattya Kántor Jánosnét, úgy minth I-t [d.] 24.

Item, Varga Miklós, úgy minth I. giráztattya Kántor Jánosnét, úgy minth A-t d. 48. <Varga Miklós c. Kántor Jánosné • 1610. okt. 25.>

Syska János, Baranniai István vallyák procuratornak Bun Lukácho, Beseney Menyhártot, Zalay Thamás[t], Albenses, Giarmati János, sárdit, Thimár Jánost, Bárány Bálintot, eniedieketh. Magoknak is egymás képeben szabad legyen agálni társaiokra[!] contra quoslibet.²³¹ <Szücs János és Szabó István c. Csiszár Mátyás • 1610. okt. 25.>

Anno domini 1610, die 25 Octobris sedes celebrata est.

Barbélj Jánosné, úgy minth I. giráztattya Feörödös Márhát, úgy minth A-t d. 48. <Nyerges Mártonné c. Borbély Jánosné • 1610. nov. 8.>

Czizár Mátyás, úgy minth I. giráztattya Lakatos Istvánnét, úgy minth A-t d. 48. <Lakatos Istvánné c. Csiszár Mátyás • 1610. nov. 8.>

Varga Miklós, úgy minth A. eggikben, másikban I., giráztattya jam secundo Kántor Jánosnét d. 48 et 24. <Varga Miklós c. Kántor Jánosné • 1610. nov. 8.>

Feörödös Mihály vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánt, Fodor Thamást Mészáros Péter ellen. <Feredös Mihály c. Mészáros Péter • L. alább>

[fol. 143^v] Deliberatum: Varga Illyés tartozik az házhelyet fölszabadítani Zabó Gergőlynek. Varga Illyés keresse pénzét, ahol illik. <Varga Illyés c. Szabó Gergely>

Feörödös Mihály, úgy minth A. giráztattya Mészáros Pétert, úgy minth I-t d. 24. <Feredös Mihály c. Mészáros Péter • 1610. nov. 8.>

Siska János és Baranniai István giráztattya Czizár Máty[á]st [d.] 48. <Szücs János és Szabó István c. Csiszár Mátyás • 1610. nov. 8.>

Anno domini 1610, die 8 Novembris sedes celebrata est.

Barbélj Jánosné I. lévén, jam secundo giráztattya Feörödös Márhát, úgy minth A-t d. 48. <Nyerges Mártonné c. Borbély Jánosné • 1610. nov. 15.>

Czizár Mátyás jam secundo giráztattya Lakatos Istvánnét, úgy minth A-t d. 48. <Lakatos Istvánné c. Csiszár Mátyás • 1610. nov. 15.>

²³¹ Ez a bejegyzés Baranniai István érdekltsége miatt más kéz írása.

Dálnoki János vallya procuratornak Bun Lukácsot, Lénárth Istvánth, Barbélj Imröhet contra quoslibet. <Dálnoki János c. Mészáros Jakab • L. alább>

A., Varga Miklós cum protestatione: Idéztem volt Kántor Jánosnét törvény elében bíró uram pöcsétivel, meg is feleltönk volt s meg is hallotta volt feleletömet, párt is vött volt benne, annakutána nem compareált. Az székek szokása szerénth, sententiát kívánok feleletöm tartása szerénth az széktől. Liceat.

Deliberatum: Az szék megítéli Varga Miklósnak, feleleti tartása szerénth, az holt dí[j]ath Kántor Jánosné ellen et per non venit sententia adatik ellene.

Item, mivelhogy Kántor Jánosné is idézte volt Varga Miklóst és nem compareálván, kéczör Varga Miklós meggiráztatta, most immár absolutiót kíván cum pena. Ergo az szék is absolvályya Varga Miklóst az Kántor Jánosné keresetitol cum paena fl. 12. d. 50. <Varga Miklós c. Kántor Jánosné>

[fol. 144^r] Feörödös Mihály jam secundo giráztattya Mészáros Pétört, úgy minth I-t d. 24. <Feredös Mihály c. Mészáros Péter • 1610. nov. 15.>

Dálnoki János, úgy minth A. giráztattya Mészáros Jakabot, úgy minth A-t²³² d. 24. <Dálnoki János c. Mészáros Jakab>

Bun Lukács vallya procuratornak Beseniej Menyhártot, Varga Benedökö, [Giarmati] János deákot, sárdit contra quoslibet.

Siska János és Baroniay István jam secundo giráztattya Czizár Mátyást, úgy mint I-t, külön-külön d. 24/48. <Szűcs János és Szabó István c. Csiszár Mátyás>

Anno domini 1610, die 15 Novembris sedes celebrata est.

Feörödös Mártha aszszony vallya procuratornak Beseniej Menyhártot, Olaz Mojses Barbélj Jánosné ellen.

Feörödös Mártha az két girát, d. 96, deponálá egy aranyas keshövellyel, melyből az ő részét az más fél kisbíró uramnál hagyá.

I., Barbélj Jánosné respondit: Én az tíz forintért tizönegy forintot attam, mellyet doceálok, ez mellé hitöt is kívánok, ergo indebite háborgacz.

Deliberatum: Doceállyon az I. juxta actionem.

A. expectat cum poena indebit[a]e. <Nyerges Mártonné c. Borbély Jánosné>

Deliberatum: Mivelhogy az A., Lakatos Istvánné az két girát nem akarja depónálni, az más fél, Czizár Mátyás absolutiót kíván cum paena és az házhelynek fölszabadulását, ergo az szék is absolvályya Czizár Mátyást az Lakatos Istvánné keresetitol cum poena fl. 12. d. 50 és az házhelyt az szék fölszabaditya Czizár Mátyásnak.

Lakatos Istvánné fölváltá az Czizár Mátyás ellen való törvényét annak szokott terhével d. 12.

[fol. 144^v] Czizár Mátyás protestál: Minthogy Lakatos Istvánnét attúl az földtől eltiltotta volt bíró uram pöcsétivel, az tilalomnak nem állott, hanem megszegte, nagy gödröt ásván, kire jövendőben gongya lészön. <Lakatos Istvánné c. Csiszár Mátyás>

Deliberatum: Mivelhogy Feörödös Mihály kéczör meggiráztatta Mészáros Pétört és most is nem compareálván, az négy forinth adósságot cum estimatione kívánnya

²³² Helyesen: I-t.

megítéltetni. Ergo az szék is cum estimatione megítéli az négy forintot Fördös Mihálynak et ad 15. diem executio conceditur. <Feredös Mihály c. Mészáros Péter>

Deliberatum: Nagj Miklós giráztatta kéczör Mészáros Pétört és nem compareálván, az széktől törvént vár. Ergo az szék megítéli az adósságot Nagj Miklósnak et ad 15. diem executio conceditur fl. 2. d. 50. <Nagy Miklós c. Mészáros Péter>

Lugosi Bálinth protestál, hogy ez jelönvaló esztendőben az minémű háborúság [közte és?] Zeőcz János között esött volt, úgymint hogy csonkává tőtte, az sok jámbor könyörgésére megengedett volt [neki] ily conditióval fl. 22, melynek az felét megadván, azzal nem adós, az fele hátra vagyon. Melynek napját, Szenth Márton napját hatta volt, hogy megaggya, mely nap elmúlt és meg nem adá. Kötte volt magát, hogy ha akkorra meg nem aggya, kétannival tartozzék, melyről kötéslevelet is adott, azért az kötéslevélhez tartjuk magunkat.²³³

1612

[fol. 145^r] **Anno 1612, die 27 mensis Augusti sedes czelebrata[!] est.**

Nobilis Joannes Barbélj de NagiGiőr²³⁴ constitu[it] in procuratores Lucam Bun de Alba Julia, Joan[nem] Timár et Valentinum Báránj de Enied, Melc[hi]orem Besenjey de Sárd [...] contra quoslib[et]. <Borbély János c. Csiszár Mátyás • 1612. szept. 3.>

Baranj Is[t]ván giráztattya az magyarul tudó disznópászt[ort] [d ..] <Szabó István c. magyarul tudó disznópásztor • 1612. szept. 3.>

Anno 1612, die 28 mensis Augusti sedes czelebrata[!] est.

Nagi Márton relictája, Török Kata vallya procuratornak Tatár Tamást, Lénárt Istvánt, Boczárdon lakót, Bun Lukácsot contra quoslibet. <Nagy Mártonné c. Fazakas István és Szalai Mátyás deák árvái • 1612. szept. 17.>

Anno 1612, die 3 mensis Septembris sedes czelebrata[!] est.

Lőrincz deák vallya procuratornak Tjmar Jánost, Báránj Bálintot, enjedieket, Beseniej Minyhá[rt][!] deákot contra quoslibet. <Lőrinc deák kántor c. Székely Pál egyházfi és felesége • L. alább>

NagiGiőrj Barbélj János giráztattya Czizár Mátyás[t] d. 4[8].

Nobilis Joannes Barbélj de Nagj-Giörgj[!] protestatur: Minthogy az I. dilationem per procuratoris[!] impetrabat a jure, quem sedes judiciaria con[!] concessiit in posterum [...]aere vi[...] etiam si impetraverit liceat contenta con[...] <Borbély János c. Csiszár Mátyás • L. alább>

Zékely Pálné, Catalin asszony vallya procuratornak Bun Lukácsot, Zékely Pált contra quoslibet, Fodor Tamást, boczár[dit?], Varga Benedeket, Boczárdon lakót. <Lőrinc deák kántor c. Székely Pál egyházfi és felesége • 1612. szept. 10.>

²³³ Az 1611. évi jegyzőkönyvek hiányzanak!

²³⁴ Utána feleslegesen: *Giőr*.

Czizár Mátyás protestál, FejérVárat, Fejér vármeg[yében lakó?]: Noha mostan az törvény Czizár M[átyás]nak procator haladékat nem adott, me[rt nem] volt az székek módgya benne, jövendő[ben,] mikor meghfogatkozik procator miatt, szabad legyen procator haladékat venni. <Borbély János c. Csiszár Mátyás • L. alább>

Zékelj I[...]²³⁵

Nagi Miklós giráztattya Mészáros Pétört [d.] 2[4.] <Nagy Miklós c. Mészáros Péter • 1612. okt. 29?>

Deliberatum: [Minth?]hogy az disznópásztor n[em co]mpareált, [Barany] István megh z[... t]örvént [...] [fol. 145^v] az két forintot az disznójának elveszését, ad 15. diem executio conceditur. <Szabó István c. magyarul tudó disznópásztor>

Czizár Mátyás vall procatort Fodor Tamást, Lénárt [Istvánt], Varga Benedeket, Borza Jánost, Boczárdon lakótt, Bun Lukácsot contra quoslibet. <Borbély János c. Csiszár Mátyás • 1612. szept. 10.>

[fol. 146^r] **Anno 1612, die 10 mensis Septembris sedes czelebrata[!] est.**

Minthogy ennekelőtte is, az mikor perlettünk volt, akkor kívántuk, hogy megbizonítsa, hogy nemes ember vo[lna] s megh nem bizonította, hanem azt kívánom, hogy bizonítsa megh, mert nem tuggyuk.

A., nobilis Joannes Giőri[?] respondit ad exceptionem I-i: Ím, értem, hogy nemességem ellen excipiált, hogy én nem nemes ember vagyok, ki annyit teszen, mintha én paraszt ember volnék s kívánn[y]a is, hogy meghdoceállyam, hogy nemes ember va[gyok]. Melyre breviter azt mondom, hogy engem rusticus personának nem monthatna[!], azért in instante, mi[nt]hogy kívánnya, paratus vagyok nobilitatiómról doceálni exhibeálván bizonságimat, juxta contenta Decreti Parte 2, Titulo 36, dí[j]omon vagyon érette, si juris, minthogy litis intermedio annak mond.

Czizár Mátyás protestál, Feiérvárat, Fejér vármegyében lakó, úgy mint I.: Az előtt is protestáltam volt, hog[y] több szóm lészen jövendőben hozza, szabad legyen szó[t] szólnam, hogy penigh mindenestül fogva az törvény nem talált, ezután se élhessen véle. <Borbély János c. Csiszár Mátyás • L. alább>

Assumptio causa[e] nobilis Laurenti[i] Literati necnon cantoris ec[c]lesia[e] Albensis, Alb[a]e Juliae, in comitatu Albensi commorantis, ut A. contra et adversus pro[vidum et] circumspectum Paulum Zékelj et coniugem ejusd[em], Catarinam similiter Albae Juliae, in predicto co[m]itu commorantesium[!], velut I. per procuratorem.

Cum solita protestatione: Ezért citáltam ez felül megírt helyen és vármegyében lakó I-kat, ut in praesenti anno 1612, circa diem vigesimumquintum mensis Augusti, neczitur[!] quo spiritu ducti, engömet, jámbor, nemes et ec[c]lesiastica personát, mikoron odamentem volna itt Feiérvárat, in predigto[!] [comitatu], az kerítésen belől ec[c]lesia házához, ki az Rettegi uram háza szomszédságában vagyon, másfelől ugyan az I-ok lakó helyek, ez azt mon[dá] az I-oknak, miérthogy az [ecc]lesia házában [...] zalit[?], kire ök[?][...] super[...] [fol. 146^v] mindketten igen erőssen meghhazuttoltak, salum sit dictum: „Hazucz abban”, úgymond,

²³⁵ Befejezetlen bejegyzés.

„ebül“, et insuper, azt is monták: „Menny ki innet az háztúl, ne dictálj itt“, követem az széket, „mert megint rosszszat kapsz itt“. Kit nem cseleköthetek volna énrajtam, holott én hazugsággal senkit megh nem csaltam, sem azféle hiában való beszéddel kárban nem hattam, mely szók énnekem contra honestatem person[ae] me[ae] vagyon. Per hoc, juxta contenta Decreti et Brevium Articulorum in emenda linguae seorsim et singulatim²³⁶ kívánom convincálatni a jure, si juris erit. Ha negálná, bocsásson ki az törvény, megdoceálok, protestatur ad ulteriora. I. petit par et conceditur. <Lőrinc deák kántor c. Székely Pál egyházfi és felesége • 1612. szept. 17.>

Eperjesi Andrásné, Cata aszony vall procatort, Horvát Györgyöt Sáradi Mihály ellen. <Eperjesi Andrásné c. Sáradi Mihály • 1612. szept. 17.>

Czizár Mátyás vall procatort Fodor Tamást, Lénárt Istvánt, Varga Benedeket, Boczárdon lakó[t], Timár Jánost, Bun Lukácsot contra quoslibet. <Borbély János c. Csiszár Mátyás • 1612. szept. 17.>

Anno 1612, die 17 mensis Septembris sedes czelebrata[!] est.

A., NagjGjörj Barbélj János azt mongya, hogy Forgácznak megheskütt Czizár Mátyás. Azt kívánnya Czizár Mátyás, hogy megdoczeállyá, hogy ű megheskütt.

Deliberatum: Mivelhogy az váras megheskütt Forgácz idejében második Mátyás királynak, annit teszen, noha ű megh nem eskütt is, egyet teszen.

I., Czizár Mátyás in ea parte apellat.

A. cum protestatione respondit: Hol az I. azt kívánnya, hogy azt bizonítsam megh, hogy ű Forgácznak eskütt meg, kire azt mondom, tantum facitt, hogy második Mátyás királynak eskütt megh, merth ha szinte Forgácznak esküvött volna [...] mikor expeditióban [j]árt volt [itt?] [fol. 147^r] minthogy ű akkor betegh volt, dato et non concessio, ha szinte megh nem eskütt is, consencziál[t] az többivel. Hogy penigh az relatoriámnak [con]des[c]ensióját várja cum pena indebit[a]e, ez²³⁷ azt is mongya az mellett, hogy dülók-fosztók voltak, az kik fateáltak, fateáltattak, directe dülóknak-fosztóknak monta az szék színén. Holott mi is akkor azokkal egygyütt szinte olyan ellensége volt[unk] ű felségének²³⁸, mint szinte azok, az kik azok szoktak lenni, minthogy cum[!] retorqueálok az indebitát reá, si juris, az I-re[!], liceat plura.

I., Czizár Mátyás respondit: Minthogy Forgácz táborában, az kiket meghesküttöttek, tudniillik NagiGiőri Gergely deák[ot], NagjGiőrij Tamást és Feiérwári²³⁹ Márton[t], azt mondom, hogy mind az orzágnak, mind az mi kegyelmes uronknak ellenségi voltak. Sőt penigh azt sem tudgyuk, micsoda emberek, hanem, ha nemes emberré akarod magadatt tenni, tehát NagiGiőrré menny s onnat hozz váras levelétt, azért azt mondom, hogy az relatoria condescendál cum pena indebit[a]e. Liceat.

²³⁶ Helyesen: singulatim.

²³⁷ Helyesen: és.

²³⁸ A fejedelemnek.

²³⁹ Utána törölve: Tamást.

A. iterum replicat: Noha odafel is búven meghmontam, hogy akkor, az mikor az fateálás volt, consentiált azokkal az I. akkor, holott hűség alatt lévén, de, dato et concessio, ha szinte úgy volna, az mint mongya is, nihil ad rem. Merth ha szinte azok olyanok lettek volna is, az mint mongya, ki nem constál, de az[ok]nak vallásokra ugyan ismét hitek szerénth fateáltak az mostani testesim, stál azoknak az előbbiekkal együtt való vallások, ut supra meghmontam, retorqueálom reá, si juris.

Deliberatum: I., Czizár Mátyás, mivelhogy Forgácz táborában levő bizonságh felől contendál, országh dülőinak mongya, az mi kegyelmes urunknak ellenségének mongya. Teczik az törvénynek, hogy Czizár Mátyás bizonítsa megh, hogy országh dülői voltak, urunknak ellenségei, törvénye lészen. A. expectat cum pena indebit[a]e.

I., Czizár Mátyás in ea parte appellat.

[fol. 147^v] I., Czizár Mátyás: Excipiálok, az ittvaló testisek ellen nem szólok, azt mondom, hogy csak mint egy hallomást, úgy beszélük. Azért azt mondom, hogy condescendál cum pena indebit[a]e, mert Mészáros Jánosra fognak, nem tudom melik, Mészáros János ne[v]ű kettő is vagyon, ezzel is condescendál. Liceat.

A. iterum subiungit: Ím, értem, hogy az I. perem[p]torie excipiál az okon eg[y]iken, hogy hallomás volna, más okon azért excipiál, hogy Mészáros János nem csak egy laknék Feiérvárat s megh nem neveztük volna melik. Kire való képest condescensióját várja peremptoria exceptiója után, mely exceptióját, si juris, azt mondom, hogy igen világosan megh vagyon az relatoriában írva, hogy nobilis Joannes [Mészáros] Major. Hogy penigh szemben, az szék színén azt mongya, hogy nevet nem attam neki, melik Mészáros János, az[t] az indebitát újra követem.

Deliberatum: Az minémű relatoriátt NagyGiőri Barbélj János ad az szék eleiben az nemességének doceálása felől, Czizár Mátyás contendál ellene, descensióját is várja cum pena indebit[a]e, mivelhogy megh nem nevezi, mellik Mészáros János. Azért úgy teczik az széknek is, hogy meg kellett volna specificálni, melik Mészáros János. Minthogy megh nem nevezi, indebitán vagyon érette, condescendál relatoriája fl. 12. d. 50. A. appellat cum tota serie et conceditur. <Borbély János c. Csiszár Mátyás • L. alább>

I., Zékely Pál cum protestatione: Ím, értöm az A-nak hozzánk súlyos feleletitt, holott azt mongya, hogy mi űket meghhazuttattuk volna és ebnek is mondtottuk volna, de mi arra nem emlékezünk, hogy űtet ebnek mondtottuk volna. Azérth azt kívánnjuk, hogy meghbizonítsa, hogy ebnek mondtottuk. Ha megh nem bizoníttya, azt mongyuk, hogy indebite háborgatsz. Holott azt mongya, hazuttat is mondtottuk volna, arra sem emlékezünk, de bátor, kívánnjuk azt is, hogy meghbizonítsa. De bátor szinte mondtottam volna valamit is, minthogy [fol. 148^r] bíró uramnak illyenképpen panaszolkodott reám, hogy én az ec[c]lesiaházhoz való házat az bezterczej bírónak bérben attuk[!] volna, annakfelette az urunk őfelsége konyhamestere után vagyon három hete, hogy utánajárunk, mi kértük, hogy oda szállyon az ec[c]lesiaházhoz, melyet mi mindeneket tagadunk, hogy bért nem vet[t]ünk túle, sem az konyhamestert nem kértem, hogy oda szállyon. Ezeket mi meghal[!]ván,

lehetséges, hogy mondtunk valamit, de nem emlékezünk reá. Elvárom bizonságát. Liceat.

A. replicat cum protestatione: Noha prepostero vagyok, de summája, maga mentségére való feleleti nem remedium, hanem csak negálás. Noha sem vallyá, sem tagadgya, de mégis azt kívánnya, hogy meghdoceállyuk. Azért juxta allegationem nostram tempore et loco producállyuk. Documentomot producálván, megkívánnyuk az penát, si juris erit, protestatur ad ulteriora.

I., Zékelj Pál²⁴⁰

[A.:] Az, mit az I. forgat, tudniillik az accusatiót, melyre ugyan documentomott kíván, protestálunk, hogy suuo[!] tempore contentiónk is lészen ellene. Az kinek nehéz is[?], keressen suuis[!] modis.

[Deliberatum:] Kibocsáttya az A-t [az] szék, doceállyon ad futuram sedem. <Lőrinc deák kántor c. Székely Pál egyházi és felesége • 1612. okt. 8.>

NagyGiörgy Barbélj Jánost giráztattya Czizár Mátyás d. 48. <Borbély János c. Csiszár Mátyás • 1612. okt. 8.>

Mivelhogy Tordaj Fazakas István Török Cata asszont kívánnya, hogy ű magá[n] vagy procatorán vehessék megh az min marad, az törvén[t] is meghtalálta, hogy előállassa vagy magára vegye az bírságot, minthogy semmi residentiája nincsen.

A[?] [a]pellat et conceditur.

Török Cata, cum protestatione: Ím, érti kegyelmetek, hogy az mire kikéredczettünk, világosan megbizonítatik négy személlyel, nemes személyekkel, hogy [fol. 148^v] ennek az háznak, az mely felől mostan az per vagyok, annak igazán való tutora, úgymint Túrj Jánosné teljességesen minden gondviselését és rajta való építését erre, ez Török Cata aszonyra [bizta] benne va[ló] lakását és mindeddigh való bírását. Mindaddigh, míg az árvának kell, mindaddigh benne lakhassék. Azért mostan is az törvénytől nekem kezemhez akarom ítéltetni mindaddégh, míg Turj Jánosné neki vallotta, annak immár elmúlt három eszten-deje. Minthogy az ő jámbor urával, [akinek,] minthogy ű felsége szolgálja volt, Zeibenben kellett laknia, kétfelé nem akartak lakni, azért úgy bocsáttá abban az peres házban szállni be, miérthogy lakjék benne, míg ide jű. Ha penigh az törvénynek arra tekinteti nem lenne, hogy az házat megh nem ítélné az törvény, mint in primario meghfeleltem volt, hát az épületet[?] meghvárom. Liceat.

Nobilis Stephanus Fazakas, ut tutor nobilium orphanorum egregi[i] quondam Matthiae Zalay respondit cum protestatione: Penes fassionem testium nilván vagyok az széknél, [hogy] az előszöri beálláskor azt kérdém én aztúl az peres aszonytól in facie sedis, hogy ki bocsáttá ütet abban az házban s ki bíza rajta, hogy gongyát viselje annak az háznak. Melyre azt felelé, hogy Túrj János bocsáttá bele. Melyre azt mond[ám] akkor, hogy meghdoceállyá, hogy Turi János bocsáttá bele, melyre emlékezhetik az szék s ott ki is bocsátto[tta]. Ím, látom, hogy bizonított valamit, hogy Túrj Jánosné bocsáttá bele, holott nem ezt kellett volna docze[á]lni. Hanem, az mint az eg[y]jik bizonságh hozza be, hogy: „Ne adgya Isten azt, hogy az mit az én uram hagyott, hogy én azt megmásoljam”, mely szóra való képest, hogy

²⁴⁰ Beféjezetlen bejegyzés.

az asszont is elhitette, hogy az ura bocsátá volt bele. Annál inkább megh kellett volna bizonítani, de dato et non concessio, ha szinte ű bocsátá voln[a] bele is, Túrj Jánosné, az mint az bizonság behozza. Két okból nem stálhat az ű tutorsága. [fol. 149^v] Eg[y]ik oka ez, hogy azután jámbor, becsületes, nemes személyek előtt, Túrj Jánosné ura halála után megértvén bizonyos emberitűl, hogy az szegény megholt ura [az]után nem arra az peres asszonyra, hanem énreám bízta volt. Sőt, ű maga is, [az] asszony énreám bízta. Nem csak azt az házat, hanem még egyéb hozzá illendő szántóföldet, rétet is, szőlőt énreám bízta, az mint az bizonságból is kiteczik. Másik okon ezen nem szállott az ű tutorsága, hogy ennekölte is, nemhogy gongyát viselte volna, de csak úgy, az mihez semmi köze nem lévén, pusztában hatta, semmi oly örökséget, sem az kertett, sem az bóton nem építvén elhatta. Most penigh, az ki nagyobb, mindent fölrakván, sem az várasnak bírájának, sem penigh az váras eskütteknek, eg[y]iknek is, az ki előtt az per forogh, híre nem lévén, sem protestálván, mindent fölrakván, eltakarodott dolgára. Azért, minthogy ezek mind így vadnak, én peniglen, az mire kifogtam juxta meam allegationem, világosan megdoceáltam, hogy én vagyok az fő gondviselő s, minthogy így infestállyta[!] az én gondviselésemet, cum pena indebit[a]e absolutiót várok, si juris erith[!].

A. cum protestatione: Ím, értöm [hogy] az I. relatoriája mellett maga mentségére mit felel. Azt mondom, hogy maga mentségére való felelet[e] non tenet. Oka ez, hogy az miképpen én azt az házat építettem, mind bótytáth, mind kertith, mostan is ugyan azonban vagyom. Sőt peniglen lehetséges, hogy talám mondották Túrj Jánosnének, hogy pusztában áll az ház, úgy hatta volna Fazakas Istvánnak. De nem állott pusztában, hanem Szabó Demetert én szállítottam bele. [Az] másik, [hogy] Túri Jánosné tellyességesen meghmonta, [hogy] az miképpen ennek az aszonynak, Nagj Mártonnének atta volt, én is az szerént adom mindaddigh, mí[g] az gyermekeknek kell. Ahol penigh azt monta, hogy Török Cata mindenével elment s ide nem jű, azért nem constál az. Azért feleletem szerént meghvárom az törvénytűl [ítéltetni].

[fol. 149^v] Deliberatum: Mivelhogy az bizonságoknak vallásiból világosan kiteczék, hogy Túri Jánosné tavaly esztendőben Tordaj Fazakas Istvánra bízta az Mátyás deák házának, szőlőinek, szántóföldének és szénarétyének gongyaviselését, az törvényt[e]k mostan is arra vagyom tekinteti, hogy ű gondviselése alatt vagyom. Ha penigh mi kölcsége vagyom az épületen, mennyen Török Cata Túri Jánosnéhoz, vessen számot vele, indebitán nincsen.

A., Török Cata apellat ad senatum.

I., Fazakas István is apellált, az indebitát hogy az törvény megh nem ítélte. <Nagy Mártonné c. Fazakas István és Szalai Mátyás deák árvái>

Eperyessi Andrásné, Cata asszony giráztattya Sáradi Mihált [d.] 24. <Eperjesi Andrásné c. Sáradi Mihály>

Anno 1612, die 8 mensis Octobris sedes czelebrata[!] est.

Czizár Mátyás giráztattya NagjGiörj Borbély Jánost d. 48. <Borbély János c. Csiszár Mátyás • L. alább>

Zékely Pál giráztattya Lőrincz deákot d. 48. <Lőrinc deák kántor c. Székely Pál egyházfi és felesége • 1612. okt. 29.>

Czizár Mátyás Borbélj Jánost szólította, nem compareált, az jövődő széknapjára tartozik Czizár Mátyás, akkor ha nem compareál, törvénye lészen. <Borbély János c. Csiszár Mátyás • 1612. okt. 29.>

Anno 1612, die 24 mensis Octobris sedes czelebrata[!] est.

Egregius Petrus Vizaknaj constituit in procuratores Tomam Zalaj, Valentinum Báránj, Joannem Tjmár de Enjed, Melchiorem Besenjeje de BottalNőzőBesenjeje contra quoslibet.

Assumptio caus[a]e egregi[i] nobili[s]que Petri Vizaknaj in comitatu Albensi, Alb[a]e Juli[a]e commorantis, ut A. contra et adversus providum Matthiam Czizár, similiter in prea[l]legato comitatu et loco commorantis[!], velut I. per procuratores, cum solita protestatione: Illyen actióm vagyon az felül meghnevezett I-hez, ut in presenti anno, nescitur quibus de respectibus [fol. 150^r] ductus, itt az feiérvárj határon, mely ugyan Fejér vármegyében vagyon, az szabad országhútan, úgymint az Borbándj pataknak az Maros felől való úttján, tamquam potentiarius, armatis manibus, puskájával, fejszékével utamat megh állotta, én marhámat keresvén, ezt mondván, salum sit dictum: „Tartozol besttye lélek, kurvafi, Vizaknaj Péter.” Puskájának serpenyőjére re[a]vonyván sárkányát: „Mert majd megh kell halnod“, mely faktomát, holott azelőtt is sokszor, sokak előtt monta azt szitokkal, hogy valamihelt mezőre kikapthat, meghöl. Mellyet itt véghez akart vinni, in presenti anno 1612, circa festum beati Luce Evangeliste²⁴¹, holott megh állotta utamat. Kinek reám támadott feg[y]verét is feiérvárj bíró uram kezében hoztam, úgymint nagyobbik Ziártó János uram kezében. Holott énvelem litis intermedio volt. Holott annakelőtte az szék bizonságra bocsátott volt, kirúl relatióm is vagyon sub aperta circumspecti pruden[t]i[s]que Giorgi[!] Borbélj judici[s] dum temporis²⁴² Albensis. Mivelhogy penigh illyen potentiát, törvény közben is lévén, énrajtam nemes emberen patrált, fenyegetését is véghez akarván vinni et post factum quoque ugyan halállal fenyegetett, juxta contenta Decreti, Parte secunda, Titulo hatvanhét, capitálison kívánom convincálatni, megh köll érette halni, si juris erit. Kit ha negálna, bocsásson ki az szék, szabad legyen mindent doceálnom, az ki ehhez az causához illendő lészen, bizonságimat reportálván, meghkívánom az penát adiudicálatni a jure, si juris, protestatur ad ulteriora.

[fol. 150^v] Nobilis Petrus Vizaknaj protestatur: Noha nem tartozott voln[a] neki, hogy feleletemnek párjával meghkínáljam, de az székeknek consuetudója szerént, non in eum finem hogy longus processus indultassék ez causában, holott brevist concernál, had alatt lévén az dologh, de tudván azt, hogy az illyen dologban is eg[y]czer, vagy az feleletben, vagy az relatoriában az szék párt ad egyczer[!]. Azért, mivelhogy in scriptis attam be s megkínáltam vele, párt nem vett benne, ezután vele ne élhessen, contentióm is lészen vele suo tempore.

²⁴¹ Okt. 11.

²⁴² 1603, 1604, 1606, 1609-ben volt bíró.

Nobilis Petrus Vizaknaj mikoron Cziráz Mátyást, úgy mint reusth megh akarván foktatni[!] bíró uram ű kegyelme az előbbi kezességet magára vevé. <Vizaknai Péter c. Csiszár Mátyás • 1612. okt. 29.>

Anno 1612, die 29 mensis Octobris sedes czelebrata[!] est.

I., cum protestatione: Ím, értem az A-nak hozzám súlyos feleletit, hogy azt mongya, hogy én ütöt az mészárszék között invadáltam volna, szittam volna, fenyegettem volna, melyre nem emlékezem. De ha szinte valami esett volna is, én ütöt nem ütöttem, sem vágtam, ha penigh ütöttem vagy váktam[!] volna, énnekem bírám volt s kéket kellett volna mutatni. Azért hogy sem kéket, sem vérth nem mutatott, azért azt mondom, hogy semmi factomot nem cselekettem, azért capitálison nem vagyok érette. Ha penigh megh nem bizoníttya, hogy vertem vagy váktam, azt mondom, si juris, hogy indebitán vagyon érette. Liceat.

A., nobilis Joannes Borbély de NagiGiőr, ut A. replicat: Ím, értem az I. maga mentségére való feleletit, de captivatione [fol. 153]²⁴³ semmit nem felelt, patrálteje[!]²⁴⁴, nem-e? Azért, mivelhogy qui tacet consentire videtur, ergo megh kívánom adiudicáltatni, juxta contenta Decreti, az minth meghfeleltem. Ahun penigh azt mongya, hogy sem vert, sem vágtoth[!], mellyet kívánnya, hogy meghdoceállyam, az nemes embernek mindegy, akár hatalmasul reátámadgyon, armatis manibus reámenvén, rúth, éktelen szitokkal illetvén. Azért, mivelhogy ű eg[y]czer[!] engemet meghfogatott volt, mely fogságból az törvény meghszabadított, azért, az ki az nemes emberre valamit meghpatrál, tehát mind egyet teszen csak megfenyegesse is. De ű nemcsak meghfenyegettetett[!], hanem meghcselekette volna is, ha jámborok megh nem oltalmaztak volna, agyon is vert volna, kit instante kész vagyok meghdoceálni, alioquin kikéredczem[!], s meghbizonítom, bizonyságimat reportálván, meghkívánom adiudicáltatni, si juris erit, liceat.

I., Cziráz Mátyás cum protestatione: Az hol azt forgatod, hogy azelőtt tégedet meghfogatunk volt, előttünk lészen még az az törvény, de akkor én semmi dolgot nem cselekettem én[!] terajta, sem máson. Azért abból nem megyen azzá, az kit te felelsz, azért én capitalison nem vagyok, sőt penigh, ha az törvény kibocsátana[!] kívántatnék, magam mentségére én is kikéredczem bizonyásra, minden[t] szabad legyen bizonítanom, az ki ehhez az causához illendő, ha az szék kibocsát. Liceat.

A. subiungit: Juxta actionem nostram kikéredzünk, az I. bizonyságát elvárjuk cum pena indebit[a]e.

[fol. 153^v] Deliberatum: Mind az két félt kibocsáttya az szék, [bizonyítsanak] juxta allegata ad futuram sedem.

A.: Expectat cum pena indebit[a]e. <Borbély János c. Csiszár Mátyás • 1613. jan. 14.>

Zékely Pál giráztattya Lőrincz deákot d. 48. <Lőrinc deák kántor c. Székely Pál egyházfi és felesége • 1612. nov. 19.>

²⁴³ A 151–2. lapot hibásan fűzték ide.

²⁴⁴ Helyesen: patrálta-e.

Bíró uram ü kegyelme, mivelhogy kezes Czizár Mátyásért, ez jövőendő széknapjára előállossa, ha elő nem állathattya, felellyen megh érette. <Vizaknai Péter c. Csiszár Mátyás>

Mézáros Péter vall procatort, Lénárt István[t], Fodor Tamást, Bun Lukácsot contra quoslibet. <Nagy Miklós? c. Mészáros Péter>

Sánta András vallya procatornak Bun Lukácsot contra quoslibet.

Varga Illyés vall procatort, Timár Jánost, Báránj Bálintot, Besenjej Menyhárt deákot contra quoslibet.

Hodie per totum ígérte be Varga Illyés feleletit. <Varga Illyés c. Sánta András • 1612. dec. 10.>

Kis Suska vall procatort, ki ennekelötte Ötuös Mihály szolgálója volt, Giógion lakó Varga Balást, Tjmár Jánost, Enjeden lakót, Báránj Bálintot, Lénárt Istvánt, Bun Lukácsot contra quoslibet. <Kis Zsuzsanna c. Nyerges Lukács • 1612. nov. 19.>

Anno 1612, die 19 Novembris sedes czelebrata[!] est.

Deliberatum: Az szék absolvállya Zékely Pált Lőrincz deák keresetitül cum pena indebit[a]e fl. 12. d. 50, mivelhogy nem compareált. <Lőrinc deák kántor c. Székely Pál egyházfi és felesége>

Cum protestatione, Kis Susana, Bun Lukács szolgálója, ki ennekelötte Ötuös Mihály szolgálója volt, úgy minth A., ugyanitt Fejérvárat, Fejér vármegyében lakó Njerges Lukács, úgy mint I. ellen, cum solita protestatione: Ezért citáltattam ez I-t, Njerges Lukácsot, [fol. 154^r] hogy ez jelenvaló 1612. esztendőben, úgymint kisaszony nap²⁴⁵ tájában az I., nem tudatik, mi gondolattyából engemet, jámbor személt maga hatalmával megfogott [és] az Szent Mihály kapuja között való tömlöczben tétetett. Evvel nem elégedett, hanem két fodor igler szoknyámat, két új gallos ingvállamat, két új gallos élékötömet, egy vászon rokolyámat, két alsó-ingemet elvette és mai napig is oda vagyon. Azért mostan az szék színén okát kérdem tüle. Mi okon fogtatott megh, és az felül meghnevezett javaimat miért vette el tülem. Ha jó okát adgya, lássa, ha jó okát nem adgya, azt mondom, si juris, hogy az megfogtatásért holt dí[j]omon vagyon, si juris. Az felül meghnevezett ruháimat böcsüjével[!] várom felszabadulni az törvénytül, si juris, mert én neki egy pénzével sem tudom, hogy neki[!] adós volnék. Ha tagadná ezeket az faktomokat, bocsásson ki az törvény s meghbizonyítom, ha bizonságommal fel nem érném, magamnak is hitet kérek. Liceat. I. petit par et conceditur. <Kis Zsuzsanna c. Nyerges Lukács • L. alább>

Zabó Máténé, Catus aszony vall procuratort, Bárány Bálintot, Timár Jánost, Enieden lakók, Besenjej Menyhártot contra quoslibet.

Bun Lukács protestál, mivelhogy az Njerges Lukács törvényében benn ült Menyhárt deák, hogyha procatora lenne, szabad legyen ellene mondanom. <Kis Zsuzsanna c. Nyerges Lukács • 1612. dec. 10.>

²⁴⁵ Szept. 8.

[fol. 154^v] **Anno 1612, die 10 mensis Decembris²⁴⁶ sedes czelebrata[!] est.**

Sánta András giráztattya Varga Illyést d. 48. <Varga Illyés c. Sánta András • L. alább>

Nyerges Lukácsnak az szék [a] procator haladékot megh adgya. <Kis Zsuzsanna c. Nyerges Lukács • 1613. jan. 21.>

1. bizonságh, Tűrj Varga István, hiti után így vall: Mikor Tamás deák az pöres házról levelet ada Varga Illyésnek, én is ott voltam, az én nevem is az levélben benne vagyón írva, de az árát mikor atták megh, azt nem láttam. <Varga Illyés c. Sánta András • 1613. jan. 21.>

Anno 1612, die 20 mensis Decembris sedes celebrata est.

Barkay Ambrus, urunk ű felsége cancellarián való deákja vall procatort, Bun Lukácsot, Tjmar Jánost, Báránj Bálintot, Enjeden lakót, Fodor Tamást, Boczárdon lakót, úgymint Pokloson lakó Czák Mihály ellen.

Urunk ű felsége cancellarián való deákja, Barkaj Ambrus deák, úgy mint A. ugyanitt Fejérvárat, Fejér vármegyében lakó, Pokloson, ugyan Fejér vármegyében lakó Czák Mihály, úgy mint I. ellen.

Cum solita protestatione: Illyen okát aggyuk az fellül meghnevezett meghfogtatásának, hogy ez jelenvaló 1612. esztendőben, karácson havának 18. napján mentem vala ugyanitt Fejérvárat, Fejér vármegyében lakó Borbély Mihály-nak házához fejem mosatni és, mikor az felül meghnevezett Borbélj Mihály az fejemet megtarolta volna, az I. is vala ugyanott, az helyben. Nem tudatik, mi gondolattyából, senkinek nem vétetvén[!] vesztegh ülésemben, úgy üte egy fejszé-vel orron, hogy mingyárast az orrom vére elcsordula. Ím láttya kegyelmetek, az szemem is minémű rúth kék az I. ütese miatt. Mellyet semmiképpen nem cseleked-hette volna énrajtam, nemes személyen, hogy penigh ezt cselekette, azt mondom, si juris, capitalison vagyón érette, mert az Decretomban írott törvény vagyón, hogy az nemes embert [fol. 155^r] akár meghtaszícса, akár vérét ontsa, megh kell érette hal-ni az paraszt embernek. De ű énnekem nemcsak egy csepp véremet bocsátotta, ha-nem ugyan sokat. Mellyet nem is tagadhat az I., ha tagadná penigh, kész vagyok bizónítani, az mit bizóníthatok, ha bizonságommal nem érném, magamnak is hitet kérek, hogy ű cselekette az factomot rajtam, azért az felül meghnevezett penát meghvárom az törvénytől íteltetni. Liceat.

1613

[fol. 227^r]²⁴⁷ **Anno 1613 esztendőben, Debreczenj Szabó János bíróságában** az mi jóakaró, böcsületes urunk, BottalNőzőBeseney Menyhárt deák ajándékozta megh ezzel az protocolommal az várast. Mi is, várasul ű kegyelmétől jó néven vettük, meg is szolgállyuk.

²⁴⁶ Javítva: *Maii*-ről.

²⁴⁷ A következő bejegyzés csak a tartalma miatt kívánczik ide. 1613-ban a mostani 227. l. lehetett a kötetet alkotó ívfüzetek utolsó lapja.

[fol. 155^r] **Anno 1613, die 14 mensis Januari[i] sedes celebrata est.**

Győrfj Borbélj János giráztatty[a] Cizár[!] Mátyást d. 24. <Borbély János c. Csiszár Mátyás • 1613. jan. 21.>

Anno 1613, die 21 mensis Januari[i] sedes celebrata est.

Njerges Lukács vall procuratort, Borsoló János deákot, Menyhárt deákot, Lénárt Istvánt, Végh Mihált contra quoslibet. <Kis Zsuzsanna c. Nyerges Lukács • L. alább>

Czizár Mátyás giráztattya Borbély Jánost, giőrit d. 48. <Borbély János c. Csiszár Mátyás • 1613. febr. 18.>

Deliberatum: Mivelhogy Njerges Lukács az felperest megh állattya, azt mongya, hogy megh kellene teneked declarálnod, honnét való az Kis Susana, azért, hogy megh nem nevezted, condescensióját várom. Az széknék is úgy tetczik, hogy megh kellett volna nevezni, honnan való, minthogy megh nem nevezi, az széknék is condescendáltattya, nincsen indebitán. <Kis Zsuzsanna c. Nyerges Lukács • L. alább>

Varga Illyésnek az széknék procator haladékot ad. <Varga Illyés c. Sánta András • 1613. febr. 25.>

Az Kis Susana citatiója fennáll. <Kis Zsuzsanna c. Nyerges Lukács • 1613. febr. 18.>

[fol. 155^v] **Anno 1613, die 18 mensis Februari[i] sedes celebrata est.**

Njerges Lukács vallyá procuratornak Sárdon lakó Zéles Lukácsot contra quoslibet. <Kis Zsuzsanna c. Nyerges Lukács • 1613. márc. 18.>

Czizár Mátyás giráztattya Giőrfj Borbélj Jánost d. 24. <Borbély János c. Csiszár Mátyás>

Szwcz Gergely vallyá procatornak Sárdon lakó Zéles Lukácsot, Giarmatj János deákot, ugyan Sárdon lakót contra quoslibet.

Szwcz Márton vallyá procatornak Bun Lukácsot, Lénárt Istvánt, Boczárdon lakót, Timár Jánost, enjedit contra quoslibet. <Szűcs Gergely c. Szűcs Márton és Nyerges Pál • 1613. febr. 25.>

Anno 1613, die 25 mensis Februaris[!] sedes celebrata est.

Az fölválcságh mellett Sánta András, ki lakik Fejéruát, Fejér vármegyében, úgy mint A., Varga Illyés, úgy mint[!] Fejérvát, Fejér vármegyében ki lakik[!], úgy mint I. ellen.

Cum solita protestatione: Ezért vettem felválcságot az Uarga Illyés törvényemmel egyetemben az elmúlt széknapján nekem súlyosnak tecett. Ezért citáltattam az I-t, [hogy] az minémű peres házhely felől énvelem perlett, nem mondom, hogy arra reá nem árultam vala Tamás deákkal, az NagiLábúné vejével, ki lakik Fejérvát, Fejér vármegyében, de, mikor meghárultam volna vele [s az vásár] véghez ment volna, jöve oda ez az Varga Illyés [és] mingyarást az házhelytől engemet eltilta. Úgy vagyon, hogy immár az harmadfél forintott megh attam vala érte, ű is azt mondá, hogy nem engedi, én is azt mondám, hogy én sem engedem. Az házhelynek uraságában mégh csak két óráigh sem voltam, mert engemet mingyárt eltiltott tüle, azután gondolkodám felőle. Imitt is, amott is monták, hogy csak hijában perlesz vele, mert viczinussa s elvet róla egykor. [fol. 156^r] Varga Illyésnek mondám:

„Illyés uram, én nem perlek veled, mert azt mongyák, hogy én nem nyerem, hanem add meg az én pénzemet s ám legyen tiéd az házhely.” Engemet elhíva házához, az én pénzemet megh adá mind egy pénzigh. Annakutána menénk Tamás deákhhoz, az kitől én az házhelt vettem vala, mondom neki: „Tamás uram, én az én pénzemet Varga Illyéstül felvettem, azért immár lássa kegyelmed, szabad légy vele, az házhelyet vagy adod neki, vagy nem, szabad légy vele, én semmi közömet hozzá nem ártom“. Én avval onnét elmentem, útet ott hattam, mint componáltak s hogy componáltak, űk tudgyák azt. Azért azt mondom, si juris, hogy űneki egy pénzével sem tartozom. Azt mondom, hogyha az törvény mongya, hogy indebite háborgott[!], hanem tudgya, ki adott levelet róla, keresse ott pénzét, ha penigh ezeket tagadgya, bocsásson ki az törvény, bizonyítok, az mit bizonyíthatok, magamnak is az bizonságh mellé hitet kérek, hogy így voltak, az mint meghfelelém. Liceat. I. petit par et conceditur.

A., providus Elias Varga antequam ad propositionem I. corresponderi vellet, excipit cum protestatione: Nilván kiteczik ab antiquo ennek az széknék régi jó rendtartása, hogy az I. vag[y] A., valamely dologban nem tecvén az törvény, felváltságot vagy apellatiót vett benne, mellyet az várasnak protocol[o]mában fel is irata az törvénynek rendi szerént. Fűképen, ha nem mingyárt az törvény kimondási után vett remediomot, hanem az után való napokban az tizenötödnapi között, eo magis fel kellett írni. Ím, értem, hogy az I. felváltotta az velem való törvént, de az protocolumban[!] sohult nem constál, hogy ha intra quindecim dierum váltotta-je fel. [fol. 156^v] Ex[?] hoc azt mondom, si juris, hogy fel nem iratta, tehát sibi imputet. Azért azt mondom, hogy nem stál ez az felváltság, hanem condescendál, si juris, ez[t] az e[lé]bbi törvént kívánom, hogy állyon. <Varga Illyés c. Sánta András • 1613. márc. 18.>

Assumptio causae circumspecti Gregori[i] Zwcz, ut A., Albe Julie commorantis contra circumspecto[s] Paulum Njerges, Martinum Zwcz, similiter Albe Julie et [in] dicto comitatu Albensi commorantes, velut I.

Nobilis Njerges Pál constituit in persona sua contra A. Gregorium Zwcz in procuratorem Lucam Bun de Alba Julia, Joannem Timár de Enjed ac Melchiorem Besenje de BottalNőzőBesenje, providus ac circumspectus Martinus Zwcz constituit procuratores Lucam Bun de Alba Julia, Joannem Timár de Enjed [ac] Melchiorem Besenje de BottalNőzőBesenje.

Deliberatum: Mivelhogy ennekelőtte való széknapiján Zwcz Gergely procuratora, Gjarmati János által Zwcz Márton és Njerges Pál ellen propositióját in scriptis beatta volt, melynek az más fél is paríáját vette volt sine defectu, de ahhoz magát nem tartván újobban most, az principálissa képeben az I-ok ellen más assumptio caus[a]et irat, melyben az A-nak comitatusát megh nem magyarázza, az I-kot penigh arra fondállya, hogy az A. micsoda comitatusban lakik, melynek az I-ok cum pena calumnie ez perének elvesztésének[!] ²⁴⁸ való condescensióját várjá[k]. Teccik azért az széknék, mivelhogy méltatlanul az előbbi propositio mellől elmegyen és más assumptio caus[a]et irat, calumnián nincsen érette, hanem

²⁴⁸ Helyesen: elvesztésével.

indebite irattyá, ez terhen vagyon érette fl. 12. d. 50. [fol. 157^r] És az előbbi propositio marad helyén.

Zwcz Gergely deponálá az indebitát egy felső ruhával, mellyet bíró uram kezénél hatta pro florenos[!] fl.1.

Mivelhogy excipiáltunk volt avval Zwcz Gergely ellen, hogy hová valók vagyunk, azért kiért condescensióját vártuk volna feleletinek, de az szék nem adjudicálá ezt pretendálván benne, hogy noha valami vicium esett volt az elmúlt széknapiján is, de az szék nem akar ezután is elvetni senkit is vele.

Circumspecti Paulus Njerges et Martinus Zwcz ad meritum rei meghfelelnek. A. is az hun azt mongya, hogy ígért volt minekünk negyven pénz ára bort. Kitecik feleletiből, hogy semmi szegőtsége velünk nem volt. Azért azt kívánom elsőben, hogy azt meghdoceállyá világosson, hogy velünk megalkutt negyven pénzben, azt is meghbizonítsa, hogy ű maga s szolgálja jelen nem volt az levonyássában. Secundo, feleletiben azt írja, hogy mi taszítottuk le az mi gondviseletlenségünkkel. Azért azt kívánom, hogy azt is directe mi reánk fogod, kívánnjuk, hogy meghdoceáljad látó biznysággal. Alioquin, ha megh nem bizonítod ezeket seorsim et singulatim, mindenikünk külön-külön cum pena indebit[a]e absolutiót várunk si juris. Mink penigh, in contrarium, meghdoceállyuk azt, hogy szolgástúl te magad is jelen voltál, az mellett mindeneket, mindent szabad legyen doceálni s mink penigh azt is felveszszük biznyságink mellé, hogy semmi szegőtségünk veled nem volt. Liceat.

[fol. 157^v] A. replicat: Ím, értem az I-knak kívánságokat, magok men[t]ségére nem elegendendő. Hol azt kívánnják, hogy doceállyunk, hogy mi magunk is ott voltunk szolgástúl az bor levetésben, arra biznyságh nem kívántatik, mert én gazda lévén, ott kellett lennem az fizetésben. Az mely sommát nektek ígértem volt, nekem abban részem nem volt, mikor én az I-ket oda hittam, ez negyven pénz ára bort meghigértem nekiek. Űk, ezt hallván, mingyarást az bor mellé állottak és az szekérről beveték az pinczében, mikoron szépen az szekér mellé állottak volna, körül állottak mellé és keszték levetni. Erre semmi documentom nem kell, merth mihelt az fizetést meghigértem nekik, készek voltak szolgálni. Erről is, hogy magokat ígérték, készek vagyunk doceálni, az mit doceálhatunk, indebitán sem lehetünk penigh ezért. Azért, actiónk szerént, biznyságunk után megh kívánnjuk adiudicáltatni borunknak az árát, magunknak is hitet kívánonk az biznyság mellé, ha kívántatik.

I-ik expectent cum pena indebit[a]e seorsim et singulatim.

Deliberatum: Mind az két félt kibocsáttya az szék, az jövődő széknapijára bizonítsanak. <Szűcs Gergely c. Szűcs Márton és Nyerges Pál • 1613. márc. 25.>

Anno 1613, die 18 mensis Marti[i] sedes celebrata est.

Nyerges Lukácsot az törvény absolválya Kis Susana keresetitül, mivelhogy békességre menth az dologh. <Kis Zsuzsanna c. Nyerges Lukács>

Sánta András giráztattya Varga Illyést d. 24. <Varga Illyés c. Sánta András • 1613. márc. 25.>

Ötuös András vall procator, Menyhárt deákot, Bun Lukácsot, Timár Jánost, enyedit, Lénárt Istvánt, Fodor Tamást, boczárdit contra quoslibet. Hodie per totum beigéré Ötuös András feleletit Kouázi János és Kouázi Mihály ellen. I. petit par et conceditur. <Ötvös András c. Kovászi János és Kovászi Mihály • 1613. márc. 25.>

[fol. 158^r] **Anno 1613, die 25 mensis Marci[!]²⁴⁹ sedes celebrata est.**

Zwcz Gergelynek az szék megh aggya az procator haladékot. <Szűcs Gergely c. Szűcs Márton és Nyerges Pál • 1613. ápr. 15.>

Kouázi Jánosnak és Kouázi Mihálynak az szék procator haladékot ad. <Ötvös András c. Kovászi János és Kovászi Mihály>

[A., Varga Illyés,] cum protestatione salum sit et progredi et regredi: Értem az I. bú feleletinek tenorából, hogy oltalmazza magát azzal, hogy én vicinusa lévén az peres örökségnek, ütet kivettem volna belőle. Juxta consuetudinem regni az ő pénzt, úgy minth fl. 2. d. 50. letevém neki, mely ugyan úgy vagyon, az mint mongya. De, az mint az első propositiómban meghfeleltem volt, hogy sem Tamás deáknak, sem penigh az I-nek semmi hereditariumja az örökségnek eladására nem volt, hanem csak mely²⁵⁰ fide possessorok, mivelhogy az meghnevezett ör[ö]kségnek legitimus heresse haza jüvén, törvény szerént való úttal azt az örökséget tülem keresvén, melyet az törvény adiudicált. Így osztán, eszemben vevén én azt, hogy avval componálván, örökösb lehetek benne, az árát letevém, melyet meg is fizettem, kirúl levelem is vagyon. Azért, miérthogy sem Tamás deáknak, sem az I-nek semmi közü hozzá nem lévén, az vértül nem abalienálhatók, minthogy penigh én az I-nek az felül meghnevezett pénzt attam, fl. 2. d. 50, ennekelőtte való törvénynek deliberatió[ja] szerént megh kívánom ítéltetni, si juris est. Az I. is penigh, pénzt kinek attá, keresse, mert az örökségnek kétczer való árát nem tartozom adni. Protestatur ad ulteriora.

I., [Sánta András] subiungit cum protestatione: Ím, érte kegyelmetek, holott az én feleletemnek semmi részét nem tagadgya, hanem azt mongya, hogy az én pénzemet attá megh. Azért, az mint in prima meghfeleltem, miként az én pénzemet megh attad, mingyarást semmi közöm nekem nem volt az örökséghez. Sőt penigh nem akartam kétczer részegedni, hanem az mely embertül én az örökséget meghvettem volt, mingyárt ahhoz hittalak én tégedet, ott mingyár meghmontam: [fol. 158^v] „Tamás uram, ihon Illyés uram az én pénzemet megh attá immár, én semmi közömet nem ártom az örökséghez, kegyelmed szabad legyen véle, vagy adod neki, vagy nem.” Én avval onnat elmentem, ő ott maratth, áldomás[t] ittanak, levelet adott neki Tamás deák, sőt penigh újobban componált Tamás deákkal. Azért, annakutána, az ki tégedet háborgatott az örökségben, te tudod. Az, ki teneked levelet adott, azt kellett volna neked melléd hívnod, oltalmazhatott volna-je az, vagy [nem], ti dolgoztok lett volna az. Te éntülem semmit nem vettél, sem én teneked semmit nem attam, hanem én csak az én pénzemet vettem fel, azért azt mondom, hogy indebite háborgacz, si juris. Liceat.

²⁴⁹ Helyesen: Martii.

²⁵⁰ Helyesen: mint.

Deliberatum: Az felválcságh mellett látta[t]ik Sánta András hogy az maga saját pénzét vette fel, az örökséget nem bírta, nem is bírja, hanem Uarga Illyés keresse az eladó félt, tudniillik Tamás deákot érette, hogy penigh méltatlan háborgattya, terhen vagyon érette fl. 12. d. 50. Az A., Varga Illyés deponálá az indebitát.

Sánta András protestál, hogy ha tizenötöd napra hogy ha[!] meg nem adgya az indebitát, fl. 1, tehát szabad legyen reámennem. <Varga Illyés c. Sánta András>

Anno 1613, die 15 mensis Aprillis sedes celebrata est.

I-i, Martinus Zwcz et Paulus Njerges cum protestatione dicunt penes fassionem testium: Ím, érti az szék az felperesnek feleletiből, mellett való bizonságiból, akire kifogott volt, hogy juxta suam actionem semmit nem bizonított, mely úneki hasznára suffragálna. Noha egy bizonsága, Barta Gergely mongya, hogy hallott az A-nak szájából valamit, kinek vallása nem ide tendál, ergo nem stál, mert úneki directe azt kellett volna doceálni, [fol. 159^r] az mint monta volt feleletiben, hogy mivelünk meghalkutt. Azért, mivelhogy semmit nem doceált, mi penigh világosan meghbizonítottuk magunk mentségére, hogy velünk semmi szegőtsége nem volt, azért az mint meghmontuk vala, hogy bizonságink után seorsim et singulatim cum pena indebite absolutiót várunk, azért most is megh kívánnjuk adiudicáltatni.

Deliberatum: Egy bizonsága az A-nak kiválképen az többi közül, Czizár Imre szolgálja, Márton világosan meghvallya, hogy az bor fenekinek kiesé[se] után mongya volt: „Sógor, ha békével lebocsáthattyuk vala, nem negyven pénz ára borodat isszuk vala megh, hanem többet.” Az mellyből az jű ki, hogy meghigérte volt az negyven pénz ára bort, az mint az maga szájából is hallották az bizonságok. De, bátor szinte az ne lett volna is, mihelt mellé állottak, mingyárást szerencsáját magokra vették, mert ha fizetését fel nem akarták volna venni, protestálniok kellett volna, hogy: „Ím, az te szerencsédre hozzányúlunk s veled együtt segítőnk bevetni.” De, hogy azt nem cselekedték, hanem ki-ki az ő része szerint, az kik az bor mellett voltak, fizessék megh az kárth. Mivelhogy maga is szolgáltatúl mellette volt, valami reájok juth, maga is szenvedgye, de így, hogy ad tertium diem jurállyon az A., hogy az bor miben állott neki, így, az juramentum után, ad decimamquintam diem tartozzanak contentálni. Alioquin executio conceditur azok ellen, kik most az keresetben jelen vadnak. Az többit is keresse, suis[!] modis, ha nem, szenvedheti kárth. A. deposuit ar[h]am judiciari[am?]. Az I-k felválták az törvént annak szokott terhével. <Szűcs Gergely c. Szűcs Márton és Nyerges Pál>

Orozlán Barbélj Mártonné vall procuratort FeiérVárat, Feiér vármegyében lakó, FejérVári Ilona aszony, Menyhárt deákot, FejérVárat lakót, Sárdi Zéles Lukácsot, Fodor Tamást, borosboczárdit és Lénárt Istvánt az ura, Orozlán Márton, ugyan Fejérvárat lakó ellen.

[fol. 159^v] Orozlán Barbélj Márton vall procuratort, Bun Lukácsot, Fodor Tamást, BorosBoczárdon lakót, Lénárth Istvánt, Tjmár Jánost, enjedit, felesége Illona aszony ellen. <Borbély Mártonné c. Borbély Márton • 1613. jún. 27.>

Czizár Mátyás protestál, mivelhogy az váras előtt kérdé bíró uramat, hogy ha ő kegyelme külte-je Uarga Jánost és Mihály kovácsot az ő borára, házára az vagy

nem. Bíró uram arra az kérdésre való feleletti az, hogy ű kegyelme nem külte. <Csizsár Mátyás c. Borbély Márton • 1613. jún. 27.>

Anno 1613, die 27 mensis Juni[i] sedes celebrata est.

Barbélj Pál vall procuratort, Sárdi Zéles Lukácsot ErzenjJártó Ambrus ellen. <Borbély Pál c. Erszenygyártó Ambrus • 1613. júl. 2.>

Bun Lukács giráztattya Czizár Mátyás[t] d. 48.

Orozlán Borbély Márton giráztattya Czizár Mátyás[t] d. 48. <Csizsár Mátyás c. Borbély Márton • L. alább?; 1613. júl. 2.>

Orozlán Borbély Mártonné, Ilon asszony protestál, mivelhogy feleletemet beadván, az ki[t?] az uram pariára tarttya az várasnak törvénye szerint, kiről jövendőben szabad legyen contendálni.

Orozlán Borbély Márton protestál procuratora által, hogy szabad legyen [pere-sének] mind kereseti ellen, mind penigh feleletti ellen, mind egyebek ellen contendálni. <Borbély Mártonné c. Borbély Márton • 1613. júl. 2.>

Kun Gothárt, Giógion lakó Ztan jobbágya képében vall procuratorth, Bun Lukácsot, Fodor Tamást, Lénárt Istvánt, BorosBoczárdon lakók, Enjedi Timár Jánost contra quoslibet.

Anno 1613, die 2 mensis Juli[i] sedes celebrata est.

ErzenjJártó Ambrus vall procuratort, Bun Lukácsot, Lénárt Istvánt, Fodor Tamást, boczárdit, Timár Jánost, enjedit, Végh Mihált, sárdit contra quoslibet. <Borbély Pál c. Erszenygyártó Ambrus • 1613. okt. 27.>

Orozlán Barbélj Mártonné, Ilona asszony vall procuratort, Sárdi Zéles Lukácsot, Menyhárt deákat az ura ellen, Orozlán Barbélj Márton ellen.

Deliberatum: Mivelhogy kívánnya Barbélj Mártonné, Ilon asszony az törvénytől, hogy ű gyarló edény lévén, űneki tartozik [fol. 160^r] inkább szolgálni Bun Lukács, hogysémmint az urának, az vagy, ha procatorkodni nem akar mellette, ülljön le s tegyen törvént. Teczik azért az törvénynek, hogy az Istennek is igassága azt kívánnya, hogy az gyámoltalanoknak több igassággal tartozik az ember, hogysémmint azoknak, az kik magokról gondot viselhetnek, azért válasszon benne. Vagy az[t], hogy az fizetésért álljon mellé, az vagy, hogy álljon vesztegh, tegyen törvént.

Bun Lukács protestál, hogy az törvénynek találása szerint, az mit az más fél nekem ígérth, ha énnekem megh adgya Ilona asszony, elvárom harmadnapigh, ha meg nem adgya, én az mellé álllok, az ki nekem megh adgya.

Orozlán Barbélj Márton az bor dolga felől való törvént és az procatora felől felváltotta az felesége, Ilona asszony ellen. <Borbély Mártonné c. Borbély Márton>.

[fol. 161^v]²⁵¹ **Anno 1613, die 27 mensis Octobris sedes celebrata est.**

ErzenjJártó Ambrus giráztattya Borbéli Pált jam secundo, d. 48. <Borbély Pál c. Erszenygyártó Ambrus • 1613. nov. 14.>

²⁵¹ A következő oldalak valamilyen okból üresen maradt részeire későbbi bejegyzések kerültek, a kötet összefűzésekor pedig felcserélték az addig különálló lapoknak vagy íveknek a helyét. Ezeknek az időrendjét a kézírás és a tartalom figyelembevételével igyekeztünk helyreállítani.

Bun Lukács vall procatort, Lénárt Istvánt, Fodor Tamást, Boczárdon lakótt, Tjmar Jánost, enjedit, Borsoló Jánost, sárdit contra quoslibet. <Bun Lukács c. Fazakas Márton? • 1613. nov. 11.>

[fol. 160^r] **Anno 1613, die 30 mensis Octobris sedes celebrata est.**

NagiLábúné, Dorottya asszony vall procatort, Sárdi János deákot, Zalaj Tamás deákot, Végh Mihált contra quoslibet.

Zwcz Péter, Tolkötő István, Mészáros Péter vallya procuratornak Borbélj Györgyöt, ugyanitt, Fejérvárat lakót. <Szűcs Péter, Tolkkötő István és Mészáros Péter c. Mészáros Gergelyné • 1613. nov. 11.>

Anno 1613, die 5 mensis Novembris sedes celebrata est.

SósPataki Stefan vall procuratort, Kósa Borbély Györgyöt Mészáros András ellen, úgy mint alperes ellen. <Sóspataki Ştefan c. Mészáros András • L. alább>

Cum protestacione[!]²⁵²

Borbély György feleletit ígérte ma beadni, az más fél párt kíván benne s meghengtetetik.

Mészáros András vall procatort, Sárdi János deákot, Zalaj Tamás deákot, Uégh Mihált contra quoslibet. <Sóspataki Ştefan c. Mészáros András • 1613. nov. 11.>

[fol. 160^v] **Anno 1613, die 11 mensis Novembris sedes celebrata est.**

Mészáros Péter vall procuratort, ugyanitt Fejérvárat lakó Bun Lukácsot contra quoslibet.

Zücz Péter vall procatort, ugyanitt Fejérvárat lakó Bun Lukácsot contra quoslibet, Lénárt Istvánt, Fodor Tamást.

Assumpcio[!] causa[e] Petri Zücz alias²⁵³ Petrus²⁵⁴ Mészáros, ifjú nemes személyek, úgy mint A-ok NagiLábúné, Dorottya asszony ellen, úgymint Fejérvárat, Fejér vármegyében lakó [I.] ellen.

Cum solita protestatione: Ezért citáltattuk NagiLábúné, Dorottya asszont, hogy ez jelenvaló 1613. esztendőben, úgymint Szent Lukács nap²⁵⁵ tájban tartattunk volt nála bíró uram pecsétivel ugyan az maga vejének, Tamás deáknak, ki lakott ugyanitt, Fejérvárat, Fejér vármegyében némünemű marháit megh, akármi névvel nevezettek megh, az kik annak az felül meghnevezett Tamás deáknak [birtokából] nála volnanának[!]. Mikor penighlen ok adásra idézett volna, nevezgettük volt megh valami részét, hogy mi okáért tartottuk, melyet jövendőben, mikor arra jutunk, meg is nevezünk. Az törvény harmadnapot hagyott volt benne, hogy fide mediante meghnevezgesse, az mi marhái nála volnának. Azért mostan is azt kívánnyok, hogy nevezgesse megh. Ahhoz az marhához minekünk osztán szónk lészen, mert mi kárvallott emberek vagyunk. Liceat plura. I. petit par et conceditur. <Szűcs Péter, Tolkkötő István és Mészáros Péter c. Mészáros Gergelyné • 1613. nov. 14.>

²⁵² Félbehagyott bejegyzés.

²⁵³ Helyesen: et.

²⁵⁴ Helyesen: Petri.

²⁵⁵ Okt. 18.

Mézáros András giráztattya SósPatakj Stefánt d. 48. <Sóspataki Štefan c. Mézáros András • 1613. nov. 14.>

Bun Lukács vall procatort, Lénárt Istvánt, Fodor Tamást, Boczárdon lakót, Tjmár Jánost, enjedit, Borsoló Jánost, sárdit contra quoslibet. <Bun Lukács c. Fazakas Márton • 1613. nov. 14.>

[fol. 151^r]²⁵⁶ Záz Mihály, FejérVárat, Fejér vármegyében lakó ingerálllya magát az Tamás deák marhájához.

Záz Mihály, FejérVárat, Fejér vármegyében lakó vall procatort, Bun Lukácsot, Fodor Tamást, Lénárt Istvánt, Boczárdon lakót, Tjmár Jánost, enjedit contra quoslibet. <Szász Mihály c. Mézáros Gergelyné>

Anno 1613, die 14 mensis Novembris sedes celebrata est.

A. subiungit cum protestatione: Ím, értem az I-nek maga mentségére való feleletit. Arra azt mondom, [hogy] Tamás deák, SóFaluj, nem tudgyuk mi, hogy adósságért hatta volna azokat az marhákat tenálad, vagy örök áron neked atta volna, úgymint: négy ökör vasas szekér búza, azon kívül, te tudod, mi vagyon s mi nincsen. Hogy azt mondog, hogy adósságért hatta tenálad, az vagy azért atta teneked, vagy áru szerént atta, te tudod. Azt kívánnok, hogy megbizonícsad, hogy tellyességesen végeztél vele az adósságh felől s micsoda adósságh. Meghfel[el]jek akkor teneked az többire. Liceat.

I. replicat: Az A-ok digredíálnak a scopo, mert én azt mondom, hogy nekiek nincsen semmi competentiájok az keresetre, hogy Sófaluj Tamás deák marháját akarnák keresni. [fol. 151^v] Megh nem declarálják co[!] jure keresik, competentiájok sincsen az keresetb[en]. Valamint hatta én kezemben Tamás deák az ű marháját énnekem, semmi közöt[ök] nektek azhoz nincsen, számadással sem tartozom nektek, sem documentommal, hanem az competentiát, ha meghdoceálljátok, arra is választ teszünk suo tempore. De, hogy semmi competentiátok nincsen, így keresitek, condescendál cum pena indebit[a]e, si juris. Liceat.

A. cum protestatione: Az hol azt mongya az I., hogy minekünk semmi keresetünk nincs[en] ez marha felől, ím, meghmutogattyuk, micsoda keresetünk vagyon. Az mint in prima is meghfeleltük, hogy az mikor üdönk lészen, meghmongyuk. Ugyan az felül meghnevezett esztendőben és nap tájban mentünk volt sebesi malomban örölni. Mely malom vagyon Sebes mellett, ismét ugyan Sebeshez tartozó, mely ZázSebes ugyan Sebesszékbén, ugyan Fejér vármegyében. Ott, mikor búzáunkat meghörölttük volna, az igaz után úgy, mint jámborok haza indultunk volna, az lánkereki földön, Langhkereken innét, az Vadkerten túl az mezőben több társaival egyetemben az SóFaluj Tamás, az kinek marháját az I-túl kívá[n]nók elő, ha az törvény monda[ná], [fol. 152^r] hatalmasul, nem jól, gonoszul előnkben támattanak, melyre az többire protestálunk, jövőendőben arra is gondunk lészen. Tamás deák, az SóFaluj, az is velek volt, minket meghfosztottak, kétt lovat fékestül, nyergestül, kit vettem volt, az két lovat fl. 20[-on és] 50 pénzen, az nyeregh nyolczvan pénz ára, magunkat meghkötztek. Egy szablyá[t], százharminczöt

²⁵⁶ Az időrend alapján az előző oldalon feljegyzett ügyek folytatásának tűnik.

[pénz érőt], egy sajt[ot], száztizenöt pénz [érőt], egy övet, negyvenöt pénz [érőt], egy kés[t], harminczöt pénz [érőt] elvettek tőlünk]. Kötözve PálPatakáigh vittek mindkettőnket, Mészáros Pétert verték, taglották, mellyet díjájért fel nem vett volna. Ott, az PálPatakánál mago[n]kat is meghfosztottak. Az kiket eddégh meghmondotunk, Körösi Szwcz Péteré voltak, azok Mészáros Péterről vontak le egy új, karosia dolmánt, veres[t], mely készült hét forintban, egy mordály puská[t], mely ért volna két forintot szerszámostúl, egy veres, béllett süvegh[et], egy forint ára, egy csizma[t], száztizenöt pénz ára, egy csákány[t], egy tallér, egy szkófiommal varrott keszkönő[t], négy forintot meghért volna, egy övözö keszkönő[t], aranyos, ötven pénz ára, az felül meghnevezett Körösi Zwcz Pétertől egy szekerczét, ki ért volna huszonöt pénzt. Ezen, minthogy az meghnevezett jókat mind az A-októl vették el, azok között az meghnevezett Tamás deák is [fol. 152^v] köztek volt, azok között az gonosz emberek között társ volt. Azért azt mondom, si juris, hogy méltán kívánnok az mi kárainkért az ű marháját kezünkben, meg is várjuk az törvénytől ítéltetni, si juris. Ha tagadná az I., hogy köztök nem lett volna az ű veji, az kinek marháját keressük, bocsásson ki az törvény, bizonítunk. Mind az maga nyelve vallását, mind penigh látott dolgot, az mit bizoníthatunk. Magunknak is, minthogy nemes emberek vagyunk, ha kívántatik, magunknak is hitet kérünk, hogy ott volt köztök, protestálunk penigh, hogy mindeneket, az ki ehhez illendő, mindeneket szabad legyen bizonítanunk. Liceat. I. petit par et conceditur. <Szűcs Péter, Tollkötő István és Mészáros Péter c. Mészáros Gergelyné • 1613. nov. 20.>

Mészáros András giráztattya SósPataki Stefánt jam secundo, d. 48. <Sóspataki Štefan c. Mészáros András>

ErzénjJártó Ambrus giráztattya az öregh Borbélj Pált d. 48. <Borbély Pál c. Erzsénygyártó Ambrus>

Bun Lukács giráztattya Fazakas Mártont d. 24. <Bun Lukács c. Fazakas Márton • 1613. nov. 20.>

Anno 1613, die 20 mensis Novembris sedes celebrata.

A. cum protestatione: Ím, értem az I-nek, NagiLábú Gergelynének, Dorottya asszonynak [hogy az] nálam[!] meghiltott marhákat miképpen oltalmazza, hogy azt mongya, hogy semmi[!] közünk, sem penigh keresetünk nem volna azokhoz az marhákhöz. [fol. 161^r] Azt is mongya, hogy ZázSebes micsoda komitatusban volna. Jól vagy az én keresetem, mindent, az ki illet meghdeklaráltam én. Az mi kárunkért kívánnuk mi, az mígh kitelik, az törvénytől kezünkben ítéltetni annak az Tamás deáknak marháját, mert az kik minket meghfosztottak, ű is köztök volt. Méltán is kívánnuk, mert ha igaz ember volna, haza júne az törvényre, de tudgya vétkét, azér[t] nem jú. Azért most is az törvénytől[!], az mint meghfeleltük, kezünkbe[n] kívánnuk ítéltetni, si juris. Mi eb[ben] GiulaFejérVárban haza fiai vagy[unk], nemes emberek vagyunk, az mikor haza jú, törvént állunk neki, de mi kezünkben kívánnuk.

Deliberatum: Az exceptionak semmi helye nincsen, hogy PálPataka micsoda komitatusban volna, mert itt nem SóFaluj Tamással vagy az per, sem hogy ű valami potentiát cselekedett volna, hanem NagiLábú Gergelynével az SóFaluj Tamás

marhája felől, ki nála volna. Mivelhogy SóFaluj Tamás is jelen volt volna az A-oknak meghosztásában, melyet az I. sem vall, sem tagad, hanem csak avval oltalmazza magát, hogy SóFaluj Tamásnak valaminemű marhája az ő kezénél volna, bizonyos adóssággért kötötte volna neki. Teczik azért törvénynek, hogy az A-ok [fol. 161^v] doceállyák megh azt, hogy SóFaluj Tamás hogy [!] őket az meghosztókkal jelen volt és consentiált volna vélek és szabad akarattya szerént is atta magát hozzájuk. Az I. is contra doceállya megh azt vagy levelével, vagy emberi bizonsággal, hogy Sófaluj Tamásnak valami marhái nála vadnak, bizonyos adóssággért köttettenek. Így, bizonságok után mind az két félnek törvénye lészen ad octavum diem. Ez mellett az I. azt is doceállya megh, hogy SóFaluj Tamás az A-ok[at] fosztók közé nem szabad akarattya szerént ment, hanem kényszerítés alatt volt köztök. <Szűcs Péter, Tollkötő István és Mészáros Péter c. Mészáros Gergelyné • 1613. dec. 2.>

Bun Lukács giráztattya Fazakas Mártont jam secundo, d. 24. <Bun Lukács c. Fazakas Márton>

Anno 1613, die 2 mensis Decembris sedes celebrata est.

Az A-ok protestálnak, Körösi Zwcz Péter, ifjú Mészáros Péter, hogyha az I. valami alienomot bizonított, szabad legyen ellene contendálni.

A. apellál: Contendáltam az relatoria ellen, hogy nincsen meghírva az vajvodáliusonk[!] lakóhelik[!], cum pena vártuk condescensióját, [de] csak simpliciter szállott le.

[fol. 162^r] I. dicit cum protestatione: Az eg[y]ik relatoria, az miképpen mondám,²⁵⁷ azok mind hallomást vallanak, condescendál. Az második relatoria penigh, melyben Njerges Pál vagyon és Zwcz István, ezek is ugyan ezen causához jussokat reménlik, testesek nem lehetnek. Azt sem vallyák, hogy szabad akarattya szerént ment volna közökben és részt vett volna az fosztókkal. Az utószeri relatoriában való bizonság is semmit bizonyost nem vall, ezeknek is condescensióját várom et per hoc mindenekből absolutiót várunk az törvénytől, si juris.

A. cum protestatione: Ím értyük, relatoriájimnak ellene szól, azt mongya, hogy condescendál némellyek felől. Azt mongya, hogy még jövődőben azok részt várnának, az vagy perleni akarnak, nem stál vallások, hanem condescendál. De mi azt mongyuk, hogy eg[y]ik sem perel most itt, az kikkel mi bizonítottunk, az sánta Záz Mihályon kívül, noha az ingerálta magát s condescendált simpliciter. De ím, világosan meghvallyák, hogy ott volt SóFaluj Tamás az dülőkkal-fosztókkal. Sőt, eg[y]ik ám ugyan meghvallya, hogy látta, hogy az ő részét felvette és látták is az Uáradj János házánál, Déván látták. Az utószeri relatoriabeli testesek ám ugyan világosan meghvallyák, hogy senki nem kényszerítette Tamás deákat velek elmenni, hanem szabad akarattya szerént ment el, mégh az komját szánta, hogy meghfoszták. Azért azt mondom, hogy méltán kívánnok az ő marháját az mi kárunkért, feleletünk tartása szerént. [fol. 162^v] Azért jól bizonítottunk feleletünk tartása szerént, azért nem condescendál, hanem stál s törvényt várunk. Az mi penigh az ő egy bizonságát nézi, az SósPataki Varga Opra, immár az dülást

²⁵⁷ Utána: *Marko meni írva vagyon*. – A jegyző akaratlanul egy a perhez nem tartozó kérdést jegyezhetett le.

meghcseselekedték volt, mikor attúl izent Déuáról, annak nem stál vallása, hanem condescendál.

Deliberatum: Egy bizonyság, Török Anna, Kákonj István jobbágya világosson meghvallya, hogy szemével látta, minthogy ű is Giógion volt akkor, hogy SÓFalu Tamás deák elment az dúló-fosztókal. Azt is mongya bizonyosson, hogy Déuán egyaránt osztozott velek az dúlt marhával, sőt, az eg[y]ik mongya volt: „Bezzegh nehezen nem él az, és ez kurvafitúl, Mészáros Pétertúl az keszkönöt”[?], melyre mondott SÓFalu Tamás deák: „De ám hadd járjon az, de bizony igen bánom, hogy az komámat meghfoszták, de most szabad dúlni-fosztani mind or[v]nak, tolvajnak”. Az második bizonyság is, az Péter kovács fia, Eötuös István világoson meghvallya, hogy jelen volt SÓFalu Tamás az dúlók-fosztók között, sőt ugyan, azt vallya, hogy szabad akarattya szerént ment el vélek. Az Zwcz István szo[l]gája is, Makaj Zwcz János meghvallya, hogy együtt volt az dúlók-fosztókkal SÓFalu Tamás deák. Az SósPataki Varga Opra is segíté, hogy Déuán, az Várad János udvarában ment volt s ott [látta?], az mely nyolcz ökör az Várad János szolgáinak jutott volt, Nagi Péternek [és] Nagi Istvánnak. <Szűcs Péter, Tollkötő István és Mészáros Péter c. Mészáros Gergelyné • 1614. jan. 20.>

1614

[fol. 165^r] **Assumptio causerum diei 20, mensis Januarii, anno 1614.**

Körösy Szwcz Péter, Eniedi Méhszáros Péter Albenses, in eodem comitatu commorantes protestálnak: Ím láttyuk, hogy SÓFalu Tamás deák hozott parancsolatott, ki lakott in eodem comitatu. Hogy az kivel az törvént elkezdettyük, úgymint Nagylábú Gergelyné, Dorottya asszonnyal, el nem állunk ő mellőle, meghtalálljuk ő nagyságát²⁵⁸ felőle, azért legyen gongya az meghtiltott marhára Nagylábú Gergelyné, Dorottya asszonnak. <Szűcs Péter, Tollkötő István és Mészáros Péter c. Mészáros Gergelyné>

Anno 1614, die 30 mensis Januarii sedes celebrata est.

VeresEgyHázon lakó Stephan, az másikja Mihály [!]. <Nemes Jánosné c. Veresegyházi Štefan és Mihai • 1614. febr. 5.>

Anno 1614, die quinta Februarii sedes celebrata est coram iudicem primarium[!] civitatis Albensis.

A.: Protestál Nemes Jánosné, Kis Borbára asszony, nemes személy, hogy megh vagyon egy bizonyságunk, ha meghjő²⁵⁹, ne legyen késő beadnom, hanem beadhassom.[!]

I. quoque protestatur: Ha az A. bizonságot hoz ez után, az beadott relatoriának utána több bizonságot állatna, contentióm lészen ellene liceatque, mert minekelőtte beatta volna, akkor kellett volna protestálni, de immár most késő. <Nemes Jánosné c. Veresegyházi Štefan és Mihai • 1614. febr. 11.>

²⁵⁸ Bethlen Gábor fejedelmet.

²⁵⁹ Az eredetiben: *megh ioy*.

I., Vargha Miklós vall procuratorokat, Vargha Benedeket, Borza Jánost, Lénártt Istvánt, Fodor Thamást, borosboczárdi[a]k[at], Bun Lukácsjott, g[y]ulafejérvárit contra quoslibet.

1614, die 12 Februariis²⁶⁰. Deliberatum: Teczik az törvénnék, hogy Nemes Jánosnének az minémű törvénye volt az két oláhval, az veresegyháziak ellen, HoszúTelki László jobbágyi ellen, Mihály ellen és István ellen, az pro[cat]ora Nemes Jánosné relatoriáját beatta és bizonságát elolvassván, kiteczik az ő maga valásából is, hogy ő fogt[a] fèkit, az az Mihály nevű és úgy vonta az dombra és úgy esett el az lú esmét az bíró uram reforalásából[!]²⁶¹ kiteczik. Minthogy kívánnya Nemes Jánosné prokátor[a], de úgy, hogy ő maga is, Nemes Jánosné is megheksüggyenek, hogy az Mihály nevű²⁶², Mihály keze miá[n] holt megh az lú. Mivelhogy az alperes[ek? érne] [fol. 165^v] hat[t]ák magokat, teczik az törvénnék, hogy az felperes elérte rajtok, hogy mire mer eskünni. Tizenötöt[!] napra igaztételre mennek az alperesekre. <Nemes Jánosné c. Veresegyházi Ştefan és Mihai • 1614. febr. 26.>

1614, mensis Februarii, die 26. Jöve mielőnkben, úgymint fejéruári bíró, Szakmári Szígyártó János eleiben és az esküttekkel egyetemben az felől meghírt esztendőben és napon urunk ő nagysága gyalogh seregiben lakó Nemes Jánosné, Borbár[a] asszony, úgymint nemes személy, ki lakik Fejérvárat, Fejér vármegyében és protestála mielőttünk, hogy az törvénnék talál[lá]sa szerint izen[n]énk az megtartott ökör felől az kezesnek, Gyógy Jánosnak, Sárdon, Fejér vármegyében lakónak, úgymint nemes személynek, az mely ökröt kezességen kivött volt Nemes Jánosné, Borbár[a] asszontól, az UeresEgyházi Mihályét[!] és István ökrit. Azért mi az ökegyelme méltó kívánságá[t] meghgondolván, izenénk az felül meghnevezett Gyógy Jánosnak, hogy jönne elő és az kezességen kivött marhát hosznája[!] elő és az felől meghnevezett Nemes Jánosné, Borbár[a] asszonynak hitit hallgatná megh. Hogy mi látván, hogy Gyógy János nem kompariál, városunknak régi módgy[a] és ususa szerint, az hitet neki az törvénnék találása szerint feladók és ezen esküvék megh, hogy az az ő lovának halála az ueresegyházi két ol[áh?], Mihalya[?] és Estefán miatt esett penitlen[!]. Az mint felelte volt, hogy az a lú állott tizenkét forintyában, de mindazonáltal nem esküvék annyéra, hanem tíz forintra. Azért, minthogy az kezes, Gyógyi János bíró uram izeneti ellen elment, az hit hallgatni nem jött elő. Azért kíváná mitőlünk, hogy mi neki, az mi városinknak és székünknek régi szokása szerint, az törvénnék találása szerint adnánk sententiát. Mely méltó kívánságát megthekéntvén, attunk neki kívánsága szerint sententiát, hogy jövendő igasságát az kezes Gyógyi János ellen, mely igasságában minden helyeken hogy érhesse és az ökör [á]rát megvehesse. Költ az sententia Fejérvárat, Fejér vármegyében, az bíró uram szálásán, Szakmári Szígyártó Jánosén, ugya[n?] [fol. 166^r] bíró uram előtt, kisbíró uram előtt, úgymint Erszénygártó Ambrus, Váradi Szótz János előtt, Gelyén István előtt, Czismadia Péter előtt, hites polgárok

²⁶⁰ Helyesen: Februarii.

²⁶¹ Helyesen: referálásból.

²⁶² Utána törölve: keze.

előtt, ezek penigh laknak Fejérvárat, Fejér vármegyében. <Nemes Jánosné c. Veresegyházi Štefan és Mihai>

Anno domini 1614, die 28 Februari[i] sedes celebrata est.

Antalfi Mihály, hosdátí fiú²⁶³ vall prókátort contra quoslibet.

Ezért citáltuk bíró uramot, itt, Fejérvárat, Fejér vármegyében lakó Szígyártó Jánost, ki lakik most az várban, mi okáért fogta megh az felül meghírt Hostáti Mihált, mely Hostáti Mihály ugyan Fejérvárat lakik, Fejér vármegyében. Ha [j]ó okát adgya őkegyelme, el kell túrnünk-szenvednünk az fogságot, ha kedigh őkegyelme okát nem adgya, az törvéntől szabadulást várunk dí[j]unkik[!] . Liceat. I. petit par et conceditur.

Az fejérvári bíró, Szakmári János protestál, hogy ebben az mostani elkezdett kausában, [ha?] módgya lészen, i[n]gerálja magát, ha kívántatik. <Hosdátí Mihály c. Szígyártó János • L. alább>

Antalfi Mihályné, Margit asszon vall prókátort, Uégh Mihált.

Cum protestatione, ezért fogatám megh az hites feleségemet, [mert] az elmúlt napokban, nem tudom, mire való gondolatyában az várból kedvem ellen elindult egy batyval és annak²⁶⁴ az szolgájával kedvem ellen[!], mely útyában értem Feluincz tájánál. Gyanakodom hozzá, hogy az mely legénnel elértem az útban, hogy tiszta nem volna tőlle. Ha meghmenti magát országh törvénye szerént, mint hites feleségemet, hitem mellé haza fogadom, ha kedigh magát nem mentheti, mint azféle embernek, az törvéntől büntetését várom, annak módgya szerént. Liceat. I. petit par in iudicio et conceditur. <Antalfi Mihály c. Antalfi Mihályné>

Protestál Antalfi[!] Mihály, hoztáti[!]²⁶⁵, hogy az mi kevés életecskeje volt ugyanitt GyulaFejérvárat, Gyarmati Ferentz házánál, minden javát elhozták, elhozatá bíró uram, kire ez után gondunk lészen. Deliberata hétfűre²⁶⁶ <Hosdátí Mihály c. Szígyártó János>

[fol. 166^v] **Anno domini 1614, die 3 mensis Martii sedes celebrata est.**

I. [Szakmári János főbíró] cum protestatione subgyengit²⁶⁷: Minekelőtte az melitumra²⁶⁸ választ tennék, excipiálok s azt mondom, hogy az hamar, két carácson után két hét múlva elmúlt, te engemet Bőtmás²⁶⁹ hónap utolsó n[a]pján citáltál itt az törvényben, melyet semmiképpen nem cselekedhetél volna, tuttat[!] ennek az várasnak régi szokását, ha csak egy közönséges emberrel akartál volna perleni is, tahát az törvény napján nem idézhettél volna. Hogy penigh engemet, fejérvári fűbíró lévén, ugyanitt az én szállásomon, az törvény napján idéztél és mindgyarást hozzám felettél, azt mondom, si juris, ezt, hogy mind citatiót[!], mind keresete[d] condescendál, cum pena indebit[a]e megh is várom az törvénytől ítéltetni. Liceat.

²⁶³ Helyesen: Hosdátí Mihály. A jegyző ugyan Antalfinak nevezi, mégsem tekinthetünk el attól a tényről, hogy a házasságtöréssel és szokással vádolt Antalfi Mihályné felperes férje s nem a vele együtt szökö legény kellett hogy viselje az Antalfi nevet.

²⁶⁴ Helyesen: avval.

²⁶⁵ Utána feleslegesen: *Antalfi Mihály*.

²⁶⁶ Őrszóként; a következő lap, vagy lapok hiányzanak!

²⁶⁷ Helyesen: subiungit.

²⁶⁸ Helyesen: meritumra.

²⁶⁹ Helyesen: Bőjtelő – február.

Vallom prókátorokat én, bíró uram ezeket: Bun Lukácsot, Fejérváron lakó[t], Uégh Mihált, Fodor Tamást, Lénárt Istvánt, BorosBoczárdon lakókat contra quoslibet.

Cum solita protestatione, ezért citáltatá az fejérvári fűbíró, Szakmári Szígyártó János, ki lakik Fejérvárat, Fejérvármegyében, úgy mint A. ugyanitt Fejérvárat, Fejér vármegyében lakó Nagy Balást, urunk ő nagysága jobbjágyát, úgy mint I-t, cum solita protestatione, ezért citáltatám az felül meghnevezett I-t, hogy az jelenvaló 1614. esztendőben, Szent György²⁷⁰ havának 1. napján urunk ő nagysága minden[!] nekem, mint[!] kedigh nemes uraimnak, minden rendeknek [megparancsolta], hogy az ki fej[i]t, tisztségét szereti, hát az ő nagysága parancsolattyának engedelmes legyen. Valamit az álgúys mester parancsol, minden embernek[!] engedelmesek legyenek és meghfogadgyák. [fol. 167^r] Azért az I-nek is meghparancsoltatám volt, de semmiképpen parancsolotomot megh nem fogatta, kisbírá, mikor híttá volna: „Gyere el, mit állasz itt”, követöm kegyelmeteket s az bíró uram székét, [azt felelte, hogy:] „Bestye kurvafi mennyen, mert semmi károm nincsen ott.” Kisbírámban belekapott és rángatá, reátámadott, hogy pedig kisbírámrá támadott, szinte ullyan[!], [mint]ha személyemre támadott volna, az rángatásért félkezének elvágására szólok, szí[!] juris, oly polgárimot is rút, éktelen szikkokkal[!] szitta őket, mint kisbíró, emiatt nyelvéhez szólok érette, az szófogadatlanságáért az székre hagyom annak büntetését, keressék. Ha penigh tagadná, kész[ek], mint[!] kisbíró uram, mint[!] az polgárok, az kik ott voltak jurálni róla, hogy ezek így vadnak, az mint én felelem. Liceat prula[!]. <Szígyártó János c. Nagy Balázs>

Anno domini 1614, die 5 Martii sedes celebrata est.

Anno domini 1614, mensis Martii, die 17 sedes celebrata est.

Deső Mihály remit[t]állya az citatiót.

Anno domini 1614, mensis Martii, die 19 sedes celebrata est.

Nobiles [et] agiles Joannes et Menhárt de CzikSzentTomás constituerunt prok[or]atores[!] Joannem de Sárd et Bernardum Böite de dicta CzikSzentTomás, Tomam Szalay et Melchiorem Litteratum contra quoslibet.

Zígyártó Tamás vall prókátorokat, Bun Lukács[ot], fejérvárit, Fodor Tamás[t], Varga Benedeket, Lénárt Istvánt, Borza Jánost, BorosBoczárdon lakókat contra quoslibet.

[fol. 167^v] Bore János, Bore Mihály A-ok ígérík feleleteket hodie per totum beadni. I. petit par et conceditur ad 7. diem.

Protestál az I., Szígyártó Tamás, Fejérvárat, Fejérvármegyében lakó, hogy az A-oknak, mint[!] feleletek ellen, mint[!] ígéretek ellen, mind bizonságok ellen, az mennyébe illik, szabad legyen contentálnunk. <Bore János és Bore Mihály c. Szígyártó Tamás>

Anno domini 1614, mensis Martii, die 24 sedes celebrata est.

Anno domini 1614, die 14 mensis Aprilis giráztattya Czism²⁷¹

²⁷⁰ Helyesen: Bőjtmás – március.

²⁷¹ Vö. a következő bejegyzéssel, amely kétségtelenül ide tartozik, de amelyet az akkor használt ivfüzet utolsó

[fol. 227^r] **Anno domini 1614, mensis Aprilis, die 15.**

Én Feiérvári Gáspár alias Czizmadia, Lakatos Dániel fia protestálok, hogy az mint látom, hogy az atyámtól maratt örökségem, az melyet az anyám zálogban vetett volt s, minthogy ki nem válthatta, elatták. Mely házhely örökség ez az[?] Szent Mihály kapu előtt, kívül, balkéz felől vagyon. Én azért, Feiérvári Gáspár, minthogy Enyeden laktam, most látom, hogy építi Czismadia István Kőreösi, azért protestálok, hogy úgy építsen rajta, hogy idővel nem engedem, hanem, mint atyámtól maratt örökséghez számot tartok.

Én Kőreösi Czismadia István contradíciók az protestációnak. Illyenképpen kínálom én az felyül meghírt Feiérvári Gáspárt, Lakatos Dániel fiát, minthogy most az ház készülőfélben vagyon. Tehát így kínálom vele, hogy az én pénzemet, az mint vettem az házhelyet és, az mit reá költöttem, tegye le most, mert, ha penit[!] most le nem teszi, tehát én úgy építem, mint saj[á]tomat, mert én más ember háta megett nem lakhatom, ha penit most leteszi, tehát más házat vagy házhelyet keresek és építek.

Az felyül megírt Lakatos Dániel fia, Czismadia Gáspár protestáció[ja] lött az feiérvári főbíró, Zakmári Zígyárthó János és Erzenygyárt[ó] Ambrus, ugyan feiérvári tanácsbeli ember és Brasaj Erzenygyártó János, feiérvári hites notarius előtt és Lakatos Czizmadia István, ugyanitt[?], Feiérvárat lakó, ki ugyan atyafi is az házhoz is az contraprotestatiót is ugya[n]azon órában, azon személyek előtt viszontprotestálá.

[fol. 167^v] **Anno domini 1614, mensis Aprilis, die 21 sedes celebrata est.**

Debreceni Szabó János prókátor haladékot vött. <Sziójgyártó János bíró c. Szabó János volt bíró • 1614. jún. 2.>

Anno domini 1614, mensis Aprilis, die 23 sedes celebrata est.

Nobilis domina Susana Aranyasi, relicta quondam generosi Jacobi Dezpot, ut A. constituit in procuratores Joannem Giarmati de Sárd et Michaellem Gyolczos de Crako, Melchiorum Besenyey de BotualnőszőBesenye etc. quoslibet contra quo[!].

Assum[p]tio causae nobilis dominae Susannae Aranyasi, relictae quondam generosi Jacobi Dezpot, nunc pro tempore Albae Juliae commorante²⁷², in eodem comitatu, ut A. contra et adversus Anna[m] Szegedi, relictam agilis Petri Nagy, quondam decurionis pixidarioris²⁷³ peditum aulicorum, velut [fol. 168^r] I., similiter in praeallegata loco et comitatu commorantem per procoratorem.

Cum solita protestatione: Illyen okát adom az I-nek meghfogtatásának, ut presenti[s] anni 1614, úgymint húszadik nap táján Szent György²⁷⁴ havának, attam volt az I-nek szállást, az mely házban most itt benn lakom, tudniilik az néhai Gergely, Gyarmati Gergely diák [házában], az kerítésen belől, itt Fejérvárat. Mely I. sem az én vele [való] jótetteget, sem az ő jó lelkiesmeretét és az én vékony, szegény állapotomat is nem tekéntvén, záras ládából, hírem és akaratom nélkül négy

lapjára vezettek be.

²⁷² Helyesen: commorantis.

²⁷³ Helyesen: pixidariorum.

²⁷⁴ Április.

arany gyöngyös, zománcos boglárímot kivette, annakfelette egy dióni csomó gyöngyömet és az leányomnak aron bogláros, gyöngyös és köves pártájáról tizenhat szömörék gyöngöket leszedvén, elatta, ő tudgya kinek. Annakfelette öt sing zöld dupla új komokámból egy singet, félfertály heán kiszakasztott, azt is ő tudgya kinek, ki immár nyilván vagyon, mert nagyobb részivel kínáltak is az elvött marhának. Azért azt kívánom, hogy okát adgya, mért cselekette és ki cselektetté vele. Azt is kívánom, hogy meghmondgya, ki volt részes benne, mert ha okát nem adgya és azokat megh nem jelenti az részes barátit, ha törvény adgya²⁷⁵, külömb[en] is meghmondatom vele. Az marhát is penigh meghbecsülvén, meghkívánnjuk, si juris est. Liceat. <Deszpot Jakabné c. Nagy Péterné>

[fol. 168^v] **Anno domini 1614, mensis Mai[i], die 21 sedes celebrata est.**

Az A. gyöve fejevári fűbíró, Zakmári Szígyártó János cum protestatione per procuratorem Lukam[!] Bun Albensem, ratione officie²⁷⁶ judicato²⁷⁷ ilyen propositiót inquált[!] az szék előtt: Ez az Durkó nevű asszony, az ki itt fogva vagyon nem tiszta személy, mert ura nem lévén, kitől-s-mint meghnehezült. Azért okát kértem, hogy kitől való s mért atta arra magát az gonosz életle[!]. Kívánom, hogy meghmondgy[a] az szék előtt, mert nyilván constál fajtalan latorsága. Mivelhogy pedig én, tisztem s hivatalom szerint az Istennek s az ő igazágának parancsolatyá tenora szerint törvénnyel [az] azféle bűnben élő embereket tartozom meghbüntetni, ergo minthogy ű olyan incestusban incur[r]ált, annak az büntetését támosztom az székre, si juris est. Bizonsággal sem tartozom pedig, mert maga is nem tagadgya, ergo kívánom penáj[já]t [megítélni]. Liceat.

I., Segezuári Durkó cum protestatione: Ím, értem bíró uramnak hozzám való súlyos feleletit, mit[sem] tagadok benne, úgy vagyon az, mint felel őkegyelme, de engemet Erős Benedek százabeli András nevű legény hitivel csalt megh, azt mondván, hogy ebben az gyalázatban nem hagy, hanem azt kívánom, hogy Erős Benedek állatná elé az én gyilkosomat. Liceat.

[fol. 169^r] Deliberatum: Az A-nak, Szakmári Szígyártó Jánosnak, úgy mint fejevári fűbírónak feleletiből és az I. asszonynak világosan kiteczik nyelve vallásából az ő fajtalan latorságát²⁷⁸, tudniillik az I-nek. Tecett azért az törvénynek, mivelhogy az Isten tíz parancsolatyának célját általhágta és az ő jámborsá[gá]ból kihágván, lator életre atta magát, hogy ad tertium diem bíró uram őkegyelme is, az őkegyelme tisztí szerént, annak szokott helyére kivetvén, az I-t marogk[!] veszőkkel az prengéren meghverettesse és kiűzettesse, mint ulyan híres kurvát. Ha pedig azután itt találtnék az ságban[!]²⁷⁹ búttaság[!] és úgy vettessék az vízben. <Szígyártó János c. Segesvári Durkó>

Anno domini 1614, mensis Junii, die 2 sedes celebrata est.

Bíró uram giráztatyá Debreczeni Szabó Jánost d. 24. <Szígyártó János bíró c. Szabó János volt bíró • 1614. jún. 9.>

²⁷⁵ Helyesen: hagyja.

²⁷⁶ Helyesen: officii.

²⁷⁷ Helyesen: judicatus.

²⁷⁸ Helyesen: latorsága.

²⁷⁹ Ti. zsákban.

Anno domini 1614, mensis Junii, die 9 sedes celebrata est.

Cum protestatione: Ím, értyük az bíró uramnak az város képiben keresetít rajtunk, hogy én bíró lévén az elmúlt esztendőben, az város szőlője énmiatam szededtlen[!] maratt volna, kiért 300 száz[!] veder bort keresnek rajtam. Mely dologhra azt mondgyuk, minekelőtte az derékre meghfelelnénk, [hogy] annak az szőlőnek gondgyaviselesire egy Cziszár Mátyás nevű embert esketett volt kegyelmetek, mind az meghmíveltetésire, mind az megszedésire, ahhoz való edényeknek meghköttetésire. Azt mondgyuk, hogy azt kell keresnetek elsőben, addik[!] engem nem kereshet kegyelmetek, nem is tartozom addik[!] kegyelmeteknek az derékre meghfelelni. Ha azt osztán az törvény reám igazitaná, úgy tartoznék kegyelmetek engem osztán meghkeresni, de mégis ő, nem kegyelmetek. Ezekről kegyelmetektől Isten szerént való törvént várunk. Liceat plura.

[fol. 169^v] A. subgyungit[!] cum protestatione: Ím, értem az I-nak maga mentcségire való bőséges feleletét. De azt mondom, maga mentcségire non tenet, mert ennek az szegény helynek, városnak te voltál bírāja, mind az szegény városbelieknek, az mennyére az tiszt engette, kegyelmed parancsolt, főképpen annak az Cziszár Mátyásnak, mindhogy[!] mind az városhoz, mind kegyelmedhöz hittel köteles volt, annál inkább kegyelmed annak is parancsolt. Parancsolta volna megh nekie: „Viselj gondot az város szőlőire, mert énnekem sok dolgaim vadnak“. Azonkiül is, ha szódot nem fogatta volna, gyűjtöttet[!] volna be az tanácsbeli uraimot, attat[!] volna őkegyelmeknek eleiben, hogy nem fogadgya szódot, küel egy[ütt] őkegyelmek módot kerestenek volna benne. De nem hogy meghparancsoltat[!] volna annak az gotczmesternek, sőt inkább te nem bocsátottál rá, mert elment volna, kéredzed[!] is tőled, de azt mondotta[d], bizony az nem lészen. Melyet semmiképpen megh nem tagadhacz, hogy nem kéredzed[!] volna, mert magat[!] is azt mondattat[!], hogy te nem bocsátottat[!], melyet őkegyelmek, az kik itt, az törvényben ülnek, minyájan referálhattyk. Ha pedik[!] kívántatik, bocsásson ki az törvény, megh is bizonítjuk, hogy kéredzett s nem bocsátottat[!]. Azért azt mondgyuk, hogy az te gondviseletlenséged mia veszett annak az szőlőnek oda ki az haszna, az törvénytől meg is várjuk megítéltetni, feleletünk tartása szerént. Liceat plura.

Deliberatum²⁸⁰. Így tetcik az törvénnel, hogy mivel az város szőlőjének az tavali²⁸¹ haszna künn veszett, őkegyelme bíró lévén, Debreceni Szabó János tehát az törvényre reávéttette, mert ő volt mind az városnak s mind az gotzmesternek feje és parancsolója [fol. 170^r] Ha az nem fogatta volna tudománytételünk, perlett volna ellene s mostan senki nem háborgatnája, de ugyan az város őrajta keresi, valameddig ő magáról el nem vetheti.

Cum protestatione szólok az kegyelmetek személye előtt: Ím, értem az A-nak rajtam keresetít, holott azt mondgya, hogy én vagyok oka az város szőlőinek hasznak kinn veszésinek, kiből vártanak volna háromszáz veder bort. Arra én azt mondom, hogy az városnak volt egy Cziszár Mátyás hites-köteles szolgája, szám-

²⁸⁰ Lapszálen: Debreczeni János.

²⁸¹ Fölírvá: 1613.

adó, az kire bízta az váras annak az szőlőnek gondgyaviselésit, mindhogy[!] penigh az pinczebér is az ő kezéhez járt, azból az pénzből szokták az gotczmesterek csináltatni az város hordóit, de az város hordói most is csinálatlan[ok], nem csináltatá megh, nem hogy szűrni kéredzed[!] volna tőlem. Az mikor pedik[!] az ő maga hordait csináltatá, montam neki, hogy az város hordóját kellene előbb meghcsináltatni, de ő avval nem gondolt. Ha pedigh készen lett volna az hordókkal s én nem akartam volna engedni is, kisebb dologhért is begyűjtötte az várost, nemhogy azért nem gyűjtötte volna. Hanem őtőle kellett volna az A-nak számot vennie, ha magáról elvedheté[!] volna, meglátta volna az törvény, az bíróságghviselt emberek is jól tudgyák azt, hogy ő gondviselése alá adatott az szőlőnek dolga. Lice[at.]

[fol. 170^v] A. cum protestatione: Ím, érti bíró uram az I-nek maga mentességére való feleletit, hogy azt mondgya, hogy ahhoz az szőlőhöz volt az városnak egy hit-es gondviselő szolgálja. De én is azt mondom, hogy csak szolgálta volt az, az mind[!] magad is felelsz, te voltál az gazda. Annak az szolgának parancsolta[!] volna, ha szódott nem fogatta volna, tehát volt volna kegyelmednek módgya benne, gyűjtöt-tet[!] volna be az tanácsot, az mind[!] in prima is meghfeleltem, az tanács[!] mind kegyelmeded[!] s mind őtöt meghtanította volna. Így ezaránt nem veszett volna kinn az szőlőnek az bora. Ahol azt mondot[!], hogy ő szolga lévén, az tanácsot begyűjtette volna, meghítélheti őkegyelmegh[!], ha ő neki kellett volna begyűjteni az tanácsot, avagy kegyelmednek. Én azt mondom, hogy az tanács bejűtésére[!] kegyelmednek volt nagyobb méltósága, hogy nem őneki. Ahol azt mondot[!], hogy mikor az hordókötésnek ideje volt, nem az város edénit csináltatá, hanem az magáét. Avagy csináltatá az városét, vagy nem, az mikor kéredzett annak az meghszedésire, el kellett volna bocsátani, ő gondgya lőtt volna, az hová töltötte volna, az város hordóiban-e, avagy az ő magáében. Ha penigh őmia imide-amoda eltékozlódott volna az város bora, mostan nem kegyelmeden keresnök, hanem őrajta, avagy az ő maradékján. De hogy reá nem bocsátottat[!], azt mondgyuk, hogy terajtat[!] kell meghkeresni. Megh is várjuk az törvéntől meghíteltetni feleletink tartása szerént. Liceat plura.

[fol. 171^r] Deliberatum: Tetcik az törvénnel, hogy kegyelmedtől semmiképpen el nem állnak az előbbi deliberatio szerént, hanem ugyan kegyelmeden keresik. Hogy azt mondgya kegyelmed, hogy kisebb dologhért is begyűjtötte az várost, nemhogy az ilyen dologért, de úgy tetcik, hogy majd kegyelmednek azaz kegyel-med tisztiben hágott volna, azért ezt sem hadgyuk helyén, mert az bíró tisztiben hágott volna, ha ő begyűjtötte volna az várost, hanem ugyan kegyelmeden keresik telyességesen, meg is ítélte az törvény. I. apellál ad senatum et conceditur. <Szi-jgyártó János bíró c. Szabó János volt bíró • 1614. jún. 23.>

Nagy Pál: Én ennekelőtte is jelentém kegyelmednek, kegyelmednél nyilván va-gyon, [hogy] volt énnekem adós az meghholt Sütő Borka hatotfél[!] forinttal. Mely én mondásomat semmiképen őkegyelme bíró uram el nem akarta hinni, hanem őkegyelme akarattya ez, hogy az őkegyelme székin adóssá tegyem, melyre én kész vagyok. Mivelhogy városfél volt Sütő Borka, az mi jövai voltanak, bíró uram bir-toka alá marattanak volna várossal együtt, abból én az enyimet meghkívnám,

mind az én adósságom bizonyos adósságh, kit én megbizonyítok. <Nagy Pál c. Szíjgyártó János bíró • 1614. szept. 1.>

Anno domini 1614, mensis Junii, die 16 sedes celebrata est.

Anno domini 1614, mensis Junii, die 23 sedes celebrata est.

Deliberatum: Tetczik az törvének, hogy mivelhogy az I. az múlt törvényben apellált volt, hogy most is az előbbi apellatiohoz tartozzék ökegyelme, minthogy nem remittálta volt az apellatiót.

I. protestat: Mikor annak ideje lészen az felválcságh mellett szabad legyen for-gatnom.

A., bíró uram protestál: Az mi az feleletben ni[n]csen, szabad legyen contendálni. <Szíjgyártó János bíró c. Szabó János volt bíró • L. alább>

I., Vidáczné giráztattya az felperest, az Lugasi Mihály anyját d. 48.

I., Debreczeni Szabó János remittálja az apellatiót. <Szíjgyártó János bíró c. Szabó János volt bíró • 1614. jún. 30.>

[fol. 171^v] **Anno domini 1614, mensis Juni[i], die 30 sedes celebrata est.**

Protestál Déuaj András, hogy az elmúlt esztendőben adott volt eczer is, mászor is Margaj Nagy Mártonnak és az feleségének, Farkas Katalinnak egy kevés pénzt, úgymint 5 forintot, az ki eszében jut benne. Minthogy semmiképpen rajta megh nem veheté mintheddigh[!] is, innét elment, nem tudgya hová. [Van] ugyanitt Fejérvárat, Fejér vármegyében az Temető ucában, Vinci Varga István és Aztalos Mihály pusztá házok helyek szomszédságában egy pusztá házhelye, melynek épí-tésre az fellyül meghnevezett pénznek nagyobb részit attam volt. Hogy azonkívül semmi marháját, sem örökségit nem tudot[!], tahát az én adósságomigh az ház-helyhez tartom magamot. Noha most megh nem érné, de nincs mit tennem, azt kell vennem, az mit talállok. Ha valaki hozzá nyúlna, avagy eladná ő magok, tehát jö-vendőben ígérjek[!] én kegyelmetek előtt és az én protestatióm legyen bizonságom kegyelmetek előtt.

Deliberatum, Debreceni Szabó János: Tetcik az törvénynek, mivelhogy az tize-nötöd nap el nem múlt, hanem az tizenötöt[!] nap alatt lött az remit[t]áció, így ezaránt, az felválcsák[!] meghengettetik.

Protestál az fejérvári bíró, hogy ha oly dolgot forgat az felválcsák[!] mellett az I., hogy ki nem idevaló, szabad legyen contendálni.

A. cum protestatione: Ilyen szóm vagyom az felválcságh mellett, hogy mikor az meghholt urunk, fejedelmünk²⁸² tábora itt, Fejérvár mellett, Fejér vármegyében, az Maros mellett volt, úgymint tavaly esztendőben²⁸³, [hogy az] akkori állapot mint volt s hogy, minden ember tudgya azt. Az szüretől penigh akkor végezél²⁸⁴ volt, hogy valameddigh az tábor itt lészen, senkinek az szőlőszedés megh nem engettessék, valameddigh valamely felé az tábor ha el nem megyen. Mivelhogy vala is az híre, hogy az Maroson általmegyen az tábor. Az végezés pedig az város ellen volt, mert mind nemes ember, mind nemtelen kérte az udvarbírót, hogy [fol.

²⁸² Ti. Báthory Gábor.

²⁸³ Okt. 5-e előtt.

²⁸⁴ Helyesen: végezzék.

172^r] meghengedné az szőlőszedést, ki akkor fejedelem[m] képe volt, de senkinek akkor szabadságot arra nem adott, sőt ő maga is az maga szőlője meghszedésével senkinek nem mutatott utat, hanem az deliberatióhoz tartotta magát. Azkori vesze-delem pedig közönséges volt, nem egy ember, sem kettő vallott kárt, hanem minyájon, azért semmi úton nem kereshetik rajtam, mert tanácsból ment ki. Liceat plura. I. petit par et conceditur. <Szigyártó János bíró c. Szabó János volt bíró • 1614. szept. 22.>

Anno domini 1614, mensis Septembris, die 1 sedes celebrata est.

Nobilis Petrus Szótcz Körösi, Albae Juliae commorans constituit in procuratores Melchiorem Besenyej de BotualNőszőBesenyey, Tomam Szalaj, Valentinum Bárány et Johannem Timár de Enyed contra quoslibet. <Szűcs Péter c. Mészáros András • L. alább>

Minthogy az jelenvaló 1614. esztendőben, úgymint azelőtt székek napjára, mintegy Szent György-nap tájba²⁸⁵ idézteté volt városungban[!], Fejér vármegyében lakó, úgymint[!] Nagy Pál, úgymint nemes személy idézteté volt[!] az fejérvári bírót, Szakmári Szigyártó Jánost törvénre. Azért akkor feleleti simpliciter condescendált volt, azért, mint azolta is semminemű remigyumival²⁸⁶ nem élt, hanem halni hatta dolgát, minthogy akkor is indebitát feleltünk volt hozzá, mostan bíró uram abszolutiót[!] vár az széktől cum pena indebita[e], si juris, liceat. <Nagy Pál c. Szigyártó János bíró • 1614. szept. 8.>

Assumptio causa[e] nobilis Petri Szótcz alias Körösi, Albae Juliae, in comitatu Albense com[m]oran[!] ut A. contra et adversus providum Andream Mészáros, jobbagionem illustrissimi domini principis, juratum cumcivem²⁸⁷ similiter in preallegato loco et com[m]orante²⁸⁸ et civitatum²⁸⁹ com[m]orantem, velut I.

Cum solita protestatione, salvum sit pro et regrediendi, ez okon citáltam az fellyel meghírt helyen és vármegyében lakó I-t: Ut presenti anno, circa diem ultimum mensis Juliae[!] jött vala hozzám, ugyanitt Fejérvárat, belől az kerítésen és kére, hogy adnék egy luvat bérben alája UaidaHunyadik[!] és meghalkuv[ék] vele hetvenöt pénzben, de ilyen okon, hogy énnekem az luvat viszontag adgya kezemben egészségben, épen, az mint én kezében attam, tudniillik egy szeplős kancámot. [fol. 172^v] Melyen mint járt s hogy járt oda [nem tudom]. De hogy haza jött rajta, mindgyárt eszemben vém, hogy meghbénult, az körme is el akar esni. Mindgyárt két polgárt hívaték oculator visióra, hogy nem épen hozta haza viszontag, Pál kovács[ot] és István kovácsot és azok is mindgyárt meghmondák, ehhez hozzá foghatunk, de ez meghhal. Ígyen osztán az I-ra reákültem eskütt polgártól, hogy viseltesse gondgyát, mert én épen attam kezihez, így ez állat, ő tudgya mint s hogy viselte gondgyát, meghholt az kanca. Mellyet én tizennégy forinton el nem attam volna, annakfelette az kárát azolta négy magyar forintért fel nem vettem volna. Így azért meghkívánom az széktől meghíteltetni, mind az kancát s mind az kárát, si

²⁸⁵ Jún. 9-én!

²⁸⁶ Ti. remediumival.

²⁸⁷ Helyesen: concivem.

²⁸⁸ Helyesen: comitatu.

²⁸⁹ Helyesen: civitate.

juris est. Ha pedig ezeket tagadnája, szabad legyen mindent bizonítani, az becsülötös szék kibocsátván, valami az causához illendő léssen, protestator[!] ad ulteriora. I. petit par et conceditur. <Szűcs Péter c. Mészáros András • 1614. szept. 8.>

Anno domini 1614, mensis Septembris, die 8 sedes celebrata est.

Deliberatum, Nagy Pál: Az fejérvári főbíró[t], Szakmári Szígyártó Jánost idézte volt ugyanitt Fejérvárat lakó Nagy Pál törvény eleiben. Mivelhogy [A.] lévén, nem compareál, az széktől [a főbíró] absolutiót kíván. Tecik azért az törvének, hogy nem compareál, absolvállya keresetitol, feleleti tartása szerint indebitán vagyon érette Nagy Pál fl. 12. d. 50. <Nagy Pál c. Szígyártó János bíró>

Mészáros [...] ²⁹⁰

Szötcz Péter prókator haladékot veszen. <Szűcs Péter c. Mészáros András • L. alább>

Njerges Pál giráztattya Oloz Pált, úgy mint A-t d. 48.

A., Mészáros András apellál. <Szűcs Péter c. Mészáros András • 1614. szept. 22.>

Anno domini 1614, die 22 Septembris sedes celebrata est.

Mivelhogy keresik az lakatosok az [...] ²⁹¹

Váci Borbély György vall prókátort, Fejérvárat, Fejér vármegyében lakó Bun Lukácsot, Lénárt Istvánt, BorosBoczárdon lakót, Varga Benedeket, BorosBoczárdon lakót contra quoslibet. <Borbély György c. Borbély Ferenc • L. alább>

[fol. 173^r] A. cum protestatione: Ím, értem az I-nek, noha láttatik az felválcsák[!] mellett A-nak lenni, az felváltcsák mellett bőséges való feleletit. De azt mondom én az ellen, non tenet mind az maga mencieségét[!]. Oka ez, hogy az város sölőinek[!] sem az város, sem az nemességh, sem az udvarbírágh[!] rendet soha nem szabtanak, hanem az bírónak mindenkor szabadsága volt annak az meghszedésére. Tavaly is panit²⁹², az ki gotczmesterünk volt, úgymint az meghholt Cziszár Mátyás, [tudom,] hogy kéredzett reá, hogy meghszedgye, ne tartottál volna ellent benne, hanem bocsátottat[!] volna reá. Ha valaki, vagy az nemesek, vagy pedig udvarbíró ellene szólott volna, hogy ne szedgük[!], tehát azért voltál te bíró, hogy az tanácsat gyűjtötttetet[!] volna be, attat[!] volna eleiben, hogy nem hadgyák meghszedned, az tanács elvégezte volna, ha elvégezhetne volna, ha pedig el nem végezte volna, tehát ment ember volnál. De, hogy ezeket nem cselektetett[!], az gotczmestert el nem bocsátottat[!], tehát azt mondom, si juris, hogy minden keresetünkön rajta vagy, si juris, melyeket nem is tagathatsz, hogy nem kéredzed[!] volna az gotczmester. Mert mikor bíró uram az egész várost begyűtteté volt, akkor te magad megmondottat[!] az város előtt, hogy te nem bocsátottat[!]. Azért azt mondom, si juris, hogy minden feleletet[!] non tenet, feleletünk tartása szerint meghvárom az törvéntől ítéltetni. Liceat.

²⁹⁰ Befejezetlen bejegyzés.

²⁹¹ Befejezetlen bejegyzés.

²⁹² Helyesen: penig.

[I.] cum protestatione: Ím, értem, hogy azt állatot[!], hogy az város szőleinek megszedésének sem az udvarbíró, sem pedig nemes ember ellene nem mondott volna. De, az mint meghfeleltem, az szüetről való deliberatio az város ellen volt, mi pedig városok vagyunk, az az szőlő penigh enyém s tied, többekkel egyetembe. Az udvarbíró énnkem s teneked parancsolt, tőle feggettünk[!], minden embernek az végezéshez kellett tartani. Az szőlőnek pedig számadó szolgálja volt Cziszár Mátyás, tőle kellett volna számot vennem. Az hol pedig azt mondott[!], hogy én nem bocsátám sedni[!], semmi kész edénye nem volt hozza, mint[!] kötetlen marattanak az város edénye[!]. De, ha szinte készen lőtt volna is, nem engettetett volna, mert az udvarbíró is az maga szőlői megszedésével nem mutatott utot, minyájunké kinn veszett. Így azaránt nem kereshtetitek rajtam [fol. 173^v] Azért kegyelmetek[től], feleletem tartása szerint, Isten szerint való deliberatiót várok. Liceat plura.

A. cum protestatione: Ím értem, hogy az város szőlője felől hogy[!] azt mondott[!], hogy kegyelmedé és enim s az uraimé mind közönségesen, az udvarbíró nekünk fejünk volt, ő nem hatta megszednünk, mert minden[n]ek parancsol, az magunké is künn veszett avval együtt, azér veszett az udvarbíróé is, az miénkkkel künn veszett. De azt mondom én az ellen, hogy ez az város szőlője nem volt tied s enim, az uraimé, mint az mi magunké, hanem nem szabad énnkem s teneket[!] s az uraimnak eladni mód nélkül. Az felől pediglen, ha szintén az magunké felől valami deliberatio volt, nem constál, de az felől az egy szőlő felől nem volt semmi deliberatio, ha rá nem bocsátottanak volna, hog[y?] hát könnyű volna most okot adni róla. Hogy pedig az udvarbíró szőlőit emlegetet[!], nem volt nekünk arra s nincsen is gondunk, ha kinn veszett is. Ahol azt mondott[!], hogy Cziszár Mátyásnak semmi kötött edénye az város számára nem volt, nem te gontot[!] lőtt volna az, csak bocsátottat[!] volna rá, ha mint[!] az földre töltötte volna is, ő kára lőtt volna, mostan nem kegyelmeden keresnök, hanem őrajta, vagy az ő maradékján. Azért így, ezaránt, hogy rá nem bocsátottat[!], non tenet minden feleletet[!] magat[!] mentségire, hanem meghvárom az előbbi törvént meghíteltetni. Liceat plura.

Cum protestatione Debreceni János: Az mint meghfeleltem ennekelötte is, mi nekünk itt udvarbíránk volt, az ki fejedelem személit viselte, valamit ők ebben az helben deliberáltak s végeztek, mindennek azhoz kellett tartani. Liceat.

Deliberatum: Az előbbi deliberatiót hatták helyén ökegyelmek minden részeiben, semmi maga mentcségében nem mentheti magát. Mintha magát ragasztaná melléje, mivelhogy azt mondgya, hogy lőtt volna csak kész edénye, meglátta volna, ha rája nem bocsátotta volna. De akárhová tötte volna, akár kádban s akár az földre, most kegyelmednek nem volna semmi gondgya. Aztán, mivelhogy avval is menti ökegyelme magát, hogy az udvarbíró nem eresztette [fol. 174^r] reá, de nemhogy ilyen időben, de soha nem tartottak ellent benne, mikor bódogh idő volt is. I. apellat, Debreczeni Szabó János cum toto²⁹³ serie. <Sziigyártó János bíró c. Szabó János volt bíró • 1614. okt. 27.>

²⁹³ Helyesen: tota.

A.: Mikor haza akartam küldeni az polgártól, nem akarta az polgár elvinni, mivelhogy ilyen bajos marha volt, hanem egy legént fogattam az bíró uram sálásaigh[!]. Onnan osztán polgár vitte az I-nak szállására az fiammal együtt. Nem tudom mi gondolattában egy fát ragadott fel, nem tudom, ha az polgárt akarta-e verni, vagy az fiamat, vagy az lovat akarta agyonverni. Ott osztán nem eresztette be az ajtaján, ott az polgár meghköttötte, ő pedig leszaggatá s azt mondotta: „Bestye, kurvafiáé, agyonverem, hiszem megh adhatom az árát.” Azért, ha ezeket meghtagadnája, bocsásson ki az bücsülötös szék, kész vagyok megbizonítani, ha pedig az bücsülötös széknek tecik, az dí[j]át követném, mint[!] az fiamnak s mint[!] az polgárnak díjokat. Liceat.

I. cum protestatione respondit: Ím értem az I-nak²⁹⁴ második útra való feleletit, holott én az első feleletire semmi választ nem töttem. Az I.²⁹⁵ penigh az első keresetit hátrahag[y]ván, sine citatione más útra tér, azt mondgya, mégh beszélit onnan küül: „Jöszte be csak, mégh mást mondok.” Ahol azt mondgya, hogy az kancát ment az bíró uram házától odaküldötte szállásomra s az fia is vele volt, azért mind az fiának s mind az polgárnak sine citatione dí[j]át feleli hozzám. Azért azt mondom, si juris, hogy semmiképen két úton nem járhatna, hanem várná megh, az elsőnek hogy szakadott volna vége, kereste volna úgy ezt. De, hogy ezt nem cselekette, hanem két úton jár, azt mondom, si juris, hogy minden kereseti condescendál cum pena calumniae. Ha pediglen az törvének erre az calumniára tekintete nem lenne, amely dí[j]okat hozzám felelt, úgymint az polgáré[t] s az fiáé[t], visszakövetem. Ezt penigh nem prókátora által feleli és keresi, hanem maga. Protestálok affelől, hogy jövendőben szabad legyen szólnom felőle. Liceat plura.

[fol. 174^v] Deliberatum: Mivelhogy az A. az előbbi dolgot elhadgya és sine citatióval[!] mást forgat, tetcik az törvének, hogy ez az törvény condescendál, az kit keresett éppen[úgy], mint az, kit maga felelt s mint az előbbi, az hogy telyességgel leszáll. Mivelhogy pedig idézetlen szólította, azért terhe[n] vagyon rajta, úgymint fl. 1. <Szűcs Péter c. Mészáros András • 1614. okt. 27.>

A., Váci Borbély György giráztattya Borbély Ferencet úgy mint I-t d. 24. <Borbély György c. Borbély Ferenc • 1614. szept. 24.>

Anno domini 1614, die 24 Septembris sedes celebrata est.

Déuay Mészáros István vall prókátort, Enyedi Mészáros Jánost, itt GyulaFejérvárat, Feiér vármegyében lakót, Borsoló János deák[ot], Sárdon lakót contra quoslibet. <Mészáros Péter c. Mészáros István • L. alább>

Nobilis Deső Mihály vall prókátort, Bun Lukácsot, Feiér vármegyében, GyulaFejérvárat lakót. <Dezső Mihály c. Halász Ursulné • L. alább>

A., Váci Borbély György secundario giráztattya Borbély Ferencet d. 24. <Borbély György c. Borbély Ferenc>

A., nobilis Michael Deső, pixidarius illustrissimi domini principis, Albae Juliae, in comitatu Albense com[m]orans, ut A. contra et adversus honestem²⁹⁶ Annam,

²⁹⁴ Helyesen: A-nak.

²⁹⁵ Helyesen: A.

²⁹⁶ Helyesen: honestam.

consortem providi Vrsuli Haláz, in predicto loco et comitatu com[m]orantem, velut I.

[A.], cum solita protestatione: Ezért citáltuk az I-t, hogy az jelenvaló 1614. esztendőben, úgymint az oláhok kisasszony-nap-tájában²⁹⁷, nem tudatik, az I. mi gondolattýából, ugyanitt Fejérvárat, Feiér vármegyében levő nemes házomra, mely vagyon az Oláh uczában, Körösi Jánosné háza helyin[!] szomszédságában, másfelől az Ispitály felé menő út mellett. Odament házomra, onnat dirib-darab fáimot, forgácsimot elhordott, az mely nekem sok pénzemben állott. Azért azt mondom, hogy nemes házamtól nem hordhatta volna hatalmasul, ott nem létemben, kedvem és akaratom ellen. Azért azt mondom, si juris, hogy így elhorta, hogy maga szerént való dí[j]án vagyon [é]rette, melyet [fol. 175^r] az I. maga sem tagadgya. Ha tagadná, megbizonítanám, de nem tagadgya. Liceat.

Deliberatum: Mivelhogy az I. nem tagadgya azt az szék színin, hogy egy előruhában nem vitt volna valami aprólék forgácsot, az A. is pedigh semmi summát nem²⁹⁸ forgat kárvallásér[t], hanem csak dí[j]ak²⁹⁹ szerént való hatalmot. Tecik azért az törvénynek, hogy dí[j]a szerént való hatalmon nincsen, hanem városi törvénye szerént való hatalmon, száz pénzen, melynek két része az széké, harmada az peresé. Holott semmi épületre való fát nem vitt el, sem pedigh házát le nem vágta, az kire az törvénynek valami tekinteti lenne. <Dezső Mihály c. Halász Ursulné>

A., örek[!] Mészáros Péter, urunk ő nagysága jobbágya, Fejérvárat, Feiér vármegyében lakó, úgy mint A. Mészáros Istvánt[!], [alias] Száz István, urunk ő nagysága jobbágya ugyan Fejérvárat, Feiér vármegyében lakó, úgy mint I. ellen.

Cum solita protestatione, ezért citáltam az I-t, hogy az jelenvaló 1614. esztendőben, úgymint nagykarácson nap tájában, minthogy az fiamra az Úristen nyavalyát adott volt, vittem volt az fiacskámat orvoshoz Borosboczárdra, Nagy Mártonnéhoz, mely lakik ugyan az felyül [megírt faluban], Feiér vármegyében. Adott volt ugyanazon Nagy Mártonné kezeingben[!] egy ládát, hogy Aztalos Mihályval meghcsináltassam. Melyet meg is csinált volt, [azután] az I. ráment hírem nélkül s kiváltotta onnan, kihöz semmi közü nem volt. Azért sokszol[!] kértem az ládát tőle, hogy megh adgya s nem akarta megh adni, magá[t] kínáltam az válcágával, azért azt mondom, si juris, hatalmasul tartya és bücsüivel várom meghíteltetni az törvénytől. Az láda most is nála vagyon az I-nél, az ládát pedigh igen kérík tőlem, be is akart idézni érte egynehánszor, csak könyörgettem neki: „Talám megh adgya, ne idézt[!] be.” Ha negálya, jurat. Liceat. <Mészáros Péter c. Mészáros István • L. alább>

[fol. 175^v] Cegei Jánosné, Anna'sszony, Louáz Anna az öccsével, Petron'aszszonyval együtt gyanóra hitták volt Nagylábúnét, Dorottya aszszont, hogy gyanakodnak, hogy az anyjokról ezüst marhája vagy adóssága marad[t] volna, mondgyon róla, kire ígéré, jövendő széknapiján, hogy meghmondgya. <Cegei Jánosné és Szláni Jakab deákné c. Mészáros Gergelyné • 1614. okt. 13.>

²⁹⁷ Szept. 18.

²⁹⁸ Utána törölve: *említ.*

²⁹⁹ Utána törölve: *maga hatalmáért.*

Anno domini 1614, mensis Septembris, die 24.

Cum protestatione respondit az A.[!], Déuaj Mészáros István, alias Száz István, ki lakik most Gyulafeier vármegyében, ugyan GyulaFeiérvárat: Azért citáltattam az I-t[!] Németi Mészáros Pétert, alias Kopoz Péter, ki lakik most Gyulafeier vármegyében, ugyan GyulaFeiérúarat, Nagy Lipa ucában, közel az Piatzhoz, kinek egyfelől szomszédgya Békési Miklósné, Illonna asszony, másfelől Németi István deák kerti, hogy az elmúlt tavasszon, úgymint húsvét előtt, vittem volt házához hat singh karasia posztót, kit szolgálatomban attak. Sem száloghban nem attam neki, sem adós nem voltam neki, sokszor kértem, mással is kérttem, de nem atta. Azért azt mondom, hogy hatalmasul tartya, ha az törvény mondgya, böcsöivel várom megh adiudicáltatni. Ha tagadgya, bocsásson ki az szék, megbizonyítjuk. Liceat. <Mészáros Péter c. Mészáros István>

Anno domini 1614, die 13 Octobris sedes celebrata est.

Nagy Simon giráztatya Mészáros Pétert, úgy mint I-t d. 24. <Nagy Simon c. Mészáros Péter • 1614. nov. 24.>

Anno 1614, die 22 Octobris sedes celebrata est.³⁰⁰

Assumptio causa[e] nobilis Apostoli Foztánczináló et Michaeli[s] Zabó alias Gréczi, uti A., Albe Julie et comitatu Albensi com[m]orant[i]um contra et adversus providos Georgium Kisselki Borbélj vocatum et consortem suam, similiter Albe Julia[e] et comitatu superscripto [commorantes], velut I-os per procuratorem.

Cum solita protestacione: Ezért citáltuk az I-okat, ut in presenti anno [fol. 176^r] 1614, circa diem 10 octavum[!] mensis Octobris, neczitur[!], quo zelatus, az I., itt-hon nem létünkben az én feleségemet, úgymint Apostolnak és az meghspecificált Zabó Mihálnak feleségét, Io Annátth és Ilonát forró lúggal nyakon és hátban öntvén, kiről jeleket is mutattunk bíró uramnak. Azzal is nem elégedvén, az földre, mik nemesek lévén, feleségünket ontván, elsőben rút, éktelen szitkokkal szidalmazván, salum sit, nilvánvaló, besttye, híres kurváknak szidott vala, meddigh akart[a], addigh, mert kiről kéket is és vért is mutattunk bíró uramnak, az magunk útüle bérlett házunkban. Azzal sem elégedvén, ű maga, Selki Borbélj György, ugyanezen esztendőben, circa diem vigesimum³⁰¹, ugyanazon bérlett házunkat invadálván, mely ház vagy az meghnevezett helyen és vármegyében, Vizaknaj Márton deák és az néhai Fületlen Zabó István³⁰² házak³⁰³ szomszédtságában, minden jovainkat magok hatalmával onnéth kihánta. Holott bíró uram becsületes eskütt polgára által meghintvén őt magát is, hogy csendesesen legyenek, ha mi vétünk[?] leend, törvényben lakunk s keressen suis modis. Ű avval nem gondolt, kihánt bennünket. Mely patratomokért juxta contenta Decreti, Partis secunda[e], Titulo havanhét seorsim et singulatim capitalison vadnak érette, videlicet, ahol azt írja: „In causis vero majoribus, scilicet invasionis domus nobilium et sine testa [fol. 176^v] causa verberationis.” Így, hogy penigh rajtunk azt patrált, meghkívánnjuk az

³⁰⁰ Az Erszenygyártó Jánosétól eltérő kézirással egészen az okt. 24-i széknapiig.

³⁰¹ Helyesen: vigesimam.

³⁰² Nevét az 1603. évi események kapcsán említi Szamosközy: *i.m.* II. 346; III. 32. Baranyai Szabó Istvánnal lehet azonos.

³⁰³ Uo. „tágas” háza a Szent Mihály-kapu közelében állott.

meghnevezett penákat és azonfelett, minden jav[a]iktúl[!], secundum Decretum, ingó-bingó és ingatlanukkal magunknak ítélteni, si juris. Hogy peniglen kihánt bennünket, azt kíványok az törvénytől meghíteltetni, minekelőtte az törvény véghezmenne, hogy bele bocsássonak bennünket. Ha penigh negálná az faktomokat, bocsásson ki az böcsületes szék, [suo] tempore et loco meghdocálljuk[!], az mellé, mindent szabad legyen doceálnunk, utconque[!]³⁰⁴ lészen. Bizonságot reportálván, salva deliberatiót várunk, protestatur ad ulteriorem.

A-ok protestatur coram sede judiciaria et partem birsagi[a]e apud manus fideles domini judici[s] relinquod[!]³⁰⁵ usque törvény végeszakattáigh. I-i petunt par et conceditur ad tertium diem. <Fosztáncsináló Apostol és Szabó Mihály c. Borbély György és felesége • 1614. okt. 24.>

Nagylábú Gergelyné, Dorottya asszony vall procator, Lénárt Istvánt, Borosboczárdon lakót, Fodor Tamást, Varga Benedeket, Borza Jánost, Bun Lukácsot contra quoslibet. <Cegei Jánosné és Szláni Jakab deákné c. Mészáros Gergelyné>

Anno 1614, die 24 Octobris sedes celebrata est.

I-ok, Selki Borbély György prókátor haladékat veszen és meghengettetett az széktől. <Fosztáncsináló Apostol és Szabó Mihály c. Borbély György és felesége>

Anno domini 1614, die 27 Octobris sedes celebrata est.

A., Mészáros Gergely vall prókátort, Borosboczárdon lakó Borza Jánost, Fodor Tamást, Bun Lu[ká]csot, Fejérvárat lakót contra quoslibet.

Asumpcio[!] causa[e]: Mészáros Gergely, urunk ő nagysága jobbágya, Fejérvárat, Feiér vármegyében lakó, úgy mint A. contra Pokloson lakó, ugyan Feiér vármegyében, [fol. 177ⁱ] az fejérvári csordapásztor, Péter, úgy mint I. Cum solita protestatione, ezért citáltattam az I-t, hogy ez jelenvaló 1614. esztendőben, úgymint kisasszony nap tájában vöttem volt egy szőke torcsa ökröt egy drombári olától 10 forinton, melyet attam volt az I-nek pásztorsága és gondviselése alá. Mely ökörtől meg is fizettem volt nekie. Azért nem tudom, [ő] tudgya, hová tőtte, éntőlem az marha elveszett. Melyet, mikor eszembe vöttem, mingyarást hírré attam neki, hogy nincs az én marhám, melyet sok fáratcságomval, negyet[!] vagy ötöt[!] napik[!] mind kerestem, mint[!] házam népével egyetemben, soholt megh nem találtam. Azért I-től sokszor kértem az én marhámnak az árát, de [nem] atta. Most is kérem az szék színén, ha megh[adja], elvesöm[!], ha pedig megh nem adgya külömb[en?], hanem törvénnel fāraszt, az törvénytől az én ma[r]hámnak az árát, tudniillik az 10 forintot, annakfelette,³⁰⁶ hogy törvénnel fāraszt, az mit költök, s prókátoromnak az mit adok, azt is meghkívánom az tör[vény]től meghíteltetni, tudniillik két forintot. E[zt] pedig az I. semmiképpen nem tagadhatya, h[og]y m]egh nincsenek. Liceat plura.

³⁰⁴ Helyesen: utconque.

³⁰⁵ Helyesen: relinquunt.

³⁰⁶ Utána törölve: *ugyan azon elveszett marhától azon mosta[...]*

Deliberatum: Mivelhogy az A. azt mondgya, hogy kiment mostoha fiával s kere-
resték és kész jurálni. Az I. is az[t] mongya, hogy, az hol Borbély Albert lakik,
úgy[mint] az megholt Szakátcz Tomás házáik hajtotta. Teczik az törvénynek, hogy
az A. az mostoha fiával [esküdjék meg], hogy kimentek mindgyárt keresni. Az I. is
[esküdjék], hogy addigh az Szakátcz Tomás házáik[!] ha[jtotta] és törvények lészen
az után. <Mészáros Gergely c. Péter csordapásztor • 1614. nov. 10.>

[fol. 177^v] Bun Lukács vall prókátort, Lénárt Istvánt, BorosBoczárdon lakót,
Ilkó Pált.

Mészáros András az Szötz Péter törvéni után, az minémű törvények volt, az tör-
vénye után úgymint harmincz nappal absoluciót kére és az törvény megy[!] is adá
őkegyelmének az absoluciót. <Szűcs Péter c. Mészáros András>

Adorián Istvánné, Ann' asszony vall prókátort, BorosBoczárdon lakót, Fodor
Tomást, Varga Benedeket, Borza Jánost, Bun Lukácsot, Feiérvárat lakót contra
quoslibet.

As[s]um[p]tio causa[e] Adorián Istvánné, nemes személy, Ann'asszony,
Feiérvárat, Feiér vármegyében lakó, úgy mint A. [pereli] Erszénygyártó Jánosné
Susanna asszonyt, úgymint özvegy asszony[t], Feiérvárat, Feiér vármegyében lakó
urunk ő nagysága jobbgáya[t], úgy mint I-t.

Cum solita protestatione: Ezért citáltuk az felyül meghnevezett I-t, hogy az je-
lennvaló 1614. esztendőben, úgymint azelőtt[i?] nap előtt egy héttel vettem eszem-
ben, hogy volt egy bogla szénám berakva az Budaj Máthé kertiben, mely vagyon
ugyanitt Feiérvárat, Feiér vármegyében, az hogy eszemben vöttem, hogy az én
szénám igen fogy. Egykor az hulladékján elindulék, addik[!] menék s addik[!]
szedegetém az én szénám-félit az úton, szinte az I-nek házáigh menék. [fol. 178^r]
Hát[?] ott házánál vagyon egy lú meghkötte, az én szénám-féle az lú előtt vagyon,
melyet már egy egész hete volt, hogy az én szénámat hánták oda. Kérdem az I-t:
„Asszonyom, kié ez az lú?” Mondá: „Én nem tudom kié, ám egy emberé, de én
nem tudom, ki neve.” Mondom: „Asszonyom, ez az én sénám[!]-féle, az kit az lú
eszik, ki hozta ide?” Mondá: „Nem tudom én, hiszem nem voltam szénapásztorod.”
Mindgyárast menék udvarbíró uramhoz, hogy azt az luvat megthartóztassam az én
szénámért. Udvarbíró uram ada egy szolgát mellém, hát, sem az lú, sem az ember,
sem asszonyom nincsen ottho[n]. Beindulék, hogy meghmondgyam esmét udvarbí-
ró uramnak, mit kellessék cselekednem, mert nagyon káros ember vagyok. Az I-t
találám az várban, az Szent Mihály kapu[j]ján belől, mondom: „Asszonyom, hová
men[t] az ember, az ki nálad volt?” Meghtagadá, hogy ő nem tudgya. Ez az beszéd
vala az Jósika háza előtt, én indulék az udvarbíró felé, az I. indula az Szent Mihály
kapuj[a] felé. Menék az udvarbíróhoz s meghmondo[m] az udvarbírónak, hogy el-
ment onnat, de itt az várban mondgyák, hogy vagyon, nem tudom, ki házánál.
Esmét elkülde az udvarbíró [fol. 178^v] bennünket, hogy meghkeressük s addik[!]
kérdézénk, hogy ráigazítának, hogy az kotycsináló[!] asszony házánál vagyon. Oda
menénk, hát az I. immár attúl nem ment ki az kapun, az legény ott nincs, elment hát
onnan, az mígh mi odamenénk. Azután, mikor az legény hazament az szálásra az I.
mindgyárt elhítta onnat. Azért azt mondgyuk, si juris, hogy ő miája vallottuk mi az

kárt, mert, ha el nem hitta volna, hát kezüngben[!] akadt volna az minekünk az or[v] is. De, hogy elhítta, őmiatta nem akadt kezüngben. Melyet az I., ha tagadna, bocsásson ki az törvény, megbizonyíttjuk, ezen kívül is mindeneket, az mi az kausához illendő, szabad[!] legyen mindent bizonyítónunk. Bizonyságom mellé magamnak is hitet kérek, minthogy nemes személy vagyok, azért azt mondom, ha az törvény mondgya, valamin az legény maradott volna, az ki nála volt szálláson, avagy az szénának, az melyet ellopott s az többinek bücsőin maradt volna, avagy, mi[nd?] egyében, azt követem az I-n, ha az törvén[y] mondgya, bizonyságomat reportálván, Isten szerént való deliberatiót várok kegyelmetektől. Liceat plura.

[fol. 179^r] [Deliberatum:] Mivelhogy az A-k is, Adorjon[!] Istvánné és az I. is, minden[!] két fél bizonyásra kéredzik, tetczik az törvének, hogy feleletek tartása szerént, esztennapra bizonyícsanak, mind az két fél és törvének lészen azután.

I., Veresmarti Erszénygyártó Jánosné, Susanna asszony felváltságot vött, **die 1 Novembris anno domini 1614.** <Adorján Istvánné c. Erszénygyártó Jánosné • 1614. nov. 3.>

Anno domini 1614, die 3 Novembris sedes celebrata est.

I., Veresmarti Erszénygyártó Jánosné Susanna asszony vall prókátort, Lakatos Lászlót³⁰⁷, Borbély György[öt], GyulaFejérvárat, Fejér vármegyéből[!] lakókat. <Adorján Istvánné c. Erszénygyártó Jánosné • 1614. nov. 10.>

[Deliberatum:] Mivelhogy apellált volt az I. és az tizenötöt[!] nap elmúlt és telyességgel halni hatta magát, azért tetczik az törvénynek, hogy az bíró uram az tizenötöt[!] napra ezután [nem?] tartozik az igaztételre menni. <?Sziygyártó János bíró c. Szabó János volt bíró • 1614. dec. 1.>

Anno domini 1614, die 10 Novembris sedes celebrata est.

Adorián Istvánné, Ann' asszony protestál prókátor által, Bun Lukátcz által, hogy az minémű pert kezdett volt Susanna asszonyval, azért mostan, az miképpen mind felváltságúnak, mint[!] citatióinak, mint[!] feleletinek szabad legyen ellene contendálnom. Liceat.

A. Adorián Istvánné, An'asszony, cum solita protestatione: Ím, értem az I-nek az [szavát], felváltságot emleget, az mel[lett?] akar felelni, de azt mondom én az ellen, az melyet itt megh is kérdek, hogy mit váltottak fel? Azért azt mondom, hogy, ha te felváltságot akartál venni, az törvény[t] teneked véghez kellett volna várho[d]. Még itt sem teneked, sem énnekem, sem súly[os], sem súlyotlan törvényünk nem volt. Hanem azért[t], feleletem szerént és az te repitációt³⁰⁸ szerént, mint[!] az két félt az törvény bizonyásra bocsátotta volt, azért mint[!] teneked s mind [fol. 179^v] énneke[m] bizonyságokat be kellett volna állatnánk. Azoknak vallásira őkegyelmek az minémű törvént töttenek volna, ha teneket[!] súlyosnak tectett volna, így talám módot[!] lött volna az felváltságban. De, hogy ezt megh nem vártat[!] s mód nélkül, az semmit felváltottál s vele az én igasságomat hátra akartat[!] állatni, tehát azt mondom, si juris, hogy indebitán vagy érette, meg is vá-

³⁰⁷ Utána törölve: *nemes embert.*

³⁰⁸ Helyesen: replicatiód.

rom az törvénytől ítéltetni. Mely kitecik az prokotorumból³⁰⁹, őkegyelmek is emlékezhetnek reá, hogy semmi törvényünk nem volt, azért meghvárom az törvénytől ítéltetni az fellyül meghnevezett penákat. Liceat plura.

Deliberatum: In ea parte cum toto serio[!] A. apel[!]ál. <Adorján Istvánné c. Erzsénygyártó Jánosné • 1614. dec. 3/7.>

I., az fejérvári csordapásztor, Péter vall prókátort, Lakatos Lászlót, Fejérvárat lakót.

I., az fejérvári csordapásztor, Péter: Ím értyük az hozzánk való súlyos feleletit. Hozzánk hogy kegyelmed azt feleli, hogy az kegyelmed marháját mi vesztettük volna. Ha mi vesztettük volna, hát az mezőn vesztettük volna, de nem az mezőn veszett. Nyilván vagyon kegyelmeteknél, hogy mi nem úgy szegöttünk, hogy ki-nek-kinek haza hajcsuk marháját, pusztaság vagyon, ki egyfelé, ki másfelé megyen az városban. Külte volna őkegyelme házanépit az marha eleib[en], ha tutta, hogy tanolatlan marhája vagyon. [fol. 180^v]³¹⁰ Mert én az kis Szakátcz Tomás házáigh hajtottam, egyik része pedig az árogb[an] m[en]e elé, az ki az várhoz való volt, azokban az marhákb[an] pedig nem mint[!] az várhoz való volt, mert még ki is [t]érítettem[?], akkor pedig h[en] az réten járt az marh[a]. Készek vagyunk meghe[skü]ni, hogy behajtottuk az őkegyelme marháját, az árával nem tartozom, melyet én rajtam keres, fizetésit sem vettem őkegyelmétől arra az marhára, azelőtt is hitet kívántam s most is hitet kívánok. Liceat.

A., cum protestatione: Ím, értem az I-nek maga m[en]cségire való feleletit, de azt mondom, non tenet minden m[en]csége. Ahol azt mongya, hogy mikor az városban beindította az csordát, sok pusztaságh vagyon, az marhák elszélyhetének, ki egyfelé, ki az vár felé, az árokra, ki má[s]felé, széllel az ucákra, azt mondom én asz[!] ellen, tudgya azt, hogy [n]égy ucán hajtya ki az marhá[t] s négy ucán kelle hajtani be is. Az mi az eleibe való küldés: még nagy időn az mostoha fiamot eleibe küldtem. Az, hogy a marhát nem találta, kérdé tőle: „Péter, hol az mi ökrünk?” Azt mondotta: „Nem tudom én, nem látom én!” Most holott azt mondgya, hogy az Szakátcz Tomás házáik[!] hajtotta az marhát, nem az Szakátcz Tomás házáigh kellett volna az marhát hajtani, hanem az piacigh, ahonnan reggel elindíttya őket. Ugyan lehet, hogy ta[lán?] el is hajtott az marhákb[an] az Szakátcz Tomás házáigh, az én ökröm, ha ott lött volna, [fol. 181^r] lehetetlen, hogy meg[he] nem találtuk volna. Holott én magam is, miként eszembe v[om], hogy nincs az ökör, mindgyárást kimentem, mint[!] feleségestől, úgy kerestem, de sohul mi meg[he] nem találtuk. Holott mondtam ő magának is, hogy nincsen az én marhám, de én látomra még csak egy nyomot sem ment keresni, nemhogy messzébb ment volna. Hogy pedig hitre kéredzik, azt mondom én az ellen, hogy én magyar ember, jámbor lévén, neki sem szólok tisztessége ellen, mind az mostoha fiamval együtt kész vagyok meghe[skü]ni, hogy kimentem s kerestem esszerént, az mint feleltem. Azért az törvény lássa meg[he], melyikünknek vet hitet. Ahol azt mondot[!], hogy én attól az marhától semmit nem fizettem, az mi kicsin marhácskám énnekem vagyon, először attól én

³⁰⁹ Helyesen: protocollumból.

³¹⁰ A különálló 180. lap r oldalán későbbi bejegyzések vannak.

meghfizettem. Annakutána egy véka búzát attam én te[ne]ked, hogy mikor vágni-való marhám lészen, azt is őrizet[!], az mígh meghvágyom[!]. De bátor semmit nem attam volna is attól az egy marhától, holott attam, tehát, miként én elődben hajtottam s te neket[!] meghmutattam, go[n]dgya viselését te felvállaltat[!], tehát tőle[d] kellett elővárnom. Azért kegyelmetektől és az törvéntől Isten szerént való deliberatiót várok. Liceat.

Deliberatum: Constál az szék előtt, hogy Gergely uram eleibe attam az marhát úgy, mint pásztor eleiben, az pásztor is felvötte baját. Mikor esziben vötte volna Gergely uram, hogy az marhája nincsen, az mostoha fiát az pásztó[r] eleiben külte és híttá, hogy keressék az marhát. Mivelhogy Mészáros Gergely az csordapásztorral meghalkuttak szépszerént úgy, hogy az csordapásztor Mészár[os] Gergelynek adgyon fl. 5, úgymint eszten ez napra, ha akkor megh nem adgya az csordapásztor, azután ekké[nt?] az tíz forintot megh adgya. <Mészáros Gergely c. Péter csordapásztor>

[fol. 181^v] **Anno domini 1614, die 17 Novembris sedes celebrata est.**

Erszéngyártó Jánosné giráztattya Adorián Istvännét, az A-t d. 48.

Adorián Istvänné benn tiltya az girát hodie per totum. <Adorján Istvänné c. Erszéngyártó Jánosné • 1614. dec. 3.>

Anno domini 1614, die 24 Novembris sedes celebrata est.

A., Nagy Simon giráztatya az öreg Mészáros Pétert, úgy mint I.-t d. 24. Secunda. <Nagy Simon c. Mészáros Péter • 1614. dec. 1.>

Anno domini 1614, die 1 Decembris sedes celebrata est.

Nagy Simon vall procatort, nobilem Melchiorum Litteratum de Botualnősző.

Deliberatum: Mivelhogy Nagy Simon Mészáros Pétert idézte törvényre, kétcer meghgiráztván, most harmadszor az törvénynek szokása szerént nem compareál. Tecik azért az törvénynek, [hogy] Nagy Simon kereseti szerént, böcsőjével az törvén meghítéli, [et] ad 15. diem executio conceditur. <Nagy Simon c. Mészáros Péter>

Az fejérvári bíró, Szakmári Szigyártó János protestál, hogy az minémű törvént Debreceni Szabó János uram akar meghindítani bíró uram ellen, tehát szabad legyen mind az üdőhaladék ellen, mint[!] feleleti ellen, mint[!] az novum, avagy mivel akarja felindítani, mint[!] az ellen szabad legyen contendálnunk.

Cum protestatione, Debreceni Szabó János protestál az tükegyelmetek személye előtt, hogy bíró uram ökegyelme az váras képiben az micsoda kereseti rajtam [vagyon], hogyha valamit, ahhoz illendő dolgot elfelejtettem volna is, az új ítélet mellett szabad legyen szólnom. <Szigyártó János bíró c. Szabó János volt bíró • 1614. dec. 3.>

Anno domini 1614, die 7 Decembris sedes celebrata est.

A., Adorján Istvänné asszony cum protestatione: Ím, hallya tisztelendő uraim tükegyelmetek, hogy telyességesen az I., Erszéngyártó Jánosné, Susanna asszony, hogy az mely katona minekünk kárt tött és az szénát elhordotta, hogy [fol. 182^r] az I. igtatá[!] el. Azért gazdjája volt az I. annak, az ki elhordotta és nem is tagadhatya, hogy nem tutta, mert világosan behozák az bizonságok, hogy azt mondotta nekie,

hogy: „Menny el, hiszem meghérem fejemvel, ne veszed magadot.” Azért afféle gazdának, az ki affélét befogadt[!], tudgya kegyelmetek, micsoda az törvéne. Azt követem most is, mert az én szénám, négy szekér széna volt, mikor odaraktuk volt, de csak egy szekérvel találtuk, azért törvént várok kegyelmeitektől. Liceat.

Deliberatum: Az törvény juramentumot ítél az I-nek, az Erszéngyártónének, Susana asszonynak, hogy ad 3. diem meghmencse magát, hogy az Adorián István[n]é szénájának elveszésiben sem híre, sem tanácsa [nem volt], sem ő akaratyából nem hordották. Így, ha meghesküszik, meghszabadul az A-nak keresetítől. <Adorján Istvánné c. Erszéngyártó Jánosné • 1614. dec. 10.>

A fejérvári bíró, Zakmári Zígyártó János: Minekelőtte az militumra³¹¹ megh nem felelnék, excipiálunk az novum mellett s azt mondgyuk, mikor ugyan az jelenvaló esztendőben, úgymint holnap három hete lenne bíró uram, az törvénynek találása szerént, az törvénytevő uraimval executióra ment volt, akkor az I., D[e]breceni Szabó János az novumval előngben[!] állott és eltiltott az executióról. Avval sem elégedett, az tilalomv[al], hanem viszontak[!] még ugyanazon novumval beidéz[te] bíró uramot. Azért, hogy ez szerént cselekedett, hogy az tilalomval megh nem elégedett, hanem ráidézte bí[ró] uramot, tehát azt mondanám, ha az törvény mondgya, hogy az a novum condezcendálna[!], cum pena calumniae, mert két útnak láttatik lenni, azért erre váro[k] először³¹² törvényt. Liceat.

Deliberatum: Stat novum Joannis Debreceni alias Zabó.

[fol. 182^v] A., fejérvári bíró in ea parte cum toto[!] seri[e] apellál: Ím, értem az I-nek maga menciesgire való feleletit. Hogy azt mondgya, hogy az apellatio maragyon helyben. Azt is mondgya, hogy az tizenötöt[!] nap szüretkor esett, azért nem lát[tat]hatá az apellatiót. Azt is mondgya, hogy egy apellatióért az tanácsot be nem gyűjtötték, mely nem constál mielőttünk. De azt mondom, hogy őkegyelmek, az kik akkor az törvényben ültek, emlékezhettek reája és referálhatyák, hogy akkor protestáltam felőle, noha fel nem íratam, hogy ha annak szokott napjára megh nem láttatya az apellatiót, hát gondunk lészen reá. De nemhogy 15-öt[!] napra megh nem láttatta volna, de még 50. napra, gondo[lo]m[?], megh nem lát[tat]hatá. Ha penigh azt mondgya, hogy szüretben tölt ki az 15-öt[!] nap, tehát szüret után találta volna megh bíró uramot felőle, bátor 15-öt[!] napval, s be kellett volna az tanácsot győjtened, de nemhogy 15-ötöt[!] nap begyűjtöttet[!] volna, de még 25-ötöt[!] napval sem gyűjtöttet[!], hanem telyességesen succumbáltál. Ahol pedig azt mondot[!], hogy utólszor híred nélkül lőtt az deliberatio, nem híred nélkül volt, mert itt voltál az törvényben. Akkor kellett volna mondanod, hogy várjatok el s meghláltatom az apellatiót, de elmenél az törvény előtt. Azért azt mondom, hogy nincs helye az kegyelmet[!] apellatiójának, mert idő után vagyon, az előbbi törvént várom, hogy helyén legyen. Liceat.

Deliberatum: Az apellatiót az szék helyén hadgya bíró uram ellen, ez okon, hogy ha őkegyelme nem győzte várni, tehát certificálta volna felőle. <Sziygyártó János bíró c. Szabó János volt bíró • 1614. dec. 17.>

³¹¹ Helyesen: meritumra.

³¹² Utána ismételtén: várok.

Erszénygyártó Jánosné, Susana asszony letette az hitet **die 10 Decembris.**
<Adorján Istvánné c. Erszénygyártó Jánosné>

Anno domini 1614, die 17 Decembris sedes celebrata est.

[fol. 183^r] Bíró uram azt láttatá megh előbb, az apellatio előtt, hogy Debreczeni Szabó János uram az mikoron meghnyerte az novum mellett, hogy apellatióra mennyen az őkegyelme törvénye az tanács eleiben, tisztaságot őkegyelme nem tött le. Ennek, mind az novumnak, mind az apellatiónak leszállását vártuk. Az törvény megh nem ítélte, azért in ea parte cum toto[!] serie A. apellat.

Debreceni Szabó János az[t] mondgya, hogy hazavitte volt az feleletét és esmét hazavitte bíró uramnak, Szakmári Szígyártó Jánoshoz[!] házához[!] <Sziigyártó János bíró c. Szabó János volt bíró • 1614. dec. 20.>

Anno domini 1614, mensis Decembris, die 20 sedes celebrata est.

Cum protestatione, Debreceni Szabó János, mivelhogy Bun Lukács protestációt irata reám az protocolumból elveszett propositió felől³¹³, kinek oka nem voltam, mert ha én vétkem lött volna annak elveszésének[!], tisztességemben meghfogyatkoztam volna, én hites, jámbor személy lévén, kire jövődöben gondom lészen. Liceat.

Cum protestatione, Bun Lukács³¹⁴

Deliberatum: Mivelhogy Bun Lukács a város prókátora, teczik az törvénynek, hogy semmiképpen Debreceni Szabó János[is] protestatiót nem irathat[ott] volna Bun Lukácsra, hanem az törvény absolválya ebből az dologhból, hanem őkegyelme lássa, hol keresi Debreceni uram[at].

Deliberatum: Őkegyelmek az előbbi törvént telességesen helin hatták, az előbbi töt[t]ők törvént telyessé[gé]ben.³¹⁵

I., Debreceni Szabó János apellál urunk ő n[agysága] székire, ahol udvarbíró szokott törvént ten[ni].

[fol. 180^r] Maratt az város Debreceni Zabó János³¹⁶

Maratt Debreceni Zabó János az városnak adós fl. 9. d. 60.³¹⁷ <Sziigyártó János bíró c. Szabó János volt bíró>

La[ka]tos Ferenz az minémű törvénynek[!] volt Százvárosi Jánosval egy puska felől, az melyet Százvárosi János megh is nyert törvénnel is, azért Lakatos Ferencz könyörge Százvárosi Jánosnak. Azért Százvárosi János tekénté Lakatos Ferencznek szegő[t]ségét is és engedé úgy, hogy az jövő Szent György napra minden per-patvar nélkül Százvárosi Jánost meghelégíti ez mostani 1615. esztendőbe.

³¹³ Ezért is hiányozhatnak lapok a jegyzőkönyvből!

³¹⁴ Félbeszakított bejegyzés.

³¹⁵ Utána törölve: *őkegyelmin, Debreceni uramon várjuk az.*

³¹⁶ Félbeszakított bejegyzés.

³¹⁷ Az egész bejegyzés egyidejűleg törölve.

1615

Sófaluai Tamás deák meghalkutt az ő peresivel, Hunyadi Jánosnéval ilyenformán, hogy az jövő ó[nap]tár] szerint való Szent Péter napra³¹⁸ meghagya azt, az ki még restál, (tudniillik) fl. 3, mert az többiről meghelégítette az felyül meghírt Hunyadi Jánosné, Katus asszony az felyül meghírt Tomás deákot ilyen bücsületös személyek előtt, az feiérvári főbíró, Zakmári Szígyártó János³¹⁹ előtt és Menyhárt deák előtt.

Czizár Mátyás az mely szálogos földöt bír, tizenöt magyar forintba vagyon nála, add[i]k[?], az míg az város ki nem váltja, bírhasa békességesen d.[!]³²⁰

[fol. 183^v] **Anno domini 1615, die 5 Januarii sedes celebrata est.**

A., Százvárosi Mihály vall prókátort, Százvárosi Jánost, az attyát.

Bányay Pál és Mészáros Gergely nem tagadgyák az adósságot, azért az tizenötöt[!] napra tartoznak meghfizetni et executio conceditur.

Anno domini 1615, Februari[i], die 2 sedes celebrata est.

Bagosi Szabó Máthé vall procatort, Szalaj Tamás deákot.

Solleni[!] cum protestatione ilyen okát adgyuk az idézetnek, hogy az elmúlt 1614. e[sz]dendőben[!], circa festum Pascalis³²¹ tette volt árossá itt Feiérvárat lakó³²² Mándi Szabó Mihály Feiérvárat, ezen vármegyében lakó, sőt ugyan el is atta egy nemes házhellyit, mely vagyon Bódogh Asszony ucában, in civitatibus³²³ domorum, ab una nobilis ac honest[a]e Catarinae, relictæ quondam Petri Borbély ac providi Stefani Mészáros, partibus ab alia et [in] comitatu jam predicto, Albae Juliam³²⁴ adiacente[m] ugyan Feiérvárat lakó Türi Varga Istvánnak, urunk ő nagysága jámbor feiérvári jobbágyának, mely Feiérvár ugyan Feiér vármegyében vagyon, bizonyos summa pénzen, mely házhellyel engemet megh is kellett volna kínálni az eladó félnek is, az alperesnek is. Nem kellett volna hírem nélkül meghvenni az Decretum continentiája szerint, mivelhogy én voltam közelb lakó szomszéd ott [fol. 184^r] ökegyelminél. Más az, hogy mivelhogy nemesített házhely, én is pedit[!] nemes embernek tartom magomat, ante alios emptores, engemet illetett volna az meghvétele s meg is vettem volna. Sőt, mikor híremmel lőtt, mingyárt meghkültem pénzét az I-nak, az mit akkor meghadott volt az árában, pénzemet fel nem vette, hanem még ajtómon vetteté be. Mostan azért azt mondom, az Decretumnak contentiája szerint, hogy csak com[m]unis estimatióval, non capitalis summa kell az helyet kezemhez ereszteti, mely az Decretumnak continentiá[ja] szerint téssen 4 markas levis ponderis. Az kegyelmetek törvénye is adgya. Az

³¹⁸ Jún. 10.

³¹⁹ Az 1614. évi bíró. 1615. évi tisztségviselésére nincs adat. Így a bejegyzés még az 1615. évi bíró megválasztása előtt kelhetett.

³²⁰ E tartalmilag is vegyes bejegyzések kronológiai rendje sántít. Csizsár Mátyás 1614. június 9-én még élt, októberben már elhunytként emlegették. Így a bejegyzésnek is 1614-ben kellett kelnie. Az oldal utolsó bejegyzése 1615. okt. 31-én kelt. Lásd ott.

³²¹ Apr. 24.

³²² Utána törölve: nemes.

³²³ Helyesen: vicinitatibus.

³²⁴ Helyesen: Juliae.

com[m]unis[t?] ugyan az székek színint[!] kínályuk. Liceat plura per procoratorem.
<Szabó Máté c. Varga István • 1615. febr. 9.>

Anno domini 1615, Februarii, die 9 sedes celebrata est.

Bun Lukács vall prókátort, Lénárt Istvánt, Fodor Tomást, BorosBoczárdon lakókat contra quoslibet.

Türi Varga István vall procatort, Bun Lukácsot, Feiérvárat lakót, Bárány Bálintot, Timár Jánost, Enyeden lakókat, Borza Jánost, BorosBoczárdon lakót.

Az Türi Varga István procoratora által párt von és az törvény meghatta az jövő törvéynapig[h?] <Szabó Máté c. Varga István • 1615. febr. 23.>

Anno domini 1615, Februari[i], die 15 sedes celebrata est.

Anno domini 1615, Februari[i], die 23 sedes celebrata est.

Türi Varga Istvánt idézteté volt Bagosi Szabó Máthé törvé[nyre] és nem compareál, azért giráztatya Türi Varga István Bagosi Szabó Máthét, úgy mint A-t d. 48. <Szabó Máté c. Varga István • 1615. márc. 9.>

[fol. 184^v] **Anno domini 1615, mensis Martii, die 9 sedes celebrata est.**

Türi Varga István giráztatya Bagosi Szabó Máthét, úgy mint A-t másotszor[!] d. 48. <Szabó Máté c. Varga István • 1615. márc. 16.>

Anno domini 1615, mensis Marti[i], die 16 sedes celebrata est.

Türi Varga István protestál úgy mint I., hogy az minémű citatio köztünk volt, az is nem bono modo volt, jövendőben szabad legyen contendálni, meglátom mi módon állatya az törvént. Azért protestálok, hogy ennekutána úgy építi[!], mint sajátját.

Deliberatum: Tecik az törvénynek, hogy feleletek[!] tartása szerint, Türi Varga Istvánnak[!] az öröghség[!] szabad uraságában vagyon s épícsé, mint sajátját. Minthogy pedik[!] Bagosi Szabó Máthé A. lévén, kétczer giráztatott és etczer sem compareál, azért tecik az törvénynek, hogy az indebitán is odaragad. Azért cum pena indebita[e] condescendál, minthogy az felválcsák is volt és az második idézet mellett etczer sem compareál.

[fol. 184/b]³²⁵ Deliberatum: Bagosi Szabó Máthé propositiója leszáll simpliciter cum toto[!] serie, mely propositiója volt Türi Varga István ellen. <Szabó Máté c. Varga István • 1615. márc. 30.>

Anno domini 1615, Martii, die 30 sedes celebrata est.

Deliberatum: Minthogy az A. maga presentiajával jelen nem volt, A. lévén juxta legulam³²⁶ juristarum A. semper debet esse paratus. Az felső deliberatióból is megtetcik kétczer való girázása, melyik in suspensio vagyon, minteddik[!] nem deponálta. Secundo pene³²⁷ indebit[a]e actionis marasztotta az székek. Tetcik az székeknek, hogy ezeket elmúlatván s újonnon meghidézvén, nem compareált, minden actiójában subcumbált[!] Az I-nak az A. [által] rajta keresett örökséget felszabadította és in pacifico dominio resideálni meghengedi az A-nak minden

³²⁵ Külön papírdarabkára írva.

³²⁶ Helyesen: regulam.

³²⁷ Helyesen: poena.

impeditiójától. Az pena indebit[a]e fennáll az méltatlan háborgatásért, azért absolvállyá az törvény az I-t. <Szabó Máté c. Varga István • 1615. ápr. 27.>

[fol. 185^r]**Anno domini 1615, die 22 Aprilis sedes celebrata est.**

Anno domini 1615, mensis Aprilis, die 27 sedes celebrata est.

Honorabilis Joannes Popa de suburbio[!] Albensi, ibidem in comitatu Albensi com[m]orans, constituit in procoratores Michaellem Mészáros de Magyar[gen], alias Cigány, Petrum Moré ac Valentinum Bárány et Joannem Timár Enyedinus[!], Me[l]chioem Besenyei de BotualNősző contra quoslibet. <Popa Ioan c. Csizmadia István és Pál • L. alább>

Egregius Matheus Szabó alias Szabó³²⁸ constituit in procoratores Tomam Szalaj ac Melchiorem Beseney de BotvarNőszőBeseney, Michaellem Mészáros alias Cigány, Valentinum Bárány de Enyet[!] ac Valentinum Boldisár de Sárd contra quoslibet. <Szabó Máté c. Varga István • L. alább>

Czismadia István vall procartort, Feiérvárat, Feiér vármegyében, ugyan Feiérvárat lakó Bun Lukácsot, BorosBoczárdon lakó Fodor Tomást, Varga Benedeket, Lénárt Istvánt contra quoslibet.

As[s]umptio causa[e] venerabilis Joanni[s] Popa in suburbio Albensi comitatuque Albensi com[m]orantis ut A-is contra ed[!] adversus providum Stefanum Czismadium[!], ut fideius[s]orem videricet³²⁹ pro frat[r]e suo carnale, Paulo Czismadia (similiter) Alb[a]e Juli[a]e ac comitata³³⁰ Albensi, job[b]agionem su[a]e celsitudinis velut I.

Cum solita protestatione, salvum sit pro et regrediendi, ilyen ratió[j]át agyuk az fellyül meghspecificált I-kezesnek citatiójának, ut in presenti anno 1615, circa festum Circumcisionis Christi secundum vet[er]as calend[ar]as³³¹ az I-nak öccse, az kiért kezes, úgymint Czismazia Pál, az ki ugyanitt, Feiérvárat, Feiér vármegyében lakott akkor, egy leányomat, az ki ugyanannak felesége volt, Popa Kalárát agyonvert, ki ugyan megh is holt, ugyanitt feiérvári majorbeli volt [fol. 185^v] és feiér vármegyebéli. Kiknek házasságokkal attam volt 2 öreg h ökröt, 2 harmatfi tulkot, egy bornyús tehenet, 18 ittváló köből búzát, tisztát, 12 forint érő ezüstöt, kik mint[!] most is odavannak. De mintazonáltal[!], ha keresztyénül élt volna és tartotta volna az én gyermekemet, többet is attam volna az én atyai kegyességemből neki. De hogy ő sem az élő Istent, sem pedit[!] az én lányomnak atta hitit megh nem gondolta, hanem hiti ellen agyonverte, mely patratumáért én meghfogtatám és itt, Feiérvárat az Szent Mihály kapujában tömlöczben tétettem. Melyet az I., az mint felyebb is meghmondám, ezer forint kezességén kivévé in eum finem, hogy törvényre eléállattya, mikor kívánnjuk. Mivelhogy most kívánnjuk és elő nem állattya, azt mondgyuk, si juris, juxta contenta Decretis[!], hogy az kezességért az 1000 forintot meghkívánnjuk. Melyet, ha az I. negálna, bocsásson ki az szék ad competentem terminum, megbizonyíttjuk, ha pedit[!] kívántatik, bizonyosságunk

³²⁸ Helyesen: Bagosi.

³²⁹ Helyesen: videlicet.

³³⁰ Helyesen: comitatu.

³³¹ Új naptár szerint: jan. 11.

mellé magunknak is, úgy mint ec[c]lesiastica persona, hitet is kívánnjuk. Protestálunk pedit[!] az elment homicida felől suo tempora³³² et loco protestator[!] ad ulteriorem. I. petit par et conceditur ad ulteriorem sedem. <Popa Ioan c. Csizmadia István és Pál • 1615. május 24.>

I. cum protestatione, Türi Varga István: Az indebitát evvel mondom, hogy letegye az A., hogy mikor in prima beidézett volt az A., az az első eseti condescendál simpliciter, az mikor másotszor[!], nem felváltságval, hanem csak pecséttel beidézett volt, nem compareált az A. Ennek az széknek régi szokása szerént kétczer giráztatám, noha láttatik letenni az girákat, mostan harmatczor, ennek az széknek régi szokása szerént, absolutiót [fol. 186^f] vettem cum pena indebit[a]e, melyet az törvény meg is ítélt. Mostan is peditlen[!] azt kívánom, hogy letegye. Az mi az harmadit[!], felváltságval való citatiót nézi, akkor is A. lévén, nem compareált. Akkor is peditlen[!] derék absolutiót vettem, akkor is meghítélte, az elébbi indebitát helyén hatta az törvény, mely kitetcik az harmadik deliberatióból is. Az az harmadik citatio az felváltságval telyességesen condescendált, azért, az mostani citatio felől ne legyen késő szólnom. Azért azt mondom, si juris, hogy A. lévén, az 2. citatióra nem compareáltál, hanem subcumbáltál[!], érne hattat[!] magadot, így ezaránt, ha az törvény mongya, le kell az indebitát tenni, az törvénytől is meghvárom meghítéltetni, si juris. Liceat plura.

A. excipit: Ahol azt mongya az I. ótalmazván az indebitát, az ki az második citatióra lött, hogy méltán lött az indebita ilyen okon, hogy nem idézni kellett volna, hanem felváltságot venni. Melyet erősítvén az leghelsőbbi citatio után való feleletünkkel, az ki etcer res semel subita fuit ex deliberatione sedis judicarie moderni judicis. Kit, hogy sine remedio juridi[c]o denuo agitat, azt mongyuk, si juris, secundum Decretum, Parte secundo, Titulo 70, in pena calumniae kívánnjuk convincáztatni, si juris est. Miérthogy avval akar bennünket demnificáztatni[!], az indebitát helben hagyatni akarván lenni, megh kívánnjuk ítéltetni, az deliberatiót leszállítani az indebita felől.

Deliberatum: Noha az első propositiója simpliciter condezcendált[!] az A-nak,³³³ melyet az I. mostan az szék színin be akarván iratni, több szovai között ezt mongya: Noha az protoculumban nincs, hogy ő annak az első kausának actióját csak emlékeze[tül?] [fol. 187^r]³³⁴ hozá be, melyre az szék is világosan reáemlékezek. Tetcett azért az széknek, hogy semmi terhen nincsen az I. A. apel[l]at in ea parte.

A. iterum accipit, ahol az I. defendálja az indebitát, hogy bono modo volna, pretendálván azt, hogy másotczor az leszállás után nem új citatio kellett volna, hanem fölváltságval kellett volna idéznünk és compareálnunk kellett volna s, hogy nem compareáltunk s felváltságval nem idéztünk, tehát méltán vagy on az indebita s megh kell ítéltetni. Melyre breviter azt mondom, hogy nem felváltságval kellett volna citáltunk[!], hanem új citatione mediante, az mint az Decretom szól felőle.

³³² Helyesen: tempore.

³³³ Utána törölve: és.

³³⁴ A 186^v beiratlanul maradt.

Hogyha egy causája leszáll az A-nak simpliciter, tehát újólan kezdgye azon pert, az mint mik is cselekettünk. Azért ratione nem stál hac in parte, hanem cor[r]uál. Másik ratio ez, hogy noha giráztál volt is kétcer azelőtt, mígh semmit nem feleltünk volt az militumhoz³³⁵, noha azt immár letettük az törvénynek találása szerént az girát. Tertiario az girázás után törvént mondattál, semmi feleletet[!] reá nem lévén. Mert elsőben felelnet[!] kellett volna s az felelet után csak absolutiót kellett volna venni simpliciter. Mivelhogy azelőtt mi sem[mi]t nem feleltünk volt reá, az mint felül is meghtetck, ha feleltünk volna, abból kitetctt volna, mit akartunk volna felelni, mert az szék ad al[l]egat[or]ias, ad proposita szokott törvént tenni mindenkor. Így, azért mígh semmit nem felelvén azelőtt, noha g[iráztat]tál bennünköt, de az semmire cum pena indebit[a]e absolutiót nem vehettél volna én ellenem. Et per hoc az az indebita nem stál, hanem con[descendál], si juris est. Az mi az utolsó nézi, protestálunk ug[yan?] tertio, mert hogy indebitán is maraggyon és az per[...?]esen, 2[?] nem lehet.

[fol. 187^v] I. cum protestatione: Ahol azt mondod, hogy az citatióra semmit sem feleltél, azért irattalak girára, hogy beidéztél, semmit nem feleltél. Hogy penit engemet, ő nagysága jobbágya lévén, beidézt[z] s nem compareálj, én velem heában költess, nem lehetett volna az semmiképpen. Hanem compareálnot[!] kellett volna A. lévén. Ahol pedit azt mondot[!], hogy semmit nem feleltél, ha feleltél volna, nem giráztattalak volna, hanem törvényt[!] lött volna, vagy te nyertet[!] volna, vagy mi nyertük volna. Bátor az gira után compareáltál volna is, jó módot[!] lött volna benne s nem írtanak volna indebitára. Ahol azt felelet[!], hogy én is semmit nem feleltem, hanem csak úgy csinálták az indebitát, emlékezhettek s referálhatták, az kik benn ültenek, őkegyelmek. Noha fel nem irattam volt akkor, mely kitetck az deliberationak alkalmas résziből, hogy azt mondtam, hogy Bagosi Szabó Máthé engemet idézett volt, úgy mint A. Kétcer ennek az széknek ususa szerént giráztattam, harmszor[!], az mint ez az szék élt vele, cum penae[!] indebitae absolutiót vettem, melyet az törvény megh is ítelt. Ezt az A. eszében vévé, felválcságot vött bíró uramtól, avval is idéztetett az felválcság mellett, a citatiója mellett is nem compareált, az is tellyességesen leszállott. Akkor is helyén hatta az törvény az indebitát. Hogy A. lévén nem compareál, azt mondom, si juris, hogy fennáll az indebita s le kell tennie. Mert, bátor csak az felválcsák[!] mellett való citatiója mellett compareált volna is, talám mégis az törvénnel lett volna valami tekinteti az indebitára. Hogy ezt nem cselekette s énvelem heában költetett, így ezaránt is azt mondom, hogy [fol. 188^r] fennáll, si juris és megh is várom az törvéntől meghíteltet[ni]. Liceat.

A. iterum subiungit: Satis dilucide kitetck replicatiónból contentiúnk az indebita ellen. Sed dato et non concesso, utcunque fuit deliberatum, ut superius est dictum, ad al[l]egata[!] et proposita debuisset fieri deliberatio sedis judiciari[a]e et, quot[!] magiss[!] est, az minth az legutolsó ratiógból[!] is kitetctt, hogy nem lehet kettő, az melyet az szék fel is keresett, hogy nem lehet kettő.

³³⁵ Helyesen: meritumhoz.

Deliberatum: Mivelhogy ez felyül meghírt propositiójokból és al[l]egatiójajokból[!] az két félnek világosan kiteteik, hogy sem az A., sem az alperes az felyül meghírt causában semmit nem proponált.³³⁶ Tetcett az törvének, hogy az az deliberatio cum toto[!] serie condescendál az indebita felől, hanem per totum adgya be az A. az pro[po]sitiót ma. A. deposuit az tisztaságot. <Szabó Máté c. Varga István>

Sz[ent]Andrási Márton adott volt az ifjú Mészáros Gergelynek bizonyos summa pénzt, úgymint fl. 8. Arra ígért volt fl. 3 az ifjú Mészáros Gergely, melyet Mészáros Gergely nem tagadgya[!], azért ad 15. diem megh kell elégiteni.

Anno domini 1615, mensis Mai[i], die 24 sedes celebrata est.

Popa János procator haladékot vőn. <Popa Ioan c. Csizmadia István és Pál • 1615. jún. 1.>

Deső Mihály, urunk ő nagysága gyalogh seregében lakó, vall procatort, Bun Lukácsot, Feiérvárat lakó Vinci Varga Istvánt, BorosBoczárdon lakó Lénárt Istvánt, Fodor Tomás[t] contra quoslibet.

Assum[p]tio causa[e] urunk ő nagysága gyalogh seregibe lakó Deső Mihály, Feiérvárat, Feiér vármegyében lakó nemes személy, úgy mint A. ugyan Feiérúarat, Feiérúarmegyében lakó Dragomir Gyö[rgy]nek felesége, Dragomir urunk ő nagysága jobbágya, ugy[an] Feiérvárat, Feiér vármegyében lakó, úgy mint I. [ellen].

[fol. 188^v] Cum solita protestatione: Ezért citáltattam az felyül meghnevezett I-t, hogy ez jelen való 1615. esztendőben, úgymint pünköszt³³⁷ havának 15. napján az I. az szállása előtt, mely szállása vagyon ugyanitt, Feiérvárat, Feiér vármegyében, az Barczaj György háza előtt, mely vagyon az piatcon, az mészárszékkal ellenben, Hegyesi István, Ifjú Borbély János házok szomszédságában, az városnak régi, szokott tilalma ellen az szalonnát 6 pénzen mérte fontyát. Minthogy én az vásárvámhoz való dologra hittel köteles vagyok, az mely dolgot eszemben vehetek, az mely az végezés ellen vagyon, hogy azt én meghbüntessem. Hogy az I-t én az végezés ellen való dolgon kaptam, meghbüntettem. Engemet, jámbor, hites személy lévén, tolvajnak mondott és ilyen átokkal átkozott, hogy az tűz egyen engemet megh. Holott tudgya kegyelmetek, micsoda rendbeli embereket szoktanak az tűzre ítélni, (tudniillik) az ki urát elárulya, avagy országát elárulya, avagy faluját, avagy városát elárulya, avagy az ki szabad akarattyán falut vagy várost éget, az ilyen embereket szokták tűzre ítélni. De én egyikét is ezeknek nem cselekettem s nem is cselekedem. Ha penit az ilyen dolgokat az I. énreám bizonyíthatná, megh kellene énnekem érette halnom. Ha rám nem bizonyíhattya, azt mondom, si juris, hogy megh kell érette halni az ilyen szitkáért, átkozásáért és fenyegetéséért. Ha penit az törvénynek erre tekinteti nem volna, tehát keresse fel ennek az büntetését, ha meghválthatatlanul nyelvének kimetszésének vagyon-e esete, avagy megh kell érette halni, az törvényre támasztom. [fol. 189^r] Ha az I. penitlen tagadnája, bocsásson ki az törvény, bizonyítok, az mit bizonyíthatok. Sőt, azt is meghbizonyítom, hogy azután, mikor reá kérdeztem, nem tagatta megh. Ha bizonyságommal fel nem

³³⁶ Utána törölve: az indebitáról irt pena és absolutio felől.

³³⁷ Május.

éerném s kívántatik, magamnak is bizonyságim mellé, hitet kérek, hogy az miket felelek, ő mondási. Bizonságimat reportáltván, törvént várok kegyelmetektől. Liceat plura.

A., Deső Mihály protestál, hogy: Ím, értem, hogy az I. napot veszen, az törvény is megh atta, az feleletben peditlen párt nem kér az I., ezután se élhessen vele. <Dezső Mihály c. Dragomir Györgyné>

Anno domini 1615, Junii, die 1 sedes celebrata est.

I., Czismadia István giráztattya Popa Jánost, úgy mint A., mivelhogy A. lévén nem compareál d. 48. <Popa Ioan c. Csizmadia István és Pál • 1615. jún. 15.>

Anno domini 1615, Juni[i], die 15 sedes celebrata est.

I., Czismadia István giráztattya Popa Jánost, úgy mint A-t, másotszor, A. lévén nem compareál d. 48. <Popa Ioan c. Csizmadia István és Pál • 1615. jún. 29.>

Anno domini 1615, die 22 Junii sedes celebrata est.

Halmágy Nagy Máténé, Anna asszony, nemes személy vall procatort, feiérvári Kósa Borbély Györgyöt, Feiérvárat lakót Czismadia Mártonné ellen, Ersébet asszony ellen, úgy mint I. ellen.

Czismadia Mártonné, Ersébet asszony, urunk ő nagysága jobbágya vall procatort, Bun Lukácsot, Feiérvárat lakót, Czismadia Mártont, az urát, Végh Mihály, Sárdon lakót, BorosBoczárdon lakót[!], Fodor Tomást, Varga Benedek[et], Oláh András[t] contra quoslibet. <Halmágyi Nagy Máténé c. Csizmadia Mártonné • 1615. jún. 29.>

I., Árua János p[r]ókátor haladékokat vészen és az törvény megh atta. <? c. Árua János>

A., Oloz Márthon giráztattya Kalmár Mihált, úgy mint I-t d. 24. <Olasz Márton c. Kalmár Mihály • 1615. jún. 29.>

[fol. 189^v] **Anno domini 1615, Junii, die 29 sedes celebrata est.**

[I.]: A., Popa János, ki lakik az Maiorban, Feiér vármegyében, idézte volt be urunk ő nagysága jobbágyát, Czismadia Istvánt, ki lakik ugyanitt, Feiérvárat, Feiér vármegyében néminemű kezesség felől. Hogy az bátyáért, azt mondotta volt, Czismadia Pálért, ki akkor lakott itt, Feiérvárat, Feiér vármegyében, hogy mi[!] kezessek lettünk volna érette. Kire akkor is nem emlékeztünk, most sem emlékeztünk, hogy kezesek lettünk volna érette. Minthogy elsőben citált volt, akkor compareált, meg is felelt volt. Annakutána procator haladé[kot is] vett volt, azután nem compareált. Ennek az széknék régi szokása szerint etcer girára irattuk volt d. 48. Másotszor, mikor girára akartuk iratni, az széknék néminemű tekinteti lévén reá, elhalasztá, azúta is nem compareála. Esmét azután, hogy nem compareál, girára irattuk d. 48. Immár most, minthogy mirajtunk az kezességért, mire nem emlékeztünk, ezer forintot keresett, minthogy mind az mai napiglan s ma is nem compareált, az A-nak minden keresetitől absolutiót kívánunk és azt mondgyuk, hogy indebite háborgatott minket, mert mi kezesek nem voltunk soha is, megh is várjuk az törvénytől az indebitát íteltetni, si juris est. Liceat plura.

Deliberatum: Mivelhogy az Maiorban lakó Popa János, úgy mint A. idézte volt Czismadia Istvánt törvényre néminemű kezesség dolga felől, A. lévén, semmit

nem compareál, az I. penit az törvénynek szokása szerint kétczer meghgíráztatván, mostan harmatszor az törvénytől absolutiót kíván minden keresetítől cum poena indebitae. Tetcik azért az törvénynek, minthogy Popa János A. lévén s nem compareál, Czismadia Istvánt az törvény absolválja az A-nak minden keresetítől s indebitán vagyon érette. <Popa Ioan c. Csizmadia István és Pál>

[fol. 190^r] Az I. az A. feleleti ellen protestál és excipiál, azt mongya: Ím, hallom az A-nak feleletit, hogy mongya, hogy az elmúlt napokban, de sem circa festumja nincsen az feleletnek, noha az esztendeje meghvagon, de sem hava, sem hós szám, sem az nap szám megh nincsen declarálva benne, azért azt mondom, si juris, hogy az a felelet condescendál minden keresetivel együtt. Liceat plura.

Deliberatum: Noha az A. megh nem specificálja az napot avagy az hós számot, hogy mikor esett az dologh, de az esztendőszám megh vagyon írva, tetcik azért az törvénynek, miérthogy az keresetet nem értyük mi légyen, azért nem condescendál az leratoria[!] I. apellat in ea parte cum toto[!] seriae[!].

I. cum protestatione: Minekelőtte az derékre meghfelelnék, minthogy azt mongya: „Én”, úgymond, „Halmágy Nagy Máthéné, An'asszony, úgy mint nemes személy“, minthogy Halmágy Nagy Máthénének mongya magát. Mi azt az Halmágy Nagy Máthét nem tuggyuk, hogy nemes ember volt s, [ha] volt volna is, azért hitesse el velünk, mert minket ő úgy keres, mint nemes személy. Annakutána, ezt elhítetvén velünk, meghfelelünk az derékre is. Ennek az elhitést elvárjuk cum pena[!] indebit[a]e, si juris est.

Deliberatum: Az A., Halmágy Nagy Máthéné, Anasszony[!] propositiójában nemes személynek mongya magát lenni, az I. penit, Czismasia Mártonné, Ersébet asszony procuratora által kívánnya, hogy elhitesse vele, hogy nemes személy legyen. Tetcik azért az törvénynek, hogy az jövőendő széknapijára vagy levelivel, vagy emberi biznysággal doceállyon. <Halmágyi Nagy Máténé c. Csizmadia Mártonné • 1615. aug. 31.>

Oloz Márton idézte volt Kalmár Mihált is és A. lévén, Oloz Márton nem compareál. Azért Kalmár Mihály giráztattya úgy mint A-t, d. 48. <Olasz Márton c. Kalmár Mihály>

[fol. 190^v] **Anno domini 1615, die 10 Julii sedes celebrata est.**

Urunk ő nagysága jobbágya, Almási János vall prókátort, Bun Lukácsot, Feiérvárat lakót, Végh Mihált, Sárdon lakót, Fodor Tamást, Varga Benedeket, Lénárt István[t], BorosBoczárdon lakót contra quoslibet.

As[s]umptio causa[e] Feiérvárat, Feiér vármegyében lakó urunk ő nagysága jobbágya, Almási János, úgy mint A. az fogoly legény, kerezyénzegeti fi, János, mely vagyon Feiér vármegyében[!], ez az fogoly, az ki most itt, az szék színin vagyon, úgy mint I. ellen.

Cum solita protestatione ilyen okát aggyuk ennek az jelenvaló legénynek, Jánosnak meghfogtatásának, hogy az jelenvaló 1615. esztendőben, úgy mintegy Szent Péter nap³³⁸ tájában egy barna szőrű tehenet, ő maga ment volt-e, avagy az I. hajtotta az Ispotályban, mely vagyon Feiérvár végén, ugyan Feiér vármegyében.

³³⁸ Jún. 29.

Az I. ott lévén az meghnevezett helyen, mint[!] az tehénvel együtt, úgy látták volna, hogy azzal az én meghnevezett tehenemvel nem jól cselekedett. Melyet gazdámasszony, feleségem meglátván és csak elálmélkodván, az I. is eszében vétvén, az Ispotálból kifutamván, feleségem rajta kabdosott, kiáltott, mondván: „Fogjátok ezt az gonosz embert, mert szememvel láttam, hogy az mi tehenünkkel nem jól cselekedék!” Követem az bíró uram székit és mint[!] fejenként kegyelmeteket, meghnőszé az tehenet. Minthogy az gazdámasszony erőtlen volt, kiszaladott keziből és látók, hogy az nadrágja felkötetlen. Az ispotályház mellé, az csilánban futott, minthogy az nadrágja allá volt bocsátván[!] mégh el is esett benne. Azt is meghbizonyíttuk, hogy az I. az ispotályházból kifutott s az [fol. 191^r] gazdaasszony keziből elszaladott, az tehén is az után jött ki az ispotályházból. Az I. az szék színe nem tagadgya, hogy az tehenet nem hajtották ki ez után onnét. Azért mostan azt mongyuk, si juris, az minémű halált afféle ember, az ki az baromval p[a]ráználkodik érdemel, ennek is azt kívánnjuk az törvéntől az fejére sententiázni, si juris. Ha az I. tagadná ezt az factumot, bocsásson ki az törvén, bizonítunk, az mit bizoníthatunk. Bizonságinkkal [ha] fel nem érnők, ha kívántatik, magunknak is hitet kérünk, hogy ezt az monthatatlan, utálatos fertelmességet meghcselekette. Azért az meghnevezett sententiát várunk[!] az törvéntől ítéltetni fejére, bizony-ságunk és magunk vallások után törvént várunk. Liceat plura.

I. dicit, hogy: Az emberek felfelé mennek oda, (tudnia illik) az ispotályban rútkodni és az lovat, hogy bement oda, azt akartam kihajtani, hogy bele ne hágjon és megh ne sántullyon. És úgy ütötte[m] az tehénnek az farát, hogy az lovat kiűzhessem. Azonban az asszony odajöve és mondá: „Mit csinálsz az tehénnek?” Mondom: „Mit csinállok, hiszem lát[!]³³⁹, mit csinállok!” Az asszony meghragada és meghfoga. Jutta 3 asszonyember az Ompaj felől, de, hogy az lú eleiben akartam futni, kiáltott az asszony, az kiáltásra az lú inkább eli[j]jede és elfutatt vala onnan. Volt drabant is, lovas legények is és mondának, miért hagyot[!] magadot meghfogni egy asszonyembernek. Monda az[t?] egy magyar asszony: „Vidd el, vi[dd] az bíróhoz, hiszem, ha vétke nem lészen, elbocsáttya az bíró.” És úgy hozának ide, az bíró házához.

A. cum protestatione: Ím, értem az I-nak maga menceségire való feleletit. Ahol azt mongya, hogy egy lovok futott volna be az ispotályházban, az után ment volna oda be, úgy ütögeté az tehén[nek] az farát megh, hogy az lovat inkább kihajthassa onnat. De a[zt] mondom én arra csak breviter, hogy non tenet maga men[csé]gire való felelet. Oka az, hogy meghbizonyítom [fol. 191^v], hogy akkor ott az ispotályházban csak egy lú is nem volt. Csak ketten voltak az én tehenemmel ott benn, az luvak penitlen messze voltanak onnan. Hogy azt mondot[!], hogy az lú eleiben futottál volna, nemhogy az lú eleiben futottál volna, de mégh az lú felé sem futcz vala, hanem az erdő felé futcz vala. Ha igaz ember lettél volna, el nem futottál volna s bűnössé nem töttet[!] volna magadot. De csak ez is elégh bizony-ság teneket[!], elfutottál volna[!] és bűnössé töttet[!] magadat, úgy fogtanak megh.

³³⁹ Ti.: ládd.

Azért most is kéredzem és szaban[!] legyen mindent bizonítanom, az mint in prima is meghfeleltem, törvént várok kegyelmetektől. Liceat.

I. subiungit: Ha bűnös löttem volna, lovamra felültem volna s elmentem volna. Sőt, hittam az asszonyt vissza, lásson megh mint[!] engemet is, az tehenet is, ha vétkeztem vele, meghismerszik rajtam.

A., nem constál az magad mentsége.

Deliberatum: Az A. doceállyon ad 3. diem actiója szerént. <Almási István c. János, keresztényszigeti legény • 1615. júl. 13.>

Anno domini 1615, Julii, die 13 sedes celebrata est.

A. cum protestatione: Ím, érti kegyelmetek és az bíró uram széki, hogy az mire kikéredzettünk [volt], az sorokra, mindeneket világosan meghbizonyítottuk. Azt is, hogy sem az nadrági, sem az gagyája felkötvé nem volt. Az mire ő maga fogott, hogy az lúér[t] ment volt az ispotályházban be, de mi azt is világosan meghbizonyítottuk, hogy lú akkor ott közel sohul nem volt, azért az bizonyságunk mellé készek vagyunk meghekskününk, si juris est.

Deliberatum: Mivelhogy [a] fogoly, az alperes az fogságból magát elszabadította, elment. Mivelhogy az felperes feihez szólott, hogy meghégettessék. Szólott volt az alper[es] [fol. 192^r] valamit, az mint az protocollumban vagy on írva, alperes is[!], maga mentségire valót. Mivelhogy az törvény az felperest kieresztette bizonyosságra, mikoron szólította volna az felperes, hogy előhozzák, az peresnek itt jelen nem létiben kíváná, hogy törvényt tennénk. Minthogy elszökött, bűnössé tötte magát. Azért tetcett az törvénynek, hogy az felperes feleleti szerént elérte, vegyen sententiát s kergesse az törvénnel találása szerént, ahol találja, obsequálja. <Almási István c. János, keresztényszigeti legény>

Anno domini 1615, die 24 Augusti sedes celebrata est.

Rátz Mihályné, Illona asszony, urunk ő nagysága lovaslegénye felesége vall procatort, Bun Lukácsot, Feiérvárat lakót, BorosBoczárdon lakó Lénárt Istvánt, Fodor Tamást, Sárdon lakó Végh Mihált contra quoslibet.

Assumptio causa[e]: Urunk ő nagysága lovas katonái között lakó Rátz Mihálynak felesége, Illona asszony, ugyanitt, Feiérvárat, Feiér vármegyében lakók[!], úgy mint A. ugyanitt Feiérvárat, Feiér vármegyében lakó Mészáros Mátyásnak, ki elszökött urunk seregiből, annak felesége Ersébet, úgy mint I. ellen.

Cum solita protestatione: Ezért citáltattam az felyül meghnevezett I-t, hogy az jelenvaló 1615. esztendőben, úgy mintegy Szent Bertalan nap³⁴⁰ tájában az I. engemet, jámbor személt nagy, gyalázatos hírnévvel gyalázott engemet[!], hogy egy Horváth Mihály nevű katona énnem kést és pénzt küldött volna ötle. Ő tudná is, mi fej[é]ben küldötte, sőt, még az napokban ulyat is mondok, hogy megh áll az barkája. Azért én nem emlékezem reá, hogy az énnem küldött volna, sem pénzt, sem kést. Hogy azt mong[ya], hogy tuggya, mi feiben küldötte, azt kívánom, hogy meghbizóniccsa, hogy küldött s mi feiben küldött. Hogy az[t] mongya, hogy olyat is mond énnem, azt kívánom, hog[y] meghmongya itt, az szék színin, mit tud énhozzám. M[inthogy?] [fol. 192^v] evvel nem elégedvén, rút, éktelen szitkokkal

³⁴⁰ Aug. 24.

szidalmazott, követem kegyelmeteket, kurvának és egyéb módon is rút, éktelen szitkokkal. Azért, ihon vagyok, azt kívánom, hogy rakja reám. Ha reám rakja, hogy én afféle gonosz életű voltam vagy vagyok, az törvénynek találása és büntetése szerint meghbüntet az én uram engemet. Ha reám nem rakja, az nyelvinek meghválthatatlanul kivágásához szólok érette, mert az én gyermekségemtől fogva tiszta életben, jámborul éltem és jámbor voltam, mostan is jámbor vagyok. Ha penit az I. tagadná, az mint felelém, hogy ő nem mondotta volna ezeket, bocsásson ki az törvény, megbizonyítom és mindeneket felőle szabat[!] legyen bizonyítanom. Ha bizonyságomval fel nem érem, ha kívántatik, magamnak is hitet kérek az törvéntől. Bizonyságomat reportálván, meghvárom az meghnevezett penát az törvéntől meghíteltetni, si juris, liceat plura.

Respondit az I.: Egy késen indultatott, az kit az gyermek elvesztett volt. Azért az kést kértem az gyermek által. Az mely gyermek elvesztette volt, mivelhogy ott volt, az kést ő is, Rátz Mihályné elvesztette volt az ő kísit és hozzám küldötte az gyermekit, az lyánkát az késért. arra azt izentem, hogy az mely kést Horvát Mihály küldö nek, vegye elő az ládából, mert énnálam nincs az kése. Azon küül, az mígh eljöttem az boltokik[!], rút, éktelen szitkokkal, küvetem az kegyelmetek székit, szidott, kerékre valónak, nyilvánvalónak, kurvának, minek [nevezett] és az[t] monta, hogy rövid nap az plengér alá köttet. Azért, az mely rút szitkokkal szidott, én nem szittam egyébképpen. Hanem csak hogy mondtam, az minek engem mondasz, te légy az. Az mely kést pedit Horvát Mihály küldött, az piatzon állak vala és Horvát Mihály láta és azt mondá énnakem: „Jöszte, Ersébet asszony, vidd el ezt az kést ángyomnak és viselje.” Azért én vittem oda neki azt az kést Rátz Mihálynének, nem tagadom, de hogy tudnám, mi feiben küldötte, nem tutom[!].

[fol. 193^r] [A.] cum protestatione: Ím, értem, hogy nem tagaggya a I. az szidalmazást. De csak azt tagaggya, hogy nem mondotta azt, hogy az pénzt s az kést nem tuggya, mi feibe külte. Az pénzt sem tagaggya, hogy ő nem vitte, hanem azt monta Horvát Mihály, hogy azt az pénzt is, az amelyet én vittem, [az] I., tegye az többihez az ángyom. Ahol azt mongya az I., hogy én őtöt szidalmaztam, emezt-amazt mondtam nek, mere³⁴¹ nem emlékezem. De bátor szintén szittam volna is, melyet nem tudok, nem[?] kellett volna engemet, jámbor személyt szidalmazni, ilyen rút, éktelen szitkokkal, olyan gyalázatos szókkal engemet illetni, hogy énnakem tudot[!], mi feiben küldötte az a Horvát Mihály az kést s az pénzt s mégh most is mondasz nagyobb, minthogy erővel rámfogot[!], hogy én szittalak. In prima is kikéretzettem bizonyásra, most is kikéredzem, mindeneket szabat[!] legyen bizonyítanom, ha mondtam valamit is, bizonyságom után törvént várok kegyelmeitektől. Liceat plura.

Deliberatum: Tetcik az törvénynek, hogy feleletek tartása szerint bizonyícsanak esztennapra. <Rác Mihályné c. Mészáros Mátyásné • 1615. aug. 31.>

³⁴¹ Helyesen: mire.

Anno domini 1615, mensis Augusti, die 31 sedes celebrata est.

Beczey Varga János, urunk ő nagysága jobbágya, Feiérvárat, Feiér vármegyében lakó vall procatort, Bun Lukácsot, Feiérvárat lakó[t], Sárdon lakó Vég Mihált, Gerendi Pétert contra quoslibet.

[Ep]erjesi András, nobilis vall procatort, Horvát Györgyet, Feiérvárat lakót contra quoslibet. <Eperjesi András c. Varga János • L. alább>

Czismadia Márthonné, Ersébet asszony: Ím, láttuk, hogy az A., ki ezelőtt Koczis Albertné volt, ki most Halmágy Nagy Máthéné, Annasszony[!], hogy ad[!] az ura, TemesVári Koczis Albert nevire szerszette[!] nemeslevelet producál, kibem mégh az ő maga [ne]ve sincsen, nemhogy az Halmágy Nagy Máthé neve volna. Mikor az az Koczis Albert élt, ő felesége volt, de elhatta az Koczis Albert nevit, kétczer is férhez [ment?] [fol. 194³⁴²] holta után és penit most kívánnuk, hogy az mostani urának, Halmágy Nagy Máthénak nemességit doceályon. Hogy ped[ig] napja volt, mikorra doceálya s nem bizonyított sem levélvel, sem emberi bizonyossággal. Azt mongyuk, si juris, hogy az a Nagy Máthé paraszt és az A-nak is, hogy paraszthoz ment, ez a levél őneki semmit nem használ. Azt mondom, ha az törvény mongya, hogy az ura paraszt, ő maga is kihágott az nemességből, condescendál minden kereseti ellenünk cum paenae[!] indebit[a]e. Az mint pedit az deliberatio után protestáltam volt, hogy elvárom, nemességit megbhizonítván avagy nem bizonyítván, elvárom cum paene[!] indebit[a]e leszállani, si juris est. Liceat.

Deliberatum: Mivelhogy az felperes, Halmágy Nagy Máthéné propositiójába nemes személynek mongya lenni magát, ki ellen az alperes, Czismasia Mártonné, Ersébet asszony kívánta, hogy meghdoceálya. Mostan penit az szék színin Koczis Alberttől maradott nemeslevelit adván be, tetszik azért az törvénynek, mivelhogy Koczis Albert nevit elhatta, maga ótalmára nem használ ez az nemes levél az A-nak s az I. pedit[!] condescensióját várja cum paenae[!] indebit[a]e. Az A-nak pedit[!] propositiója condescendál simpliciter, paenán nincsen az A. I. apellat. <Halmágyi Nagy Máténé c. Csizmadia Mártonné • 1615. szept. 7.>³⁴³

Ersébet asszony, itt, Feiérvárat lakó Mészáros Mátyásné vall procatort, ugyan Feiérvárat lakó, Feiérvári Borbély Györgyöt contra quoslibet. <Rác Mihályné c. Mészáros Mátyásné • 1615. szept. 7; L. alább: Mészáros Mátyásné c. Rác Mihály>

A. cum protestatione: Azért citáltattattam Varga Jánost, [mert] az elmúlt napokban jöve énhozzám, kére egy paripát tőlem, hogy mennyen Sebenig rajta. Bérben neki attam épen keziben s kértem is, hogy meghótalmazza kártól, úgy viselleye gong[yát]. Mikor hazajött volna, nem úgy hozta, az mint én ne[ki] attam vala, hanem megthúrosította. Nemes e[mbereket] híttam[?] oda s meghmutatám, mint sértette az én mar[hámat?]. [fol. 194^v] Ő magának is mondottam: „János uram, nem jól cselekedtél, megsértetet[!] az én marhámat.” Ő maga is mondotta: „Látom s, bizony bánom.” Az lovat vittem osztán házához: „Ihon, János uram, az én lovam, gyógyics[d] meg és úgy add kezemben, az mint én neked attam s olyan húsú is legyen.” Őkegyelme azt mondá: „Bizony, én hozzá nem nyúlok, sem enni nem vetek, sem megh nem itatom.” Én az én lovamot ugyan ott hagyám s tanácsval is éltem.

³⁴² A 193^v beiratlan.

³⁴³ Utána törölve: *I. apellat.*

Mivelhogy látám vesztit, két közben³⁴⁴ nem hagyám, hanem hazahozám és gyógyítottam s most is gyógyítom. Azért azt mondom most is, ihon az én lovam s gyógyíccsa s akárhová tegye, mert én kárt vallottam miája, azért az mint elattam volt, azt az pénzt aggya megh, mert őmiatta kárt vallottam. Az mint elattam, volt fl. 23 az pénz is harmadnapik[!] nálom volt s vissza kellett adnom, mert látá az lo-vamnak veszedelmét s őmiatta vallottam kárt. Azért megh is várom az törvéntől azt az 23 forintot meghíteltetni, protestálok. Szók hallván I. petit par et conceditur. <Eperjesi András c. Varga János • 1615. szept. 14.>

Mészáros Mátyásné, Ersébet asszony giráztattya Rátz Mihált, úgy mint I-t d. 24. <Mészáros Mátyásné c. Rác Mihály • 1615. szept. 2.>

Anno domini 1615, Septembris, die 2 sedes celebrata est.

Mészáros Mátyásné, Ersébet asszony giráztattya Rátz Mihált, úgy mint I-t, secunda[rio] d. 24. <Mészáros Mátyásné c. Rác Mihály • 1615. szept. 4.>

Anno domini 1615, Septembris, die 4 sedes celebrata est.

Cum solita protestatione, 1615. esztendőben, úgymint Szent Bertalan nap³⁴⁵ tájban ugyanitt Feiérvárat lakó Mészáros Máthjásné, Ersébet asszony, az mely Mészáros Péter százában volt, ugyanitt Feiérvárat [lakó], urunk ő nagysága lovaslegényit, Rátz Mihált ez okon idéztetem be, hogy nem tudatik, mi gondolattýából, az törvény közben, az törvénytevő bírák előtt, nemcsak egyszer, sem kétszer, hanem háromszor kerítőnek mondott. Hogy az ő feleségit én kerítettem [volna?]. Melyet bíró uram hallván, kiért engem meg is [fol. 195^r] fogtatott, halálra tarta, hogyha magamot ki nem tisztíthatom belőle, minthogy tisztí is tartya. Azért, ihon vagyok, térdre állok, rakja reám, hogy én olyan személy vagyok s nincs mit tennem. Szenvednem kell, mint afféle embernek. De, ha reám nem rakhatya, holt dí[j]jomat követem rajta, megh is kívánom az törvéntől ítéltetni. Ha penit eze-
ket tagatná[!], kit nem is tagathat[!], mert megh is bizonítom mindazokkal az törvénytevő uraimval, kik akkor az törvényben ültek. Liceat plura.

Deliberatum: Mészáros Mátyás[nak], ki ennekelőtte urunk gyalogh seregében lakott felesége, Ersébet asszony, úgy mint fogoly citálta volt urunk ő nagysága lovaslegényit, Rátz Mihályt törvényre. Az székek szokása szerént az fogoly asszony kéczer meghgiráztatván az I-t, most, immár harmatszor[!] az törvénytől az fogságból szabadulást kíván. Mivelhogy penit dí[j]jával való szabadulást kíván, teticik azért az törvénynek, hogy Rátcz Mihály bíró uram petzétire elő nem jött s nem compareál, az asszont az törvény megszabadítya fogságból s Rátz Mihály holt dí[j]ján vagyon érette fl. 40. <Mészáros Mátyásné c. Rác Mihály>

Anno domini 1615, Septembris, die 7 sedes celebrata est.

Mészáros Mátyásné, itt Feiérvárat lakó vall procatort, Sárdon lakó Széles Lucácsot[!], Fodor Tamást, Boczárdon [lakót], Varga Benedeket, Boczárdon lakót. <Rác Mihályné c. Mészáros Mátyásné • 1615. szept. 21.>

Protestál Czismadia Mártonné, Ersébet asszony, hogy az beadott feleletét vegyen[!] ki az procator, mert most bíró uram törvént nem téssen, minden törvények

³⁴⁴ Ti. közben.

³⁴⁵ Aug. 24.

leszállottanak, ha másszor törvény leszén, gondolkodunk felőle, ha párt veszünk-e benne, avagy nem. <Halmágyi Nagy Máténé c. Csizmadia Mártonné • 1615. okt. 26.>

Anno domini 1615, Septembris, die 10 sedes celebrata est.

[fol. 195^v] **Anno domini 1615, Septembris, die 14 sedes celebrata est.**

Deliberatum: Mivelhogy Eperjesi András procatora által feleltet Varga János-hoz és megh nem nevezi az 2[! közül], melyik Varga Jánost, tetszik azért az törvénynek, hogy condescendál simpliciter. <Eperjesi András c. Varga János • 1615. szept. 21.>

Anno domini 1615, die 21 Septembris sedes celebrata est.

Hodie per totum igéri Eperjesi András be[adni feleletét]. <Eperjesi András c. Varga János • 1615. okt. 26.>

Cum solita protestatione: Ím, érti bíró uram széki s kegyelmetek mind fejenként, in prima, az mint feleltem volt, sem szítkot, sem az kést, sem az pénzt[!] dolgát[!] nem tagaggya, hogy ő nem mondotta volna s ő nem szidott volna. Mely mia, mind azoltató[!] fogva az én hitese uramval az ő énreám kiáltásáért mód nélkül [való] nagy gyalázatot hozott az fejemre büntelen, békességben énvelem nem lakott az én uram. Az mely énnekem akkor is súlyos volt és nehezen szenvedhettem[!] el az ő rútkát, gyalázatmondását. Holott az I. semmit nem bizonított s nem is bizoníthatott volna. Minthogy semmit nem tagadott, nyelveinek kivágásához szólottam volt meghváthatatlanul, mostan is az törvénytől meghvárom ítéltetni. Hogy penit azt mongya, hogy én őtöt emennek-amannak szittam, nyilvánvaló kurvának, azért kikéredzettem volt bizonságra, hallya az törvény, micsodákat bizonítottam feire, melyfelől is in prima nem kerestem egyébre, hanem az nyelveinek kivágására, most is meghvárom az törvénytől meghítéltetni, az többire büntesse az tiszt. Si juris. Liceat. <Rác Mihályné c. Mészáros Mátyásné • 1615. szept. 28.>

Anno domini 1615, Septembris, die 28 sedes celebrata est.

I., Mészáros Mátyásné[!] cum protestatione: Ím, értem az felperesnek ellenem való keresetét, hogy nyelvemnek kivágását keresi, holott nem tudom oly vétkemet ellene. De bátor dato, bátor úgy volna is, az mint te feleltet[!], kit én nem vallok, mindeneket visszaattál. De, az mi leghnagyobb, hogy engeme[t] az rajtat[!] esett gyalázatért kerestél, ki az bizonságod[nak?] vallásából nem constál semmi. Az mi az kés dolgát nézi és [fol. 196^r]³⁴⁶ pénz dolgát nézi, elvittem és megh attam, mert engemet azon kértek. De miért külték, azt én nem tudom. Te tudot[!], hogy el kolcsot, avagy tárczát én gonosz szándékban teneket[!] semmit sem vittem. Az mi az tisztet nézi, hogy arra támasztot[!], hogy az büntessen, az ellen sem tudom semmi vétkemet, kiért megbüntessen, mert, ha valamikor bátor valami vétekben estem volna is, Isten előtt és az világi emberek előtt énnekem azután jámbor, hitős uram volt, ki megtetszik az te magat[!] bizonságodból. Azolta jámborul éltem és most is jámborul élek, de kegyelmed az kegyelmed feleleti szerént semmit sem bizonítottál. Ergo az törvénytől szabadulást várok és, hogy alienumot, idegent bizonítottál, az ki nem az te keresetet[!] lett volna, az bizonság is nem elegendő,

³⁴⁶ Az első sort törölték: *Assumptio[!] caesarum diei 22 mensis Novembris.*

condescensióját keresetet[nek!] várom és az törvényre támasztom, micsoda terhen vagy ellenem, dí[j]amon, avagy micsodán vagy ellenem. Liceat plura.

A. cum protestatione: Ahol azt mondot[!], hogy te énnekem kést és pénzt hoztál, avval volt nekem nagy, súlyos[!] és az te szitkat[!], az kés és pénz hozását[!], mert az én uram minnyárt kétségben esett hozzám és azolta énvelem békességben énvelem[!] nem lakott. Mondot[!], hogy küldött s nem bizonítottál semmit, én penit nem emlékezem ráj[a], hogy küldött semmit. Az szitkot penit in prima nem tagattat[!], most heába, hogy tagadot[!], ha mi teneket[!] mit mondtunk, mondtunk-e, nem-e, nem bizonítottál semmit, kitetszik bizony-ságimnak vallásából. Ahol azt mondot[!], hogy teneket[!] jámbor urat[!] volt, ha mi vétekben éltél is, kivett az belőle. Nem tartom én azt jámbornak, ki hiti mellől el-szökik, avagy hópénzével elszökik, nem tartom én azt én[!] jámbornak, de azért büntessen az tiszt tégedet. Az szitokért és az pénz és az kés reám költséiert szolot-tam teneket[!] az nyelvetnek[!] [fol. 196^v] kivágásodhoz, azért nem vagyok semmi penán. Meghvárom feleletem tartása szerint [ítéltetni]. Liceat plura.

Deliberatum: Nyilván constál az A-nak feleletiből, micsoda penát keressen az I., Mészáros Mátyásné feleletiben néminemű te monda[tt] szókért, (tudnia illik), hogy azt monta volna az I., hogy kést és pénzt vitt volna az A[-nak], hogy egy Horvát Mihály külte volna. Melyet az I. is maga is nem tagatt, hogy ő nem vitte volna, mert külték őtöle, de, az mi végre külték, ő tuggya. Hogy az A. penit gyalázatos névképpen vette magára, az I-nek nyelvinek kivágásához felelt meghálthatatlanul. Azon kívül is az tiszt[t]re is támasztya az I-nek büntetésit, úgy mint tisztátalan személynek, kire bizonyásra is fogott volt az A., az jelen bizonyásra, hogy feleleti tartása szerint, hogy mindent megbizonít az A. az I. ellen. Ad is be egy relatoriát ez A., melyet az szék megholvastatván semmi helyt neki nem ad az szék ez okon, hogy alienumot bizonított, olyant is penit, az kiből is az ő ura mindentől meghpurgálta az hitivel, azután penit semmi[, de] semmi gonosz-ságot az I-re nem bizonított, az ki erre való képest az tiszt is, tisztí szerint hozzányúlhatna az tiszt is[!]. Az I. penit az A-nak keresetitol, úgy mint ártatlan cum mortuali humagio³⁴⁷, absolutiót kíván az széktől. Tetszett azért az széknak, mivelhogy az A. feleleti szerint nem bizoníthatott az I. tisztessége ellen, azért holt dí[j]ával az törvény absolválya az I-t az A-nak keresetitol. [fol. 197^r] A. apellál ad senatum amplissimum[!] et conceditur. <Rác Mihályné c. Mészáros Mátyásné>

Anno domini 1615, Octobris, die 26 sedes celebrata est.

I., Czismadia Márthonné, Ersébet asszony procator haladékat kér és meghenggetett. <Halmágyi Nagy Máténé c. Csizmadia Mártonné • 1615. nov. 2.>

I., Varga János procator haladékat kér és meghenggetett. <Eperjesi András c. Varga János • 1615. nov. 9.>

[fol. 180^r] **1615, die 31 Octobris.** Alkuvék az örek[!] Mészáros János az Erszénygyártó Ambrus sógorával, Lénárt Jánosval, az mely kárt vallott volt az szőlői-ben Erszényes János szőlőpásztorsága mellett, alku[v]ék azért az örek[!] Mészáros János, hogy könyörgettetett Erszényes János, alkuvék azért vele 25 veder mustban,

³⁴⁷ Helyesen: *homagio*.

hogy az jöv[ő] Szent Mihály napra meghelégítse Mészáros Jánost, azaz 1616. esztendőben szüretkor min[d] okvetetlen.

[fol. 197^r] **Anno domini 1615, Novembris, die 2 sedes celebrata est.**

Cum solita protestatione: Ím, értem az A-nak feleletit, ahol azt mongya, hogy Deseő Mihált én vittem volna az piatzon eleiben, övegeit én rakattam volna vele az én szatyromban, melyre nem emlékezem. Azért azt kívánom, hogy megbizonicsat[!], az mint feleled, hogy Deseő Mihált én híttam oda, az én szotyromban rakattam az te üvegedet és én vétettem el s én vittem házamhoz, az mint feleled. Ha megh nem bizonítot[!], azt mondom, hogy indebite háborgatsz. Emlékezem erre, hogy az nálam lakó Dobos Gyalaj Istvánnak, urunk ő nagysága gyalogh seregiben, öreg kapitán uram tizediben [való], annak az felesége Durkó asszonynak, hogy voltál adas[!] egy forintval égettbor áraban. Egynéhánszor kérte tölet[!], kapitán uramhoz indult volt, hogy meghpanaszolja, hogy soha megh nem veheti rajtat[!] az egy forintot. Deöső Mihály[!] találta és kérlette, hová megyen, Durkó asszont. Meghbeszélte, hogy száz pénzvel vagy adós, soha megh nem veheti rajtat[!]. Azt mondotta Deső Mihály: „Ne menny, meghbeszélem én uromnak”, bement s meghbeszélette kapitán uramnak. Kapitán uram hatta Deseő Mihálynak megh, ha megh nem adgya, kérdd me[g], vedd fel áruját előle, add nekie, mert tudom, ho[gy] nincsen szegénynek pénze. [fol. 197^v] Nem mondom, hogy én is ott nem állottam, hogy Deseő Mihály kéré az egy forintot túled, azt mondat[!], hogy te nem adott[!], mert teneked nincsen. Úgy kérdé Deseő Mihály: „Vagyon-e szotyrot[!]?” Durkó asszony monda, nincsen. Úgy kéré Máthé diáknétől[!] egy szotyrot, úgy rakta Deseő Mihály beléje, de én sem házomhoz nem vittem, sem az szotyor enim nem volt, sem hozzáj[a] nem nyúltam. Azért, ha kívántatik, én is kérdzem, bizonítom, az mit bizoníthatok, szabad legyen mindent bizonítanom, bizonyságom mellé, ha kívántatik, magamnak is hitet kérek. Bizonyságomat reportálván absolutiót várok az törvéntől cum paenae[!] indebit[a]e. Liceat.

Mint[!] az két félt kibocsátja az törvény, az A-t ad 15. diem, az I-t is az hogy készen legyenek.

Az A. fl. 3 mondgya, hogy ért volna, azt is kívánom, hogy megbizonicsa. <Halmágyi Nagy Máténé c. Csizmadia Mártonné • 1615. nov. 9.>

Anno domini 1615, Novembris, die 9 sedes celebrata est.

Protestál Czismadia Mártonné, Ersébet asszony, szabat[!] legyen az beadott leratoriának[!] az utrumnak ellene contendálni. <Halmágyi Nagy Máténé c. Csizmadia Mártonné • 1615. nov. 23.>

Eperyesi András procatora, Horvát György mongya, hogy etzer atták göröghnek terhe alá, az után, hogy Beczey Varga János Szebenből rajta [visszatért]. <Eperjesi András c. Varga János • 1615. nov. 23.>

Protestál Bun Lukács, ki lakik ugyan Feiérvárat, Feiér vármegyében, mind az fiával Bun Bálintval alias Czismasia Bálintval együtt, hogy az Váradi Szötcz János, ki lakik ugyan Feiérvárat, Feiér vármegyében adott egy szölöt el itt, az Kiselőmálat, ugyan az Bun Lukács és kisebbik Szok[ács] Tomás árvája szölejek szomszédtságában, atta penit az [fol. 198^r] urunk ő nagysága gyalogh seregiben la-

kó Vas János nevű drabantnak, ki lakik ugyanitt, Feiérvárat, Feiér vármegyében, azért jövődöben, az mikor az árának elégséges lesznek letételire, vagy magam, vagy fiam, hát nem engedem másnak, se penit ő magának, annak az Vas János[nak], minthogy egy volt azelőtt is az én szőlőmvel.

Anno domini 1615, Novembris, die 9.

Az város notarius[a], Brasaj Erszéngyártó János, ki lakik ugyan Feiérvárat, Feiér vármegyében protestála az bíró uram előtt és az tanácsbeli uraim előtt, hogy az vizes árokban, az mely földöt pénzen vött volt és meghszántatá pénzért, azt más[ok] bevetették. Azért eleget tudakozott és az embört ki nem találta, hogy ki vetette be. Azért ennekutána is az búzához tartozik és megh nem hagyja másnak aratni. <Erszéngyártó János c.? • 1615. nov. 16.>

Én, Kovászi[?] János, az mely szőlőt vettem volt, az mely vagyon ugyanitt, feiérvári határon, Feiér vármegyében az PapPatokában, alkuttam volt vele, Gelyén Jánosnével 110 veder mustban, azért fizettem neki 47 veder mustot, marattam még 63 veder mustval adósa neki azért. Az jövő szüretkor, ha Isten azt aggya érnünk, azaz 1616. esztendőben meghfizetem, az mennyére lészen.

Anno domini 1615, mensis Novembris, die 16 sedes celebrata est.

Protestál mégis, most másodszor az feiérvári notárius, Brasaj Erszéngyártó János az felyül is meghnevezett föld felől, azért az búzához tartozik és másnak nem engedi, mivelhogy etzer meghszántatá volt pénzért és nem talá[l]ta volt az emberit ki bevetette az földet, azért az [föld?]ben való búzához tartozik.

[fol. 198^v] **Anno domini 1615, Novembris, die 23 sedes celebrata est.**

Sombori Jánosné, Katalin vall procatort, ugyanitt Feiérvárat lakó Kósa Borbély Györgyöt contra quoslibet. <Zsombori Jánosné c. Kádár András • L. alább>

Kasaj Szótcz István vall procatort, ugyan Feiérvárat lakó Kósa Borbély Györgyöt contra quoslibet. <Szűcs István c. Szűcs Márton • L. alább>

Protestál Halmágy Nagy Máthéné, Annasszony, Horvát Czismadia Márthonné, Ersébet asszony [által] beadott relatoria ellen, szabat[!] legyen contendálni. <Halmágyi Nagy Máténé c. Csizmadia Mártonné • L. alább>

Megyesi Szótcz Márthon, itt Feiérvárat lakó vall procatort, Feiérvárat lakó Bun Lukácsot contra quoslibet. <Szűcs István c. Szűcs Márton • L. alább>

Deliberatum: Mivelhogygy[!] Halmágy Nagy Máthéné, Annasszony világosan meghbizonyította 2 nemes biznysággal, úgymint Mihál Diák Deseő és más drabantné, Gyalaj Istvánnéh, hogy egyenlő akaratval vitték az vásárbíró oda, hogy Czismadia Márthonné, Ersébet asszony Durkó asszonyval egyenlő akaratval hitták oda az vásárbíró. Czismadia Márthonné tartotta az szotyrot, az mígh az vásárbíró bele rakta az üvegeket. Ő tutta, hová tötte, tetszik azért az törvénynek, mivelhogy ő tartotta az szotyrot, tartozzék az üveget égett borostól felszabadítani böcsőivel, úgymint fl. 6, dí[j]ján pedit nincsen az I. érette, de az hatalmot tartozik megh adni fl. 1.

Az felválcsák meghengettetik az I-nek. <Halmágyi Nagy Máténé c. Csizmadia Mártonné>

I. cum protestatione: Ím, értem az A-nak rajtam keresetét. Aholott azt mongya, hogy szebeni útra fogattam volt tőle egy luvat bérben, az melynek bérít meg is attam s fel is vette. Ahol azt mongya, hogy az luv akkor ép volt, mikor én kezembem attam, nem constál az, [fol. 199^r] azt kívánom, hogy megbizoníccsad, az mint feleled, jámbor személyekkel. Második az, hogy az luvat mikor én kezembem attam, ő maga az nyereg alá egy nagy losnokot csinált, az nyeret úgy tette reá. Azt monddotta, el ne boncsat[!] ezt, hanem ez szerént haggyat[!] rajta az hátán. Én nem mertem elbontani, hanem, az mint ő maga meghnyergelte, az losnokot alája csinálta, énnekem az szerént kellett hadnom, ha kezembem bízta. Mint[!] nyergelésit, mind egyéb gondviselésit reám kellett volna bízni, minthogy az nyergelését énreám nem bízta[!] s én az hátát nem is láttam, azt mondom, nem tartozom semmivel, hanem indebite háborgatsz érette. Az úton is, mint[!] menet-jövet, megbizonítom az velem levő embervel, úgymint Borbély Márthonval, hogy hegyen-völgyön sok hely[en] leszállottam s utánom vondosztam[!]. Mikor Szebenbeől meghjöttem, az luvat neki hazaküldöttem. Az luv[at?] nem mutatta énnekem megh, hogy én alattam sebes[edett?] volna megh, hanem, másnap-e, harmadnap-e, azt ő tугya, hogy az luvázmester szállására vitte az luvat. Ott is 3 nap volt-e, 4 nap volt-e, azok is próbálták az luva[t], úgy vitte osztán haza az luvat, ki tугya, ott sértették[-e], túrosították-e, avagy hol, azt én nem tudom. Hogy onnan meghhozta, az után mégh az ki leghnagyobb, az görököknek[!] attam bérben, Sebesbe[n-e], SzeredaHe[ly]re-e, azt én nem tudom, terhet vitte[k] rajta, az melyet az prókátor ő maga is itt az sz[ék] színin nem tagata[!]. Lehetséges, hogy ezek az emberek mind meghtúrosíthatták az te luv[a]dot az terhe alatt s az luvázmester, kinek att[ad?] volt azután azért. Ha[llom?] [fol. 199^v] hogy penit azt mondot[!], hogy énhozzám hoztat[!] volt az luvat, nem constál az. De bátor, ha szinte hoztat[!] volna is, melyre nem emlékezem, talám azután hoztat[!] volt, mikor az luvázmestertől hoztat[!], az göröktől[!] is, mikor meghhozták. Melyeket, ha tagadnád, ha kívántatik, bocsásson ki az törvény s bizonítok, az mit bizoníthatok, bizonyságomot beadván, absolutiót várok az törvénytől cum paenae[!] indebit[a]e. Liceat.

Deliberatum: Az törvény mind az két félt feleletek tartása szerént bizonyosságra [bocsátja] ad futuram sedem. <Eperjesi András c. Varga János • 1616. jan. 11.>

A., Sombori Jánosné, Teöreök Katalin giráztattya Kádár Andoriást[!], itt Feiérvárat lakót, I-t d. 24. <Zsombori Jánosné c. Kádár András • 1615. nov. 30.>

A. cum protestatione: 1615[-ben], ez jelenvaló esztendőben tudniillik, ugyanitt GyulaFeiérvárat, Feiér vármegyében lakó, úgymint nemes személy, Kasaj Szötcz István ugyanitt GyulaFeiérvárat, Feiér vármegyében lakó Megyesi Szötcz Márthont, urunk ő nagysága jobbágyát ez okáért idéztetem be feiérvári bíró uram pecsétivel, hogy egy ezüst kanált vetettek volt hozzám zálogban, melyre búzát kértenek volt tőlem. Mely kanál éntőlem gonoszul elveszett, mely kanálért engemet is búsítanak az kié volt. Mely kanált ez meghnevezett Megyesi Szeötcz Márthonnál találtam megh és esmértem. Melyet bíró uram pecsétével meg is tiltottam vala, hogy, vagy el ne aggya, vagy el ne tévesztesse. De ő az tilalommal csak hallgatott, énnekem nehéz volt, mert eng[emet] [fol. 200^r] erőltetnek az kanálért. Azért most is

kérem tőle az szék színén, aggya megh, ne fárasszon. Ha peditlen tagadná, hogy nem az az a kanál, az kit én keresek, nemes ember vagyok, ország[!] törvénye szerént reá eskeszem, hogy én kanálom. Mert addik[!] enyém, az mígh ki nem vál[tják], melyről Isten szerént való törvényt vár[ok]. Liceat plura. I. petit par et conceditur. <Szűcs István c. Szűcs Márton • 1616. jan. 25.>

I., Czismadia Mártonné felváltságot vött. <Halmágyi Nagy Máténé c. Csizmadia Mártonné • 1616. jan. 18.>

Anno domini 1615, Novembris, die 30 sedes celebrata est.

Kádár András vall procator, GyulaFeiérvá[rat] lakó Bun Lukácsot contra quoslibet. <Zsombori Jánosné c. Kádár András>

Maior³⁴⁸

1616

Anno 1616, die 11 Januarii sedes celebrata est.

Maiorban lakó Popa János vall procator, Feiérvári Borbély Györgyöt contra quoslib[et].

Popa János giráztattya Ztankát d. 24.

Ztanka vall procator, Bun Lukácsot, Fodor Tamást, Boczárdon lakót, Varga Benedeket, sárdit, Budaj Pétert, Gerendi Pétert contra quoslibet. <Popa Ioan c. Stanca • L. alább>

Varga János protestál: Az minémű relatoriái vagon, az le nem száll, hanem ez után is élhessen vele. <Eperjesi András c. Varga János • 1616. jan. 25.>

Ztanka az girát benn tiltya.

Ztanka, urunk ő nagysága jobbgáya, Feiérvárat, Feiér vármegyében lakó protestál, hogy: Ím, értem, hogy az maiorbeli Popa János idézte[t] bíró uram pecsétivel, bíró uram eleiben, de feleletit meghhallván akkor, gondolkodom felőle, hogy ha állý[ak-e] törvént, az vagy nem, akkor okait is megh szo[...lato[...]] <Popa Ioan c. Stanca • 1616. jan. 18.>

[fol. 200^v] Borok Péterné, Ersébet asszony vall procator, Feiérvárat lakó Borbélj Györgyöt contra quoslibet.

Görög Zwcz Miklós vall procator, Nagi Mátyást contra quoslibet.

Borok Péterné, Ersébet asszony elvárj[a] az felperes bizonyosságát cum pena indebit[a]e. <Szűcs Nikola c. Borok Péterné • 1616. jan. 18.>

Anno 1616, die 18 Januarii sedes celebrata est.

Mivelhogy Czizmaczia Mártonné, Ersébet asszony alkalmas terminust kíván az törvénytől, hogy bizonyságiban megh ne fogyatkozzék, az szék 15 napot hagy neki. <Halmágyi Nagy Máténé c. Csizmadia Mártonné • 1616. febr. 7.>

Mivelhogy az alperes, Ztanka láttattya törvénnel, hogy az minémű törvénye Ztankának Popa Jánossal volt ennekelőtte, most újobban az minémű törvénye Popa Jánosnak volna Ztankával, az procatorát el akarja állatni Popa János mellől. Az

³⁴⁸ A következő bejegyzés kezdete.

törvény penigh meghítélte, hogy Popa János mellett lehet, minthogy ez az perlődés fogtatásból áll. In ea parte az I. cum tota serie apellat et conceditur.

[fol. 201^r] Mivelhogy Ztankának az minémű peri Popa Jánossal volt, mellyet el is ért Ztanka Popa Jánosson ennekelőtte, kirül nem exsequálhatta[!], magamentő levele miatth. Mostan penigh Popa Jánosnak az minémű peri akarna lenni Ztankával, Ztanka kezest kíván Popa Jánostúl. Minthogy, ha valamin elmaradna Popa János, tehát az kezest exsequálhatná. Teczik azért az széeknek, hogy méltán kívánnya az alperes az kezest, minthogy itt, városunkban nincsen residentiája. <Popa Ioan c. Stanca • 1616. jan. 25.>

Borok Péterné, Ersébet asszony giráztattya Görögh Zwcz Miklóst d. 48. <Szűcs Nikola c. Borok Péterné • 1616. jan. 25.>

Anno 1616, die 25 mensis Januarii sedes celebrata est.

Ztanka giráztattya Popa Jánost d. 48. <Popa Ioan c. Stanca • 1616. febr. 7.>

Beczey Varga János, urunk ú nagysága jobbágya protestál, hogy az minémű dologért Feiérvárat, Feiér vármegyében lakó Eperyessi András perlett Beczey Varga Jánossal, tudniillik egy lú dolga felől. Ugyan ez jelenvaló harmad eszten[napon], ez nap totaliter minden kereseti, mind relatoriája, feleleti condescendált volt. Hogy penigh ma az condescendálásnak tizenötöd napja vagy, az régi mód szerént, az feiérvári bírónak székeinek ususa szerént nem procedál, az tizenötödnapot elmúlatván, reá nem citált az felválcással, ezután se élhessen vele, ne is citálhasson, ha citál is, ellene mondhassak. <Eperjesi András c. Varga János • 1616. febr. 7.>

Borok Péterné, Ersébet asszony giráztattya Görögh Zűcz Miklóst d. 48. <Szűcs Nikola c. Borok Péterné>

Zomosközy Jánosné, Orsolya asszony vall procatort, Bun Lukácsot, Gerendi Pétert, Buday Pétert, Sárdon lakót contra quoslibet.

Tordasi Mihály vall procatort, FeiérVáry Borbéli Györgyöt, Bíró Jánost contra quoslibet.

Kassay Zwcz István Meggiessy Zwcz Mártonnal való perit felváltá. <Szűcs István c. Szűcs Márton • 1616. febr. 7.>

[fol. 201^v] **Anno 1616, die 6 mensis Februarii.** Mi, Debröczenj János, feiérváry bíró, Zakmáry Zijártó János, tanácsszemély. Mielőttünk KannaJártó Gergelynek az minémű adósság felől való peri akarth lenni Nagilábú Gergelynével, az mi kérésünkre az békességh véghez mene úgy, hogy ez jövendő húsvét napjára tartozzék meghelégíteni KannaJártó Gergelt fl. 1. d. 50, ha penigh az meghnevezett napra megh nem adná, tehát tartozzék fl. 3[-mal] elégíteni.

Anno 1616, die 7 mensis Februarii sedes celebrata est.

Lakatos Gergely vall procatort, Bun Lukácsot, Gerendi Pétert, sárdit, borosboczárdi Lénárt Istvánt contra quoslibet. <Ispaia Sava c. Lakatos Gergely • L. alább>

Czizmaczia Mártonné, Ersébet asszony giráztattya Halmági Nagi Máténét d. 48. <Halmági Nagi Máténé c. Csizmadia Mártonné • 1616. febr. 15.>

Váraggián lakó Zaua, nemes személyt giráztattya Lakatos Gergely d. 48. <Ispaia Sava c. Lakatos Gergely • 1616. febr. 15.>

Másodszor is protestál urunk ú nagysága jobbágya, Beczej Varga János, hogy az minémű törvényre idézte volt Eperyesi András, nemes személy, minden kereseti totaliter leszállott volt, mind relatoriája, mind felelete, azért ennek az széknek ususa szerént nem compareált, felváltságot vett volna, 15. nap előtt reácitált volna. Azt elmúlatván, az tizenötöd napot, akkor is protestáltunk volt, most is protestálunk, az után való széknapiján, egy hián harminczadik napján. Ennekutána, ha idéz, minthogy idejét elmúlatta, tehát ne élhessen vele. <Eperjesi András c. Varga János • 1616. febr. 15.>

Cum protestatione, minthogy Zwcz István idézte volt Feiérvárat, Feiér vármegyében lakó nemes személy, úgy mint A. [fol. 202^r] ugyan Feiérvárat, Feiér vármegyében la[kó] urunk ú nagysága jobbágját, Meggiessi Zwcz Márton, úgy mint I-t. Minthogy Zwcz Istvánnak, úgy mint A-nak ezelőtt való törvéynapokon leszállott volt feleleti, úgymint ezelőtt tizenötöd napon, mostan penigh Zwcz István meghszóllítva, úgy mint A. Zwcz Márton, úgy mint I-t. Az procatora Zwcz Mártonnak előállván, kívánnya, hogy meghdoceálja az citatiót. Az A. azt mongya, hogy meghdoceálja, holott megh nem bizoníthatta sine czitatione[!]. Az A. az I-t meghszóllítva, semmit nem bizoníthat, azt mongyuk, si juris. Hogy idézetlen meghszóllított, minden kereseti condeszcendál[!] cum pena indebit[a]e, meg is várjuk az törvénytől ítéltetni, si juris, liceat.

Deliberatum: Mivelhogy az A., Zwcz István az alperest sine czitatione[!] az szék színén meghszóllítva, az I., Zwcz Márton kívánnya, hogy meghdoceálja az citatiót, mivelhogy megh nem doceálhatja, kívánnya az I. condeszensióját[!] cum pena indebit[a]e. Teczik azért az törvénynek, hogy A. lévén, vigyázni kellett volna, hogy penigh vigyázatlan taláztatott, condeszendál kereseti cum pena indebit[a]e fl. 12. d. 50.

Zwcz Márton protestál, urunk ú nagysága jobbágya, hogy ha ennekutána ezen dologért az A. meghszóllítaná az I-t, ne szólhasson addigh, míg ki nem veszi az indebitát. <Szűcs István c. Szűcs Márton>

Ztanka giráztattya Popa Jánost, az maiorbelit d. 48. <Popa Ioan c. Stanca>

[fol. 202^v] **Anno domini 1616, die 15 Februarii sedes celebrata est.**

Halmágy Nagy Máthén[é] procator haladékot kéré és meghenggettetett. <Halmágyi Nagy Máténé c. Csizmadia Mártonné>

I., Lakatos Gergely giráztattya Szava Izpaiát, úgy mint A-t d. 48. <Ispaia Sava c. Lakatos Gergely • 1616. febr. 22.>

Protestál Beczej Varga János, Feiérvárat, Feiér vármegyében lakó urunk ő nagysága jobbágya, hogy, az minémű törvénye egy lú felől volt Eperyesi Andrásnak, úgy mint A-nak, Feiérvárat, Feiér vármegyében lakó nemes személynek, mely kereseti az A-nak bódoghasszony havának³⁴⁹ die 11. minden kereseti[!] totaliter, mind leratoriával³⁵⁰ együtt condescendált volt. Azért azoltától fogva, ennek az

³⁴⁹ Január.

³⁵⁰ Ti. relatoriával.

széknek ususa szerént, sem bíró uramot nem urgyálta³⁵¹, sem pedit itt nem protestált az szék színin, sem peditlen, ha apel[!]ált volna vele is, hogy az tizenötöt[!] napra az apel[!]atiót megláttatta volna, mely apel[!]álása mielőttünk nem constál. De, bátor úgy volna is, melyet nem tudunk. Az 15-öt[!] nap alatt nem kellett volna az 15-öt[!] napot elhallgatni, hanem bíró uramot megh kellett volna az apellatio felől meghatalálni[!]. Ha bíró uramtól³⁵² elmúlatá volna az apellatiót, tehát volna talám valami móggya benne. De, hogy ezt nem cselekette, hanem most, bő[j]telő havának³⁵³ 15-dik napján akarja állatni az apellatiót. Azért azt mondom, hogy minden remediumról elment, ennek az széknek ususa szerént sem most, sem ennekutána semmi remediumja nincs.

[fol. 203^r] Protestál Eperjesi András, úgy mint A.: Beteghség, árvíz, ura dolga sokat elmúlat. Minthogy én, Horvát Gyergy[!] voltam procatora, gongya viselője, én akkor beteg voltam, azért nem jöhettem az 15-töt[!] nap alatt s nem protestálhattam.

Protestál Beczey Varga János: Hogyha te, procator lévén beteg voltál, az A., Eperjesi András nem volt beteg, el kellett volna ide jönni s urgyálta[!] volna az dolgot. Ő perlett velünk, nem te, övé volt az lú. Azon is protestálunk penit, hogy azt mongya, hogy apellált, melyet nem tudunk, nem iratta fel az protoculumban, mert, ha feliratta volna, talám mi is szoltunk volna ellene. Így, azaránt is nincs semmi lába az apellatiónak, sem ennek az causának felállatásának. <Eperjesi András c. Varga János • 1616. febr. 22.>

Anno domini 1616, mensis Februarii, die 22 sedes celebrata est.

Geörögh Zabó Györgyné, Suska asszony vall procatort, Feiérvárat, Feiér vármegyében lakó Borbély Györgyöt contra quoslibet.

Zabó Györgyné, Susanna asszony giráztattya Geöreögh Zeötcz Nikolát, úgy mint I-t d. 24. <Szabó Györgyné c. Szűcs Nikola • 1616. márc. 1.>

Zava Izpaia, Váragyán lakó vall procatort, ugyan Váragyán lakó, Feiér vármegyében Bíró Jánost contra quoslibet.

A.³⁵⁴ in scriptis hodie pro³⁵⁵ tototum[!]. I. petit par et conceditur. <Ispaia Sava c. Lakatos Gergely • 1616. márc. 1.>

Egregius Michael Andro constituit in procuratorem Melchiorum Beseney de BotualNeőzeőBesenie, Lukam Bakó et Joannem Salánki de Colosvár, Michaellem Mézáros alias Cigány de Magyar[igen] contra quoslibet.

[fol. 203^v] As[s]umptio cauze[!] egregii Michaelis Andro, in comitatu Albensi com[m]oran[ti]s, Albae Juliae com[m]oranti[s], ut A. contra et adversus providum Michaellem Couázi alias Tzifra, similiter Albae Juliae ac perfati[!] com[m]oranti[!] velut I.

Cum solita protestatione: Ilyen okát aggyuk az citatiónak az I. ellen, ut in³⁵⁶ praenominato anno 1615, circa diem 20 Novembris gonoszul vezett el két ökrünk,

³⁵¹ Ti. urgeálta.

³⁵² Utána törölve: *nem lehetett volna.*

³⁵³ Február.

³⁵⁴ Utána törölve: *tudomán tétel.*

³⁵⁵ Helyesen: per.

³⁵⁶ Utána törölve: *perterito[!]*

eggik barna, másik veres állat. Mely két ökröt az I., az mint cum circumstantiis, imitt-amott árulta, úgymint Péterfaluára vivén, mely in comitatu Kücülőensi[!] fl. 28 tartván ott, ott megh nem vevén senki, minthogy ore tenus is meghmonta: „Nem akarom itt eladni, mert, nem tagadom, mert vont marha.” Ugyanott 2 forintba fogadott egy embert Megyeszik[!], az kivel az marhát hajtató. Ő maga nagy messze elmaradván hátra, mikor Megyessen beértek volna, az 28 forintos ökröt fl. 16 attá el. Mikoron visszatért volna azon emberrel, az útban beszélgetvén egymással [az kérdé]: „Miért attat[!] olyan olcsón, mert minálunk 28 forinton tartottat[!].” „Azért attam”, úgymond „mert, nem tagadom, mert vont marha volt, még ha volna kitől meghizennem, meghizenném, hogy meghölnék.” Kire azon ember erre meghfelelt: „Nem csudálom, hogy hátra marattál s énvelem hajtattat[!] az ökröt. Így, ha engem meghfognak volna, engem felakasztottak volna!” Így azért, ilyen nyilvánvaló sorokhoz képest, hogy az citatióra is reá nem jött, sic stantibus rebus, ut praefertur, in paena[!] furti vagyon érette, quia, qui tacit consenti[re] videtur secundum Decreti. Ha penit eléjött volna, ha ugyan az törvény [elő] meghfutamodnék vala, mi részin[?] ne legyen késő doceálnunk, vagy felválcsák[!], vagy egyéb remegy[om!] által. Alioquin törvént várunk secundum proposi[tiones]. Protestator[!] ad ulteriorem.

[fol. 204^r] Michael Andro giráztatya Kouázi Mihált, úgy mint I-t d. 24. <Andro Mihály c. Kovászi Mihály • 1616. márc. 1.>

Czismadia István, Feiérvárat, Feiér vármegyében lakó urunk ő nagysága jobbágya protestál, hogy az minémű fogsága volt az 1616. esztendőben ugyan Feiérvárat, Feiér vármegyében lakó Czismadia Mihály vagy afelől, [aki] ugyan urunk ő nagysága jobbágya, alias Hauasally Mihály, az fogságh volt penitlen bö[j]telő hónap 17-dik napján, melyet jövőendőben el nem szenvedem.

Debreceni[!] Zabó János, az feiérvári fűbíró giráztatya az polgárok képiben az[t] az Dobos Mézáros Istvánt, úgy mint I-t d. 24.

Eperiesi András procuratora azt mongya, hogy appellált volt és az bíró uramék semmit nem szóltak arra, hanem, az minémű levele volt ott szék színin, azt bíró uram az leveleket keziben attá és azt mondá nekem³⁵⁷: „György uram, az mivel halatt, avval nem múlik.”

I. cum protestatione: Ahol azt mongya az A., hogy, az mikor totaliter minden causája leszállott volna, akkoron apel[l]ált volna vele. Azért semmit az szék arra nem szólt, de nem constál mielőttünk, hogy apel[l]ált volna. De, bátor szinte apel[l]ált volna is, melyet nem tudunk, tehát fel kellett volna iratni az protoculumban, de sem törvénnyel megh nem láttatá, sem fel nem iratta. Mert ha apel[l]ált volna, cikkellyel ugyan nem apel[l]álhatott volna, hanem törvénnyel megh kellett volna láttatni. H[a?] az törvény elbocsátotta volna appellatióba, hát az deré[ket?] megh kellett volna láttatni és, cum toto[!] suo[!] serie kelle[tt volna?] apellálni. De, hogy ezeket nem cselekette, mi ennek a[z szék?]nek ususa szerint elvártuk tizenötöt[!] napo[kig?], remegyumval[!] nem élt, sem az apel[l]atiót nem

³⁵⁷ Ti. a prokurátornak, Horvát Györgynek.

e[...?], azért az elébbi törvényhez tartom magamat[...]. [fol. 204^v] Tizenötöd napon protestáltunk volt, hogy az tizenötöt[!] napot elmúlatta az A., semmi remegyumval nem élt az tizenötöt[!] napigh, ezután se élhessen. Azután való törvénynapján is protestáltam volt és fel is irattam. 3-madik[!] széknapiján is protestáltam és fel is irattam, hogy mindaddik[!] is nem élt semmi remegyumval. Azt mondom, hogy mostan is üdő után vagyon és pedit az szék nem tartozik, hogy elbocsássa, mert, miként az tizenötötnapot[!] elmúlattat[!], minden apel[l]atio mellől és minden remegyum mellől elmentél. Azért azt mondanám, ha az törvény mondanája, hogy idő után láttatot[!], indebitán vagy érette, ha az törvény mon[da]nája s minden keresetítől absolutiót várok. J.V.J.³⁵⁸ Ne legyen késő, szabad legyen akkor contendálni az cikkely ellen, az tizenötötnap[!] előtt, ha nem láttatya, azután ne élhessen vele, minekünk gondunk lészen reá.

Eperjesi András protestál, minthogy apelláltunk volt, most is azért apellálunk az tanács eleiben s meghengette az szék is.

Az I. is, Varga János apellá[l] az indebitával. <Eperjesi András c. Varga János • 1616. márc. 2.>

Anno domini 1616, mensis Aprilis³⁵⁹, die 1 sedes celebrata est.

Geöreögh Zabó Györgyné, Susanna asszony secundaria most giráztatya Geöreögh Zótcz Nikolát, úgy mint I-t d. 24. <Szabó Györgyné c. Szűcs Nikola • 1616. márc. 7.>

Zava Ispaia vall procuratort, Feiérvári Borbély Györgyöt, itt, Feiérvárat lakót contra quoslibet.

Zava Izpaia giráztatya Lakatos Gergelt, úgy mint I-t, d. 24. <Ispaia Sava c. Lakatos Gergely • 1616. márc. 7.>

Andro Mihály giráztatya most másotszor Cifra Mihált alias Kouázi[t], úgy mint I-t d. 24. <Andro Mihály c. Kovászi Mihály • 1616. márc. 7.>

Zakmári Zígyárthó János, Feiérvárat lakó vall procuratort, Feiérvári Borbély Györgyöt, ugyan Feiérvárat, Feiér vármegyében lakót contra quoslibet.

[fol. 205^r] I., Michael Kis alias Harangozó simpliciter tagagya Zakmári Zígyár[tó] János ellen való beszélgetésit.

Deliberatum: Az szék kibocsátja az A-t ad futuram sedem, bizonyoságot reportálván, törvények lészen. <Szígyártó János c. Kis Mihály>

Ifiú Mészáros Gergely giráztatya az Hegedűs³⁶⁰ Jánosnét, úgy mint A-t d. 48.

Az mészáros céh protestál, hogy az elmúlt esztendőkbén volt törvények az szötses uraimval, [arról] hogy ha az szötses uraim elegendő pénzt nem adnak, tehát szabadok legyenek másuvá adni az báránybőröket, sőt, az mostani 1616. esztendőben, Februarii die 27 napot tötték volt az szötses uraim, hogy az 29-dik napján választ adnak az pénz meghadás felől s az is elmúlt. Azért ők is odaaggyák az báránybőrt, ahol pénzt attak nekik.

³⁵⁸ *Judex virique jurati[?]*

³⁵⁹ Helyesen: Martii.

³⁶⁰ Javítva *Hegedűst*-ről.

Az szöcs céh is protestál BotualNeőzőBesenyej Menyhárt deák által super eo, mivelhogy az elmúlt napokban, úgymint 27 Februarii, hogy az menyne[!] pénzt hoztak anno domini 1616, azt az pénzt megh aggyuk és kínáltuk vele az mostani esztendőre valóval[!], azért [hogy, ha?] másnak aggyák az mi céhen[kön?] küül, hát gondunk lészen e[o] tempore et loco.

Protestál az mészáros céh, hogy minket nem kínáltanak, sőt, inkább mi jártunk utánok és kértünk[!], de [nem] attanak.

Anno domini 1616, mensis Martii, die 2 sedes celebrata [est].

A., Eperyesi András protestál procuratora által, mintho[gy az] elmúlt törvényünk súlyos volt, apel[!]áltunk volt az [tanács] eleiben és azt az törvényt újban akarjuk megh[áttatni?]. Mikoron előállottunk volna és az tavaly esztendő[ben bíró] uram előkéré az propositionkat és el is olvasta [te?]k[egyelmek], akkor³⁶¹ engem bizonyásra ki is bocsáta [..?]. [fol. 205^v] Bizonyítottunk is, az mit bizonyíhattunk. Másotszor[!] Varga János uramval, az mostani, 1616. esztendőben, mikor az mostani bíró uram előtt állattunk volna, kíváná az alperes, hogy az propositiont előadná[n]k és előadók. Másotszor azt is kíváná, hogy az relatoriát is aggyuk be. Mikoron olvasni keztek volna, mondá az alperes, parancsolatval vallatták azokat, az relatoriának olvasatását meghallatá és kíváná, hogy parancsolatot adnánk be. Mely parancsolatot otthon felejtettem volt s nem vala nálam, de, bátor nálam lött volna is, nem tartoztam volna beadni, oka ez: mikor az relatoriának mását vette, ott volt akkor az parancsolat, ha kételkedett volna az parancsolathoz, vette volna az parancsolatnak is mását, én meghengettem volna. Azért, minthogy nem vette, én is nem tartoztam bírórúl-bíróra, székről-székre parancsolatot hordozni utána. Azért relatoriához is semmi kétségh nem volt, mert vajda emberinek az nevek benne volt írva és őkegyelmek is hitek szerén[t] írták. Azért megh kellett volna őkegyelmeknek olvasni akkor. Miérthogy akkor, mikor őkegyelmek éntőlem elé kérék, ha akkor eszembe jutott volna s, ha így előproponáltam volna, netalántán akkor is jobb törvényem lött volna. Mikor az parancsolatval elérkeztek volna, beadám, mellyel nem tartoztam volna, és őkegyelmek immár azelőtt törvént csinálták vala és őkegyelmek azt mondák, hogy ők más törvényt nem csinálnak és annak az törvénynek, bíró uram hites ember, őkegyelmire hagyom, referálya az dolgot, mint lött és az szék előtt hihetősb lehessen. Azért apel[!]áltunk, hogy lássák újonnon, ha ilyen kicsin dologért le kellett volna leszállatani[!], holott nem tartoztam volna beadni. Isten szerént való deliberatiót várok.

[fol. 206^r] I. cum protestatione: Ím, értem az A-n[ak...] ³⁶² mivel apel[!]ált, hogy az relatoriája minden [...] tudnia illik, hogy az mely parancsolatval az [...], azt be nem athatá, amiatt szállott le minde[n keresete?]. Hogy nem tartozott beadni, ha szinte nála [lett volna is, az?] ellen azt mondom, mint[!] az országban le[...], mint[!] székeken, mint[!] táblán tartozik beadni [...] beadni, hogy ki parancsolatval vallat, azért [kellett?] volna beadni ten[eked?], mert egyedül az országbe[...], mind ezen az bíró uram székin s mind az u[dvarbíró] székin s mind, az több székeken

³⁶¹ Ti. 1615. nov. 23-án.

³⁶² A lap széle, olykor az oldal szélességének a negyedéig leszakadt.

mi[n]dél[ti]k[!] törvé[ny volt], most is törvény, mi azt megh nem bontha[tjuk]. Azért szokták az parancsolatot bekérni, ho[gy az vaj]vodariusnak az nevek egyez-e az relatori[abeli vajvoda]riuska[li] vagy nem. Azért méltán kívántam az p[arancsolat] beadását, hogy be nem athattat[!], kívántam volt az[t?], hogy minden keresetet[!], az relatoriával együtt, hogy [condescen]dáljon cum paene[!] indebite[!], most is kívánom, az [mint] kívántam condescensióját az tanács uraim előtt, a[zt is] kívánom az törvénytől adiudicáltatni. [Si juris?] Liceat plura.

I. cum protestatione: A. voltál te, paratusnak kelle[tt] volna lenned, azt akartam volna én, hogy még az r[ela]toriát is otthon hattat[!] volna, azért méltán kívánom, az[ért?] kívántam leszállítását.

Deliberatum: Mivelhogy Eperjesi András, az minémű relato[riát és] propositiót beattanak volna Beczey Varga János ellen, bíró uram polgárral egyetembe az 2 fél között az minémű tö[rvényt] pronuncziált, az tanács minden cikkelyiben helybe[n] hatta. A. apellat cum toto[!] serie az udvarbíró u[ram székére] és meghengetett.

[fol. 206^v] [Protestál B]eczey Varga János, hogy: Ím, értyük az [tanács] uraim elől, hogy apellál az A., de protestálunk, [hogya tizenöt]öt napra megh nem láttatya, azután ne [élhessen az apellatióval] <Eperjesi András c. Varga János>

[Anno domini 1616], die 7 mensis Martii sedes celebrata est.

[...]njen, Majorban lakó vall procuratorth [Borbély] Györgyöt, Bíró Jánost, Váragián lakót, [con]tra quoslibet.

[Mint]hogy az felperes, Görögh Zabó Györgyné, [S]uska asszony czitálta volt Görög Zwcz Mikolát [n]émünemű gyalázatos szidalomért, kiért [nye]lvének kivágását kívánta az A. az törvé[nytől], hogy ha reá nem bizonyíthatya. Mivel [pedi]gh, hogy az székek szokása szerint ennek[elő]tte kétczer meghgiráztatta az I-t, [lévén, hogy] nem compareált, immár mostan harmadszor [tör]vént vár az A. Teczik azért az [tö]rvénynek, hogy magát érni hatta, [nye]lvének kivágásán vagon az gyalázatos [szi]dalomért és ad decimumquintum[!] diem [...]em executio conceditur. <Szabó Györgyné c. Szűcs Nikola>

Zaua Izpaya, Váradgyán lakó giráztattya Lakatos Gergelt d. 24. <Ispaia Sava c. Lakatos Gergely>

Andro Mihál, úgy mint felperes czitáltatta volt Kouázy Mihált nemünemű ökörnek ellopása felől, minthogy az székek szokása szerint kétczer meghgiráztván, az I. nem compareál, teczik azért az törvénynek, hogy Kouázy Mihály érni hatta magát, az felperes, valahol találja, mindenütt [megh]foghassa. <Andro Mihály c. Kovászi Mihály>

[Anno] domini 1616, mensis Martii, die 15 sedes cel[e]brata est.

[...]Vá[sár]hely Borbély György vall procator, Zéles Lukács[t Sárdo]n lakót, Fodor Tamást, boczá[rdit ...] és Varga Benedeket contra quoslibet.

[B. fol. 3^r] **[1616. jún. 20. előtt]**[...] ³⁶³ úgy mint t[...]pacsnak 7 [...]inte fl. 5[...] tena [...] melyről [...] le elm[...] adot attyuk [...]ert Dótz Mihály[...] tizedesénél mely 7 bokor kapcs[...] rajtat[!], ha bizonyíthatunk felőle jó, [ha nem bizonyít]hatunk, hitedre köttyük, hogy valami[...], az kik az anyám javai voltak, min-

³⁶³ A lap szélei szétmállottak. A zárójelek 0,5–11 cm terjedelmű hiányokat jelölnek.

deneket hit szerént előadni akármí névvel nevezett [...] te kezedhöz vetett, az kit elhoztál. Liceat plura.³⁶⁴

As[s]umptio causae: Cum protestatione szólok az kegyelmetek széki előtt. Úgymint az mostani, 1616. esztendőben, mensis Junii, die 1, ugyan GyulaFeiérvárat, Feiér vármegyében lak[ó] Várady Eötves András szabados személyt vallotta volt Dévaj Ján[os urunk?] önağysága jobbágya maga képiben, hogy öneki az minémű dolgai volnának F[azakas] Márthonval[!], urunk önağysága jobbágyával, reá bízta anyám[?] Eötves Andrásra bíró uram előtt, hogy kereshesse [mint pleni?]potentiarius ugyan itt GyulaFeiérvárat Feiérvármeg[gyében lakó] Fazakas Márthont, urunk önağysága jobbágyát ezökört. [...]be hogy az 1611. esztendőben, úgy mintegy Ja[nuár] felé s atájában holt volt Zebenben egy [testvérem, Dévai?] Jánosné, kivel egytestvér voltam, melyről maratt [reám?] úgy mint vérre 5 bokor magyarországi forma szokny[ához való?] kapocs,³⁶⁵ melyet megadott Fazakas [Márthon?] Dévai Jánosnak, azt nem keressük. Azon küül maratt volt karikás szoknára való kapocs, mely most is nálad[!] vagyon, maratt volt készpénz fl. 33, melynek négyit az szegén[...] az temetésére költöttek, az 29 forint penit s az te[öbbit?] együtt elő kívánom tőled, melyet ha tagadnál, je[dzés va]gyon rúla, mennyie-mie egyetmás volt, kit most el[ő nem tudunk adni?] az levelet, minthogy urunk tizedesénél, Dótzí M[ihálynál vagyon?] annak okáért, minthogy az jedzést most elő ne[m tudjuk adni, hitére?] köttyük, hogy hit szerént akármí névvel ne[vezett javakat?], az kit Dótzí Mihálytól[!] elhozott, aggya el[ő ...]

[B. fol. 3^v] [...]és [...] Gyulafejiérvárat azon vármeg[gyében...] co[ntra quos]libet.

[... Halmágy Nagy] Máthéné [Anna asszony] ugyan itt [...] pro]curator ugyan az[on Fei]érvárat lakó [Borbély?] Györgyöt contra quoslibet.

[Gyala]j Dobos Istvánné Durkó asszony, itt Feiérvárat lakó vall procuratort Kisfaludon lakó Lénárt Istvánt, Feiérvárat lakó Bun Lukács[ot] contra quoslibet.<Dobos Istvánné c. Halmágyi Nagy Máténé • 1616. jún. 29.>

Lakatos Lukácsné Borbora asszony: Ím érti tekegyelmetek tisztelendő szék ülő uraim, hogy az mire idéztettem volt az I-t, hogy micsoda gyalázatos [hi]rnévvel gyalázott hol együtt, hol másutt, az melyet az I. telyességesen tagadott, mindeneket világoson megbbizonyítottam, ám ugyan ő maga meghvallya, hogy azután, mikor az egész városnak esküttetése volt, már tutta azt ő, hogy régen azelőtt ezeket az rútszókot hirdette, erre való nézve ugyan lehetséges, hogy félve ment az hitre, de mint [in] prima, hogy bizonyágomot beadám, az mint in pri[m]a mondtam, Isten szerént való deliberatió[t] várok. [Mo]st is ti kegyelmetektől Isten szerént való deliberatiót várok [bi]zonyágim után, mert immár semmi men[t]sége, se taga[dása] nem lehet, mert világoson, az kit ő tagadott, meg[b]izonítottam nemes személyekkel, azért az felyül meghnevezett penát megh várom az törvénytől ítéltetni. Liceat.

³⁶⁴ A fogalmazványt a jegyző többször átvitotta, végül kitörölte. Mellette a margón egy második, ugyancsak törölt javítási kísérlet részletei olvashatók: *való kapocs, melyet mi nem keresünk, azon küül maratt volt 10, karikás kapcs, szoknyára való, az nálad vagyon, esmét maratt volt fl. 33, melyet, négyét az temetésére költöttek, az 29 forintját penit elő kívánom tőled.*

³⁶⁵ Utána törölve: *mely most is nálad vagyon.*

[I. re]pl[ic]at: Ím érti kegyelmetek mint[!] fejenként, hogy az mint [ann]ak előtte meghfelelt volt alkalmas részeit meg is bizo[n]y[í]tta, kire most sem emlékezem, hogy egyebütt hírde[ttem?] vagy panaszkodtam volna, hanem az egy atyámfia [...] az cirkálásnak idein, de legyen az ű hitek szeré[nt ...] jelenek, de most látom, hogy törvént [fol. 163^r]³⁶⁶ kívánsz az bi[zon]lyság[...] az[...] ki[?] ut[...] megbbizonyicsam, hogy az mit én panaszkottam, úgy [vagyon?] Azért nincsen mit tennem, az törvénytől bizonyos ter[min]ust kívánok, kérek, az kire reá érkezhessem, mert az bizonyságok, ki vagyon itt s ki nincsen az városon, ki más várospanban s ki az had[ban]³⁶⁷ vagyon, hogy kívánságod szerint bizonyíthassak én is. Annakut[ána] oszton[!], bizonyságom után törvént várok, mert énnekem az [én] uramval[!] volt minden veszekedésem s minden háborúságom m[ígh?] házodnál lakott. Liceat plura.

A., Lakatos Lukácsné, Borbora asszony cum protestatione: Ím, érte[m] az I-nek immáron legutoljára, mikor az bizonyságokat is elolvasták, feleletiben mit kíván, az mely idő után vagyon, hogy azt mongya, hogy kikéredzik bizonyásra és alkalmas terminust kíván az széktől, hogy az kire én ötet kerestem, azokat ő megbbizonyicsa. De azt mondom én az ellen, mostan az I. semmiképpen az ő mostani kikéredzésivel az törvént nem halogathatya, sem ki nem kéredzhetik, mert in prima, mikor meghfeleltünk, az feleletünkben párt vött és abból kitezett s nyilván volt az az én keresetem, az mire én ötet kerestem, akkor kellett voln[a ...], választ tött az én feleletemre. Akkor kellett volna kikéredzeni, akkor [mó]gya lött volna benne, az törvény is kibocsátotta volna s nem k[ellett] volna tagadni. De hogy akkor mindeneket, az mint kitez[ik fele]letiben meghtagadott, az mi etzer tetzett, másszor is tetz[eni kell]. Sőt penit, annyére[?] volt az tagadás után, absolutiót is kért törvénytől, hát azt mondom, hogy idő után vagyon s nem kéredzhetik, hanem törvént várok az törvénytől. Liceat.

I., Lakatos Ferenczné, Ersébet asszony feleleti: Ahol azt mongya, hogy én nem kéredzhetem bizonyásra, ahol én azt mon[d]o[m], én az törvénynek útyán vagyok én most. Noha azelőtt a[ttuk volt] bé az feleleteket, mint[!] te s mint[!] én, de most látom, rá[m] bizonyítottál feleletet[!] tartása szerint. Azért, az mint te ma[gad] kívánod, hogy megbbizonyicsam, azért kéredzem, hogy bi[zony]ítsak magam ótalmára, az mi ehhez az dologhoz illendő, mind az[t] [fol. 163^v] [én az u]ramtól [h]allotta[m ...] s dolg[o]kot, mert, ha én nem [bi]z[on]yíthatok, úgy büntet az törvény megh. Liceat plura.

Deliberatum: Lakatos Ferenczné, Ersébet asszonyt kibocsátja az szék bizony-ságra ad 15. diem, ha az országban lészen az bizonyság, ha pedit küül, diem 30.

³⁶⁶ Az előző oldal tartalma és őrszava bizonyítja, hogy összetartozott a két következő, 1613-as perek közé keveredett lappal. Eredeti együvértartozásukat az is megerősíti, hogy erősen rongált széleik összeillenek.

³⁶⁷ A hadfélkelést az ápr. 16-i gyulafehérvári országgyűlés mondta ki. Június első két hetében a fejedelem Lippát ostromolta, Nagy Lukács csapatai pedig 10–11-én verték szét Konyárnál (Bihar vm) Homonnai György csapatait.

Lakatos Lukácsné, Borbára asszony protestál, minthogy az én uram most Lakatos Lukács itthon nincsen, talám az Úristen esztennapik[!] meghozza, ha meghjő, beszélek én vele, meglátom, ha apel[!]ál-e vele az én uram, meglátom esztennap. <Lakatos Lukácsné c. Lakatos Ferencné • 1616. jún. 27.>

Ígyártó János alias Kalmár giráztattya Gerczi Pétert úgy mint A-t d. 48. <Görcki Péter c. Ígyártó János • 1616. jún. 27.>

Anno domini 1616, mensis Junii, die 27 sedes celebrata est.

Lengyel Lőrinczné, Porkoláb Anna vall procuratort, Feiérvárat lakó Bun Lukácsot contra quoslibet. <Lengyel Lőrincné c. Szabó István • L. alább>

Káztoraj Zeötcz Nikola vall procuratort, Feiérvárat lakó, Feiérvári Borbély Györgyöt contra quoslibet. <Cimbalmos János c. Szűcs Nikola c. • L. alább>

Lakatos Lukácsné protestál procuratora által, hogy ő is kikéredzik bizonyosságra, az mivel Lakatos Ferencné kikéredzett bizonyosságra, az ellen mi is kéredzünk, hogy szabad legyen mindent bizonyítanom. <Lakatos Lukácsné c. Lakatos Ferencné>

Deliberatum: Mivelhogy Borbély Pálné, Anna asszony citálta volt Fazakas Mihálynét, Illona asszonyt néminemű gyalázatos szókért, kiért nyelvének kivágásához szólott meghválthatatlanul. Minthogy 2 bizonyossággal bizonyította világosan, hogy fertelmes életűnek monta lenni, tetszik azért az törvénynek, hogy az nyelvit tizenharmadfél forintval válcsa meg Fazakas Mihályné, Illona. Két rész az bíraké s harmadik az peresé. Ad 15. diem erit executio. I. apel[!]at ad senatum et conceditur.

Deliberatum: Mivelhogy kisebbik Fazakas Mihályné, Illona asszony idézte volt törvényre kisebbik Borbély Pálnét, Anna asszonyt néminemű gyalázatos szók és lopásért[!] dolga felől, kiért nyelvének kivágásához szólott, sőt hold[!] dí[j]át is követé, de az törvénynek[!] arra nem teként. Hanem kisebbik Borbély Pálné, Anna asszony az nyelvit válcsa megh tizenharmadfél forinton, az két rész az bíraké, az [fol. 164] harmadrész [a felperesé.] I. appel[!]at ad senatum et conceditur. <Fazakas Mihályné c. Borbély Pálné>

Kalmár János alias Ígyárthó giráztattya Geörcki Pétert, úgy mint A-t secunda d. 48. <Görcki Péter c. Ígyártó János • 1616. júl. 4.>

Lengyel Lőrinczné, Anna asszony giráztattya Bányaj Zabó Istvánt, úgy mint I-t d. 24. <Lengyel Lőrincné c. Szabó István • 1616. júl. 4.>

Az törvény kiereszti az az felperest, Varga Lőrincznét³⁶⁸ hogy bizonyicsa meg, hogy az Zabó Gergely tehene öklelte s micsoda helyen volt az factum. <Varga Lőrincné c. Szabó Gergely>

Cum sole[m]ni protestatio[!] szólok kegyelmetek előtt, salum sit regredi et progredi et etiam plura loqui suo tempore et loco. Ezért citáltatám Geöreögh Nikola uramot bíró uram székire, ilyen causákért: volt egy öreg[h] [hordó] borom, köz vele, melyben volt öneki vo[lt?] fl. 8. d. 5, énnekem volt fl. 7 d. 50. Mely bor volt az Bethlen Farkas³⁶⁹ uram pincéiben. Mikor penit én azt az bort megh akar[tam] volna tölteni, tekéntem, hát az bornak másfél arasz hea vag[yon] s mondom Geöreögh

³⁶⁸ Lapszélen: *Varga Leőrincz*.

³⁶⁹ Bethleni Bethlen Farkas, fejedelmi tanácsúr, az udvari gyalogság főkapitánya, küüllői főispán (mh. 1618).

Nikolának, az én társomnak. Miért csele[ketted] ezt, tudod, hogy az bor tilalmas. Ha mi nyavalya esik az [bor?] mia, ezután mindent terajtat[!] keresek, mert énnekem [azért] az borért 27 forint ára ezüst marhám vagyon bizonyo[s] prefigált napik[!]³⁷⁰ záloghban. Hogyha én arra az bizony[os] prefigált napra az hetetfél forintot megh nem adhatn[ám], tehát az zálogh is odaveszen és az hetetfél forintot is e[xe]quá[l]hassa. Mere[!] énnekem Geöreögh Nikola uram azt mondá, nagy [foga]dásával, hitivel, hogy ebből, János uram, semmi fogyatkozást[!] nem leszen, mert meghengette, mind asszonyunk³⁷¹ s mint[!] udvarbír[ó] pecsíti[!] is. Mere én azt felelém, eddik[!] közöm volt az borhoz, [gond]viselésem volt reá, de, minthogy hírem nélkül cselekeszel [ennek]utána, valahová teszed az bort, de én csak az hordót mérem, lucrumát várom, vagy kívágják az fenekit, vagy ho[...]. Melynek ökegyelme obediens volt s felvállalta s még esmét azt felelé énnekem, mi gondom volt, ha asszonyunk ő [nagysága] meghengette s mint[!] udvarbíró. Ezt én kegyelmeteknek pro [...] declarationis hozom elé kegyelmetek előtt. Et, quot[!] majus, az [...]hemnek bizonyos prefigált napja előttem vagyon, [...] [fol. 164^v] azt kívánom, hogy itt, kegyelmetek előtt a[zt az én] m[ar]hámot szabadítaná fel, hogy én kárt ne vallanék, deponálván az én hetetfél forintomat. Mert valahová tötte az én boromat, arra énnekem gondo[m] nincsen, hanem csak az hordót mérem megh, ha én ökegyelmének maradok adósa, én öreghséges³⁷² ember vagyok, ha vagy adós vagyok, keressen törvénnyel engemet s törvényt állok, de most az én hetetfél forintomat meghkívánom. Mert ha az én marhám oda talál veszni, telyességesen rajta keresem mind az hetetfél forintot, mely ezüst marhában két gira ezüst vagyon, ezekből kegyelmetektől Isten szerént való törvént várok. Liceat. I. petit par et conceditur ad tertiam diem. <Cimbalmos János c. Szűcs Nikola • 1616. jún. 29.>

Anno domini 1616, mensis Junii, die 28 sedes celebrata est.

Anno domini 1616, mensis Junii, die 29 sedes celebrata est.

Minthogy Mándi Zabó Mihály vajdahunyadi Geöreögh Györ[gy]ért kezes lött volt az szöcsöknek, tizenöt forintért bizonyos napigh, az nap mivelhogy elmúlt, az szöcsök Zabó Mihált exequáltatni akarták, azért az törvény úgy ítélé, hogy [foglal-tassa le?] Zabó Mihály az Geöreögh György marháját és Zabó Mihály, ha a szöcsök exequálnák, tehát az Geöreögh György marhájával válcsa az maga marháját.

Cum protestatione szólok az kegyelmetek széke előtt: Ím, értem az felperesnek hozzám feleletit, hogy én önekie hetetfél forinttal tartoznám, az kívánnya tőlem és az törvénytől is meghíteltetni. Azt is mongya, hogy ezüst marhája vagyon záloghban, praefigált napja itt vagyon az ezüst marháának kiváltásának. Ha penit megh nem adom, azt keresi rajtam, ezüst marhát is, annak kárát rajtam kívánod az törvénytől. De azt mondom, hogy nem tagadom én, mert az hetetfél forint énnálam volt, de te énhozzám jöttél, teneked én megh attam fl. 5 d. 92, énnálam több pénzéd nincsen, hanem d. 58 hátra az borban is, imide-amoda is volt hátra, azt vártam,

³⁷⁰ Javítva: *napra-ról*.

³⁷¹ A fejedelemasszony, Károlyi Zsuzsanna.

³⁷² Ti. örökséges.

hogy felszedgyem, kit tegnap is meghkültem, de otthon nem találtnak, sem magadat, [sem] [B. fol. 4^r] feleségedet[...]³⁷³ avagy ugyan házadhoz [...]dön³⁷⁴, ha pedit ökegyelmek el nem hinnék azt az nyolcz pénz hián hat forintot, bocsásson ki az törvény s megbizonítom jámbor személyekkel s mivel hogy méltatlan költetz vellem, háborgatz, indebitán kívánom az törvénytől [hogy] légh érte, meg is kívánom az törvénytől meghíteltetni. Bizonyságomot reportálván Isten szerént való törvént várok. Liceat.

Az törvény kibocsátá Geöreögh Zeótcz Nikolát, hogy az jövő szeredára³⁷⁵ bizonyíccsan megh hogy megh atta az fl. 5. d. 92. Az A. is bizonyíccson az mit bizonyíthat. <Cimbalmos János c. Szűcs Nikola. 1616. Júl. 6.>

Minthogy Dobos Istvánné törvényre hitta volt, Halmágy Nagy Mááthéné[!], száz pénz adósságh végett, melyet Halmágy Nagy Máthéné Anna'sszony nem tagad. Azért az törvény meghitélé hogy ez 15-öt[!] napra meghelégíccse Dobos Istvánnét Durkó asszonyt. <Dobos Istvánné c. Halmágyi Nagy Máténé>

Anno Domini 1616, mensis Julii, die 4 sedes celebrata est.

Deliberatum: Mivelhogy Geörcki Péter Ígyártó Jánost és az feleségét, Anna asszont citálta volt törvény eleiben néminemű szidalomról, kiről az I-nek nyelvének kivágásához szólott volt, mivel hogy penit[!] az törvénynek szokása szerént nem compareál, az I. kétszer meghgiráztatván, harmadszor absolutiót kíván cum paene[!] indebitae külön-külön. Tetszik azért az törvénynek, minthogy A. lévén s nem compareál, az I-t az törvény absolválya minde[n] keresetitol, az méltatlan való háborgatásért indebitán vagyon külön-külön. Jgyártó Jánost, hogy kereste, az feleségét is külön. Az executio conceditur ad 15. diem. <Görcki Péter c. Ígyártó János>

A-s/A. cum protestatione: Ím hallya kegyelmetek tisztelendő bíró uram mind fejenként. Én, Zékely Pál ugyanitt GyulaFeiérvárat lakó adom értésére mindennek az kiknek illik ezen protocu[lum]ban írt levelemben, hogy az mostani 1616. esztendőb[en] itt Feiérvárat lakó Mészáros András lött volt keze[s] Dem[eter?] Mészáros Márthonért fl. 3. és 80 pénzért, mely [fl.] 3 és 8[0 pénzt] ugyanitt bíró uram, Debretzeni Zabó János uram e[lö]tt ada? megh és én fel is vevém, mely pénzről való quietan[tiát] ezen pr[oto]culumban iratok jövőndő maga[m] oltalmazására és el h[el]...

[B. fol. 4^v] [Deliber]atum: Mivelhogy Arbonás Simon citálta volt Geöreögh Zabó Györgyöt, kisebbik Apostolt nest bélésnek az ára felől és egyéb adósságh felől, tudniillik fl. 53 felől. Mely 53 forint felől az törvény kibocsátotta volt hogy megbizonyíccsa, mivel hogy penit Arbonás Simon világosan meghdoceálta 4 bizonyysággal, teczik azért az törvénynek, hogy Geörögh Zabó György tartozzék ez 53 forintval. Minthogy penit az A. böcsöivel keresi, nem emlékezünk rája, hogy bíró által kéret[te?] volna. Az törvény nem ítéli az becsűjét sem hatalmát. Executio conceditur ad 15. diem az 53 forint.

³⁷³ Két szó kiszakadt, kb. 4 cm.

³⁷⁴ A sor végén kb. 2,5 cm kiszakadt.

³⁷⁵ Javítva: *hétjőre*-ről.

Protestálok hogy az jövő széknapiján megbizonyítom, hogy kérttem az citáló bíróval ez fl. 53.

Lengyel Lőrinczné Anna aszszony giráztattya secundo Bányaj Zabó István[t] úgy mint I-t d. 24.<Lengyel Lőrinczné c. Szabó István>

Anno Domini 1616, mensis Julii, die 6 sedes celebrata est.

Deliberatum: Mivelhogy Cimbalmos János citálta volt Geöreög Zeőtz Nikolát néminemű közpénznek néminemű részinek, tudniillik hetetfél[!] forint[nak], mely hetetfél forintnak 4 forintját meghatta volt az I. az A-nak, fel is vette volt. Annak utána magát gondolván, visszavetteté az I-nak, mivelhogy egy summában kívánta az hetetfél forintot, mely 4 forintot az I. kezéhez nem vött, hanem köz embernél volt. Mely dologh felől az törvény bizonyoságra bocsátá volt őket, mind az két félt, az bizonyságoknak vallásiból kitetzék világoson, hogy az A., visszavette és oda vagyon. Tetzik azért az törvénynek, hogy Zeőtz Nikola tartozik az hetetfél forintval Cimbalmos Jánosnak. Minthogy penit az A-nak zálogghgya[!] oda vagyon [és a?] praefigált nap előttek vagyon, tartozik ma meghelégíteni. Becsüt, sem hatalmat az törvény nem ítél, mert az előtt kellett volna forgatni.

Anno Domini, 1616, mensis Augusti, die 8 sedes celebrata est.

Zékely Er[...] ³⁷⁶

[B. fol. 2^v] **Anno Domini 1616.** Protestál Brasaj Erzéngyárthó János, hogy az szomszédgya, Bihari István az köz kertet az mint fonta-csinálta, hogy ha az az sövény elromol, tehát hites emberek jelen lévén egyenesen kötél után verte az karókot fel az hol annak az határa [van], az Téglá ucában való házoknál való kertekben itt Feiérvárat.

³⁷⁶ A következő oldalra utaló őrszóval a kézirat megszakad.

NÉV- ÉS TÁRGYMUTATÓ

A mutató a tárgyi címszavakon kívül minden, a forrás szövegében előforduló személy- és helynevet tartalmaz. A címszavak fogalmazásában és besorolásában arra törekedtünk, hogy minél teljesebb képet vázoljunk Gyulafehérvárról és lakóiról. Az áttekinthetőség érdekében vezetéknevként elsődlegesen a foglalkozásra, mesterségre utaló neveket vettük tekintetbe, csak másodsorban – jobb híján – elégedtünk meg az illető személy származási helyére vagy fizikai tulajdonságaira utaló más ragadványnevével. Az asszonyok és gyermekek neve a családfő címszavába került, férjes asszonyok vagy özvegyek leánynevére, esetleg előbbi férjük nevére külön utaltunk. Továbbá e címszavakban utalunk a szolgák (mesterlegények, inasok), szolgálók, illetve bérlők nevére, esetenként pedig a névmutatóban szereplő rokonok nevére is. A családnév modernizált formáját zárójelben követik a forrásban előforduló, ettől eltérő változatok, utána a származási helyre vagy fizikai tulajdonságokra utaló ragadványnév/nevek következnek. A keresztnévnek a mai formáját alkalmaztuk az esetek többségében, kivételt csak a ma már nem használatos régies névalakkokkal tettünk. Ugyanakkor, ha bizonyosak voltunk a név viselőjének román vagy szász származásában, akkor a címszóban is vezeték- és keresztnévének romános vagy németes formáját tüntettük fel. Arra törekedtünk, hogy a perfolyamok szerint, de időrendi megrendelések és más, pl. családtagokra, házra utaló részletek segítségével a lehetőség szerint szétválasszuk az azonos vezeték- és keresztnévet viselő személyeket. Az ismétlődő vezetékneveket – -l-lel rövidítettük, a címszón belül pedig ~-vel utaltunk az összetartozó adalékokra. Amennyiben lehetséges volt, feltüntettük a lakhelyet, az 1603-as gyulafehérvári esküdt polgárok esetében a városnegyedét is, és utaltunk az illető személy forrásunkban szereplő házára vagy szőlőjére. Noha a jegyzőkönyvekben előforduló társadalmi tarkaságát időnként felbukkanó, olykor időben is változó titulusai csak részben tükrözik, mégis szükségesnek tartottuk jelezni ezeket, az egyes személyek azonosításában segítő részleteket.

A helynevek többsége a pereskedők származási helyére vonatkozó utalásokból származik. A helynév történeti és modern magyar formáját zárójelben követik a szövegben előforduló eltérő változatok, valamint az illető helység hivatalos román és – amennyiben ilyen van – német elnevezése. Ezeknek az adalékoknak a sorát a mai közigazgatási beosztásnak megfelelő megye neve zárja, ha az egyezik az egykori vármegye nevével. Széki terület, illetve eltérő vármegyenév esetében / választja el a két elnevezést.

A városra és korabeli viszonyaira vonatkozó utalásokat a Gyulafehérvár címszó tartalmazza. Ebbe kerültek a város helyrajzára vonatkozó adatok, a fertály-, utca- és határnevek s ebben összesítettük azokat az adalékokat is, amelyek a város korabeli vezetésére vonatkoznak. A névjegyzék összeállításakor nem utaltunk Gyulafehérvár és Fehér vármegye nevének az oldalak számát jóval meghaladó előfordulásaira. A tárgymutatóban elsősorban a szövegben előforduló dologi utalások szerepelnek, de igyekeztünk feltüntetni a törvénykezéssel kapcsolatos jogi eljárások egy részét is. Kivételt csak a szinte oldalanként felbukkanó szakkifejezésekkel tettünk, amelyek feleslegesen terhelték volna a mutatót (*actio*, *assumptio*, *competentia*, *contentio*, *consensus*, *contradictio*, *declaratio*, *deliberatio*, *giráztatás*, *indebita*, *procator*, *procurator*, *propositio*, *remittatio*, *replicatio*, *responsio*, *sciscitatio*, *suscitatio*, *transmissio*) és lényegesen lerövidítettük az *esztendő*, *gira*, *idézés*, *szék/sedes*, *törvény* címszavakat is. Arra törekedtünk, hogy az egyes jogi eljárásokkal kapcsolatos utalásokat a magyar nyelvű szakkifejezés alá soroljuk be, még akkor is, ha ebben a formában csak ritkán bukkann fel forrásunkban. A latin nyelvű szakkifejezésnél utaltunk az illető adalékokat tartalmazó szócikkre.

RÖVIDÍTÉSEK

a – agilis
 c – circumspectus
 e – egregius
 e. – előtt
 esk – esküdt polgár
 fjb – fejedelmi jobbágy
 fn – földrajzi név
 gen – generosus
 Gyfv – Gyulafehérvár
 gyfv-i – gyulafehérvári

h – helység
 hon – honestus, honesta
 jb – jobbágy
 k – körül
 l. – lásd
 lk. – lkk lakos, lakosok
 M – Magyarország
 m – megye
 n – nemes, nobilis
 ngos – nagyságos

özv – özvegy
 pr – prudens
 prov – providus
 t – tanácstag
 u. – után
 ü – ügyvéd
 ven – venerabilis
 vit – vitézlő
 vm – vármegye

A, Á

abrosz, 53
absentia l. hiányzás
 Ács (Ácz) János, gyfv-i esk, Lippa-fertály, 31
 Ádám György, borbándi bíró, 95
Ádám Kovács l. Kovács
 Adorján (Adorián, Adorjon, Adoryán) Istvánné:
 Anna, (n), 295–296, 298–300
 adós, 19, 21, 34, 37, 39, 46, 68, 70, 91, 97, 99,
 100, 102, 105, 108, 126, 138, 144, 146, 147,
 160, 161, 176, 181, 184, 185, 186, 207, 216,
 217, 219, 228, 242, 259, 267, 286, 293, 300,
 316, 317, 330, ~ság, debitum 19, 21, 24, 32,
 35, 37, 48, 49, 72, 84, 88, 89, 99, 101, 102,
 109, 122, 126, 134, 139, 142, 144, 146, 148,
 154, 157, 161, 170, 176, 179, 190, 202, 208,
 215, 217, 227, 229, 235, 252, 255, 258, 259,
 276, 278, 287, 293, 301, 320, 331
aestimatio l. becsű
 ágy, 50, 117, 186
 ágyú, 37, 38, ~s mester, 282, ~öntőház, 12 l.
 még Farkas
Aiud l. Enyed
 ajándék, 248
 ajtó, 86, 130, 166, 211, 291, ~fél, 249
 Ajtonyi (Aitoni) Jakab deák, (e, n), gyfv-i ud-
 varbíró, 142–143
 akarat, szabad, 121, 147, 164, 166, 278, 279,
 306
 akasztófa, 64, 66
Alba Iulia l. Gyfv
áldgyú l. Farkas
 áldomás, 156, 272
 Alföldi (Alfeöldi, Alfeöldj) Jánosné, 251–252
 Algyógy (Giógi, Gyógy, Geoagiul de Jos,
 Gergesdorf, Hunyad m) h, 155, 267, 274,
 279, ~i (giógi), 274, ~ lkk: Bán Tamás,

Dranga Miklós, Jósa Ambrus, Kun Gotthárt,
 Stan, Szeömedre Ionaş, Varga Balázs
alienum l. tárgytól idegen
 alkuvás, 55, 108, 116, 273, 288, 298, 301
 állapot, 29, 144, 249, 287, vékony ~, 283
 állat, 288
 Almási Gáspár, (n), gyfv-i, 85–87, 95, ~né: Fiát
 Margit, 80, 85, 89, 95, ~jb-ai, 155 – István,
 gyfv-i, 310 – János, gyfv-i fjb, 308
 alsóing, 267
Alsómarosváradja l. Váradja
 Alvinc (Vincz, , Vinţu-de-Jos, Winz, Fehér m)
 h, 45, 194, ~i lkk: 92, 185, 142, 151, 194,
 210, 229, ~ lkk. Bak Jakabné, Ballia Ioan,
 Barba Bence, Borbély Mihályné, Fazakas
 István, Leba Opriş, Nagy Andrásné, Nan
 Ban, Repede Mihai, Szűcs Fábián
 Ampoica (Ampoicza, Ampoiţa, Fehér m) h, ~i
 lk: Merze Opra
Ampoiul l. Ompoly
 András deák, 53, 70, 90, 104, 131 l. még Tordai
 András György deák, Igeni, 33, 45–46, 48, 51–
 52, 55–56, 58–59, 62–63, 68, 239
András Kovács l. Kovács András
 András, katona, 284
 Andro Mihály, (e), gyfv-i, 322–324, 326
 ágy, 212, 311
Anna asszony l. Székely Pál leánya
Anna l. Szabó Ferencné leánya
Annók l. Szatmári Orsolya
 Antalfi Mihály, gyfv-i, 281, ~né: Margit, 281
 anya, 20, 50, 51, 58, 74, 97, 98, 101, 102, 104,
 109, 178, 198, 205, 206, 211, 247, 283, 293,
 326, 327, ~i harmad, 180, ~ javak, 214
apa l. atya
 Apafi Miklós, ebesfalvi, gyfv-i háza, 118
 Apulum, 11
 ár, 19, 27, 34, 43, 46, 65, 66, 76, 77, 81, 82, 91,
 92, 97, 99, 102, 106, 109, 110, 112, 116,

121, 125, 128, 136, 139, 141, 143, 149, 159, 168, 175, 176, 181, 182, 191, 195, 197, 206, 227, 229, 230, 239, 240, 268, 271, 272, 277, 280, 291, 297, 301, 316, 317, 331, ~, aratásé, 65, ~, bárányoké, 139, 143, 149, ~, boré, 66, 176, ~, bőrké, 81, 82, 97, 181, 182, 331, ~, búzáé, 36, 76, 77, 99, 116, 136, ~, fegyvereké, 291, ~, gyűrűé, 112, ~, marháké, 43, 125, 128, 141, 168, 191, 195, 297, ~, házé, 34, 268, ~, házhelyé, 91, 240, ~, ruháké, 227, 291, ~, szőlőé, 92, 109, 197, kétszeres ~, 272, örök~, 27, 29, 244, 255, 276

áradás, 128

arány, 234

arany, 98, 105, 106, 107, 140, 173, 176, 198, 208, 225, 246, ~at mutat, 71, ~at nyomó, 24

Aranyasi Zsuzsanna l. Despot Jacobus

Aranyosmeggyesi (AraniasMeggjesi) András, 25 – István 25

aratás, 28, 44, 64, 65, 165, 330

arató, 65

arestum l. fogság

Arbonás Simon, gyfv-i görög, 331, ~né[?]: l.

Görög Simonné

arc, 233

arha, előpénz, 52, 58, 70, 72, 90, 92, 99, 111, 112, 122, 126, 134, 144, 162, 172, 183, 184, 194, 199, 202, 205, 216, 223, 224, 226, 237, 273

Árkiné gyfv-i háza, 39

árkus, 28

Armeni l. Örményszékes

árok, várarak, 297, vizes ~, 317

áros, 301

ártatlan, ártatlanság, innocentia, 73, 83, 233, 234, 235, 236, 315

articuli breves l. per

áru, 19, 276, 316

áruló, 123, 124, 156, 196, 231, ~t szoktak az ebeknek levágni, 151

árlatás, 196

Árva János, gyfv-i, 198, 239–241, 255, 307, ~né, 198

árva, 9, 18, 19, 23, 24, 30, 31, 32, 49, 50, 66, 96, 102, 109, 161, 214, 244, 263, ~ díja, 64, ~ képében, 18, 19, 22, 24, 30

árvíz, 322

assessor l. ülnök

asszony, 44, 49, 52, 57, 125, 128, 132, 133, 175, 176, 197, 234, 235, 236, 249, 264, 284, 295, 309, 310, 313, ~állat, 23, 93, 165, 255, ~ember, 102, 129, 309, ~műves, 140, ~népek, 67, kereskedő ~, 18, magyar ~, 309

asztal, 121, 140, 199

Asztalos (Aztalos) János, gyfv-i esk, t, Téglafertály, 29–30, 35–36, 46, 52, 57–58, 61, 63, 73, ~ leánya, 109 – Mihály, gyfv-i esk, Bol-dog-fertály, 31, 36, 44–45, 287, 292 – Péter, (n), gyfv-i esk, Vár-fertály, 26, 30, 169, ~né: Katalin, 127, 129, 131, 135–138, 140, 142, 168–169

átalag, 64, 127, 161

átkozódás, 41

átok, 306

atya, 19, 20, 23, 24, 27, 39, 47, 64, 65, 96, 101, 102, 159, 160, 180, 205, 206, 207, 221, 248, ~ra, anyára háruló örökség, 221, ~i ház, 246, 247, ~javak, 206, ~kegyesség, 303, ~ örökség, 283

atyafi, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 31, 47, 52, 58, 60, 62, 65, 74, 90, 104, 147, 159, 180, 181, 202, 211, 212, 218, 220, 221, 222, 225, 226, 227, 235, 240, 249, 283, 328

B

Băcăinți l. Bakaj

Bagoly (Bagolj) Márton, Krakkai, 48

Bagosi l. Szabó

Baik Péter, celnai, 44

Bak Jakabné: Zsófia, alvinci, 229

Bakaj (Bekaj, Băcăinți, Hunyad/Fehér m) h, 138, ~i lk: Stoica Ioan

Bakfark János, gyfv-i, 17

Bakó Lukács, 322

Balázs l. Fehérvári Balázs

Balászfalva (Balásfalua, Blaj, Blasendorf, Fehér m) h, 138, ~i, 92, ~lkk. l. Császár Antal, Fajdasi István

Bálint l. Vizaknai Márton

Balkó Petrónia l. Kaproncai Miklós

Ballia Ioan (János), alvinci, 92

Balog (Balogh) Erzsébet, 45, 55, 57, 70, 73, 77–78, 84, 89–90, 93 – Imre, (vit), 138, 141, 143, 197, 212 – János, 166

Balta István l. Csizmadia

balta, 251

Bán Tamás, algyógyi, 56

Bancza l. Danciul Ioan

Bánfi György, 33

Bányai (Bániai, Baniaj, Baniay, Bányai, Bányay) István, gyfv-i, 26 – Pál, gyfv-i esk, t, Vár-fertály, 30, 36, 39–40, 47, 49, 51, 55, 61, 64, 70–71, ~né (mh 1600 e), 49, ~ mos-

- Bíró János, Váradjai (Váradgijaj, Váraggiai, Váraggiaj, Váraggiay, Váraggyaj) deák, váradjai bíró, gyfv-i ü, 57, 62–63, 73, 77, 85, 92, 96, 103, 107, 119, 155, 160, 163, 168, 170–171, 179, 182–183, 189–190, 192–194, 204, 212, 216–217, 254, 320, 322, 326
- bíró, főbíró, judex, 6, 7, 8, 9, 10, 22, 27, 28, 29, 30, 31, 35, 37, 43, 48, 51, 61, 69, 70, 72, 75, 81, 82, 83, 87, 88, 90, 92, 96, 111, 112, 114, 120, 122, 123, 124, 126, 129, 131, 133, 134, 139, 143, 145, 146, 147, 149, 152, 153, 154, 157, 158, 165, 167, 168, 169, 171, 174, 175, 179, 180, 183, 184, 186, 187, 192, 194, 197, 199, 203, 209, 213, 216, 219, 225, 227, 228, 233, 234, 235, 236, 237, 241, 244, 246, 250, 254, 262, 264, 266, 273, 274, 280, 281, 282, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 293, 296, 298, 299, 300, 305, 309, 313, 317, 319, 320, 322, 323, 325, 327, 331, ~ előtt, ante judicem, 9, ~ évi számadása, 22, ~fizetése, 29, ~ háza, 8, 172, 174, 193, 250, 291, 309, ~ keze, 179, 236, 237, 242, 257, 265, 271, ~ kezessége, 267, ~ követe, 234, ~ közbírói szerepe, 9, 242, ~ lakása, 281, 291, ~ parancsolatja, 168, ~ pecsétje, 32, 100, 146, 159, 160, 173, 175, 243, 244, 255, 258, 275, 313, 318, ~ szabadsága szólószüretelésre, 289, ~ széke, 241, 261, 282, 286, 309, 310, 314, 325, 329, ~ tisztje, 112, 241, 286, ~választás, 9, 111, ~viselt ember, 35, 65, 286, citáló ~, 332, fő~, 7, 111, 200, 240, 279, 323
- bírság, 50, 143, 217, 263, 294, Gyfv-on szokások ~ok, 32, ~ megosztása, 292, 329
- birsagium* l. bírság
- Birtalan János, gyfv-i bíró (1674), 42
- birtok, 7, 160, 170, ~adomány, 9, ~on kívül, extra dominium, 161
- bizonyítás, 30, 328, ~ levéllel, 308
- bizonyosság, tanú, tanúság, 23, 41, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 54, 55, 56, 58, 59, 60, 64, 66, 71, 72, 74, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 89, 92, 93, 94, 95, 98, 99, 100, 101, 102, 105, 106, 108, 109, 110, 113, 114, 117, 118, 119, 121, 122, 124, 128, 131, 132, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 146, 148, 150, 154, 155, 156, 157, 158, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 172, 174, 176, 177, 178, 179, 184, 187, 188, 190, 191, 192, 196, 198, 202, 204, 205, 206, 212, 213, 215, 216, 218, 219, 220, 221, 225, 226, 227, 228, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 241, 245, 247, 248, 251, 252, 253, 254, 260, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 270, 271, 273, 278, 279, 282, 284, 287, 296, 299, 306, 309, 310, 311, 314, 315, 316, 318, 319, 324, 325, 327, 328, 329, 331, 332, emberi ~, 66, 278, 312, homályos ~, 245, írott ~, documentum, 207, 253, 263, 271, 276, 280, 328, látó ~, 271
- Blaj* l. Balázsfalva
- Blandrata, Giorgio (1515–1588), antitrinitárius hitújító, orvos, 17
- Blasendorf* l. Balázsfalva
- Blege Cristea (Chrizta), dályai, 43
- Boczási Szabó* l. Szabó
- Bocsárd* l. Borosbocsárd
- Bocsárdi Dedák* l. Deák
- Bocsárdi Fekete* l. Fekete
- Bocsárdi Fodor Tamás* l. Fodor
- Bocsárdi Lénárt István* l. Lénárt
- Bocsárdi Varga Benedek* l. Varga
- Bocskai István, kismarjai (1557–1606), Erdély fejedelme (1605–1606), 6, 120, 180, 196
- Bódog* l. Gyfv, Boldog
- Bogáti (Bogáty) András, (a), 233, ~né: Márta, 233–236, ~ fogtatása, 236
- boglár, 32, arany~, gyöngyös, zománcos, 284
- boglya, 295
- Bokaji (Bokay) Péter, gyfv-i esk, 40
- bokor (pár), 24, 256, 326, 327
- Bokorháza (elpusztult település Magyarigen közelében), 73
- Bokorházi (BokorHázi) Ilie (Illia), 73 – Petrașcu (Petrasko), 73
- Boldis* l. Szekeres György
- Boldizsár (Boldisár) Bálint, sárdi, 303 – papné: Orsolya, gyfv-i, 44, 63, 72, 85, 158–159, 181, 208–210, 223
- Boldogasszony utca* l. Gyfv
- Boldog-fertály* l. Gyfv
- Bolgár János, Nagycsergedi (NagiCzeörgödj), 205
- bolond, 165
- bolonyok* l. vallonok
- bolt, 12, 28, 40, 145, 146, 147, 157, 181, 211, 212, 218, 264, 311, ~ bére, 28, ~ tiltása, 145, ~ urasága, 225, pörös ~, 218
- Boltos* l. Solyomkői
- bolydulás, búdulás, 179
- bolyongás, bolygó, 65
- Boncza János, dályai* l. Danciul Ioan
- bor, 11, 55, 64, 65, 66, 67, 87, 127, 128, 138, 143, 154, 176, 189, 190, 191, 192, 208, 271, 273, 285, 286, 329, 330, 331, ~ ára, 273, ~ dolga, 194, 274, ~ megveszése, 191, savanyú ~, 189, szegény ~, 66, tilalmas ~, 330 l. még hordó, üveg

Borbála szolgáló l. Sziigyártó Albertné

Borbánd (Bărăbant, Weindorf, ma Gyfv része, Fehér m) h, 23, 208, 251, ~i lkk: Ádám György, bíró, Borbándi Márta, Csahóczi Mihályné, Fejér Péterné, Fülöp Bálint, Gáltói Borbála, Márton deák, Nagy Lőrinc, ~i patak, fn, 265

Borbándi Márta, 79

Borbándi Nagy l. Nagy

Borbándi Pataki l. Pataki Mihály

Borbély (Barbél, Barbéli, Barbélj) Albert, Váci, (n), gyfv-i, 96, 174, 176–177, ~né: Tollkötő (Tolkeötő) Zsófia 172, 174, 176–177, ~ fogott bíró, 21, ~ háza, 174, 295, ~ lakója, 174, ~ szolgája, 77, 83, 85, ~ szolgálójá, 172, 174, 176–177, ~ szőlője, 30 – Andrásné, 48 – Bálint, 96 – Boldizsár, Bernóti (Bernóthj) háza, 19 – Dávid, mester, 252–253 – Demeter (n), gyfv-i, 5, 127, 145, 148, 152, 155, 158, 161–162, ~ háza, 140, ~né, 160–161, ~ szolgálójá, 162 – Ferenc, 289, 291 – Gáspár, Békési, 19, 160, háza, 19, ~né, 166, ~leánya, 160 – György, Fehérvári, Kósa, (pr, c), t, gyfv-i bíró (1603, 1604, 1606, 1609) , 6, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 39, 43, 88, 111, 116, 141, 149, 151, 152, 177, 179, 183, 186, 230, 241, 242, 243, 250, 265, 275, 289, 291, 296, 307, 312, 317, 319, 320, 322, 324, 326, 329, ~né, 294, ~ háza, 148, 250, ~ szolgája, 45 – György, ifj., gyfv-i esk, 36 – György, Kisselyki (Kisselki, Selki), (prov), 293, 294, ~né, 293, ~háza, 293, ~bérlei, 293–294 – György, Váci, 289, 291 – György, Vásárhelyi (Vásárhely), 326 – Imre, borosbocsárdi, 253, 256–258 – Imre, gyfv-i esk, Téglafertály, 30 – Jakab, gyfv-i, 250–251, ~né: Karánsebesi (Karánsebesi) Durkó, 229 – János, ifj. háza, 306 – János, Nagygyőri (Giőri, Győrij, NagiGiőrij, NagiGjőrij, NagyGiori), (n), 259–266, 269 – János, néhai, gyfv-i háza, 221, ~leánya: *Ilo-na* l. Borbély Péterné – János, Pápai, 226–228, ~né, 228 – János, Thordaj, néhai, 19 – Jánosné: Borbála, 255, 257, 258 – Jeremiásné, gyfv-i öz, 158, 159, 181 – Kristóf, gyfv-i esk, Boldog-fertály, 31, 43, 67 – Márton, Oroszlán, gyfv-i esk, Boldog-fertály, 31, 36, 39, 81, 84, 104, 141, 170, 216–219, 221–228, 243–244, 252–253, 255, 273–274, 318, ~né: Fehérvári (FejérVári) Ilona, 273, 274, ~ húga: Ilona, 243–244 – Mihály (c), gyfv-i esk, t, Vár-fertály, 30, 35–

36, 47, 51–52, 54, 56, 62–63, 69–72, 74–77, 83, 87–88, 90–93, 97, 99, 101, 108, 110, 112, 113, 116, 144, 151–153, 155, 158, 162–163, 165, 185–191, 206–207, 209–210, 212, 214–216, 224–228, 250–251, ~né: Elona, 56, 153, 155, 163, 165, 167–169, 274, ~ háza, 268, ~ elfogatása, 250 – Mihályné, alvinci, 45 – Miklós, 19, ~árvái, 161 – Pál, id., 274, 277, háza, 19, ~né, 255 – Pál, kisebbik, ~né: Anna, 329 – Pál, Makai, Szegedi, (c) gyfv-i, 160–161, ~né: Katus, 185–186, 193–194, 197, 199 – Péter, (n), gyfv-i esk, Vár-fertály, 30, 134, 137, 141, 144, 177–178, 212, 216–219, 221–222, 224–226, 228, ~né: Ilona, ~János leánya, első férje után viselt neve: Oláh, 221–222 – Péter, néhai, öz, Katalin, (n, h), 301, ~háza, 301 – Tamás, Tövisi (Teöuissi), 192

borbély, 118

Borberek (Vurpär, Burgberg, Fehér m) h, ~i ember, 87

Bore János, 282 – Mihály, 282

borjú, 303

Bornemissza (Bornemizza) András, Váraggiai, váradjai, 219, 222, 224, 226 – Gáspár, 188

Borok Péterné: Erzsébet, 319–320

Boronkúti (Boronkuty) János, 249

Borosbocsárd, Bocsárd (Boczárd, BorosBoczárd, Bucerdea Vinoasă, Fehér m) h, 9, 62, 126, 242, 247, 257, 273, 275–276, 292, 294–295, 303, 307, ~i, 208, 257, 269, 273, 274, ~i lkk: Bagoly Márton, Borza János, Borbély Imre, Deák Balászné, Fodor Tamás, Jakab Ferenc, Lénárt István, Seőliester Mihály, Varga Benedek

Borosjenő (Jeneő, Jenő, Ineu, Zaránd/Arad m) h, 219, ~i ember, 191

Boroskrakkó l. Krakkó

Borpatakatorok l. gyfv-i szőlő

Bors Péter, 77

borsó, 180

Borsoló János l. Gyarmati János

Borza János, borosbocsárdi, gyfv-i ü, 260, 280, 282, 294–295, 302 – Katus, 188

Boskovitth (Boskouitth) Vince, Dobroniki (Dobronikj=Raguzai?), (n), gyfv-i, 24

Bota Szaniszló, fenesi, 73

Bótos l. Súlyomkői

Botschard l. Buzásbocsárd

Bottalnősző Besenyei l. Besenyei

böcsü l. becsü

Böjte (Böite) Bernát, csíkszenttamási, 282

bőr, bőrök 81, 82, 144, 181, 182, 184
Braşov l. Brassó
Brassai Erszénygyártó l. Erszénygyártó
 Brassó (Braşov. Kronstadt, Barcaság/Brassó m), 93, ~i csata, 5, 6
 Brendusa János, 42
Broos l. Szászváros
 Bucera Coman (Buczera Koman), 45
Bucerdea Grânoasă l. Buzásbocsárd
Bucium l. Bucsum
Buczera Koman l. Bucera
Buczum l. Bucsum
 Bucsum (Buczum, Bucium, Fehér m) h, ~i románok, 149, ~i, Ghirovan Ştefan
 Buda Ioan (János), metesdi, 44
 Budai (Budaj, Buday) Ferenc gyfv-i udvarbíró, 72–73, 216, 223 – Máté gyfv-i kertje, 295, ~né vallomása, 236 – Péter, sárdi, gyfv-i ü, 319, 320
 bűdulás l. bolydulás
Bun alias Csizmadia l. Csizmadia Bálint
 Bun Lukács, (c), gyfv-i esk, t, Lippa-fertály, ü, 9, 31, 33, 35–36, 39, 43, 45–48, 51, 54–57, 61–63, 72–74, 77–78, 80–81, 84–85, 87, 89–93, 96, 99, 103–104, 111, 115–116, 119, 122, 126–127, 129, 131–132, 134, 137–138, 141–146, 148–149, 150, 152–153, 155, 158–161, 163, 167–171, 173–175, 177–179, 182, 185, 189, 191–196, 198, 200–203, 205–206, 208–210, 212–214, 216–219, 223–224, 229–230, 233, 235, 237, 239–240, 242–243, 247, 250–261, 267–270, 272–278, 280, 282, 284, 289, 294–296, 302–303, 306–308, 310, 312, 316–317, 319–320, 327, 329, Gyfv város prókátora, 300, ~háza, 234, ~né: Sipos Katus, 229–230, ~ *fia* l. Bun alias Csizmadia Bálint, ~ szolgája, 267, ~ szőlője, 316–317
 Burdohán (Burdohán, Burdoháni) Istvánné: Katus, gyfv-i, 57, 59, 61, 63, 69–70, 73, 75, 84
Burgberg l. Borberek
Burzenland l. Barcaság
 búza, 13, 29, 35, 44, 45, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 65, 67, 70, 72, 73, 76, 77, 85, 87, 98, 99, 100, 116, 117, 118, 120, 128, 131, 135, 136, 139, 140, 142, 144, 150, 154, 158, 165, 175, 191, 197, 201, 228, 229, 253, 254, 276, 298, 303, 317, 318, ~ ára, 91, ~pásztorok, 150, ~vetés, 34, 197, szegény ~, 135, 136
 Buzásbocsárd (BúzásBoczárd, Bucerdea Grânoasă, Botschard, Fehér m) h, 128
 bűn, 60, 167, ~ben élő, 284 l. még sor, soros

büntetés, 100, 153, 156, 166, 167, 174, 175, 180, 188, 198, 232, 237, 250, 281, 284 l. még teher
 bűvös-bájos, 166

C

calumnia l. rágalmazás
cancellaria l. fejedelmi kancellária
capitalis l. főbenjáró
captivatio l. fogtatás
 castrum, 11
casus l. eset
causa l. per
 cédula, 102, 105, 106, 107, 135, 136, 245 l. még jegyzés, regesztrum
Cegei Lakatos János l. Lakatos János, Cegei
 céh, 238, 325, ~mester, 129, 131, 144, 238, ~levél, 238
 Cellér Ambrus, gyfv-i, 127, 129–130, 133, 137, 144–145, 147, 151–152, 154–157, 162, 165, 167, 169–171, 192, 199–200
 cellér, 255
 Celna (Telna, Fehér m) h, ~i lk: Baik Péter
centurio l. kapitány
chomó l. csomó
Cifra l. Kovászi
Cigány l. Farkas vajda – Mihály l. Mészáros
 cigány, 7, 249, ~vajda, 253, kéménytapsztó ~ok, 250
 cikkely, 9, 17, 20, 33, 87, 95, 131, 221, 228, 229, 233, 323, 324, 326
 Cimbalmos (Czimbalmos) János, 155, 157, 191–192, 329–332, ~né, Márta, 225, 227–228, 235–237 – Pálné, özv, gyfv-i, 206–210, 225, 227–228, 237
 cinterem 19, 20, 22, 52, 53
 Cipósütő (CzipóSütő) Magda, 63
 cirkálás, 112, 328
citatio l. idézés
Ciugud l. Csüged
Cluj l. Kolozsvár
Cojocna l. Kolozs
Colos l. Kolozs
Coman Buczera l. Bucera
comitatus l. vármegye
 commissariusok (II. Rudolf megbízottjai), 111
compositio l. szerződés
condescensio l. leszállás
conditio l. feltétel
consanguineus l. vérrokon, atyafi
contár l. kontár

Couazi l. Kovászi
Crako, Cricău l. Krakkó
curator l. gondviselő
Czeged l. Csüged
Czegei Lakatos l. Lakatos

CS

Csabai (Czabaj, Czabay) Mátyás deák, néhai, gyfv-i, 4, 31, 36, ~fiai: Gécz/Mihály (gyámja: Szászvárosi János), 31, Gyurkó (gyámja: Pécsi György), 24, 32, 36, Istók (gyámja Csabai Mátyás özvegy), 32, ~hagyatéka, 31, 36 l. még Mátyás deák
 Csaheci (Czahóczi) Mihályné: Ágota, borbándi, 23
 Csák (Czák) Mihály, poklosi, 268
 csákány, 277
 Csáki (Czáki) István, körösszegi, tanácsúr, 38
 csalán, 309
 Császár (Cházár, Cházári) Antal, balázsfalvi, 92
Csatárimál l. Gyfv-i szőlő
 Csegez (Pietroasa, Aranyosszék/Kolozs m) h, 195
 Csegezi (Czegezi) Lukács, csegezi, 195
 csendesség, 29
 Csiga (Chiga) Demeter, igenpataki, 73
 Csíkszenttamás (CzikSzentTomás, Tomești, Csíkszék/Hargita m) h, 282 l. még Bőjte
 Csíkszenttamási János (n, a), 282 – Menyhárt (n, a), 282
csilán l. csalán
 Csiszár (Czisár, Chizár) Gergely, 28 – György szabadságlevele, 26, ~né: Zsófia, 57, 59, 61, 69–70, 73, 75, 84, 142–143, 145–146, 150–151 – Imre, (n), gyfv-i, 30, 96, 98–99, 116, ~ szolgája: Márton, 273, ~ szomszédsága, ház-öröksége, 255 – István, (n), gyfv-i, 247 – János, 23, ~ Lukács, fia és ~István bátyja – Lukács, néhai, gyfv-i, 23, ~ fiai: János és István, 23, ~ háza 23 – Márton földje, 26 – Mátyás, (mh. 1613/14-ben) gyfv-i, (c, prov), esk, Vár-fertály, 30, 34–36, 46–48, 51–52, 54–58, 62, 66, 71, 74, 76–77, 80–81, 83, 87–88, 90, 93, 97, 99–101, 108, 110–113, 116, 151–153, 155, 158, 162–163, 165–166, 174–175, 177, 179, 182–185, 188–194, 198, 202–205, 207, 213, 215–217, 219–220, 224–233, 236–242, 254–267, 269, 273–274, 285–286, 290, 301, néhai ~, 289, ~né: Enyedi (Enjedi) Anna, 46–48, 51–52, 55, 58, 62, 64, 66, 71, 74, 81, 83, 152, 191, 203–205, 207, 213,

215–216, 220, 224–228, 257, ~szolgálója, 191 – Miklós, gyfv-i, 161, 163, 168, 177, 249, ~jb-a, 161, 163 – Simon, gyfv-i esk, Várfertály, 30

csizma, 277

Csizmadia (Chizmaczia, Chizmazia, Czismadia, Csizmacja, Czizmaczia, Czizmaczya, Czismasia, Cyzmaczia) Bálint, Bun, gyfv-i jegyző, 4, 40, 316 – Gáspár, Feiérvári Lakatos, enyedi, gyfv-i Lakatos Dániel fia, 283 – György, gyfv-i esk, Várfertály, 27, 30, 34, 104, 107–108, 113–114, 116–117, 123, 125, 130, 132, 134, 229–231, 240, ~ atyja, Szabó Dömjén, 27, ~háza, 27 – Gyurkó, enyedi, (mh. 1607 e), 211 – István, (prov), gyfv-i fjb, 303–304, 306–308, ~ fogsága, 323, ~ bátyja: Pál kezese, 303 – István, 152, 155, 157–158, 161–162 – István, Balta, 240, 255 – István, gyfv-i esk, 41 – István, Körösi (Köreösi), gyfv-i, 283 – Jakab háza, 19 – János, t, 40 – László, gyfv-i, 204, 239–240 – Márton, gyfv-i esk, t, 36, 40, 46–48, 51–52, 55, 58, 62, 64, 66, 71, 74, 81, 83, 88 – Márton, Horvát, 307, 317, ~né: Erzsébet, fjb, 307–308, 312–317, 319–321 – Mátyás, 174 – Mihály, Havasalyi, gyfv-i fjb, 323 – Miklós, Feiérvári, gyfv-i esk, Lipa-fertály, 31, 218, 240, ~né: Anna, özvegy, 210–212, 215, 217–218, 220, 224–225, ~fia l. Csizmadia Gyurkó – Pál, 303–304, 306–308 – Pál, gyfv-i, 303, 307, ~né: Popa Kalára, 303, ~ öccse és kezese l. Csizmadia István – Péter, gyfv-i esk, 35–36, 41, 224–225, 227–228, 280 – Tamásné, 89

csomó, csomócska, chomó, 93, 94, 284

Csorba (Czorba) Máté, gyfv-i esk, Tövis-fertály, 31, 33, 116–118, 120, 123, 126, 163, 169, 171–172, szabadság/nemeslevele usque beneplacitum, 33

csőpögetés, 249

csúfnév, 10

Csüged, Maroscsüged (Czeged, Czüged, Ciugud, Fehér m) h, 93, 246, ~i rév (czegedj réh), 246, ~i lkk: Csügedi Radul, Fülöp Márton

Csügedi (Czeögedi, Czeögedj, Czügedi) Radul (Raduly), 132–133 – Mihályné, 93, 96, 98

D

dajkaság, 221
 Dálnoki (Dálnaki, Dálnakj, Dálnokj) János, (c, n), gyfv-i esk, Boldog-fertály, 31, 33, 132, 150–152, 170, 258, ~ mentessége, 33, ~ prókátora, 133
Dálya l. Oláhdálya
 Damian Oprea (Opra), poklosi, 45
Dan Piczorné l. Picior Dan
 Danciu Ioan (Joan Bancza, Boncza, Dancz), dályai, 51, 54, 72–74, 84, 110, 115, 122, 140–141
Dancz Joan l. Danciu Ioan
 Dancsakné (Danchakné), Váraggiaj, váradjai, 222
Darabont, darabont l. Drabant, drabant
 Daróci (Daróczi Daróczj) Máténé: Anna, néhai, 23–24, ~árvai: Gyurkó és Jancsi, 23–24
Dávid mester l. Borbély Dávid
 Dávid, gyfv-i majorbeli vincellér, 254
 Deák Balázs (Balázs, Basilius), borosbocsárdi, néhai özv: Katalin, 57, 59, 62–63, 68, 71–72, 126
 Debrecen (Debretzen, Deöbreöczeön, Döbröczön, Hajdú/Hajdú-Bihar vm, M), 219
 Debreceni Gáspár deák, 148–149, 151, 155, 157, ~né, 149–151, 155, 157 – Gergely deák, 44 – Péter, váradjai, 56 – Szabó l. Szabó János
 Debreni (Debreni, Debréné!) Gergelyné, 96, 104, ~ háza, 96,
 Decretum, 8, 9, 26–27, 50, 65, 70, 100–101, 118, 142, 211, 221–222, 231, 237, 244, 246, 251, 260–261, 265–266, 268, 294, 301, 303–304, 323
decurio l. tizedes
Demeter, gyfv-i városszolga l. Tordai
 Demjén (Deömién, Deömjén) András, Szentimrőhi, szentimrei, 90, 95
depositio l. letevés
 Dési István deák, gyfv-i udvarbíró, (n), 37, 142–143
 Deső (Deseő, Deső, Deöső) Gergely, tizedes, 24 – Mihály deák, (n), fejedelmi gyalogos katoná, vásárvámos, 282, 291–292, 306–307, 316–317, ~ nemes háza, 292
 Despot (Dezpot), Jacobus (gen), néhai, 284, ~özv: Aranyosi (Aranyasi) Zsuzsanna (n), 283–284
 Déva (Déua, Deva, Diemrich, Hunyad m) h, 65, 181, 237, 239, 278–279

Dévai (Déuaj, Dévaj) András, 287 – János, fjb, 327
 dézsma, gyfv-i, 196, 197
 diák, 268
 dicséret, 37
diffamatio l. rágalmazás
 díj, 50, 74, 79, 80, 81, 83, 88, 100, 101, 112, 131, 132, 154, 156, 164, 176, 181, 186, 188, 244, 245, 260, 277, 291, 292, 313, 315, 317, eleven ~, 32, 87, 115, 194, 195, 221, 222, holt~, 32, 101, 110, 112, 126, 129, 131, 141, 155, 167, 175, 186, 198, 202, 209, 212, 213, 222, 232, 238, 247, 254, 258, 267, 313, 315, 329
dilatatio l. halasztás
 Dima Voina, sósputaki, 56, 69, 87, 89, 91, 96
dióhéj l. pohár
dispositio l. utasítás
 disznó, 254, 256, ~ elvesztése, 260, ~hús, 129, ~pásztor, 253, 260, öreg ~, 253, 254
 Dobai (Dobaj) Katalin l. Kovács Miklós, Tordai – Miklós Kovácsné l. Kovács Miklós, Tordai – Tamás, 214–215
 Dobó Lukács, 62
 Dobos György, (c), gyfv-i, 193–196 – István l. Mészáros – István, Gyalai (Gyalaj), gyalogkatoná, öreg kapitány tizedében, 327, ~né: Durkó, 316, 317, 327, 331 – Tamás háza, 20, 24, 25
Dobroniki Boskovitth l. Boskovitth
documentum l. bizonyosság, írott
 Dóczi (Dótzai) Mihály, tizedes Bethlen Gábor seregében, 326–327
 dolgos, 250
 dolmány, 102, 106, ~nak való posztó 21, veres karosia ~, 277
 dolog, 49, 163, 166, 197, 206, 240, 254, 272, 285, 286, 287, 291, 325
 Dom (Dom, Domb) Pál háza, 20, 24
Domb l. Dom
 domb, 280
 Dombai (Dombaj, Dombay) Máté deák, 77–78, 208–209 l. még Máté deák
 domika, domica, 233
 Drabant (Darabant) János, gyfv-i majorbeli, 151, 180, 186, 192, 204
 drabant, darabont, darabontság, 117, 126, 130, 131, 309, ~né, 317, ~ok képében, 131, kapus ~ok, 117 l. még rend
drabantné l. Gyalai Istvánné
 Drág (Dragu, Doboka/Szilágy m) h, 78
drágában l. drágaságban
 drágaság, 49, 50, 65, 121, 140

Dragazinné (Dragaczinné?), 56
 Dragomir György, gyfv-i fjb, 306, ~né, 306–307
Drámbár l. Drombár
 Dranga Miklós, algyógyi, 56
Dreikirchen l. Tövis
 Drombár (Drámbár, Fehér m) h, ~i román, 294
 dúlás, 278, dúló-fosztó, 208, 261, 278, 279
Dumbrava l. Lombfalva
duplexia (perben) l. két út
Durkó l. Dobos István, Gyalai
Durkó nevű asszony l. Segesvári
 dutka, 176

E, É

eb, 151, 166, 167, 151, 262, ~ek ették meg, 50
 edény, must- és bortartó ~, 285, 286, 290
 egészség, 65, 164, 288
 égett bor, 165, 316
 egyház, ecclesia, ~fi, 218, ~háza, 262, ~i javak
 szekularizálása, 7, ~i személy, ecclesiastica
 persona, 260, 304, ~i ünnepek, 8
 egyházi nemesek, 7
 éhhalál, 50, 135
 éjjel, 43, 146, 164, 165, 166, 195, 203, 234
 ejtel, ejtőly, 208
ejtőly l. ejtel
 eladás, 114, 119, 239, 272
 eladó, eladó fél, 34, 230, 273, 301
 elavulás, praescriptio, 25
 elékötő, gallos ~, 267
 élés, eleség, 151, böjti ~, 180
 élet, 31, 153, 164, 199, 203, gonosz ~, 164, 167,
 284, 311
 életecske, 281
 elismervény, quietantia, 9, 10, 331
Elke l. Kovács Péter árvái
 ellenség, 94, 95, 178, 261, fejedelem ~i, 261,
 262
 elöljáró, 196, 197
 előruha, 292
 elveszés, 38, 98, 186, 300
 elvett, 67, 175, 176, 277, ~ marha, 284
 elvitel, 166
emenda linguae l. nyelvbírság
 ember, ~en vért tenni, 251, ~ölés, poena
 homagii, homagialis, 68, 181, 192, 216,
 ~ség, 105, 230, gonosz ~, 74, 95, 113, 175,
 277, 309, fogadott ~, 323, kívül való ~, 44,
 magyar ~, jámbor, 297, magyar szolgáló ~,
 164
 emlékezet, 28, 29, 30, 37, 38, 53, 76, 94, 304

emptor l. vásárló
 engedetlenség, 165, 187, 191
 Enyed, Nagyenyed (Enied, Fehér, Aiud, Groß-
 Enyed, Straßburg) h, 6, 9, 12, 58, 63–64, 96,
 146, 159–160, 166–167, 200–201, 206–207,
 211, 214, 218, 220, 224, 234–235, 247, 267,
 274, ~en kelt levél, 207, ~i örökség, 206–
 207
 Enyedi (Eniedi, Eniedj) *Anna* l. Csiszár
 Mátyásné – István, gyfv-i városszolga, 145,
 148–149 – Jakab deák, 148 – János, gyfv-i,
 fejedelem szolgája, Csiszár Mátyásné:
 Enyedi Anna öccse, 203–205, 207, 213,
 215–216, 220, 224–226, 228, ~ mostoha
 anyja, 205 – Mészáros l. *Mészáros* – Péter,
 gyfv-i esk, Lippa-fertály, 31
 Eőz Mihály, 125, ~né, 122, 125, 151
 Eperjesi (Eperiesi, Eperyesi, Eperyessi) András,
 (n), gyfv-i, 312–316, 318–326, ~né: Kata,
 261, 264
 építés, 188, 244, 263, 287
 épület, 17, 40, 263, 264, ~re való fa, 292
 Éradonyi (Éradoni) Péterné, 163, 169, 171–172
 Erdély, Erdélyország, 6, 10, 17, 19, 22–23, 27,
 37–38
 erdélyi had, 38
 Erdélyi Vaskapu, fn, 5
 erdő, 12, 309, ~ oltás, 158
 eretnek, 130
 erő, 166
 erődöv, 3
 Erős Benedek kapitány száza, 284
 erőszak, 118, 128, 162, 166, 167
 erszény, 136
 Erszényes János, Lénárt, gyfv-i szőlőpásztor,
 315, 316, *sógora*: Erszénygyártó Ambrus
 Erszénygyártó (Erszénygyártó, Erzengiárthó,
 ErzénjJártó) Ambrus, gyfv-i, kisbíró (1614),
 t, 35, 36, 40, 39, 274, 277, 280, 283, ~ *sógo-*
 ra: Erszényes Lénárt János, ~ szállása Dé-
 ván, 181–182 – János, Veresmarti, ~ özv:
 Zsuzsanna, gyfv-i fjb, 295–300 – János,
 Brassai (Brasaj, Brassai, Brassaj), gyfv-i
 jegyző, 4, 11, 36, 38–39, 283, 317, ~ háza,
 332
Erzsébet l. Borbély Albert, Váci szolgája,
 Mészáros Gergelyné
 eset, casus, 212, 231, 304
eskü l. hit
 esküdt polgár, negyven ember, juratus concivis,
 alsó tanács tagja, 6, 7, 8, 19, 25, 27, 28, 30,
 33, 34, 36, 38, 39, 56, 70, 91, 134, 143, 144,

151, 155, 162, 163, 165, 167, 168, 169, 172, 186, 189, 190, 197, 236, 237, 250, 264, 280, 282, 288, 291, 293, 323, ~ egy éves mentessége, 34, ~nak írták, 236, ~ok névsora, 30–31, 36, 40–41
 esküdt, hites, 9, 87, 100, 101, 106, 151, 167, 187, 196, 197, 238, 281, 286, 300, 306, 314, 325, 332, ~ bíró, 105, ~ bírótárs, 30, ~ tanácsurak, 28
 esküdtetés 327
 esztendő, ~ig való szabadság, 34, 35, ~je kitelik 203
 étel, 102, 166
 étetés, 233, 235
 étető, 233, 234, 235, 236 l. még higány
 étkezés, déli ~, 65
 evictor l. szavatos
 exceptio l. kifogás
 executio l. végrehajtás
 exsolutio l. kifizetés
 ezüst, 56, 60, 61, 66, 107, 214, 303, diribdarab ~ök, 159, ~ gomb, 24, ~gyűrű, 24, 51, 141, ~ hüvely késivel, 24, ~ marha, 24, 31, 97, 148, 246, 247, 293, 330, ~ pohár, 24, 159, 160, 247, 248, ~ pohárocscsa 247
 ezüst-aranyas kapcsok, 256

F

fa, 133, 291, diribdarab ~, forgács, 292
 faggyú, 129, 131, 138
 Fajd (Faid) Péter, metesdi, 44
 Fajdas (Faidas, Faidasi, Fajdasi) István, balázsfalvi, 90, 92, 96, 103
 fájlondis, 186
 faktum, factum, 89, 187, 236, 246, 247, 250, 265, 266, 267, 268, 294, 309, 329
 falu, 44, 306
 fánton-fánt, 203
 Fara Dumitru (Dömötör), sósipatki, 57, 59
 fáradság, 294
 Farkas ágyú, 37–38
 Farkas cigány l. Farkas vajda
 Farkas Gergely, gyfv-i esk, Tövis-fertály, 31, 35–36, 197 – János, Gyulafehérvári, 31, 44–45, 48, ~né örökrésze, 31 – Katalin l. Nagy Mártonné – vajda, Cigány (Czigánj), gyfv-i, 7, 144, 253
 Fasa Avram (Ábrahám), sólyompataki kenéz, 44
 Fazakas (Fazakas, Fazekas) Gergely, gyfv-i esk, Tövis-fertály, 31, 35, 197 – István, alvinci, 92 – István, Tordai, (n), gyfvi, esk, t, Lippa-

fertály, 29, 31, 85, 156, 166, 170, 259, 263–264 – Ferenc, gyfv-i esk, 36 – János, gyfv-i esk, 40 – Márton, gyfv-i fjb, 275–278, 327 – Mihály, kisebbik, 329, ~né: Ilona, 329

Fazekas l. Fazakas

fégyver, 124, 158, 165, 265, ~es kézzel, armatis manibus, 124, 184, 265, 266

Fehérvári (Feiérvári, Feiérwári, Feyéruári, Feyéruárj) Anna l. Mészáros Péterné – Balázs, gyfv-i, 211–212, ~né, 129 – Ferenc, 211 – György deák 21, 49, 50–51, 55, ~ szőlője, 25, ~né: Anna, 188–191, ~ háza, 188 – Ilona l. Borbély Mártonné – Márton, 261, ~né: Ilona háza, 26 – Csizmadia l. Csizmadia Gáspár – Mészáros Jakab l. Mészáros – Mészáros János l. Mészáros – Szabó András l. Szabó

Feiérvári, Feiérwári l. Fehérvári

fej- és jószágvesztés, amissio capitis et omnium bonorum, 118, 120, 199

fej, 66, 102, 141, 167, 172, 174, 196, 299, 309, ~ megtarolása, 268 ~ mosása, 268

fejedelem, 7, 12, 13, 33, 35, 37, 38, 41, 180, 238, 287, ~ erejével, 33, ~ jb-i, 8, 40, ~ képe, 288, 290, ~ nevében bíraskodó udvarbíró, 7, ~ szolgálata, 187, ~ (öfelsege) széke, sedes principis, 33, 61, 105, 106, 110, 228, 231, 243, 300, ~ jegyzője, 111, ~ ülnöke, 231, ~i kancellária, 268, ~ konyhamester, 262, ~ szolga, familiaris principis, 246, 263

fejelés, 230

Fejér (Feyér) Péterné: Borbála, borbándi, 23

fejsze, 130, 265, 268

fejvesztés, 142, 151, 164, 166, 168, 174, 178, 195, 196, 198, 199, 231, 232, 233, 234, 250, 251, 309, 310

fék, 280

Fekete István, lovashadnagy, 249 – János, 33, 52, 148 – János, Bocsárdi, gyfv-i ü, 111 – Margit, 91–93

feleség, 22, 23, 25, 39, 49, 50, 64, 75, 105, 112, 125, 144, 146, 147, 153, 155, 157, 158, 163, 164, 165, 166, 167, 172, 198, 201, 202, 207, 220, 221, 243, 248, 273, 274, 293, 309, 331, ~e képében, 149, ~e kerítése, 313, ~ével hálás, 165

Felföldi (Feölfeöldi) János, 145, ~né, 151

félkéz elvágása, 282

fellebbezés, appellatio, 9, 70, 71, 73, 75, 120, 122, 123, 126, 127, 132, 157, 192, 193, 194, 215, 217, 228, 270, 287, 299, 300, 322, 323, 326

fellebbviteli fórum, 7

felmentés, absolutió, 28, 54, 64, 114, 119, 121, 124, 134, 138, 150, 171, 183, 200, 205, 210, 226, 233, 235, 241, 252, 258, 264, 271, 273, 278, 288, 289, 295, 304, 305, 307, 308, 315, 316, 318, 324, 328, 331

felső szék l. tanács

felszabadulás, 225, 242, 245

felszólítás, 256

feltétel, 25, 26, 40, 41, 104, 159, 199, 259

Feltóti (Feltóthj) András, gyfv-i (n), 24

felváltság, 51, 54, 56, 58, 59, 62, 68, 69, 70, 71, 73, 74, 79, 82, 93, 99, 100, 107, 108, 111, 113, 118, 119, 121, 122, 123, 141, 151, 152, 153, 154, 157, 163, 165, 168, 169, 170, 171, 172, 179, 182, 183, 185, 194, 199, 200, 204, 212, 213, 216, 217, 219, 223, 224, 225, 226, 228, 241, 249, 269, 270, 273, 287, 289, 296, 302, 304, 305, 317, 319, 321, 323

Felvinc (Feluincz, Unirea, Aranyosszék/Fehér m) h, 281

Fenes (Feneş, Fehér m) h, 73, ~i lk: Bota Szaniszló

fenyegetés, 232, 265

Feölfeöldi l. Felföldi

Feredős (Feöreödeos, Feörödeös, Feörödös, Föörödös) János, gyfv-i esk, Tégla-fertály, 30, 52, 217, 239, 243, ~né: 215–217 – *Márta* l. Nyerges Mártonné – Mihály, 242, 243, 257, 258, 259

Ferenc kovács l. Kovács Ferenc

fertály, 284, ~beosztás, 12

fertelmesség, 309

Feyéruárj l. Fehérvári

Fiát Margit l. Almási Gáspárné

fideiussor l. kezes

fizetés, 28, 35, 37, 80, 83, 128, 141, 221, 271, 273, 274, 297

Fodor Tamás, bocsárdi, gyfv-i ü, 54, 81, 161, 163, 193, 198, 200–201, 205–206, 208–210, 212–214, 216–218, 223, 229, 235, 239, 240, 242–243, 250–252, 256–257, 259–261, 267–268, 272–276, 280, 282, 294–295, 302–303, 306–308, 310, 313, 316, 319, 326

fogadás, 17, 26, 330

fogás, fogtatás, captivatio, 72, 74, 87, 91, 156, 79, 164, 209, 233, 234, 250, 266, 267, 268, 308, 320 l. még megtartás

fogoly, 57, 138, 233, ~ asszony, 234, 235, 313, ~ legény, 308, 310

fogott bíró, 21

fogság, arestum, 164, 210, 211, 216, 235, 266, 281, 310, 313, 323, ~nak oka, 243

fogyatkozás, 68, 189, 215, 330, ~ott állapot, 34

font, 131, 132, 138, 139, 306, hamis ~, 129

Forgách (Forgác) Zsigmond, br., kassai főkapitány, 6, ~tábora, 261, 262

forgács, 292

forint, 21, 29, 30, 32, 35, 43, 44, 45, 46, 49, 53, 55, 64, 66, 67, 72, 73, 74, 75, 76, 81, 84, 87, 91, 92, 93, 94, 95, 97, 98, 99, 102, 104, 107, 108, 109, 110, 112, 115, 116, 126, 133, 135, 136, 138, 139, 140, 144, 150, 151, 154, 157, 160, 161, 162, 169, 170, 171, 172, 176, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 185, 190, 198, 199, 201, 202, 208, 209, 210, 211, 216, 217, 219, 223, 225, 226, 227, 230, 239, 240, 247, 255, 256, 258, 259, 260, 269, 277, 280, 286, 287, 294, 295, 298, 303, 316, 323, 327, 330, 331, 332, arany ~, 140, magyar ~, 23, 24, 28, 37, 288, 301

Fosztáncsináló (Fosztánczináló) Apostol, Görög, (n), gyfv-i, 293–294, ~né: Jó (Io) Anna, 293

fosztók, 278

főbenjáró, capitalis, 9, 235, 265, 266, 268, 294

főbíró l. bíró

főköttő, 105, 107

föld, földecske, darab, 25, 26, 32, 33, 37, 110, 144, 158, 179, 183, 188, 240, 255, 256, 258, 317, ~ben való búza, 317, pénzen vásárolt ~, 317

Földesi (Feöldesi, Feöldesj) György, 104, 106, 107

földhordás, 256

Förödös l. Feredős

főváll, feual[?], feválilhaj, 89, 255

fundamentum, 113, 147

futamás, 234

futás, 50, 67, 107

fűvő, fűjtató, 245

fűbíró l. bíró, főbíró

Fületlen Szabó l. Szabó István, Fületlen

Fülöp (Feöleöp, Feölöp, Füleöp) Bálint, borbándi, 208, ~né, 208–209 – Márton, csügedi, 93 – deákné, 125

füst, 53

Füzesi (Feözesi, Feözesj, Fözesi, Fűzesi, Fwzesi) András, 116–118, 120, 123, 126, 144, ~né, 144 – Ferenc, gyfv-i esk, Lippa-fertály, 31, 61–63, 90, 108, ~ özv: Borbála, 75, 84–85, 88, 90, 92, 97, 99–100, 103, 107–109, ~ anyja, 144, ~ szőlője, 101

G

- gabona, 33
Gál kovács l. Kovács Gál
 Galac, Ompolygalac (Galacz, Galať, Fehér m) h,
 ~i lk: Galaczi Lup, ~ marha, 87
 Galaczi Lup, 87
 Galať l. Galac
 Gáltői (Gálteői, Gálteőj, Gáltőy) – *Borbála* l.
 Krakkai Márton – Mihály, gyfv-i ü, 43, 46,
 51, 55, 59, 61, 62, 63, 68, 71, 77, 80, 85, 87,
 89, 90, 92, 95, 98, 99, 103, 107, 114, 116,
 119, 122, 125, 126, 129, 142, 143, 144, 145,
 146, 147, 148, 149, 150, 152, 153, 155, 156,
 158, 160, 161, 164, 167, 179, 183
 gatyá, 310
 Gaura (Gaura, Govora) Lazár, metesdi, 44
 gazda, gazdák, 12, 55, 58, 61, 67, 176, 190, 231,
 271, 286, 299, ~asszony, 50, 247, 248, 309,
Géczi l. Csabai Mátyás deák
 Gelista Bálint, polyáni (poiáni), 73
 Gellyén (Gellién) Gyurkó, Enyedi Mészáros
 János szolgája (legénye), 252 – István, gyfv-
 i esk, t, Téglá-fertály, 30, 36, 39, 62–63, 280
 – Jánosné, 132, 317, ~ gyfv-i szőlője, 317
 genealógia, 52, 225
Geoagiul de Jos l. Algyógy
Georgius Litteratus Albensis l. Fehérvári
 György deák
 gerenda, 41
 Gerendi Péter, sárdi, gyfv-i ü, 312, 319–320
 gerezna, 72
 Gergely deák, gyfv-i jezsuita iskolamester, 163
 l. még Sárdi Gergely deák
 Gergely naptár, 8, 253
Gergersdorf l. Algyógy
Gergöly uram l. Fazakas Gergely
 Ghirovan Ștefan (Stephan Girouan), bucsumi,
 149
 gira (bírság), 24, 32, 44, 152, 154, 159, 169,
 190, 258, ~ban való rész, 242, ~ra íratás,
 237, 245, 307, ~ benntiltása, 172, 204, 205,
 244, 298, 319, ~ le nem tétele, 214, 239, ~
 után, 305
 gira, girás (súlymérték), ezüst ~, 31, 32, 36, 330,
 ~s pohár, 36, ~ serleg, 32
Gircze Opra felesége: l. Molnár Opra húga
 gocmester (gotczmester), gocmesterség, 22, 285,
 286, 289
 gomb, ezüst~, 24, 38
 Gombkötő (Gombkeőteő) Mihályné, 134, 137,
 139
 gond, 47, 48, 49, 190, 157, 193, 238, 247, 258,
 274, 276, 279, 286, 290, 299, 324, 330
 gondviselés, 21, 28, 49, 50, 182, 189, 230, 238,
 263, 264, 286, 294, 298, 318
 gondviseletlenség, 38, 50, 60, 102, 150, 201,
 271, 285
 gondviselő, curator, 17, 21, 23, 43, 65, 74, 96,
 111, 156, 231, 244, 264, 322, ~k harmada,
 140
 gonoszság, 315
 gonosztevő, 233
Govora l. Gaura
 gödör, 258
 Görög (Geöreögh, Geörögh) György,
 vajdahunyadi, 330 – Pál, 111 – Simonné,
 162 l. még *Arbonás Simon*
 görög, görögök, 7, 144, 316, 318 l. még *Arbonás*
Simon, Szabó György, Szűcs Nikola
 görögkeleti egyház, 12, ~ püspök, 12, ~ vallású
 peres, 8
 Görci (Gerczi, Geörctzi) Péter, 329–331
 Groza Ioan, 45
 gubernátor, 33, 198 l. még Rákóczi Zsigmond
- GY
- Gyalai* l. Dobos
 gyalázat, 63, 68, 77, 108, 164, 198, 199, 203,
 231, 254, 284, 314, ~mondás, 314, ~os, 100,
 ~ állapot, 249, ~ beszéd, 231, ~ hírnév,
 327, ~ név, 315, ~ szidalom, 326, ~
 szitok, 205, ~ szó, szók, 100, 142, 166,
 168, 167, 232, 311, 329
 gyalog, ~katona 7, 298, 310, ~hadnagy, 23,
 ~sereg, 306, 313, 316, 317
 Gyalu (Gialu, Gilău, Kolozs m) h, 78
 gyám, tutor, 4, 7, 47, 50, 51, 96, 263, 264, ~ság,
 264
 gyámoltalan, 164
 Gyarmati (Giarmati, Giarmatj, Gyarmaty) Fe-
 renc gyfv-i háza, 281 – Gergely deák, néhai,
 háza, 283 – János deák, Borsoló, Sárdi, (n),
 gyfv-i ü, 44–46, 80, 115–116, 119–120,
 122–123, 146, 148–150, 170, 179, 181, 193,
 195, 215–217, 242, 254, 257–258, 269–270,
 275–276, 282–283, 291, ~né: Sorbán Fru-
 zsina, Sárdi, 44–46, 80, 115–116, 119–120,
 122–123, 146, 148–150, 170, 179, 181, 193,
 195, 215–217, 242, 254, 257–258, 269–270,
 275, 276, 283, 291
 gyepföld, 111

gyermek, 18, 23, 24, 35, 37, 50, 51, 65, 135, 172, 191, 206, 221, 222, 264, 303, 311, ~ség, 198, 311

gyertya, 123, 124

gyilkos, 232, 284, 304

Gyógy I. Algyógy

Gyógyi (Giógi, Gyógy) János, (n), sárdi, 280 – Péterné, néhai, öröksége, 18

Gyolcsos (Gyolczos) Mihály, krakkói (de Crako), 283

gyöngy, diónyi csomó ~, 284, szömörék~, 284

Győr (NagiGiőr, Győr vm, M) h, 261, ~i (Giörj, Györj), 261, ~i városlevele, 261

György deák (Bányai Pál perse), 47, 49, 50–51, 55, 61, 64 – (Mészáros János perse), 46, 52, 57–58, 61

György kovács I. Kovács György

Győri János I. Borbély János

Gyulafehérvár (Alba Julia, Civitas Albensis, Giula-, Gjula-, Gyula-/Fehér-, Feiér-, Fejér-, Feyér-/uár-,vár-, wár, Alba Iulia, Karlsburg, Fehér m) város, 11, 17, 25, 26, 37, 38, 39, 40, 41, 139, 180, 194, 203, 231, 248, 264, 273, 285, 286, 289, 297, 298, 301, 306, 328, ~bora, 286, ~ edényei, hordói, 290, egész ~nak esküdtetése, 261, 327, ~földje, 40, ~ háza (~ tulajdonában levő lakóház), 41 ~ igazsága, 37, ~ jegyzőkönyve, 270, ~ kára, 37, ~ kiváltságai, 9, 11, 26, 27, ~ képében, 17, 285, ~könyve, Vörös Könyv, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 14, 19, 20, 29, ~ levéltára, 8, 9, ~ malma Igenpatakán, 38, ~ megégése, 8, 47, 52, 53, 91, ~ két öreg pallosa, 26, 27, ~pecsétje, 4, 21, 23, ~ prókátora, 17, 300, ~ régi szokása, 129, 187, 194, 249, 250, 274, 280, 281, 320, ~ szőlőinek haszna, 285, ~i szabadság, 8, ~ szolgálat, 35, ~ tagja, (polgára), városbeli, városfél, 25, 106, 117, 151, 169, 221, 237, 286 – városrészei: Boldog-fertály, 31, Lippa-fertály, 12, 31, 12, Téglá-fertály, 12, 30, Tövis (Thwuis)-fertály, 31, Várnegyed, 3, 11, 12, 30, püspöki- és káptalani váralja, 11, Major (Maieri), Alsó ~ és Felső ~, 11, 12, 13, 7, 11, 12, 46, 62, 67, 126, 175, 183, 254, 307, 319, 326, ~beli kenéz I. Tat Bogdan (1604), ~beli bíró I. Polgár János (1605), ~beli görögkeleti pap I. Popa Ioan, Gyfv mellett a ~ban, 126 – utcái: 297, Boldogasszony (BódoghAsszony) ~, 19, 188, 301, Ispitály felé menő út, 292, Lippa~, 22, Kis ~ 12, 96, 205, Nagy ~, 12, 293, Nyirő (Njreó,

Nyrő) ~, 23, 26, Oláh ~, 120, 159, 240, 292, Piac, Piac ~, 10, 11, 12, 18, 40, 107, 112, 120, 123, 159, 189, 211, 221, 231, 233, 240, 254, 292, 293, 311, 316, ~i boltok, 40, ~ hatalmaskodás, 254, ~ mészárszék, 12, 266, ~ról indított csorda, 297, Szász ~, 11, 140, Szent Mihály kapuja ~ja, 255, Szent Miklós ~, 12, Téglá ~, 12, 17, 27, 39, 117, 332, Nagy ~, 39, ~ szeglete, 17, Temető ~, 12, 287, Tövis (Teöuis) ~, 27, 34, Vinci (Vincz, Vinczi) ~, 12, 20, 24 – nevezetes épületei: vár, 5, 6, 11, 12, 118, 125, 173, 281, 295, ~ árok, 12, 297, ~beli búzavetés, 317, ~ kapuja, 12, 22, Szent György-kapu, 11, Szent Mihály-kapu, 5, 11, 12, 27, 91, 142, 151, 230, 240, 283, 295, ~n kívül, 230, 251, ~ között való tömlőc, 267, 303, Kendervár (Kendeörvár, Kendörvár), 12, 78, 99, 114, kerítés (várfal), 230, 260, 283, 288 – fejedelmi palota, 3, 5, 6, ~ istálló, 118 – ispotály (ispotál, ispitályház), 12, 308, 309, 310 – templom, várbeli ~ (egykor Sz. Mihály-székesegyház), 3, 5, 12, torony, 38 ~ toronyóra, 8, (református) ecclesia háza, 260, 262, ~ jezsuita (az egykori Boldogasszonyról nevezett domonkos kolostor) ~, 118, külvárosi (egykori Nagybaldogasszony plébánia) ~ tornya, sekrestyéje, 12, 52, 53, 54, 77, ~ cinterme, 24, ~ plébánosság háza, 17, külvárosi kis (egykori Sz. Miklós) ~, 91, 180, majorbeli görögkeleti ~ok, 12 – határa, 25, 34, 173, 197, 265, Csigás (Czigás), 25, Kert, 144, Porgolát, 13, 240, Vadkert, 104, 276 – szőlői, szőlőhegyei, 285, 289, 290, fejedelmi ~, 25, Borpataktorok, 33, Csatárimál (CzatárjMál), 22, Kincses (Kincziös, Kinczeös, Kinczös), 13, 101, 102, 109, Kiselőmál, 13, 25, 317, Nagyelőmál (nagielőmáli hegy), 13, 29, Ökrösmál (EökrösMál), 13, 33, Pappataka (PapPatoka, pappataka-beli), 13, 215, 216, 317, Permál (permáli), 25 – bírái I. Mészáros Márton, Németi (1588), Szabó László (1589), Mészáros Gergely, Nagylábú(?) (1590), Vajda Ferenc (1591), Mészáros Márton, Németi (1592), Mészáros Bertalan (1593), Kovács János (1594), Szűcs János, Lippai (1595), Mészáros Márton, Németi (1596), Mészáros Bertalan (1597), Nyirő János (1598), Mészáros Márton, Németi (1599), Mészáros Márton, Németi (?) és Baranyai Szabó István (1600),

Nyíró János, Szilágyi (1601), Szabó István, Baranyai (1602), Mészáros Gergely, Nagylábú és Borbély György (1603), Mészáros Mátyás és Borbély György (1604), Szászvárosi János (1605), Borbély György (1606), Szabó János, Debreceni (1607), (?) és Szabó János, Debreceni (1608), Borbély György (1609), Szabó János, Debreceni (1610), Sziígyártó János, Nagobbik (1612), Szabó János, Debreceni (1613), Sziígyártó János, Szatmári (1614), Sziígyártó János, Szatmári? (1615), Szabó János, Debreceni (1616), Sziígyártó János, Szatmári (1617), Borbély György, Kósa (1619), Szabó János, Debreceni (1620), Sziígyártó János, Szatmári (1624), Sziígyártó Márton, Kőszegi (1630), Birtalan János (1674) – *jegyzők* l. Mátyás deák (1600), Szabó István, Baranyai (1604–1612 e.), Erszéngyártó János, Brassai (1613–1617), Bun Bálint, (1620) – *kisbírók*: 250, ~ éves mentessége, 34 l. Szabó István, Mészáros János, Boczási, Szűcs Péter, Erszéngyártó Ambrus, Sziígyártó János, Szatmári – *gocmester*, számadó szolga l. Tót Márton (1593), Csiszár Mátyás (1613) – *ügyvéd*: l. Sárdi Miklós deák (1588), Bun Lukács, (1614 k) – református *prédikátor* l. Székelyhídi István – *kántor* l. Lőrinc deák – *egyházfi* l. Székely Pál – *iskolamester* l. Lőrinc deák (református), Sárdi Gergely deák (jezsuita)

Gyulai (Giulaj, Gjulaj, Gjulaj) Ferenc háza, 20 – György, 158–159, 181, ~né, 241

Gyurkó l. Csabai Mátyás deák

gyűrű, 112, 163, 225, arany~, 24, 74, 107, 152, 153, 154, 155, 156, 161, 162, 171, 185, 209, arany, hegyes gyémántos ~, ezüst~, 24, 51, 141, 169, köves ~, 107

H

háborúság, 188, 259, 328, ~nak idején, 66

had, 102, 126, 155, 164, 208, 328, ~ alatt, 265, ~járat, expeditio, 6, 261, ~nép, 66, 97

Hadadi János, 77, ~né: Zsófia, 58, 59, 68, 77

haeres l. örökös

hagyakozó, testáns, 215

hagyaték l. örökség

Hajdú (Haidú) Gáspár, gyfv-i esk, Lipa-fertály, 31, 200 – János, gyfv-i, 192, 195, 197

hajdú, 5, 10, 38, 92, 101, 105, 106, 117, 118, 140, 162, 164, 166, 191, 209, ~ csapat, 6

hajtó, 180

hal, 112

haladék, halasztás, dilatio, ügyvéd~, *procurator*~, 9, 51 52, 56, 90, 96, 126, 130, 137, 141, 144, 145, 146, 151, 169, 177, 186, 191, 199, 201, 202, 214, 217, 225, 239, 243, 245, 247, 253, 257, 259, 260, 268, 269, 272, 283, 289, 294, 306, 307, 315, 321, ~ hadbavonulás miatt, 126, 155

halál, 20, 21, 39, 47, 133, 159, 164, 211, 215, 218, 221, 309, ~a órája, 74, ~lal fenyeget, 142, 265, ~ra tart, 313

halastó, 12

Halász (Haláz) Albert, gyfv-i esk, 41 – György, 77, 79, 88, 178, 181 – Miklós, gyfv-i esk, 40, 126 – Opra, 126 – Ursul, (prov), 292, ~né: Anna (hon), 291–292

hallomás, 134, 225, 227, 262, 278

Halmágyi l. Nagy Máté

hamis, 132, 231, 237, 238, ~tanú pénzért, 189, 192

Häpria l. Oláhherepe

harag, 130, 254

Harangozó l. Kis Mihály

Harasztosi (Harasztosi) Pál, gyfv-i esk, Téglafertály, 30, 36

harcolás, 250

harmadrész, *tertia*, 109, 226, 246

hármassút (perben), *triplex via*, 75, 113

harmincad, 123

haszon, *lucrum*, 33, 49, 53, 65, 67, 101, 128, 188, 196, 285, 330, ~vétel, 255

Hata Péter, 126

hatalmas, 8, 66, 97, 114, 147, 157, 161, 164, 239

hatalmasság, 86, 163, 187

hatalom, *potentia*, 64, 73, 77, 83, 86, 98, 103, 114, 118, 120, 121, 140, 142, 147, 149, 154, 157, 171, 184, 185, 187, 188, 196, 215, 244, 245, 246, 252, 267, 277, 292, 317, 332, mezei ~, 32, 133, nagyobb (major *potentia*) ~, 77, 118, 120, 184, 185, 196, 246, piacon elkövetett ~, 254, városi ~, 32, 133, 147, 292

határ, 25, 27, 43, 44, 197, 265, 317, 332

határidő, nap, *terminus*, 97, 103, 217, 224, 238, 248, 303, 307, 312, 319, 328, 330, 332, megfizetés ~je, 39, 37

Hauasally Mihály l. Csizmadia

havas, 193

ház, 10, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 30, 44, 47, 50, 60, 86, 91, 94, 96, 104, 109, 110, 114, 116, 118, 120, 130, 133, 140, 141, 145, 146, 148, 159, 167, 170, 180, 182, 184, 185, 186, 187, 189, 193, 203, 208, 220,

221, 222, 225, 226, 230, 234, 242, 250, 260, 261, 263, 264, 268, 270, 281, 283, 292, 293, 295, 297, 300, 306, 316, 328, 331, 332, ~ ára, 18, ~ készülőfélben, 283, ~ levágása, 292, ~nál esett verés, 250, ~örökség, 255, ~, paraszt örökség, 221, ~ tutora, 263, bíró ~a, 130, bérelt ~, 293, nemes ~, 292, puszta ~, 264

haza fiai, 277

haza, 17

hazafogadás, feleségé, 281

házanépe, 118, 232, 294, 297

házasság, 303

házatája, 184

házhely, 34, 39, 91, 101, 102, 144, 180, 184, 206, 230, 231, 240, 243, 258, 269, 270, 283, 287, 301, ~ ára, 230, 240, 283, ~divísiója, 243, ~fölszabadítása, 257, 258, ~kertje (kerítése), 230, nemes, nemesített ~, 301, puszta ~, 287, ~től tiltás, 269

hazugság, 261

Hegedűs Jánosné, 324

Hegyesi István háza, 306

héjazat, 38

hely, telek, 301 l. még házhely

helyszíni szemle, oculata revisio, 230, 288

Henningfalva (HenninghFalua, Henig, Henningsdorf, Fehér m) h, 139

Herepe l. Oláhherepe

Hermannstadt l. Sibiu

hiányzás, absentia, 25

hiba, vicium, 271, írás~, 237

Hidalmási Márton deák, kolozsvári, 233

higany l. mercurium

hír, 20, 40, 44, 46, 47, 67, 73, 75, 77, 92, 93, 101, 110, 114, 115, 172, 181, 197, 201, 213, 231, 248, 255, 264, 283, 287, 292, 294, 299, 301, 330

hit, eskü, iuramentum, 43, 44, 46, 54, 55, 56, 59, 60, 65, 68, 72, 73, 74, 76, 78, 80, 81, 82, 84, 85, 87, 88, 90, 91, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 105, 106, 107, 108, 110, 111, 112, 114, 116, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 126, 127, 128, 130, 131, 132, 133, 135, 136, 138, 139, 140, 141, 142, 144, 145, 146, 150, 151, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 163, 165, 168, 169, 172, 173, 174, 175, 176, 179, 181, 184, 185, 186, 187, 188, 192, 195, 201, 202, 208, 209, 213, 216, 221, 222, 223, 232, 238, 241, 247, 251, 252, 254, 255, 258, 270, 271, 273, 297, 299, 300, 316, 327, 330, ~ feladás, 280, ~ napja, 179, ~ hallgatás, 280,

~ órája, 82, 100, ~ szerint, fide mediante, 21, 34, 81, 159, 187, 214, 222, 228, 246, 262, 275, 325, 327, 328, ~e mellé, 167, 264, 281, ~e ellen, 303, ~e után, 245, 247, 268, ~ére hagyás, kötés, 54, 88, 186, 202, 213, 285, 306, 326, ~nek és bajviadalnak napja, 72, 142, 173, 175, ~ről eltiltás, 100, 175, 213, 216, ~es-köteles szolga, számadó, 285-286, ~ével család, 284, elhányó ~, 100, másodmagával való ~, 49, 99, 113, 146, 202, harmad- v. negyedmagával való ~, 49, 56, 68, 106, 111, 161, hetedmagával való ~, 61, 167,

hitelesített másolat, 4

hitetlen, 130

hivatal, 118, 249, ~os, 178

hold (területmérték), 144, 192

holdvilág, 43

hollók, 130

holtszámban hagyás, 66

homagium mortuale l. díj, holt

homicida l. gyilkos

homlítás, 140

homoródi l. Pap Ádám

hópénz, 315

hordó, 55, 64, 66, 69, 143, 189, 271, 273, 286, ~ csináltatása, 286, ~ fenekének kivágása, 330, ~kötésnek ideje, 286, ~mérés, 330, nyolcvan vedres ~, 64, 66, öreg ~, 55, 329, ötven vedres ~, 55

Horuát l. Horvát

Horvát (Horuát) Ábrahám, Basta hajdúkapitánya, 111, 135–136, 191 – *Csizmadia* l. Csizmadia – György, gyfv-i ü, 261, 312, 316, 322 – István deákné: Szebeni (Zebeni) Pál özv, 235 – Mihály, katona, 311, 315 – *Szabó* l. Szabó

Hosdāti (Hostāti) Mihály, gyfv-i szolga, 281

Hosszútelki (HoszuTelki) László veresegyházi birtokos, 280

hulladék, 295

Hunyad l. Vajdahunyad

Hunyadi Jánosné: Katus, 301

hús, 129, 131, 132, 180, 211, 252, ~vágás, 131

húsvét, 240, 242, 293, 320

hűség, 262

hüvely késivel, ezüst, 24

I, Í

idegen, 9, 18, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 39, 31, 50, 65, 256, ~ birtok, 25, ~bizonyosság, 168, ~ ember, 25, ~ föld, 20, ~ kéz, 18, 22, ~ ország, 27

idézés, citatio, 143, 172, 181, 192, 200, 202, 204, 209, 222, 237, 242, 251, 269, 281, 282, 291, 296, 302, 303, 305, 321, 322, 323, ~ bíró pecsétjével, 258, 319, felváltsággal való ~, 304, méltatlan ~, 252

idézet, 116, 199, 206, 301, 302, ~len, 222, 291, 321, ~ letétele, depositioja, 32

idéző bíró, 206

idő, idő, tempus 29, 47, 50, 72, 94, 141, 156, 167, 170, 204, 212, 215, 236, 254, 324, ~haladék, 298, ~nek felháborodott állapota, 23, ~nek nyomorult állapota, 147, ~rend, 4, ~ után, 121, 164, 248, 276, 299, 324, 328, boldog ~ 290, 39, veszedelmes ~, 33, menekülés ~je, 98

Iffiú János, mihályfalvi, (ngos), fejedelmi tanácsúr, 22

Ígyártó l. Ígyvártó

igaztétel, 242, 280, 296, ~vétel kézzel, 187, 193, 194

igazság, 19, 21, 25, 274, ~ hátra állatása, 297, ~ véghezvitele, 56, jövendő ~, 24, 280

Igen l. Magyarigen

Igeni András György deák l. András György

Igeni Nagy l. Nagy

Igeni Orbai l. Orbai

Igenpataka (Ighiel, Fehér m.) h, 38, ~i malom, 38, ~i lk: Csiga Demeter

igéret, 117, 118, 235, 282

Ighiu l. Magyarigen

Ígyártó l. Ígyvártó

Ígyvártó (Ígyártó, Ígyárthó) János, Kalmár, tanácsbeli, boltja, 40, 329, 331, ~né: Anna, 331

iktatás, 30

Ilkó Pál, 295

Illyés (Illés, Illiés, Jllés, Jlliés) Mihály, sárdi, 48, 56, 63, 70–71, 75–76, 79–83, ~né, 76

Imrefi (Imrőfi) János, szerdahelyi, (ngos), fejedelmi tanácsúr, kancellár (mh. 1612), 246, ~né: Iffjú Katalin, 246, ~-jb-a l. Nistor Mihai

ingváll, gallos, 267

intés, 74, 181

invadálás l. megrohanás

Ipó (Jpó) Lőrinc, Igeni, 99, 239

írás, 28

iskárlát l. skárlát

Ispaia (Izpaia, Izpaya) Sava (Szava, Zaua), Váraggiai, (n), váradjai, 320–322, 324, 326

Ispán György, Vinci, 185

ispán, 178

Ispitály utca l. Gyfv

ispotály, 309

Istók l. Kovács Péter árvái, Mészáros János Enyedi

István szolga, tótfaludi, 43

ítélet, határozat, deliberatio, sententia, 7, 9, 25, 68, 69, 72, 75, 76, 91, 101, 104, 122, 125, 132, 137, 139, 152, 153, 156, 159, 166, 167, 169, 171, 174, 175, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 191, 193, 196, 198, 199, 200, 204, 205, 207, 208, 212, 213, 214, 215, 218, 220, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 234, 235, 241, 251, 272, 280, 286, 288, 290, 294, 296, 298, 302, 304, 305, 306, 309, 310, 312, 325, 327, ~et inhiheál, 207, ~levél 204, ~ per non venit, 62, 85, 122, 133, 166, 181, 198, 225, 241, 258

Izpaia, Izpaya l. Ispaia

J

Jagello Izabella (Isabella) (1519–1559), Magyarország királynéja, 7, 250

Jajcai (Jaiczaj) Borbála, 104

Jakab bíró, 96

Jakab deák l. Ajtonyi, Szláni

Jakab Ferenc, borosbocsárdi, 242

jámbor (személy), 19, 37, 47, 49, 50, 51, 60, 64, 112, 126, 151, 153, 155, 165, 175, 178, 189, 195, 196, 198, 199, 202, 213, 226, 232, 233, 234, 235, 238, 249, 253, 264, 266, 267, 276, 306, 310, 311, 314, 315, 318, 331, ~ok könyörgése, 259, ~ságából kihágván, 284, ~ura, 153, 164, 263, 315

Jancsi l. Daróci Máténé

János deák, gyfv-i, 60–61, 68, 85, 122

János kovács l. Kovács János

János uram l. Oláh János, Szamosközi János

János, keresztényszigeti (kereztyénzegeti) legény, 308, 310

Járai Balázs, 107

járom, 48, 113

Jászberényi (JázBeréni, JázBerénj) István deák, gyfv-i, 122, 249

javak, javai, 18, 21, 31, 44, 47, 65, 66, 96, 97, 104, 133, 159, 179, 202, 205, 206, 207, 208,

208, 210, 211, 214, 216, 218, 221, 222, 223, 225, 226, 227, 228, 229, 235, 246, 267, 277, 286, 293, 294, 326, atyai ~, 206, 213, 247, atyai, anyai ~, 205, ingó és indolatlan ~, 214, ingó-bingó és ingatlan ~, 294, ~ harmada, 159, őstől maradt ~, 212

jégyverem, 95

jegyzés, 135, 327 l. még cédula, regesztrum

jegyző, notarius, 4, 9, 10, 11, 15, 16, 19, 21, 22, 23, 27, 28, 31, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 63, 73, 100, 102, 116, 145, 240, 283, 317, ~ háza, 8, 174, ~ jutalma, 22, ~ kezénél hagy, 248, ~ kézírása, 4

jegyzőkönyv, protocollum, 3, 6, 7, 9, 10, 13, 27, 70, 76, 101, 132, 134, 268, 237, 270, 300, 304, 310, 322, 323, 331, ~i bejegyzés, 11

jelek mutatása, 121, 266, 293

Jenő l. Borosjenő

jezsuita, 12, 118, 163, ~ iskolamester 163

Jó Anna l. Fosztáncsináló Apostol – Ilona l. Szabó alias Gréczi Mihály

jóakarát, 117, 118, 154, 158, 164, 248

jobbágy, 7, 43, 73, 150, 161, 192, 193, 195, 196, 280, 295, 305, 323, 327, örökkévaló ~, 223, ~a képében, 274, ~ház, 11

Jóffői (Jófeői) György szabadságlevele, 34

jogorvoslat l. remedium

Jósa Ambrus, algógyói, 56 – Péterné, 45, 108

Jósika (István, a néhai kancellár?) gyfv-i háza, 295

jószág, 207, 235, 249, ~vesztés, amissio omnium bonorum, 184

jövedelem, 11, 29

juh, 72, 73, 92, 101, 122, ~bőr, 97, 181, 182

juramentum l. hit

juss, 19, 278

jutalom, 17, 76, 117

K

Kabolás János, Tátéi, 99, 103

Kaca (Kacza, Cața, Katzendorf, Köhalom-szék/Brassó m) h, 100

kád, 47, 290, ~ lopó, 203

Kádár András, gyfv-i, 318–319 – János, gyfv-i esk, Téglafertály, 30, 36 – Orbán, (pr, c), néhai, szatmári, özv: Szatmári (Szakmári) Orsolya, 213–214, ~leánya l. Ötvös Jánosné – Simon, 59

Kákonyi (Kákoni) István, tanácsúr, 279

kalán l. kanál

kalangya, kalongya, 65, 69, 150

Kállai Ötvös l. Ötvös János, Kállai

Kálmánczej, Kálmánczey l. Kálmáncsehi

Kálmáncsehi (Kálmánczej, Kálmánczey) Miklós deák, (n), gyfv-i, 150, 185, 192, 193, ~né, 89, 90, 93, 96, 97, 98, 101, 103, 104, 119, 120, 132, 138, ~jb-i, 150, 185

Kálmándi Mihály, 5

kalmár áru, 28, 127, 128, 134, 141, 154

Kalmár György, gyfv-i esk, 40 – Jakabné: Katus, bélei, 21 – Mihály, 307–308

Kalmár l. még lgyártó

kalmár, 28

Kaminski János, lengyel zsoldosvezér, 6

kamuka, zöld dupla új, 284

kanál, ezüst 24, 152, 318

kanca, szeplős, 288

kancellárius uram l. Kendi István

Kanizsai (Kanisai) Györgyné, 63

kanna, ón, 24

Kannagyártó (KannaJártó) Gergely, 320

Kántor János, Szászvárosi, néhai, 256, ~ özv: Mészáros Orsolya, (hon), 256–258

kapa, 86

kapálás, 140

kapitány, capitán, 26, 111, 119, öreg ~, 316

kapocs, 24, 327, karikás szoknyára való~, 327, palástra való ~, 160

káposzta, 180

Kaproncai (Kapronczai, Kapronczaj) György, gyfv-i viceprovisor, 5 – Márton, 33 – Miklós deák, (e), gyfv-i, néhai, özv: Balkó Petrónia, (hon), 90, 96, 101, 104, 132, 138, 201–206, 209, 212–213, 215

káptalan, 7, 11, 38, ~i birtok, 11, 12, ~ levéltár, 3

kapu, 6, 145, 151, 172, 295

kár, 46, 53, 54, 67, 68, 76, 95, 101, 102, 112, 115, 128, 134, 139, 141, 147, 150, 154, 156, 173, 177, 188, 189, 191, 194, 195, 197, 203, 209, 212, 261, 273, 277, 278, 282, 288, 289, 290, 298, 315, 330, ~os ember, 150, 210, 295, ~tevő hely, 150, ~vallás, 67, 173, 175, 292, ~vallott, 129, 210, 275

Karácson (Karáczon) János, 144

karácsony, carácson, 28, 46, 175, 214, 238, 253, 268, 281, kis~, 9, 27, nagy~ bőjtje, 72

Karánsebes (Caransebeș, Temes/Krassó-Szőrény m), 5–6, 47, 104–106

Karánsebesi (Karánsebesi, Karánsebeösi) Durkó l. Borbély Jakabné – Gábor deák, (n), gyfv-i, 27

karasia, karosia posztó, 277, 293

- kardéra hagyás, 66
Karkay l. Krakкаи
Karkó l. Krakkó
karó, 33, 187, 332, ~zás, 140, ~zó, 180
Károli (Károlj) János, gyfv-i esk, Téglafertály, 30
Károlyi Zsuzsanna l. Bethlen Gábor, iktári
kárpit, 157
kása, 180
Kassai Szűcs l. Szűcs
Kasztoriai l. Szűcs
Katalin asszony l. Kovászi Mihályné
Katus asszony l. Makai Lakatos István özv
kece, ketze, 161
Kecskeméti Nagy l. Nagy
kémény, 250
Kende Péter, Zalatnai (Szalaknaj), 119
kenderáztató, 12
Kendi István kancellár, 239 –i [?] uram, 148
kenéz, 7, 44, 12
kenyér, 58, 176, 178, 254, fejr ~, 201, külön~, 207
Keőrősbániai Borbála l. Körősbányai Péterné
kérdés, 274
Kerekes György, gyfv-i esk, Lippa-fertály, 30, özv: Anna, vásárhelyi, VásárHelt lakó, 39, ~háza, 39, apósa: Nagy János, 39
kerékre való, 311
kérés, instantia, 72, 181, 234, 320
kereset, 10, 28, 47, 56, 60, 62, 64, 65, 68, 69, 75, 76, 83, 93, 94, 98, 99, 101, 105, 112, 115, 117, 118, 120, 123, 134, 138, 139, 142, 147, 148, 150, 162, 170, 171, 172, 181, 182, 183, 185, 190, 191, 197, 198, 201, 204, 205, 207, 210, 213, 214, 216, 217, 220, 222, 225, 226, 228, 229, 239, 241, 247, 252, 253, 258, 267, 271, 273, 274, 276, 277, 281, 285, 289, 291, 298, 299, 307, 308, 312, 314, 315, 318, 320, 321, 324, 326, 328, 331, ~holt ember felől, 71, lábatlan ~, 322
kereskedés, 128, 139
keresmény, 65, 102, 212, 221
keresztény, 231, ~ség ellen, 197, ~ asszonyállat, 245, ~ ember, 244, ~ élet, 303, ~ fejedelmek, 38
Keresztesi (Keörőztösi) András, 99
Keresztúri (Kerezturi) György, gyfv-i esk, 41
kerítés (telekhatár), kert, 41, 188, 230, 264, 295, ~ sövényből, 332
kerítésnek jele, 198
kerítő, 313
kert, 12, 13, 188, 293, 295, menekülés ~eken át, 234
kés, 277, 310, 311, 314, 315, ~hüvely, aranyos, 258
Keserű János, gibárti, özv, (Kesereőné), 192–193, 195–196
keszkenő, 179, 197, 279, aranyos ~, 277, szkófiommal varrott ~, 277
készpénz, 23, 24, 64, 99, 207, 208, 216, 230, 327
két út (perben), bigredialás, duplexia, 21, 74, 75, 116, 213, 291, 299,
kéz beadása, 116, 196
kezes, fideiussor, 44, 45, 72, 73, 74, 111, 122, 138, 156, 172, 175, 190, 201, 202, 208, 209, 210, 211, 219, 223, 229, 250, 280, 303, 307, 320, 330, 331, ~ítés, 156, ~ség, 57, 72, 73, 87, 122, 172, 201, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 219, 229, 250, 266, 280, 303, 307, ezer forintos ~, 303, ~minden nemesség kikötésével, 172
kifizetés, exsolutio, 86, 101, 162, 171, 185
kifogás, exceptio, 211, 216, 262, 277
kikiáltatás, 195
kiprédikáltatás, 245
Király (Királj) Antal, 96
királybíró, 134
királyi könyv, liber regius, 38
Királypatak (KiráliPatak, Craiva, Königsbach, Fehér m) h, ~i román, 190
Kis Gáspár, kolozsvári, 171 – Mihály, Harangozó, 324 – Mihály, gyfv-i vásárbíró, esk, Téglafertály, 30, 36, 39, 49, 129, 131–132, 137, 139–140, 153, 167, 171–175, 190, ~né: Katalin, 113, 153, 165, 168, 171–172, 253 – Mihályné: Magdolna, gyfv-i, 57, 59 – Zsuzsanna, 267–269, 271
Kis Lippa utca l. Gyfv
Kisasszonynap, 250, 267, 294
kisbíró, 8, 70, 113, 161, 216, 250, 258, 282, 282
Kiselőmál l. Gyfv
Kisfalud (Micești, Fehér m.) h, 327
kitisztítás, vád, gyanú, sor alól, 100, 313
kiváltás, 104
Klausenburg l. Kolozsvár
koács l. kovács, Kovács
Kóbori (Kóbory) Máté, 149–152, 155
Kocsis (Koczis) Albert, Temesvári, (n), néhai, 312, ~özv l. Nagy Máténé: Anna, ~ nemeslevele, 312 – Kelemenné: Zsófia, 164
kolcs l. kulcs
kolónia, 7
Kolozs (Colos, Kolozs, Cojocna) h, ~i lkk, 185
Kolozsvár (Colosuár, Kolozs, Cluj, Klausenburg) h, 54, 78, 81, 105–106, 111,

- 171, 198, 233–234, 238, 249, ~i lkk: Mészáros Szász Márton, Vasas Mihály, Hidalmási Márton deák
- Kolozsvári Márton* l. Mészáros Márton, Kolozsvári
- koma, 94, 279
- Komle kapitány, Basta rác zsoldosainak tisztje, 111, ~kezese l. Horvát Ábrahám
- Konc (Koncz) Mihály, szántóhalmi jb, 185–186, 188–191
- kontár, 238
- konty csináló asszony, 295
- konyhamester, 262
- Kopasz (Kopaz) Pálné szőlője, 29–30
- Kopasz Mártonné, Kopasz Mészáros* l. Mészáros korcsolyás, 176
- korpa, 85
- Kósa Borbély* l. Borbély
- kost, 43, 135, 136
- Kotor Filip (Feöleöp), Tátéi (Tataj), 138, 141, 143
- Kouázi* l. Kovászi
- Kovács (Kouác, koác) Ádám, kovács, gyfv-i esk, 40 – András, kovács, gyfv-i esk, 36, 242, 245, 249 – Ferenc, kovács, (n), gyfv-i, 95 – Gál, kovács, gyfv-i, 242, 245, 249 – György, kovács, t, 29, 96 – István, kovács, gyfv-i, 288 – János, kovács, gyfv-i esk (1590), t (1592), bíró (1594), 19, 21, 23–24 – Lőrinc, kovács, néhai, öröksége, 18, 22, ~özü: Péter kovácsné: Anna, 21, 22 – Mihály, kovács, Fejéruárj, gyfv-i esk, 36, 273 – Miklós, kovács, 161, 163, 167–173, 177, 229, 230, ~né: Anna, 78, 84, 86 – Miklós, Tordai, háza, 19, ~né: Dobai (Dobaj) Katalin, gyfv-i özü, 18, 48, 51, 56–57, 61–62, 68, 70, 72, 74, 78, 81, 87, 95, 110–111, ~fia, 60, 61 – Pál, kovács, gyfv-i esk, 36, 288 – Péter, kovács, néhai, 96, 98–99, 180, ~né: Anna l. Kovács Lőrinc, árvái: Istók és Elke, 96, ~fia: Ötvös István, 279 – Tamás, kovács (mh. 1606-ban), gyfv-i, 179, ~né: Dorottya, özü, 170, 216–220, 222, 224–226, 228, ~fia l. Kovács Miklós, ~gyfv-i házhelye, 170
- kovács, 36, 95, 242, 245, 249
- Kovácsi (Couazi, Kouázi, Kouázy) Erzsike: ifj. Kovászi Mihály és Kupagyártó Gáspárné sz. Enyedi Varga Katalin leánykája, 159 – György, 45–46, 73, 83–84, 89–90, ~bíró(?), 77, ~né, 93 – János, gyfv-i esk, 36, 272, 317 – Mihály, Cifra (Tzifra), (prov), 272, 322, 324, 326 – Mihály, ifj. (mh. 1605 e), 159, ~né: Katalin, azelőtt Kupagyártó Gáspárné, sz. Enyedi Varga, 153, 159, 160 – Péterné: Zsófia, 45, 159, ~fia: ifj. Kovászi Mihály, ~unokája: Kovászi Erzsike
- kő, 94, 123, 124, 246, 247, 254, ~só, hárma egy forint, 109, 110
- köböl, 29, 35, 44, 45, 47, 53, 70, 76, 77, 85, 100, 108, 109, 116, 135, 197, 229, gyfv-i ~, 303
- kölcsön, 94, 99, 255
- köles, 13, 44, 47, 52, 69, 70, 72, 73, 87, 90, 91, 150, 195, 197, ~pásztorok, 150
- költség, 24, 37, 43, 55, 78, 79, 105, 131, 135, 188, 219, 231, 264, 315
- Kőműves (Keömiues, Keömjuues, Keömüues, Kőmies, Kűműues) Ferenc, gyfv-i esk, 42 – Mihály, (prov), gyfv-i esk, Lipa-fertály, 31, 144, 163, 165, 223, 236, ~özv: Nagy (Nagj) Ilona (hon), 233, 234, 236
- köntös, 169
- könyörgés, 30, 93, 134, 141, 209
- könyv, 4, 23, 24, 32, 37, ~ben megírt rendtartás, 29, öreg bogláros fekete táblás ~, 9, 10, 26, 27, vörös hártájú ~, 9, 10, 26, 27
- körmeneti kápolna, 12
- Körös [útja] (Keörös), 43
- Körösbányai (Keöreösbánjaj) Péter, gyfv-i, néhai, 27, ~özv: 27, 45–46, 48, ~leánya: Borbála, 46, 48, ~háza, 27 – Péter deák, körösbányai, gyfv-i ü, 206
- Körösbányai Nagy* l. Nagy János
- Körösi Jánosné gyfv-i házhelye, 292 – *Szücs* l. Szücs
- Köszegi (Keözegy, Kőözegi) Sziigyártó (Szyártó, Zyártó) Márton, gyfv-i bíró (1630), 40
- kötelem, kötél, 116, 133, 163, 180, 198, 332
- köteles társ, 69
- kötelesség, 115
- Kötélverő György, szászsebesi, 70
- kötés, 72, 180, 230, ~levél, 182, 259
- kötött edény, hordó, 290
- köz, közös, közönséges, 72, 88, 89, 109, 329, ~bírák, ~búza, 77, 116, ~ember, 281, 332, ~kert, 332, ~kéz, 179, ~jó, 190, ~ökör, 88, ~pénz, 332, ~teröh viselés, 26
- község, 26
- Krakau* l. Krakkó
- Krakkai (Karkai, Krakkay) *Bagolj* l. Bagoly Márton – János deák, (n), Váradi, 40 – Márton deák, Borbándi, (n), néhai, 251, ~özv: Gáltói (Gálteőj) Barbála, borbándi, 251–252 – Tamás deák, krakkói, 43, 44

Krakkó, Boroskrakkó (Crako, Karkó, Cricău, Krakau, Fehér m) h, 44, 283 ~i lkk: Gyolcsos Mihály, Tamás deák

Krapundorf l. Magyarigen

Krasznabétek l. Bétek

Krepe Petru, örményszékési (EörménjZékési, de EörménjSzék, Pétör Krepe), 43

Kronstadt l. Brassó

kulcs, kolcs, 40, 106, 189, 248, 314

Kun (Kwn) Imre, vasadi, 22, ~né: Tözsér (Tösér) Katalin, 22

Kun Gotthart, algyógyi, jb-a, 274

kupa, 189

Kupagyártó Gáspár, 159, ~özv: *Katalin* l. Kovászi Mihályné

kuruzsol, kurásol, 191

kurva, kurvafi, 123, 130, 140, 153, 165, 174, 178, 202, 232, 233, 237, 253, 254, 255, 265, 279, 282, 284, 291, 293, 311, 314, ~ság, 236

kutatás, inquisitio, 102, 121, 154, 179

Küküllő (Küculoensi) vm, 323

külváros, 3, 5, 7, 12, ~házai, 5

L

lábravaló talpbőr, 256

láda, 60, 61, 68, 105, 106, 199, 247, 247, 248, 292, 311, kis vasas ~, 196, ~ kulcsostul, 248, vasas ~, 196, 197, záras ~, 247, 283, ládácška, 104

lakás, lakóhely, 38, 233, 260, 263

Lakatgyártó LakatthGiárhó Constandi, gyfv-i háza, 27

Lakatos Antal, id, 27, 101, 109 – Antal, ifj, 101, ~né, 101, 109 l. még Nagy Pálné, ~ fia: Ferenc, 96, 98, 103, 107, 109, 111, 125, *leánya* l. Lovász Jánosné: Borbála – Dániel, gyfv-i, 18, 21, 179, ~házhelye, 21, 230, 240, ~ szőlője, 18, 22, ~fia l. Csizmadia Gáspár – Ferenc, gyfv-i esk: ifj. Antal és Nagy Pálné fia, Lovász Jánosné: Borbála testvére, 36, 98, 103, 107, 109, 111, 124, 300, ~né: Erzsébet, 328–329 – Gergely, gyfv-i jegyző, 4, 41, 320–322, 324, 326 – György, 20 – Imre, gyfv-i, néhai, 133, 223, ~né, 91, 134, 139, adóssága, 142, ~ háza, 18, 20, 22, 24, házhelye, 144 l. még Mészáros Mátyásné – István, Makai (Makaj, Makay), Váradi(!), (mh. 1610 e), 30, 106, 179, 230, ~né: Katus, 34, 179, 184, 229–230, 240, 255–258, ~ leánya: Erzsébet, 230, 240, ~ özvegyének házhelye, 230, 240 – János, Cegei (Cegei, Czegei, Czegei), (prov), gyfv-i, 145, 217, 219, 222, 224, 226, 243–249, ~né: Anna, (hon), 243, 244, 245, 247, 248, 249, 292, 293, 294 – Já-

nos, gyfv-i, 252 – János, Simándi (Simándj), gyfv-i esk, Lippa-fertály, 31, 210, 218, 224–225, 237 – János, Váradi, (pr, c), (n), gyfv-i esk, Vár-fertály, 30, 36, 144, 165, 189, 236–239, 241, 242 – László, (n), gyfv-i, 33, 45, 92, 96, műhelye, 27 – László, gyfv-i ü, 296–297 – Lukács, 329, ~né: Borbála, 327–329 – Mátyás (mh. 1602 e) árvái, 30, ~ gyfv-i háza, 30 – Mátyás gyfv-i házhelye, 230, ~né házhelye, 240 – Miklós, 41

lakatosok céhe, 289

LakatthGiárhó l. Lakatgyártó

lakó, 140, 174, 176, 177, 185, 254

lakodalom, 167, 178, ~as ház, 178

Lámkerék (Langhkerék, Szászsebesszék/Fehérm, Lancrăm, Langendorf) h, 276, ~i: (lánkerei föld), 276

lánc, 24, 32

lándzsás, pixidarius, 292

Lantos Pál, 25, ~né l. Tenki

Laskaj János szőlője, 22

látás, 241, látott dolog, 277

lator, 43, 44, 166, 284, ~kodás, ~ság, 153, 284

lazsna, losnok, 318

leány, leányka, 21, 47, 49, 74, 121, 159, 162, 198, 219, 222, 246, 303, 311

Leba Opriș, alvinci, 92

legény, mesterlegény, servitor, 117, 214, 217, 218, 239, 281, 284, 291, 295, 296, szegény ~, 173

lélek, 93, 98, 123, 165, 178, 249, 254, 265

lelkiismeret, 212, 283

Lénárt (Lénárt, Lénárth) István, borosbocsárdi, gyfv-i ü, 54, 74, 81–82, 87, 111, 115–116, 122, 126–127, 143–144, 150, 153, 158–160, 167–169, 171, 175, 177, 191–193, 198, 200, 203, 205–206, 208–210, 212–214, 216–218, 223–224, 229–230, 235, 239–240, 242–243, 247, 250–253, 256–261, 267, 269, 272–276, 280, 282, 289, 294–295, 302–303, 306, 308, 310, 320 – János l. Erszényes

lencse, 180

Lengyel Lőrincné: Porkoláb Anna, 329, 332

lésza, karda ~, 49

leszállás, condescensio, 182, 220, 222, 234, 237, 261, 262, 269, 271, 278, 312, 315, 320, 321, 326, ~ teherrel (cum poena), 226, 321

letevés, depositio, 42, 116, 122, 123, 175, 199, 217, 223

levél, 20, 21, 23, 26, 30, 33, 34, 35, 38, 66, 105, 146, 170, 180, 188, 196, 197, 205, 206, 207, 226, 268, 270, 272, 278, 312, 323, 327, 331, ~ szabadosokról, 26, adomány~, 37, lézengő emberekről való ~, 9, 27, magamentő ~, megbízó~, 119, 320, missilis ~, 30, nemes ~, 312, pörfolyta ~ek, 21, privilégium ~ a szántóföldek felől, 17, 26, szabados és pri-

vilégiumos ~ek, 10, 38, szabadság~, 26,
szerződés~, 20, 21, város~, 261
lézengő emberek, 9, 27

Limba l. *Lombfalva*

Lippa (Lipova, Arad m), 12, 256

Lippa-fertály l. Gyfv

Lippai Ferenc deák, mesterlegény, néhai, háza,
22

Lippai Szűcs l. Szűcs

lis l. per

ló, lú, 86, 115, 246, 276, 280, 288, 291, 295,
309, 310, 318, 320, 321, 322, ~, fêkestől,
nyergestől, 276, ~ hátán, 318, ~köröm, 288

Lombfalva (Limba, Dumbrava, Warthe, Fehér
m) h, ~i lk: Vaszi Ion

Lónay l. Ötvös Mihály, Lónai

lopás, poena furti, 79, 101, 110, 112, 194, 195,
199, 247, 323, 329

lopó, 80, 82, 199, 203

Lovas (Louas) Mátyás özv: Katalin, utóbb Ne-
mes Gergelyné, 159–160

lovashadnagy, 249

lovaslegény, 309, 310, 313

Lovász (Louáz) Demeterné, 77–78 – Farkas özv:

Margit, gyfv-i, 206–212, 216, 219–220, 223

– János, utóbb Péter deák özv: Borbála
(hon), 96, 98–99, 103–104, 107–109, 111–
113, 119, 124–125, 145, 153, 155–156, 243–
247, 249, ~ *leánya*: Szláni Jakab deákné: Lo-
vász Petronia, ~ *leánya*: Lakatos Jánosné:
Lovász Anna

lovázmester, fejedelmi, 318, ~ szállása, 318

Lőrinc deák, gyfv-i iskolamester, (n), 178, kán-
tor, 259–261, 263, 265–267

Lőrinc kovács l. Kovács Lőrinc

lucrum l. haszon

Lucifer (Luciper), 166

ludas, ancarius, 231

lűg, 293

Lugasi Bálint, 204, 259, ~né: Anna, 204–205 –
Mihály anyja, 287

lugasos kert, 13

Lukács: Borbély Albert szolgálja, 77, 83, 85

Lup (Lup) Ioan, 69 – (Lupe) Petru, oláhherepei,
138

Lutsch (Lucz), Michael, szebeni polgár, 228

M

Macasdi (Maczasdi, Maczasdj) László, (n),
gyfv-i, 96 – János, fejedelmi familiaris, 246,
247, ~ *szolgája*: Török János

Macskási (Maczkási) Ferenc(?), 178
magszakadás, 21, 23, 222

Magyarigen (MagyarIgen, Igen, Ighiu, Krapun-
dorf, Grabendorf, Fehér m) h, 84, 151, ~i bí-
ró, 69, ~i lk: András György, Ipó Lőrinc,
Mészáros alias Cigány Mihály, Nagy Bene-
dek, Nagy Györgyné: Fodor Kata, Nyakó
István, Orbai Lőrinc

Magyarország, 8, ~i, 22, 127, 232

Magyarpéterfalva l. Péterfalva

MagyarSárd l. Sárd

major l. Gyfv

Makai Lakatos István l. Lakatos István

Makai Ötvös l. Ötvös

Makay Barbély Pálné l. Borbély Pálné

Makó Ferenc, vizaknai, Kálmáncsehi Miklós jób-
a, 185–186, 188–191

malac, 254

malom, 38, 120, 276

Man Șerban l. Șerban

Mándi Szabó l. Szabó

maradék l. örökös

Margai Nagy l. Nagy

Margitai Szabó István l. Szabó

Margitai Szabó Istvánné l. Nagy Balászné

marha, 20, 21, 24, 28, 43, 46, 49, 59, 60, 65, 71,
72, 73, 94, 95, 102, 103, 104, 105, 106, 107,
113, 114, 125, 129, 135, 136, 137, 138, 141,
143, 146, 147, 149, 150, 154, 157, 158, 160,
162, 167, 168, 172, 173, 175, 184, 185, 186,
187, 188, 193, 194, 195, 196, 208, 226, 227,
235, 242, 247, 248, 249, 256, 265, 275, 276,
277, 278, 280, 284, 287, 294, 297, 298, 323,
330, ~ ára, 294, ~ felszabadítása, 330, ~
szőrén, 172, 207, 226, ~vétel, 210, bajos ~,
291, dúlt ~, 279, ezüst~, 24, 31, 97, 247,
330, fizetés ~tól, 298, hatalmasul kifogatott
~, 242, igaz ~, 161, 168, ingó-bingó ~, 214,
megtöltött ~, 279, tanulatlan ~, 297, vágni-
való ~, 298, várhoz való ~k, 297, vont ~,
323

márka, marca, 45, könnyű, levis ponderis, ~,
301, ~ birsagii, 239

marok(nyi) vessző, 284

Maros (Mureș, Mieresch) fn, 11, 13, 265, 287

Maroscsüged l. Csüged

Marosportus (Partos, Gyfv része, az egykori
sókikötő Fehér m) h, 13

Marosvásárhely (VásárHel, Târgu Mureș,
Neumarkt, Maros szék/m) h, 39

Marosszentimre l. SzentimreMartin Ioan (Joan),
bokorházi, 73

Márton deák, t, 29 – l. Császár Imre

Márton uram széke(?), 193

másolat, más, par, paria, 8, 93, 102, 120, 213, 215, 224, 225, 237, 241, 245, 246, 247, 249, 251, 253, 258, 265, 270, 275, 302, 307, 314, 328, ~tal való kínálás, 249

másvilág, 227

Máté deák, 89 l. még Dombai(?)

Máté deákné, 225, 316

Mátyás deák, gyfv-i jegyző, 27 l. még Csabai Mátyás

Mátyás deákné l. Csabai Mátyás

Mátyás, II., király (1612–1619), 6, 261

Medgyes (Meggies, Mediaș, Medwisch, Medgyesszék/Szeben m) h, 17, 135–136, 176, 323 ~i: 317, ~i országgyűlés (1588), 4

Medgyesi Szűcs l. Szűcs

megbízó, principalis, 84, ~ja képében, 270

megfosztás, 105, 106, 276, 277, 278, 279

meghatalmazott, plenipotens l. plenipotentarius, 9, 54, 144, 146, 149, 171, 185, 200, 216, 231, 252, 327

megkövetés, bizonyos emberek által, 199

megnemesítés, 221

megpercutiálás, 186

megrohanás, invadálás, 124, 174, 266

megtartás, 160, 161, 219, 256, gyfv-i emberé, 126 l. még fogtatás

Meggyes (Meggies) Benedek, 252

méltóság, 286

menekülés, 5, 6, 8, 10

mente, 46, 169, 183, 244

mentség, 53, 54, 67, 68, 76, 86, 91, 94, 102, 105, 108, 109, 113, 120, 124, 126, 164, 173, 190, 206, 210, 238, 244, 254, 263, 264, 266, 271, 273, 276, 285, 286, 289, 290, 297, 299, 309, 309, 310, 327

Menyhárt deák, hadnagy l. Besenyei

mercurium, higany, 236

méreg l. étető

méregkeverőnő, venefica, 236

mérés, 131

mérföld, mélyföld, 67, 78, 100, 108

mérgezés, veneficatio, 236

Merze Opra, ampoicai, 44

mester(ember), 233, 238, 253

mester, iskolamester l. Gergely deák, Lőrinc deák

mester, tanító 178

mesterlegény, 9

mesterség, 11, 238

Mészáros (Méhzáros, Mésáros, Mézáros) Andráš, Fejérvári, (prov), gyfv-i esküdt, fjb, 36, 275–277, 288–289, 291, 295, ~kezes, 331 – Bálint háza, 23 – Bertalan, gyfv-i bíró

(1593, 1597), 9, 19, 21–23, 26–27 – Gergely, Fehérvári (Fejéruárj), t, 36, 39 – Gergely, gyfv-i bíró, 18, 19, 22 l. még Nagylábú *Mészáros Gergely* – Gergely, gyfv-i fjb, 294–295, 298, ~né, 294–295, 298, mostohafia, 294 – Gergely, ifj., 301, 306, 324 – Gergely, Nagy (mh. 1606 e), gyfv-i esk, Lippa-fertály, 31, 33, 36, 87–88, 99, 103, 143, 163, 165, ~né, korábban Szakács Benedekné, 77–78, 85, 88–89, 163, 169, 171–172, néhai ~80, ~ házhelye, 180 – Gergely, Nagylábú (NagiLábú), gyfv-i bíró (1590?, 1603, mh. 1603), 5, 6, 29–31, 52, 179, 200, 228–229, ~né: Dorottya (hon), 32, 36, 44–45, 47–48, 52, 56–57, 59, 62–63, 68–69, 71–72, 86–91, 96, 103, 113, 126, 149–152, 155, 163, 173–175, 179, 182–183, 200–201, 204–205, 228–229, 250–251, 275–279, 293–294, 320, ~veje l. *Sófalvi Tamás deák*, ~ szolgáloja: Erzsébet, 205 – István, gyfv-i esk, t, Téglafertály, 30, 36, 40 – István, Dévai Szász (Déuaj, Déuay Zász), (prov), gyfv-i fjb, 291–293, ~ háza, 301 – István l. *Dobos* – Jakab, gyfv-i esk, Téglafertály, 30, 46, 48, 63, 129, 132, 137, 139–140, 194, 217–218, 251, 258 – János, gyfv-i esk, 40 – János, Enyedi (Eniedi, Eniedj, Enniedi), gyfv-i esk, Téglafertály, 31, 57, 58, 134, 167, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 177, 194, 212, 240, 252, 253, 186, 291, ~né: Mészáros Mihály özv, ~mostohafia: Istók, 212, ~ *szolgája* l. Gellyén Gyurkó – János, gyfv-i kisbíró, esk, Téglafertály, 29–30, 41, 52, 56–58, 61, 70, 73, 139, 151–152, 163, 168–169, 171–173, 175, 177, 185–186, 188–191, 223, 262, ~nevű kettő is vagyon, 262, ~né: özv Mészáros Péterné: Fejérvári Anna, 210, 212, 215–218, 220, 224–225, ~testvérei: Fehérvári Balázs, János, Ferenc és Csizmadia Miklós, 211, ~atyja, mostohaatyja, 218– János, gyfv-i majorbeli, 46 – János l. Mészáros Mátyás fia – János, Nagy (Nagi, Nagyobbik, Öreg, Major), (n), gyfv-i, 175, 183–184, 212, 262, 315–316 – Józsa, sárdi, 72 – László, gyfv-i esk, Téglafertály, 30, 87–90, 96–97, 133, 139, ~né: 96, 141, 143, 149 – Lázár, 26, 243 – Márton, Demeter[?], 331 – Márton, gyfv-i majorbeli, 45, 46, 48–49 – Márton, Kolozsvári Szász, kolozsvári, 81–82, 88 – Márton, Németi, Kopasz (Némethj Kopaz), gyfv-i bíró (1588, 1592, 1596, 1599, 1600, mh. 1600) 10, 17–18, 20–22, 24–27, 38, 47, 52, 58, 71, 74, ~ özv: Enyedi

Anna: Csiszár Mátyásné, 64, 80 ~ leánya: Anna (mh. 1603), 55, 64–65 – Mátyás, gyfv-i t, bíró (1604), 1604. júl. 14-én agyonverték, 29, 31, 88, 90–92, 96, 111–112, 133–134, 139, ~né: Lakatos Imre öz, 133–134, 137, 139, 141–144, 149, ~ fia: Mészáros János, 31, 168 – Mátyás, szökött gyalogkatona Mészáros Péter százából, 313, 315, ~né: Erzsébet, 311–315, ~ fogsága, 313 – Mihály, Cigány, magyarigeni, 303, 322– Mihály, Pataki (Patakj), t, (mh. 1607 e) 26, 29, 54, 57, 133, 212, ~né, 143, 149 l. Mészáros Jánosné – Miklós, t, 36– *Orsolya* l. Kántor Jánosné – Pál (I.), Nagy, gyfv-i esk, Várfertály, 25, 30, 45, 180, 182, ~ három leánya, 179–180, 182 – Pál, (II.), 41 – Péter, (mh. 1607 e), céhmester, gyfv-i esk, Téglafertály, 31, 36, 45–49, 51–52, 55, 57–59, 62–64, 66, 68, 70–72, 74, 81, 83, 88, 96, 125–127, 129–130, 134–135, 137, 139, 141–146, 150–152, 154, 156, 163, 166, 168–170, 181, 189, 194, 216–217, ~né: Fehérvári Anna, utóbb Mészáros Jánosné: 87–90, 96–97, 119, 122, 125 – Péter, 243, 251–252, 255, 257–260, 267 – Péter, Enyedi, ifj, 275, 277–279 – Péter, Fejéruár, gyfv-i t, 36 – Péter, gyalogkapitány száza, 313 – Péter, Németi Kopasz (Kopoz), gyfv-i, 291, 292, 293, 298, ~beteg fiacskája, 292, ~ háza, 27

mészáros céh, gyfv-i, 144, 210, 324, 325, ~mester, 129, 131, 144

mészárosnék, 141

mészárszék, 243, 244, 306, ~hely, 243, 244

Metesd (Meteş, Fehér m.) h, ~i, 44, ~i lkk: Buda Ioan (János), Faid Péter, Gaura Lazár

mezítláb, 231

mező, 28, 49, 64, 65, 265, 276, 297

Miercurea Sibiului l. Szerdahely

Mihăilă, veresegyházi jb, 279–281

Mihálcfalva (Mihálc, MiháczFalva, Myhálcz-Falva, Mihalt, Michelsdorf, Fehér m) h, 128, 141, 154

Mihály deák, 183

Mihály kovács l. Kovács

Mihály uram l. Borbély Mihály

Mihály vajda (Mihai Viteazul) Havasalfölde fejedelme (1593–1601), erdélyi helytartó, vajda (1599–1601), 12, 38, 49, 94, 133, ~ idejében, 206

Miklós deák l. Kálmáncsehi

Miklós deákné l. Kaproncai Miklós deákné

Miklós kovácsné: Anna l. Kovács Miklós

Miklós kovácsné: Katus l. Kovács Miklós, Tordai

Miklós uram l. Kovács Miklós, Nagy Miklós

mirza, 115

Moga Simon, keresztúri (körözturj), 56

Molnár György, néhai, 215, ~né, 215

Molnár Opra kisebbik húga: Gircze Opra felesége, 144

Montan Bagiul, 82

mordály puska, 277 l. még puska

Moré Péter, 303

mostoha, 27, 47, 50, 51, 74, 205, 218, 219, 295, 297, 298, ~fiú, 295

munka, 17, 162, 197

Muntean (Muntyan) Fraguta, 42

must, 91, 93, 180, 186, 192, 212, 316, 317, ~vásárlás, 9, ~ fejében, 151

mű, 184

műhelyek, 12

Mühlbach l. Szászsebes

műves ember, 86, 107, 155, ~, férfi 180

N

nádorispán, 237

nadrág, 102, 186, 227, 310, 309, felkötetlen ~, 309

NagiGiőr l. Győr

Nagi Ilona l. Köműves Mihály

Nagy (Nagi, Nagj) Albert, 6 – Andrásné: Erzsébet, alvinci, 56 – Anna l. Beri Mihályné – Balázs, gyfv-i fjb, 282, ~né, azelőtt Szabó István, Margitai, öz, 111 – Balázs, hajdú, 167 – Bálint, Kecskeméti, 231, ~ öz: Piroska, Baranyai István zsellére, 10, 231–233 – Benedek, gyfv-i vámos(?), 96, 136 – Benedek, Igeni, 169 – Ferenc, 166, ~né, 160, 162–163, 165–166, 173–174, 256 – György, Körösbányai (Nagi de Keöreösbánia) és testvére, 223 ~ János, (n), 27 – Györgyné: Igeni Fodor Kata, magyarigeni, 188–191, 239 – István gyfv-i háza, 251 – István öz: Márta, tordai, 229 – István, dévai, Váradi János szolgája, 279 – Istvánné, 170 – János, gyfv-i, 39, 193, *leánya* l. Kerekes Györgyné – János, Haidú, gyfv-i, 192, 195–196 – Jánosné: Anna, gyfv-i öz, 193–194, 198–199 – Jánosné: Zsófia, 193–194 – László, 104 – Lőrinc, Borbándi (n), 48, 56, 63, 70–71, 75–76, 79–83, ~ háza, 79 – Márton öz: Török Kata, 259, 263–264, 292 – Márton, Margai (Margaj), 287, ~né: Farkas Katalin,

287 – Márton, Vizaknai (VizAknai, Vizaknai Nagi), deák, (c), gyfv-i, 33, 80, 115–116, 119–120, 122–123, 146, 148–149, 156, 172, 193, fia, Bálint, 10, 191, ~ háza, 295, ~ szőlője, 33 – Mártonné, borosbocsárdi orvosasszony, 292 – Mártonné: Felföldiné (Feölfeöldiné) néne, 151 – Máté, Halmágyi (Halmágy), 312, ~né: Anna, (n), 307–308, 312, 314–317, 319–321, 327, 331 – Máté, Pándi, 61–63, 98–99, ~né, 96, 98–99 – Mátyás, 319 – *Mészáros János* I. Mészáros János, Nagy – *Mészáros Pál* I. Mészáros Pál, Nagy – Mihály, enyedi, 200 – Miklós, 243, 255, 259–260, 267 – Miklós, fejedelmi szolgáló, 197 – Pál, (n), gyfv-i esk, Vár-fertály, 30, 55, 67, 93, 96, 98, 101, 103, 107, 109–111, 114, 124, ~né, 103–104, 107, 109–110, 115–116, 118–119, 121–125, 286–289 I. még ifj. Lakatos Antal özv – Pál, (n), gyfv-i, 286, 288–289 – Pál, t, 40 – Pálné: Erzsébet, 255 – Péter, (a), az udvari gyalogosok egykori tizedese, 283, ~ özv: Szegedi Anna, 283, 284 – Péter, dévai, Váradi János szolgálója, 279 – Péter, tanú, 134 – Péterné: Ilona, (a), gyfv-i özv, 238, 239 – Simon drabant, 55, 57–58, 62 – Simon, 293, 298 – Tamás, Tordai, 115

Nagy Lippa utca I. Gyfv

Nagycsergedi I. Bolgár

Nagyelőmal I. Gyfv

Nagyenyed I. Enyed

Nagy-Győri (NagiGiőri) Borbély János I. Borbély – Gergely deák, győri, 261 – Tamás, 261

nagyidő, 297

Nagylábú Mészáros Gergely I. Mészáros

Nagylaki (NagiLaki) Balázsné: Anna, 44–45 – Mihály, 116, 119, 122 – Lőrinc szőlője, 22

Nagy-Ompoly I. Ompoly

nagyságos rendű, 8, 237

Nan Ban, alvinci, 92

nap, szokott ~, 299, törvény~, 281

napszám, 308, ~os, napi számos 86 I. még dolgoz

Negrila Oprea (Negrilla Opra), borkorházi, 73

negyven ember I. esküdt polgár

nehézék (súlymérték), 24

nehезes, 205

Nemes (Neömös) Gergely, (c), gyfv-i, 116, 118, 120, 121, 123, 126, 160, 179, ~ szolgálója: Borbála, Szijgyártó Albertné húga, 120 – Istvánné, 190 – János, 111, 112, ~ háza, 50 – Jánosné: Kis Borbála, (n), gyfv-i, 279–281, ~ prókátora, 280 – *Márta* I. Nyerges

, ~ prókátora, 280 – *Márta* I. Nyerges Mártonné

nemes, nobilis, 7, 27, 29, 30, 33, 40, 61, 77, 79, 83, 86, 95, 96, 97, 98, 105, 118, 131, 142, 146, 147, 174, 184, 185, 198, 199, 202, 221, 222, 226, 231, 242, 243, 247, 249, 251, 254, 260, 261, 263, 264, 265, 266, 268, 275, 277, 280, 282, 287, 289, 290, 293, 301, 307, 308, 312, 318, 319, 321, 328, ~ bizonyosság, 317, ~en elkövetett erőszak, 268, ~ek hadnagya, 7, ~nek semmi része paraszt örökségben nincsen, 221, ~ ház, 79, 82, 86, ~ megsejtése, megrohanása, invasio domus nobilium et sine testa, 294, ~levél, 10, 33, 312, ~re nézve nem kötelező a gyfv-i bíró pecsétje, 146, ~ség, 32, 33, 172, 180, 221, 260, 289, ~ bizonyítása, 33, 260, 262, 312, ~képében, 33, ~publicálása, 33, ~ szabadsága, 17, ~ből kihágni 312, ~ítés, 221 német, németek, 5, 113, 114, 147, 157, 164, 178, 188, ~ anyanyelv, 11, ~ császárság, 178

Németi István deák kertje, 293 – *Mészáros Márton* I. Mészáros Márton – *Mészáros Péter* I. Mészáros Péter

nemtelen személyek, 249, 287

nemzet, magyar ~, 197, ~ség, 21, 33

népesedési viszonyok, 12

Neudorf I. Szászújfalú

név, 11, 48, 73, 196, 221, 233, 262, 268, 295, 312, ~ elhagyása 146, 312

neveletlen árva, 27

Nicoară, Petre, strázsai, 159

Nikola, 42

Nikura I. Nicoară

Nistor (Niztor) Mihai, (prov), jб, 246–247

novum, perújítás, 32, 70, 74, 75, 87, 89, 90, 100, 123, 124, 134, 166, 205, 207, 212, 213, 298, 299, 300, ~mal beidéz, 299, ~ eltilt az executióról, 299

Nuro I. Nyirő

NY

Nyakó (Niakó) István, magyarigeni, 61–63, 75, 84–85, 88, 90, 92, 97, 99–100, 103, 107–109 nyakonkötés, 147

nyárs, 130

nyavalya, 193, 292, 330

Nyéki (Néki) Albert, 182

nyelv, 64, 86, 148, 153, 157, 254, ~bírság, emenda linguae, 32, 166, 237, 254, 261, ~váltság, 329, ~e kivágása, megváltathatatlannul, 253, 306, 326, ~e kivonatása, 228, ~e vallása, 115, 158, 209, 220, 228, 234, 235,

246, 247, 277, 282, 284, 311, 314, 315, 329, 331
 nyereg, 239, 276, 318
 nyereség, 52, 53, 54, 64, 66, 76, 102, 135, 136, 139, 176, 228
 Nyerges (Nierges, Njerges) Gergely, 119, 123–124 – György, gyfv-i esk, Boldog-fertály, 31, ~né, 88 – István, 41 – Lukács, 267–269, 271 – Mártonné: Nemes, Feredős (Feöreödeős, Feöreödős, Feörödös, Förodös) Márta, (hon), gyfv-i, 85, 103–104, 107, 109–110, 114–116, 118–119, 121–123, 166, 199–206, 209, 212–213, 215, 255, 257–258, ~ szőlője, 33 – Máténé, 129 – Mihály, 40 – Pál, (c), (n), 269–273, 278, 289
 nyest, nest, 183, 199, ~bélés, 331
 nyíl(föld), 13, 17 150, 158
 Nyíró (Nirő) István gyermekei, 25, ~ háza, 145 – János, Szilágyi (Silágy), gyfv-i bíró (1598, 1601), t, 9, 24, 27–28, 37, ~ né, 40, 99, 103–104, 107–108, 112–113, 119, 155, ~háza, 24, ~ boltja, 40 l. még Ötvös András
 Nyíró (Njreő) utca l. Gyfv
 nyom, 44, 247, 297
 nyomorék, 249
 nyomorúság, 65, 118, 201
 nyúzás, 48, 129, 131

O, Ó

Oarda de Jos l. Váradja
 Odorhei l. Udvarhely
 oculata revisio l. helyszíni szemle
 Odorhellen l. Udvarhely
 Oláh András, 307 – Bálint, Sárdi (Sárdj), 242 – Bertalan, (mh. 1585), 19 – György/Gyurkó, 185–186, 190–191 – Ilona l. Borbály Péterné – János, 138 – Péter, sárdi, 45
 oláh l. román
 Oláh utca l. Gyfv
 Oláhdálya (Dállia, Dálya, Fehér, Daia Română, Dallendorf, Luprechtal) h, 140, ~i 51, 54, 72, ~ román nő, 158
 Oláhherepe, Herepe (Häpria, Fehér m) h, 139, ~i lk: Lupe Petru
 Olasz (Olaz, Oloz) Péterné, 91–93 – Mózes, (vit, n), 96, 98–99, 180, 239, 242, 246, 253, 258 – Márton, 307–308 – Pál, 289
 oltalmazás, 331
 oltalom, 24, 86, 238

Ompoly (Ampoj, Ampoly, Ompaj, Ampoiul) fn, 11, 12, 13, 32, 144, 173, 309, Nagy~ (Nagj-Ampoi), 194
 Ompolygalac l. Galac
 ón, 24
 ó-naptár szerint, secundum veteras kalendas, 8, 301, 303
 Oprea (Opra) Besuka: szászcsóri Man Șerban öccse, 72–73, 122, ~ kezese, 72
 Oprea (Opra), szolgál, 43
 Oprean l. Șerban, Sârbul
 Oprucza l. Opruța
 Opruța, gyfv-i esk, 40
 óra, 49, 111, 133, 198, 201, 219, 235, 283, torony~, 8, 82, halála ~ja, 50, 60, 74, két ~s uraság, 269, ~ vesződés, 255
 Orăștie l. Szászváros
 Orbai (Orbaj) Lőrinc, Igeni, 57, 59, 63, 68–69
 Oroszi (Orozi, Orozy) Jakab, gyfv-i, 119, 122–123, 126, 138, 140–141, 143, 177–178
 Oroszlán (Orozlán) Mihály mészárszéke, 243 – Borbély Márton l. Borbély Márton, Oroszlán – Ilona l. Borbély Márton húga – Istvánné: Orsolya, (hon), 19
 ország, 30, 38, 112, 182, 196, 208, 209, 261, 325, 328, ~ dúlói, 208, ~ elárulása, 306, 262, ~ futása, 164, 193, ~ könyörgése, 38, ~ törvénye, 43, 44, 46, 60, 65, 66, 68, 88, 92, 99, 108, 112, 118, 121, 137, 139, 164, 167, 169, 177, 186, 191, 193, 232, 281, ~ szerint hit, 113, 319, ~ szokása, consuetudo regni, 220, 221, 272, ~ szolgálata, 144
 országút l. út
 orv, 130, 279
 orvos, 292
 ostrom, 5, 6
 Osvári István, 178 – Péterné, 178, ~ fia: l. Osvári István
 osztás, 70
 osztozás, 20, 21, 65, 205
 osztozatlan, 211, 212
 osztózó társ, 69, 70
 Óvári (Óhvári, Óuári, Óuáry) András, 193, ~né, 194 – István deák, Szászvárosi (Szászvárosi, SzázVárosi, ZázVárosi), 192, 199–200

Ö, Ӧ

ökör, 46, 48, 49, 78, 79, 85, 88, 89, 92, 99, 113, 114, 126, 128, 135, 136, 138, 143, 155, 156, 157, 161, 168, 169, 172, 173, 177, 181, 184, 185, 191, 192, 195, 196, 203, 212, 242, 279, 280, 294, 297, 323, ~ ára, 280, ~bőr, 181, ~lopó, 203, ~lopás, 326, ~tartás, 156, 169, 280, falka ~, 195, fogadott ~, 135, barna, veres ~, 323, öreg ~, 303, szőke torcsa ~, 294

öltözet, 176

önő l. ünő

öriző, őrező, 242

örlés, 120, 276

Örmény (Örmini) György, Perzsiai (Persiaj), 41

Örményszékes (EörménjZékes, Armeni, Urmenen, Armenen, Fehér m) h, ~i: lk: *Krepe Petru*

örökös, maradék, haeres, 4, 19, 26, 30, 39, 161, 272, 286, 296

örökrészes, 109, 226

örökség, hagyaték, 4, 18, 21, 22, 25, 65, 91, 102, 109, 115, 156, 180, 206, 207, 215, 221, 222, 244, 255, 256, 264, 272, 273, 283, 287, 302, ~et ~en cserél, 180, ~et felszabadít, 302, ~es ember, 209, 330, atyai ~, 50, 207, atyai, anyai ~, 65

Örsike l. Kovászi Erzsike

ös, 212

öst l. üst

ösvény, 44

összeg, summa 301

Ötvös (*Eötues, Eötujeös, Eötuös, Eötves, Eötvös, Eötwös, Öettuös*) András, Váradi, gyfv-i esk, Lippa-fertály, szabados személy, 48, 99, 103–104, 107–108, 112–113, 119, 184–185, 216–218, 272, 327, ~né: özv Nyirő Jánosné(?), 112, ~ *legénye* (szolgája) l. Ötvös Mihály – Imre, gyfv-i esk, Téglafertály, 30, 57, 59, 63, 68–69, 142, 157, ~né, 155, 157 – *István* l. Kovács Péter árvája/fia – István, Betlen, gyfv-i, 127, 145, 150, 172, 279, ~háza, 27, 34 – István, Szabó András fia, 20–21 – Jakab, gyfv-i esk, Lippa-fertály, t, 31, 36, 39 – János, gyfv-i, 201–202, 228–229, ~ *özv*: Orsolya l. Szabó Istvánné, Boczási – János, Simándi (Simándj), gyfv-i, 126–127, 129–130, 133, 137, 144–145, 147, 151–152, 154–158, 162, 165, 167, 169–171 – János, Gyulai (Giulaj), 19–20, 24 – János, Kállai, gyfv-i, 119, 124 – János, Makai (Makaj) t, 29 – Jánosné: Erzsébet, enyedi,

29 – Jánosné: Erzsébet, enyedi, néhai, 214, ~árva: Annók, 214 – Mátyás, Ágoston, 24, 48, ~ háza, 26 – Mihály, gyfv-i esk, t, Vár-fertály, 30, 36, 89, 91–93, 115, 149, 181, ~ szolgája, 267 – Mihály, gyfv-i, legény, 214, 217–218 – Mihály, Lónai (Lónay), 28 öv, 36, 46, 277, ~ező keszkenő, aranyos, 277, madzag, maczagh ~, 231

P

Páclisa l. Poklos

padlás, 41

Pál koács l. Kovács Pál

Pál uram l. Borbély Pál

palack, palaszk, ón 24

palást, 24

pálca, 166, ~ás kézzel, 250

Palkó l. Szűcs Péter

pallos, 9, 27

Pál-pataka (PálPataka) fn, 277

panasz, 72, 250, ~képpen, 248, ~olkodás, 188, 250, 328, méltatlan ~, 250

Pándi Nagy l. Nagy

Panuvity Péter (Panuittj, Panuuit, Panwitty), (e), 235–237

Pap Ádám, homoródi, 69 – Benedek, gyfv-i esk, Vár-fertály, 30, 96, 144–147, 152, 156, 192–193, 243, 246, 251, ~né: Zsófia, 142–143, 145–147, 150–152, 157, 169, 198–199, 210, 218, 224–225, ~ szolgája, 194–195 – Györgyné, 104 – János, néhai, özv: Katus, gyfv-i, 160, 162–163, 165–166 – Jánosné, majorbeli, 81, 84 l. még Pap Györgyné

pap, 184, 245, ~ok, jezsuiták, 54

Pápai Gergely, 62, ~né, gyfv-i, 61–63 – *János* l. Borbély János, Pápai

Pap-pataka l. Gyfv

pár l. bokor, másolat

parancsolat, 130, 148, 187, 190, 194, 196, 279, 282, 325, 326, ~tal vallatás, 325

paraszt, rusticus persona, 118, 147, 166, 222, 260, 268, 312, ~ felesége, 312, ~ház, 221, ~ örökség, 221

parázna, 153, ~ság, 175

paráznalkodás, 284

párta, arany bogláros, gyöngyös és köves, 284, ~öv, 36, 97, 101–104, 109, 119, 159, 160, 214, ~ boglárokkal, 32, ~ láncsal, 24, 32

Paskó Pál, 217, 219

Pásztor (Páztor) György, 59 – Benedek, gyfv-i t, 21

- pásztor, 294, búza~, 150, csorda~, 298 l. Poklosi Péter, Todor, disznó~, 253, 260, magyarul tudó~, 259, 260, köles~, 150, széna~, 295, szőlő~, 315
- Patai (Pataj, Pataj, Patakj, Patay) Mihály, gyfv-i pattantyús, 163–167, ~né: Katus, 163–167
- Pataki (Patakj, Pataky) Mihály, (n), gyfv-i, 43, 72, 85, ~né: Nagy Katus, Borbándi, gyfv-i, 43, 52, 54, 57–59, 68, 72, 75, 78, 80–82, 85–89, 95, 114–116, 119 – *Mészáros* l. Mészáros
- Patikárius Amborus, Ambrosius Hyppolitus, fejedelmi gyógyszerész háza, 22
- patratum* l. tett
- pattantyús, 164, 165
- Pattantyús (Pattantiús) László anyja, 190
- pecsét, 94, 112, 146, 177, 318, 330, ~tel hív, 134, ~tel tilt, 146, bíró ~je, 146, öreg ~, 21, ~gyűrű, 205
- Pécsi (Péczy, Péczy) György, 41 – Sára, 198, 200
- pellengér, plengér, prengér, 12, 140, 232, 311, ~be való karika, 232, ~ezett, 77
- pénz, 25, 27, 28, 36, 37, 43, 46, 48, 49, 53, 64, 65, 66, 67, 74, 75, 76, 84, 91, 92, 93, 94, 95, 97, 98, 99, 100, 103, 108, 109, 110, 117, 125, 131, 133, 135, 136, 139, 140, 141, 145, 150, 151, 154, 157, 160, 161, 162, 163, 168, 172, 173, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 189, 191, 192, 193, 195, 199, 207, 208, 210, 219, 227, 228, 230, 231, 238, 240, 246, 254, 256, 257, 267, 270, 271, 272, 273, 276, 277, 283, 286, 287, 288, 292, 301, 310, 311, 315, 316, 324, 325, 331, ~ dolga, 314, ~en vett örökség, 40, 146, ~ért szántatás, 317, ~ erő, 277, ~ hozása, 315, ~ megadás, 270, 272, 324, ajtón bevetett ~, 301, derék ~, 54, 64, 176, jégverembe rejtett ~, 95, igaz~, 155, 181
- Pep György, gyfv-i esk, 41 – Mihály, gyfv-i esk, 40
- per, causa, lis, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 17, 18, 41, 52, 56, 59, 67, 74, 91, 96, 99, 108, 111, 112, 114, 115, 120, 122, 123, 137, 146, 148, 165, 199, 202, 205, 207, 211, 212, 213, 217, 218, 220, 222, 224, 225, 230, 231, 234, 236, 237, 240, 245, 246, 247, 248, 249, 252, 264, 265, 266, 277, 278, 281, 289, 296, 304, 305, 306, 320, 322, 329, ~es, 43, 44, 46, 51, 54, 61, 73, 103, 104, 111, 116, 119, 120, 125, 126, 127, 137, 138, 143, 144, 145, 146, 150, 153, 155, 156, 158, 159, 167, 168, 169, 170, 172, 177, 183, 184, 186, 190, 192, 193, 195, 198, 200, 210, 222, 224, 244, 252, 253, ~ felek névsora (series), 8, 111, 244, ~ harmada, 68, 329, ~ ház, 268, ~beli egyezség, 9, 21, 23, 25, 41, 107, 144, 264, ~beszéd, 9, 10, 263, 306, ~irat, 8, 35, ~ leszállása, 314, 323, nagy, főbenjáró (major) ~, 294, rövid (articuli breves, brevis) ~, 106, 118, 246, 247, 252, 256, 261, 265, vérségről szóló (de consanguinitate) ~, 211, veréssel kapcsolatos (de verberatione) ~, 294
- Peresedi (hihetőleg Perusics) Máté háza, 188
- perlődés, 46, 73, 320
- permáli* l. Gyfv
- perpatvar, 20, 230, 240, 300
- Persiai Örmíni* l. Örmény
- Perusics (Pörosittj) Máté néhai testőrkapitány gyfv-i háza, 52
- Péter deák* l. Körösbányai, Sohoniensis, Sólyomkői –, gyfv-i ü, 177 –, néhai, 246, özv l. Lovász János özv
- Péter Imre, néhai, szülője, 33
- Péter kovács* l. Kovács Péter
- Péterfalva, Magyarpéterfalva (Péterfalua, Petrisat, Küküllő/Fehér m) h, 323
- Petru Lupe* l. Lup
- Phelyckej* l. Szentmiklósi
- Piac, Piac utca* l. Gyfv
- piac, 40, 254, 306
- Picior Dan felesége (Dan Piczorné), 73–74, 84, 110, 115, 122, 140–141
- Pietroasa* l. Csegez
- Pinárdi Pálné, 34, 89, 91–93, 156
- pince, 47, 189, 271, 329, bér, 286
- pirongatás, 245
- Piroska l. Nagy Bálint, Kecskeméti
- Piskóczi (Pyskóczi) Lukácsné, 149–150
- pitvar, 50, 251
- pixidarius l. lándzsás
- plenipotens, plenipotentarius* l. meghatalmazott
- pogány pénz, 24
- pohár, 36, 91, 93, 103, 160, 247, 248, (kókusz)dióhéj ~, aranyas, 32, ezüst ~, 24, 159, 160, 247, 248, ~ocska, ezüst, 247, ~ lábas, melyen a gyermek neve vagyon, 32
- Poklos (Pâclişa, Fehér m) h, 45, 119, 268, 294, ~i lkk: Csák Mihály, Damian Oprea, Todor, Péter, Todera Mihály
- Poklosi Péter, gyfv-i csordapásztor, 294–295, 297–298 – Todor, 119, 122, 125, 191
- Polgár János, majorbeli bíró, 175
- polgár* l. esküdt polgár

Pongrác alias Szűcs György l. Szűcs
 pontonhíd, 13
 Pontyos (Pontios) Ferenc/Mihály gyfv-i háza, 18–20, 22, 24
 Popa Ioan (János, Joannes, Jovan), (honorabilis, ven), majorbeli görögkeleti pap, 183–184, 186, 303–304, 306–308, 319–321, ~ *leánya*: Csizmadia Pálné: Popa Kalára, 303, ~ *magamentő levele*, 320, ~nak Gyfv-on nincs rezidenciája, 320
Popa Kalára l. Csizmadia Pál, Popa Ioan
Porgolát l. Gyfv
Porkoláb Anna l. Lengyel Lőrincné
 Porta, 41
portio l. rész
 posztó, 181 l. még *dolmány*, *karasia*
Posztómester l. Posztómető
 Posztómető (PosztóMester) János, 17 – (PoztóMetű) István deák *enyedi háza*, 206
potentia l. hatalom
pöcsét l. pecsét
Pörosittj Máté l. Perusics
 Prázsmár (Prásmár, Prejmer, Tartlau, Brassóvidéke/Brassó m), 64, 66
 prédikátor, 82, 186
principális l. megbízó
Prejmer l. Prázsmár
 Prodan Lazár (Lazarus de Maior, Lázár), gyfv-i majorbeli, 57, 59, 61–62, 67, 71, 74, 78, 81, 85, 87–90, 118
 profosz, 147, 162
prohibitio l. tiltás
protestatio l. tiltakozás
protocollum l. jegyzőkönyv
provisor l. udvarbíró
 Pucza Péter, *zalatnai*, 224
 Puha Orbán, néhai, gyfv-i, 25, ~*fia* l. Aranyosmeggyesi András
 puska, 265, 300, 310, 330, ~ *föltekerése*, 141, ~ *sárkánya*, 141, 265, ~ *serpenyője*, 265 l. még *mordály*
 Puskaagycsináló (PuskaAgiCzináló) Simon, 242
 pusztaság, 297
 Puță Ioan (Pucza János), *bokorházi*, 73
 pünköst, pinköst, 170, ~ *hava*, 242, 306
 püspök, 7, 11

R

rab, rabság, 102, 109, 164
 Rác (Rác, Rátcz, Rátz) Bálint, (vit), *gyaloghadnagy*, 23, 24, ~né, 76 – Dávid, (e), 161, Katus, 161, 163, 169–171, 179, 182, 185 – Gáspárné, tövisi, gyfv-i háza, 24 – Mihály, *fejedelmi lovaslegény*, 310, 313, ~né: Ilona, 310–315 – Pál, 130, ~ *özv*: Magdolna, 126–127, 129, 131, 238–239
 rácok, 5, 164, ~ *kapitánya*, 111
Rădești l. Újfalu
 rágalmazás, gyalázkodás, calumnia, diffamatio, 32, 74, 75, 113, 115, 116, 122, 123, 211, 212, 213, 244, 245, 270, 291, 299, 304
 rajtaütés, 5
 Rákóczi Zsigmond, *felsővadászi*, Erdély kormányzója (1605–1606), *fejedelme* (1607–1608), 6, 8, 33, 177, 194–197, 213, 223
 rakonca (örvény), 154
 Rebis (Ribis), Sigfried, Szamosújvár, később Szászváros Basta által kinevezett *parancsnoka*, 105, ~né, 105–106, ~*szolgálója*, 105–106
 referálás, 213, 280
 reformáció (hitújítás), 7, 12
 reformatio (vád újrafogalmazása), 236
 regesztrum, 105, 128, 135, 205, 214, 252 l. még *cédula*, *jegyzés*
réh l. rév
 relatio, 216, 226, 233, 265
 relatoria, 28, 48, 55, 68, 71, 76, 83, 134, 156, 167, 172, 179, 191, 204, 205, 216, 220, 223, 226, 227, 228, 234, 236, 237, 241, 248, 261, 262, 264, 265, 278, 279, 280, 308, 315, 316, 319, 320, 321, 325, 326, ~beli *vajvodariusok*, 326, ~ *mása*, 325, ~ *olvastatása*, 325
 remedium, *remegyum*, *jogorvoslat*, 67, 75, 115, 119, 123, 127, 223, 263, 270, 288, 304, 322, 323, 324, ~ok *felsorolása*, 127, ~on *hág*, 224, ~ról *elment*, 322, 324
 reménység, 162, 232
 reménytelen, 38
 rend, *rendek*, 282, *alsó~*, 190, *drabanti ~*, 5, 32, 146, 332, *feljebbvaló*, *felsőbbik ~*, 113, 190, *polgári ~*, 250, *szolgáló ~*, 33, *városi ~*, 8, 33, 61
 rendelés, 195
 Repede Mihai, *alvinci*, 194
 rész, *portio*, 9, 18, 21, 23, 31, 50, 54, 64, 69, 74, 76, 101, 102, 118, 135, 149, 160, 165, 205, 206, 207, 211, 212, 217, 218, 219, 222, 228, 236, 244, 247, 248, 258, 271, 272, 273, 275, 278, 284, 287, 290, 297, 332, *atyai ~*, 109, 206, *indebitabeli ~*, 244, *megfizetetlen ~*, 25
 rét, 264, 297
 Rettegi uram, gyfv-i háza, 260
 reus (bűnös, vádlott), 266

Reußmarkt l. Szerdahely

rév, réh, 246, ~ész, 246, ~hajó, 246

Révész (Réuéész, Réuéz) Márton deák, 137–140, 143–145, 150, ~né, 137–139, 143, 145

réz, 105, 106

rezidencia, 12, 263, 320

Ribice (Ribicze, Ribița, Zaránd/Hunyad m) h, 206

rokolya, vászon, 267

román, 45, 47, 48, 52, 54, 57, 88, 92, 108, 117, 119, 126, 138, 149, 168, 169, 190, 192, 195, 294, ~ atyafiak, majorbeli, 32, ~ jb-ok, 192, 193, 195, 196, ~ nő, 158, ~ pap, 186, ~ok
Kisasszony nap-tájában, 292

Romaszi (Romazi) Lukács, 156

Rostás Orbánné gyfv-i házhelye, 34

rozs, 13

Rődi (Reődi) Miklós, 95, ~né: Vessződi (Vezzeődi) Borbála, 47, 91, 95

rúd, 186

ruha, 43, 60, 65, 102, 267, fehér ~, 159, 160, felső~, 271, fehér ~cska, 104, különb-kölnb színű ~k, 231

S

sáfrány, 77

sajt, 277

Salánki János, Kolozsvári (de Colosvár), gyfv-i ü, 322 – János, Tordai (Tordaj), gyfv-i ü, 205, 229–230, 240

Salm Miksa gróf, Basta csapatparancsnoka, 6

Sánta András, gyfv-i, 267–273 – György özv: Anna, 43, 149–150, 153, 165, 167–169, 174–175 – István, 91–93, 122

Sântimbru l. Szentimre

sár l. zár

Sárad (Sáradj) János gyfv-i háza, 22 – Mihály, gyfv-i, 253, 261, 264

Sárbul (Szerb, Szirb, Szerbul, Szerbulj) Toma, strázsai, 104, 107–108, 113–114, 116–117, 123, 125, 130, 132, 134 – Oprean (Oprián Szerbulj), 43

Sárd (MagyarSárd, Șardu, Fehér m) h, 9, 69, 77, 80 159, ~i *biró*, Széles Lukács, ~i lkk: Belényesi István deák, Boldizsár Bálint, Budai Péter, Gerendi Péter, Gyarmati János deák, Illyés Mihály, Mészáros Józsa, Oláh Bálint, Oláh Péter, Szabó Gergelyné, Vég Mihály

Sárdi András deák, gyfv-i, 48, 59 – Gergely deák, gyfv-i iskolamester, 226 l. még Gergely deák, jezsuita iskolamester – *János de-*

ák l. Gyarmati János – Miklós deák, (n), gyfv-i ü, 9, 17 – *Oláh Bálint* l. Oláh

sarokerődítmény, 12

Sárpataki (SárPataki) Zsigmondné, 249

Săsciori l. Szászcsór

Satu Mare l. Szatmár

Sava Ispai l. Ispai

Schäßburg l. Segesvár

Schewis l. Szászcsór

scholamester l. Sárdi Gergely deák

seb, arasznyi, 66

Sebeș-Alba l. Szászsebes

Sebesi (Sebösi, Sebösj) Gergely, Szakács Mihályné fia, gyfv-i ü, 119 – Katalin, 182 – Mihály, (n), 61, 119, 156, 171

Sebestyén (Sebestién, Seböstién) Jánosné: Katus, Borbély Demeter nénje, 148

Sebesszék l. Szászsebes

seczség, 150

sedes l. szék

Segesvár (Segeösuár, Segesuár, Segösuár, Sighișoara Schäßburg, Segesvárszék/Maros m) h, 99, 164, 166, 167

Segesvári (Segesuári) Durkó, fogoly, 284

segg, 141

sekrestye, segösty, 53, 59, 60, 61, 68, 76

sellenberki csata (1599. okt. 28), 5, 10

sellér l. zsellér

selyem, 46

senatus l. tanács

sententia l. ítélet

Seölivester Mihály, borosbocsárdi, 141

seprő (pálinka), 250

Șerban (Serbalj), Man, szászcsóri (Szákczóri) jb, 72–74, 84, 110, 115, 122, 140–141 – Oprean, szászcsóri, 73–74, 84, 110, 115, 122, 140–141

sereg, 6, 310, gyalog~, 280

sérelem, 117, 118

series l. peres felek névsora

serleg, 32

serpenyő (mérlegé), 129, 131, 132

servitor l. szolga

Șeușa l. Sőspatak

Sibi l. Sibiu

sibvásáros l. zsibvásáros

sidók l. zsidók

Sighișoara l. Segesvár

Simánd (Șimand, Zaránd/Arad m) h, 21, ~i ember, 21

- Simándi (Symándj) Demeterné: Ilona gyfv-i háza, 26 – *Lakatos* l. Lakatos – *Ötvös* l. Ötvös – *Szabó* l. Szabó
- sing, 284, 293, külső ~ (mintamérték), 9, 26
- Sipos (Sypos) Lukácsné: Erzsébet, 23– *Katus* l. Bun Lukácsné
- Siska János* l. Szűcs János
- skarlát (szinű szövet), iskarlát, scarlat, 102, 183
- só, 109, 110, 114, 115, 118, 121, ~s, 189, ~kereskedés, kikötő, 13 l. még kősó
- Sófalvi (SóFaluj, SÓFaluj) Tamás deák, 256, 268–270, 272, 275–279, 301, ~ anyósa l. Nagylábú *Mészáros Gergelyné*: Dorottya, ~ marhája, 276
- sógor, 227, 273
- Sohoniensis, Petrus Litteratus (Péter deák), 177–178
- Solka János, (n), 69–70
- Solyomköi (Soliomkeőj, Solyomkeőuj, Soliomküi) Péter deák, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 45, 46, ~ árvái: ~ János, ~ Péter, ~ Zsófia, Bótos (Bolthos) Borbála, 18–20, 23–24, ~ fia: Péter deák, 85
- Solyompatak (Soliompatak, elpusztult település, Tótfalud és Metesd határosa, Fehér vm), 44, ~i *kenéz* l. Fasa Avram
- sor, sorok, soros, gyanú, bűn, 44, 100, 101, 112, 167, 169, 174, 175, 213, 236, 241, 310, 323
- Sós György, gyfv-i t, 30
- Sóspatak (SósPatak, Șeușa, Fehér m) h, 72, 87, ~i bírák, 73, ~i lkk: Fara Dumitru, Voina Dima, Ștefan, Varga Opra
- Sóspataki Ștefan, 275, 276–277
- Sörös Tamás, gyfv-i, 23, ~né: Katalin, néhai, 23
- Sótneki (Seőtnekj) György, jb, 150
- sövény, 332
- Spinosa, Pietro, Gyfv parancsnoka (1603), 5
- Stan (Ztan), algyógyi jb, 274
- Stan Voinea (Sztan Voinea), borkorházi, 73
- Stanca (Ztanka), gyfv-i fjb, 319–321
- statutumok, 7, 8
- Stephan Girouan* l. Ghirovan
- Stoica, Ioan, (Sztójka Jován), bakaji (Bekaj), 138
- Strázsa (Strása, Öregyház, Straja, Hohenwarthe, Fehér m) h, ~i románok, 104 l. Sárbul Toma, Nicoară Petre
- Sträßburg* l. Nagyenyed
- summa (pénz), 20, 24, 306, 219, 263, 271, 292, 332, capitalis ~, 301
- Sütő (Seőteő, Sütő, Swteő) István, Istók, 29, 43, 57, 103–104, 107, 113–114 – Borka, néhai, 286
- süveg, söveg, 105, 106, 107, 183, veres, béllett ~, 277
- SZ
- szabados, 26, 186, 327
- szabadság, 26, 28, 34, 35, 38, 62, 96, 112, 166, 288
- szabadulás, 35, 120, 281
- szablya, 140, 141, 251, 276, ~val kigyak, 251
- Szabó (Zabó) András végrendelete, 20, ~né: Márta, gyfv-i öz, 20, 21, ~fia: l. Ötvös István, Szabó – András, (n), gyfv-i, 250–253, ~ *szolgája* (legénye) l. Szabó Márton – András, gyfv-i esk, Boldog-fertály, 31, ~né: Katus, 31 – András, Fehérvári, enyedi, 63–64, 66–67, 87, 170–171, 173, 175, 177–179, 205, 207, lakodalma, 178, ~öz, 207, ~anyja l. Szabó Mártonné – Anna l. Szabó Ferencné – Demeter, gyfv-i esk, 36, 264 – Dömjén, 27 – Ferencné leánya: Anna, 172, 174, 176–177 – Gergely, Debreceni (Debretzeni, Deöbröczöni), gyfv-i t, 29, 35–36, 39, 41, 183, 206–210, 213, 215, 216–217, 256–257, 329, ~ háza, 19, ~ házhelye, 34, ~ kisbíró, 240 – Gergelyné, sárdi, 196 – György, Görög (Geörgh Görögh), kisebbik Apostol, 331, ~né: Zsuzsanna, Zsuszka, 322, 324, 326 – György, Horvát (Horuát), gyfv-i esküdtpolgár, Tövis-fertály, 31, 165, 237, ~né: Krisztina, 148–149, 151, 155 – Imre, gyfv-i esk, 40 – Imre, türi, 80, ~né: Szőke Margit, 80 l. még Szőke Jakab – István (mh. 1604 e.) háza, 34, ~szőlője, 25, ~ öz l. Nagy Balázsne – István l. Ötvös – István, Bányai (Bányaj), 329, 332 – István, Baranyai (Baraniaj, Baraniay, Baranjaj, Baranjai, Baranjay, Baranjy, Barannaiy, Barany, Baranj, Baroniai, Baroniaj, Baroniay Zabó), (mh. 1612–13), (c, n), gyfv-i esk, t, bíró (1600, 1602), notarius (1603–1610), 4, 10, 19, 25, 27, 29–31, 38, 46, 64, 69–70, 73, 88, 96, 116, 179–180, 182, 202–203, 212–213, 231–233, 240, 245, 254, 257–260, ~ szolgája: János, , 63–64, 70, 73, 75, 79, 82, ~ (n), 10, 254, ~ háza, 232–233, ~szellére (bérője) l. Nagy Bálintné, ~ inasa és keresztfia, 191, ~ vincellére, 254 l. még Szabó István, Fületlen – István, Fületlen, háza, 5, 10, 293 – István, Kovászi (Kovászj) háza, 18 – István, Margitai, 111 – János deák, pribék, 44 – János, Debreceni (Debreceni, Debreceny, Debreczeni, Debreczenj, Deöbreczeöni, Debrezeni, Debröczenj, Deöbreczeöni, Deöbröczöni, Döbröczeöni

alias Zabó), gyfv-i t (1602, 1603, 1614, 1630), bíró (1607, 1608, 1610, 1613, 1616, 1620), 29, 31, 34–36, 39–40, 108, 180, 200, 212, 225, 227–228, 234–236, 240, 253, 268, 283–288, 290, 296, 298–300, 320, 323, 331, ~né, 199–200, ~ szolgálatról való mentesítése, 39 – János, Dobó[?], gyfv-i esk, 4 – János, Sáradi, 19, 21, 222 – János, Simándi, 21 – János, Szilágyi (Szilági), 191 – János, Vásárhelyi (Vásárhelyj), háza, 27 – László, gyfv-i bíró (1598), 18 – László gyfv-i háza, 91 – Márton: Szabó András legénye, 251 – Mártonné: Ilona, gyfv-i öz, 200, 202–204, 207, 225, 229, ~elhunyt *fia*: I. Szabó András – Máté, Bagosi, (e), 301–303, 305–306, ~né: Katus, 267 – Mihály, Gréczi, gyfv-i, 293–294, ~né: Jó Ilona, 293 – Mihály, gyfv-i esk, Boldog-fertály, 31, ~ né: Kata, 135 – Mihály, Mándi, gyfv-i, 301, 330 – Pál, Krakaj, gyfv-i esküdt polgár, Vár-fertály, 30 – Pálné, Simándi (Simándj), Tót: Júlia (Lullia), 170–171, 173, 175–177, 179, 200, 202–205, 207 – Pálné, Várad (Várody), gyfv-i, 48, 127, 129, 131, 136–138, 140, 142, 153, 156, öz~ boltja, 40 – Péter, (c), gyfv-i esküdt polgár, t, Vár-fertály, 30, 35–36, 39, 181, 183–188, 190, 191, 198, ~ *öccse*: I. Varga János, Szőlősi

szabó céh, 111

szacskó l. zacskó

száj, 169, 273

szállítás, 26, 44, 86, 101, 110, 113, 114, 118, 124, 130, 157, 162, 165, 167, 181, 182, 185, 187, 203, 251, 280, 281, 283, 291, 296, 306, ~ról való szabad levél, 26

szak l. zsák

Szakács (Szakác, Szakát, Zakác) Benedek, 88 – János, a jezsuiták szolgája, 22, 51, 54, 77, 78, 85, 88–89 – Mihályné, 108, ~fia: Sebesi Gergely, 119 – Péter boltja, 145–146, ~né: Katalin, 20 – Tamás, (n), gyfv-i, 103–104, 107, 113–114, 122, 125, 134, 142–143, 145–147, 150–152, 157, ~né: 150 – Tamás, Kis, néhai, gyfv-i háza, 295, 297, ~ árvájának szülője, 316

Szakály (Szakály) Mihályné: Katus, 132

Szácscsór l. Szászcsór

Szadmár, szadmári l. Szatmár, szatmári

Szadmári Orsolya l. Kádár Orbán

Szadmári Sziggyártó l. Sziggyártó

szálag l. zálog

Szalai (Szalaj, Szalay, Zalaj, Zalay, Zallay) János, 19 – Lukács, szentimrei, 95 – Mátyás deák, (e, n), néhai, 259, 264, ~ árvái, 259, 263, gyfv-i ingatlanai, 264 – Tamás deák, (n), gyfv-i, 170, 216, 217, 223, 239, 249, 254, 256–257, 265, 275, 282, 288, 301, 303

Szalaknafeleki (SzalaknaFeleki) István, 72

szalonna, 46, 61, 73, 306

számadás, 22, 26, 27, 65, 69, 99, 162, 219, 276, 283, 286, 290

számadó, 285, 286, 290

Szamosközy István, történetíró, 6, 10 – (Szamosi, Szamoskeőzi, Zomosközy) János, gyfv-i, drabant, 126–127, 129–131 – Jánosné: Orsolya, 320

számvetés, 37, 39, 46, 63, 90, 97, 99, 100, 103, 131, 144, 147, 161, 170, 176, 177, 198, 199, 209, 219, 224, 248

szán, 80, 83

szándék, 141

szántás, 69, 70

szántó (ember), 49

szántóföld, 26, 37, 264

Szappanos Domokosné: Borbála, 92

származás, 11

Szász (Száz, Záz) Demeter (tiszteletes) szülője, 25 – *István* l. Mészáros István, Dévai – *Márton* l. Mészáros Márton, Kolozsvári – Mihály, Gyulafehérvári (Giulafeiervári Záz), 60–61, 68, 111, 156, ~ öz: Orsolya, 48, 51, 56, 61, 63–64, 66–68, 70, 74–75, 78, 81, 87, 95, 110, 111, ~ leánya: Borbála, 57, 62, 68, 72, 78, 87, 95 – Mihály, Sánta, gyfv-i, 276, 278 – Pál deák, Sebeni (Zebeni Száz), gyfv-i, 119, 122–123, 125–127, 138, 140–141, 143, 145, 147–148, 177–178, 199, ~né: Erzsébet, 127, 145, 148, öz l. Horvát István

Szász utca l. Gyfv

szász, 45, ~ kiváltságok, 6, ~ környezet, 11

Szászcsór, (Szákcsór, Sászi, Schewis, Szászsebes, Fehér m) h, 140, ~i: 84, Șerban, Man

Szászsebes, Sebes (Sebös, ZázSebes, ZázSebös, Sebeș-Alba, Mühlbach, Szászsebes szék/Fehér m) h, 6, 97–98, 276–277, 318, ~i, 55, 70, 110, ~i lkk.: Varga Márton, Kötélverő György, ~i királybíró, 73, ~i malom, 276, ~szék, 72, 122

Szászújfal l. Újfal

Szászváros (ZázVáros, Zázváros, Orăștie, Broos, Szászváros szék/Hunyad m) h, 5, 6, 82, 256

- Szászvárosi (Szászuárasí, Szászvárosi, Százuárasí, Szászvárosi) János, (c), t, gyfv-i bíró (1605), 29–31, 33, 57, 134, 158, 167, 169, 171–172, 174–175, 183, 212, 300–301, ~ *fia*: Mihály, szőlője, 25
- Szászvárosi István deák* l. Óvári
- Szászvárosi Mihály, 301, ~ *atyja* l. Szászvárosi János
- Szatmár (Szakmár, Satu Mare, Szatmár m) h, 214
- Szatmári (Szakmári, Zakmárj) Balázsné, 202–203, 255 – Demeter, gyfv-i, 183, ~né: Anna, 161, 163, 169–171, 179, 182, 185 – Györgyné: Katus, gyfv-i özv, 182
- szatyor, szotyor, 316, 317
- szavatos, evictor, 240, 241, 255, 256
- Szava* l. Ispaia
- Száz* l. Szász
- Száz Márton* l. Mészáros Márton, Kolozsvári száz, száza (katonai alakulat), 284, 313
- Szeben, Nagyszeben (Seben, Zeben, Cibinium, Sibiu, Hermannstadt, Szebenszék/Szeben m) h, 6, 37–38, 59–60, 115–116, 120, 122, 263, 316, 318, 327, ~i, 148, ~i tanács, 119, ~i út, 318
- Szebeni Pál özv: Erzsébet* l. Horvát Istvánné
- Szebeni Szász Pál* l. Szász Pál
- Szebeni Szűcs* l. Szűcs Pál
- Szecska János* l. Szűcs
- szedés-vevés, 39
- szeg, 203
- Szegedi (Szegedj, Zegedi) Anna l. Nagy Péterné – *Barbélj Pálné* l. Borbély – János deák, gyfv-i esk, 96 – János, Kendi István kancellár szolgája, 239, 240, 241 – Mihályné háza, 159
- szegény, 151, 169, 235, 316, ~ség, 117
- szegődség, 128, 134, 271, 273, 300
- szék, ~ kedvezése, 148, ~ kétharmados részese-dése a büntetésekből, 68, 329, ~nek szokása, consuetudoja, ususa, 120, 265, 323, ~ régi jó módja, rendtartása, 33, 121, 126, 258, 270, 304, 305, 307, 313, 320, 321, 322, 326, ~ről ~re, 325, ~törés, 32, 149, 245, ~ülő, 327
- Székely (Székeöli, Székeölj, Zékely, Zékely, Zékeöli, Zékeölj) András, gyfv-i (n), 96, 152, ~né: Becski (Beczky) Anna, 152 – Er[...?], 332 – István, 96 – János, gyfv-i esk, 40 – (Zékölj) Mózes erdélyi fejedelem (1603), 5, 6, 107, 193, 208 – Pál, (pr, c), gyfv-i esk, Lippa-fertály, t, gyfv-i egyházfia, 31, 35–36, 170, 200, 218–219, 224–255, 259, 261–262, 265–267, 331, ~né: Katalin, 218, 259–261, 263, 265–267, ~ mostohaleánya: Anna, 218–219, ~ gyfv-i szállása, 260
- Székelyhídi (Székelhídi) István lelkész, gyfv-i prédikátor, 185–186
- szekér, 43, 44, 46, 50, 53, 61, 67, 69, 71, 76, 78, 85, 104, 107, 127, 128, 133, 135, 136, 139, 141, 143, 151, 154, 157, 162, 194, 219, 242, 271, 299, ~es, 66, 67, 108, 110, 127, 136, 140, 154, ~ség, 55, 67, 83, 89, béres ~, 128, szegődött ~, 46, ~ társ, 57, ~bér, 52, 53, 54, 58, 61, 64, 67, 68, 78, 99, 135, 141, 219, ~ széna, 299, ~ vessző, 242, vasas, négy ökrös ~, 276
- szekerce, 277
- Szekeres (Zekeres) György, gyfv-i esk, Lippa-fertály, 31, 43, 77, 85, ~ szolgái: Boldis és Opra, 43 – Kristóf, gyfv-i esk, Boldog-fertály, 31 – Máté, gyfv-i esk, t, 36, 40, 61–62, 77, 83, 85, 179
- Széles Lukács, sárdi bíró, gyfv-i ü, 44–45, 62, 72, 77, 80, 90–91, 93, 95, 99, 119, 122, 129, 149, 159, 179, 269, 273–274, 313, 326
- szem, 158, kékre vert ~, 268
- személy, 23, 24, 40, 56, 93, 107, 111, 147, 155, 169, 180, 232, 233, 234, 263, 282, 283, 301, 313
- széna, 37, 43, 295, 296, 298, 299, ~pásztor, 295, ~rét, 264
- Szent Mihály kapuja* l. Gyfv
- Szentandrás (SzentAndrási) Márton, 306
- Szentimre, Marosszentimre (Szentimröh, Sántimbru, Fehér m) h, ~i lkk: 90, 95, Demjén András, Szalai Lukács
- Szentiváni (SzentIhváni) Ferenc, 88
- Szentmiklósi [...?], kolozsvári, 21, ~né: Felickei (Phelyckey) Borbála, 21
- Szeömedre Ionaş, algyógyi jb, 155
- Szerb* l. Sárbul
- Szerdahely (Szeredahely, Miercurea Sibiului, Reußmarkt, Szerdahelyszék/Szeben m) h, 318
- szerencse, 139, 236, 273, gonosz ~, 139
- szertet, 23
- szerszám, 277
- szerződés, compositio, 17, 50, 53, 108, 117, 118, 125, 139, 140, 141, 180, 230, ~levél, 20, 21
- Szicska János* l. Szűcs
- szidalmazás, 311
- szidalom, 52, 58, 74, 165, 254, 331
- Szigetiné (Zigetiné), 255
- Szíjgyártó (Szigártó, Szíjártó, Szyártó, Zígyártó, Zijártó, Ziártó, Zyártó, Zyjártó)

Albert, 116, 126, ~né, (n), gyfv-i, 116, 118, 121, 123, 126, ~ ~ húga: Borbála, Nemes Gergely szolgálója, 120 – András, gyfv-i esk, 40 – János, Kassai (Kassay), gyfv-i esk, Tövis-fertály, t, 29, 31, 35–36 – János, Szatmári (Zakmári, Zakmáry), Nagybobbik, gyfv-i t (1598), bíró (1612, 1614, 1615, 1617, 1624), 11, 25, 29, 31, 35–40, 265, 280–284, 286–290, 296, 298–301, 320, 324, ~ háza, 20, 22, 24, 280–281, 300, ~né szolgálatától való mentesítése, 39 – Jánosné, 91 – Márton, Kőszegi (Keőzegy Kőőzegi), gyfv-i bíró, 40 – Tamás, gyfv-i, gyfv-i esk, 36, 282

Szikszai (Szikszaj) Istvánné, 108

Szilágyi (Szilági, Zylági) Demeter, gyfv-i esk, 40 – István, 33 – János l. Nyíró János – János, 42 – Márton deák, gyfv-i (n), 25, 27 – Mihály, 115 – Pálné, 45, 59, 63

szilva, 180

szitok, szitkozódás, 71, 123, 124, 130, 140, 162, 165, 178, 203, 237, 254, 265, 266, 282, 293, 306, 310, 311, 314, 315, lélekkel való ~, 228

Szláni (Szláni, Szlávi, Zláni) Jakab deák, (n), 145, 148–149, 178, 248, ~nemessége, 33, ~né: Lovász Petrónia, 243–247, 249, 292–294, ~ anyósa: Lovász Jánosné: Borbála

Szlávi l. Szláni

szó, 64, 74, 98, 123, 142, 153, 158, 174, 178, 198, 227, 231, 238, 245, 249, 264, 275, 315, 327, ~k, nagy, rút, éktelen 203, ~fogadatlanság, 154, 167, 187, 282, 285, 286, ~híntetés, 197

szoba, 250

szokás, 304

szoknya, 21, fodor igler ~, 267, magyarországi forma ~, karikás ~, 327, vörös dupla atlasz ~, 245

szólás, 148

szolga, mesterlegény, 9, 10, 45, 47, 49, 54, 57, 61, 63, 64, 70, 73, 75, 79, 80, 82, 85, 113, 117, 128, 135, 136, 141, 142, 143, 184, 190, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 203, 213, 217, 235, 237, 239, 247, 251, 252, 254, 271, 273, 281, 286, 295, ~ képében, 194, 218

szolgabíró, 230

szolgálat, 17, 35, 39, 187, 219, 293, ~ról való szabad levél, 26

szolgáló ember, 164

szolgáló, 60, 61, 68, 105, 106, 120, 121, 162, 172, 174, 176, 177, 191, 269, 271

Szombori l. Zsombori

szomszéd, vicinus, 13, 19, 22, 27, 30, 33, 40, 52, 180, 189, 230, 240, 244, 269, 272, 293, 301, 332, közelebb való ~, 230, 301, ~ ság, 13, 17, 18, 19, 20, 24, 22, 23, 25, 26, 27, 30, 34, 91, 96, 118, 159, 179, 180, 188, 189, 230, 255, 260, 287, 292, 306, 317, ~ joga, jus vicinitatis, 230, 231

Szőke (Szeőke) Jakab, türi, 80

szőlő, 11, 18, 22, 25, 29, 33, 30, 64, 74, 89, 91, 92, 101, 102, 109, 133, 156, 166, 189, 195, 197, 212, 215, 264, 285, 286, 288, 290, 317, ~hegy, 13, 194, ~ megszedése, ~ szüret, 180, 189, 192, 216, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 299, 316, 317, ~művelés, 140, ~műves nap-számos, 9, 140, ~pásztorság, 315, pusztá ~, 33

szőlőcske, 22

Szőlősi Varga János l. Varga János

szőnyeg, 97, 98, 157, 162

Sztan l. Stan

Sztojka l. Stoica

Szücs (Szeőke, Szeőtcz Szőcz, Szőtcz Szücz, Szüucz Szwcz Zeőcz Zeőtcz, Zőtcz, Zücz, Zücz Zwcz) Benedek, gyfv-i esk, Téglafertály, 30, 165 – Boldizsár, Enyedi, (n), gyfv-i, 218–219, 224 – Fábián, alvinci, 210, ~né, 142–143, 145–146, 150–151, 154 – Gergely, 269–273 – Gergelyné: Margit, bélteki, 223 – György, Pongrácz (Pongrácz), szászsebesi, 70 – István, 278–279, ~ szolgája: Szücs János, Makai – István, gyfv-i, 45, 55, 57–59, 68, 70, 72, 75, 78, 81–82, 85, 87–88, 123, 142–143, 199, ~ fejedelmi adománylevele, 180 – István, Kassai (Kasaj, Kassay), (n), gyfv-i, 317–321 – János, 21, 30 – János gyfv-i esküdt polgár, 39, 40, 185–191, 197, 256, 259 – János, Hunyadi (Huniadj Hunjadi), 35, 242 – János, Lippai (Lippaj, Lyppay), gyfv-i bíró (1595), 24–25 – János, Makai (Makaj), Szücs István legénye, 279 – János, Samarjai (Samaryay), gyfv-i t, 40 – János, Siska (Szeczka Szicska, Sziczka, Syska), (n), gyfv-i ülnök, 33, 77, 79, 85, 88, 133–134, 137, 139, 142–143, 188–189, 192–194, 217, 219, 229, 231, 236–237, 257–258, ~ öccse, 133, ~ háza, 237 – János, Váradi, gyfv-i esk, Lippa-fertály, 31, 34–36, 280, 316 – László, gyfv-i (c), i, 45–46, 78, 84–86, 196–200 – Márton, 196–199 – Márton, hajdú, néhai, 208–209, 216, 223, ~ özv: Magdolna, , 209–211, 216, 219–220, 223, ~ jb-ul kötötte magát Budai Ferenchez,

223 – Márton, Medgyesi (Medgyesi, Meggiessi, Meggiessy, Megyesi), (c), gyfv-i fjb, esk, 35–36, 269–273, 317–318, 320–321 – Miklós, Békési (Békésy), 21 – Nikola (Miklós, Mikola), Kasztoriai (Káztoraj), Görög (Geöreogh Görögh), 319–320, 322, 324, 326, 329–332 – Pál, Szebeni, (c), gyfv-i, 196–200, ~ szolgája (legénye), 196 – Péter, 249, 252, ~né, 249, ~ szolgája: Szász (Záz) Palkó, 252 – Péter, gyfv-i esk, kisbíró, Téglafertály, 30, 48, 51–52, 55–59, 61–63, 67–68, 71, 74, 78, 81, 85, 87–90, 134, 137, 141, 144, 151–152, 163, 169, 171–172, 192–193, ~ szőlője, 195 – Péter, Körösi (Körösy), (n), gyfv-i, 275, 277–279, 288–289, 291, 295 szücs, szöcs céh, szöcs uraim, 144, 210, 324, 325, 330, ~mesterek, 210, más városbeli ~ök, 144 szükség, 50, 74, 175, 255

T, Ț

tábla, ítélőtábla, 325
tábor, 64, 66, 67, 127, 128, 287, 261–262
tafota, taphota, velencei 21
tagadás, 162, 165, 327, 328
tájnyelv, 10
tál, ón 24
taliga, 47
tallér, 98, 246, 247, 248, 277
támadás, 5, 191
Tamás deák gyfv-i háza, 188
Tamás deák l. Krakkói, Sófálvi, Szalai
Tamás kovács l. Kovács Tamás
tanács, senatus, 4, 6, 7, 9, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 32, 37, 38, 41, 49, 61, 68, 70, 73, 74, 75, 77, 89, 95, 101, 104, 110, 114, 122, 127, 123, 129, 132, 133, 138, 165, 177, 181, 204, 213, 215, 228, 229, 237, 243, 250, 264, 285, 286, 288, 289, 299, 300, 315, 324, 325, 326, 329, ~ begyűjtése, 70, 132, 286, 289, ~beli ember, 25, 27, 40, 151, 209, 250, 317, ~ névsora, 29, 35, 36, 40
tanú, tanúság l. bizonyosság
tányér, tálnyér, 24
Țara Bârsei l. Barcaság
tárca, 314
tárgytól idegen, alienum, 226, 278, 315
társ, 53, 54, 67, 68, 69, 109, 115, 133, 157, 176, 194, 239, 276, 277, 330
társaság, 66, 67, 68, 114
tartás, 73, 147

Tartlau l. Prázsmár

Tat Bogdán, gyfv-i majorbeli kenéz, 12, 62–63, 69, 72, 75, 78–79, 90, 93, 96–97, 99, 107–108, 111, 113–114, 120, 125–127, 129, 132
Tatár Tamás, 259
tatárok, 5, 193, 195, 196, 208
Táté (Tataj, Totoiu, Fehér m) h, 138, ~i: Fülöp Kotor, Kabolás János, Joannes Tataj
Tátéi (Tataj) Johannes, 138 l. még Kabolás János
Tăuț l. Tótfalud
Tégla utca l. Gyfv
téglázó vas, vasaló, 251
tehén, 12, 43, 93, 117, 119, 125, 178, 198, 309, 310, 329, ~csorda, 12, 297, ~pásztor, 9, 295, 297, 298, barna szőrű, 308, bornyús ~, 303, ~ megnőszése 309
teher (büntetés), 52, 74, 75, 79, 83, 89, 92, 94, 99, 101, 105, 110, 111, 113, 114, 116, 121, 125, 127, 130, 135, 136, 131, 152, 154, 155, 180, 199, 212, 213, 216, 222, 223, 232, 239, 242, 244, 245, 271, 273, 291, 304, 315, 316, szokott ~, 258 l. még büntetés
teher (málha), 318
Teiuș l. Tövis
település, 9, 11, 12, ~i rend, 11
telkek, 13
Temendi István, ribicei, 206
Temeschwar l. Temesvár
Temesvár (Temesuár, Tömösvár, Timișoara, Temeschwar, Temes m) h, 5, 6, 106, 167
Temesvári (Teömeösváry) Miklós, 240
temetés, 101, 125, 327
Temető utca l. Gyfv
temető, 12
Tenki (Tenkj, Thenkj) Gergelyné: Anna gyfv-i háza, 20 – Lantos Pálné: Katalin, 20, 24, ~fia: Tenki Istók/István, 20, 24–25, ~rokona l. Dobos Tamás
térd, 197, 313
terminus l. határidő
tertia l. harmadrész
test, 166, 232
testamentum l. végrendelet
testáns l. hagyakozó
testimonium, testis l. bizonyosság
testörgyalogság, 283 l. még gyalogság
tett, patratum, 293, 303
Thenki l. Tenki
tilalom, 126, 127, 175, 181, 182, 207, 212, 218, 220, 221, 243, 244, 256, 258, 299, 318, tizenötödnapos ~, 104, 146, városnak régi, szokott ~a, 306, ~as erdő, 171

tiltakozás, protestatio, 4, 9, 10, 18, 19, 22, 75, 117, 120, 132, 135, 218, 219, 237, 246, 263, 267, 272, 273, 275, 276, 283, 285, 287, 291, 298, 300, 328, 329

tiltás, prohibitio, 68, 100, 104, 126, 127, 145, 146, 176, 180, 204, 205, 211, 212, 213, 216, 221, 222, 230, 240, 243, 244, 255, 269, ~bíró pecsétjével, 318, ~boltról, 145, ~házzól, 222, ~hitről, 100, 125, 127, méltatlan ~, 212, tiltó fél, 244

Timár (Tjmár, Thimár) János, enyedi, gyfv-i ü, 198, 201, 204–205, 209–210, 231, 233–235, 237–238, 240, 242–243, 255–257, 259, 261, 265, 267–270, 272–276, 288, 302–303

Timişoara l. Temesvár

tiszt, 112, 167, 254, 284, 285, 313, 314, 315, ~jébe hág, 286

tiszta személy, 233, 281, 284, 311

tisztaság, 70, 306, ~ (i eskü) letétele, 28, 70, 300, ~pénz, 42

tisztátalan személy, 315

tisztesség, 59, 65, 68, 78, 87, 93, 100, 101, 110, 112, 127, 129, 153, 178, 203, 213, 231, 233, 241, 256, 300, 315, ~e ellen, 297, ~beli emberek, 87, 231, 233, 235, 236

tisztviselő, 7, 233

titok, 17, ~ban, 103, 146, 196

Tiur l. Tür

tized, (katonai egység), 316, ~es, decurio, 24, 117, 118, 131, 145, 283, 326

tízparancsolat, 284

Todera Mihály, poklosi, 144

Tollkötő (Tolkeötő, Tolkötő) István, 181, 275, 277–279 – *Sofia* l. Borbély Albert

tolvaj, 44, 66, 67, 73, 130, 279, 306

Tomeşti l. Csikszenttamás

Torda (Thorda, Turda, Thorenburg, Torda/Kolozs m) h, 176, 229, 233, ~i 115, 177, ~(iskola)mester, 233

Tordai (Tordaj Thordai, Tordaj) András deák, gyfv-i esk, Vár-fértály, 30, 89–90, 93, 96–98, 101, 103–104, 119–120, 126, 129, 132, 138, 158, ~né: Márta asszony, 55 – Deme-ter, gyfv-i, 62–63, 69, 72, 75, 78–79, 90, 93, 96–97, 99, 107–108, 111–114, 120, 125–127, 129, 132, ~szőlője, 156 – *Fazakas* l. Fazakas – Jánosné, 63, 64, 70, 73, 75, 79, 82 – *Kovács Miklós* l. Kovács Miklós – *Nagy Tamás* l. Nagy Tamás – Pál, gyfv-i, 56 – *Salánki János* l. Salánki

Tordasi (Tordasj) János, gyfv-i esk, 36 – Mihály, 320

torác, 121

tornyocskák, fiatornyok, 38

Tót (Thóth) Márton, gyfv-i gocmester, 22– *Szabó* l. Szabó Pálné

Tótfalud (Toótfalud, Tótfalud, Täuf, Fehér m) h, 10, 38, 43, 206, ~i: István szolgál, 43

Totoiu l. Táté

Tótváradjai (Tótváragiai, TóthVáradgaj, TóthVáradggaj, TóthVáraggaj, Tótváraggaj) György, gyfv-i, 116, 119, 122, 126, 214–215 – Márton, 116–118, 120, 123, 126, ~né, 137–138, 140, 143–146, 150, 153 – Mátyás, 215

Tölcséres (Tölczéres) Gábor háza, 23

tömlöc, 303

töredék, 10

Török (Teöreök, Teörök) Anna, jb, 279 – Ilona, 42 – István, hajdúhadnagy, 164–166 – János, katona, 116–118, 120, 123, 126, 198, ~né, özv 125–126, 129–130, 134, 137, 142–143, 145–146, 150, 152, 154, 156, 168–170, 190 – *Kata* l. Nagy Márton özv – *Katalin* l. *Zsombori János* – Mihály, (n), Macasdi János szolgája, 246

törvény (ítélet, jogi norma, per, tárgyalás, törvénytörvény), ~ben lakás, 242, 293, ~es város, 232, ~nap, 126, 302, 321, 324, 186, 232, ~nek rendje, 270, ~tevő, 41, 167, 180, 238, 299, 313, 298, bíró uram polgárral egyetemben tötte ~, 228, emberi ~, 95, 228, 229, 234, emberi és isteni ~, 190, gyfv-i ~, 55, írott ~, 50, 221

törvénykezés, 6, 8, ~hez erőtlén, 25

Tösér l. Kun

Tövis (Teöuis, Theöuis, Teiuş, Dreikirchen, Fehér m) h, 12, 24, 192, ~i, 192

Tövisi Borbély l. Borbély

transmissio l. átküldő levél

Tripartitum, 8 l. még Decretum

triplex via l. hármastút

tudás, 155

tudomány, 157, 177, ~osnak mondta magát, 236, ~tétel, 69, 162, 232, 249, 285

tulok, 195, harmadfű ~, 303

Turda l. Torda

Túri (Turj, Túrj) János, néhai, 263, ~né, 263–264

Turi (Tury) Gergely, gyfv-i esk, 40

Túri/Túri Varga l. *Varga*

Tür (Tur, Teor, Tiur, Fehér m) h, 80, ~i lkk: 155, Szabó Imre, Szőke Jakab

tűz, 236, 251, 306, ~es fogók, 249, ~re ítélni, 306, ~vész, 5, 8

Tzifra l. Kovászi

U, Ú

udvar (fejedelmi), 6, 7, 86, 125, 176, 232, 279,
 ~i előkelők, 5, 13, ~i szolga, 246, ~tartás, 7,
 udvarbíró, provisor, 6, 30, 37, 52, 100, 114, 117,
 118, 123, 125, 130, 142, 148, 238, 249, 250,
 287, 289, 290, 295, 300, 330 l. Weiß
 Raimundus, Ajtonyi Jakab deák, Dési István
 deák, Budai Ferenc, Várad János, ~ dra-
 bantja, 146 ~ pecsétje, 107, 146, 158, ~
 szőlője, 290, ~ végzése, 290, ~i szék, sedes
 provisoris, 7, 61, 95, 132, 325, 326
 Udvarehely (Uduarhely, Odorhei, Oderhellen,
 Udvarehelyszék/Hargita m) h, 164
 Újfalu (ÚjFalu, Rădești, Uifălău, Neudorf, je-
 lenleg Tompaháza része, Fehér m) h, 128
 Ungvári János papné, 30
 unoka, 214
Unterwardein l. Váradja
 Upori István püspök, 12
 ura (férje), 21, 68, 76, 146, 149, 150, 185, 201,
 212, 218, 220, 234, 274, ~ képében, 30, 144,
 ~ kezében, 56, ~ mindentől megpurgálta a
 hitével, 315
 uraság, szabad, 28, 33, 92, 182, 184, 192, 226,
 302
 úriszék, 7
Urmenen l. Örményszékes
urna l. veder, 192
usus l. szék
 út, 12, 53, 64, 67, 74, 121, 128, 134, 139, 145,
 154, 184, 195, 216, 265, 281, 291, 292, 318,
 323, derék ~, 154, gonosz ~, igaz ~, 234,
 276, 128, járt ~134, 154, ország ~ja, 44,
 128, 194, 265
 utasítás, dispositio, 35
 utca, 11, 12, 287, 292, ~ról ~ra, 234, név, 11

Ü

űnök, assessor, 7, 231
 ünnepek keltezése, 8
 űnő, őnő, 104, 108
 üresség, öresség, 164
 űst, őst, 181
 üveg, boros, 316, 317
 üzenet ellen, 280
üzlethelyiség l. bolt

V

Váci Borbély l. Borbély
 vacsora, 196
 vád, accusatio, 263
 vádas(kodó), 233
Vadkert l. Gyfv
 Vágó Balázs, 164
 vagyonság, 10
Vaiß l. Weiß
 Vajda (Vayda) Ferenc, gyfv-i bíró (1591), 19–
 21, ~né: Borbála, 21
vajda l. cigány
 Vajdahunyad (Huniad, UaidaHunyad,
 Hunedoara, Hunyad m) h, 102, 119, 147,
 157, 242, 288, ~i Szűcs János
 vajdai emberek, vajvodariusok, 278, 325, 326
 vakmerőség, 256
 vallatás, 9, 43, 92, 145
vallás l. bizonyosság
 valló személyek, 28, 58, 97, 225
 vallonok, bolonyok 119
 változások, 56
 váltság, 61, 98, 292
 Várad (Uárad, Oradea, Bihar m) h, 40
 Várad (Uáradj, Váradj) János, gyfv-i udvarbíró,
 178, 181, 249, ~né: Orsolya, 204–205, ~ há-
 za Déván, 278–279, ~ ispánja, 178 – *Laka-*
tos l. Lakatos – Mihály, 137 – *Szabó Pálné* l.
 Szabó Pálné – *Szűcs* l. Szűcs
 Váradja (Váradgya, Váraggia, Oarda de Jos,
 Unterwardein, Fehér m) h, 56, 194, 321, ~i
 bíró, Bíró János, ~i, lkk: Bornemissza And-
 rás, Dancsakné, Debreceni Péter, Ispai Sava
Váraggiai János deák l. Bíró János
Vár-fertály l. Gyfv
 Varga (Uarga, Vargha) András, Tövisi, (a), 192,
 ~né: Katalin, 192–193, előbbi *férje* l. Tövisi
 Borbély Tamás – Balázs, algyógyi, 267 –
 Benedek, Boczárdi, borosbocsárdi, 92, 206–
 209, 211–212, 223, 247, 258–261, 280, 282,
 289, 294–295, 303, 307–308, 313, 326, ~
 borosbocsárdi háza és javai, 208, ~, sárdi,
 319 – Gergely, gyfv-i esk, Vár-fertály, 30,
 181–185, 190– Illyés, (prov), gyfv-i esk, 36,
 256–257, 267–273 – István, Türi(Twrj),
 gyfv-i fjb, t, 34, 36, 40, 242, 268, 301–304,
 306 – István, Vinci, gyfv-i, 287, 306 –
 Ivackó (Juackzó), 194 – János, Becsei
 (Beczej, Beczey), gyfv-i fjb, esk, 36, 39–40,
 273, 312, 315–316, 319–322, 326, Gyfv-on
 két Varga János él, 314 –János, Szőlősi,

- gyfv-i, 181–185, ~*bátyja* l. Szabó Péter – Lőrincné, 329 – Lukács (Lucas), 119 – Márton, gyfv-i esk, Lippa-fertály, 31 – Márton, szászsebesi, 55, 57–58, 62 – Miklós, (prov), gyfv-i, 256–258, 280 – Opra, 45 – Opra, SósPataki, 278–279 – Péter, enyedi, 159–160 – Péter, gyfv-i esk, Boldog-fertály, 31, 194
- varjak, 130
- vármegye, comitatus, 24, 192, 202, 204, 205, 233, 255, 260, 270, 277, 279, 283, 288, Fe-hér (Feiér-, Fejér-, Feyér-)~ széke, 219
- városiak, 290
- vároست éget, 306
- városszolga, 35, 93, 97, 99, 107, 108, 111, 112, 114, 120, 125, 126, 127, 129, 132, ~jának fizetése, 29 l. Tordai Demeter (1604), Enyedi István (1605)
- Vas János, Báthory Gábor szolgája, (n), 247, ~né: Anna, 156, 177 – János, drabant, 317
- Vasad, Érvasad (Vasaad, Vășad, Bihar m) h, 22, ~ i l. Kun Imre
- vásárbíró, 317
- Vásárhel* l. Marosvásárhely
- Vásárhelyi (Vásárhelj) Szaz[...?] György, (n), 88
- vásárvám, 37, 38, 306
- Vasas Mihály, kolozsvári, 198
- Vaszi (Vazi) Ion (Jon), limbai, 93
- Vecsei (Veczej) Fábián hajdúkapitány, 139
- védekezés, defensio, 234, 238
- veder, urna, 66, 91, 93, 151, 180, 186, 192, 212, 285, 316, 317
- Vég (Uégh, Végh) Mihály, sárdi, gyfv-i ü, 69, 93, 219, 239, 269, 274–275, 281–282, 307–308, 310, 312
- végrendelet, testamentum, 20, 21, 23, 47, 49, 50, 51, 58, 65, 66, 74, 101, 102, 109, 133, 159, 160, 201, 225, 226, ~levél, 189, 225, ~ megerősítése, confirmálása, 188, ~ tétel, 31
- végzés, 9, 17, 28, 29, 54, 74, 287, 306
- véka, 47, 52, 53, 90, 91, 117, 131, 136, 150, 197, 253, 298, gyfv-i ~, 44, szászsebesi ~, 117
- venefica* l. méregkeverő
- veneficatio* l. étetés
- vér (seb), 95, 121, 123, 124, 141, 250, 251, 268, ~birság, 32, ~ mutatása, 266, 293, ~ és kék mutatása, 187, cseppnyi ~, 268
- vér(rokon), vér szerinti (rokon), vérség 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 47, 52, 58, 65, 159, 211, 221, 223, 225, 272, 327, közelebb való ~, 226
- Veres István, gyfv-i esk, 41
- verés, 50, 121, ~nek kékei, 184
- Veresegyházi Mihailă (Mihalya), jb, 279–281
- Veresegyházi Ștefan (Estefan), jb, 279–281
- Veresmarti János, gyfv-i esk, Lippa-fertály, 31
- veszedelem, vész, 53, 112, 162, közönséges ~, 288
- veszekedés, 328
- vessző, 242, kis ~cske, 121
- veszteség, 135, 136
- vétek, vétség, 22, 97, 163, 199, 201, 223, 234, 237, 277, 300, 309, 314, 315
- vetemény, 188
- vetés, 64, 69, 70, 192, búza~, 34, 197
- vétkes, 234
- vevő, emptor, 255, 256, 301
- vezetéknev, 20
- Vezzeődi Borbála* l. Rödi Miklós
- vicinus* l. szomszéd
- Vidácsné (Vidácsné), 287
- világ, 20, 50, 111, 159, 160, 221
- világosság, 234
- Vinc utca* l. Gyfv
- Vince deák, 60–61, 68
- vincellér, 11, 140, 254
- Vinci Ispán* l. Ispán
- Vințu de Jos* l. Alvinc
- viszontagság, 196
- Vitéz Mihály vajda* l. Mihály vajda
- víz, 128, 154, ~be vettetés, 284
- Vizakna (Ocna Sibiului, Salzburg, Fehér/Szeben m) h, 115, 120, ~i, 144, 148
- Vizaknai (Vizaknai) Péter, (e, n), gyfv-i, 33, 104–107, 114–116, 119, 142, 151–152, 159, 183–188, 190–191, 239, 265–267, ~né: Borbála, 114–116, 119, ~ *szolgája* l. Oláh György/Gyurkó – Nagy l. Nagy Márton, Vizaknai
- Voina Dima* l. Dima
- vontarany, 107
- Vonyócki (Vonióczkj, Vonióczky) Pál, (n), gyfv-i, 70–71, 77, 193–195, ~né: Márta, 58–59, 68, 77, ~ szolgája, 193–195
- Vurpâr* l. Borberek
- W
- Warthe* l. Lomfalva
- Weiß (Vaiß) Rajmundus, gyfv-i udvarbíró, 33, 111
- Winz* l. Alvinc

Z

zacskó, szacskó, 94
Zakmár, Zakmári l. Szatmár, Szatmári
Zalai Tamás l. Szalai
Zalatna (Zalakna, Szalakna, Zlatna, Klein-Schlatten, Fehér m) h, 224, ~i lkk: Kende Péter, Pucza Péter
 zálog, szálag, 36, 91, 93, 97, 98, 102, 139, 158, 161, 162, 163, 167, 168, 170, 176, 187, 230, 256, 283, 293, 296, 318, 330, 332, ~ba vetés határideje, 97, ~hozás/vétel, 158, 168, ~os föld, 301, ~ ember, 181
 zár, sár, 40
Zaua, Zava l. Ispaia
ZázVáros, Zázváros l. Szászváros
Zebeu l. Sibiu
Zékeöl l. Székely

zenebona, 32
Ziártó l. Sziggyártó
Zláni l. Szláni
Zombori l. Zsombori
Ztan, Ztanka l. Stan, Stanca

Zs

zsák, szák, 47, 52, 76, 94, 104
 zsákmány, 139
 zsellér, sellér (bérlő), 7, 10, 235, 245
 zsibvásáros asszony, 239
 zsidók, 6, 7, ~képében, 144
 zsoldos, 5,
Zsombori (Szombori, Zombori) János deák, 33, 61, 172, 226, ~né: Török Katalin, 61, 317–318